

انتشارات دانشگاه تهران

٦٦٥

فهرست

کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران

مجلد هشتم

نسخه‌های خطی شماره‌های ۱۳۲۱ ـ ۲۱۳۰

نگارش

محمد تقی دانش پژوه

تهران
۱۳۳۹

چاپخانهٔ دانشگاه تهران

دیباچه

کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه

در ۲۶ بهمن ۱۳۲۸ با اهداء ۱۳۲۰ مجلد کتاب ازطرف استاد دانشگاه آقای سیدمحمد مشکوة بیرجندی کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه بنیاد گرفت و فهرست این کتابها در هفت مجلد که پنج مجلدآن بخامهٔ نگارنده آماده شده و در ۱۳۳۲ - ۱۳۳۸ بچاپ رسیده و اکنون در دسترس هست بنگارش درآمده‌است. از این پس تا این تاریخ گذشته ازفیلم نسخ کتابخانه های جهان و عکسهای آنها و نسخ چاپی، مقدار ۳۵۹۰ جلد نسخهٔ خطی از راه خرید و اهداء بکتابخانه مرکزی آمده و اکنون بر رویهم در این کتابخانه ۴۹۱۰ مجلد نسخهٔ خطی موجود و این مجلدات از فهرست که اکنون نشر میگردد (ازس۱ تاص۱۵۰۴) وهمچنین مجلدات دیگر که زیرچاپ است مربوط بکتابهاایستکه پس از کتب اهدایی آقای مشکوة تحصیل شده است.

چگونگی تحصیل نسخ

چنانکه یاد شده‌است این نسخ برخی اهداء اشخاص نیکوکاری است که نام آنها در ذیل شرح مربوط بآن نسخ یاد خواهد شد وبیشتر آنهارا دانشگاه بتفاریق باطی تشریفات لازم خریداری کرده است. دوقلم عمده از نسخ خریداری شده را دراینجا یاد میکنیم:

۱ـ نسخ خریداری دانشگاه تهران از آقای فخرالدین نصیری امینی که به ۵۵۰ جلدمیرسدو طبق دستور شمارهٔ ۲۲۷۰۷/۳ مورخ ۳۶/۶/۲۷ دانشگاه تسلیم کتابخانهٔ مرکزی شده است واین مجموعه ازشمارهٔ ۱۷۶۳ تاشمارهٔ ۲۳۱۲ این فهرستمیباشد.

۲ـ نسخ خریداری شدهٔ از آقای باستانی راد که به پیشنهاد کتابخانهٔ مرکزی با تشریفات لازم خریداری و در ۳۷/۱۰/۸ بکتابخانه تسلیم گردید. این مجموعه که بیشترمتون منظوم ومنثورفارسی است ازشمارهٔ ۲۳۸۷ تا شمارهٔ ۴۸۴۵ وبالغ بر ۲۴۵۸ مجلد میباشد.

بها ۴۰۰ ریال

اهمیت پاره‌ای از این نسخ از خواندن این مجلدات از همین فهرست آشکار میگردد وامید که توفیق رفیق شود و این فهرست بپایان برسد وخوانندگان گرامی با مجلدات دیگر آن با نسخی که مانده و باید توصیف شود آشنا گردند.

چگونگی نگارش این فهرست

در مجلدات پیشین که مربوط بکتابهای اهدای آقای مشکوة بوده است روش موضوعی پیش گرفته شده وشمارهٔ نسخ ماخذ کار نبوده است ولی دراین مجلدات کنونی و مجلدات آینده چون نسخ روبفزونی است با مشاورهٔ با کتابشناسان صلاح در این دیده شده است که روش شماره‌ای پیش گرفته شود و برای هرچند جلدی فهرست نامها تنظیم گردد بنا براین خوانندگان مترصد باشند که در پایان این مجلدات، فهرست کامل نامهای کتاب ومؤلف وجز آنها را ببینند.

دراین مجلدات از فهرست که برحسب شماره است نخست نسخه شناسی است و سپس کتابشناسی یادرست بگویم برعکس مجلدات پیشین نخست شمارهٔ نسخ است و پس از این نشانه‌ها و مشخصات آن وآنگاه نام کتاب و مؤلف و مشخصات لازم آن و اگرمجموعه باشد رساله های آن وا گرجنگ یا منشآت باشد محتویات آن شناسانده میشود و کوشش شده است که در زمینهٔ نسخه شناسی و کتابشناسی آنچه مقدورباشد فرو گذار نشود و اگر درجایی کتاب شناسانده شده باشد مدرك آن یاد شده و شرح ووصف آن باز گو نگردد.

مآخذ این فهرست

چنانکه میدانیم این فهرست مانند دیگرفهرستهای مهم بروش علمی کتابشناسی تنظیم شده وتوصیفی ومستدل(۱) است وبرای نسخه شناسی دست کم دوبار خود نسخ دیده شده و طبق اصول فنی وصف شده است. برای کتابشناسی کوشش شده که اگر در ماخذ دیگری نام

1 - Méthodique, descriptif et raisonné

کتاب یاد شده باشد آن ماخذ نام برده شود بلکه در برخی از موارد بکتابخانه های تهران سری زده شد و نسخه ها همانند نسخه‌های این کتابخانه دیده شده تا یقین گردد که کتاب چیست و حتی دریك مورد که کتاب الوافیة فی شرح الکافیة الشافیة باشد بکتابخانهٔ آستانه قدس نامه نگاری شده و مشخصاتی از آن کتابخانه گرفته و برای من روشن گردید که نسخهٔ این کتابخانه(ش ۱۷۷۸) ونسخهٔ کتابخانهٔ دانشکده ادبیات (ص ۵۱۸ فهرست آن کتابخانه بخامهٔ نگارنده) یکی است وازاین مالك است. اینکار مسبوق بیکی دو ماه مطالعه درخود این دونسخه بوده‌است. خلاصه اینکه من روا نمیداشتم که بصرف آنچه مالکان پیشین در پشت نسخه‌ها نوشته‌اند اکتفا کنم از این روی تا اندازهٔ ممکن بررسی کردم و نتیجهٔ بررسیهای خود را دراین فهرست آوردم و ادعائی‌هم ندارم که همهٔ نوشته‌های من درست است.

در مورد کتابشناسی ونسخه شناسی عمده ماخذنگارنده عبارت است از:

۱ـ مشاهدهٔ شخصی و خواندن نسخه‌ها و کتابها وتطبیق با آنچه درمدارك دیگر آمده است.

۲ـ مراجعه بفهرستهای عمومی مانند کشف الظنون و کشف الحجب و الذریعه وفهرست ابن ندیم وفهرست طوسی و رجال نجاشی و معالم ابن شهراشوب و فهرست منتجب الدین ورجال ابن داود وخلاصهٔ علامهٔ حلی و کتابهای رجال عمومی مانندالاعلام زرکلی واعیان الشیعه واعلام الشیعه ولسان المیزان ومانند اینها وهمچنین تحقیقات دانشمندان پیشین مانند مجلسی درجلد نخستین بحار ودرجلداجازات آن و حرعاملی درخاتمهٔ تفصیل وسائل الشیعة ونوری درمستدرك وعبدالرحمن بدوی دردیباچه پاره‌ای از انتشارات خود ودیگران.

۳ـ فهرستهای عمومی اروپایی مانند تاریخ ادبیات عرب بروکلمن بآلمانی و تاریخ ادبیات فارسی استوری بانگلیسی وهمچنین تحقیقات برخی از مؤلفان در بارهٔ سرگذشت ونگارشهای دانشمندان مانند کتاب جامی آقای علی اصغر حکمت وسرگذشت

شیخ بهایی و کاشانی از آقای سعید نفیسی و سرگذشت غزالی از آقای همایی و فهرست کتب غزالی از موریس بویژ و سرگذشت بهبهانی و دوانی و شیخ احسایی و مانند اینها.

۴- فهرستهای خصوصی کتابخانه های جهان که در دیباچهٔ کتاب برو کلمن و استوری و فهرست فهرستهای عربی[1] تألیف ژرژوجدا چاپ پاریس در ۱۹۴۹ و کتابشناسی فهرستهای نسخه های خطی فارسی تألیف آقای ایرج افشار چاپ تهران در ۱۳۳۷ از همهٔ آنها نام برده شده است و خود من هم در دیباچهٔ مجلدات پیشین این فهرست و فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات از پاره‌ای از آنها یاد کرده‌ام. در این فهرست از دو چیز هم بهره بردم:

۱- فهرستی که آقای فخرالدین نصیری برای ۵۵۰ جلد کتاب خود ساخته و تسلیم کتابخانه داشته است: نسخه‌ای ماشین شده از این فهرست دستی یا Hand Liste یا سیاهه که خود ایشان آن را « ثمرة العمر » نامیده و بامضای ایشان هم رسیده است در کتابخانه هست. من در این فهرست بدقت نگریستم و با خود نسخ تطبیق کردم و آنچه لازم بود بر آن افزودم و با مآخذ و فهرستها سنجیدم و نتیجهٔ مطالعات خودم که متکی بتشخیص خودم است در اینجا آوردم البته در بسیاری از جاها با این فهرست دستی در تشخیص اختلاف پیدا کردم و بخصوص در تعیین سن و سال نسخه آنچه مطالعهٔ شخصی من ایجاب میکرده است در اینجا آوردم و در تعیین نام کتابها هم آنچه مدارك اقتضا میکرده و خود کتاب بر آن گواهی میداده است در اینجا یاد کرده‌ام. خلاصه اینکه من تابع روش علمی کتابشناسی بودم و اصل توصیفی و استدلالی بودن فهرست بمن اجازه نمیداده است که استقلال فکری خود را از دست بدهم البته هم نمیگویم که در همه جا درست گفته‌ام.

۲- یادداشتهائی که آقای باستانی راد در پشت بسیاری از نسخه‌های خود نوشته بود و برای من راهنمای خوبی بوده است چه او بیشتر نسخه‌ها را بدقت خوانده و برای بسیاری از آنها فهرست مطالب نوشته و درمورد جنگها و منشآت و تذکره‌ها فهرست تفصیلی پاره‌ای از نسخ را داده است. من باین یادداشتها درست نگریستم و از آنها بهره

1 — Répertoire des Catalogues et Inventaires de Manuscrits Arabes par G. Vajda et M. Durantet

بردم و آنها را با خود نسخه سنجیدم و درصورت صحت و موافقت با مآخذ و فهرستها از آنها بر گزیده و در این فهرست آوردم. در این مورد هم من نتوانستم از روش علمی تجاوز کنم و بصرف آن نوشته‌ها اکتفا نمایم و استقلال نظر و روش منطقی را از دست بدهم. این را هم بگویم که در برخی از جاها درمورد سن و سال نسخه آنچه در آن بوده است آوردم و ضامن صحت آن نیستم و ممکن است نسخه شناسان در تعیین تاریخ حقیقی نسخه روی مبانی علمی نظر دیگری آشکار بدارند.

در پایان از مقام شامخ ریاست دانشگاه تهران که عنایت خاصی بکتابخانهٔ مرکزی دارند و از جناب آقای دکتر شیبانی مدیر کل دانشگاه که در تسهیل وسائل مقدماتی این فهرست توجهی خاص بذل فرمودند و از جناب آقای دکتر صفا رئیس ادارهٔ کل انتشارات که مشوق اصلی بنده در تنظیم این فهرست هستند و از جناب آقای دکتر امینه‌ای معاون این اداره که بکتابخانهٔ مرکزی توجهی کامل میفرمایند بسی سپاسگزارم و از همکاران صمیم اداری خود در کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه که در پیشرفت کار کتابخانه کوشا و مجد و ساعی هستند نیز امتنان دارم.

محمدتقی دانش پژوه
دبیر دانشگاه تهران
اسفند ماه ۱۳۳۹

یادداشتها

۱ـ از نشانهٔ «ف» که در این فهرست می‌بینیم مراد مجلدات پیشین فهرست دانشگاه تألیف این جانب است.

۲ـ ص ۱۹۸ س ۹ بخوانید: ۱۶۰۲.

۳ـ ص ۱۹۸ در پائین: از کتاب شماره ۱۶۰۳ (مغنی اللبیب) باشتباه وصفی نشده است و در پایان بیافزایید:

مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب که از ابن هشام است و او آنرا در ذی‌قعدهٔ تا رجب ۷۵۶ در مکه ساخته است.

۴ـ در ص ۳۵٤: شمارهٔ ۲ و ۳ پس و پیش چاپ شده است.

۵ـ ص ٤۹۱ س ٤ رقم «۹» زائد است و این نسخه گویا از سدهٔ ۸ و ۹ باشد. از المجالس (ش ۱۸۸۸) که در همین ص ٤۹۱ از آن یاد شده است نسخه‌ای در کتابخانهٔ مجلس بشمارهٔ ٦۷ هست و آن در فهرست این کتابخانه (۳۱:۲) بنام «الفصول» خوانده شده. از سورهٔ مریم است تا سورهٔ توحید و در عنوانها ومطالب وروش تفسیر درست مانند نیمهٔ نخستین آن که در نسخهٔ ما هست و باهم کتاب کامل خواهد شد و مؤلف آن چنانکه نگارنده حدس زده‌ام باید همان ابوزرعه عبدالوهاب اردبیلی باشد چنانکه چلبی در کشف الظنون (۱۹٦:۲) نیز از الفصول امام نورالدین عبدالوهاب یاد کرده و در صفحهٔ عنوان نسخهٔ مجلس هم آمده است: «فصول [۲] عبدالوهاب حنفی جزو ثانی». از روات مؤلف هم

۱ـ در فهرستها از الفصول فی الاصول عبدالکریم بن هوازن قشیری (۳۷٦ ـ ٤٦۵) (ذیل چلبی ۱:٤۲٤ و ۲:۱۹٤ بنام حیات الارواح ـ بروکلمن S ۲:۷۷۲ ـ قاهره دوم ۱:۲۰۰) والفصول فی الاصول یا آداب المریدین ابن خفیف شیرازی (ذیل چلبی ۱:٤۱ و ۲:۱۹٤) یاد شده است

پیداست که باید او از قدمای صوفیان باشد و این کتاب مجالس یا فصول[1] و خطابه‌ها و امالی است که او برای مریدان میگفته است.

آغاز نسخهٔ مجلس: بسمله، قوله تبارك وتعالی وهزی الیك بجذع النخلة تساقط علیك رطبا جنیا ... (چهار کلمه سفید مانده) ابوحنیفه عبدالوهاب ابن محمد رحمه الله هذه الآیة فی سورة مریم وهی مکیة وهی ثمان وتسعون آیة ومن اول السورة الی ههنا اربع و عشرون آیة وفی الخبر ان من قرء هذه السورة اعطی بعدد کل من صدق کل نبی ... و روی عن جعفر بن محمد الصادق رض.

در آن آمده (ص ۱) «حدثنی والدی رحمه‌الله قال حدثنی علی بن نصرویه عن ابی محمد السجزی عن علی بن اسحق باسناده عن ابن عباس»

نیز در ص ۵ آمده «والبراق الرهوار وجبریل غاشیه دار ومیکائیل رکابدار و حدیث حدیث بندهٔ گناهکار واما البیع خریدار ملك جبار وفروخت کار بندهٔ گنه کار وجبرئیل سمسار ودلال محمد مختار والثمن الجنة والانهار و آرام لقاء دیدار واما الحال فحال العارف دل در پوشش تن در کوشش معرفت در بینش محبت در جوشش عاصی در خواهش مولی در بخشش»

نیز در آن آمده: «فقد ذکرنا فی کتاب السؤالات عشرین حکمة» (ص ۱۲) چنانکه در نسخهٔ ما هم از این کتاب یاد شده است (ص ۹۲ این فهرست).

نیز (ص ۲۵): «حدثنی والدی رحمه‌الله قال حدثنی احمد ابن المهدی عن احمد بن عبدالله عن عبدالله بن معدان الازدی عن انس بن مالك» در جای دیگر «عن الحسن عن ابن عباس» در آن از «الاستاد ابومحمد» یاد شده است.

شعر ابی‌ذر نورجانی (گویا: بوزجانی) در آن هست:

هر که زپس کام وهوی گشت زبان کرد

زود این تن بی حرمت رسوای جهان کرد

۱ـ اینجا «فصول» حسن صباح وحسن علی ذکره السلام بیاد میآید.

بسیار تهی کرد هوی صومعه ها را

بس عابد و بس زاهد خدام بتان کرد

(فصل تبکیه در تفسیر «ونهی النفس عن الهوی» در سورهٔ نازعات)

انجام : و هذه السورة رد علی المشرکین وخاصة علی الدورانیه (الزروانیة؟) من المجوس فانهم یقولون: «یزدان واهرمن اثنان بدوران (بزروان؟) الکبیر فکانا من بطن واحد فشق اهرمن من بطن امه وخرج قبله لیغلبه والان یزدان فی حربه واذاغلبه یخلص الملك لنا» کذب اعداءالله لعنهم‌الله فی الدارین والحمدلله الذی جعلنامن الموقنین الموحدین وشرفنا باتباع نبیه محمد سیدالمرسلین (سورةالتوحید).

(نوشتهٔ درمشهد رضوی بدستور آصف‌الدوله بدست محمدمهدی در ۱۳۰۳).

باری من باین نیمهٔ دوم کتاب (نسخهٔ مجلس) درست نگریستم و برای من شکی نمانده که بانسخه ما یك کتاب کهنی ازان بدست میآید و بسیار تفسیرعرفانی لطیف و پرازنکات ادبی وعرفانی ورجالی وعبارات واشعارفارسی است و اگر از اردبیلی باشد کهن‌تر ازمجالس غزالی خواهد بود وجادارد که دوستاران تصوف و عرفان بیشتر بآن بنگرید وسودهای فراوان ازان بر گیرند.

۶ـ در ص ۵۲۲ درپایان بخوانید: «پایان ذکری الشیعه ش ۱۹۰۶».

۷ـ ص ۵۳۸ برای بحرالفوائد نیز بنگرید به طوس ۴: ۳۹۰.

۸ـ ص ۶۲۱ س ۹ بخوانید: انسجم.

۹ـ ص ۶۳۲ س ۲ بخوانید: شرف‌الدین علی.

۱۰ـ ص ۶۳۹ ش ۴: ازرسالهٔ همدانی نسخه‌ای در کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق هست (ص ۴۹۹).

۱۱ـ ص ۶۶۰: ازروح الله منشی فتوحی شیرازی در فهرست کتابخانهٔ ادبیات (ص ۲۲۳ـ۴۴۸ـ۴۵۰ـ۴۵۱) یادشده است.

۱۲ـ ص ۷۰۰ س ۲ ازپایین: بخوانید: آغاز: بسمله الحمدلله.

۱۳ـ ص ۷۱۲ س ۲: بنگرید به ف ۵۳۶.

۱۴ـ ص ۷۳۵ ازپایین: بخوانیدص ۱۵ و ۱۶.

۱۵ـ ص ۷۶۸ ازپایین بخوانید: س ۲ و ۳.

۱۶ـ ص ۷۶۹ ازپایین بخوانیدس ۱.

۱۷ـ ص ۸۱۳ س ۱۰: بخوانید: للناس.

۱۸ـ ص ۸۵۹ و ۸۶۰ ازپایین بخوانید: آداب الفلاسفة.

۱۹ـ ص ۸۸۰ س ۱۷ بخوانید: (ش ۲۳/۲۴۰۱).

۲۰ـ ص ۸۹۶ س ۱۱ و ۱۲ زائد است و مربوط بشماره ۲۲۲۷ و در ص ۸۹۷ آمده است.

۲۱ـ ص ۹۳۰ س ۵: بخوانید: منطق.

۲۲ـ ص ۹۳۶ و ۹۳۷ و ۹۳۸ ازپایین بخوانید: مراصدالتدقیق.

۲۳ـ ص ۹۷۷ و ۹۷۸ ازپایین بخوانید: ش ۲۳۸۷/۱.

۲۴ـ ص ۱۲۳۵ س ۴ ازپایین بخوانید: «۷ رجب ۸۹۳ چنانکه در نسخه دیده میشود» این تاریخ هم شاید ساختگی باشد (به تصویر ص ۱۲۳۸ بنگرید) تاریخ تألیف درنسخهٔ ما ۲۷ شوال ۸۹۲ است، اقبال درفهرست کتابخانهٔ گلستان، ۲۸ شوال نوشته است (دفتر نخستین نشریهٔ کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه ص ۱۶۹).

۱۳۲۱

شکسته نستعلیق وسیاق مورخ ۱۲۹۲ ، سطر والدازه مختلف، ۱۴۱ گ
۱۳/۵×۱۹، کاغذ فرنگی، جلد تیماج کبود ضربی

کتابچهٔ مالیات ملایر

درصفحهٔ عنوان این کتاب نام «کتابچهٔ مالیات تنکوز ئیل ۱۲۹۲» داده شده ولی درآغاز آن آمده است « کتابچه جزوجمع دهات ملایر از قرار تعدیل وممیزی مرحوم میرزا زکی ساوجی ت (نشان تاریخ) شهر شوال ۱۲۹۲ هذه السنه تنکوز ئیل سه هزار تومان (به سیاق) اربابی هزار تومان (به سیاق) . . . .

در برگ نخست از اسکنان ده اشترتل ده آغاز گشته و بهمین ترتیب از : امیر آباد ، ارته بلاغ ، آب هندو . . . جو کاره جعفر آباد . . . دشت آباد . . دوریجان . . قلعهٔ میر آخور . . . شاهسون صورت حساب داده شده است .

در بر گ ۵۹ ر آمده : قیمت کاه هزار تومان (به سیاق) تحویل صندوقخانه (طبق صورت ریز)

در بر گ ۶۰ پ : موافق جمع قدیم بعداز وضع مخارج دستور العمل دیوان سه هزار وصدودوازده تومان وششهزار ششصدوپنجاه ونه دینار (به سیاق)، دریافتی عباسقلیخان دوهزار وهفتصدو ونودوشش تومان وهشت ریال . . . .

انجام : (گ ۷٤ ر) : مریم خانم صبیهٔ احمد میرزا پانزده تومان (به سیاق) (باعلامت منها) حوالهٔ عباسقلیخان هشت هزار وپانصد دینار (باعلامت الباقی) چهار تومان و سی شاهی ت (تاریخ) ٥ شهر صفر حواله شد بمیرزا محمدعلی ورثهٔ میرزا رضاخان چهل تومان (منها) دریافتی ازعباسقلیخان وسه تومان (باعلامت الباقی) هفده تومان ، ت (تاریخ) شهر صفر حواله شد

(بقیهٔ کتابچه سفید است)

۱۳۲۲

شکسته نستعلیق وسیاق سدهٔ ۱۳، سطر والدازه مختلف، ۱۴۲ گ، ۲۰/۵×۳۳
کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرد درون سرخ

کتابچهٔ جمع وخرج دستورالعمل سیچقان ئیل آذربایجان

آغاز : کتابچهٔ جمع وخرج دستورالعمل سیچقان ئیل آذربایجان ابواب جمعی

مظفرالدین میرزا ولیعهد آذربایجان (نقدی) ششصد و هشتاد وششهزار و نه تومان وسه هزار هشتصدو پنجدینار (به سیاق) جنسی : پنجاه وسه هزارو چهارو بیست وسه خرواروپنجاه وشش من تبریز وغیره (به‌سیاق)

ذیل تمام صفحات مهر «یوسف ابن محمدحسین» است. درصفحهٔ ۹۹ آمده: موضوعی سنهٔ ماضیه دوازده تومان وپنجریال . . . . اهالی مسکین: نقدی هشتصدوهشتاد ونه تومان و یکهزارو پانصد دینار، جنسی پنجاه وپنج خروار .

درصفحهٔ ۱۹۱ آمده: مظفر مراغه‌ای ابوایجمعی آقاخان سرتیپ . .

دربر که یکم آمده: این کتابچه دستورالعمل آذربایجان است که بمهر مرحوم میرزا یوسف مستوفی الممالک صدراعظم و بخط ناصرالدین شاه مزین شده است.

درصفحهٔ آخر بخط ناصرالدین شاه آمده: هزارمن(به‌سیاق)ازبیست ودوهزارو سیصدوشصت ونه خروار (به‌سیاق) بولیعهد بدهد یعنی قیمتش بولیعهد بفرستد برای مخارج ـ سپس نوشته شده: صحیح است ـ بامهر (یوسف بن محمدحسین) مستوفی الممالک صدراعظم ـ وجزوصورت خرج : ازقرار دستخط مبارک درحق نواب والاولیعهد هزارمن (به‌سیاق)

انجام : درص ۲۷۹: هفتصد تومان(به‌سیاق) به دونفر پسرهای بیگم خانم خاله داده شود، انیس الدوله دوهزارتومان، تاج الدوله هزارتومان، الباقی نوزده‌تومان ونه‌قران وسیصدویازده دینار، صحیح است (مهر مستوفی الممالک).

۱۳۲۳

شکسته نستعلیق وسیاق سده ۱۴، سطر و اندازه مختلف، ۲۹۰ ص ۱۷/۵ × ۲۸
کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا

کتابچهٔ جمع و خرج مالیات قراچه داغ اردبیل ۱۳۱۹

گ ۱ ر مهر ثقةالدوله ، گ ۱ پ (درهامش): بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم که جمع و خرج مالیات اردبیل ولایت قراچه داغ بقراربیست . . . . که مشخص نموده‌اند میباید کتابچهٔ مبارکه را . . . ضبط نموده‌نگاهدارد شهر ذیحجةالحرام ۱۳۱۹ با امضاء ناخوانا

آغاز : کتابچهٔ جمع وخرج اردبیل قراچه‌داغ ابوابجمعی . . . مقتدرالدوله نقدی سی‌وششهزاروسیصدهفتادو دوتومان وهفتهزارویکصدوچهل دینار، جنسی هشتادو نه هزار وشانزده خروار هفده تبریزی

ذیل همهٔ صفحات مهر « وزیرمالیه مشیر نظام »

در گ ۲۲: مواجب حساب حاجی میرزا سلیمانخان مستوفی واولادواعیال مرحوم میرزا داود وقایع نگار مطابق کتابچهٔ خرج آمده و دستورالعمل سنهٔ ماضیه ازقرار فبض که دردفتر مشیر نظام وزیر مالیه ضبط است هزاروسیصدوشصت ونه‌تومان (به‌سیاق) درذیل بر گ ٤٥ ر به چلیپانوشته شده : جمع وخرج اردبیل قراچه داغ ابوابجمعی مقتدرالدوله موافق این کتابچه پرداخت اسنادخرج دردفترخانهٔ مبارکه ضبط و خط نسخ وبطلان کشیده‌شد، مبلغ‌دوهزاروپانصدونودونه‌تومان و کسری فاضل ازقرارقبض نواب معزی‌الیه . . . شهرذی‌قعدةالحرام ۱۳۱۹ (بامهروزیرمالیه مشیر نظام) و کتابچه جمع وخرج . . . مقتدرالدوله بطوریکه جناب . . . مشیرنظام وزیرمالیه رسیدگی کرده‌اند صحیح است فی ۲۳ شهرمحرم الحرام ۱۳۲۰ (بامهر امیر نظام)

۱۳۲٤

شکسته نستعلیق وسیاق سدهٔ ۱۳، سطر و اندازه مختلف، ۱۵۳ گ ۱۶ × ۲۲
کاغذفرنگی ـ جلد تیماج سرخ ضربی

کتابچهٔ جمع وخرج مالیات پارس ئیل ۱۲۹۵ فلات نیشابور

آغاز هوالله‌تعالی کتابچهٔ جمع وخرج مالیات پارس ئیل فلات نیشابور ۱۲۹۵

گ ۲ ر : اصناف هزارونهصدونودوپنجتومان ـ گ ر : دافات نهصدوهفتادتومان ـ

گ ۹۹ پ : قروض آبادملکی میرزا ابوالقاسم مستوفی سه تومان و هفتهزار و پانصد دینار

انجام : ـ وجه تفاوت عمل سرکار نواب اشرف و الا با ایالت کبری روحی فداه که بخرج خود توفیر عمل شده حواله ذوالفقارخان شهرذی‌حجةالحرام سیصد ویکتومان وپنجهزار دویست وپنجاه دینار

۱۳۲۵

شکسته نستعلیق و سیاق سدهٔ ۱۴، سطر و اندازه مختلف، ۴۸ گ ۱۴/۵×۳۳
کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ ضربی

کتابچهٔ دستورالعمل توشقان ئیل ۱۳۰۸

آغاز کتابچهٔ دستورالعمل هذه السنه توشقان ئیل ۱۳۰۸ خیریت دلیل قزوین ابوابجمعی جناب معتمد السلطان سعد السلطنه، نقدی دو سه هزار هفتصد و پنجاه و هفت تومان و هشتصد و هفتاد دینار (به سیاق) از بابت مالیات و فروعات و منافع حکومتی شصت و شش هزار.. از بابت تفاوت عمل و منافع حکومتی قریهٔ رحیم آباد که بملکیت سعد السلطنه مرحمت شده در حشو جمع موضوع میشود نهصد و شانزده تومان و چهار هزار (سیاق)

انجام در بر گ ٤٤ ر : انعام نواب اسحق میرزا بموجب یکطغرا برات و نوشتهٔ حضرت مستطاب اشرف اکرم وزیر اعظم مقرر شد بخرج قزوین نوشته شود یکصد تومان (به سیاق)

ذیل صفحه نوشته شده : مهر جناب مستطاب اجل مستوفی الممالك

۱۳۲۶

شکسته نستعلیق و سیاق سدهٔ ۱۴، سطر و اندازه مختلف، ۹۱ گ ۱۷×۴۱
کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ ضربی

کتابچهٔ ثبت اسلحه خانه و اسباب الطاق در ۱۳۱۸

آغاز : بسم الله الرحمن الرحیم صورت (برمز) ثبت اسلحه خانه که بتاریخ شهر شعبان المعظم ۱۳۱٤ درحضور مبارك بند گان ... باز دید شده بعد از وضع آنچه بمردم مرحمت فرموده و بمصارف دیگر رسیده در اینصفحات کتابچه ثبت میشود و این ثبت صحیح وخالی از کسر و نقصان است جزو سال بملاحظهٔ مبارك رسیده است: بیست و شش قبضه (به سیاق) دولول گلولهٔ ری، ته پر بی قبضه...

ذیل صفحه مهر محمد اسمعیل و در بر گ ٤ ر : صورت ثبت کتابخانه و اسباب الطاق وغیره که بتاریخ روز چهارشنبه ۲۳ شهر شعبان المعظم ۱۳۱٤ درحضور مبارك آقا روحی فداه بدقت باز دید شده و در این کتابچه ثبت میشود بعد از وضع آنچه خارج شده تحویلی

عالیجاه خانمحمد بیك است مهرهای خان محمد (خاتمح) ذیل صورتها تا آخر بر گ ۱۲ پ دیده میشود و نیز مهرهای محمد ابراهیم یا محمود، عبده ابوالقاسم، خان محمد، یا محمد.

انجام (طرف دیگر کتابچه) : صورت ثبت کتابخانه است که در اینجا نوشته میشود هرچه کم یا زیاد می‌شود بخط خودم در اینجا نوشته میشود. صحیح است شهر رجب یونت ئیل ۱۳۱۲ ابوابجمع حسینقلیخان تحویل احمد و خانمحمد است.

۱۳۲۷

شکسته نستعلیق و سیاق سدهٔ ۱۴، گ ۱ پ ـ ۴۱ پ و ۵۴ پ، ۵۴ گ سطر و اندازه مختلف ۱۴×۳۱، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سبز

کتابچهٔ جمع و خرج حاجی لطفعلی بیك از صفر تا ۱۹ ع ۲ را ۱۳۰۱

آغاز صورت جمع و خرج عالیجاه حاجی لطف‌الله بیك از تاریخ شهر صفر المظفر لغایت ۱۹ شهر ربیع الثانی قوی ئیل ۱۳۰۱ یکهزار و پنجاه هفتومان و ششهزار (به سیاق)....

بر گ ٤۱ پ : از بابت مخارج شهر صفر المظفر نود و نه تومان و پانصد دینار (به سیاق) ـ صورت ریز خرج الباقی (برمز) بیست و چهار تومان و نه هزار و هفتصد دینار (به سیاق)

انجام در پائین گ ٥٤ پ : وارونه نوشته شده : صورت حساب آقا محمد جعفر صراف لغایت غرهٔ شهر ربیع الاول ۱۳۰۵ ....

۱۳۲۸

خط ثلث سدهٔ ۷، خط سه برگ آخر تو لو یی، عنوان و نشان شنگرف، در ۱۵۵ آمده که نسخه در ج ۶۳۳/۱ در مدرسهٔ مقربیه در شهر شیراز نوشته شده است، ۱۳ س ۷۵×۱۰/۵ ـ ۳۲۳ گ ۱۶ ۱۶×۲۲، کاغذ سمرقندی موریانه خورده ـ جلد مقوا گوشه‌ها تیماج

المصادر

المصادر فرهنگی است عربی بفارسی از حسین بن احمد زوزنی (در گذشتهٔ ٤۸۶)

(فهرست دانشگاه از منزوی ۳ : ٤٥٢ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی ص ۹)

آغاز نسخه: و دندان برچیزی نهادن تا سخت است باست. والغابر بعجم الغرامة والعرام شوخی کردن شوخك والماضی عرم. القدم و القدوم درپیش رفتن. الکتمان پوشیدن راز. الکدم گزیدن والمستقبل یکدم اللحم ...

انجام: د: الاسمیداد از خشم بر آرامیدن. الازبیراه موی برپای خواستن. الاشمیراز فراهم آمدن و برچیدن. ك: الاصمئکال سخت شدن. م: الازلیمام فراهم آمدن. ن: الازفیقان بیار امیدن. الاطمینان مثله. الاقتینان سخت شدن از بری. الاکتینان فراهم آمدن. والله اعلم. تمت.

۱۳۲۹ /

نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱؛ عنوانها شنگرف؛ هر صفحه در جدول زرین؛ صفحه آخر تازه‌تر از

پایان و ازمیان نسخه افتاده؛ ۱۵ س ۷/٥×۱٤/٥ ـ ۳٤۱ گ ۱۲/٥×۱۹/٥؛

کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی

بیان الصناعات

این کتاب از حبیش بن ابراهیم بن محمد تفلیسی ادیب وپزشك وستاره شناس سدهٔ ششم است و در فرهنگ ایران زمین دفتر ٤ سال ٦ از روی همین نسخه ونسخهٔ موزهٔ ایاصوفیه مورخ ۸۸٤ بچاپ رسید و اکنون در کشور روس بترجمهٔ آن بزبان روسی میپردازند. سرگذشت حبیش در دیباچهٔ این چاپ ودر فرهنگنامهٔ عربی بفارسی منزوی (ص ٦٥) آمده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم سپاس و شکر خدایرا که بیافرید هردو عالم و اختیار کرد از همهٔ جانوران مردم را وازخرد و دانش وی را بهره داد

انجام: اگر ریوند چینی را بکوبند و در آب ریزند وسرش را مهر کنند چون روز دیگر شود سرش را بگشایند و اندر کوزه دیگر ریزند همچون شرابی صاف بیرون آید. اگر مردار سنگ را کوفته درسر که ریزند درحال شراب شود.

۱۳۳۰ /

نسخ سده ۸؛ عنوان و جدول شنگرف؛ نشان وقف دارد در ۱۳٦ ر؛ ۱٥ س ۱۱×۱۸/٥ ـ ۱۹۳

گ ۱۸/٥×۲٦/٥؛ کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج عنابی ضربی مقوائی

مجموعهٔ نحوی

۱. کتابی است در نحو و شرح ومتن است از یکتن (۲ ر ـ ۱۳٦ ر) و باید هر دو از ابن الهائم شهاب الدین ابوالعباس احمد بن محمد بن عماد الدین بن علی بن الهائم قرافی مصری مقدسی شافعی فرضی حاسب (۷٥۳ ـ ۸۱٥) باشد(۱). این دانشمند ادیب ریاضی‌دان در نحو وتفسیر کتابهای زیر را نگاشته است:

۱ ـ نظم سماط که قصیدهٔ میمیه‌ایست در ۳۰٥ بیت

۲ ـ الضوابط الحسان فیما یتقوم به اللسان که خود آنرا شرح کرده است. و گویا نسخهٔ ما (۱۳۳۰/۱) همان باشد

۳ ـ خلاصة الخلاصة

٤ ـ نظم قواعد الاعراب ابن هشام بنام تحفه الطلاب که خود او بر آن دو شرح کوچك وبزرك نوشته است ویکی از این دو شرح درفهرست برلین ش ٦۷۱۸ یاد گشته

٥ ـ التبیان فی تفسیر القرآن (۲)

۱ـ دو آن از این مالك (۳٤ ر و ۳۸ ر) یاد شده و دارد «لا یلیق بهذا الاملاء» (۳۸ ر)

۲ـ بنگرید: الضوء اللامع ۲ : ۱٥۷ ش ٥٤۹ ـ فهرست خزانهٔ تیموریه ۳ و ٤ : ۳۰۹ ـ فهرست برلین (فهرست نامها) ـ معجم المطبوعات ص ۲٦۹ ـ هدیة العارفین ص ۱۲۰ ـ برو کلمن G ۱ : ٤۷۱ و ۲ : ۲٤ و ۲٥ و S ۲ : ۱٦٤ ـ این دانشمند جز احمد بن محمد بن المصوری است که برو کلمن (G ۲ : ۹۱ و S ۲ : ۷۲) از او یاد کرده است ـ فهرست دانشگاه از نگارنده ص ۹۳٤

آغاز نسخه: في اللغة على الجمل المفيده كقوله تعالى « كلا انها كلمة » اشارة الى قوله: رب ارجعوني لعلي اعمل صالحا فيما تركت ... س: وهى اسم وفعل وحرف س: لماذ كرت حد الكلمه يبنى انها جنس تحته انواع ثلاثه

انجام: وذلك اصل الباب وهذا آخر ما اردنا املاءه على هذه المقدمة وقدجاء بحمدالله مهذب المباني مشيد المعاني محكم الاحكام مستوفى الانواع والاقسام تقربه عين الودود وتكمد به نفس الحسود

شعر:

ان يحسدوني فاني غير لائمهم — قبلي من الناس اهل الفضل قدحسدوا

... والى الله ارغب ... ولا يفضحنا يوم الاشهاد بمنه انه كريم جواد و صلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم وحسبنا الله ونعم الوكيل

۳ شرح مختصر تحفة الطلاب في نظم قواعد الاعراب (۱۲۶ پ - ۱۹۲ ر بخط خود مؤلف در قدس شريف بسال ۷۹۵) در نسخهٔ ما حاشيه ايست بر آن (۵۹ ب) از احمد بن محمد ... شعراني مدني.

آغاز تحفة:

الحمدلله على التعليم — و افضل الصلوة و التسليم

على النبى المصطفى محمد — و آله والصحب طول الابد

و هذه مقاصد الاعراب — منظومة من دون ما اسهاب

والله استعين في التكميل — و ارتجى في النفع و التسهيل

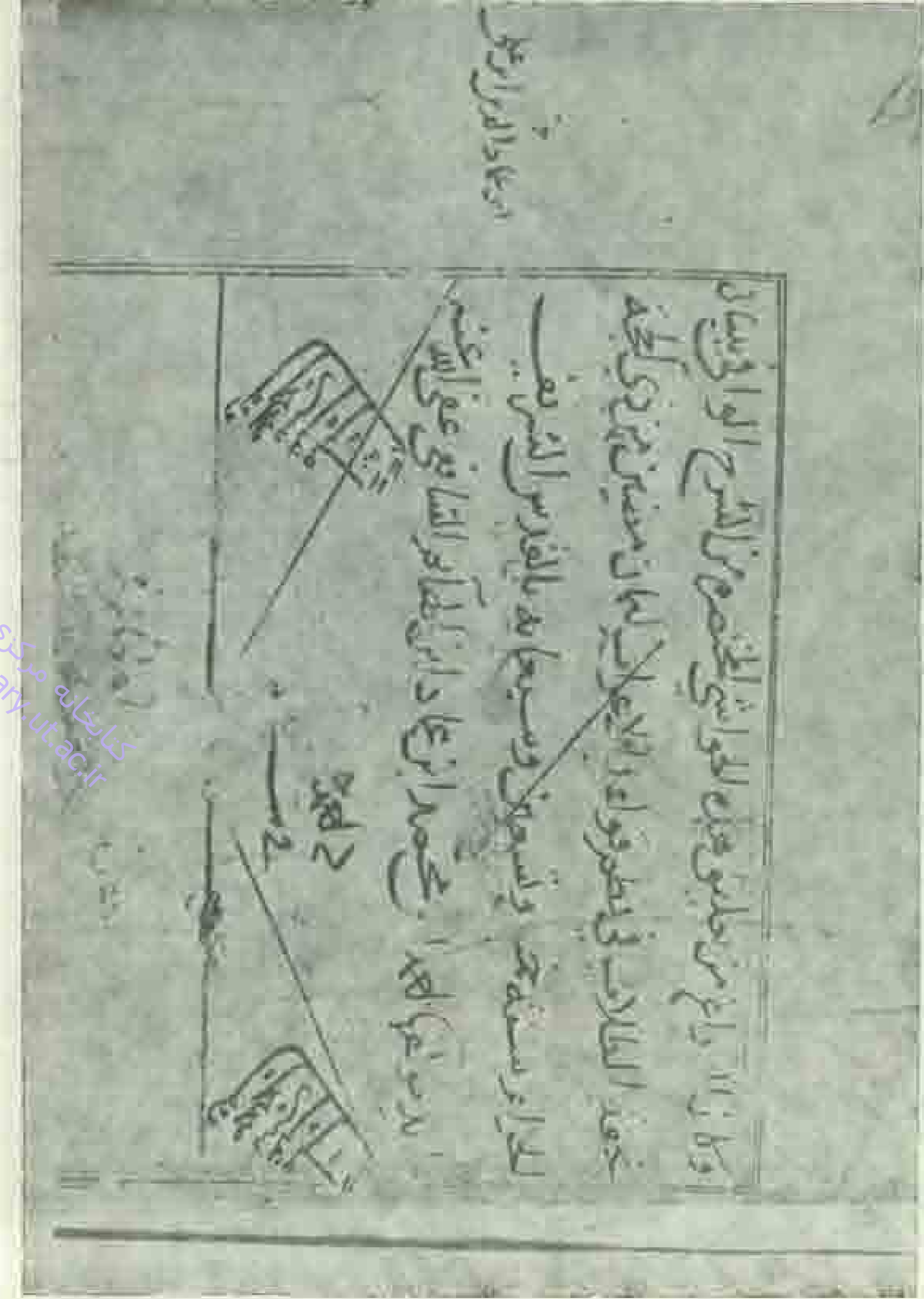
شرح الجملة واقسامها

كلامنا مرادف الجملة — في راى قوم و هوعند جلة

انجام: وقد تقضت تحفة الطلاب — وعدة قواعد الا عراب

الصادر زوزني كت ۷۹ وش ۱۳۲۸ (ص ۶ اين فهرست)

انجام شرح مختصر تحفة الطلاب في نظم قواعد الاعراب از ابن الهائم ش۲ و ۱۳۳۰ (ص۸)

نظم الفقير احمدبن الهائم — يرجو بها ثواب رب راحم
حامداً الله على التمام — و مردف الصلاة بالسلام

آغاز شرح: بسمله . اما بعدحمدالله ذی الجلال الباهر والشكر له على ترادف نواله المتظافر... فان منظومتی فی قواعد الاعراب المسماة بتحفة الطلاب لما وافقت غرض الراغبين فی حفظ النظم الوجيز الجامع و كنت قد اردفتها بشرح مستوف واسع احببت أن اقصر على مقاصده الجليلة فی اوراق قليلة

انجام شرح: انه حميد مجيد قال مؤلفه عفی الله عنه: و كان الفراغ من تعليق هذه الحواشی المختصرة من الشرح الوافی ببيان تحفة الطلاب فی نظم قواعد الاعراب لثمان مضين من ذی الحجة الحرام سنة خمس وتسعين وسبعمائة بالقدس الشريف على يد مؤلفها احمدبن محمدبن عماد (الدين ابن علی) ابن الهائم الشافعی عفی الله عنه ـ وقف صحيحاً شرعياً مليا

۱۳۳۱

نسخ كهن سدهٔ ۷ و ۸ و سجاو نديها و ارقام رنگ آن مشكی، سيزده نقشهٔ جغرافيايی رنگی دارد، صفحهٔ يكم حاشيه سازی شده برگ ۱۰ - ۴۱ س ۱۳ × ۱۹ ، ۵۸ گ ۱۹/۵ × ۲۸ كاغذ سمرقندی، جلد تيماج تربا كی ضربی كهنه

ترجمة المسالك والممالك

اين كتاب (۳پ ـ ۵۶ر) ترجمه كونه‌ايست از صور الاقاليم اصطخری ساختهٔ نزديك ۳۴۰ ازروی صور الاقاليم ابوزيد بلخی ساختهٔ ۳۰۸ و ۳۰۹ ودر نسخه‌ای آمده كه ازابن ساوجی ابوالمحاسن محمدبن سعدبن محمد نخجوانی (سدهٔ ۱۰ و ۱۱) است (پيام نوين س۲ ش۳ ص۱۰) و گويا درست نيست چه در نسخهٔ مشهد از تاريخ ۸۹۸ ياد ميشود و در برخی از نسخه‌ها از خواجهٔ طوسی دانسته شده است (مدرس ص۳۱۷) و تحرير آن هم در نسخه ها يكسان نيست اكنون در كتابخانهٔ ما چهار نسخهٔ عكسی از اين كتاب: وين (ش۳۴۴) و تركيه (ش ۳۱۵ ايا صوفيه) ومشهد (ش ۱۷۸) و موزهٔ تهران هست. استوری (۲: ۱۱۷) از اين كتاب ياد نموده است .

بسم الله الرحمن الرحیم

آغاز ترجمة المسالك والممالك ش۱۳۳۱(ص۱۱)

در صفحهٔ عنوان دارد «ترجمة المسالك والممالك»

آغاز : بسمله . الحمدلله مبتدی النعم وولی الحمد وصلی الله علی سید المرسلین محمد وآله اجمعین . امابعد چنین گوید خداوند سخن که مرادما از تصنیف اینکتاب آنست کی اقلیمهای روی زمین یاد کنیم آنچه دائره اسلام بدان محیط است وقسمت این چنان ساختیم کی هرموضعی معروف را اقلیمی نهادیم

انجام وسلاب (سلات ـ درعربی) بیلکند (بیسکند ـ درعربی) این دوجایکه قصبه ندارد بسبب این یاد کردیم که هریکی ثغری است ودرپیش کافرستان . اینست حدود مسالك وممالك اسلام که یاد کردیم وبواسطهٔ عموم معانی وخصوص فوائد این کتاب را که مشهور به مسالك وممالك وموسوم گشت بکتاب ترجمة المسالك والممالك تمت . الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه ومظهر حقه محمد المصطفی رسول الثقلین وامام الخافقین وعلی آله الطیبین الطاهرین والحمدلله رب العالمین .

۱۳۳۲ /

خط نسخ سدهٔ ۸ عنوانها ورشت‌تر، در گ ۹۸ پ یاد داشتی است از عبدالله بن عمر بن محمد تبریزی طبیب مالك نسخه و شعری بعربی از پدر خود آورده پس از چند روایت، در ۱۴۲ر یادداشتی است از ابی الوفا شمس‌الدین بن شیخ‌علی بن بدر الوفائی المقدسی که بکتاب نگریسته‌است . در ۱۴۳ پ عبارتی است از ابوالقاسم جنید، در ۱۴۴ر فوائدی است درفال از امام‌صادق بخط عبدالله عمر بن محمد تبریزی شافعی که مالك نسخه بوده است . محمد بن احمد بن امیمی شافعی نسخه را خوانده است ـ ۱۳ س ۱۰×۱۸ ـ ۱۴۴ گ ۱۵/۵×۲۲/۵۱ کاغذ سمرقندی، جلد ملوا عطف تیماج مشکی بااولا وبرگردان

کتاب المعانی والاشتقاق

کتاب المعانی والاشتقاق لتسمیة الزهد و المحبة والاشتیاق از امیر مجدالدین مؤید الدوله ابوالمظفر اسامة بن مرشد بن علی بن مقلد بن نصر بن منقذ کنانی کلبی

شیزری (۴۸۸ ـ ۵۸۴) است (زرکلی ۱ : ۹۴ ـ فهرست دارالکتب ۳ : ۳۱۶)

بروکلمن (S ۱ : ۵۵۲ و ۹۱۶) ازچند کتاب دیگر او یاد کرده است از دیباچه برمیاید که در ۹۴ سالگی این کتاب را ساخته است

در این کتاب سه کتاب است : نخستین اقوال العلماء فی الزهد (۲پ ـ ۹۸ر) دوم کتاب المحبة (۹۹پ ـ ۱۲۳پ) سومی کتاب شوق الاولیاء (۱۲۴پ ـ ۱۴۲ر)

آغاز: کتاب نخست :

المولی الهدایة والتوفیق بسملة : رب یسر ـ الحمدلله رب الارباب مالك نواصیهم خالق الخلق و رازق مطیعهم و عاصیهم مقدم الارزاق والآجال فلایقدمها ویوخرها حول محتال . . . و بعد فانی اثبت فی هذه الاوراق نبذة مماوری فی الزهد و المحبة و الاشتیاق

انجام: ـ وقال ایضاً :

اصطبر للزمان ان خاف حیناً   و تلقاك بالمكاره حینا
ان صبر الحلیم وهوطویل الخو   ف افضی به الی طور تینا

انتهی القول فی الزهد انتهاء ملال لاتمام و کمال والحمدلله وحده وصلواته علی سیدنا خیر خلقه و حسبنا الله ونعم الوکیل ولاحول ولاقوة الابالله العلی العظیم .

آغاز کتاب دوم : بسمله سبحان عاصم الأولیاء عن معاصیه و موفقهم بما یرضیه هادی الخلق ومضله والیه یرجع الامر کله یغفر بفضله و یعاقب بعدله . . . و بعد فان المحبة اصل والشوق فرع

انجام : ـ فدق الجنید برجلیه علی الارض و قال ماجری من یحب الایحب ولم یزل یکلمه حتی بکی الشبلی رحمه الله فلما اخذ الشبلی فی البکاء قال الجنید لامراته استتری الان فقدافاق الشبلی من غیبته ه

آغاز کتاب الشوق : بسمله ـ الحمدلله الخالق الرازق رب السموات والارض

الغربیین ش ۱۳۳۳ (ص ۱۶)

ورب العرش العظیم خلق سبحانه خلقه کالثمار تسقی بماء واحد . . . وبعد فانی موره نبذة من شوق الاولیاء الی رب الارض والسماء

انجام : قیل ان الحجاج بن یوسف الثقفی لما توفی رآه بعض اصحابه فی المنام فقال له مافعل الله بك فقال غفرلی ببیتین قلتها عندالنزع لما التفت یمیناً وشمالا فلم اربی معینافجرت دمعتی وانشدت :

یارب قد حلف الاعداء واجتهدوا	باننی رجل من داخلی النار
هم یحلفون علی عمیاء ویحهم	ما ظنهم بعظیم العفو غفاری

۱۳۳۳

نسخ ۵۳۹ عنوانها شنگرفی ، مالك محمد رسول بن عبدالعزیز کاشانی با مهراو در ۱۳۶۰ - نسخه جلد دوم است ازکتاب تا باب ۱۸ س ۱۴ × ۱۵/۵ - ۵۳۹ گ ۱۹/۵×۳۰/۵ کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی عطف بشمی

الغریبین

کتاب الغریبین از ابی عبید احمدبن محمد هروی (در گذشتهٔ ۴۰۱) است ودر آن از الفاظ غریب قرآن وحدیث بحث شده است (چلبی ۲ : ۱۵۹)

آغاز : بسمله اخبرنا الامام الحافظ ابوالقسم اسمعیل بن محمد بن الفضل التیمی.. (یار کمی دارد) بن احمد السمرقندی فی کتابه قال اخبرنا الاستاذ الامام اسمعیل الصابونی اذناقال اخبرنا ... (یار کی دارد) [ابی] عبیداحمدبن محمد الهروی رحمهم الله **فقال :**

کتاب الصاد، باب الصاد مع الهمزة قوله تعالی ثمانیة ازواج

انجام : باب الیاء مع الهاء فی الحدیث کان النبی صلی الله علیه وسلم یتعوذ بالله تعالی من الایهمین وهما السیل والحریق لانه لایهتدی فیهما کیف العمل کمالایهتدی ..... والایهم البلد الذی لاعلم به . تم الکتاب والحمدلله علی تسهیله وصلواته علی.. (یار کی دارد) مصنف الکتاب رحمه الله ..... فرغ من نسخه الفقیر الی رحمة الله تعالی ورضوانه

ابوطاهر بن محمد بن ابی طاهر بن عبدالواحد المؤدب المعروف بالصفار ... یوم الاثنین العشرین من ربیع الاخر سنة تسع وثلثین وخمس مائة وانتسخته من نسخة عتیقة معارضة بنسخة مقروة علی مصنفه رحمه الله، رحم الله من دعا لکاتبه ... حسبنا الله کافیا ومعیناً .

۱۳۳۴

نسخ سده ۷ و ۸ عنوانها شنگرفی، جدول لاجوردی، چهار برگ در میان، وشش برگ در پایان و چهار برگ در آغاز نونویس از سدهٔ ۱۱، در پایان برگها وصالی شده است، نسخه دارای جنس سوم است و در پایان علاج ریاضات و عبادت ، ۳۲ س ۱۲/۵ × ۱۸/۵ - ۱۴۸ گ ۱۷ × ۲۳/۵، کاغذ سمرقندی، جلد تیماج مشکی مقوائی

کیمیای سعادت

کیمیای سعادت از امام غزالی است (چلبی ۲ : ۳٤٦) وچند بار بچاپ رسیده است (مشار ۱۲۹٤)

۱۳۳۵

نسخ احمدبن جعفربن علی بن مطهر حسنی یمنی برای توفیق بن صفی‌الله طبیب گیلانی روز دو شنبه ۱۳ ج ۱ / ۱۰۴۸ ، عنوانها شنگرفی ، فهرست کتاب در آغاز هست . مالك محمد علی گیلانی در ۱۲۹ گویا ۱۲۰۹، نسخه را اسماعیل لامی در ماه ششم ۱۱۳۶ خریده بود ومهر او هم هست،

۳۱ س ۱۱/۵ × ۲۱ ، ۳۱ ۴۲۳ گ ۱۸/۵ × ۲۹، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوائی

کامل الصناعة

کامل الصناعة یا الطب الملکی از ابوالحسن علی بن عباس مجوسی اهوازی ارجانی است (فهرس ۲۷٦۹)

۱۳۳۶

نسخه‌ی ۱۸ مهر «عبده محمد الدین محمد الحسینی» در ۲ ر ۵۷ ر و ۸۱ ر و ۸۸ ر و ۹۳ ر و ۱۰۳ ر و ۱۴۵ پ و مهر «در رهن بحر حکمة شحنة النجف» در پایان هست، ۳۵س، ۸×۱۶/۵ ـ ۱۳/۵×۲۳/۵، ۳۰ کاغذ سمرقندی، جلد تیماج ار باکی ضربی

مجموعه

۱ شرح اسماء الله (۲ پ ـ ۵۵ پ)[1] از روی مقصد اقصی ولوامع البینات غزالی وفخر رازی ساخته شده ودرسه بخش است: مبادی ومقاصد وزواید

آغاز: بسمله وبالله التوفیق وعلیه التکلان

سبحان من تقدست عظمة حضرته عن سمة الاحساس و تقرست اسرار حکمته اعناق العزایم فی الاقتباس فوادم الافکار مخصوصة فیها بالانطماس ومناکب الحدوس مقصوصة فی الاقتباس .. وبعد فقد التمس منی بعض اصحابی ان اکتب فی شرح اسماء الله تعالی کتابا مختصرا یشتمل علی ما هو من اللوازم معرفته فی هذا الفن من الفوائد النقلیة و الفرائد العقلیة فالتزمت ذلک وان سبقنی الی شرح هذه الاسماء کثیر من العلماء بل الحکماء

انجام: ـ ولا یبعد ان یکون الاسم الاعظم فی ضمن تلک الالفاظ لکنه مبهم فیها فلا یعرفه بعینه الانبی اوولی فلذلک تظهر علیها ما لا یظهر علی غیره من التاثیرات التی تعدمن الکرامات. والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب. الحمد لله علی التوفیق بالاتمام .... علی یدی العبد ... خلیل بن بوعلی بن اسمعیل السلیقدفهی الروحی بمدینة بغداد .. یوم الاربعاء ثامن وعشرین ربیع الآخر سنة عشر وسبعمائة حامدالله تعالی ومصلیا علی نبیه وآله اجمعین وتسلیما کثیرا

---

[1] ـ بخط نسخ خلیل بن بوعلی بن اسماعیل در بغداد روز چهارشنبه ۲۸ ع ۲ ر ۷۱۰

انجام عیوب النفس ومداواتها از سلمی نیشابوری ش ۱۳۳۶/۳ (ص ۲۰)

در ۵۷ ر غزلی است از خسرو بفارسی.

۳ الکلم الفارقیة فی‌الحکم الحقیقیة (۵۷ پ ـ ۸۱ ر بهمان خط شمارۀپیش) که سخنان منظوم ومنثور محمدفارقی در آن گرد آمده است. نام فارقی‌واین کتاب در دیباچه یاد شده است

آغاز : بسمله وما توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه‌انیب. الحمدلله الذی خص نوع الانسان‌بفضیلتی العقل واللسان، وجعل محمدا صلعم صفوة الوجود والداعی الی المعبود.

انجام : من‌لوم‌نفس‌ولوم لائم. هذا ماتیسر لنامن جمع الکلم الفارقة فی‌الحکم الحقیقیة اریناك انموذج بحورها و انهزناك علی خلاصة دررها و هدیناك بالتقاط منثورها واستنباط مستورها لیکون الراتع فی ریاضها والکارع من حیاضها من یقرا منتها و یقروا سفنها و یستقری اصنافها ویقری اضیافها وصلی‌الله‌علی سیدنا محمد وآله اجمعین

۴ عیوب النفس و مداواتها (۸۱ پ ـ ۸۸ ر بهمان خط ومورخ ۷۰۹ و مقابله شده با اصل) از ابی عبدالرحمن محمد سلمی نیشابوری (ف ۴۷۷)

۴۰ حقائق‌الاداب (۸۸ پ ـ ۹۳ ر بهمان خط ومقابله شده با اصل) که درآداب متصوفان است دربارۀ:

«لباس الصوف ـ لبس المرقعة ـ الصحبة ـ المجالسة ـ الجلوس علی الوحدة ـ المواکلة ـ الاکل‌علی‌الوحدة‌ـ المذاکرة ـ الذکرعلی‌الانفراد ـ المواخاة ـ الخلوة ـ السفر ـ الغربة ـ الفراسة ـ الحکمة ـ السماع ـ الوجود ـ الحرکات ـ المراقبة ـ الحضور ـ المشاهدة السر ـ الحقیقة ـ القرب ـ الغیرة ـ المعرفة»

آغاز : بسمله. رب اعن علی اتمامه تمیقا وتحقیقا! الحمدلله الذی خص

المخلصین بخصائص الصفا... قال الشیخ ابومنصور معمربن احمدبن محمد بن زیاد رحمه‌الله لماخص الله عزوجل اولیاءه بحقایق التصدیق... و ساشرح ذالك فصلا فصلا و بابآ بابآ بالتفریق بین الاداب والحقائق والاشارات وبالله التوفیق

انجام : فقاموا بالحق للحق. جعلنا‌الله برحمته بآداب العلم عاملین وبحقائق الوجود قائمین وبعزیز المعرفة مبشرین انه خیر المعین وارحم الراحمین وصلی‌الله‌علی نبیه محمد وآله اجمعین (قوبل مع الاصل)

سپس پنج بیت شعر عربی و یك بند نثر بعربی است بدینگونه:

نعلل بالدواء اذا مرضنا و هل یشفی من الموت الدواء

... قال الله تعالی اذا ابتلیت عبدی... فالی رحمتی

۵ مسندات انس بن مالك (۹۳ پ ـ ۹۸ پ بهمان خط)

آغاز : بسمله رب اعن بفضلك هذه احادیث صحیحة استخرجتها من‌مسندات انس بن مالك رضی‌الله عنه قال: قال رسول الله... لیس للمؤمن المستقیم غم الموت ولاوحشة القبر

انجام : وعنه صلعم: من اکل طعاما بشهوة حرم‌الله الحکمة علی قلبه و من ترکها رزقه‌الله الحکمة (تم بحمدالله وحسن توفیقه وصلاته علی سیدنا محمد وآله اجمعین روی عن رسول‌الله صلعم انه قال سالت جبرئیل عن صدقة المؤمن قال: ... الواحد بمائة الف هو ان تدفعها الی طالب العلم والواحد بسبعمائة الف هو ان تدفعها لثواب المیت. تم)

۶ مسندات علی بن ابیطالب (۹۹ ر ـ ۱۰۱ پ بهمان خط) بروایت قطب الدین سیدالحفاظ ابوالعلماء الحسن بن احمدبن الحسن بن احمدبن محمدبن سهل العطار

آغاز: بسمله ایاك نستعین الحمدلله رب العالمین... امابعد فهذه احادیث نبویة استخرجتها من مسندات علی بن ابیطالب کرم‌الله وجهه یرویها قطب الدین سید

الحافظ ابوالعلاء الحسن بن احمد بن محمد بن سهل العطار . . فمنها ما اسنده علی بن ابی طالب . . . الی النبی . . . قال رسول الله . . . یقول الله: لا اله الا الله حصنی فمن دخله امن عذابی

انجام : وقال ایضا یقول ابی من احبنی وجدنی عند مماته حیث یحب ومن ابغضنی وجدنی عند مماته حیث یکره . تم بحمد الله وحسن توفیقه .

در گ ۱۰۲ پ عبارتی است عرفانی با عنوان «تحقیق شریف» بعربی درباره «واجدون» و در ۱۰۳ ر آمده «من کلام سلطان المشایخ والعارفین سعد الملة قاضی الحموی قدس الله سره» درباره «واصل کامل»

۷ عیون الحقایق فی رموز المعانی و کنوز الرقایق و الدقایق با اصطلاحات الصوفیة (۱۰۳پ - ۱۳۵پ بهمان خط از دهك پایان شوال ۷۰۸) که از روی حقائق سلمی والتعرف وجز اینها بترتیب حروف تهجی ساخته شده است

آغاز : بسمله رب تمم بالخیر ووفق المستعدین بالتحقیق به الحمدلله الذی اطلع شموس حقایقه علی سموات اسرار اصفیائه وزین باقمار دقایقه ورقایقه افلاك قلوب اجل خواص اولیائه وشرح بنجوم انوار الاسلام والایمان والاحسان صدور عامة المؤمنین واحبائه ثم الصلوة و السلام علی النفوس القدسیة . . . وبعد فهذه حدود ورسوم و تعریفات بعض حقایق الکلام المجید والقرآن الکریم . . . انتخبتها من الکتاب المسمی بحقایق السلمی تصنیف الشیخ الامام الربانی ابی عبدالرحمن السلمی

انجام : و وجود الیقین مکاشفة الحق بشهادة الیقین، وحق الیقین بما شهد الحق لنفسه ، فانه الحق المبین عزوعلا . تمت عیون الحقایق فی رموز المعانی و کنوز الرقایق والدقایق، جمعها و کتابتها علی ید العبد الفقیر . . خلیل بن بوعلی بن اسمعیل الرومی الملیفید فهی اصلح الله شانه و شان جمیع اسلافه . . . اواخر شوال سنة ثمان وسبعمائة هجریة بمدینة همدان . . سنه ۷۰۸

۱۳۳۷ /

نسخ زیبای زین العابدین بن حاجی محمد رازانی که درچاشت روز یکشنبه ۲۲ ج ۱۰۷۷/۲ بپایان برده است ، صفحات در دو جدول زر ولاجوردی وعنوانها لاجوردی ونشانه‌ها زر وشنگرفی، حواشی با نشانه «مطط ، م ت ق ی رحمه الله، س ، ص، حبل المتین» در آغاز فهرست بابها است بلاجوردی وشنگرفی، پشت برگ آغاز مهرهای محمد بن باقر بن زین العابدین الموسوی ومهر ابوالقاسم الرضوی ومحمد حسین الرضوی در آغاز و انجام نسخه دیده میشود. در پایان دو ازی است و در آن سلسلهٔ سند راویان ابن بابویه آمده است

تاریخ تألیف ابن بابویه در ۳۷۲ در نسخه میشود .

در پایان مشیخة این کتاب مجلسی دوم بخط خود گواهی میدهد که نویسنده این نسخه آن را از روی نسخهٔ درستی که من نزد پدرم آنرا خوانده‌ام نوشته است . سماع شریف ابی عبدالله موسوی این کتاب را در پایان نسخه بدینگونه دیده میشود :

یقول محمد بن علی موسی بن بابویه القمی مصنف هذا الکتاب: قد سمع السید الشریف الفاضل ابوعبدالله محمد بن الحسن العلوی الموسوی المدنی المعروف بنعمة ادام الله تاییده وتوفیقه وتسدیده، هذا الکتاب من اوله الی آخره بقراءتی علیه، ورویته له عن مشایخی المذکورین و ذلک بارض بلخ من ناحیة ایلاق، وکتبت بخطی حامدالله و شاکرا وعلی محمد و آله مصلیا وذلك فی ذی القعدة من سنة اثنین وسبعین وثلثمائة

کتاب من لا یحضره الفقیه

کتاب من لایحضره از ابن بابویه قمی رازی ایلاقی است (ف ۱۵٤٦)

۱۳۳۸

نسخ کهن سدهٔ ۷ و برخی از برگها نونویس، ۲۵ س ۶ × ۱۹ — ۱۳۱ گ ۱۳ × ۲۳،
کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سرخ ضربی

مجموعه

۱ الهادی للشادی فی الادوات از ابوالفضل احمد بن محمد المیدانی (۱پ ـ ۳۷پ نسخ سدهٔ ۷ مانند دو شمارهٔ دیگر و بر گهای ۳ و ٤ و ۱۲ و چند برگ دیگر نونویس ۱۱۶۹) است.

(فرهنگنامه عربی بفارسی ص ۳۲ و ۳۷ و ۱٤۱)

آغاز : ـ قال الشیخ الامام الافضل ملك افاضل الشرق والغرب ابوالفضل احمد بن محمد المیدانی النیشابوری قدس الله روحه : اما بعد حمد الله الذی استأثر بالبقاء وتفرد بالعلاء وتوحد بالعظمة والکبریاء والصلوة علی محمد ... فانی لما فرغت من کتاب السامی فی الاسامی واقترح علی ان اجمع فی معنی الادوات کتابا مقنعاً واشرع فی شرحه مشروعا مشبعا اجبتهم الی ملتمسهم واسعفتهم بتحصیل مقترحهم وجمعت فی هذه الورقات ماینخرط فی سلك الادوات ومیزت الاسماء من الافعال والافعال من الحروف وجعلة ثلثة اقسام . .

انجام : و ازعین چون ضفادی بجای ضفادع وازکاف چون مکوك و مکاکی واصل مکا کیك وازتا چنانکه شاعر گوید : «قدس یومان وهذا الثانی» اراد به الثالث . هذا آخر کتاب الهادی للشادی والله سبحانه الموفق للسداد والهادی الی سبیل الرشاد (تمت هذا الکتاب سنه ۱۱٦۹)

۲ ـ الابانة فی شرح السامی فی الاسامی از میدانی (۳۸ پ ـ ۸٤ ر بهمان خط شمارهٔ پیش ٦×۱۸/۵) (فرهنگنامه‌ها ۳۱ و ۳۷ و ۳٤۱)

آغاز : ـ بسمله وبه نستعین الحمد لله کاشف کل خطب ودافع کل کرب الذی بعث محمدا بالدین القویم والذکر الحکیم والبراهین الواضحة والدلایل اللایحة صلی الله علیه وعلی آله واصحابه صلاة تدوم علی مرور الایام وکرور الاعوام . وبعد فانی لما توسمت فی کتاب السامی فی الاسامی الفیت بعض ترجمات الفاظ بشعة شنعة یعسر علی المتعلمین فهمها وحفظها ، فدعتنی نفسی الی شرح مااستغلق منها فاجبتها اجابة المطیع وسمیته بکتاب الابانة والله تعالی ولی الاعانة .

انجام : ـ الباب السادس ـ فی الابنیة و الامکنة ... ح قال الکتانی والخلم جای آهوو گوزن واراد بقوله گوزن البقرة الوحشیة واللغو واللغا سخن نافرزام وهو الباطل من الکلام ه (تم بحمد الله ومنه).

۳ السامی فی الاسامی (٤۸ پ ـ ۱٤۵ پ بهمان نسخ شمارهٔ پیش مورخ شام روز ۲۱ ع ٦۸۲/۱ نوشتهٔ محمد بن طالویه بن محمد) که از میدانی است (فرهنگنامه‌ها ۳۱) و در پایان می نویسد من این کتاب را در ۱٤ رمضان ٤۹۷ بانجام رسانده‌ام .

آغاز : بسمله رب یسر ولا تعسر ـ الحمد لله الذی لایتم امر دون حمده ولا یدرك وصف کنه قدره و مجده والصلوة علی محمد نبیه وعبده و آله واصحابه من بعده وسلم کثیرا وبعد فان الله تعالی ادخر لکل قرن فضیلة اتخذوها مناهم وسیلة و جعل اللاحق طامحاً ببصر همته الی علو درجة السابق وسمو رتبته غیر راض بالتخلف عن مضماره ... وهذا افتتحت الکتاب باسمه واختتمته برحمه وسمیته بالسامی فی الاسامی وجعلته اربعة اقسام القسم الاول فی الشرعیات ومایناسبها ...

انجام : قال الامام المیدانی تفدرا الفراغ بحمد الله وحسن توفیقه من جمع هذا الکتاب وتلفیقه فی الرابع عشر من رمضان سنة سبع و تسعین واربعمائة وهذا فصل اخلخل به الکتاب واوضح فیه العذر عما تخلل الابواب . . . ومن ولاهما جمیعا صفحة الاعراض فعنان امره بیده والله المستعان وعلیه التکلان انه الملك المنان (تمت الکتاب بحمد الله وحسن توفیقه ، وقع الفراغ وقت العصر الحادی والعشرین شهر ربیع الاول سنة اثنتین ثمانین ستمائه و کتب علی یدی اضعف عباد الله واحوجهم محمد بن طالویه ابن محمد غفر الله ذنوبه ولابویه بحق محمد و آله الطاهرین سنه ٦۸۲)

۱۳۳۹

نستعلیق ارهان در ۳ شعبان ۱۰۰٦ ، عنوانها زرینه زر و آراسته بشنگرف ولاجورد ، وهر صفحه‌ای زر پاش شده ، جدولها رنگارنگ ، ۱۵۹ تصویر ومجلس دارد سطرها در چهار ستون و در برخی جاها چلیپا نوشته شده است - وصفی که در پایان نسخه از آن شده است در کلیشه دیده میشود .
۲۵ س ۱۲ × ۲۱/۵ - ۳۰۹ گ ۳۵/۵×۲۳/۵ ، کاغذ سپاهانی متن وحاشیه ـ جلد تیماج زرکوب مقوائی ، ... سرخ

شاهنامه

شاهنامه از فردوسی طوسی است واین نسخهٔ ما جلد دوم است از داستان لهراسب تا پایان کتاب .

(وصف نسخه)
شاهنامهٔ فردوسی ش ۱۳۳۹

۱۳٤۰

نسخ معرب سدهٔ ۹، عنوان و نشان شنگرف، و در پاره‌ای جاها مشکی و زرشت‌تر، صفحات زرجدول زرد و لاجوردی، حواشی دارد، مالک محمد بن شیخ قاسم و جعفر بن خضر، یادداشت ۱۳۶۲ دارد،
۱۶ س ۱۰/۵×۱۴/۵ – ۳۴۳گ ۱۸/۵×۲۵/۵، کاغذ سمرقندی متن و حاشیه ـ جلد تیماج مشکی مقوائی

نهج البلاغه

نهج البلاغه گرد آورده است سید رضی موسوی است (ف ۱۰۹۵)

۱۳٤۱

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان و نشان شنگرف، آغاز از دیباچه افتاده، جای پاره‌ای از شکلها سفید مانده، برگ آخر تازه و نونویس است، قسم اول در روز پنجشنبه ۲۳ شوال ۱۰۶۰ بانجام رسیده است.
۲۷ س ۱۵/۵× ۲۶ـ۲۰۷گ ۲۴ × ۳۶/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ مقوائی

نفایس الفنون

نفایس الفنون فی عرایس العیون دائرة المعارفی است از مولی شمس الدین محمد بن محمود آملی دانشمند سدهٔ ۸ که بنام جمال الدین شاه شیخ ابواسحق بن محمود شاه اینجو فرمانروای سپاهان وشیراز (۷۱۹ ـ ۷۵۸) ساخته است. او آن را در ۷۳۶ آغاز و پس از ۷۴۲ بپایان رساند و ۸۵ علم از علوم اواخر و ۷۵ علم از علوم اوائل در آن گنجانده است و آن دوبار بسالها ۱۳۰۹ و ۷ ـ ۱۳۱۶ بچاپ سنگی رسیده است (طوس ۳ : ۱۹۸ ـ مشار ۱۵۹۰ ـ تاریخ مفصل ایران اقبال ص ۵۲۵ ـ طبقات سلاطین اسلام ص ۲۱۸ـ۲۲۲ ـ زنباور ص ۳۸۰) باز هم در ۱۳۳۸خ در تهران زیر چاپ رفته است.

۱۳۴۲/

نستعلیق ۱ ذی‌حجة ۱۲۱۰ در سپاهان، عنوان و نشان و جدول لهاشنگرفی، ۲۸۵ بر شمار دارد، پشت برگ نخستین مهر (علی النبی ابن محمد) دارد، در سال ۱۲۴۹ بدار السلطنة اصفهان منتقل شده، از گ ۱ در فهرست کتاب است تا گ ۷ پ ۷۰ س ۷ × ۱۲/۵-۲۸۹-۱۲/۵ گ ۱۲ × ۱۸/۵؛ کاغذ سپاهانی جلد سرخ مقوائی عطف و گوشه‌ها تیماج.

الاغراض الطبیه و المباحث العلائیه

از سید اسمعیل جرجانی است

آغاز: کتاب الاغراض الطبیه و المباحث العلائیه من تألیف السید الامام الاجل شرف الزمان فخر العترة ابی الفضائل اسماعیل بن الحسن الحسینی الجرجانی برد الله مضجعه: بسمله امابعد حمدالله سبحانه والثناء علیه والصلوة علی رسوله محمد المصطفی و آله و سلم تسلیما کثیرا کثیرا بیاید دانست که . . . پادشاه . . ملك عالم . . . کریم الطرفین نصرة الدین علاء الدوله فخر السلاطین ابو المظفر اتسز بن خوارزمشاه حسام امیر المومنین . . . ایزد عزوجل عین الکمال از ساحت بزرگ او دور دارد . . . خادم دعا گوی اسماعیل بن الحسن بن الحسین الجرجانی . . . را . . . هروقتی دلیر کند و خدمت علمی سازد و بر مجلس عالی چنین خدمتی به چنین خداوندی عرضه کند . . . سرمایهٔ خادم علم طب است و پیش ازین مختصر خفی ساخته بوده است و اکنون بحکم فرمان و دستوری . . . امام اجل مجد الدین ابومحمد صاحب بن محمد البخاری . . . و بحسب بحث و تفتیش آن جاوید زیاد و بحسب آرزو و درخواست این مقیر این خدمت ساخته آمد . . این کتاب . . بحجم کوچك است و بمعنی بزرگ و بصورت مختصر است و بکثرت فواید و شرح مشکلات مبسوط هیچ نکته و فایدهٔ علمی ازین کتاب بیرون نیست و هیچ فرو گذاشته نیست بلکه اندر مضایق و مواضع بحث تصرفها کرده است و بتحقیق رسانیده و کشف تمام کرده و بدین سبب این کتاب را «الاغراض الطبیه و المباحث العلائیه» نام کرده شد و دعوی خادم آنست که امروز در علم طب مختصری بدین کمال موجود نیست.

انجام: ـ و علاج گزیدن تمساح و سگ آبی و ماهی سیاه موضع گزیدن را بعسل و بورهٔ ارمنی طلا کننده و نمك و در که در آن بمالند بعد از آن که پاك شود پیه مرغان و پیه گاو کوهی بنهند و اگر پیه تمساح بدست آید بهتر بود و باقی علاج گزیدن کلب بود بآن طریقه بعمل آورند (تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب فی غرة شهر ذیحجة الحرام سنة ۱۲۱۰ در دار السلطنه اصفهان سمت تحریر یافت فی سنه ۱۲۱۰).

۱۳۴۳/

نسخ مدة ۷ عنوان و جدول شنگرف، دو برگ آغاز نونویس است، ۲۰۰ س ۱۲ × ۱۹-۱۵۱-۱۹ گ ۱۵ × ۲۲/۵؛ کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوائی.

مجموعه

۱ ـ دستور اللغة یا کتاب الخلاص از بدیع الزمان ابوعبدالله حسین بن ابراهیم نطنزی (در گذشتهٔ محرم ۴۹۷) است (فرهنگ‌نامه‌ها ص ۱۹).

نسخهٔ ملکی ش ۱۷۱ آقای نصیری که تسطر از دیباچهٔ دستور اللغة را دارد و سپس مطلب در آن آغاز میگردد گزیده ایست از آن و بسیاری از مطالب کتاب در آن دیده نمیشود و چنین است آغاز آن: بسمله. الحمدلله الذی ابدع العالم . . نجوم همته سامیة. کتاب الالف المفتوحه آ ـ موردی در پایان آن دارد: «تفعل تیمم قصد و تیمم کرد، تیمن خجسته داشت. اتمام بخیر رسید تهذیب بحسب الفرموده میان صاحب آثار الله برهانه دعا گوی عبدالعزیز» نسخه بخط نسخ است در کاغذ هندی موریانه خورده با عناوین شنگرف از سدهٔ ۱۱ در جلد تیماج تریاکی ضربی مقوائی ۱۴۲ گ ۱۴ × ۲۵ ـ ۲۱ س ۸ × ۱۹

نسخهٔ ۷۲۶ نصیری دیباچه را ندارد و در مطلب نیز اندکی فرق دارد و در پایان هم تنها این بیت:

جزی الله ذالفظ یعاضد قائلا   بطوع اغث شخص الحسین برحمتك

در آن دیده میشود.

کاغذ آن سمرقندی وجلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی است وخط آن نسخ در هامش عبارات صحاح جوهری دیده میشود عنوانها شنگرف است، ۱۸ × ۲۷ ـ ۲۳ س ۱۱/۵ × ۱۹/۵ پس از کتاب رساله امام اجل ابیوردی به حضرة عالیهٔ سلطانیهٔ غیاثیه» بنظم در سه صفحه بدینگونه:

«بدوام ملکك يبجح الاسلام　　و بفيض سيبك يطرد الاعدام

... و كلهم لاو امره مطيع والى اتباع مراسمه سريع» در آن دیده میشود سپس ۱۳ بیتی از امام غزی: «اذا فاح انوار العقيق ورنده ـ سالت الصباحن شر كم اين و قده» آمده است و مطالب برا کمهٔ دیگر در پایان ودر آغاز هست، در پایان کتاب در این نسخه آمده است:

نسخة المختصر المشتمل على شهادات ائمة العصر الناطق بكيفية هذا الكتاب وفوائده: الحسين بن ابراهيم النطنزي حضر عند الفضلاء الذين انتواشها واتها آخر هذا الفصل وهم اعيان الادب والفضل، وقال: جمعت بعون الله تعالى جميع اللغة المستعملة مفسرة بالفارسية الدرية في نصف دستجة كاغد على وجه تغنيني به عن اصول الادب و التصريف وادعى انه لا كلمة في القرآن واكثر الاخبار ورسائل المحدثين و دواوينهم الاوهي فيها. وسالهم ان يمتحنوه في ذلك بقراءة آية اوخبر او فصل من كتاب اوبيت من شعر ليبين حقيقة ذلك ففعلوا، و وجدوه صادقا في قوله، وذلك في شهور سنة **ثمان وستين واربع مائة.**

نسخة خط الشيخ الامام ابى المظفر المنتطب بن محمد بن اسامة المعقود له المحضر: عرض ماصنفه وصنعه على المنتطب بن محمد بن اسامة، فوجده كما ذكر و لقد اجاد و احسن واتعب نفسه، تقبل الله تعالى منه.

نسخة خط الشيخ الامام ابى بكر محمد بن ثابت الخجندي رحمه الله: امتحنت صاحب هذا الكتاب باقامة الدلالة على تصحيح ما ادعاه فاقام الدلائل الظاهرة والبراهين الباهرة ماشهد بتصديقه ودل على تحقيقه وبراعته، وتفرده بهذا الفن من العلم، والله المختص برحمته من يشاء.

سپس ۱۵ فائده کتاب که از روی این نسخه و نسخهٔ ش ۱۳۴۳/۱ دانشگاه در اینجا آورده شده و آنچه در میان دو کمانه گذارده شده از روی همین نسخهٔ شمارهٔ ۷۱۶ نصیری است.

فوائد مجموع كتاب الدستور (هذا الكتاب) خمس عشرة، تفصيل ذلك:

(۱) حفظه في مدة قريبة لصغر حجمه.

(۲) معرفة العربية المشهورة بأسرها.

(۳) معرفة الفارسية الدرية.

(٤) احسان قراءة الكتب والرقاع بالفارسية فاكثرها يكتب بالفارسية [1]

(٥) الغنى عن اكثر كتب التصريف.

(٦) الغنى عن اكثر كتب النحو لاشتمال الادوات والخطبة على اصولها (لهما)

(۷) راحة المعلمين لغناهم عن التصريف والتفسير والاعجام.

(۸) راحة (فائدة) المعلمين لان كل من لم يمكنه حفظه بسنة يمكنه بسنتين اوبثلث الى عشر سنين (او اكثر).

(۹) امكان الاهتداء الى كل كلمة لان مضمون الكل مبني على حروف المعجم.

(۱۰) الامن من ان يبقى متعلمه جاهلا لان من كان في غاية البلادة يقدر على حفظه في عشرين سنة كل سنة طبقة (طاقة كاغذ)

(۱۱) تسارع الناس الى انتساخه وحفظه لصغر حجمه و كثرة فضائله

(۱۲) الغنى عن الكاغذ الكثير لانه يحصل باقل من دستجة كاغذ

(۱۳) الامن من التصحيف والتحريف لان معظم الكتاب مبنى على الاوزان (الادوات) المعلومة.

(١٤) رغبة اصناف الناس فيه لخلوه من العربية الغريبة واشتماله على الفارسية التي يحتاج اليها كل احد [2]

---

۱ ـ این یکی در نسخهٔ ۱۳۴۳/۱ در شمارهٔ ۸ آمده.

۲ ـ این یکی در نسخهٔ ۱۳۴۳/۱ دو شماره شده

(۱۵) اکثرها (؟) الصناعات یحتاج بها الی الکدواتعاب الجدومن شانها ان تحتل (؟) صاحبها عندالکبیر الاهتم الصنعة (۱)

درپایان نسخه شماره ۱۳۴۳/۱ دانشگاه پس از ۵ فایدهٔ کتاب بندی آمده که در آغاز نسخهٔ تصیری دیده میشود بدینگونه:

فمن طلب کلمة من العربیة فلیطلبهافی الباب المشتمل علیها فی الحرف (الحروف) المخصوص بهافان لم یجدها فلیطلبها فی الادوات والابواب الثلثة المتقدمة التی صدربها الکتاب ولیتنوق (فلیتنوق) فی طلبها فلن یخلوامتها اللهم الاان یکون کلمة غریبة لم یردفی الاصول المستعملة التی استخرج منها هذا الکتاب سیماوقدشهد الائمة باشتماله علی جمیع اللغة المشهورة مثل الامام المشطب والخجندی [وغیرهما] رحمهما الله [والحمدلله رب العالمین وصلوته علی نبیه محمدوآله اجمعین]

(۲ پ ـ ۱۵۱ ر نسخ ابوالحسن بن محمدبن حسن مورخ ٤ ع ۶۸۹/۲)

نطنزی این کتاب را در ۴۶۸ برای خواجه نظام الملک ساخته است و این تاریخ در همان نسخه شمارهٔ ۷۱۶ آقای تصیری مورخ ذی حجهٔ ۸۶۱ نوشتهٔ محمدبن راز احمدبن جمال الدین دیده میشود و نام دو دانشمند مشطب و خجندی که بر درستی گفتار نطنزی در ستایش از این کتاب گواهی داده‌اند چنانکه یاد کرده‌ایم در آن آمده و نیز از پانزده گونه بهره‌ای که از این کتاب می‌توان برد در آن یاد گردید.

۳ ـ مثلث قطرب (نسخ کهن بزرگ در ۱۵۱پ، ۳۹س ۱٤ × ۲۲ و افتاد گی دارد) یک صفحه بیش نیست

آغاز: بسمله. قال ابوعلی محمدبن احمد المستنیر المعروف بقطرب رحمة الله علیه: هذا کتاب الفتاه یقال المثلث تراه فی الکتابة واحدا ویتصرف علی ثلاثة اوجه. الغمر والغمر والغمر فاما الغمر فالماء الکثیر الذی یغمرمن نزل فیه واما الغمر فالحقد فی الصدر.

انجام: فاما الصقر فدود یکون فی البطن واما (افتاده).

۱ ـ این یکی در نسخهٔ ۱۳۴۳/۱ نیامده است.

پایان دستور اللغة یا کتاب الخلاص ش ۱۳۴۳/۱

١٣٤٤ /

جلد نخستین مواهب علیه از فاتحه تا کهف، نسخ عبدالواحد بن عبدالصمد قدوائی برای میرزا محسن در سلخ ... ۱۱ عنوان و آیه‌ها زر و شنگرف و لاجورد و جدولها زر، دو سرلوح آراسته و زرنگار تک زر آغاز هست ، در ۱۳۰۴ نسخه از آن ملک‌اعیان قاضی بوده و در بعد از آن در ۱۳۰۱ از آن سیف‌الدین خان سرتیپ محمدمهدی بن سردار کل عزیز خان پیشخدمت ناصرالدین شاه و حاکم ساوجبلاغ که هر دو جلد را به سید محمد امین امین‌الاسلام بخشیده است ، ۳۶۹۰ ر گشمار دارد ، ۲۷ س ۱۰×۲۱ - ۳۶۹ گ ۱۷×۲۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرکوب مقوائی درون سرخ و زرین با لولا و زرگردان .

١٣٤٥ /

جلد دوم همین تفسیر از سورهٔ مریم تا پایان قرآن بهمان گونه خط قدوائی که در رجب ۱۰۰۳ بانجام رسانیده است ، ر گشمار دارد از ۷۰ س تا ۷۷۵ ، س ۵/۵ × ۲۱ - ۴۳۰ گ ۱۶ × ۲۹ همانگونه کاغذ و جلد .

مواهب علیه

مواهب علیه از مولی کمال‌الدین حسین بن علی واعظ کاشفی بیهقی سبزواری است که برای میرعلی شیرنوائی از محرم ۸۹۷ تا شوال ۸۹۹ ساخته است .

(شیه ۱ : ۱۷۸ ـ چلبی ۱ : ۳۰۸ ـ استوری ۱۲ و ۱۱۹۵ ـ مشار ۱۵۷۸)

١٣٤٦

نسخ سدهٔ ۸ که تاریخ ساختگی روز پنجشنبه ۲ رجب ۶۳۲ در پایان معینیه گذارده‌اند، شکل و عنوان مشکی و شنگرفی است، نسخه در ۹۵۰ از آن نجم‌الدین سیدمحمد و در ۷۵۶ از آن محمد بن هندوشاه مشتهر بشمس منشی نخجوانی مؤلف دستور الکاتب فی تعیین المراتب و در ۷۵۹ از آن محمد بن اسمعیل نوری و در شوال ۱۰۳۳ از آن شهاب‌الدین علی حسنی حسینی طباطبائی شوشتانی و نیز از آن محمد سعید بن جعفر حلبی عاملی بوده است ، ۱۵ س ۱۰×۱۴ - ۱۰۸ گ ۱۵×۱۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سرخ مقوائی بالولا .

مجموعه

۱ ـ رسالهٔ معینیه که از خواجهٔ طوسی است (۵ ر ـ ۸۷ پ نسخ و دارای ۸۳ بر گشمار)

(ف ۲۷۱۸) و من آن را با حل مشکلات معینه در جشن یادبود طوسی در تهران بسال ۱۳۳۵ خ از روی نسخهٔ کتابخانهٔ ملک شمارهٔ ۳۵۰۳ بچاپ عکسی رسانده ام

۲ ـ حل مشکلات معینیه خواجهٔ طوسی (۸۸ ر ـ ۱۰۷ ر بهمان نسخ، دارای بر گشمار ۱ تا ۲۰) (ف ۲۷۱۹) در دیباچه آن چاپ از این نکته یاد شده است که طوسی در آغاز و انجام این دو رساله درست مانند اخلاق ناصری دست برده و بگونه دیگری در آورده تا رنگ اسماعیلی و الحاد کمتر داشته باشد .

١٣٤٧ /

شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ عنوان شنگرف ، ۲۱ س ۶ × ۱۱ ـ ۹۲ ، ۱۰۴ ر ۵/۵ × ۱۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ .

شرح دیوان انوری

این شرح از میرزا ابوالحسن حسینی فراهانی (کشتهٔ ۱۰۴۰ در شیراز) میباشد (مجلس ۲ : ۲۳۸ و ۳ : ۴۸۳ ـ طوس ۳ : ۱۸۰ ـ منزوی ۲ : ۱۲۵ ـ دیوان هند ش ۹۴۸ و ۹۴۹ ـ دانشکدهٔ حقوق ج ۲۳۰) .

آغاز : هوالله تعالی شانه

شرح دیوان انوری اینست	غایت شعر و شاعری اینست

(به زر نوشته شده) .

بسمله ای نام تو قالب عبارت از روح	در راه تو پای عقل و دانش مجروح
عمرم همه صرف شرح گردید و نشد	یک قطعه ز دیوان کمالت مشروح

تعالی الله چه قادر بیست متعال . . . و بعد شیرازه بند حیرانی ابوالحسن الحسینی الفراهانی را قرار در خاطر چنان و اراده آن بود که قبل از شروع در شرح مقطعات این دیوان رفیع بنیان و در اصطلاح شرح قصاید ...

شرح دیوان انوری این است غایهٔ شعر وشاعری این است

بسمله. بازاین چه جوانی و جمال است جهان را

وین حال که نو گشت زمین را و زمان

...شرح جمره بنابر مشهور بخاریست که در آخر زمستان اززمین برآید.

انجام : شرح قصیده

ای قبله کوی خاکی راپی ای فخر همه قبیله ابی

در مدح میرابی سرو گفته ومراد از قبیله ابی قبیله میرابیست که ممدوح باشد.

اجرام وزرشك مایه قدرت پوشیده لباسهای سیمابی یعنی ستارگان ازرشك بلندی قدر توبرخود میلرزند. اند بوزن چند عددیست مجهول ودرادات الفضلاء بمعنی عدد مجهولیست که میان سه ونه باشد. سطرلاب آلتیست معروف که ارتفاع آفتاب بدو گیرند ودر تفهیم مسطوراست که سطرلابون یعنی آینهٔ نجوم پس سطر آینه ولاب ستاره باشد، سطرلاب یعنی ستاره، محال خطا، قلابی بفتح قاف کسی که زر ناروا سکه کند محصلش آنکه درقول تووفعل تو خطائیست مصرابی بکسر میم تعلیم کسی را چیزی آموختن ومراد از تعلیم رسن تابی تعلیم پس روی وبر گشتن است، دول بضم دال دلو آبی ایست آنچه بی تامل درشرح قصاید برزبان قلم آمد توقع از رای صواب نمای صاحبدل فطرت و فطنت که این نسخه بمطالعهٔ شریف ایشان مشرف میشود آنستکه چون اول تألیفی است که در اوایل سن توجه بترتیب انگاشته وبواسطه بعضی موانع که لازمهٔ ایام جوانیست فرصت تفحص واستکشاف و عرض کردن بریاران صاحب انصاف نداشته و پیش از آنکه بانتشار آن راضی باشم منتشرشد خطاهای این فقیر کثیر الخطارا بذیل اصلاح پوشند ودر اعتراض بر کسی که خود معترف بخطاست نکوشند و السلام علی من اتبع الهدی والحمدلله اولاوآخرا (تمت)

شرح مقطعات

آغاز: آنجنان محمودسیرت مهترمسعودطالع نام سیرت داد آنرا نام طالع کرد این را

یعنی پسران خود را مسعود محمود نام گذاشت.

انجام : ـ ای رای ملك شه معظم مه پرور وسال بخش ثانی

رای وزیر مصرع ثانی مدح هریك از پادشاه و وزیر میتواند بود (تمت الکتاب بعون الملك الوهاب)

۱۳۴۸

نسخهٔ کامل دارای منطق وطبیعی وریاضی والهی در ۱۱جزء نسخ سدهٔ ۵ و۶ عنوانها درشت تر در صفحهٔ عنوان آمده است «لااله الاالله الملك الحق المبین عبده محمد اسمعیل» (مهر) نیز: «کتاب النجاة تألیف الشیخ الرئیس ابی علی الحسین بن عبدالله بن سینا رحمه الله لخزانة الملك الاجل السید المؤید المظفر المنصور شمس الملوك عضد الدین علاء الدولة و جمال الملة ظهیر الاسلام ابوكالیجار گرشاسب بن علی بن فرامرز حسام امیرالمؤمنین اعزالله نصره» پس این نسخه برای علاء الدوله گرشاسب (زندهٔ ۵۱۳) نوشته شده است (ربنا ور ۴۲۸) همان مهر پیش ومهر «افوض امری الی الله عبده ابوطالب» هم در رویهٔ برگ پیش ازاین دیده میشود.

شماره برگها درگوشه چپ بالایی رویهٔ آنها باحروف ابجد وشماره کراسه‌های ده برگی نیز در همانجا نوشته شده و پاره‌ای از آنها هنوز دیده میشود وسی چهار کراسه است وآخرین آن شش برگ است

۳۴ س ه × ۱۶ ـ ۳۲۸ گ ۸ × ۱۹، کاغذ سمرقندی نخودی، جلد تیماج سادهٔ سرخ مقوائی

النجاة

کتاب النجاة از ابن سینا است (فهرست مهدوی ش ۱۱۸)

۱۳۴۹ /

نستعلیق عبدالواسع بن ابی طالب حسینی درسدهٔ ۱۱ عنوان ونشان شنگرف ۷ س ۷×۱۷/۵ ـ ۳۳۲ گ ۱۲/۵ × ۲۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی مقوائی.

مهذب الاسماء فی مرتب الحروف و الاشیاء

این کتاب از محمود بن عمر ربنجنی سجزی است (فرهنگنامه ها ص ۱۳۱)

آغاز نسخه: سپاس‌دارنده، الشاهد والشهید دانا برهرچه‌بند کان میکنند ص: الصانع آفرید کار، الصبور بردبار که شتاب نکند بعقاب، الصمد مهتر و پناه نیازمندان

انجام: ـ فی منازل القمر وله ثمانیة وعشرون منزلا ماینزل القمر کل لیلة بمنزل منها اولیها السرطان وهما قرنا الحمل ویقال لهما النطح والناطح ایضا والبطین والثریا والدبران ویقال له المجدح والهقعه والذراع والنثرة والطرف والجبهة والزبره والصرفه والعوا والسماك والغفر والزبانی والاکلیل والقلب والشولة والنعائم والبلدة وسعد الذابح وسعد بلع وسعد السعود وسعد الاخبیة وفرع الدلو المقدم وفرع الدلو المؤخر وبطن الحوت وهو الرشاء، دومنزل وثلثی از منزل برجی باشد، والله اعلم بالصواب والیه المرجع (تم هذه النسخة الشریفة علی ید عبدالواسع بـن ابوطالب الحسینی عفی عنهما بمحمد وعلی وآلهما)

۱۳۵۰/

نستعلیق سدهٔ ۱۳ عنوان و عبارات عربی و جدول شنگرف، دوسرلوح آراسته دارد، یکی آیین کتاب است است نخستین از ۱ پ تا ۷۹ پ دومی از ۸۰ ر تا ۱۰۶ ر، ۱۷ س ۷/۵ × ۱۵ و ۹/۵ × ۱۴/۵ ـ ۱۱۰ گ ۱۳/۵ × ۲۱ کاغذ فرنگی کبود وسفید، جلد تیماج سرخ مقوائی فرسوده

مجموعه

۱ کتابی است در دو باب و شاید گرفتهٔ از بیان سید علی محمد باب بنیاد گذار آئین بابی باشد. از بیان گزیده‌ای بعربی هست، ومتن فارسی آن در ایران بی‌تاریخ گویا پس از ۱۳۳۰ خورشیدی بخط نستعلیق از روی چندین نسخهٔ کهن بچاپ سنگی رسید در ۳۲۸ ص با فهرست مطالب ولغات واصطلاحات در ۸ + ۱۶ ص باندازهٔ وزیری. نسخهٔ چاپ‌شده نه‌واحد است هر یکی ۱۹ باب جز نهمی که ۱۰ باب است. آ.ل.م. نیکولا A. L. M. Nicolas کتابی بنام سید علی محمد باب و کتابی دیگر بنام بیان عربی یا کتاب مقدس آئین

بهائی دارد وخود بیان را هم همین نیکولا بنام بیان فارسی در چهار جلد بزبان فرانسه در ۱۹۱۳ ترجمه نمود.

این کتاب نخستین نسخهٔ ما شاید یکی از بخشهای بیان باشد یا کتابی دیگر از باب یا دیگری و با بیان چاپ شده ربطی ندارد ودر آن از روی آیات واخبار مطلب ثابت میشود.

آغاز: باسم ربنا العلی الاعلی. الباب المذکور فی بیان ان العباد لن یصلن الی شاطیء بحر العرفان الا بالانقطاع الصرف عن کل من فی السموات والارض فلتقدس انفسکم یا اهل الارض لعل تصلن الی مقام الذی قدرالله لکم وتدخلن فی سرادق الذی جعل الله فی سماء البیان مرفوعا. جوهر این باب آنکه سالکین سبل ایمان وطالبین کئوس ایقان باید نفوس خود را از جمیع شئونات عرضیه پاك ومقدس نمایند.

انجام: و یا اهل بغی و طغیان متبع ولکن الله یفعل بهم کماهم یعلمون... من قبل ان انتم تعقلون. المنزول من الباء و الهاء والسلم علی من سمع نغمة الورقاء فی سدرة المنتهی فسبحان ربنا الاعلی (تمت تمام شد شهر ربیع الاول)

در گ ۲۸ پ آمده: الباب المذکور فی بیان ان شمس الحقیقه ومظهر نفس الله لیکونن سلطانا علی من فی السموات والارض وان لن یطیعه احد من اهل الارض

۲ کتابی است استدلالی و کلام بابیها است و باید چهار باب باشد.

آغاز: بسمله. حمد وسپاس وصف جمال ذاتی است کـه لم یزل بوده ویگانهٔ فرد بدون وجود شیئی با او ولایزال بکینونت خود بشأن علوی که بوده هست بدون تغییر و تحویل ممکن نیست.

انجام: و همین ابواب کافی کل را در مقام اعتقاد والله من ورائهم محیط فی لـوح محفوظ (فی یوم الاثنین الرابع عشر فـی شهر جمادی الثانی قلمی گردید سنه ۱۲۸۰) (؟)

در این یکی عنوان «الباب الثانی فی بیان القسطاس بامرالله» و «باب الرابع فی بیان المعاد» دیده میشود.

درآن از «ابیس السراو» (۱۱) حدیثی از علی بن الحسین آمده است (۹۲) پس از این در ۶ صفحه عبارتی است از جنات الخلود محمد رضای امامی دربارهٔ رجال الغیب وعبارتی بدینگونه: فی جواب ملا ابوتراب فعلیك بالرجوع الاول مؤمن حلیم ... » و بودها بروش بابیها

درحاشیهٔ کتاب نخستین درهامش آغاز نسخهٔ ما کسی چندسطری دربارهٔ انتقاد از این کتاب و اینکه اسلوب آن با قواعد ودستور زبان عربی نمیسازد نوشته است چنانکه غلطهای آن را می‌بینیم. در گ ۶ رهم همین نویسنده از کتاب خرده گرفته است. در کتاب دوم ما چنین آمده است: «و اینکه از بعضی ازمقامات تبدیل کلمات ودر بعضی بخلاف اهل سبحات جاری گشته لاجل اینست که مردم یقین نمایند کـه صاحب این مقام برسبیل تحصیل اخذ آیات وعلوم نکرده بل بنورالله صدر آن منشرح علوم الهیه شده وحکم تبدیل ایشان بدیع وخلاف قواعد را بقاعدهٔ الهیه راجع نمایند چنانکه امثال این کلمات در کتاب الله اکثر من ان تحصی نازل شده چنانکه کلمه‌ای که مقام تانیث است خداوند عالم ضمیر مذکر نازل فرموده و فی قوله «و کلمة منه اسمه المسیح» ودرمقام صفت مؤنث «احدی اکبر» نازل فرموده فی قوله جل «وانها لاحدی الکبر» واذن فرموده از برای هر کسی که اراده محو نموده قواعدالهیه را لمن شاء منکم ان یتقدم ای بقواعد اللهیه او یتاخر ای بقواعد قوة اذا نهم کانوا قوم سوء جاهلین وچنانچه نازل فرموده بخلاف قواعد کل اهل علم این کلمه را «ان لساحران» تا آنکه کل بیقین بدانند کـه مناط خلقت الفاظ حکم خداوندی است که وضع اهل بیان بل همین قسم که عوالم ترقی نموده چه قریب است که یومی طالع شود که کلمات و اعراب هم ترقی نموده آیات الله بغیر قواعد و اعراب مصطلحه بین قوم قرائت شود رب عجل فرج الائمة».

پس از این از اختلاف شیعیان دوازده امامی بحث شده واز «مرحوم شیخ احمد بن زین الدین» یاد گشته است.

۱۳۵۱

نسخ کهن عنوان ورشته‌ها و اگر نام مسکویه که درصفحهٔ عنوان دیده میشود از مشکویه رازی باشد نسخه از سدهٔ پنجم یاچهارم خواهد بود. در آغاز آن بخط صدر الافاضل نوشته شده «شیخ الکتب» و دیباچه‌ای برای این کتاب واشعاری دروصف آن بخط او آمده است. کاغذ ۸۴ برگ آن کهنه است. درصفحهٔ عنوان لمالکه ۱۰۴۱ و تاریخ شعصدو الدی دارد ودرمیان آن نام مشکویه رازی است که در کلیشه می‌بینیم. ۱۱س ۱۰ × ۱۴ ـ ۹۰گ ۱۴ × ۱۸/۵، کاغذ سمرقندی، جلد مقوا.

الورقة

این کتاب از ابن جراح کاتب ابی عبدالله محمدبن داودبن الجراح کشته شده در ۲۹۶ است و برای ابن المنجم نوشته است و در مصر بسال ۱۳۷۲ از روی همین نسخه بچاپ رسیده است. کتاب درسر گذشت شاعران و برای هر یکی دریك یا دو برگ نوشته است از این روی الورقه نامیده شده و در الوزراء صولی الاوراق خوانده شده است (فوات الوفیات کتبی ۳ : ۲۵۱) نام ۵۷ شاعر درنسخهٔ ماهست.

آغاز : ابو العدافر ورد بن سعد العمی. ورد بن سعد العمی لقبه دعبل. و حدثنی ابو الفوارس احمد بن محمد القمی انه ورد بن عبدالصمد اخو عکاشه بصری رشیدی صالح الشعر مشهور.

انجام : وانشد دعبل لابی الجهم احمد بن یوسف فی کتاب الشعراء.

اعاذل لیس البخل منی سجیة　　　و انی رایت الفقر شر سبیل

(یك برگ افتاده ودرهنگامی که چاپ میکرده‌اند درنسخه بوده وبچاپ رسیده است ودرآن دنبالهٔ شعرهای ابی الجهم وشعرهای عمر بن احمدیامی بوده است).

صفحهٔ عنوان الورقه ش ١٣٥١

آغاز الورقه ش ١٣٥١

پایان الورقه ش ۱۳۵۱

۱۳۵۲

نستعلیق سید صفی الدین محمد بن محمد حسن حسینی از روی خط خواجهٔ طوسی در سپاهان در روز سه‌شنبه ۴ ذی حجهٔ ۱۰۳۰، نویسنده کتاب را از و صدر امیر معز الدین محمد سپاهانی معاصر شاه عباس و شاگرد ابوجعفر کافی بن محتشم قاینی مؤلف در فنون حکمت خوانده و در چاشت روز پنجشنبه ۱۸ (شهر یکون قبل ما بعد قبله رمضان) ۱۰۳۰ مقابلهٔ آنرا بانجام رسانده است.

عنوان زر با شنگرف و رقم و شکل و جدول شنگرف و لاجورد، صفحات زر و جدول شنگرف و لاجورد. در صفحهٔ یکم و دوم میان سطور زر پاشی شده است؛ با سرلوح زیبا از روآبی و شنگرف - مالک محمد تقی بن میر محمد شیروانی و مظفر حسین بن محمد علی منجم با مهر او: «مظفر حسین ۱۱۱۰» و جلال الدین در رمضان ۱۲۸۵ که بدوازده تومان خریده است.

۱۹ س ۵×۱۲ - ۲۵۱ گ ۱۱×۲۰، کاغذ سپاهانی جلد سوخت زرکوب با گل و بوتهٔ زرین در زمینهٔ خاکستری و درون زرکوب با آرایش برجسته با گل و بوته زرین در زمینهٔ سُرخ با برگردان و لولا و موریانه خورده است

تحریر المجسطی

تحریر مجسطی از خواجهٔ طوسی است و آنرا در دز المرت ۵ شوال سال ۶۴۴ برای حسام الدین و سیف المناظرین حسن بن محمد سیواسی ساخته است (ف ۸۵۰ - مدرس ص ۲۰۲)

۱۳۵۳

نسخ سدهٔ ۷ و ۸ عنوان در متن زر شت و در هامش شنگرف و نشان شنگرفی، کراسه شمار دارد، هر کراسه‌ای ده برگ، هشت برگ کراسهٔ دوم را ندارد و تا ۴ برگ کراسهٔ بیست و یکم، حواشی دارد.

۱۹ س ۵/۱۱×۲۱-۱۹۴ گ ۱۸×۲۸، کاغذ سمرقندی - جلد مقوائی

المستقصی

المستقصی فی الامثال از ابوالقاسم محمود زمخشری است و بترتیب حروف تهجی و در رمضان ۴۹۹ بانجام رسانده است (چلپی ۲: ۴۲۸ - مجلس ۲: ۱۷۶ - فرهنگنامه‌ها ص ۴۱)

آغاز : أبلد من ثور ، من سلحفاة . ابلغ من سحبان وائل

خطب في صلح بين حيين شطر يوم فما اعاد كلمة وهو القائل :

لقد علم الحي اليمانون انني اذا قلت اما بعد انى خطيبها

و قال في طلحة الطلحات :

يا طلح اكرم من مشى حسبا و اعطاه لتالد منك العطاء فاعطني وعلى حمدك في المشاهد

فحكمه فقال فرسك الورد و قصرك بزرنج و غلامك الخباز و عشرة الاف درهم فقال طلحة : اف لكم لم تسألني على قدري و انما سألتني على قدرك و قدر قبيلتك باهلة والله لو سألتني كل فرس و قصر و غلام لي لاعطيتك ثم امر له بما سأل و قال والله ما رأيت مسألة تحكم اللؤم منها .

انجام : ـ هيج على فى وذره اى ابعث القوم على الشرط و انشدجانيا و نظيره قوله :

و كتيبة لبستها بكتيبة حتى اذا التبست نفضت لها يدى فتركتهم تقص الرماح ظهورهم من بين منعفر وآخر مسند ... عين لين و اودت العين كانت لدخة المحفقه اتساع جدى تبط لذار كيت فحسدتها صواحبها فقلن لها ويحك اذا سمع الناس اطيطها قالوا هذا ضرط دعة فارحيتها قهر البين لها وابقى و يذهب عنك العار فحملن اليها السمن في الاقداح فقطرت على بعضها .

۱۳۵۴ /

خط نستعلیق سده ۷ و ۸ عنوان شنگرف سرلوحی ۳ در آل و ۲ لوله و زر زمینه آبی در آغاز هست، سر فصلها با خط کوفی است، تصویر دارد و پیکرههای انسانی آن بیشتر چهره چینی و مغولی را نشان میدهد. ۱۷ س ۱۰ × ۵ ر ۱۷ ـ ۲۰ گ ۱۵ × ۲۲ ـ کاغذ کشمیری ـ جلد تیماج سبز مقوائی

مجموعه

۱ ترجمهٔ کتاب معرفت خـواص احجار و جواهر عرعس که رساله ایست در معرفت خواص احجار و جواهر در ۲۱ باب (۲ ر ـ ۲ پ) و برای قتلغ ترکان قراختائی کرمانی ساخته شده است .

آغاز : ـ بسمله ـ حمد و سپاس بی قیاس حضرت مقدس و جناب منزه پادشاهی را که مقیمان بار گاه قدرتش برای ما کنان ملا اعلی سرادق سپهر زنگاری مزین بصور و اشکال ثوابت و سیارات کواکب منقش مهیکل و تمثال نجوم و ثواقب بیان کردند بغیر عمد ترونها ...

آغاز المستقصی ش ۱۳۵۳

انجام :- دیگر اگر کسی حروفی سفید را که بروی هیچ نشان سیاه نبود بکشند وخون اورا در جامی آهنین کنند ونگاه دارند و بر کف دست بدان خون این حروف نویسنده امانها واناالهاسلطس و کفوت کسی مالد که خواهد وبا او سخن بگوید والتفات نکند آنکس در دنبال وی افتد وازوی نتواند که یکساعت جدا شود (تم الکتاب سنه سبعمائة)

فهرست ترجمهٔ کتاب هرمس:

باب اول : درشناختن اصلاح آنچه فاسده شده باشد ازسنگها
باب دوم : درشناختن سنگ یاقوت وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب سیوم : درشناختن در وخاصیت ومنفعت آن
باب چهارم : درشناختن سنگ پا دزهر وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب پنجم : درشناختن سنگ زبرجدو خاصیت ومنفعت ونقش آن
باب ششم : درشناختن سنگ الماس وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب هفتم : درشناختن سنگ دمته وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب هشتم : درشناختن سنگ مغناطیس وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب نهم : درشناختن جوهر زر وخاصیت و منفعت و نقش آن
باب دهم : درشناختن سنگ بیجاده وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب یازدهم : درشناختن جوهر نقره وخاصیت ومنفعت آن
باب دوازدهم : درشناختن سنگ مرجان وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب سیزدهم : درشناختن سنگ عقیق وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب چهاردهم : درشناختن سنگ بلور وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب پانزدهم : درشناختن سنگ کوزك وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب شانزدهم : درشناختن سنگ یشم وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب هفدهم : درشناختن سنگ لاجورد وخاصیت ومنفعت ونقش آن

باب هجدهم : درشناختن سنگ جزع وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب نوزدهم : درشناختن مس وخاصیت ومنفعت و نقش آن
باب بیستم : در شناختن سنگ سنباده وخاصیت ومنفعت ونقش آن
باب بیست ویکم : درشناختن سندروس وخاصیت ومنفعت ونقش آن

۴ - تحفة الغرائب (۲۷پ-۵۸ پ) در ۲۷ باب است درنسخه ماولی ریو (۸۷۱:۲) می نویسد که ۲۸ باب دارد.

آغاز : بسمله حمدوسپاس پادشاهی را که عجائب صنع او بسیار وغرایب خلق او بیشمار است. ذرات موجودات وانواع مخلوقات را آفرید ... اما بعد بدانکه این کتاب فراهم آوردهٔ ازسخنان حکماء و فیلسوفان و سیاحان جهان گرد وروندگان در بیان تحف وغرایب ولطف وعجایب و علمهای غریب وخواص عجیب.. وبه تحفة الغرایب موسوم گردانیده مشتمل بربیست هفت باب.

انجام :- واگر خواهند که هشت درم سنجند ده درم در نهند ودرمی پیش باز نهند وجملهٔ را بدین کردار برین پنج باره بتوان سختن تاصدو بیست ویك درم وتاصدو بیست ویك دینار جمله بدین نسق باشد. الله اعلم (تمام شد کتاب تحفة الغرایب و الحمدالله تعالی)

فهرست تحفة الغرائب:

باب اول : درآفرینش حیوانات مختلف
باب دوم : درخواص چیزهای مختلف
باب سیوم : درخواص چیزها که از شکلها خیزد
باب چهارم : درخاصیت آن چیزها که ازبویها خیزد
باب پنجم : درخاصیت چیزها که از مزیدن خیزد
باب ششم : در بر آمیختن مدادها ونبشتهای ظریف نمودن
باب هفتم : درپاك کردن زنگها وآلایشها از جامهها وفرشها
باب هشتم : درخاصیت آنچیزها که از دیدار خیزد
باب نهم : درحیلتها کردن که دزد بشناسند وبگیرند

باب دهم: در نمودن بازیها و نیرنگهای لطیف و چابك.

باب یازدهم: در حیلهای گرفتن جانوران بری وبحری.

باب دوازدهم: در شناختن حیلها که مردمان بری دار را بکار آید.

باب سیزدهم: در سنگها شکستن و رسنها گسستن و آهن دریدن.

باب چهاردهم: در افروختن آتشهای لطیف و آنچه تعلق بدو دارد.

باب پانزدهم: در جستن فواید شرابها خوردن و می‌زده گیها.

باب شانزدهم: در جستن آسایش از خمار ومی‌زده گیها.

باب هفدهم: در دوستیها نمودن و مهر دردل افکندن.

باب هجدهم: در کارهای مباشرت و جستن قوتها.

باب نوزدهم: در دانستن دوشیزه و حامله و چارهٔ آن.

باب بیستم: در شناختن عجایبهای و بازیهای چابك در مجلس‌ها.

باب بیست و یکم: درشناختن عجایبهای دنیا.

باب بیست ودوم: در پیدا کردن عجایب البحر.

باب بیست وسوم: در پیدا کردن عجایب نهر.

باب بیست وچهارم: در پیدا کردن عجایب البر.

باب بیست وپنجم: در پیدا کردن عجایب الجبل.

باب بیست وششم: در پیدا کردن عجایب البلد.

باب بیست وهفتم: در اصول شناختن طلسمهای چابك و لطیف.

۱۲۵۵/

نسخ محمدبن احمدبن علی فتاعی در روز پنجشنبه ۱۴ع۲/۷۶۰، عنوان شنگرفی ورشت، ۱۶س ۱۰×۱۴ - ۶۰گ ۱۴/۵×۱۸/۵، کاغذ سمرقندی - جلد مقوائی گرد، لبماج مشکی عطف تیماج حنائی بالولا

العشرات

العشرات از ابن خالویه ابوعلی حسین بن عبدالله نحوی (۳۱۴ - ۳۷۰) است (چلبی ۲: ۲۸۸ - برو کلمن ۱: ۱۸۳ و ۱۹۰).

آغاز نسخه: - التی لاالبان لها واذاماتت ولدالشاة حین تضعه فهی شاة جلد و جلدة، والجلد جمع جلدة وهی هذه الشاة التی یموت ولدها حین تضعه یقال جلدة و جلد مثل اکمة واکم.

انجام: - وقلت:

معول امثالی علیك و كلهم	فریقان منهم ناطق و صموت
فمن ناطق فوق الغنی فضل ماله	و من صامت یغنیه عندك قوت
و كل كریم یغمر الناس فضله	سوا لدیه منطلق و سلوت

تم کتاب العشرات بحمدالله وعونه وتوفیقه ولطفه ومشیئة وعطفه و وافق الفراغ من نسخه فی مدة آخرها یوم الخمیس لثنتی عشرة لیلة خلت من ربیع الآخر سنة ستین وسبعمائة. کتبه العبد الفقیر الی الله تعالی محمد ابن احمد بن علی القضابی غفرالله له ولوالدیه ولجمیع المسلمین یا رب العالمین.

۱۲۵۶/

نستعلیق محمد جعفر کاشانی در ۱۲۷۷ عنوان شنگرفی، ۱۸ س ۷ × ۱۶/۵ - ۶۰/۳ گ ۱۴/۵ × ۲۱، کاغذ فرنگی - جلد تیماج یشمی مقوائی.

صدر الحساب

فرج الله حسینی کاشانی این کتاب را ازروی خلاصة الحساب شیخ بهائی برای میرزا داودخان وزیر لشکر ساخته است.

آغاز: ـ بسمله وبه نستعین : جواهرزواهر حمد وستایش چنداتکهاز گزارش اعداونگران بیرون باشد ولئالی متلالی شکروسپاس چنانکه ازشمارش حساب‌جویان افزون گردد نثارپیشگاه‌اقدس وجناب مقدس خداوند یگانه وکارپرداز زمانه‌جل‌وعلا وتبارك وتعالی ... . این‌بندهٔ بی‌بضاعت فرج‌الله حسینی را که در اضاعت وقت کوشیده و همه عمر کاس یاس و قنوط کشیده بود از خاك کاشان برآورد ... . تا اینوقت که سال هجرت‌بر۱۲۷٤ میرود. ... وبتحریر کتاب اشتغال جست وآن راصدرالحساب نام کرد تا انموذج نام صدرالصدور باشد ...

انجام: ـ و کان الفراغ فی الشوال المکرم من شهورسنة اربعة وسبعین ومائتین بعد الالف من الهجرة النبویة علی هاجرها الف سلام و تحیة و الحمدلله اولا و اخرا وباطنا و ظاهرا و درشب پنجشنبه بیست وپنجم ماه ربیع‌الثانی از سال هزارودویست‌و هفتادوهفت هجری در دارالخلافه تهران لازالت مصونة عن طوارق الحدثان دردولتخانهٔ جناب اجل ... . صدر اعظم در حالیکه جناب معظم‌الیه در بلدهٔ سلطان آباد عراق گرفتار بودند و از اینمعنی توزع خاطر و تفرق بال بینهایت بود از روی نسخه اصل تحریر و کتابت شد... . و انا العبد الاحقر محمد جعفر الکاشانی.

۱۳۵۷ /

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرف، ۱۸ س ٦×۱۳-۱٦٤ ص ۱۱/۵×۱۸/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ای متوالی وصالی شده.

ریاض الملوك فی ریاضات السلوك

این کتاب در حکمت عملی از نظام تبریزی است و در یك مقدمه و پنج باب وترجمه‌ایست از سلوان المطاع فی عدوان الطباع ابن ظفر مکی (م ۵۹۸) (چلبی ۲ : ۳۰) که در روز گار شیخ اویس بهادرخان ساخته شده است ونام اودرپایان دوجایاد

گردید و درخاتمة الکتاب یاد شده که آن ترجمهٔ سلوان المطاع و در بغداد سال ۷٦۸ بعرض همایونی رسیده است.

آغاز: ـ بسمله و به نستعین.

علیك و الا لاتساق الرکائب ... و منك و الا لاترام المواهب

وفیك و الا فالرجاء مخیب ... و عنك و الا فالمحدث کاذب

اگرچه فواتح کتاب خطاب مقدم ذکر سوانح منائح فضل ایزدی میسر نشود وروایح فوایح ... . بالوایح لطف الهی منتشر نگردد ... سبب تألیف کتاب چنین گوید نظام در این عبارت نظام اصلح‌الله شانه.

انجام: ـ بدین باب کتاب ریاض الملوك بآخر رسید ... . وازنکبات در حفظ و امان بمحمدالنبی ... . و صحبه الاکرمین. خاتمة الکتاب. بسمله. حمد و سپاس آفریدگاری را ... .

نه‌تو کمی زسلیمان نه‌من کم‌ازمورم ... قبول کن‌چوسلیمان عطای مورانرا

ودعای این حضرت که آمین ازروح‌الامین می‌آیدبرقصیده‌ای اقتصار افتاد، نظم:

هوای لعل توخون درنهاد کان آورد ... نسیم لطف‌تودرخاك‌مرده جان آورد

(کم دارد).

۱۳۵۸ /

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و تاریخ ۹٦۷ دارد، عنوان شنگرف، یادداشت یوسف نامی مورخ ۱۳۰۵ در پایان دیده‌میشود ـ ۱۷ س ۹/۵×۱۸ ـ ۳۱۲ ص ۱۵/۵×۲۷، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

نگارستان

نگارستان ازمولانا معین‌الدین‌اسفراینی یزدی آوه‌یی جوینی عارف‌است‌وبروش گلستان سعدی درهفت باب و بنام سلطان ابوسعید بهادرخان (۷۱٦ ـ ۷۳٦) و استاد خودابوالفتح هبة‌الله‌بن سعدالدین‌یوسف حموی وصدرالمسلمین وغیاث‌الدین محمدبن رشیدالدین‌فضل‌الله در۷۳۵ ساخته‌است.

(تاریخ مغول اقبال ص ٥٢٥ و ٥٤٣ ـ فهرست اته ش ٧٥٥ ـ ریو ۲: ٧٥٤ ـ ش ۳٦ ج دانشکدهٔ ادبیات ـ ش ۱۷٤ ج دانشکدهٔ حقوق)

۱۳٥۹/

نستعلیق عبدالحسین بن عنایت‌الله خطیب نجفی در ۱۰۴۵، عنوان و نشان و رقم و شکل شنگرفی، دو برگ باندازهٔ کوچکتر در میان نسخه هست.

۲۴ س ۸ × ۱۷/۵ ـ ۸۱ گ ۱٦ × ۲۵/۵، کاغذ سپاهانی آهار مهره نمودار باله خوروه ـ جلد مقوایی.

تحریر الاکر

خواجه طوسی اکرمانالاوس را تحریر نموده است. (مدرس رضوی ص ۱)

۱۳٦۰/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و در پایان تاریخ ۳۰ شوال سال گویا ۱۰۸۴ (درست خوانده نمیشود) و این شعرها زر و جدول زرین و شنگرف و زنگار و لاجورد.

۱۳ س ۹ × ۱٦ ـ ۱۸۱ گ ۱۴ × ۳٦، کاغذ سپاهانی متن و حاشیه ـ جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی

ثمر نامه

ثمر نامه یا ظفر نامه یکی از مثنویهای خمسهٔ عبدالله هاتفی خبوشانی جامی در گذشتهٔ ۹۲۷ است و نزدیک به ٤٦٥٦ بیت دارد.

(سپه ۲: ٥٤۲ ـ مجلس ۳: ۱٦٤).

۱۳٦۱

نستعلیق میرزا قلی برای امامقلی بیک زنگنه پسر علی قلی آقا در محرم ۱۰٦۰. نسخه در رجب ۱۰۴۷ (؟) از آن محمد کاظم چوبدار بوده و در ۱۳۴٦ ق ج ۱۳۹۸/۲ خریده شده است.

۱۹ س ۹/۵ × ۱۹/۵ ـ ۲۰٦ گ ۱٦ × ۲۸/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌یی کهنه.

تذکرهٔ شعرا

تذکرهٔ شعرا از دولتشاه بن علاءالدوله بختیشاه غازی سمرقندی است که در ۲۸ شوال ۸۹۲ ساخته است.

(سپه ۲: ٤٧٥ ـ منزوی ۲: ٥۳٤ ـ مشار ۳۸۰).

۱۳٦۲/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و ۱۲، عنوان شنگرفی، جدول زر و لاجوردی و شنگرفی با سرلوح زرین، نسخه جزو چهارم مجلد سیم است و تا پایان بخش جغرافیایی. ۲۵ س ۱۴ × ۲۱ ـ ۱۵۷ گ ۱۹ × ۳۲/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

حبیب السیر

حبیب السیر فی اخبار افراد البشر از غیاث‌الدین بن همام‌الدین خواند میر است که بنام کریم الدین حبیب الله ساوجی فرمانروای هرات ساخته و در ۹۳۰ بدان میپرداخته است.

(استوری ۱: ۱۰٤ و ۱۲۳۷ ـ مشار ٥٥۱).

۱۳٦۳/

نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲ عنوان و نشان شنگرفی، فهرست در آغاز هست، جای شکل در بخش ریاضیات و شطرنج و نرد سفید است.

۲۳ س ۱۲/٥ × ۲۲ ـ ۳۱٥ گ ۱۳/٥ × ۲۲، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

نفایس الفنون

نفایس الفنون فی عرایس العیون از مولی شمس الدین محمد بن محمود آملی است (م ۱۳٤۱).

۱۳۶۴

نسخ سدهٔ ۱۰ و ۱۱ نسخه جلد یکم است و چند برگ از آغاز افتاده است حواشی فراوان دارد .
۴۴س ۱۳×۲۴/۵–۳۶۴ ، ۳۶۴گ ۱۷×۳۱/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج عنابی مقوایی .

الکشاف

الکشاف عن حقایق غوامض التنزیل و عیون الاقاویل فی وجوه التأویل از امام محمود بن عمر زمخشری ادیب مفسر معتزلی ایرانی است .

۱۳۶۵

بخط نسخ و در پایان تاریخ ۴۴۱ و درمیانه خط محمد بن یعقوب متطبب مورخ ۷ شعبان ۴۴۳ و تاریخ ۷۷۰ دیده میشود (کلیشه) خود نسخه گواهی بر کهنگی آن میدهد و پائین تر از سدهٔ ششم نخواهد بود .
۱۷س ۱۳×۱۹/۵ ، ۲۷۸ ، ۲۷۸گ ۱۸×۲۵ کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سرخ مقوائی

الکناش المنصوری

از ابوبکر محمد بن زکریای رازی است (ف ۳۰۰)

۱۳۶۶ /

نسخ ۹ ذی قعدهٔ ۹۵۴ ، عنوان شنگرف و مشکی و درشت ، جدول شنگری ، ۳۲۰ برگ شمار دارد ، جلد دوم .
۲۹س ۱۱×۸×۱۵ ، ۳۳۰ ، ۳۳۰ گ ۱۶×۲۳ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج یشمی مقوایی .

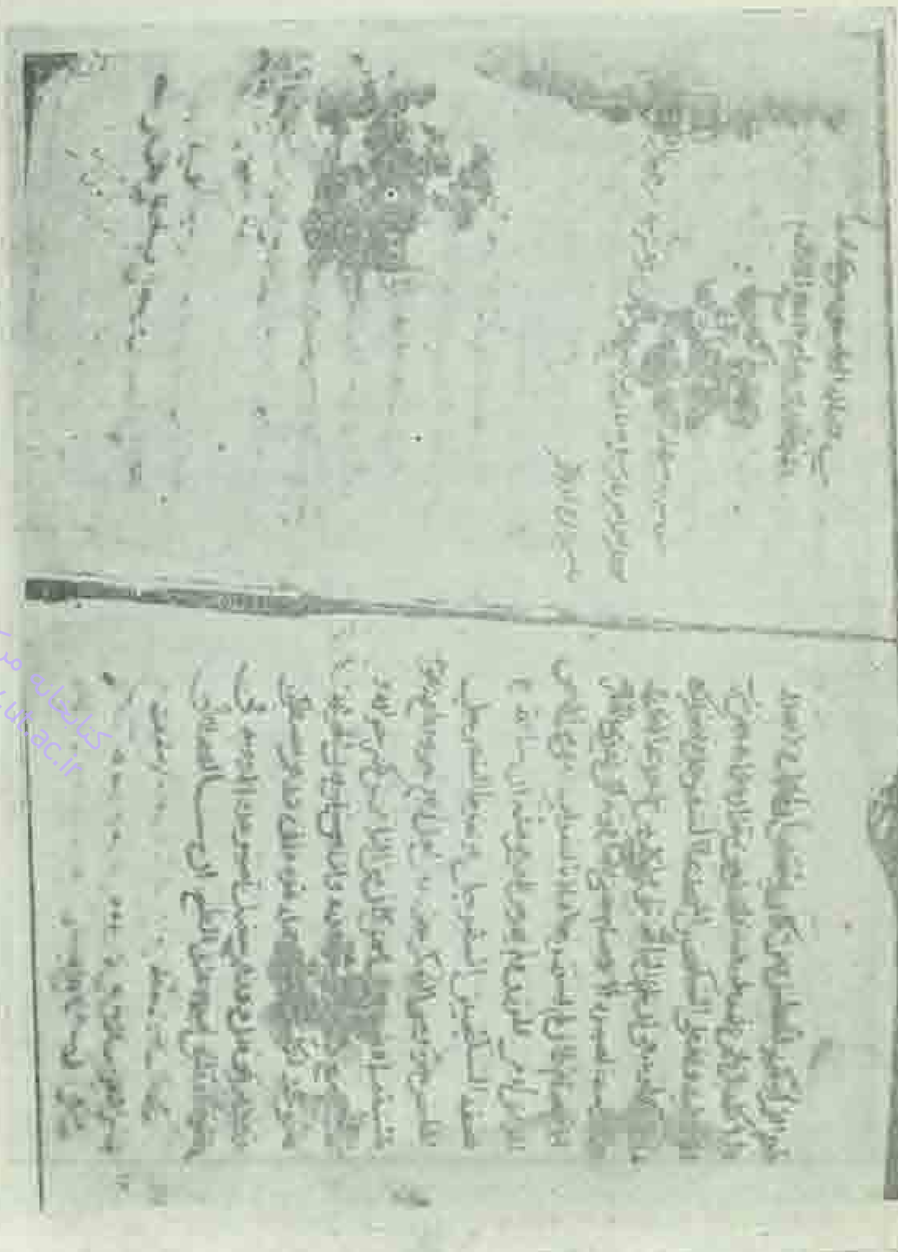
القاموس المحیط و القابوس الوسیط

از مجدالدین فیروز آبادی است (منزوی ۲ : ۴۳۴) .

آغاز الکناش المنصوری ش ۱۳۶۵

از المنصوری ش ۱۳۶۵

از المنصوری ش ۱۳۶۵

پایان المنصوری ش ۱۳۶۵

۱۳۶۷ ر

نستعلیق محمد یحیی بن رستمکیا در ۱ ج ۱۰۴۵/۲، عنوان شنگرف ولاجوردی، جدول زر ولاجوردی وشنگرفی، آغاز از دیباچه افتاده.

۱۹ س ۱۰×۱۹، ۵۶×۳۰، ۱۵۴ گ ۲۵۵×۳۰۵، کاغذ سپاهانی زرد متن وحاشیه وکبود - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

فرهنگ جهانگیری

از جمال‌الدین حسین بن فخرالدین حسن اینجو شیرازی است که در ۱۰۱۷ و بنام جهانگیر پادشاه پسر اکبر شاه هندی ساخته است.

(سپه ۲: ۲۱۲ - ۲۱۷ - مشار ۱۱۷۳)

۱۳۶۸

نسخ وشکسته نستعلیق ۱۸ ع ۱۳۳۶/۱، صفحات آراسته بگل و بوته و ستون‌بندی بزر و شنگرف ولاجورد و زنگار ومشکی.

۵ س ۱۴×۴۰ - ۳۶ گ ۹×۴۷/۵ کاغذ فرنگی - جلد مخمل سرخ ضربی.

صداق‌نامه

در باره زناشویی میرزا مصطفی‌خان مستوفی پسر میرزا محمدعلی‌خان مستوفی با معصومه خانم ابتهاج‌الملوك دختر سردار منظم با کابین هزار تومان دوهزاری نقره و پنج عدد یکتومانی محمدعلی شاهی یا یك جلد قرآن.

بامهر چندفقیه بنام محمدتقی وعبدالنبی نوری ومحمدحسین ومهر مستشارالملك ومحمدعلی بن محمود گرگانی و زین‌العابدین محمود و فتح‌الله بن نصرالله ومصطفی بن محمد علی.

۱۳۶۹

نسخ ۱٤۱۰/ ۶۵۵ عنوان زرشت و نشانها شنگرف، مالك مظفر حسین بن حیدر خادم رضوی نقوی موسوی در پایان رجب ۹۸۹، کاتب نسخه را احمد بن علی در ع۲/ ۷۰۰ داده است و آن را در نیمهٔ شعبان ۹۲۲ بعبدالمؤمن بن عبدالمطلب بهرام فروخته شده، در ۱۷ع۱/ ۹۵۹ حسن بن علی بن حسین بن محمد بن عبدالعالی نسخه را خریده است و در روز شنبه ع۲/ ۹۹۵ از آن علی بن حسین حسینی جرجانی بوده است و در ع۲/ ۱۷۴۰ از آن علی بن عبدالجبار مرداس بیهقی در شیراز بوده و نیز از آن محمد حسینی و در ۱۰۴۴ از آن دیگری بوده است ، شمارهٔ بیتها در صفحهٔ عنوان آمده است .

۳۹ س ۳٦×۲۸ ـ ۴۴۴ گ ۳٦×۵۰ ؛ کاغذ سمرقند ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

الصحاح

فرهنگ عربی جوهری لغوی معروف است .

۱۳۷۰

نسخ سدهٔ ۸ عنوان شنگرف آغاز و انجام افتاده است .

۱۲ س ۸×۱۰-۱۰۲ گ ۱۴×۱٦ کاغذ کشمیری ـ جلد مقوا .

الطوالع و الموالید

از ابو معشر جعفر بن محمد فلکی بلخی و این نام در نسخه و نام مؤلف در صفحه عنوان آن آمده .

نسخه از درجه ۱۲ برج حمل آغاز و بدرجه ۳۰ حوت پایان مییابد .

آغاز: الدرجه الثانیه عشر یطلع فیها شجرة رمان و ناقة شول وعن یمینها جرزة بقل وعن یسارها سفط فیه مناقب اللصوص

انجام : الدرجة الثلثون یطلع فیها رجال مرضی فی موضع قد جمعهم جامع فیه... فی جمع المال فیجمع مالا کثیرا .

۱۳۷۱

نستعلیق سدهٔ ۱۱ حواشی دارد .

۱۷ س ۱۲×۱۲ ـ ۳۷۷ گ ۱۴×۱۸ کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌یی ضربی .

شرح الهدایة

از مولی احمد زاده هروی است و او از متأخران باید باشد .

آغاز: بسمله و به نستعین باسمك اللهم یا اهل الحمد و الثناء ویاذا العظمة والکبریاء... وبعد فهذه مجلة مشتملة علی شرح ماسوی المنطق من ... الهدایة للامام... اثیر الحق والدین الابهری .

انجام : ولکن الله یمن علی من یشاء من عباده الحمدلله .

۱۳۷۲

نستعلیق سدهٔ ۱۴ حاشیه دارد با اشالهٔ دفعه جای عنوانها سفید مانده .

۱٦ س ۵×۱۲/۵-۴۷ گ ۹/۵×۱۵ ؛ کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی مقوایی .

الرسالة الوجودیة

این رساله دارای ده مطلب است و مؤلف آن از متأخران میباشد

فهرست مطلبها

۱ـ فیجب ان یعلم ان لکل علم لابد من ثلثة امور

۲ـ فی توضیح ما قاله المتأخرون فی تقسیم الموجود الی الواجب والممکن.

۳ـ فی تقسیم الموجود الی الواحد والکثیر

٤ـ فی لواحق الوحدة و الکثرة

٥ـ فی الکلی و الجزئی

٦ـ فی تحقیق الجنس و الفصل

٧ـ فی تقسیم الموجود الی الجوهر و العرض.

٨ـ فی اثبات العقل و النفس

٩ـ فی تقسیم العلة وبیان اقسامها

١٠ـ فی ترتیب صدور الاشیاء من فاعلها و رجوعها الیه.

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمدلله الذی هدانا الصراط المستقیم... فیجب ان یعلم ان لکل علم لابد من ثلثة امور.

انجام: الذی هو الفاعل والغایة بذاته فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء... والحمدلله رب العالمین

١٣٧٣

نستعلیق سدهٔ ١٣ و آغاز نسخه درو و جدول شنگرف.

١٨س ٥/٥×١٣ـ٣٩٧ـ١٠/٥×١٨ کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی.

مجموعه

١ـ حاشیهٔ آقاجمال خوانساری برحاشیهٔ محقق خفری برالهیات شرح تجرید قوشچی (ف ٢٣٠) (١ پ ـ ١٤ر)

٢ـ حاشیه ایست از آقاجمال بر حاشیهٔ شرح تجرید قوشچی (بهمان خط ١٧ر ـ ٣٠ر)

آغاز: هذا مما الحق المحقق المتین جمال الملة والدین علی مبحث العلم من الحواشی الفخریه الکبرائیه. بسمله. و به نستعین (قوله) ثم بواسطته یدل علی علمه تعالی بذاته قال بعض الفضلاء لان کل من علم شیئا یعلم انه هو الذی یعلمه.

انجام: وابعد منه تطبیق تمام الکلام علی مذهب القائلین بالصور.

٣ـ حاشیهٔ حاشیهٔ تهذیب المنطق (٣١ پ ـ ٩٦ پ).

از میرزا علی رضا است که برای شاگرد خود میرزا ابراهیم خان نوشته است و گویا اوهمان میرزا علی‌رضای تجلی در گذشتهٔ ١٠٨٥ باشد (ذریعه ٦ : ٦١).

١٣٧٤

نسخ زین‌العابدین بن حاجی مرتضی روز پنجشنبه دههٔ دوم ماه ١١ سال ١٣٠٢ با حاشیه‌ها بخط نستعلیق بالقابله(؟) منه، عنوان شنگرف.

٩س ٩×١٥ـ٣٩٩ـ١/٥×٢١ . کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی

١ـ اللمعة الالهیة فی الحکمة المتعالیة

از مولی محمد مهدی بن ابی ذر نراقی است با عنوانهای لمعه ودر پنج باب:

١ـ الوجود و المهیة.

٢ـ الافاضة

٣ـ اثبات الواجب و صفاته.

٤ـ احوال النفس و نشأتیها.

٥ـ النبوة (ف ٢٧٧٨)

(١ پ ـ ٧٥ پ مورخ روز پنجشنبه دههٔ دوم ماه ١١ سال ١٣٠٢).

آغاز: هذه لمعة الهیة. بسمله. بعد تقدیس واجب الوجود و تمجیده.. یقول.. مهدی بن ابی ذر هذه لمعة الهیة فی الحکمة المتعالیه.. ورتبتها علی خمسة ابواب.

انجام: باجنحة الکروبیین فلیکن هذا آخر الکتاب والحمد لله الهم الحق والصواب.

٢ـ الکلمات الوجیزة.

از مهدی بن ابی ذر نراقی است در شش کلمه :

الکلمة الاولی فی الوجود و المهیة.

الکلمة الثانیة فی الواجب.

الکلمة الثالثة فی الافاضة.

الکلمة الرابعة فی المعاد.

الکلمة الخامسة فی النبوة.

الکلمة السادسة فی الامامة.

(۷۶ پ - ۹۹ پ بهمان خط همان نویسنده در روز آدینه نخستین هفتهٔ ماه محرم ۱۲۰۷)

آغاز: هذه کلمات وجیزة بسمله. بعد الحمد لواهب الکمال ... یقول ... مهدی بن ابی ذر هذه کلمات وجیزة فی الحکمة الالهیة.

انجام: لحکمة خفیة لایعرفها الاالراسخون هذا آخر ماأردنا ایراده فی هذه الرساله الحمدلله علی اتمامه.

۱۳۷۵/

نستعلیق ۹۸۰ عنوان و نشان شنگرف و لاجورد، جدول زر ولاجورد، سرلوح زیبا در زمینهٔ لاجورد باگل وبوتهٔ زر وسرخ وسبز، مالکمحمد معروف وعبدالباقی مورخ الفتوی ابی الفضل ومحمدجواد شهشهانی بامهر مورخ ۴ج۲/۱۳۱۷ که درمکه بسال ۱۳۲۸ نسخه را خرید.

۱۵س۶×۱۳-۱۵۰گ۱۱/۵×۱۹، کاغذ سمرقندی - جلد گالینگور باصحافی فرنگی.

مناظر الانشاء

ازخواجه جهان عمادالدین محمود بن شیخ محمد گیلانی معروف بخواجه محمود جوان ووزیر سلطان محمد شاه بهمنی است دریك مقدمه در ماهیت انشاء درهشت فصل و دومقاله ودرپنج منظر:

المقالة الاول فی تقسیم الکلام علی طریق اهل الانشاء.

المقالة الثانیة فی بیان الاقسام والارکان (۱)

(سپه ۲ : ۹۹ - فهرست دیوان هند ش ۲۰۴۲).

۱۳۷۶/

نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان و نشان شنگرف با حواشی درهرسه شماره با نشانه های «منه» و «منه دام ظله» و «جرآن»، یادداشت محمد جواد سبزواری قزوینی در صفحهٔ عنوان هست و تملك لطفعلی بن محمد کاظم در ۱۳۳۱.

۲۰س۸/۵×۱۳/۵ - ۲۶۱گ ۱۳×۱۹، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی مقوایی عطف سرخ.

مجموعه

۱- الوجیزة فی الدرایه (۳ پ -۶ پ بخط نسخ ج ۱-۱۰۸۲) از شیخ بهائی است.

۲- الحبل المتین (۶ پ - ۲۵۶ پ بخط نسخ) از شیخ بهائی و فهرست نیز درآغاز هست.

۳- القرائن البهائیه من الحبل المتین (۲۵۷ پ - ۲۶۱ پ بخط نستعلیق).

۱۳۷۷

نسخ خوش سدهٔ ۹ و ۱۰ عنوان شنگرف، جدول زر و شنگرف ولاجورد، با سرلوح زیبا در زمینهٔ زر با آرایش رنگارنگ، درصفحه عنوان تاریخ چهارجانه جنگی هند دارد.

۱۸س۱۴×۲۱-۲۸۶گ۲۰×۳۰، کاغذ سمرقندی متن وحاشیه - جلد تیماج سرخ زرکوب.

نفحات الانس

ازمولی عبدالرحمن جامی که در ۸۸۳ تألیف کرده است.

۱- انجام در نسخهٔ ما: «ولفظ نقش که درپارسی بسین می نویسند ودرعربی بحرف صاد نوشتن اولی است تم الکتاب بعون الملك الوهاب».

۱۳۷۸

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرف یادداشت ۱۳۶۱ و ۱۳۶۳ و ۸ صفر ۱۲۶۵ دارد.

۲۳س ۱۶×۲۴-۴۲۴-۳۲/۵گ ۳۲/۵×۴۳/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج ازیاکی ضربی مقوایی ازیکسوی.

حبیب السیر

ازغیاث الدین خواندمیراست . (جلدیکم ودوم)

۱۳۷۹

نستعلیق خوش عبدالوهاب بن میرعبدالستار در ۱۴ ج ۱ ۱۳۷۲ عنوان ورشت و شنگرف ورق، نشان شنگرف .

۲۱س ۱۲/۵×۲۴ ـ ۲۵۰گ ۱۹×۳۱/۵، کاغذ فرنگی کبودـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مفاتیح الاعجاز

شرح گلشن راز است از شمس الدین محمدبن یحیی لاهیجی جیلانی نوربخشی متخلص باسیر (مشار ۱٤٦٤) .

۱۳۸۰

نستعلیق روز سه‌شنبه ۴ شعبان ۱۱۶ (گویا ۱۰۱۶ یا ۱۱۰۶) عنوان ونشان شنگرف، در پایان یادداشتی است از محمدرضا بن محمدنصیر فراهانی در ۱۰ ذی‌قعده ۱۱۱۴ .

۱۵س ۱۱×۱۵-۴۹۹-۱۸گ ۱۸×۲۴، کاغذ سپاهانی ـ جلدندارد.

روضة الصفا

ازخواندمیر محمدبن خاوندشاه است (جلددوم)

۱۳۸۱

نستعلیق خوش شیخ محمود بن محمد بن عماری در ع ۱ ۸۸۳ در متن وهامش و مقطعات تاریخ ذی‌قعدهٔ ۸۷۴ دارد، عنوان شنگرف، جدول وستون بندی زر ولاجورد، هامش صفحات با گل زرین آراسته، برخی ازعنوانها آراسته بزر، آغازافتاده .

۱۵س ۱۲×۱۷/۸ ـ ۱۵۶گ ۱۹×۳۳/۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد ندارد .

دیوان

از شیخ کمال الدین خجندی است وغزل و مقطعات ومثنوی

آغاز نسخه :

پری را دلبری چندین نباشد	ملك را بدخویی آیین نباشد

انجام :

بدل او را بذکر عادت کن	کار او ختم بر سعادت کن

۱۳۸۲

نسخ مجدالدین اسمعیل بن عبدالله بن جمال الدین محمد شجاعی در ع ۲ ۹۴۸ که برای کتابخانهٔ سلطان نظامشاه نوشته است، عنوان وسرلوح زر وجدول زر ولاجورد ومشکی، ۷۴۳ صفحه‌شمار دارد، باحواشی لغوی .

۲۱س ۱۰/۵×۱۸ ـ ۳۷۵گ ۱۷×۲۸/۵، کاغذ کشمیری ـ جلد تیماج مشکی مقوایی باشیرازه.

قواعد الاحکام

از علامهٔ حلی است .

۱۳۸۳

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و در برخی از جاها بلاجورد نوشته شده، صفحات در دو جدول بزر و شنگرف و لاجورد و سرخ زرنگار باسطور بندی - سرلوح در آغاز هست، عنوان شنگرف، هشت مجلس زیبا دارد.

۱۴س۷/۵×۱۳/۵ - ۱۵۴گ ۱۱/۵×۱۸۵، کاغذ سپاهانی - جلد ندارد.

یوسف و زلیخا

از مولی عبدالرحمان جامی است که در ۸۸۹ سروده است (منزوی ۴ : ۳۲۸ - مشار ص ۱۶۸۶).

۱۳۸۴ /

شکسته نستعلیق و نستعلیق مورخ روز چهارشنبه ۲۰ شعبان ۱۰۷۹، نشان و عنوان شنگرف.

۱۴س۶×۱۴-۹۰گ۱۰×۲۰، کاغذ فرنگی -جلد تیماج مشکی مقوایی.

جام جهان‌نما

از غیاث‌الدین منصور دشتکی است. (ف ۲۱۸).

۱۳۸۵ /

نسخ دوست‌محمد بن علی‌اصغر در روز یکشنبه ۱ رجب ۱۰۸۴، عنوان و نشان شنگرف، در پایان چند بند بیست در پزشکی بفارسی در خضاب و معجون و جز آن، یادداشت محرم ۱۱۱۹ و ۱۰ ع ۱۱۸۸/۴ (از مالک نسخه محمد رضا بن محمد امین بادو مهر او) و مهر محمد حاتم دارد.

۱۴س۷×۱۲-۲۱۱گ۱۲×۱۸/۵، کاغذ سپاهانی نخودی آهار مهره - جلد تیماج عنابی مقوایی.

قرابادین شفایی

از مظفر بن محمدحسین شفایی است بترتیب حرف تهجی مرتب از الف تا یاء.

آغاز: بسمله . الحمدلله الحکیم العلیم ... و بعد پوشیده نماند که فقیر حقیر مظفر بن محمد الحسینی الشفائی در مدت مدید تر کیبی چند که در معالجات امراض از آن گزیری نبود جمع کرده بود .

انجام: شربتی یک مثقال بعد از چهل روز تمام .

۱۳۸۶ /

نسخ روز ۱۷ صفر ۱۳۶۰، عنوان و نشان شنگرف، مالک فرهاد میرزا در ۱۳۰۴.

۱۶س۹×۱۴/۵- ۵۶گ ۱۴/۵×۲۰/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج یشمی ضربی .

شرح القصاید السبع العلویات

شرحی است بر القصاید السبع العلویات سرودهٔ ابن ابی‌الحدید معتزلی مداینی که از سید محمد عاملی نویسندهٔ مدارك یا از ابن وشاح دانسته‌اند (طوس ۳ : ۱۷۹ - ذریعه ۹ : ۱۷).

۱۳۸۷ /

نسخ سید ابوالقاسم موسوی در ۱۲۹۱، نقل از خط سرخ در متن و در بالای صفحات هم هست.

۱۹س۸×۱۶/۵ - ۵۸گ ۱۳/۵×۲۱، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی مقوایی.

اللئالی المنتظمة

از حاجی ملاهادی سبزواری است و شرحی است بر منظومهٔ منطق او بعربی و بچاپ رسیده است.

۱۳۸۸

نسخ مؤلف در روز آدینه رجب ۱۲۵۶، عنوان شنگرفی، در آغاز اجازهٔ اجتهادی است از حجة الاسلام شفتی مورخ ۲۰ شعبان ۱۲۵۴.

۱۶ س، ۹×۱۵–۱۵، ۱۷۳ گ، ۱۵×۲۱/۵، کاغذ فرنگی آهار مهره – جلد تیماج مشکی مقوایی لبه ترنجی.

شوارع الشرایع

از سید حسن بن میرزا محمد علی مدرس یزدی است و نسخهٔ ما تنها مبحث وضو را دارد.

آغاز: بسمله. قوله فالواجب من الوضوء ما كان لصلوة واجبة. وجوب الوضوء في الجملة للصلوة الواجبة و فاق المسلمين.

انجام: رباعية للعصر و العشاء و الحمدلله على الابتداء و الانتهاء تمت مجلدة احكام المياه و الوضوء من مجلدات النسخة الموسومة بشوارع الشرائع بيد مصنفها... سيد حسن بن العلامة الميرزا محمد على المدرس اليزدي في يوم الجمعة من شهر رجب من عام ۱۲۵٦.

۱۳۸۹

نسخ سدهٔ ۱۳ عنوان شنگرفی و نشان شنگرفی.

۲۴ س، ۹×۱۵ – ۹۳ – ۱۷ گ، ۱۷×۲۳، کاغذ فرنگی آهار مهره – جلد روغنی آراسته در زمینهٔ زر و حاشیه سبز.

مجموعه

۱– الأمان من اخطار الاسفار (۲ ب – ۷٤ ر، بخط نسخ مانند شماره ۲) از ابن طاوس رضی الدین ابوالقاسم علی (منزوی ۱ : ۱۱).

۲– المجتنی من الدعاء المجتبی (۷٤ پ – ۹۲ ر، نسخ روز ٦ رجب ۱۲۲۰) از ابن طاوس رضی الدین ابوالقاسم علی (منزوی ۱ : ۱۹٤) نسخهٔ ما در آغاز مانند نسخهٔ سپه (۱ : ٦۳) است.

۱۳۹۰

خط نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرفی و جدول زر و لاجورد و ستون بندی زر و مشکی با یك سرلوح آراسته و برای میرآقایی نوشته شده و در پایان مهر «المتوکل علی الله عبده محمد حسین ۱۳٦۱» دارد.

۱۱ س، ۹×۱٤/۵ – ٦۹ گ، ۱۲/۵×۲۳، کاغذ سپاهانی رنگارنگ متن و حاشیه – جلد تیماج عنابی ضربی مقوایی.

دیوان قاسم انوار

سرودهٔ معین الدین علی بن نصیر بن هارون بن ابی القاسم حسینی متخلص بقاسم و قاسمی است و غزل و قطعه و مثنوی او است. (سپه ۲ : ٦۵۳)

آغاز:

من بیچاره سودا زده سرگردانم — که ز اوصاف خداوند سخن چون رانم

انجام:

جمیل جزیلی کریم کفیلی — تو را قاسمی بیندای جاودانی

۱۳۹۱

نسخ نیمهٔ روز شنبه پایان محرم ۹۰۰ در سبزوار عنوان و نشان شنگرفی با حواشی بخط نستعلیق. در صفحهٔ یکم رباعی خواجه افضل الدین کاشی است – مهر محمد سعید طباطبائی بورخ ۱۰۷۳ دارد. نسخه از طبیعی است تا پایان کتاب.

۸ س، ۱۲×۱٦–۳٤٦ – ۱۳ گ، ۱۷/۵×۱۳، کاغذ سمرقندی – جلد مقوای فرسوده.

الهدایة

از اثیر الدین ابهری است.

۱۳۹۲

نستعلیق سدهٔ ۱۴ عنوان شنگرف .

۱۷ س-۸×۱۴ ، ۱۰۵ گ-۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرباکی .

منتخب

در اخلاق است در سی باب که باقر بن ابراهیم شاگرد سید جعفر نجفی از کتاب تحفة الملوك او بر گزیده است . از تحفة الملوك در ذریعه (۳: ۴۷۱) یاد گردید.

آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله الذی لم یتخذ ولدا ... امابعد چنین گوید باقر بن ابراهیم

انجام: وآن جدولها آنست که در صفحهٔ عقب کشیده شده است

۱۳۹۳

خط نستعلیق فضل الله حسینی در روز شنبه ۱۴ شعبان ۱۲۳۰ در متن در دو ستون و هامش چلیپا نوشته شده، دو صفحهٔ نخستین زر حاشیه سازی شده، صفحات در دو جدول شنگرف و با ستون بندی زر و شنگرف . محمدحسین حکیم باشی نسخه را در ۱۳۰۷ خریده است .

۱۵ س-۱۳×۲۵ ـ ۲۴۵ گ-۱۹/۵×۲۹ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرباکی .

دیوان

از حکیم اوحدالدین انوری ابیوردی است .

۱۳۹۴

نسخ ابومحمد بن محمد بن بنیمان کاتب همدانی یکم «شهرالله الاصم» تاریخ سال خاشیده و بجای آن تاریخ رجب ۵۴۹ نوشته‌اند و گویا ساختگی باشد . عنوانهای کتابها بخط کوفی ومشکی وعنوانهای دیگر بنسخ شنگرف ومشکی، دو سرلوح دارد در صفحهٔ عنوان نام کتاب بنسخ نوشته شده و گرداگرد آن بزر آراسته شده است نسخه از سدهٔ ۷ و ۸ است .

۲۷ س-۱۷×۲۴/۵ ـ ۳۲۸ گ-۲۴×۳۳ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مخمل کنارهٔ تیماج قهوه‌ئی ضربی .

ذخیرهٔ خوارزمشاهی

از سید اسمعیل جرجانی است (ف ۷۵۵) نسخهٔ ما تا از آغاز است تا پایان گفتار دوم کتاب ششم .

۱۳۹۵

نسخ ملامحسن فیض کاشانی در ۱۵/۱۰/۱۰۳۳، عنوان شنگرف، حاشیه‌ها بخط نستعلیق با لفافهٔ سرخ، دو مهر «الراجی محمد محسن الفیض» و «انه من سلیمان» مورخ ۱۱۸۳ در آغاز نسخه دیده میشود .

۸ س-۴/۵×۹ ـ ۸۵ گ-۸/۵×۱۷ کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج عنابی .

مبادی الوصول الی علم الاصول

از علامه حلی است (ف ۷۲۶) .

۱۳۹۶

نسخ احمد خوانساری در ذی قعدهٔ ۱۲۵۴، ترجمه فارسی زیر سطرها بخط نستعلیق شنگرف، عنوانها در زمینهٔ زر و شنگرف، دو جدول صفحات وستون بندی زر و لاجوردی. یك سرلوح دارد و دو صفحهٔ نخستین حاشیه‌سازی و میان سطرها طلاانداری شده است . این بیاض بفرمودهٔ محمدامین سلطان نوشته شده است، واو در ۱۵ ج ۱ گویا همین سال آن را بفرزند خود محمدتقی بخشیده است .

۱۱ س-۵×۱۲ ، ۱۹۴ گ-۸×۱۶ ، کاغذ فرنگی آهار مهرهٔ نازك ـ جلد ترمه گرداگردش تیماج قهوه‌ئی .

بیاض

در این بیاض زیارات امامان و مناجات پانزده گانهٔ سید سجاد است .

۱۳۹۷

نستعلیق مؤلف و نسخهٔ اصل، عنوان و نشان شنگرف، حواشی دارد .
۱۷س‌ـ ۷/۵×۱۳/۵ ـ ۱۲۰گ ۳۶ ، ۱۲×۱۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی .

محاسن الحصان

امیر محمد حسین بن امیر محمد صالح بن امیر عبدالواسع حسینی سپاهانی خاتون آبادی در گذشتهٔ روز دوشنبه ۲۳ شوال ۱۱۵۱ (روضات ص ۱۹۷) برای شاه سلطانحسین صفوی این رساله را دریك مقدمه وهفت باب ویك خاتمه نوشته ودر شب آدینه دوم شعبان ۱۱۱۷ در کرسکان سپاهان آن را بپایان رسانده وحدیثهایی که دربارهٔ چهارپایان آمده وهمچنین مباحث دیگر مربوط آنها را در آن آورده است .

آغاز: بسمله سپاس بیقیاس مالك الرقابی راسز است که فارسان مضمار سخنوری دراولین مرحله بیدای بی‌انتهای ثنایش مانده ... امابعد چنین گوید .. محمدحسین بن محمد صالح الحسینی . . که چون در این اوان سعادت توامـان بوساطت محرم سدهٔ سنیه والا ... معتمدالحضرة العلیة الخاقانیة مؤتمن الدولة البهیة السلطانیة جعفرقلی بیگای امیرآخورباشی فرمان همیون .. سلطان حسین الحسینی الموسوی الصفوی بهادرخان .. صدوریافت که این بنده ... رساله‌یی تألیف نماید که مشتمل باشد برذکر احادیث داله برمدح اسب و رنگ های حمیده وذمیمه واقسام وآداب خریدن و نگاهداشتن آن ... و چون باقی دواب از شتر واستر و الاغ در بعضی احکام با اسب شریك بودند بقیه احکام آنها را نیز درین مختصر مذکور ساخته بپایهٔ سریر اعلی . . مرفوع ساخت .. وآنرا بمحاسن الحصان مسمی و برمقدمه و هفت باب و خاتمه مرتب نمود .

انجام : ... بزیور اصلاح محلی نمایند . وقدوقع الفراغ فی لیلة الجمعة الثانی من شهرشعبان المعظم لسنة سبع عشروماة عقیب الالف ... علی یدمولفها .. محمدحسین بن محمدصالح الحسینی ... وسلم .

۱۳۹۸

بخط نسخ سدهٔ ۱۳ و نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان و نشان وجدولها شنگرف .
۱۵س‌ـ ۵×۱۰/۵ ـ ۵۵گ ۱۰×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج .

مجموعه

۱ـ کبری در منطق بفارسی از میرسید شریف گرگانی (۱ پ ـ ۱٤ پ نسخ تقی موسوی از سدهٔ ۱۳) .

۲ـ غنیة الانام فی معرفة الساعات والایام یا من لایحضر التقویم از فیض کاشانی (ف ۹۵۵) (۱٦ پ ـ ٥٤ ر نستعلیق ۱۰۷۷) .

۱۳۹۹

نستعلیق ریز سدهٔ ۱۱، عنوان سرخ .
۲۷س‌ـ ۸×۱۴ـ ۳۲گ ۱۰×۱۵ ، کاغذ سپاهانی آهارمهره ـ جلد تیماج عنابی ضربی .

مجموعه

۱ـ رساله‌ایست در اسطرلاب در دومقاله: نخستین « در ذکر مسایل و اعمال آن برصفایح بلاده در ۳۸ باب» دوم « در ذکر مسایل و اعمال اسطرلاب بر صفحهٔ آفاقی » در ۱۲ باب (۱ پ ـ ۲٦ پ تا نیمهٔ باب ۱۲ مقالهٔ دوم را دارد) .

۲ـ ارشاد در اسطرلاب یا پنجاه باب (ف ۸۲۷ ـ ذریعه ۲ : ٥۰۷) (۲۷پ ـ ۳۰ پ تا باب ششم در معرفت ارتفاع از طالع وقت را دارد) .

۱۴۰۰

بخط نستعلیق محمدشکرپور سده ۱۱ از روی خط مؤلف بیك واسطه، عنوان و افشان‌شنگرف، عنوان و رهامش مشکی ، فهرست‌مطالب و در آغاز هست، حواشی دارد ،کتاب در۲۸۷۸۳ایتاست . نسخه ازآن علی‌اکبر عرف میرزاخان پسرمیرزا مهدی مرحوم نوهٔ فارس‌خان بوده در ۱ رجب ۱۲۳۰ به‌بهای ۵۰ روپیه سکه سورتی .

۲۵س۱۱×۲۱ - ۳۴۶گ ۱۷×۲۹ ،کاغذ سپاهانی ـ جلد‌تیماج لیشگور‌عطف وگوشه‌ها تیماج سبز.

خلاصة التجارب

از شاه بهاءالدوله دیلمی طرشتی رازی است و در ۲۸ باب است ودرطرشت ری در۹۰۷ساخته‌است (ذریعه ۷ : ۲۱۷ ـ مجلس ۲ : ۲۹۴ ـ ره آورد ص ۱۸۳ ـ ۱۸۸) .

۱۴۰۱

نسخ محمد نجیب‌بن محمد رفیع درج۱۰۸۷/۳ دربرد عنوان وافشان شنگرف .

۲۱س۱۲×۱۸/۵ ـ ۱۹۴-۱۹۴گ ۱۹×۲۵/۵ ،کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج لیشگور‌سبز .

مهذب‌الاسماء فی مرتب الحروف والاشیاء

ازمحمودبن عمربن محمودبن‌منصورقاضی شیبانی قلعه کاهی سجزی(ش۱۳۴۹).

۱۴۰۲

نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف وتصویردارد،دارای سه رساله همه بیك خط، ونسخه از آن «لطفعلی» گویا صدرالافاضل بود و او در بارهٔ مدخل منظوم (۲) مینویسدکه نسخه‌ای ازآن مورخ ع‌۷۲۳/۱۵ دیده شده است امضای مورخ ۱۳۰۰ اوورنسخه هست .

۱۱س۵×۹/۵ ـ ۳۷۷گ ۱۰/۵×۱۹ ،کاغذ فرنگی‌سبز جلد تیماج مشکی .

مجموعه

۱ـ سی‌فصل از خواجهٔ طوسی که در۶۵۸ ساخته است (مدرس ۲۲۵) و جز آن رسالهٔ‌سی‌فصلی است که در(ف۹۰۱) یادشده است .

(۲پ ـ ۳۱ر مورخ ۱۲۴۶) .

آغاز: بسمله . این مختصریست درمعرفت تقدیم مشتمل برسی‌فصل ، فصل اول درحساب جمل و این بر ترتیب ابجد است بدین گونه : الف ۱ ـ ب ۲ .

انجام : ... و مقارنه نحوس منموم و بدین‌قیاس وما درین مختصر بدین‌مقدار اختصار کردیم اگر کسی زیاده از این خواهد بدیگر کتب این فن رجوع نماید .

(طوس ۳ : ۳۳۵) .

۲ـ مدخل منظوم ازخواجهٔ طوسی که گویا در۶۱۶ وبرای جلال‌الدین‌خورشاه (ابوالمحامدمحمدبن احمد) سروده باشد . (۳۲ پ ـ ۴۸ ر مورخ۱۲۴۶) .

(ف ۹۴۴ ـ مدرس ۲۲۸ ـ استوری ۲ : Xliii و ۵۵)

۳ـ خلاصةالتنجیم و برهان‌التقویم از میرغیاث‌الدین علی‌بن امیران حسینی سپاهانی که در بدخشان بدرخواست دوستان در۸۶۹ ساخته است . نام کتاب ازذریعه است و در دیباچه نسخهٔ ما نیامده و نسخهٔ ما در آغاز دوسه کلمه‌ای با نسخهٔ ذریعه جدایی دارد .

(ذریعه ۷ : ۲۲۲ ـ استوری ۲ : ۷۵ ـ در گفتار کمپانیونی در مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات س ۵ ش ۱و۲ ص ۲۰۳ ـ ۲۰۸ ازاین رساله یاد نشد) .

آغاز: جمع الفوائد فی النجوم . بسمله . حمد مبدعی را که حرکات سموات

و سیارات روشن تر دلیلی بر قیومیت افعال اوست ... نموده میشود که در شهور سنهٔ ۸۶۹ بود که در بلدهٔ بدخشان بعضی از بزرگان و عزیزان که امتثال فرمان ایشان بر کمترین بندگان خاندان غیاث الدین علی ابن امیران الحسینی الاصفهانی واجب و لازم می بود طلب جمع بعضی از فوائد نجومی که ضبط و فهم آن بر اطفال صغار ایشان سهل و آسان باشد ... و مشتمل است بر دوازده باب.

انجام: دلیل عزت بود کف پای خبر یافتن. (۴۸ پ ـ ۷۶ ر مورخ ۱۲۴۶).

عنوان بابها و فصلها در این نسخه سفید مانده و فهرست پیدا نیست که کدامیك از عنوانهای مطالب از آن کدام باب یا فصل آن باب است اینك عنوانهائیکه در نسخه دیده میشود:

در بیان دوازده برج.

در بیان کواکب و احکام آنها.

در بیان آنکه هر ستاره‌ای بیکدام طائفه تعلق دارد.

در بیان دانستن آنکه هر روزی ماه در کدام برج است.

در بیان آنکه ماه در هر برجی که باشد چه کار نیکو بود.

در بیان دانستن آنکه اول هر ماهی چه روز است.

در بیان آنکه هر روزی و هر شبی و هر ساعتی بیکدام کوکب تعلق دارد.

در بیان آنکه هر ساعتی که بیکی ازین کواکب تعلق دارد چه کار نیکو بود.

در بیان ساعات شب و روز در چهار فصل.

در بیان جمرات و ایام عجوز.

در دانستن هر سالی که اول ماه محرم یکی از روزهای هفته بود.

در دانستن آنکه هر فرزند که متولد شود چه طالع داشته باشد.

در بیان احکام گرفتن آفتاب.

در بیان احکام ماه گرفتن.

در دانستن احکام سال و ماه.

در بیان معرفت سکز یلدوز.

در بیان رعد و برق.

در بیان احکام قوس وقزح.

در فرورفتن و بر آمدن ماه.

در تعبیر خواب.

در بیان اختلاجات اعضاء.

نسخهٔ دیگری از این رساله در مجموعه شمارهٔ ۱۹۹۷ این کتابخانه هست که اندکی با این نسخه جدایی دارد و فهرست مطالب آن هم روشن نیست و چنین است:

باب سیم ـ در بیان کواکب و احکام آن. (در این باب ۵ فصل است)

باب در دانستن آنکه هر روزی ماه در کدام برجست و این مبتنی بر دانستن دو مقدمه است.

باب ـ در بیان آنکه ماه در هر برجی که باشد چه کارها نیکو باشد و چه کارها بد و چه کارها میانه یعنی نه نیك بود و نه بد.

باب ـ در بیان دانستن آنکه اول هر ماهی چه روز است بطریق حساب ابجد.

باب ـ در بیان آنکه هر روزی و هر شبی و هر ساعتی بیکدام کوکب تعلق دارد.

باب ـ در بیان آنکه هر ساعتی که بیکی از کواکب سیاره تعلق دارد چه کار نیکو بود.

باب ـ در بیان ساعت شب و روز در چهار فصل.

باب ـ در بیان جمرات و ایام عجوز.

باب ـ دربیان اعتبار سال عرب و عجم و ترک (یک فصل دارد).

باب ـ در دانستن حکم هر سالیکه اول ماه محرم یکدام ازین روزهای هفته باشد.

باب ـ در بیان دانستن احکام هر سال که روز نوروز یکی ازین روزهای هفته باشد.

باب ـ در دانستن آنکه هر فرزندیکه متولد شود طالع داشته باشد (یک فصل دارد).

باب ـ دربیان گرفتن آفتاب و آنرا کسوف گویند.

باب ـ دربیان احکام ماه گرفتن و آن را خسوف گویند.

باب ـ در دانستن احکام ماه و روز بطریقی که دانایان کوهستان بدخشان درقدیم اعتبار نموده‌اند.

۱۴۰۳/

بخط نستعلیق گویا از شاهزاده محمد میرزا اعتمادقاجار پسر ملک‌آرا در۱۳۹۹ باسرلوح درزمینهٔ زرین وآرایش رنگارنگ وروصفحهٔ نخستین میان سطرها زرپاشی شده ، جدولها از زر ولاجورد.

۱۳س ـ ۸×۱۴/۵ ـ ۱۰۰گ ۱۳×۲۱ ،کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرد ضربی.

مجموعه

۱ـ مقامات بدیع الزمان همدانی (۱ پ ـ ۶۲ ر).

۲ـ دیوان حاتم طائی (۶۳ پ ـ ۹۶ پ).

آغاز: بسمله. اخبرنا القاضی ابوالقسم علی‌بن المحسن التنوخی قال انبا ابوعبیدالله محمدبن عمران‌بن موسی المرزبانی قال ابن اسحق ابراهیم‌بن حفیف مولی عبدالله‌بن بشر المرثدی قرأ علی من لفظه فی رجب سنة تسع عشرة وثلاث مائة قال اخبرنی ابوجعفر

محمدبن بهنام‌بن ویه الاصبهانی باصبهان فی سنة تسع وثلثین و مائتین قال انبانا ابوصالح یحیی بن مدرك الطائی قال انبا هشام‌بن محمدبن السائب الکلبی عن ابی مسکین قال جاور حاتم طییء فی زمن الفساد و کان حرب الفساد فی الجاهلیة بین جدیله و الغوث بنی زیادبن عبدالله من بنی عبس فاحسنوا جواره:

لعمرك ما اضاع بنو زیاد ... ذمار ابیهم فیمن یضیع

انجام: وتروی لحاتم هاذان البیتان.

قدروی بصحراء منصوبة ... ومایتبح الکلب اشیافیه

وان لم اجد لنزیلی قری ... قطعت له بعض اطرافیه

۱۴۰۴/

نسخ مورخ ۱۰۵۴ در جدول زر ولاجورد باسرلوح زیبا ودرزمینه زر و رنگارنگ آراسته و نورالدین‌بن کاظم کربلائی درروز ۲۴ محرم ۱۰۵۶ این نسخهٔ کامل را تصحیح ومقابله کرده‌است.

۲۸س ۱۰×۱۰/۵ ، ۳۱۲گ ۱۶×۲۹ ـ کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی زرکوب ضربی متوالی ودرون عنابی زرکوب.

الاستبصار فیما اختلف من الاخبار

از شیخ ابوجعفر محمدبن حسن طوسی است (ف۱۰۸۵)

۱۴۰۵/

نستعلیق درویش حسن ادرانوی در۹۵۱ دردوستون، سرلوحی در زمینهٔ زر و آراسته برنگهای لاجوردی وسرخ دارد ودرآن عنوان دیوان نوشته شده است. جدولها بزر ولاجورد است.

۱۳ س ۸×۱۴/۵ ـ ۱۱۳ گ ۱۴/۵×۲۴/۵ ،کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی زرکوب ضربی متوالی ودرون سرخ ضربی زرکوب.

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

المقالة الثانية من الطب الكلي

وهي فهرست ... ابواب

از الطب الكلي ش ۱۴۰۹ (ص ۸۵)

دیوان

از ظهیر فاریابی است.

۱۴۰۶

نسخ سدهٔ ۱۳ عنوان و نشان شنگرف هر دو جزو کتاب در یک مجلد در صفحهٔ عنوان چند سطری دربارهٔ شناساندن این کتاب آمده و کسی نوشته که خط میرزا ماه است (؟)

۲۱ س ۵/×۱۵ - ۲۴۴ گ ۱۲×۲۳ ، کاغذ فرنگی - جلد سرخ ضربی مقوایی.

الامامة والسياسة

از ابن قتیبه دینوری دانسته اند ولی نباید از او باشد (یادداشتهای قزوینی ۱: ۱۰۹).

۱۴۰۷

نسخ ۷۲۴ عنوانها و نشانها شنگرف و ابراهیم بن علی بن حسن طریحی آن را نوشته است و حواشی و بلاغ قرائت دارد . اجازه قرائت پسر علامه مورخ ۲۰ ج ۷۱۷/۱ در پایان دیده میشود . نسخه از نکاح است تا پایان و وصیت پدر به پسر را دارد .

۲۳ س ۶/×۱۸ - ۳۶۷ گ ۱۱/۵×۲۱/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی با برگردان.

قواعد الاحكام في معرفة الحلال والحرام

از علامه حلی است (ف ۷۲۶).

۱۴۰۸

نستعلیق در دوستون مورخ شوال ۱۰۱۵ در جدول زرین و لاجوردی با دوسرلوح زیبا در زمینهٔ زرین در آن عنوان دودیوان هست ، برصفحهٔ عنوان دودیوان خط میرغلامعلی آزاد بلگرامی (۱۱۱۶-۱۱۹۴) مورخ ۱۱۳۸ هست در سرگذشت دوشاعر باسرگذشت همین بلگرامی در پشت برگ نخستین.

۱۷ س ۷/۵×۱۵ ، ۱۰۷ گ ۱۱/۵×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی آراسته از روشنگری درون هم آراسته است .

مجموعه

۱- دیوان ادیب صابر بادیباچه‌ای درسر گذشت او (۳ پ - ۴۴ ر).

۲- دیوان ازرقی هروی بی‌دیباچه سر گذشت (۴۵ پ - ۱۰۷ ر).

۱۴۰۹

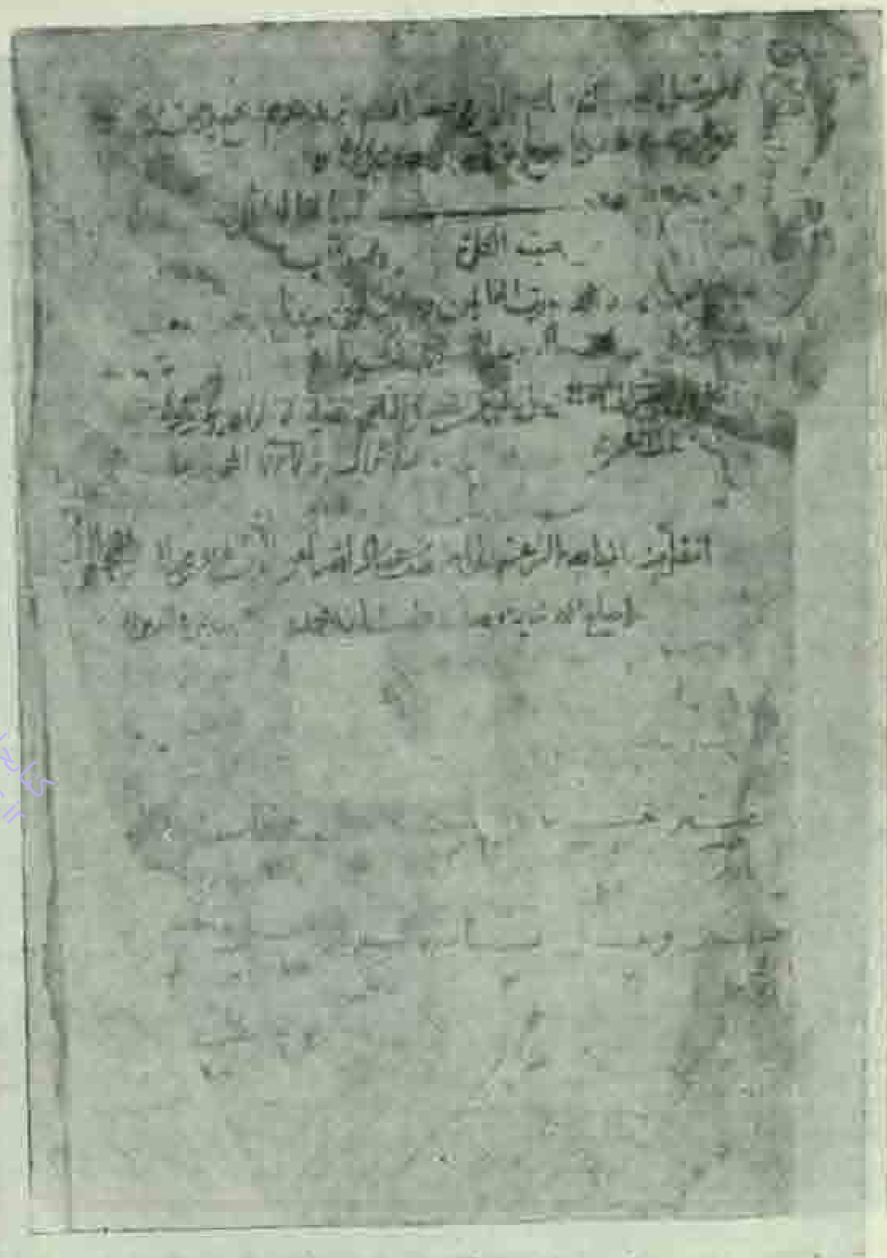
نسخ مورخ ۷۲۷ از ابی‌بکر بن الخلیل التاجر عنوان شنگرفی ولاجوردی ، نشانهٔ کراسه‌های هشت برگی در گوشهٔ چپ بالای روبه برگها هست، چهار برگ کراسهٔ نخستین در نسخه هست تاکراسهٔ ۲۳ در ۷ برگ و نسخه از نیمهٔ دوم باب یکم مقالهٔ یکم است تاپایان آن .

۲۱ س ۱۶×۲۲/۵ - ۱۷۹ گ ۱۱×۱۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی مقوایی ضربی .

الطب الکلی المسیحی

از ابی سهل عیسی بن یحیی مسیحی است ودومقاله نخستین در ۴۹ باب - دومی در ۴۱ باب .

(ف ۸۰۶ - مجلس ٤ : ۲۸٤)

صفحهٔ عنوان الطب الکلی ش ۱۴۰۹ (ص ۸۵)

۱۴۱۰

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و در پشت برگ یکم آمده که بیشتر صفحات بخط شفیعا است عنوانها زر و شنگرف متن و زیر خط زرین، صفحات در رو جدول زر و لاجورد ، حواشی زیر لز با نشانه‌های «م»، «ن»، «صدر»، «م ل رحمه‌الله» سرلوحی در آغاز هست زر با گل و بوتهٔ زرین .

۲۲س ۹×۱۴ - ۳۴۱ گ ۱۲×۲۱ ، کاغذ سپاهانی سفید و کبود - جلد تیماج زرکوب طلایی ودرون زرد زرکوب با زرگردان .

شرح التجرید

از مولی علاءالدین علی بن محمد قوشچی در گذشتهٔ ۸۷۹ بر تجرید العقاید خواجهٔ طوسی (مدرس ۲۴۳) .

۱۴۱۱

نستعلیق سدهٔ ۱۰ و ۱۱ در رو متن و جدول شنگرف و لاجورد و سرخ در آن عنوان دیوان نوشته شده است ، دو طرف آخرین بیت هر غزل گل و بوته است در زمینهٔ زر و لاجورد ، نسخه در رباعیات افتاده است .

۱۵س ۸×۱۴/۵ - ۱۱۵ گ ۱۳×۲۱ ، کاغذ سمرقندی کبود و نخودی - جلد تیماج ضربی طلایی .

دیوان

از حافظ شیرازی است .

۱۴۱۲

نسخ مورخ ۹۰۴ در جدول زر و لاجورد عنوان و آیات شنگرف .

۲۳س ۱۹×۱۶ - ۲۳۶ گ ۱۴×۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی طلایی .

تعبیر سلطانی

از قاضی اسمعیل بن نظام‌الملک ابرقوهی است در آن از منظومه‌ای که از تعبیر خرگوشی استخراج شده است و در دیباچه از شرح «مفتاح» قطب‌الدین شیرازی یاد گشته (ف ۲۰۲) .

۱۴۱۳

نستعلیق نیمهٔ شعبان ۸۹۴، عنوانها زرین ؛ سرلوح آراسته بگل و بوته و زرین ، جدولها زر و لاجورد .

۱۴س ۷×۱۴ - ۳۶۹ گ ۱۱/۵×۲۰ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوا عطف تیماج مشکی .

دیوان

از عبدالرحمن جامی است در توحید و معرفت که بنام شاه ابوسعید (۸۶۳-۸۷۳) در پنجاه و پنج سالگی (۸۷۱) گرد آورده و پس از دیباچه قصاید است در توحید و غزلها از حرف الف تا یاء آنگاه شعرهای پراکنده و در پایان رباعی‌ها و معماهاست .

در فهرست سپه (۵۷۷:۲) آمده که جامی در دیباچهٔ دیوان گردآوردهٔ در ۸۸٤ می‌نویسد که من پیش از این دیوان خود را بترتیب تهجی مرتب کرده‌ام (گویا همین نسخه) در جامی حکمت (ص ۱۶۵) از حبیب‌السیر نقل شده که جامی در زمان ابوسعید دیوان خود را گرد آورده است ولی در بخشی که از دیوان در این کتاب شده است (ص ۲۰۷) آمده که جامی سه بار دیوان خود را مرتب کرده و نخستین بار دیوان خود را در ۸۸٤ و بارهٔ دوم در ۸۸۵ و بارهٔ سوم در ۸۹۶ گرد کرده است . از نسخهٔ ما برمی‌آید که او در ۸۷۱ نیز دیوان خود را گرد آورده است و این میشود چهار بار . در دیباچهٔ نسخهٔ ما آمده است :

درجهل وعماداده‌جم از سال زدست   در بنجه، و پنج هم کنون افتاده

این نسخه جز آن سه دیوانی است که منزوی (۳ :۱۸۶۰ص ۱۰۲)شناسانده‌است.

آغاز: موزون‌ترین کلامی که غزل سرایان انجمن انس ومحبت وقافیه سنجان نشیمن و مودت باداى آن زبان بگشایند حمد وثنای دانائیست.

... زانکه نقد سخن درین بازار   گرچه باشد چو زر تمام عیار

انجام :

جامی که‌بمهر کرده‌بودی‌خویش   برداردل از جفا و می بین سویش

۱۴۱۴

نسخ زیبای مورخ ۱۲۹۲ ورهرسه‌شماره.

۲۴ص۱۰/۵×۲۰ - ۱۷س۳۱×۲۲ ؛کاغذ فرنگی - جلد مقوا.

مجموعه

۱ـ رساله علامات الموت در ۲۵ کلمه از ابقراطیس. (۲ پ ـ ۳ پ مورخ رمضان ۱۲۹۲).

۲ـ رساله فصول ابقراطیس (۳ پ ۱۳ پ مورخ همان ماه).

۳ـ رساله موسیقی فخرالدین خجندی که حاشیه بلکه شرحی‌است آمیخته بربندی از قانون ابن‌سینا دربارهٔ اسب عددی موسیقی (ف۲۲۳۵) دردیباچهٔ این نسخه از خجندی یاد نشده است. (۱۳ پ ـ ۱۶ پ مورخ ۱۲۹۲).

۱۴۱۵

نستعلیق درویش‌بن محمدعلی در دوزسه‌شنبه ۴۳ع۱۲۴۹/۱ عنوان شنگرف.

۳۷ص۱۳×۲۲ - ۱۱۴س۲۰×۳۱ ،کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی مقوایی.

مجموعه

۱ـ کشف اللغات کلیات جوك از میر فندرسکی (ف۴۷۸ ـ سپه ۲ : ۲۵۵) (۲ پ ـ ۷ پ).

۲ـ جوك باشست درعرفان هندی (ف ۴۲۸) (۱۰ پ ـ ۱۶۳ پ پس ازین بندی است بنظم و نثر بفارسی درعرفان از علی‌محمد مورخ ۱۲۳۹).

۱۴۱۶

نسخ محمد لاهیجی درروز شنبه ۱۵ ج۱۲۷۱/۱، عنوان وشکل وجدول ورقم شنگرف.

۱۲ص۱۰×۱۹ـ۸۰س۳ ۱۴/۵×۲۴/۵ ،کاغذفرنگی - جلد تیماج مشکی.

ترجمهٔ خلاصة الحساب

ترجمهٔ فارسی خلاصة الحساب شیخ بهایی است.

آغاز: حمدی که هیچ عددی احصای آن نکند وشکری که فکر هیچ محاسبی بمنتهای آن نرسد ... اما بعد بموجب التماس بعضی ازطلاب واجب الطاعة مرتکب ترجمهٔ کتاب خلاصة الحساب خلاصة فضلا ... الملقب ببهاء الدین محمدالعاملی ... شدم.

انجام : و نگاهدار وصیت مرا بسوی تووخدا استجل شانه نگاه دارنده‌تو.

۱۴۱۷

نستعلیق سدهٔ ۱۰و۱۱ عنوان شنگرف.

۱۷ص۸×۱۲ - ۶۳س۱۲×۱۹/۵ ،کاغذ سمرقندی نخودی - جلد تیماج عنابی ضربی مقوایی.

طریقت نامه

ازعماد فقیه کرمانی است بنظم بدینگونه:

باب ۱ درآداب در۱۰ فصل.

باب ۲ در معارف در ۱۰ فصل .

باب ۳ در اصطلاحات صوفیان در ۱۰ فصل .

باب ٤ در مستحسنات صوفیان در ۱۰ فصل .

باب ٥ در بیان علوم در ۱۰ فصل .

باب ٦ در اعتقادات صوفیان از مبدء تا معاد در ۱۰ فصل .

باب ۷ دراخلاق در ۱۰ فصل .

باب ۸ در اعمال وآداب واجبات در ۱۰ فصل .

باب ۹ در مقامات در ۱۰ اصل .

باب ۱۰ در احوال در ۱۰ فصل .

خاتمه درنصیحت .

عماد آن را از روی تعرف و عوارف ومصباح الهدایه سروده است .

(سپه ۲ : ٦٤۳ - مجلس ۳ : ۳٦۰ و ٥۱۱) .

۱٤۱۸/

نسخ نایب الصدر ورروز یکشنبه ۱۸ رجب ۱۲۹۷ ، فهرست حقایق بخط او ور آغاز هست .

۲۱س ۹/٥ × ۱٥/٥ - ۲۱۲گ ۱٥ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ الحقایق از فیض کاشانی که بچاپ رسیده است (ف ٦٦۰) (۳پ - ۱۳۲پ)

۲ـ اللئالی از فیض کاشانی (ف ۳۳٤) (۱۳۳ پ - ۲۱۳ ر) .

۱۳۳ ← ۱۳۲

۱٤۱۹/

نسخ و نستعلیق محمدزمان بن محمد جعفر لیدجانی ورسدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف .

۱۳س ٥ × ۱۳ و ۱۹ س ٥/٥ × ۱٤/٥ - ۸۲گ ۱۰ × ۱۹/٥ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی از یکسوی .

مجموعه

۱ـ زبدة الأصول از شیخ بهایی (ف ۱۷۰۱) (۱ پ - ٤۰ پ نسخ مورخ ۱۰۷٦ با حاشیهٔ « منه قدس سره» بنستعلیق) .

۲ـ رسالة فی مقدمة الواجب از آقا حسین خوانساری (سپه : ٥۷۷ - مجلس ٤ : ۱۱۸) .

(٤۱ پ - ۸۳ ر نستعلیق مورخ ۱ج ۱۰۸۸/۱ با حواشی « منه مدظله السامی»)

۱٤۲۰/

نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۳ و عنوان ونشان شنگرف وباید خط همهٔ شماره‌های چهارگانه آن از همان نویسنده چهارمی عبدالمجید بن علی محمد باشد .

۱۲س ٦/٥ × ۱۳ - ۱٤٤ گ ۱۰ × ۱۷/٥ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی .

مجموعه

۱ـ شرح کبرای میرسید شریف و جز بهجة الطالبین (شرح فارسی آن) که در ۱۳۱۷ بچاپ سنگی رسیده است و جز نسخهٔ ش ۱۳۱ طوس .

آغاز: بسمله (بدانکه آدمی را قوتی است درا که ... صورا شیاء) بدانکه آدمی مرکب است از روح و از بدن و حکما اختلاف کرده‌اند در معنی روح .

انجام: لیکن حجر است پس او شجر نیست .

(۱ پ - ٤۰ پ نستعلیق شب ۹ شعبان ۱۲٥٤) .

۲ـ منظومه فارسی درمنطق که جز منظومهٔ فارسی منطق است که در هامش همان چاپ دیده میشود .

آغاز: المنظومة فی علم المنطق .

علم منطق بحث الفاظ است لیکن بالتبع

عمده مدلولش معرف نیز وحجت بی گمان

انجام:

جدلـی باشد مؤلف از مسلم وز شهیر
پس خطایی جملهٔ مقبولات و مظنونات ازان
بعد از ان شعری مؤلف از مخیلها بود
سفسطی هم زایجه وهمی مشبه تو بدان

(۴۱ پ ۴۴ ر بهمان نستعلیق با حواشی).

۳ـ شرح ایساغوجی ابهری از حسام الدین کـاتی در گذشتهٔ ۷۶۰ (طوس ش ۱۳۳).

آغاز: بسمله . الحمدلله الواجب وجوده الممتنع نظیره الممکن سواه . ـ اما بعد فان کتاب الشیخ ... اثیر الدین الابهری ... المشهور بایساغوجی .

انجام: من مقدمات یقینیة . ولیکن هذا آخر ما کتبنا شرحه من الاوراق لایضاح مافی کتاب ایساغوجی .

(۴۴ ر ـ ۷۳ پ نسخ شعبان ۱۲۴۵).

۴ـ حاشیه بر تهذیب المنطق تفتازانی از ملا عبدالله یزدی شهابادی که در چاشت روز چهارشنبه نزدیک پایان ذی‌قعدهٔ ۹۶۷ در طوس بپایان رسانده است (طوس ش ۱۸۶)

(۷۴ ر ـ ۱۴۴ ر نسخ ۱۱ صفر ۱۲۵۵)

۱۴۲۱/

نستعلیق سدهٔ ۱۳، عنوان و نشان شنگرف، میان سطرها زرافشان، سرلوحی بسیار زیبا و زر و لاجورد، صفحات در دو جدول زر و لاجورد، نسخه اصل و شاهانه است و نیمه کاره گذارده شده و برگها و جدولهایی در میان و پایان نسخه باندازهٔ یک سوم آن سفید مانده و ۱۷ گوهر ۵ درج ۲ را دارد.
۹ س ۱۱×۱۹/۵ـ۱۱۴ گ ۱۷×۲۴/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا.

بحر اللئالی

زایچه‌نامه‌ایست از خانلر حلالخور دربارهٔ طالع و تاریخ تولد فرزندان فتحعلیشاه

قاجار که در ع ۱۲۲۸/۱ تا ۱۲۴۳ بدان میپرداخته است .

چنین است فهرست مطالب کتاب :

درج یکم ـ ولادت شاهزادگان

گوهر یکم ـ محمدعلی میرزا ـ شب شنبه هفتم ربیع الاول ۱۲۰۳ .

گوهر دوم ـ محمدقلی میرزا ـ روز چهارشنبه بیست و دویم رمضان ۱۲۰۳ .

گوهر سیم ـ محمدولی میرزا ـ روز جمعه اول شوال ۱۲۰۳ .

گوهر چهارم ـ عباس میرزا ـ روز چهارشنبه چهارم ذی الحجه ۱۲۰۳ .

گوهر پنجم ـ حسینعلی میرزا ـ روز پنجشنبه دوازدهم ذی الحجه ۱۲۰۳ .

گوهر ششم ـ حسنعلی میرزا ـ روز جمعه اول ذی الحجه ۱۲۰۴ .

گوهر هفتم ـ محمدتقی میرزا ـ روز چهارشنبه صفر ۱۲۰۶ .

گوهر هشتم ـ علینقی میرزا ـ روز پنجشنبه نوزدهم شوال ۱۲۰۷ .

گوهر نهم ـ شیخعلی میرزا ـ شب دوشنبه چهاردهم رجب ۱۲۱۰ .

گوهر دهم ـ علیخان ـ روز سه شنبه شعبان ۱۲۱۰ .

گوهر یازدهم ـ عبدالله میرزا ـ روز جمعه بیست و چهارم جمادی الاولی ۱۲۱۱ .

گوهر دوازدهم ـ امام ویردی میرزا ـ شب چهارشنبه چهاردهم شوال ۱۲۱۱ .

گوهر سیزدهم ـ محمدرضا میرزا ـ روز دوشنبه سوم ذیقعده ۱۲۱۱ .

گوهر چهاردهم ـ شاهزاده محمود ـ روز سه شنبه دوازدهم صفر ۱۲۱۴ .

گوهر پانزدهم ـ حیدرقلی میرزا ـ روز جمعه پانزدهم صفر ۱۲۱۴ .

گوهر شانزدهم ـ شاهزاده همایون ـ شب جمعه بیست و هشتم جمادی الاولی ۱۲۱۶ .

گوهر هفدهم ـ الله وردی میرزا ـ شب سه شنبه بیست و هشتم رمضان ۱۲۱۶ .

گوهر هیجدهم ـ اسمعیل میرزا ـ شب جمعه چهاردهم شعبان ۱۲۱۷ .

گوهر نوزدهم ـ احمدعلی‌میرزا ـ روز جمعه ششم شوال ۱۲۱۸.

گوهر بیستم ـ محمد جعفر میرزا ـ شب شنبه ششم ذیقعده ۱۲۱۸ .

گوهر بیست ویکم ـ کیقبادمیرزا ـ شب جمعه نوزدهم صفر ۱۲۲۱ .

گوهر بیست و دوم ـ بهرام میرزا ـ شب شنبه پنجم ربیع‌الاول ۱۲۲۱ .

گوهر بیست و سیم ـ شاپورمیرزا ـ شب چهارشنبه سیزدهم صفر ۱۲۲۲ .

گوهر بیست وچهارم ـ قاسم‌میرزا ـ روزچهارشنبه دوم جمادی‌الاولی۱۲۲۲.

گوهر بیست وپنجم ـ منوچهر میرزا ـ شب جمعه‌چهارم جمادی‌الاولی۱۲۲۲.

گوهر بیست وششم ـ هرمزمیرزا ـ شب‌دوشنبه‌چهاردهم‌جمادی‌الاولی۱۲۲۲.

گوهر بیست وهفتم ـ ایرج‌میرزا ـ روزپنجشنبه اول جمادی‌الاولی ۱۲۲۲

گوهر بیست وهشتم ـ کیکاوس میرزا ـ روز جمعه هیجدهم شوال۱۲۲۲.

گوهر بیست ونهم ـ شاهقلی‌میرزا ـ روزچهارشنبه یازدهم محرم ۱۲۲۳ .

گوهر سی‌ام ـ ملک‌شاه میرزا ـ روز دوشنبه بیست وششم شعبان ۱۲۲۳.

گوهر سی‌ویکم ـ مظفرعلی‌میرزا ـ شب یکشنبه اول شوال ۱۲۲۳ .

گوهر سی‌ودوم ـ کیخسرومیرزا ـ شب پنجشنبه سیزدهم صفر ۱۲۲۴ .

گوهر سی‌وسیم ـ کیومرث میرزا ـ روز سه شنبه بیست و پنجم جمادی‌الاخر ۱۲۲۴.

گوهر سی‌وچهارم ـ جهانشاه میرزا ـ شب شنبه بیست‌وپنجم رمضان ۱۲۲۴ .

گوهر سی‌وپنجم ـ سلیمان میرزا ـ روز سه شنبه چهارم محرم ۱۲۲۶ .

گوهر سی‌وششم ـ فتح‌الله میرزا ـ روزچهارشنبه نهم رجب ۱۲۲۶ .

گوهر سی‌وهفتم ـ ملک منصورمیرزا ـ شب سه شنبه‌بیست ویکم‌رجب۱۲۲۶.

گوهر سی‌وهشتم ـ بهمن‌میرزا ـ شب یکشنبه بیست‌وسیم شوال ۱۲۲۶ .

گوهر سی‌ونهم ـ شاهمراد میرزا ـ شب دوشنبه پنجم محرم ۱۲۲۷ .

گوهر چهلم ـ سلطان محمد میرزا ـ روزپنجشنبه بیست وششم جمادی‌الاولی ۱۲۲۸

گوهر چهل و یکم ـ سلطان سلیم میرزا ـ شب پنجشنبه بیست و ششم شوال ۱۲۲۸.

گوهر چهل ودوم ـ سلطان مصطفی‌میرزا ـ شب جمعه یازدهم ذیقعده ۱۲۲۸ .

گوهر چهل وسیم ـ سلطان ابراهیم‌میرزا ـ شب نوزدهم جمادی‌الثانی ۱۲۲۸.

شاهزادگان دیگر که نام آنها در فهرست درج یکم نیامده است لما در میان کتاب نوشته شده است :

سیف‌الله میرزا ـ روزشنبه چهارم رجب ۱۲۳۱ .

علیرضا میرزا ـ شب یکشنبه هشتم ربیع‌الاول ۱۲۳۲ .

یحیی‌میرزا شب سه‌شنبه اول محرم ۱۲۳۳ .

الله‌یارمیرزا شب چهارشنبه سیزدهم ربیع‌الاول ۱۲۳۳ .

زکریامیرزا ـ شب شنبه‌بیست وششم ربیع‌الاول ۱۲۳۴ .

محمد امین میرزا ـ روزشنبه دهم ربیع‌الثانی ۱۲۳۴ ؛

سلطان حمزه میرزا ـ شب چهارشنبه بیست ویکم رمضان ۱۲۳۴ .

سلطان احمد میرزا ـ روزجمعه نوزدهم ذیقعده ۱۲۳۴ .

طهمورث میرزا ـ روزجمعه هفدهم جمادی‌الاولی ۱۲۳۵

فرخ سیرمیرزا ـ شب پنجشنبه ذیحجه ۱۲۳۷ .

علیقلی میرزا ـ روزیکشنبه بیست وسوم ربیع‌الاول۱۲۳۸ ؛

داراب میرزا ـ شب یکشنبه اول صفر ۱۲۳۷ .

محمد هادی میرزا ـ شب شنبه هفدهم ذیقعده ۱۲۳۸ .

سلطان احمد میرزا ـ شب دوشنبه بیست وسوم محرم ۱۲۳۹ .

پرویزمیرزا ـ شب‌شنبه بیست وششم صفر ۱۲۳۹ .

کامران میرزا – روز جمعه هیجدهم ذیقعده ۱۲۳۹ .

عباسقلی خان – شب شنبه هفتم رجب ۱۲۴۱ .

محمد رحیم میرزا – روز چهارشنبه هجدهم ربیع الاول ۱۲۴۳ .

رضاقلی میرزا – روز شنبه بیست و چهارم جمادی الاولی ۱۲۴۳

سلطان حیسن میرزا .

جلال الدین میرزا .

جهان سوز میرزا .

اورنگ زیب میرزا .

درج دوم توان گان شاهنشاه

گوهر یکم – الله قلی میرزا پسر محمد ولی میرزا – روز دوشنبه دهم ربیع الثانی ۱۲۱۷ .

گوهر دوم – هلاکو میرزا پسر حسنعلی میرزا – روز چهارشنبه بیست و هشتم ربیع الاول ۱۲۲۳ .

گوهر سیم – ابوالفیض میرزا پسر حسنعلی میرزا – شب شنبه سی ام ذیحجه ۱۲۲۳ .

گوهر چهارم – سیف الملوک میرزا پسر علیخان – روز دوشنبه هشتم رجب ۱۲۲۴ .

گوهر پنجم – ارغون میرزا پسر حسنعلی میرزا – روز دوشنبه پانزدهم رجب ۱۲۲۶ .

آغاز: بسمله . و به نستعین . بحمدك اللهم فاطر السموات و الارض . . . زهی فرازندهٔ سپهر اخضر فروزندهٔ انجم واختر آفرینندهٔ ماه وهور و پدیدآورندهٔ ظلمت و نور .

۱۴۲۲/

نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۳ ، در ص ۱۰۴ ر یادداشت ۴ صفر ۱۲۶۰ دارد .

۲۰ و ۱۸ و ۱۶ و ۱۹ س ۸×۱۴/۵ و ۷/۵×۱۳/۵ و ۹/۵×۱۵/۵ – ق ۲۸۶ ، ۱۴/۳×۲۰ ، کاغذ فرنگی – جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱– شرح الهدایة الاثیریة از صدرای شیرازی (ف ۲۸٤)

(۱ پ – ۱۰۳ ر نستعلیق مانند شماره‌های دیگر و تا پایان بخش طبیعی است).

۲– المشاعر در یك فاتحه و دوموقف از صدرای شیرازی (ف ۳۵۵) .

(۱۰۵ پ – ۱۳۰ پ نوشتهٔ محمدعلی رضوی در ۷ شوال ۱۲۵٦) .

۳– رسالة العلم از شیخ علی نقی فرزند شیخ احمد احسایی که در شب نهم ماه جمادی یکم سال ۱۲۳۸ ساخته و روش امامان شیعی در آن بکار برده است .

(۱۳۱ پ – ۱۵۵ پ نستعلیق زین العابدین بن عبدالحسین رضوی همدانی در روز دوشنبه ۲٦ ج ۲/ ۱۲۳۸ از روی نسخهٔ مصحح مؤلف) .

٤– قرة العیون فی اعز الفنون از فیض کاشانی و تاریخ تألیف آن «مکنونة الکلمات» است و بچاپ رسیده است .

(۱۵۹ پ – ۲۸۰ ر نسخ ۱۲ شعبان ۱۲۳٦) .

۵– مسائلی از همان شیخ علی نقی در جبر و تفویض در پاسخ پرسشهای میرزا محمد دربارهٔ « السعید سعید فی بطن امه » ومعنای «اب وام » و قدرت خدا بر آفریدن پیامبر (سه مسئله) .

(۲۸۱ پ – ۲۸۸ ر نستعلیق و نسخ و ناتمام است) .

۱۴۲۳/

نستعلیق سدهٔ ۱۳ لیمی ازآن چلیپا، عنوان شنگرف، در آغاز و انجام نسخه مهر «لااله‌الاالله الملك الحق المبین عبده محمد رضا ۱۲۰۴» دیده میشود.

۱۴س ۸×۱۷ - ۱۰۴گ ۱۴×۲۱، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج زرد رو کوب ضربی مقوایی.

دیوان

از حکیم ظهیرالدین فاریابی است.

۱۴۲۴/

نستعلیق ۱۲۸۱ در دوجدول زر وشنگرف ورگ ۳پ - ۵۱ر و دیگر برگها سفید گذارده‌شده‌است.

۱۱س ۹×۱۶ - ۶۴گ ۱۵×۲۲، کاغذفرنگی نخودی - جلد تیماج مشکی درون عنابی.

اوصاف الاشراف

از خواجهٔ طوسی است (مدرس ص ۲۵۹ و ۲۹۹) نسخه‌ای از ترجمه عربی آن از کرکانی در کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق در لب‌الالباب (شمارهٔ ۱۱۱ب) هست.

۱۴۲۵/

نستعلیق ۱۱ رجب ۱۰۳۵ عنوان شنگرف، دارای نودوچهار تصویر رنگی و جای برخی ازشکلها سفید مانده است.

۲۳س ۱۰×۲۱ - ۱۵۱گ ۱۸×۲۸، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی مقوایی درون‌مشکی.

ترجمهٔ عجایب المخلوقات

ترجمه کتاب زکریای کمونی قزوینی است.

آغاز: بسمله. العظمة لك و الکبریاء لجلالك یاقائم‌الذات ومفیدالخیرات... اما بعد چنین گوید اصغرالعباد زکریابن محمدبن محمودالکمونی القزوینی تولاه‌الله بفضله و اوفرزندان انس‌بن مالك رضی‌الله عنه بود وخادم پیغمبر.

انجام: وصوروضع عمارت آن بروجه تقریب والله علی کل‌شئی قدیر.

۱۴۲۶/

نسخ رضابن‌قاسم درروزشنبه ۲۶ ذی‌قعدهٔ ۱۲۳۴، عنوان ونشان شنگرف، صفحات در دوجدول الحسین مشکی دومی سرخ.

۲۹س ۱۳×۲۱ - ۲۵۰گ ۲۱×۳۰٫۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج پشگی ضربی مقوایی.

ترجمهٔ تقویم الابدان

ترجمه‌ایست بفارسی ازمحمداشرف‌بن‌شمس‌الدین محمد طبیب برای شاه‌سلیمان صفوی بر کتاب ابن جزله یحیی‌بن عیسی بن علی‌بن جزله و در ایران بسال ۱۲۷۵ بچاپ رسیده است (ف ۲۶۳۷ - ذریعه ٤ : ۹۰).

آغاز: بسمله. حمد وسپاس مرحکیم درمان آفرینی را سزا است... اما بعد برجلیسان محکمهٔ شناسایی و نسخه نویسان مطب معرفت پوشیده نیست که کتاب تقویم‌الابدان تألیف یحیی ابن‌عیسی‌بن علی‌بن جزله که در باب تدبیر امراض ومعرفت اسباب و اعراض سمت نگارش بنام فرمان فرمایی عصرمؤلف مقتدای بامرالله یافته.

انجام: و نگاه دارنده است از لغزش وهوحسبنا ونعم‌الوکیل وبالله التوفیق وعلیه التکلان.

۱۴۲۷

دریگ ۲۴۴ الف تاریخ ۱۰۷۸ آمده است.

نستعلیق امام‌قلی ایمانی غلام در نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱، همهٔ شماره‌ها یک‌خط است، عنوان شنگرف، جدول زرولاجوردی، شعرها در چهارستون.

۲۰ س، ۱۴×۲۴ ـ ۴۵۵ گ ۱۹×۳۲، کاغذ سپاهانی متن و حاشیه ـ جلد تیماج تریاکی ضربی زرکوب مقوایی.

جنگ

۱ـ داستان رستم و اسفندیار از شاهنامهٔ فردوسی (۲ پ ـ ۳۷ پ).

۲ـ بوستان سعدی (۳۷ ر ـ ۸۶ ر خط شریف در محرم ۱۰۷۴).

۳ـ سبحةالابرار جامی (۸۶ پ ـ ۱۲۳ پ نوشتهٔ امام قلی در ۱۰۷۹).

۴ـ رندوزاهد فضولی بغدادی بنثر فارسی (۱۲۴ ر ـ ۱۳۵ پ).

۵ـ صحت ومرض همو بنثرفارسی (۱۳۵ پ ـ ۱۳۹ پ).

۶ـ خان خلیل گلزار ظهوری بنثر ونظم (۱۴۰ پ ـ ۱۴۷ ر).

۷ـ مدح شاه ابراهیم از ظهوری در ۲۰۸ فرد (۱۴۷ ر ـ ۱۷۸ ر).

۸ـ غزلیات و مدح وجزآن از ظهوری (۱۷۸ ر ـ ۲۱۴ ر).

۹ـ خطبهٔ نورس بنثر بنام ابراهیم عادلشاه (۲۶۴ ر ـ ۲۷۶ پ مورخ ۱۰۷۸).

۱۰ـ ساقی‌نامه نورالدین محمد ظهوری قاینی (۲۷۷ ر ـ ۳۴۴ ر خط امام قلی ایمانی‌غلام ۱ ذی حجهٔ ۱۰۷۸).

۱۱ـ داستان درویش ابدال بیحر مثنوی (۳۴۴ پ ـ ۳۴۵ ر).

۱۲ـ قصاید امیدی تهرانی (۳۴۶ ر ـ ۳۵۳ پ).

۱۳ـ قصاید عرفی شیرازی (۳۵۴ ر ـ ۳۶۹ پ).

۱۴ـ منتخب قصاید خاقانی (۳۷۰ ر ـ ۳۷۷ پ).

۱۵ـ فرهاد و شیرین وحشی (۳۷۸ ر ـ ۳۹۹ پ ناقص ویک صفحه سفیداست).

۱۶ـ قضا وقدر محمدقلی سلیم (۴۰۰ پ ـ ۴۰۵ ر).

۱۷ـ حکایت حاتم طائی از محمدقلی سلیم (۴۰۵ ر ـ ۴۰۸ پ).

۱۸ـ سوزو گداز نوعی خبوشانی (۴۰۸ پ ـ ۴۱۵ ر).

۱۹ـ قضاوقدر حکیم رکنا (۴۱۵ ر ـ ۴۱۹ ر).

۲۰ـ نان وحلوای شیخ بهایی (۴۱۹ پ ـ ۴۲۳ پ).

۲۱ـ بیتهایی از عظیمای نیشابوری و ملاسحابی (۴۲۳ پ).

۲۲ـ توحیدیهٔ فارسی فضولی بغدادی (۴۲۴ ر ـ ۴۳۱ پ).

۲۳ـ ساقی‌نامهٔ فارسی همو (۴۳۱ پ ـ ۴۳۵ ر).

۲۴ـ بیتهایی از ابوسعید ابی‌الخیر میهنی (۴۳۵).

۲۵ـ ساقی‌نامه‌ای که شناخته نشد از کیست (۴۳۶ پ ـ ۴۶۶ ر).

۲۶ـ هفت‌بند سیدی در پاسخ مرحوم کاشی (۴۴۶ ر ـ ۴۴۷ ر).

۲۷ـ غزلیات همو (۴۴۷ ر ـ ۴۵۱ ر).

۲۸ـ بنگ وبادهٔ فضولی بغدادی بترکی (۴۵۱ ر ـ ۴۵۵ ر).

۱۴۲۸

نسخ مورخ ۱۰۸۲ عنوان شنگرف. این نسخه هفت رسالهٔ کشف‌الحقایق را دارد.

۱۸ س، ۷/۵×۱۲ ـ ۱۷۳ گ ۱۲×۱۸، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی فرسوده.

کشف‌الحقایق

از شیخ عزیزبن محمد نسفی است در ده رساله که بدرخواست دوستان ساخته ودر آغاز کتاب در فصل ۱ و۲ فاتحةالکتاب است و در فصل سوم فهرست رساله ها را آورده است در آن ازماتریدی وغزالی وشیخ ابوجعفرطوسی سخنانی آمده است اومینویسد

که سپاهیان کفار در ۶۷۱ به ورارود آمدند و بروز آدینه یکم رجب همین سال ببخارا رسیدند و بماوباران‌ها آزار و شهر را یغما کردند. در فصل ۲ از ج۱/ ۶۸۰ یاد میکند واز شیخ عبدالله خفیف و شیخ سعدالدین حموی نام میبرد. رساله و هم خاتمة الکتاب است.

۱۴۲۹

نسخ روز شنبه ۲۷ ج۱-۱۱۹۳/، حواشی بخط نستعلیق از بیرجندی با نشانهٔ «بیرجندی» در «متن زیر خط سرخ، شکلها شنگرف. در صفحهٔ عنوان آمده که نسخه را برلشی بن مسلم در ۱۱۹۳ نویسانیده و در ۱۲۲۵ در کتابخانهٔ ابوالفتح سلطان محمد میرزای صفوی بوده است. مهرهای «مشرق ۱۱۹۳» و «حسین خان خادم ۱۲۱۹» دارد.

۱۶ س ۶×۱۲ - ۱۴۵ گ ۱۱×۲۰، کاغذ سپاهانی مهره‌ای نخورده - جلد مقوا عطف تیماج مشکی.

شرح الملخص فی الهیئة

شرح قاضی‌زادهٔ رومی است بر ملخص چغمینی که در ۸۱۵ ساخته است (ف ۹۱۷).

۱۴۳۰

نستعلیق محمد حسین عینی در ذی‌حجهٔ ۱۰۴۱، عنوان و نشان شنگرف، جدول شنگرف و لاجورد و مهر «عبده محمد امین موسوی» دارد. در صفحهٔ عنوان آمده که نسخه را در ۱۳۳۵ در نیشابور به محمد ولی میرزا پیشکش کردند و در ۱۳۴۸ از آن سیف‌الله میرزا بوده است.

۲۳ س ۱۲×۲۳ - ۲۷۲ گ ۱۹×۳۱، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

کنز اللغات

از محمد بن عبدالخالق بن معروف که برای کار کیا سلطان محمد فرمانروای مازندران ساخته است (سپه ۲: ۲۵۱ - فرهنگنامه‌ها ص ۱۶۸ - مشار ص ۱۲۸۶).

۱۴۳۱

نستعلیق خوش عبدالله منشی طبری در ۱۳۶۰ بدستور فتح‌الله خان نوهٔ نظام‌الدوله که در ۱۳۶۲ درگذشته است، عنوان و نشان شنگرف با سرلوحی زیبا و صفحات در جدول زر و لاجورد. در ۶ صفر ۱۳۶۰ همان طبری نسخه را مقابله کرده و عزیزالدین یوسف لاهیجی برای تصحیح نسخه را خوانده است (صفحهٔ عنوان).

۱۴ س ۸×۱۶ - ۱۸۳ گ ۱۲/۵×۱۹، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی.

المعجم فی آثار ملوک العجم

از میرزا شرف‌الدین فضل‌الله بن عبدالله حسینی قزوینی که برای اتابک نصرة‌الدین احمد بن یوسفشاه فرمانروای لر بزرگ (۶۹۵ - ۷۳۴) ساخته است.

(دیباچهٔ مدرس رضوی بر المعجم فی معاییر اشعار العجم ص له - حواشی محدث بر آثار الوزراء عقیلی ص ۳۲۳ - مشار ص ۱۴۵۶ - استوری ۲۴۳).

۱۴۳۲

نستعلیق محمد مهدی در صفر ۱۱۳۳ برای عبدالعلام، عنوان و نشان شنگرف، در ۱۱ صفر ۱۲۹۹ از آن محمد مهدی حسینی بوده است. نسخه تا عدالت راوی را دارد.

۲۳ س ۵/۵×۱۷ - ۱۶۳ گ ۱۱×۲۳ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده.

حاشیة المطالع

از ملا صالح مازندرانی است (ف ۱۰۸۶/۱۶۷۴).

۱۴۳۳/

نستعلیق ۱۱ع۱۰۶۷/۴ دردوستون و باجدول زر ولاجورد وشنگرف و با سرلوح بهمین سه رنگ ومیان سطرهای صفحهٔ نخستین زر اندود.

۱۵س۹×۱۸/۵ - ۳۱۰گ ۱۴×۳۶، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ترياکی ضربی مقوایی فرسوده.

دیوان

ازحکیم انوری ابیوردی است.

۱۴۳۴/

شکسته نستعلیق خوش آقاجان مخلص بنوا در سدهٔ ۱۴ عنوان شنگرف.

۲۵ س ۱۲/۵×۲۳ - ۳۱۹گ ۱۹×۲۹/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ترياکی مقوایی

آتشکده

از لطفعلی بیك آذر (۱۱۳۴-۱۱۹۵) که در زمان کریمخان زند میان سالهای ۱۱۷۴و۱۱۹۳ ساخته است وخود او هم در همین کتاب دست برده و مطلبهایی افزوده است و سر گذشت نزدیك ۸۴۵ شاعر در آن دیده میشود.

(استوری ۱: ۸۷۱و۱۳۳۷- ذریعه ۱:٤ - منزوی ۲: ٤٦٥ - سپه ۲: ٤٥٦ - مجلس ۲: ۱۸۸ و ۳: ۱۳۸ - مشار س ۱۱).

۱۴۳۵/

نستعلیق احمدبن شفائی طبیب درروزیکشنبه ۲۹ رجب ۱۳۰۶ ونسخه در۱۳۳۵ در تهران ازآن لطفعلی (صدرالافاضل) بوده است.

۱۵س۶/۵×۱۲ - ۳۴۱گ ۱۱×۱۸، کاغذسپاهانی - جلدتیماج عنابی ضربی زرکوب مقوایی.

رسالة فی ذکرالقارورة (فی احوال البول)

از ابوالحسن احمدبن محمدبن یحیی طبری ترنجی است که بگـواهی دیباچهٔ همین رساله در ۳۵۷ زنده بوده است. در آن از بقراط و جالینوس و حنین بن اسحاق وایوب رهاوی و از کتاب العروس اسکندریاد میکند.

(ف۲٤۲٥و۲٥۹٦ - مجلس ۲: ۳۰۸ و ٤: ۲٤٤).

آغاز: بسمله. الحمدلله واهب العقل حمدا یمتری المزید وصلی الله علی من اصطفاه بالرسالة و شرفه بالایالة و علی آله اجمعین. وقد وجدتك اسعدك الله متعجبا من ترك جالینوس افراد کتاب مستقص فی احوال البول و اغفال الحکیم بقراط ذالك... . وقع الی فی سنة سبع وخمسین وثلثمائة تفسیر کتاب النوامیس الذی لافلاطن لجالینوس ولم اجد له ذکرا فی فهرسته ولافهرست حنین بن اسحق ثم وقع الی کتاب فی حدوث الامراض لجالینوس ولم اجد ایضا لهذا الکتاب فی فهرسته ذکرا... وقدصنف من بعدهما الاطباء فی البول اشیاء غیر مقنعة... و انا ... اجمع معانی کلام جالینوس فی البول و ما ذکره فی الکتب متفرقا و اشرحه شرحا... واما ماصنفه ایوب الرهاوی من الکتابین فی البول وسمی احدهما التفسرة والاخر کتاب البیان لمایوجبه تغیر البول واراد شرحه للمتعلم فماالتی فیهما بمافیه فائدة

انجام: وحرکات عروق مکان البلاد الحارة کاالزنوج والنوبة متغیرة لانبثاث القوة وقلتها.

۱۴۳۶/

نسخ سدهٔ ۱۳ عنوان ونشان شنگرف.

۳۷س۱۱×۱۹-۱۷۹گ ۱۸×۲۷/۵، کاغذ فرنگی نخودی - جلدتیماج قهوه‌یی مقوایی.

مروج الذهب و معادن الجوهر

از مسعودی است و نسخهٔ ما از سال ۸۲ تاس گذشت متقی را دارد.

۱۴۳۷

بخط کوفی کهن است از علی بن طاهر بن ابی‌سعد در ۷ ج۲/۳۶۴ از روی نسخهٔ اصل و مقابله شده وخط مورخ رجب ۳۶۶ خود صاحب در پایان هست.

۹س۹/۵×۱۸؛۲۴۲گ ۱۶/۱۴/۵؛ کاغذ سمرقندی نخودی - جلد تیماج مشکی ضربی آراسته و منقوش وصالی شده با کیف تیماج زرکوب با قفل. (قفل نیز رفته)

رسالة في الهداية والضلالة

از صاحب بن عباد ابوالقاسم اسماعیل طالقانی سپاهانی (۳۲۶ ـ ۳۸۵) است بعربی و بروش اعتزال.

از روی همین نسخه در تهران بسال ۱۳۷٤ بچاپ رسیده و عکس چند صفحه‌ای از آن در این چاپ دیده میشود.

۱۴۳۸

بخط کوفی کهن از روی نسخ و معرب، زمینهٔ عنوان سورها زرین، نشانه‌ها شنگرفی و نشانه های عشر و حزب و جزو و دوائر یا خوشه‌ای زرین در کنار صفحات و چهار صفحهٔ نخستین زر آراسته است.

۲۰س۴×۵/۵ - ۴۴۱گ ۷×۸؛ کاغذ سمرقندی نخودی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی درون زرکوب.

قرآن

کتاب آسمانی پیامبر اسلام است.

۱۴۳۹

نسخ قوام‌الدین بن حبیب‌الله در ۱۵ ج۲/۱۰۷۶، عنوان و نشان شنگرفی. نسخه در ۲۳ ذی قعدهٔ ۱۲۳۴ از آن محمد رسول بن عبدالعزیز بوده است و مهر «عبده محمد جعفر» در آغاز هست.

۲۱س۹×۱۸؛۲۵۴گ ۱۴/۵×۲۶؛ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ترنج ضربی درون تیماج عنابی بازگردان.

عیون اخبار الرضا

از ابن بابویه صدوق قمی است (ف۱٤۲۷) و بتازگی نیز در ۱۳۳۸ در تهران بچاپ رسیده است.

۱۴۴۰

شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ و گویا نسخهٔ اصل است.

۱۵س۷×۱۴/۵؛۲۲۷گ ۱۰/۵×۱۸/۵؛ کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

نصرة الطريقه

از فضلعلی بن حاجی مصطفی تاجر مرندی است در عرفان و در آن از میرزا علی محمد باب شیرازی یاد شده است. اوا‌ین رساله را در ۱۷ ع۲/۱۲۸۹ بانجام رسانده است.

آغاز: افتاده: گرده بود و حال آنکه خود آن اشخاص‌ها که مدعی ارشاد بودند.

انجام: ذخیرة لی فی الدارین بحق امناء الدین.

۱۴۴۱

نسخ سدهٔ ۷ نشانه‌ها شنگرفی پاره‌ای از برگها تازه‌نویس است. نسخه در ۹۵۰ از آن لطف‌الله بن انوشروان بوده است.

۳۵س۱۱/۵×۱۸؛ ۱۵۰گ ۱۶/۵×۲۵؛ کاغذ سمرقندی - جلد مقوا.

شرح مشکلات اعراب القرآن

از ابومحمد گویا ابن قتیبه دینوری است و جز نسخهٔ مشکل القرآن ش ۶۸ دانشگاه (منزوی ۱ : ۲۰۹) وجز آنچه که در القرطین ابن مطرف کنانی (چاپ ۱۳۵۵ مصر) آمده است ؛ یا اینکه از ابومحمد مکی بن ابی طالب اندلسی (۳۵۵ ـ ۴۳۷) است (خدیویه ۱ : ۲۱۱) اگرچه در آغاز با آن یکی نیست (چلبی ۲ : ۴۴) . در برخی جاها نخست اعراب آیات است و سپس شرح مشکلات اعراب آنها ولی در بیشتر جاها تنها همان دومی است و بی عنوانها در هردو «قوله‌است» و در بر گ ۳ر دارد : «قال ابومحمد» درآن یاد شده از یحیی بن یعمر وسیبویه و کسایی و اخفش و مبرد .

نسخهٔ ما از آغاز قرآن است تا سورهٔ معارج .

آغاز: بسمله . کسرت الباء من بسم‌الله لتکون حرکتها مشبهة لعملها .

انجام : قولها انها لظی نزاعة للشوی خبران فی موضع رفع ... علی البدل من هاء

۱۴۴۲/

نسخ سدهٔ ۱۰ گویا مورخ ۹۸۵، متن قصیده بشنگرف وشرح مشکی ودش ۱ .

۱۷س ـ ۸/۵×۱۴/۵ ـ ۱۰۸گ ۱۲/۵×۱۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج ترباکی .

مجموعه

۱ـ کشف الوجوه الغر لمعانی نظم الدر یا شرح تائیهٔ ابن فارض . نسخه در آغاز وانجام افتاده و برابر است با ص ۲ گ ۱۳ پ ـ ص ۱۳ گ ۱۶۸ پ نسخهٔ ش ۲۷۱ همین کتابخانه (منزوی ۲ : ۱۶۹) (درهمه برگهای نسخهٔ ما جز سه صفحهٔ آخر) .

۲ـ نی‌نامهٔ جامی (ف ۴۵۴) وسه صفحه‌ای از پایان این رساله در نسخه‌ها مانده وبهمان خط نسخ است ومورخ ۹۸۵ .

۱۴۴۳/

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرف، شعرها درمتن ودرحاشیه چلیپا وجدولها زر ولاجورد وچهار سرلوح درآغاز یک یک مثنویها ودرزمینهٔ زر با گل وبوتهٔ لاجورد وشنگرف هست .

۱۴س ۸×۱۶ ، ۲۸۹گ ۱۱/۵×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج عنابی مقوایی فرسوده .

خمسه

از امیرخسرو دهلوی است (منزوی ۲ : ۲۷۷) و در نسخهٔ ما مثنویهای خسرو وشیرین وهشت بهشت یا بهرامیه و مجنون و لیلی و آیینهٔ اسکندری اواست .

۱۴۴۴/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و۱۲ ، متن زیر خط مشکی یا سرخ .

۱۷س ۱۰×۱۷/۵ ، ۱۷۲گ ۱۷×۲۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج ترباکی ضربی مقوایی .

شرح لب اللباب فی علم الاعراب

لب اللباب فی علم الاعراب از تاج الدین محمد اسفراینی است که برای شمس الدین غیاث الاسلام صاحب دیوان ساخته است و شرح از سید جمال الدین عبدالله بن محمد بن احمد حسینی نیشابوری نقره کار در گذشتهٔ ۷۷۶ است که برای فخر الدین ابوطالب علی بن محمد علوی ساخته است

آغاز: مانند نسخهٔ سپهسالار و انجام تامبحث «ان» درقسم فعل است . (چلبی ۲ : ۳۵۳ ـ سپه ۲ : ۳۶۹ ـ فهرست کتب خطی کتابخانه‌های اصفهان ش ۲ ص ۵۰) .

۱۴۴۵/

نسخ درشت سدهٔ ۹ و۸، عنوان شنگرف، عنوان کتاب زر، با حواشی کرمانی و دیگران، بلاغ سماع ۸۷۰ دارد، در ۱۲۴۰ از آن شاهزاده‌ای بوده است. نسخه جزو هشتم است از باب کثرة النساء تا باب المستوشمة.

۱۵س ۱۱/۵×۱۷، ۱۹۹گ ۱۸/۵×۲۷/۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج عنابی مقوایی.

الجامع الصحیح

از ابوعبدالله محمدبن اسمعیل بخاری (۱۹۴ـ۲۵۶) (چلبی ۱ : ۳۶۲).

۱۴۴۶/

نستعلیق محمد جعفر قاجار دولو در روز آدینهٔ ۵ شعبان ۱۳۶۷ از روی نسخهٔ بسیار صحیح مورخ ۱۱۱۸، عنوان و نشان شنگرف.

۱۵س ۵×۱۱، ۱۴۰گ ۱۰×۱۵/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج خاکستری ضربی گرد آن زر باکی.

سرمایهٔ ایمان

از مولی عبدالرزاق لاهیجی است (ف ۵۸۱).

۱۴۴۷/

نستعلیق مورخ ۱۸ شوال ۱۲۷۸ که نویسندهٔ نسخه برای پسر خود نوشته است، عنوان شنگرف. نسخه را در ۱۳۰۳ نیارلایب الصدر قزوینی شیرازی کرده‌اند.

۱۴س ۵/۵×۱۲، ۱۶۳گ ۱۱×۱۷/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ضربی.

بحر الاسرار

از مظفر علی‌شاه طبیب کرمانی (میرزا محمد تقی بن کاظم) که در ۱۲۱۵

در کرمانشاه در گذشت (صفحهٔ عنوان) و سبع المثانی هم خوانده میشود و او شرحی بر این مثنوی بنام مجمع البحار دارد (ف ۲۱۴۵ ش ۱۱۷۹/۲).

۱۴۴۸/

شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳.

۱۴س ۸×۱۴/۵، ۱۰۰گ ۱۲/۵×۲۰/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی.

حاشیهٔ حاشیهٔ لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

حاشیه‌ایست گویا از احمد ابیوردی بر حاشیهٔ میر سید شریف بر شرح قطب رازی بر مطالع الانوار ارموی (طوس ش ۱۹۸ منطق).

آغاز: الفیاض الوهاب آه هذا التفسیر یحتمل معنیین احدهما ان الفیاض ههنا مستعار لمفهوم الوهاب استعارة تبعیة.

انجام: علی ان ذلك التوهم آت فی القسم الثانی ایضا (قدتم فی هذا الموضع جمیع ما کتب فی الاصل).

۱۴۴۹/

نسخ ۱ شعبان ۱۳۶۱ عنوانها سفید مانده است.

۱۷س ۷×۱۴، ۱۵۷گ ۱۳/۵×۱۹/۵، کاغذ فرنگی نخودی ـ جلد تیماج عنابی ضربی درون بنفش.

نجاة العباد فی یوم المعاد

از محمدحسن بن محمدباقر اصفهانی است و شامل طهارة، صلوة، صوم، مواریث (ف ۳۰۸۲).

۱۴۵۰/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، نشان شنگرف .
۱۷س۸×۱۷ ، ۲۵۷گ ۱۳/۵×۲۳/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج زرکوب .

آداب جلیه

در اخلاق و آمیخته با اخبار شیعی علوی و باید در آن دو اتصال و دو حرف باشد ولی در نسخهٔ ما نخست دو اتصال است و سپس حرف نخستین که عنوانهای باب و رسم دارد و از حرف دوم نشانی نیست . نام کتاب در آغاز (گ۱۴۵ر) آمده و در نسخه بدل در نسخهٔ ما «رفیق توفیق» هم خوانده شده است .

آغاز: بسمله . و به نستعین . رفیق توفیق سالکان طریق رسوم و آداب و انیس شفیق ساکنان مجامع اولوالالباب وفای عهود ومواثیق و ربوبیت پرورد کار انفس و آفاق و ادای فروض وسنن عبودیت مخدوم بالاستحقاق .

انجام: بر دیگری آن پسند کـه بر خود پسندی بدین کلمهٔ جـامعهٔ ختم سخن شد .

۱۴۵۱/

متن نسخ وحواشی نستعلیق از سید اسدالله فرزند مؤلف و مورخ ج۱/۱۲۷۶ ، عنوان شنگرف ، مهر «محمدعلی بن محمد اسمعیل حسینی ۱۲۴۷» دارد .
۲۵س۱۰×۱۶ ، ۲۹۱گ ۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

تحفة الابرار

از سید محمدباقر موسوی شفتی گیلانی است (ف۱۲۶۰)این نسخه تا مبحث نسیان نوشتاک درنجده را دارد .

۱۴۵۲/

نستعلیق هبةالله بن احمد در ۷ رمضان و تاریخ سال بریده شده ، نسخه جلد سوم (کهف ـ ملائکه) است و در پایان آمده که جلد سوم تفسیر گازر است .
۱۷س۱۲×۱۶/۵ ، ۲۰۰گ ۱۸×۲۳ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی زرکوب .

جلاء الاذهان وجلاء الاحزان

از ابوالمحاسن حسین بن حسن گرگانی است (منزوی ۱ : ۲۰۸۵ ، ۲۹۸ : ۶ ـ ذریعه ۵ : ۱۲۳ ـ استوری ۱ : ۲۹ و ۱۲۱۱) .

۱۴۵۳/

نسخ ۱۵ ع۱/۱۲۴۴ ، عنوان شنگرف و مهر محمود بن معصوم در آغاز هست .
۲۵س۱۳×۲۱/۵ ، ۴۱۴گ ۲۰×۳۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده .

برهان قاطع

از محمد حسین بن خلف تبریزی متخلص به برهان که در ۱۰۶۲ ساخته است .

۱۴۵۴/

نستعلیق پنجشنبه ۱۲۶۷ ، عنوان شنگرف ، آیات و احادیث نسخ ، روی برگ نخستین فهرست کتاب است و گویا از خود مؤلف باشد ، آغاز و دیباچه این فهرست ناقص است ، حواشی دارد و در برخی از آنها نشان «منه هست» ، مهر ناظم الملک مورخ ۱۳۴۱ در آغاز و انجام هست .
۱۶س۸×۱۲/۵ ، ۳۷۷گ ۱۴×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی .

منهاج الملوك ومصباح اهل السلوك

از محمد حسین بن آقاباقر ونام او ونام کتاب در دیباچه دیده میشود. فهرست آن چنین است:

عین ۱ در اطوار شرع مبین و دین متین در ۷ نهر.

عین ۲ در اسرار طریقت در ۶ نهر.

عین ۳ در لوامع انوار حقیقت در ۳ نهر.

هریکی ازنهرها چند رشحه است. کتاب درسلوك و عرفان است.

آغاز: هوحسبی. بسمله. حمد بیقیاس خداوندی را سزا است که آیینهٔ دل عشاق را از زنگ غیر بپرداخت و دل دوستان را از صهبای طهور مخمور ساخت.

انجام: از ملکوت اعلی بمستان دل این حقیر بی بضاعت (فی پنجشنبه ۱۲۶۷).

۱۴۵۵/

نسخ شاه علی بن حسین کبابی در ۲۹ شعبان ۱۰۶۹، نشان شنگرف، در پایان زایچهٔ طالع سال عالم است با رقم «ب» درسال ۱۰۶۷ و ۱۰۶۸.

۱۲س ۷/۵×۱۴ ، ۴۹ گ ۱۲/۵×۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج عنابی.

تحفهٔ حاتمی (هفتادباب)

از شیخ بهایی که برای میرزا حاتم بیگ‌ای صاقی اردوبادی اعتمادی در گذشتهٔ ۱۰۱۹ هنگامی که او نزدش درس میخوانده است ساخته و در ۱۳۱۹ بچاپ رسیده است (ذریعه ۳: ۴۲۵ ـ معارف ۲: ۱۶۱ ـ منشار ۳۴۶).

۱۴۵۶/

نسخ محمد کریم بن علی اکبر بن محمد رضای اشکوری در روز ۲۳ ع ۱ ۱۰۹۹ (اوشقان ئیل)، متن و عنوان ونشان شنگرف، مالك ابوالفتح حموی در ۱۱۰۴.

۱۵س ۸×۱۲/۵ ، ۴۱ گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

اعلال صرف زاهد

حاشیه ایست با عنوان «قوله» بر رسالهٔ صرف زاهد.

آغاز: هذه الرسالة اعلال الصرف الزاهد. بسمله. وبه نقتی الحمد لله رب العالمین. اما بعد این رساله ایست در بیان اعلال صرف زاهد تا بر مبتدی آسان گردد. بدانکه حروف اصول در ثلاثی آنست که بر وزن مقابل فا و عین و لام باشد... قوله مضاعف در ثلاثی آنست که عین و الفعل و لام الفعل اول او از یك جنس باشد مانند رد که دراصل ردد بود دال اول ساکن گردانیدن و درثانی ادغام کردند رد شد.

انجام: اضافه کردند بر سبیل عادت والله شد.

۱۴۵۷/

نستعلیق سدهٔ ۱۲ و ۱۳.

۱۴س ۷×۱۳ ، ۸۸ گ ۱۳/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی ضربی.

دیوان

ازابوالفرج رونی است.

۱۴۵۸

نسخ سدهٔ ۱۴ .

۱۴س۷×۱۲ ، ۲۲۵گ ۱۱×۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

قصیدهٔ هائیه

از ازری شیخ کاظم بن محمد بغدادی (۱۱۴۳ـ۱۲۱۱) و بدین گونه آغاز میشود : « لمن الشمس فی قباب قباها » و بچاپ رسیده است .

(ذریعه ۹ : ۶۹)

۱۴۵۹

نسخ درشت ناصرالدین محمد بن احمد بیدستانی لولی خراسانی که در روز آدینه پس از نماز پسین ۷ رجب ۱۰۱۷ آغاز و روز سه شنبه دههٔ دوم شعبان ۱۰۱۷ بانجام رسانده ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی ریزتر و بخط نستعلیق از شیخ حسن بن شهید ثانی و از کتابهای دیگر ، نسخه کتاب الدعاء و العشرة را دارد .

۲۳س۱۳/۵×۲۰ ، ۵۶۱گ ۲۰×۲۹/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوایی فرسوده .

الکافی

از ابوجعفر محمد بن یعقوب کلینی رازی است

۱۴۶۰

نسخ مرتضی افشار پسر محمد یوسف در روز آدینه ۱۰۹۸/۳/۲۵ - جدول زر و لاجورد ، حواشی بخط نستعلیق با نشانهٔ «منه» .

۲۹س۱۲×۲۳ ، ۴۹۱گ ۱۸/۵×۳۰/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی فرسوده .

مجمع البحرین و مطلع النیرین

از فخرالدین طریحی که در پایان کتاب پیش از فوائد مینویسد که من آن را در روز سه شنبه ٦ رجب ۱۰۷۹ بپایان رسانده ام . کتاب در بارهٔ الفاظ غریب قرآن وحدیث است بعربی و بارها بچاپ رسید .

۱۴۶۱

نستعلیق محمدعلی شیرازی در ۲۴ محرم ۱۲۹۲ ، نشان شنگرف ، جدول لاجورد وشنگرف ، مهر «عبده اسحق الحسینی ناظم الشریعه سنة ۱۲۹۸» دارد .

۱۱س۷×۱۲ ، ۳۴۵گ ۱۱×۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی درون مشکی .

ضیاء البصائر فی تبیین الکبائر

از حاج محمد کریم خان بن ابراهیم کرمانی شیخی است در یک مقدمه و چند فصل و گناهان بزرگ را در آن برشمرده و درشب یک شنبه ۱۳ صفر ۱۲۷۱ آن را بانجام رسانده است . (فهرست احسائی ۲ : ۲۱۸)

۱۴۶۲

نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ عنوان «قصاید بابافغانی عفی عنه» بزر ، جدول زر و لاجورد و شنگرف ورنگارنگ ، دو صفحهٔ نخستین میان سطرها زراندود ، نیمه سرلوحی در زمینهٔ زری باگل و بوته سرخ و لاجوردی دارد ، دو پهلوی بیت آخر بندها باگل و بوته زر ولاجورد وشنگرف آراسته شده ، در پایان چند برگی افتاده است .

۱۵س۷×۱۴ - ۱۶۹گ ۱۲×۲۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد ندارد .

دیوان

قصیده ها و غزلهای بابافغانی شیرازی درگذشته ۹۲۵ است .

(سپه ۲ : ٦٤٨ ـ مجلس ۳ : ۳۷۳ ـ مشار ص ۷۱۸).

آغاز:

خطی که یاك رقمش آب روی نه چمن است

نشان خاتم سلطان دین ابوالحسن است

انجام:

مستی و عشق فعانی شور دیگر داشت هوش

غالباً از دست آن میخواره جامی خورده بود

۱٤٦۳

نسخ روز پنجشنبه ۱۵ شعبان ۱۰٦۹ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی دارد ، مهر « عبده جلال‌الدین» بر آن هست ، چندبرگی از آغاز افتاده است . نسخه در ۱۳۲۵ از آن محمدبن شرفی بن علی بن ماجدموسوی جدحفصی بحرانی بوده است .

۱۹س ۹/۵×۱۷/۵-۱۷۱گ ۱۷۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد در یکسوی و تیماج مشکی مقوایی با برگردان .

مکارم الاخلاق

از ابی نصرحسن طبرسی است (ف ۲۷۹۹).

۱٤٦٤

کوفی سدهٔ ۵ و نقطه‌ها بجای اعراب شنگرف، عنوان سورهٔ «المؤمنون» برنگ زرد، نشانه‌هایی برای آیات و عشرها دارد ، دو سرلوح در آغاز هست آراسته برنگ سرخ و زرد ولاجوردی .

۸س ۵/۵×۱۰/۵ ، ۵۰گ ۱۰×۱٦ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

قرآن

کتاب آسمانی پیامبر اسلام است .

۱٤٦۵

خطوط گوناگون میرزا غلامرضا است اندازهٔ ردون و سطرها گوناگون ، ۵۸ قطعه ۳۲/۵×۳۵ کاغذ علوا ـ جلدلیماج عنابی ضربی .

مرقع

در صفحهٔ نخستین آن سر گذشت میرزا غلامرضا است که معتضدالدوله در رمضان ۱۳۵٤ نوشته است، در صفحه دوم عکس میرزا غلامرضا و میرزا عبدالکریم است، قطعات مرقع خطوط میرزا غلامرضا است .

۱٤٦٦

نستعلیق روز شنبه ۱٦ج۱/۱۳۳۲ از روی نسخهٔ مورخ روز سه‌شنبه ۲۰ ذی‌قعده ۱۱۸۸ شنگرف، آغاز افتاده ، ۲۳س ۹/۵×۱٦ ٦٦گ ۱٦×۲۱۵ ، کاغذ فرنگی کبود ـ جلد ندارد .

تنبیهات المنجمین

از ملامظفر منجم گونابادی است دریك مقدمه و شش باب و خاتمه که در ۱ ج ۱۰۳۱/۲ (نسخه‌ها) یا ۱۰صفر ۱۰۲٤ (ذریعه ٤ : ٤۵۲) ساخته است .

۱٤٦۷

نسخ زمان مؤلف عنوان شنگرف و «بلغ العراض» و «بلغ العراض مع مؤلفه» و « بلغ العراض و کتب مؤلفه» دارد ، ثلث نخستین نسخه نسخ تازه‌تری است ، نسخه از آغاز است تا باب العین فصل الشین .

۱۹ س ۱۱×۱۸ ، ۲۷۸گ ۱۷/۵×۲۷ ، کاغذ سمرقندی نخودی و سفید ـ جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده .

القاموس المحيط والقاموس الوسيط

از مجدالدين فيروزآبادى است .

۱۴۶۸

نسخ ۹۸۵ درقزوين ، نسخه برابراست با گ ۱۹۵ ر نسخة ش ۵۱۸ تاپايان كتاب .

۱۹س ۱۱×۱۸ ، ۳۲۱گ ۱۸×۲۷ ، كاغذ سمرقندى نخودى - جلدتيماج مشكى زركوب .

الشافى

از سيد مرتضى علم‌الهدى موسوى است (ف ۵۸۵) .

۱۴۶۹

نسخ سدة ۱۰ و۱۱ عنوان شنگرف يازرين .

۲۱س ۱۱/۵×۱۸ ، ۱۵۹گ ۱۹×۲۵ ، كاغذ سپاهانى - جلدمقوا عطف مخمل .

روضة الابرار

ترجمه فارسى نهج‌البلاغه است دردومجلد و ازعلى‌بن حسن زوارى كه‌درشوال ۹۴۷ بپايان رسانده‌است (سپه ۲ : ۱۲۹ - طوس ۱ : ۴۰ ش ۱۲۳ اخبار - نسخهٔ مدرسه مروى - ذريعه ۱۱ : ۲۸۵ - معارف ۱ : ۱۹ و ۴۸) .

آغاز: نسخهٔ ما ازترجمهٔ خطبهٔ «احمدالله على ماقضى من امر... » است و درانجام آن تاريخ تأليف شوال ۹۴۷ ديده ميشود چنانكه مى‌بينيم :

انجام : سيدقدس سره اتمام فرموده اين كتاب بلاغت‌مآب را درماه رجب المرجب كه گذشته بود چهارصدسال ازهجرت سيد عالم صلى‌الله عليه و آله وسلم و اتمام اين

ترجمه كه بقلم خلاص رقم پذيرفته بود در اواخر ماه شوال ختم بالخير و الاقبال درنهصدو چهل و هفتم ازسال والحمدلله على الاتمام وصلى‌الله على‌محمد سيدالانام وآله وعترته‌الكرام‌التماس ازمؤمنان با احترام‌آنكه چون نظر اندازند درين ترجمه بعين عنايت بى غايت مترجم‌را بدعاى خيرياد آورى نمايند وخلل و زللى كه ازروى نسيان و غفلت درو وقوع يافته باشد از روى لطف و شفقت اصلاح فرمايند اللهم اغفرلناولهم يـا غافر المذنبين و يا رب‌العالمين بحق سيد المرسلين والائمة المعصومين الطاهرين صلوات‌الله وسلامه عليهم اجمعين : آمين يا رب‌العالمين .

۱۴۷۰

نسخ على‌بن احمد حسنى حسينى احسائى درسدة ۱۱ متن درشت‌تر ، عنوان شنگرف ، حواشى‌وارد با نشانهٔ «خسرو» ، «من قاضى» ، «لمحرره» ، يادداشت تملك ۱۱۳۳ دارد .

۲۵س ۱۳×۱۹ ، ۳۱۳گ ۱۸×۳۵ ، كاغذ سپاهانى - جلدتيماج عنابى مقوايى‌گرد مشكى درون قهوه‌يى بالولا .

جوامع الجامع

از امين‌الاسلام ابوعلى طبرسى است (ذريعه ۵ : ۲۴۸) .

۱۴۷۱

نسخ محمدبن الحسن‌بن زين‌الدين شهيد ثانى ، عنوان و نشان شنگرف ، درصفحهٔ عنوان آمده «يعتمد على‌الله كاتبه محمدبن الحسن‌بن زين‌الدين» و تاريخ مرگ شارح نيز در همين‌جا ديده ميشود . نسخه در ۱۳۴۰ ازآن ناصرالدين‌القاسم الشريف بوده است ومهرمحمدعلى‌بن عبدالجواد و مهرمحمدباقربن محمدتقى موسوى (صاحب روضات) مورخ ۱۳۴۰ درآن هست .

۲۵س ۹/۵×۱۹ ، ۱۸۱گ ۱۵×۲۶/۵ ، كاغذ سپاهانى - جلدتيماج ترياكى ضربى مقوايى .

شرح المختصر النافع

شرح سید محمد عاملی (در گذشتهٔ ۱۸ ع۲/۱۰۰۹) است بر مختصر نافع محقق حلی و در ۲۸ رجب ۱۰۰۸ اجازه قرائت آن را داده است چنانکه در نسخهٔ ما دیده میشود (ف ۲۰۰۱ـ طوسی ۵ : ٤٦١) .

آغاز: بسمله . و به الاستعانة الحمدلله رب العالمين حمداً كثيراً يليق بجلاله والصلاة على سيدنا محمد و آله . قوله كتاب النكاح قال الجوهري: النكاح الوطي وقد يقال للعقد وذكر بعض اهل اللغة ان النكاح في كلام العرب الوطي .

انجام: هوجيد لمطابقته لمقتضى الاصل السالم من المعارض والله تعالى اعلم بحقايق احكامه والحمدلله رب العالمين وصلى الله على محمد و آله الطاهرين . انهاه احسن الله ... الى توفيقه و تسديده واجزل من كل خير حظه ومزيده قراءة وسماعا وفهما واستشراحا و ضبطا و تحقيقاً في مجالس آخرها نهار الاثنين الثامن والعشرون من شهر الله الحرام شهر رجب الاصب من شهور سنة ثمان بعد الالف من الهجرة الطاهرة على مشرفها السلام و كتب مؤلفه العبدالفقير الى عفوالله تعالى محمدبن على بن ابى الحسن الحسينى حامدا مصليا مسلما .

۱٤٧٢

نسخ سدهٔ ۱۱و۱۲، عنوانها ورشته‌ها شنگرف، شمارهٔ کراسه‌های و بزرگی وشمارهٔ اجزاء نشان داده شده، جزو ۳و۴ (حج تا نکاح) را دارد وسومی ۸ جزو وچهارمی ۱۶ جزو باید باشد . شاهزاده بانوی نسخه را در ۱۱ شوال ۱۱۳۹ برای طلاب مدرسه خارج درب دروازهٔ حسناباد سپاهان وقف نموده است.

۱۸س، ۱۱/۵×۱۹ ، ۳۳۴گ ۱۶×۲۴ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد طوا .

مختلف الشيعة في احكام الشريعة

از علامه حلی است (ف ۲۷۸۵) .

۱٤٧٣

نسخ محمدبن علی بن اسد در ۸۷۵ در شرح فصول و نسخ سدهٔ ۱۱ با عنوانهای شنگرف در مرآت العقول، مهر «محمدمهدی بن عبدالحق ۱۰۹۳» در گ ۱ ر دیده میشود .

۱۹س ـ ۸×۱۶ و ۱۳س ـ ۸×۱۸ ، ۳۶۳گ ۱۴×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی طوایی.

مجموعه

۱ـ شرح ترجمهٔ عربی رکن الدین گرگانی از فصول خواجهٔ طوسی از حسن بن محمدبن حسین نجفی استرابادی که در شهر تون در چاشت روز دوشنبه ۱۵ ذی حجهٔ سال ۸۷۰ برای امیر سلطان عبدالمطلب موسوی ساخته و گمان میکرده است که همین عربی از طوسی است . این کتاب سیزدهمین گزارش وشرحی است که بر فصول و ترجمهٔ آن نوشته شده است (مدرس ۲٤۹ـ دیباچهٔ نگارنده بر چاپ فصول فارسی وعربی ـ ف ۲۵۹۵) .

آغاز: بسمله . و به نستعين نشرح لديك عجزالافهام و قصور العقول عن دراك ذاتك بالاجناس و الفصول . . . وبعد فان الكتاب المسمى بالفصول المنسوب الى . . . خواجه نصير الدين ابى جعفر محمدبن محمدبن الحسن الطوسى ... كتاب مع صغر حجمه ووجادة لفظه يحتوى على كثير من اصول علم الكلام... فالتمس فكرى ... ان ازبر له شرحا.

انجام: واهل بيته الطاهرين فرغ من تصنيفها الفقير . . . الحسن بن محمدبن الحسين النجفي مولدا الاسترابادي محتدا في بلدة تون . . . و كان ذلك ضحوة اثنين خامس عشر ذي الحجه سنة سبعين وثمانمائة .

۲ـ مرآت العقول مجلسی دوم (ط ۵ : ۹ : ۳۱۹) نسخه ما برابر است با س ۳ س ۸ ج ۱ ـ س ۹ س ۸۸ ج ۱ چاپی.

١٤٧٤

نسخ سده ۱۴، عنوان و نشان شنگرف و عنوانهای مسائل در شماره ۳ در هامش دیده میشود، فهرست رساله‌ها در برگ یکم آمده است.

۳۴ س ۹ × ۱۴، ۱۲۵ گ ۱۴/۵ × ۲۱، کاغذ فرنگی آهار مهره ـ جلد تیماج مشکی.

مجموعه

۱ـ الرسالة العزية (۱ پ ـ ۲۵ پ) از محقق حلی (روضات ص ۱۴۷) شیخ مفید نیز الرساله العزیه دارد (نجاشی ۲۸۷).

آغاز: الحمدلله رافع الدين و مظهره وقامع الشرك و ناصر الحق وجابره وقاهر الباطل وكاسره و صلى الله على سيدنا محمد المخترع من اطيب نسب واطهره والمنتزع من اعجب حسب وافخره وعلى آله المستخرجين من عنصره النامين الى اشرف جوهره اما بعد فان الامير الكبير عزالدين عبدالعزيز اعزالله اولياته بدوام بقائه وامتداد عمره وامده برعايته وحسن نظره رسم الاستدلال على مسائل دل اختيارها على تحقيقه وجودة تحبيره وبين اهتمامه باعتبارها على تدقيقه وشدة تبحره فاحببت اجابته لاشتهار فوائله وانتشار مآثره وتمسكه من الدين باتقن برايره واحسن اواجره وها انا شارع في امتثال اوامره طامع ان يقع ذلك موافقا لاربه مطابقا لوطره انشاءالله تعالى. المسئلة الاولى: الماآن النجسان اذالم يتغير بالنجاسة.

انجام: واما الاثر المنقول عن ابى جعفر (ع) فالراوى له سدير وقيل انه واقفى هومعارض باحاديث كثيرة عن اهل البيت ع و الكثرة امارة الرجحان (تمت المسائل العزية بحمدالله و منته والصلوة على نبيه محمد وآله).

۲ـ المسائل المصرية (۲۵ پ ـ ۳۲ پ) از محقق حلی وپاسخ پنج مسئله فقهی و كلامی است (طوس ۲ : ۱۳۷ ش ٤٤٤ ـ روضات ۱۴۷).

آغاز: اقول بعد حمدالله على ما اكرمنا من فضله و الهمنا بمحبة العلم و اهله والصلوة على محمد رسوله الهادى الى الخير كله وعلى ذريته نواميس الدين واصله انى مجيب الى ماساله السيد الشريف لمعرفتى برياسته ونبله و تحققى بعنايته وسداد عقله وان يقع ذلك منه فى موقعه و يحل فى محله وهى خمس مسائل : الاولى فى شرح الباب الاول من النهاية فانه ذكر انه سمع منى شرحها ولم ينضبط الا اقله ، الثانية فى ازالة النجاسات بالمايعات و كيف ادعى علم الهدى والشيخ المفيد رحمهما الله ان ذلك هومذهبنا ولانص فيه ، الثالثة الماء القليل هل ينجس بالملاقاة ام لا ، الرابعة ماء البئر هل ينجس ام لاينجس الا بالتغير ، الخامسة الماء المستعمل فى غسل الجنابة وشبهه هل يرفع به الحدث ام لا . و هنا نحن موردون مسائله ومجيبون عنها و مشيرون الى الدلالة على وجه مختصر انشاءالله المسئله الاولى.

انجام: فهذا القدر الذى ذكرناه هوما اتفق على الخاطر من غير اغراق فى البحث ولا ماية فى النظر بحيث يشعب الاعتراضات ويستقصى الايرادات و فيه مقتنع للمستبصر انشاءالله و حسبنا الله و نعم الوكيل (تمت المسائل المصرية والحمدلله رب العالمين).

۳ـ المسائل التى سالها ابن زهرة عن العلامة وفخر المحققين (۳۲ پ ـ ۷۹ ر) این پرسنده همان علاءالدين ابى الحسين على بن زهره مى باشد كه علامه در ۲۵ شعبان ۷۲۳ باو اجازه داده و بپرسشهاى او پاسخ گفته است (بحار ۲۵: ۳۱ ـ ذريعه ۱ : ۱۷٦).

آغاز: بسمله وبه نستعين. الحمدلله على سوابغ نعمه التوام وصلوته على سيدنا المبعوث الى كافة الخاص والعام بالايات البينات و تفاصيل الاحكام محمد المصطفى وعترته النجباء الاعلام و بعد فهذه مسايل نقلتها من خط السايل عنها وهو مولانا العم الشيخ السعيد علاءالدين ابى الحسين على بن زهرة الحسينى قدس الله نفسه وتغمده بالرحمة والرضوان ومن خط المجيب عنها وهما سيدنا ومولانا الشيخ الامام العلامة امام المجتهدين قدوة المسلمين و عمدة المؤمنين افضل المتأخرين و اكمل المحققين مكمل علـوم

المتقدمین وارث علوم الانبیاء والمرسلین خلیفة امیر المؤمنین سید اهل الشام والعراق شیخ مشایخ المسلمین علی الاطلاق جمال الملة و الحق والدین ابی منصور الحسن بن سیدنا و مولانا الشیخ الامام القدوة العلامة سدیدالدین ابی المظفر یوسف بن علی بن المطهر الحلی قدس الله سره وولده سیدنا ومولانا الشیخ الامام اوحد العصر وفرید الدهر بقیة السلف الکرام عمدة العلماء الاعلام خاتمة المجتهدین افضل فضلاء العالم خلاصة نوع بنی آدم فخرالملة و الحق والدین ابوطالب محمد دام الله تعالی ایامه و عضد الملة الاسلامیة و کافة المؤمنین بطول بقائه وضاعف ثوابه و اجره وخصنا ببرکته وعنایته وفوایده انشاء الله تعالی فمن المسائل ما اجاب عنها کل واحد من الشیخین معاً ومنها ما اجاب عنها احدهما منفرداً فمن الذی اجابا عنه ومعاً هو مسئلة »:

انجام: الجواب لازکوة علی مال الیتیم بل یجب علیه من حین البلوغ و اذا جهل اخرج مایظن برائة ذمته به تم ذلک و الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین.

۴ـ المسائل التی سأل عنها مهنا بن سنان عن العلامة و عن فخر المحققین (۷۹ ب ـ ۱۰۳ ب) (طوس ۲: ۳۶ و ۵: ۷ ـ ۳۹۶ ـ ف ۲۰۲۳).

آغاز: ثم وجدت درجاً بخط مولانا العم قدس الله سره العزیز صورته هذه: المسایل منقولة من خط السایل عنها السید العالم الفاضل نجم الدین مهنا بن سنان العلوی الحسینی المدنی و خط المجیب عنها الشیخ الامام القدوة العلامة جمال الدین الحسن بن یوسف بن علی بن المطهر الحلی رحمه الله و خط ولده الشیخ الامام العلامة فخر الدین محمد دام ظله ویبدأ بمسایل الشیخ جمال الدین قدس الله سره واجاب عنها فی العشرین من محرم سنة عشرین وسبعمائة بمدینة الحلة المحروسة. مسئلة مایقول سیدنا الامام العلامه فی المؤمن هل یجوز ان یکفر بعد ایمانه ام لایجوز.

انجام: الجواب: الناس فی ذلک علی قولین و المختار انها فتحت عنوة. هذا آخر ما وجدت من المسایل والاجوبة والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا محمد النبی و آله الطیبین الطاهرین وسلم کثیرا انهاه ایده الله تعالی قرائة و بحثاً و فهماً وضبطاً و استشراحاً فی ثامن ربیع الاخر لسنة ست و خمسین و سبعمائة و الحمدلله رب العالمین.

۵ـ مسائل بعض الاجلة عن فخر المحققین (۱۰۳ پ ـ ۱۲۴ پ).

آغاز: بسمله. هذه المسایل المبارکة الشریفة سالت عنها مولانا الشیخ الاعظم الامام العلامة المعظم رئیس المجتهدین فخر الملة والحق والدین ابن المطهر دام ظله لما کنت فی خدمته بالحلة فاجابنی عنها مشافهة منه الی و املاه من لفظه علی فی شهر ربیع الاول سنة ست وخمسین وسبعمائة مسئلة مایقول سیدنا ومولانا ادام الله ظله فی قریة وقف علی طایفة من العلویین من الاباء والاجداد فاطلق السلطان لهم عشر مغلها فهل هذا العشر حلال ام حرام؟

انجام: مسئلة قوله تعالی یوم تبدل الارض غیر الارض والسموات فهل تتبدل بغیرهما ام لافان کان بغیرهما فهل بالجنة والنار ام بغیر ذلک؟ الجواب: القرآن ناطق بعدم الارض و السموات ویوجد القادر المختار بدلهما و اما ذلک الموجود و ماهیته لایعلمه الا الله تعالی ـ تم، تم الکتاب بعون الله الملک العزیز الوهاب فالحمدلله.

۱۴۷۵

نسخ روز چهارشنبه ۱۳۴۰/۳/۲۷ ، شمارهٔ بیعها بیست و سه هزار ،، وقف ۱۳۴۰.

۳۹ س ۱۱×۲۰/۵ ، ۳۰۹گ ۲۰/۵×۳۰ ، کاغذ فرنگی آهار مهره ـ جلد تیماج عنابی مقوایی درون مشکی.

الاحکام فی اصول الاحکام

از ابی الحسن سیف الدین علی آمدی (۵۵۱ـ۶۳۱) است و در ۶۲۵ آن را بانجام

رسانده و آن چندبار بچاپ رسیده است (معجم المطبوعات س ۱۰) چلبی (۱: ٥٤) آن را احکام الاحکام فی اصول الاحکام خوانده است.

۱٤٧٦ ر

نسخ مورخ آغاز رمضان ۱۱۱۳ در شمارهٔ ردیم، وقف حاجی محمد ابراهیم در ۱۴ ذی قعدهٔ ۱۳۳۵ (صفحهٔ عنوان).

۱۹ س ۹×۱۵ - ۲۱۴ گ ۱۶×۲۱/۵، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج عنابی درون مشکی.

مجموعه

۱ـ الموجز الحاوی لتحریر الفتاوی (۲ پ ـ ۳۰ پ) در چهار قاعده و از ابن فهد حلی است (روضات س ۲۰)

آغاز: بسمله . وبه ثقتی الحمدلله رب العالمین... وبعد فقد استخرت الله سبحانه وعملت هذا المختصر وسمیته بالموجز الحاوی لتحریر الفتاوی و بینته علی اربع قواعد: الاولی فی العبادات وهی کتب کتاب الطهارة و ابوابه ثلاثة .

انجام: و اعطاءه غیرها و اعطاءوها او غیرها لغیره وللفقیر بذل القیمة. تمت الموجز الحاوی .

۲ـ الکتاب الجامع للشرایع (۳٤ پ ـ ۲۰۵ پ) از یحیی بن سعید حلی (ف ۱۹۸۱) .

۳ ـ الاعلام فیما اتفقت الامامیة علیه مما اتفقت العامة علی خلافه (۲۰٦ پ ـ ۲۱۳ ر ، درمیانه برخی جاها سفید گذارده شده است) ازشیخ مفید برای سید مرتضی واز جهاد تا فرایض است (ذریعه ۲ : ۲۳۷) در رجال نجاشی (س ۲۸۷) کتاب الاعلام ودر معالم (ش ۷٤۱) الاعلام مما اجتمعت علیه الامامیة آمده است .

آغاز: کتاب الاعلام فیما اتفقت علیه الامامیة مما اجتمعت العامة علیه فی الاحکام رسالة

الی الشریف النقیب ابی الحسن محمد بن الحسین بن موسی الموسوی رحمه الله املاء الشیخ المفید ابی عبدالله محمد بن محمد بن النعمان رضی الله عنه وارضاه .

بسمله . وبه نستعین نحمدالله علی ما اولی وابلی ونسئله التوفیق لما قرب منه وازلف لدیه واحظی ... اما بعد ادام الله للسید الشریف التایید ووصل له التوفیق والتسدید فانی ممتثل لما رسمه من جمع ما اتفقت علیه الامامیة من الاحکام الشرعیة علی الآثار المجتمع علیها بینهم عن الائمة المهدیة من آل محمد ص مما اتفقت العامة علی خلافهم فیه من جملة ما طابقهم علیه جماعتهم اوفریق منهم علی حسب اختلافهم فی ذلک لاختلافهم فی الاراء و المذاهب لیضاف الی کتاب اوایل المقالات فی المذاهب المختارات و یجتمع بهما للناظر فیهما علم خواص الاصول و الفروع و یحصل له منها مالم یسبق احدالی ترتیبه علی النظام .

انجام : و یقضی بصحة ماذکرناه من الایجاز والاختصار والله محمود وایاه نسئل التوفیق وحسبنا الله و نعم الوکیل وصلی الله علی سیدنا محمد النبی و آله وسلم تسلیما والحمدلله رب العالمین

۱٤٧٧ /

نستعلیق علی بن ابی طالب عرب کاتب شیرازی بفرمودهٔ محمد صابر بیک اصفهانی برادر محمدقلی بیک حاکم قپانات که صکوک وسجلات تیموری را در ۱۰۳۸ وصفوة الصفا را بیک واسطه از روی خط مؤلف در ۱ ذی حجهٔ همین سال ۱۰۳۸ نوشته است - نشان وعنوان شنگرفی، صفحات در دو جدول زر ودو مشکی ولاجوردی ، سرلوح زر وسرخ ولاجورد ، در فهرست معارف (۲: ۷۰) از همین نسخه یاد شده است.

۱۲ س ۱۴×۲۲ - ۲۸۴ گ ۲۰×۳۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی درون عنابی .

مجموعه

۱ـ صکوک وسجلات تیموری (۲ پ ـ ۱۲ ر) چنانکه در آغاز این صکوک آمده است

شاه عباس صفوی در ۱۰۱۱ سفری ببلخ کرده و بقلعه انده خود شبرغان رسید و آنرا بگشود و در آنجا این صکوك وسجلات را یافت. در آغاز آن نسب نامه وشجرهٔ سیادت صفویان را گذارده اند. در این صکوك وسجلات آمده که تیمور چندین ملك را خریده وچون کراماتی ازسید خواجه علی(پسر سیدصدرالدین ونبیرهٔ شیخ صفی الدین اردبیلی) دیده بود آنها را در ۸۰۶ (۲۰۵ سال پیش ازسفرشاه عباس در ۱۰۱۱) برای اووقف کرده بود . متن وترجمهٔ آلمانی این صکوك را هورست Horst در آلمان در ۱۹۵۸ازروی نسخهٔ مشهد بچاپ رسانده‌است (طوس ۳ : ۹٦ ـ راهنمای کتاب ش ۲ س ۱ ص۱۸۷).

۲ـ صفوة الصفا (۱۳ پ ـ ٤۸۳ ر) از ابن بزاز(در گذشتهٔ ۸۰۰) کـه در یك مقدمه و دوازده باب است و در پایان شعبان سال ۷۵۹ تألیف کـرده است . این کتاب با تحریفی در بمبئی بسال ۱۳۲۹ بچاپ سنگی رسیده و ابوالفتح شریفی در گـذشتهٔ ۹۷٦ بدستور شاه‌تهماسب درآن دست‌برده وآن را درست بسبك شیعی درآورده‌است.

عکس نسخهٔ مورخ ۱۸ ج ۸۹٦/۱ از کتابخانهٔ ایاصوفیا بشماره ۳۰۹۹ در این کتابخانه هست (ش۲۸۸و۲۸۹)نسخهٔ مورخ۷۵۹ که اصل است در کتابخانهٔ دیوان هند هست(ش۱۸٤۲).

(معارف ۲ : ٦۹ ـ طوس ۳ : ۹٦ ـ استوری ۱ : ۹۳۹ ـ مشار ۱۰۷٤).

۱٤۷۸

نستعلیق سدهٔ ۹۹ ، عنوان زر یا شنگرف یا لاجورد ، عنوان بخشها آرا یه گل و بوته زر ولاجورد، جدول دستورپندی زر ولاجورد ومشکی، درآغاز چندصفحه ای نونویس و آغاز و انجام افتاده است .

۳۵س۱۲×۳۰ ، ۳۰۳گ ۱٦×۲۳/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج عنابی ضربی مقوایی بارو کش پارچه ای .

کلیات

از سعدی شیرازی است و در این نسخه مجالس است و گلستان و سعدی نامه (بوستان)وقصاید عربی وقصاید فارسی ومراثی وملمعات ومثلثات وترجیعات و طیبات و بدایع وخواتیم وغزلیات قدیم وصاحبیه و خبیثات .

۱٤۷۹/

نسخ معرب یعقوب بن الیاس بن امیردولة مورخ نیمهٔ روز ۲۳ محرم ٦۵٦ (؟) عنوان شنگرف صفحهٔ نخستین نونویس .

۱۹س۱۴×۱۸ ، ۱۱۴گ ۱۹×۲۴ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی حاشیه دار.

السامی فی الاسامی

از ابـوالفضل احمد بن محمد بن احمد بن ابراهیم میدانی نیشابـوری است (فرهنگنامه‌ها ص ۳۱).

۱٤۸۰/

نستعلیق قوام‌لاری در ج۱۴/۹۴۳، شعر ها در چهارستون در جدول زر و لاجورد ویا شنگرف ولاجورد ، عنوان از زر و شنگرف ، در آغاز هرمه دفتر سرلوحی است زیبا درزمینهٔ زر و باگل وبوته لاجورد وسرخ ، همه دفترها یکنواخت است و دفتر ۱و۳تاریخ دارد و نسخه تا نیمهٔ دفترسوم‌است.

۱۴س۷×۱۲/۵ ، ۱۴۵گ ۱۲/۵×۱۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج عنابی مقوایی .

سلسلة الذهب

ازعبدالرحمن جامی‌است ویکی‌ازمثنویهای هفت اورنگ او (منزوی ۲:۳۲۵ـ جامی حکمت ص ۱۸۵).

۱۴۸۱

نسخ سدهٔ ۱۱ عنوان شنگرف، متن زیر خط سرخ، جدول مشکی و زرین، با سرلوح زرین با گل و بوتهٔ لاجوردی.

۲۴س ۶/۵×۱۴، ۲۲۷ گ ۱۴×۲۲، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی سوخت زرکوب میان ترنج زرین.

مجموعه

۱ـ حل المشکلات من شرح الاشارات از خواجهٔ طوسی که در نیمه های صفر ۶۴۴ بپایان رسانده است (۳پ ـ ۳۴۴پ).

۲ـ پاسخ ابن‌سینا بپرسش ابی‌سعید ابی‌الخیر (ف۱۷۷) (۳۴۵ر ـ ۳۶۶ر).

۱۴۸۲

نستعلیق کمال‌الدین محمود بن جلال‌الدین در ۹۷۰، عنوان شنگرف و لاجوردی، جدول و ستون‌بندی زر و شنگرف و زنگار و لاجورد و مشکی، زمینه متن زرپاشی شده، دو صفحهٔ نخستین آراسته بلاجورد شنگرف و زنگار و سرلوح و زرانداود.

۱۲س ۶/۹۵×۱۴، ۱۸۰گ ۱۶×۲۴، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی فرسوده.

ثمرنامه

از هاتفی خبوشانی است (ش۱۳۶۰ ـ منزوی ۴ : ۶۲۰)

۱۴۸۳

نسخ عبدالله یزدی در شعبان ۱۱۰۳ عنوانها زر و آراسته بلاجورد، صفحات در دو جدول زر و لاجورد و مشکی، میان سطرها طلااندازی شده، در دو صفحهٔ نخستین سرلوح زرین و حاشیه آراسته بزر و لاجورد.

۱۳س ۸×۱۴، ۱۶۰گ ۱۵×۲۴، کاغذ سپاهانی متن و حاشیه - جلد روغنی و آراسته بزر و شنگرف و زنگار در جدول و زمینه مشکی و گل و بوته‌ها زرین و درون سرخ و حاشیه زر.

الصحیفة السجادیة و المناجاة الخمسة عشر

این دو را از سید سجاد دانسته‌اند (منزوی ۱ : ۱۵۲ ـ سپه ۱: ۷۵).

۱۴۸۴

نستعلیق در دو جدول زرین و لاجوردی با جلد سرلوح بزر و شنگرف و لاجورد، حواشی با گل و بوتهٔ زر و لاجورد، متن در دو ستون و در حاشیه چلیپا نوشته شده است. در گلستان تاریخ دوشنبه ۱۷ رجب ۱۲۲۸ و در پایان کلیات تاریخ ۱ ذی‌قعدهٔ ۱۲۵۰ دارد.

۱۵س ۷×۱۴، ۳۳۵گ ۱۴×۲۴، کاغذ فرنگی - جلد روغنی با گل و بوتهٔ زرین و در دو جدول زرین و زمینه سرخ و حاشیه مشکی و زرین.

کلیات

از سعدی شیرازی است و در این نسخه دیباچه و رسالات (مجالس پنجگانه) و گلستان و بوستان و قصاید و مقطعات صاحبیه و ترجیعات و طیبات و خواتیم و غزلیات قدیم و خبیثات و رباعیات است.

۱۴۸۵

نسخ سدهٔ ۱۰ شعرها و عنوانها شنگرف و مهر محمدناصر در آغاز نسخه هست. در آغاز و انجام اندکی افتاده است. و کمی از شرح دیباچه را ندارد.

۱۹س ۱۲×۱۷، ۱۵۱گ ۱۷×۲۵، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

شرح التجدیات

التجدیات فی النسیب در هزار بیت است و از ابی‌المظفر محمد بن احمد ابیوردی در گذشتهٔ ۵۰۷ (ف۲۶۷۹)، این شرح در روزگار آقاخان محول ساخته شده و در روز

آغاز شرح التجدیات ش ١٤٨٥

پایان شرح التجدیات ش ١٤٨٥

پایان شرح التجدیات ش ١٤٨٥

یکشنبه ٢٦/ج/١/٦٧٠ بانجام رسیده است. چلبی(٢:٥٨٦) از شرح شرف الدین احمد بن عمر بن عثمان الجندی یاد نمود و نسخهٔ ما شاید همان باشد.

١٤٨٦

نسخ محمد اسمعیل اصفهانی بنام فتحعلیشاه قاجار در ١٢٤٩، حاشیه نستعلیق، جدول زر و لاجورد و شنگرف، میان سطرها طلااندازی شده، با سرلوح آراسته بزر و لاجورد و شنگرف.

٨س ١١×١٩، ١٩گ ١٧×٢٨، کاغذ فرنگی - جلد تیماج یشمی کناره سرخ میان ترنج.

قرآن

در این نسخه سوره‌های یس‌ والرحمن و جمعه و نبأ است.

١٤٨٧

نسخ عبدالرحمن بن محمد بن ابی‌المفاخر تمیمی یزدی در لیلهٔ محرم ٧٥٣، عنوان سوره ها بزر در زمینهٔ لاجورد و آراسته، نشانه‌های سجاوندی شنگرف و نشانه‌های جزو و حزب بزر، فاصله های آیه‌ها بزر و لاجورد، بسمله‌ها و آغاز سوره‌ها در سر صفحه نوشته شده، با سرلوح زرین آراسته بگل و بوته سرخ در زمینهٔ لاجورد، صفحات در جدول زر و لاجورد و زنگار، یادداشت تاریخ ٥ رمضان ١٢٨٨ در پایان دیده میشود.

١٩س ٩×١٥، ٢٥٤گ ١٤/٥×٢١، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌یی سوخت ضربی زرکوب ترنجی ملوایی.

قرآن

در پایان این نسخه فالنامه است و دعای ختم قرآن.

۱۴۸۸

نسخ سدهٔ ۱۰ و ۱۱، متن‌شنگرف و شرح مشکی ، آغاز و انجام افتاده و چنین است :

آغاز : بان ذلك ليس مقتضيا لخصوص الرفع (در مبحث لولا) .

انجام : لاحاجة الى بيانه (جواز الاكل اذا لم يكن) (در مبحث عطف اسميه بر فعليه) الى نسخه با آنچه در هامش مغنی چاپ ۱۲۹۹ ایران از شمنی آمده سنجیده شده و باید از شمنی باشد.

۲۳س،۵/۱۰×۱۵ ، ۱۹۴گ ۵/۱۰×۱۵ ،کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی .

المنصف من الكلام على مغني ابن هشام

حاشیه ایست بر مغنی اللبیب ابن هشام از تقی الدین احمد بن محمد شمنی قسطنطینی حنفی (۸۰۱ـ۸۷۲) و بچاپ رسیده است .

(سپه ۲ : ۳۸۰ ـ چلبی ۲ : ۴۷۴) .

۱۴۸۹

نستعلیق سدهٔ ۱۳، خط خوردگی دارد، برخی از اجزاء باید نسخه اصل مؤلف باشد.

۲۱س،۹×۱۵ ، ۱۵۵گ ۱۶×۱۷ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج قهوه‌یی ضربی.

التقريرات

در این نسخه مقالات و رسائلی بعربی بدینگونه دیده میشود

۱ـ تقریری در اصول در بارهٔ صحیح و اعم (۱ پ ـ ۳۴ ر)

۲ـ رسالة في مقدمة الواجب از آقا حسین خوانساری (۳۵ پ ـ ۴۳ پ) که درفهرست سپهسالار (۱ : ۵۷۷) شناخته شده است .

۳ـ الفوائد الغروية فی اصول فقه الامامية که در نجف در شب نیمهٔ ج ۱۲۷۶/۲ بپایان رسیده است (۴۴ پ ـ ۵۰ پ) .

۴ـ تقریراتی دربارهٔ تعارض و تعادل و تراجیح و تقیه و بیع و ترتیب و زکوة و فوائد رجالی و درایه و حجیت قطع و ظن و ترك ضد و حول و زكوة و مجمل و مبین (۵۱ ر ـ ۱۵۵ پ) .

این کتاب رویهمرفته تقریرات اصولی و فقهی یکی از دانشمندان دینی متأخر شیعی سدهٔ ۱۳ است .

۱۴۹۰

نستعلیق سدهٔ ۱۳ بهمان خط شمارهٔ ۱۴۸۹ و هر دو از یك کس باید باشد .

۲۵س،۵/۹×۱۷ ـ ۳۲۱گ ۱۶×۲۳ ،کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج قهوه‌یی ضربی متوالی .

التقريرات

در اصول و فقه است بعربی در مباحث : اوامر ، تخصیص عموم کتاب ، جواز رجوع بمفضول با بودفاضل ، اجرت قضاء ، حکم و فتوی ، حقیقت شرعی ، تخصیص بمفهوم مخالف ، اجزاء ، اقتضا امر نهی از ضد را ، مقدمهٔ واجب ، حجیت عام پس از تخصیص ، اجماع ، منطوق و مفهوم، اجتماع امر و نهی مؤلف این کتاب با کتاب شماره پیش باید یکی باشد

۱۴۹۱

نسخ سدهٔ ۱۳ و اصل .

۲۳س،۵/۱۰×۵/۱۴ ، ۱۷۷گ ۱۵×۵/۲۱ ،کاغذ فرنگی ـ جلد مقوایی عطف تیماج .

التقريرات

در اصول فقه است بعربی در مباحث حجیت قطع و ظن و وضع و حقیقت و مجاز و تعارض عرف سائل و مسئول و صحیح و اعم .

۱۴۹۲

نستعلیق محمد بن کاظم بن محمد علی سبزواری در ۲ ج ۱۰۹۶/۱ و متن زیر خط سرخ ـ
۲۷ س ۱۳×۱۸/۵ ، ۲۲۵ گ ۱۸×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوایی .

شرح الکافی

از مولی محمد صالح بن احمد مازندرانی است و شرح بر کتاب عقل و علم کافی کلینی که در ۱۴ صفر ۱۰۶۳ آن را بانجام رسانده (ف ۱۶۷۴ و ۲۴۵۵ ـ سپه ۱ : ۲۵۸ ـ معارف ۱ : ۶۶) .

۱۴۹۳

نسخ ۱۴ ج ۱۲۹۰/۱ ، عنوان و نشان شنگرف .
۱۷ س ۷/۵×۱۳ ، ۱۱۲ گ ۱۰/۵×۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی .

رسالة صفائیه

از سید محمد باقر بن زین العابدین جندقی شاگرد شیخ احمد احسایی و سید کاظم رشتی و کریمخان کرمانی است و پس از مرگ آنها و بدرخواست میرزا احمد صفایی پسر میرزا ابوالحسن یغما نوشته و از چهار گونه توحید در آن یاد کرده است و یک مقدمه و چهار مقام و یک خاتمه در آن هست و رسالهٔ عرفانی شیعی است .

آغاز: بسمله . الحمدلله رب العالمین . . . و بعد چنین گوید ... محمد باقر بن زین العابدین الطباطبائی الجندقی ... که جناب ... المیرزا احمد المتخلص بالصفائی ابن المرحوم ... المیرزا ابوالحسن المتخلص بیغما . . . باین فقیر . . . فرمودند . . . که در مقامات چهار گانهٔ توحید . . . رساله‌یی بنویسم .

انجام : عدن هافی علم‌الله الرحمن تمام شد رسالهٔ شریفه ... فی چهاردهم شهر جمادی‌الاولی من شهورسنة تسعین ومائتین بعدالالف حامداً مصلیاً مستغفراً . تمت .

۱۴۹۴

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان و نشان ، شنگرف آغاز و انجام افتاده .
۱۹ س ۵/۵×۱۱ ، ۱۶۳ گ ۹/۵×۱۷ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی مقوایی و روی مشکی .

تهافت الفلاسفة

از خواجه زادهٔ برسوی رومی (در گذشتهٔ ۸۹۳) است در بیست و دو باب (چلبی ۴۳۹ ـ معجم المطبوعات ص ۸۴۳) .

۱۴۹۵

نسخ محمد علی بن حیدر اسفندیار در شعبان ۹۹۸ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «ع ل» از زین الدین علی بن عبدالعالی .
۹ س ۵/۵×۹ ـ ۲۴۱ گ ۱۱×۱۷ ، کاغذ سپاهانی نخودی ـ جلد تیماج مشکی ضربی .

الالفیة

از شهید یکم دانشمند نامور شیعی است (ف ۱۷۸۳) .

۱۴۹۶

نسخ خود مؤلف در زمان ناصرالدین شاه در پنجشنبه ۴ ج ۱۳۰۰/۲ ، خط خوردگی دارد و سفید گذارده شده و مؤلف پس از تجلید نیز چیزهایی بر آن افزوده است .
۱۴ س ۸×۱۵ ، ۵۹ گ ۱۱×۱۷ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا .

نجم الهدایه

از محمدتقی بن محمدحسین کاشانی است و در ۱۳۰۰ ساخته و در آن از روا یا ناروا بودن ستاره‌شناسی و نجوم گفتگو داشته و بروش پرسش و پاسخ است.

آغاز: بسمله . الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید بندهٔ خاطی محمد تقی بن محمد حسین کاشانی الاصل ساکن بلدهٔ طهران که چون بعضی از اجله و اشراف واهل فضل و کمال چند سؤالی که متعلق بعلم نجوم وهیئت بودند از حقیر سراپا تقصیر کرده بودند واجابت ایشان لازم بود لهذا درمقام بیان جواب بر آمدیم وسؤالهارا اول ذکرمیکنیم و بعد ازآن از هرسؤالی جواب میگوئیم ...

انجام: ... تمام شد تصنیف رساله نجم الهدایه بتوفیق خداوند عالم در شب پنجشنبه چهارم شهر جمادی الثانیه سنهٔ هزار وسیصد هجری .

۱۴۹۷

نسخ محمدرضا در ۱۰۹۶ ، عنوان شنگرف ، صفحات در وجدول شنگرف ، با سرلوح در آغاز درزمینهٔ زر و آراسته ، حواشی نستعلیق بانشانهٔ «ح ره» ، «س» ، درآغاز نسخه آمده : «صار هذاالکتاب من مالی - احسن الله بالهدی حالی» ، مهر عبدالوهاب موسوی دارد .

۱۵ س ۵×۱۴ ، ۱۸۴ گ ۱۱ × ۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی درون سرخ گرد زرین .

سلم الاصول

از ابومنصور حسن عاملی است .

۱۴۹۸

نستعلیق نظیری بروی در ۴ شعبان ۹۷۹ ، نشانها شنگرف ، حواشی با نشانهٔ «مهر» ، ابیوردی «ابو» «منه» ، بیتها ۱۵۰۰ .

۱۹ س ۵×۱۱ ، ۲۱۵ گ ۱۱ × ۱۸ ، کاغذ سپاهانی رنگارنگ - جلد تیماج عنابی ضربی مقوائی درون سرخ .

حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

از میر سید شریف گرگانی است که درهامش لوامع الاسرار چاپهای ایران دیده میشود .

۱۴۹۹

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، متن شنگرف و شرح مشکی ، حواشی با نشانهٔ «س» ، نسخه از ابتدهٔ دوم شرح «الکلمة لفظ وضع لمعنی مفرد» است تا «قوله وهمافی غیرهما ای التونان فی غیر المثنی» ، آغاز وانجام افتاده است .

۲۷ س ۷/۵×۱۴ ، ۳۷۷ گ ۱۳×۲۱ ، کاغذ سپاهانی نخودی - بی جلد .

شرح الکافیه

از نجم الائمه رضی استرابادی است (منزوی ۲ : ۴۱۲) .

۱۵۰۰

متن که زیر خط سرخ گذارده شده نسخ وشرح نستعلیق ازعبدالله زاهد در شوال ۱۰۹۸ ، حواشی فارسی دارد ، درپایان نسخه مسئله‌ایست فقهی از شیخ حرعاملی و هشت برگ چاپ سنگی ۱۲۸۵ از رساله‌ای بنام منتخب المسائل که فتاوای سیدحسین الفاراکسی در آن گردآورده است.

۱۶ س ۷۵×۱۴ ، ۱۷۶ گ ۱۱/۵ × ۱۸ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج مشکی مقوائی گرد آن سرخ.

نور ساطع

شرح و ترجمهٔ ملا محمد مراد کشمیری است از بدایة الهدایه شیخ حر عاملی تألیف ذی‌قعدهٔ ۱۰۹۱ که در رجب ۱۰۹۸ ساخته است (ف ۱۰۹۳) .

۱۵۰۱

نسخ و مورخ ۱۰۷۱ در تبریز با حواشی «منه» بخط نستعلیق بر شمارهٔ یکم و شماره های دیگرهم بهمین خط است .

۱۸س ۸×۱۴ ، ۱۰۵گ ۱۴×۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی .

مجموعه

۱ـ ضیاءالعین از غیاث‌الدین منصور دشتکی (ف۹۴۶) (۱پ ـ ۳٤ر) .

۲ـ خلة‌المؤمنین از عاشوربن محمد تبریزی که بنام ملا خلیل قزوینی در پنج روز ساخته و در چند فصل ویك تکمله ویك تبصره و یك هدایه ویك تشوقه‌است در نسخهٔ ما این عنوانها دیده میشود :

فصل فی کیفیة التصوف .

فصل فی ان الجسم ذواجسام صغار .

فصل فی حدوث العالم .

فصل فی النفس و ان الناطقة غیرالبدن .

فصل فی حشرالاجساد .

آغاز: بسمله . وبه نقتی الحمدلله الذی انزل علی عبده الغرائب وبینه فیه بینات و حججاالاولی الالباب . . . اما بعد فانا . . . ابن محمد عاشور التبریزی لمارایت بعض العلماء ... غیرمراع شریطة العدل و الانصاف .

انجام: ان یعفوعما وقع من طغیان القلم من الخطاء و الخلل وعما علیه البشر من السهو والزلل و ان یعاملنی بفضله و رحمته بمحمد و عترته انه هو الغفور الرحیم سنه ۱۰۶۳ (۳٤پ ـ ۳۸ر حاشیه دارد با نشانهٔ منه)

۳ـ گویا حاشیه‌ایست برحاشیه میرسید شریف برشرح حکمة العین .

آغاز: بسمله . وبه‌نستعین . قال المعقول الخاص بذاته قدیکون الخ اقول کانه ... ان طبایع الموجودة فی الخارج فی ضمن اشخاصها حاصرة وبذواتها .

انجام: وبالجملة ان الجسم الواحد لایصیر کثیرامع بقاء هویته (۳۹پ ـ ۷٤ر)

٤ـ سوادالعین محقق خفری (ف۹۴۲) (۷٤پ ـ ۱۰۵پ بهمان خط و پایان افتاده است) .

۱۵۰۲

نسخ روز سه‌شنبه ۱۷ ذی‌قعدهٔ ۱۱۴۴ ، متن زیرخط سرخ و نشان شنگرف و حواشی نستعلیق تازه‌تر با نشانهٔ «مرتضی» .

۱۶س ۷/۵×۱۴ ، ۲۸۳گ ۱۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ازبکی ضربی مقوایی .

شرح الهدایة

از صدرای شیرازی است

۱۵۰۳

نسخ سدهٔ ۹ و ۱۰ عنوان درشت از پایان نونویس سدهٔ ۱۳ ، نسخه از انکاح است تا قصاص .

۳۶س ۱۲×۱۷ ، ۱۱۷گ ۱۹/۵×۲۴/۵ ، کاغذ سمرقندی و فرنگی ـ جلد تیماج ازبکی ضربی مقوایی عطف مشکی .

۱۵۰٤

نسخ سدهٔ ۸ عنوان و نشان شنگرف حواشی ریزتر ، نسخه از اوائل صلوة است تا اوائل جنایات ، درپایان جزو تحسین تاریخ یکشنبه ۱۲ ع۲ ، ۸۲۱ دیده میشود ، آغاز افتاده است .

۳۷س ۱۴×۲۰ ، ۲۴۴گ ۱۸×۲۷ ، کاغذ سمرقندی ـ بی جلد .

۱۵۰۵

نسخ سدهٔ ۹ عنوان ونشان شنگرف وبخط محمدبن حسن بن محمد سلیمان طبری است واوکتاب وصایا را در روز پنجشنبه نزدیک بپایان ماه ذی‌حجهٔ ۸۵۴ نوشته است، برگ یکم اسوتویس است و درپایان مهر «سلیمان منی» وارد، نسخه کامل است.

۲۳س۱۲×۱۸، ۲۵۱گ ۱۷×۲۴، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج مشکی مقوایی.

قواعدالاحکام

ازعلامهٔ حلی است، این سه نسخه‌اهمین کتاب است.

۱۵۰۶

نسخ محمدباقربن احمد درروزآدینه ۱۴ج۱/۱۳۰۱ عنوان ونشان شنگرف.

۲۵س۱۱×۱۷، ۱۶۱گ ۱۱×۱۷، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج گرباگی.

الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة العقلیة

از صدرای شیرازی است (ف۱۰۵۰) این نسخه فن نخستین است دربیان ربوبیات.

۱۵۰۷

نستعلیق ابن‌محمد شیخو درمحرم ۸۹۹، عنوان شنگرف و دربرخی جاها سفید مانده، مالک محمدحسین بن محمدجعفر تنکابنی در۱۳۳۳.

۱۷س۴/۵×۱۰، ۱۷۸گ ۹×۱۷، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا عطف ومیقین فرسوده.

مجموعه

۱ـ حاشیهٔ حاشیهٔ تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرسالة الشمسیة که حاشیه ایست از مولانا احمد ابیوردی برحاشیهٔ میرسید شریف بر شرح قطب رازی برشمسیهٔ کاتبی.

آغاز: بسمله. الحمدلله‌الذی‌نورقلوب‌العارفین بانواع انوار المعارف الالهیة.. اما بعد فهذه هذیانات الفها ... احمدالابیوردی.

انجام: سلب‌الشیء عن‌نفسه (۱پـ۱۲۸پ).

۲ـ حاشیه عمادبن یحیی‌بن ولی فارسی برحاشیهٔ‌میر.

آغاز: بسمله نحمدک یامن انطق لبیان عبده بآثار جلاله... اما بعد فان اقل عباده الولی عمادبن یحیی‌بن ولی القاری.

انجام: علی‌الشروع فی‌المنطق و اجیب بمنع (هامش گ ۱ پ ـ ٤ ر بهمان خط و ناقص).

۳ـ رسالهٔ شریفیه درعلم‌آلی و استقلالی.

آغاز: بسمله. و به‌نستعین. الناظر فی المراة ربما کان متوجها الی الصورة المرتسمة.

انجام: اتفاق بل ضرورة (۱۲۹ ر ـ ۱۳۰ ر بهمان خط).

٤ـ حاشیه‌ایست از مولانا احمدابیوردی برواقیه یا شرح متوسط (منزوی ۲: ٤٦۲ ش ۸۳۸). درصفحهٔ عنوان آمده: حاشیهٔ مولانا اعظم سلطان المدققین مولانا احمد ابیوردی بر متوسط».

آغاز: بسمله. وبه ثقتی (قوله) مایتلفظ به الانسان الاحسن ترک لفظ‌الانسان.

انجام: لالان اثبات ما انتفی عن الاول للثانی (۱۳۱ پ ـ ۱۷۷ ر بهمان خط شیخوبن محمد ومورخ ذی‌حجهٔ ۸۹۹).

۱۵۰۸

نستعلیق سدهٔ ۱۲ عنوان ونشان شنگرف ودرلیهٔ دوم عنوان سفیدمانده، ازپایان افتاده‌است.

۱۴س۶×۱۰/۵، ۱۹۱گ ۹/۵×۱۴، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج قرسوده.

حاشیهٔ شرح حکمة العین

حاشیهٔ ملامیرزاجان باغنوی است بر شرح میرک بخاری بر حکمة العین کاتبی (طوس ٤ : ۸۳ ش ٥١٦).

۱٥٠۹

نسخ سید احمد طباطبائی یزدی در ۱۲۸۳، حاشیهٔ «منه» بخط نستعلیق، عنوان و جدولها شنگرفی.

۱۸س، ۸×۱۴ ، ۳۷گ، ۱۴/٥×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج فرسوده.

المیراث

از مولی محمد تقی هروی که در نجف در روز دوشنبه پایان رجب ۱۲۸۳ آن را بانجام رسانده است، در این نسخه این تاریخ تسوید و تحریر مؤلف هست (ف ۲۰۸۰).

۱٥۱٠

نستعلیق محمد اسمعیل حسینی در روز شنبه ۲۹ رمضان ۱۲۹۳ بامهراو ، عنوان و نشان شنگرفی، جدول شنگرفی و لاجوردی.

۱۸س، ٦/٥×۱٠ ، ۷٥گ، ۹×۱۴، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی فرسوده.

حاشیة المعالم

از سلطان العلما خلیفه سلطان است (ف ۱٦۷٥).

۱٥۱۱

نستعلیق بیک محمد شیرغالی در سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرفی.

۲۴س، ۸×۱۴ ، ۱۷۹گ، ۱۴×۱۹/٥ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا.

حاشیهٔ شرح حکمة العین

از باغنوی است (ش ۱٥٠۸).

۱٥۱۲

نستعلیق عوض محمد بن زین العابدین زاری مشهدی در مدرسهٔ میرزا جعفر در ۱۲۴۴ در هنگام مباحثهٔ با نوروزعلی برادر خود.

۱۸س، ۹/٥×۱٥ ، ۲۴٦گ، ۱۴×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرباکی مقوایی درون مشکی.

شرح المختصر النافع

شرح سیدعلی طباطبایی است بر مختصر نافع محقق حلی (ف ۱۹۳۹ و ۲٠٠۲) نسخهٔ ۷۲٤ ها از طهارت است تا وصیت و این نسخه از نکاح تا پایان شرح.

۱٥۱۳

نسخ سدهٔ ۱۲ عنوان و نشان سرخ در جدول شنگرفی.

۱۷س، ۷×۱۳/٥ ، ۱۷٠گ، ۲۱/٥×۲۹ ، کاغذ فرنگی ـ جلد روغنی فرسوده درون زر و سرخ و زرد آراسته.

حاشیة الفوائد الضیائیة

حاشیه‌ایست از سید نعمة الله جزائری بر شرح عبدالرحمن جامی بر کافیهٔ ابن حاجب و بچاپ رسیده است.

۱٥۱٤

نسخ محمد تقی بن مولانا حاجی حسین بمی کرمانی در ۲٠ صفر در شمارهٔ یکم و نیمهٔ روز آدینه ۱٠۴۸/۱٤۸ در شمارهٔ دوم عنوان شنگرفی.

۲٥س، ۸/٥×۱۸ ، ۱۸۳گ، ۱۳/٥×۲۳ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرباکی مقوایی.

مجموعه

۱ـ رسالة فی کیفیة الاستخارة از علی بن یوسف عاملی در چهار باب (۱پ ـ ۵ر).

آغاز: بسمله . الحمدلله وسلامه علی عباده الذین اصطفی . . وبعد فیقول . . . علی بن یوسف العاملی مولداً والنجفی مسکناً هذه تبذیسیر فی کیفیة الاستخارة انتخبتها من بعض کتب الاصحاب اجابة لالتماس بعض الاحباء وهی مرتبة علی ابواب : الاول فی معنی الاستخارة فی اللغة العربیة ، الثانی فی فضلها ، الثالث فی آدابها ، الرابع فی کیفیتها .

انجام : ولیکن هذا آخر ما اردنا اثباته من کیفیة الاستخارة و ادبها و الحمدلله وحده .

۲ ـ المقاصد العلیة فی شرح الرسالة الالفیة از زین شهید اول و ثانی (پ ـ ۱۸۱ پ) .

۱۵۱۵/

نسخ جوادبن ملاابوالقاسم نایینی درروز آدینه ۱۶ رجب ۱۲۸۱ (ش۴) عنوان ونشان شنگرف هردوشماره یک خط است .

۳۱س۷×۱۵ ، ۲۰۰گ ۱۲×۲۲/۵ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی درون سرخ .

مجموعه

۱ـ شرح رسالة العلم از محمودبن محمد تبریزی شاگرد شیخ احمد احسایی برمتن استاد خود (۱پ ـ ۴٦پ) .

آغاز: بسمله . الهی تاهت اوهام المتوهمین وقصرت طرف الطارقین . . . وبعد فیقول . . محمودبن محمد التبریزی . . .

انجام : وشرعت فی تألیف هذه الرسالة فی دارالسلطنة تبریز و ختمتها فی دارالخلافة طهران . . . و کان ذلک فی الساعة الثالثة من لیلة الاحد شهر شعبان المعظم

من شهورسنة وخمسین بعد المائتین والالف من الهجرة . . وصلی الله علی من لانبی بعده .

۲ـ جامع الاسرار ومنبع الانوار سیدحیدر آملی[۱] (۴۹ر ـ ۱۹۹ ر برابر با ۱۴٦ر تاپایان نسخه ش ۳۴۱ ف ۴۲۵) .

۱۵۱٦/

نسخ سدة ۱۰۵۹ و درپایان جزو دوم تاریخ روز یکشنبه صفر ۸۴۴ ودرصفحهٔ عنوان جزو سوم آمده که برای خزانهٔ شکراللهبن احمدبن علی عناقوی ‌دوست او صالح بن فلاح حیدالی کعبی در ۹۱۷ نوشته است ، نسخه ازنیمه‌های نکاح است تافروبك بپایان دیات وآغاز وانجام افتاده است .

۲۳س۱۳×۱۹ ، ۲۱۴گ ۱۷×۲۳ ،کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی فرسوده .

تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامیة

از علامهٔ حلی است (ف ۱۸۰۸) .

۱۵۱۷/

نستعلیق روز یکشنبه ۱۵ ج ۱۰۵٦/۲ ،عنوان ونشان شنگرف ،باسرلوح درزمینهٔ لاجوردی باگل وبوتهٔ زرد وسرخ ، فهرست مطالب درآغاز هست ، حواشی لغوی دارد .

۱۹س۷×۱٦ ، ۳۰۴گ ۱۴×۲۲/۵ ،کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی مقوایی .

مکارم الاخلاق

از ابی نصرحسن طبرسی است (ف ۲۷۹۹) .

۱ـ فهرست اصل این کتاب درچهارقاعده است وقواعد اصل سوم آن چنین است .
۲ـ فی الشریعة والطریقة والحقیقة .
۳ـ فی النبوة والرسالة والولایة .
۴ـ فی الوحی والالهام والکشف .
۵ـ فی الاسلام والایمان والایقان .

۱۵۱۸

نستعلیق سدهٔ ۱۳ از محمدتقی بن محمدرضای کوکدی گلپایگانی در سیاهان، عنوان و نشان شنگرف،
۱۵س ۵/۵×۱۱، ۳۳۶گ ۱۱×۱۸، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ ـ الآداب الدینیة للخزانة المعینیة (۱پ ـ ۲۵ ر) از امین الاسلام ابوعلی طبرسی درچهارده فصل که برای خواجه اتابك ابواحمدبن فضل بن مرتضی امیرالمؤمنین ساخته است (ذریعه ۱ : ۱۸ ـ طوس ۵ : ۱ ـ معالم العلماء ش ۸۹۳) .

۲ـ کشف الریبة عن احکام الغیبة از شهید ثانی (۲۵ پ ٦٤ پ مورخ روزشنبه ٤ج۱/ ۱۲٦٤) .

۳ـ منهاج النجاة از فیض کاشانی (٦۵پ ـ ۹۵ رمورخ روز یکشنبه ۲۰/ ۲/ ۱۲٦۵ از باب المعاصی تا پایان) .

٤ـ تنبیه الراقدین ۹۷ پ ـ ۱۰۹ ر مورخ ۲۲ صفر ۱۲٦٤) از مولانا محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی در گذشتهٔ ۱۰۹۸ که برقم در آغاز شب ۲۱/ ۱/ ۱۰٦٦ ساخته است و آن با محاسبة النفس ابن طاوس در ۱۳٤۰ بچاپ رسید (ذریعه ٤ : ٤٤۳) .

۵ـ اثنتی عشرة آیات مستنبطات من التوریة من کلام علی بن ابی طالب (۱۰۹ پ ـ ۱۱۰) .

٦ـ التنبیهات العلیة علی وظائف الصلوة القلبیة از شهید ثانی است (۱۲۹ پ ۲۲۲ پ مورخ ع ۲ ، در برگهای ۱۱۰ پ ـ ۱۲۹ ر و ۲۲۳ و ۲۲٤ پندهایست درحدیث واخلاق وتصوف) .

۱۵۱۹

نستعلیق سدهٔ ۱۳ با مهر و امضای مؤلف (ص۹ ۲۹٦) و با فهرست در آغاز ، در پایان یادداشتی است از حسن طبیب (مؤلف) که در دو ساعت بالظهر روز پنجشنبه ۲۸ محرم ۱۲۹٤ در بندرویلم کنار لرد «جناب آقا» افسرده نشسته بود چون چهارماهی بود که از تهران آگاهی نداشته است . همچنین می‌نویسد که در ۱۲ رمضان ۱۲۹۸ در بروجرد و در ۲ ذی قعده ۱۳۱۲ در کردستان بوده‌ام ـ ۸۵٤ صفحه‌شمار دارد .

۱۸ س ۹×۱۵ ، ۴۲۷گ ۱٦/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج الوانی مقوایی .

طب امراض

از حسن بن ابی الحسن تنکابنی پزشك سدهٔ ۱۳ و ۱٤ و ترجمهٔ طب جدید است
آغاز: بسمله . حمدله . . . اما بعد بدانکه علم بطبایع امراض علمی است که شناخته میشود از او اعمال بدن انسانی در حالت مرض .
انجام : رتج وایذاهای مریض از بخار .

۱۵۲۰

شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف، حواشی با نشانهٔ «ابن ظ ر علی عنه» انجام افتاده و آغاز خطبهٔ اهدای بشاه هم افتاده است .

۲۱س ۱۱×۱۹ ، ۱۳٦گ ۱۵/۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج عنابی ضربی مقوایی .

حاشیة الشفا

از آقاحسین خوانساری است (ف ۲٤۲) .

۱۵۲۱

نستعلیق محمد بن حسین جمال الدین حسینی در روز آدینه آغاز ج۱/ ۸۹۰ ، عنوان ونشان شنگرف، حواشی با نشانهٔ «س» آغاز افتاده .

۱۹س ۷×۱۲ ، ۱۷٤گ ۱۲×۲۲ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

الوافية في شرح الكافية

از ركن الدين حسن بن محمد حسيني استرآبادی است (منزوی ۲ : ٤٦٢).

۱۵۲۲

نسخ عنوان ونشان شنگرف ۱۱۲۰ (ش ۹).
۲۰ س ۶/۵×۱۳ ، ۵۶ گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زروضربی .

. مجموعه

۱ـ فصل فی المناظرة (بدون سطر ک ۱ ر).

آغاز: اعلم ان كلام المناظرين اما فی التعريفات او فی المسائل.

انجام: ان يتكلما فی كل علم بما هو وظيفته والله اعلم بالصواب و اليه المرجع والمـآب.

۲ـ شرح آداب البحث از عضدالدين ايجی كه عصام الدين ابراهيم بن محمد بن عربشاه اسفراينی بنام تاج الدين عربشاه اندقانی شهيد نوشته ودر ديباچه ميگويد كه او از گروه اثنی عشريه بوده است از آن دوازده شاگردی كه در تصنيف با ايجی همكاری ميكرده‌اند، برهامش نسخهٔ ما آمده كه سيف الدين ابهری يكی از برجستگان اين گروه بوده است و اين تاج الدين را هم حاسدان در جوانی بزهر كشته اند (حاشيه منه) (طوس ۱٤٤ منطق ـ برلين ۵۳۰۵)

آغاز: بسمله . نحمدك يا من لاناقض لما اعطيت ولامعارض لما قضيت ولاشاهد بثبوت مانفيت ولاسند لمنع ما اثبت . . . وبعد فيقول . . . ابراهيم بن محمد بن عربشاه الاسفراينی انی طالعت فی ساعة او بعض .. الرسالة المنسوبة الی الامام ... عضدالملة .. فی آداب البحث.

انجام: ونعوذبه من الاثم و الوبال فيما فيه من الاختلال انه الكريم المتعال. (۱ پ ـ ۱۰ ر حواشی منه دارد).

۳ـ فصل فی شرايط المناظرة (۱۰ ر).

آغاز: اقول قبل الخوض فی المقصود عدة من الشرايط التی اعتبرها الامام فخرالدين الرازی ره للمناظرة وهی تسعة الاول انه يجب علی المناظرين ان يحترزوا عن الايجاز والكلام عند المناظرة.

انجام: وكذلك بالنسبة الی المعارض (لمولانا قطب الدين كلانی).

٤ـ شرح آداب المناظرة از مولانا محمد حنفی بخاری رومی برمتن رسالهٔ عضدی (ف ۶۰ ـ برلين ۵۲۹۶ ـ چلبی ۱ : ۶۹ ـ بگواهی ابی الفتح در حاشيهٔ برشرح رومی برآداب عضدی ش ۱۵۲۲/۵) ، نه از كمال الدين مسعود شيروانی چنانكه در فهرست طوس (ش ۱٤۳ منطق) آمده است .

آغاز: بسمله . وبه نقتی . لك الحمد جعل الله تعالی مخاطبا تنبيها علی القرب

انجام: مانند ش ۸۸۳/۳ (۱۰ پ ـ ۱٤ ر حواشی منه دارد).

۵ـ حاشية شرح آداب البحث از ابوالفتح بن مخدوم حسينی برشرح مولانا محمد حنفی بخاری رومی برآداب عضدی (چلبی ۱ : ۶۹ ـ طوس ش ۷۲ ـ برلين ۵۲۹۸).

آغاز: بسمله الحمد لله علی افهام الخطاب . . . اما بعد فهذا شیء عجاب . . . علی الشرح .. للرسالة الشريفة العضدية فی الاداب.

انجام: والذين هم محسنون. نقله من السواد الی البياض ... مؤلفه.. ابوالفتح بن مخدوم الحسينی .. فی المشهد المقدسة الرضوية فی سنة ۹۹۶ الهجرية (۱٤ پ ـ ۳۳ پ حواشی دارد بانشانه « منه ره » وجز آن).

۶ـ شرح آداب المناظره از مولانا احمد جندی بررسالهٔ عضدی (چلبی ۱ : ۶۹).

آغاز: باسمك اللهم يا واجب الوجود ويا واهب الخير والجود (لك الحمد) هو الوصف بالجميل على الجميل على جهة التعظيم و التبجيل.

انجام: والكل صالح للسندية اذ الكلام فى الكلام الاول

(۳٤ پ ـ ٤۰ ر مورخ ۱۱۳۰).

۷ـ حيرة العقلاء يا حيرة الفضلاء از شمس الدين محمد خفرى (ف ۹٤٥)

(٤۳ پ ـ ٥٤ ر).

۸ـ بندى از تعديل المعيار خواجهٔ طوسى درباره شبههٔ جذر اصم.

آغاز: بسمله. وبه نقتى قال المحقق الطوسى نصير الملة و الدين ره فى اواخر تعديل المعيار فى شرح نقد تنزيل الافكار فى تعديل الاسرار فى المنطق تصنيف الفاضل اثير الدين للفضل بن عمر الابهرى قوله ومن المغالطات الصعبة ماقيل فى اجتماع النقيضين ان قول القايل كل كلامى كاذب فى هذه الساعة اما ان يكون صادقا او كاذبا.

انجام: وهومن باب سوء اعتبار الحمل انتهى كلامه رفع مقامه.

(٥٤ پ ـ ٥٥ ب).

۱۵۲۲

نسخ سدهٔ ۹، عنوان شنگرف، آغاز و انجام افتاده،

۲۲س، ۹/٥×۱٤ ـ ۳۷٤گ ۱۲×۱٦، كاغذ سمرقندى ـ جلد تيماج ترياكى ضربى.

كتاب فى الطب

در اين نسخه ۱۸ باب است از « الباب الاول يذكر فيه الامراض التى تختص بالشعر » تا « الباب الثامن عشر فى الحميات و الامراض التى لا تختص بعضو »

اين نسخه موجز قرشى (ف ۸۱۱ ش ۱/٤٦۰) و قانونچه چغمينى (ف ۷۹٦ ش ۱/۱۰۹۳) نيست (۱).

آغاز: الباب ثامن عشر فى الحميات و الامراض التى لايختص بعضو... الباب الاول يذكر فيه الامراض التى تختص بالشعر

انجام: البرص و هو تغير لون الجلدة الى البياض ... وقد ذكرتها فى حدمه.

فهرست بابها:

الباب الاول يذكر فيه الامراض التى تختص بالشعر.

الباب الثانى تذكر فيه امراض جلدة الرأس.

الباب الثالث فى ذكر الامراض التى تختص باجزاء الرأس والدماغ

الباب الرابع فى امراض العين.

الباب الخامس تذكر فيه امراض الاذن.

الباب السادس تذكر فيه امراض الانف.

الباب الثامن تذكر فيه امراض الحلق.

الباب التاسع تذكر فيه الامراض التى تختص بالصدر.

الباب العاشر فى امراض القلب.

الباب الحادى عشر يذكر فيه امراض المعده.

الباب الثانى عشر ـ (افتاده است).

الباب الثالث عشر ـ يذكر فيه امراض الطحال.

الباب الرابع عشر فيه امراض الامعاء والمقعدة.

الباب الخامس عشر يذكر فيه امراض الكلا والمثانة والانثيين و القضيب.

۱ـ درفهرست ره آورد قانونچه بنام خود و بنامهاى صناعة الطب وطب خوانده است (س ۲۸۳ ش ۲/۲۷۹ نيز ص ٤۲۹ و ش ۱/۲۷۳ نيز ص ٤۲۱ـ ص ۲۹٦ ش ۲۷۱/۳ نيز ص ٤۲۹ـ ص ۳٤٦ ش ۲۰۱ و ۲۰۲ و ۲۳۹/۳ نيز ص ۳۹٤)

الباب السادس عشر فی امراض الرحم

الباب السابع عشر فی امراض الورکین و المفاصل و عرق الانسا و النقرس

الباب الثامن عشر ـ یذکر فیه هذه الامراض اللتی لاتختص بعضو.

۱۵۲۴

نسخ سدهٔ ۹، عنوان شنگرف ، آغاز در باب ۱ مقالهٔ ۱ افتاده و تا پارهای از باب ۱۷ مقالهٔ ۵ فی الغرائز را دارد.

۲۳س ۱۴×۲۰ ـ ۳۶۸گ ۱۷×۲۶ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

الحاوی فی التداوی

از نجم الدین محمود بن صاین الدین الیاس شیرازی است (ره آورد ص۴۱ـ۴۶ ش۲۱ـ۲۵).

۱۵۲۵

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و ۱۲ ، عنوان شنگرف ، جای شکلها سفید و ناشیه شده است.

۱۷س ۸×۱۴ ، ۱۰۸گ ۱۲×۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

اشجا و اثمار

از علیشاه منجم درغانی خوارزمی بخاری است (ف ۸۳۱ ـ استوری ۲: ۶۱).

۱۵۲۶

نسخ ذی حجهٔ ۱۲۲۷ ، عنوان شنگرف.

۲۷س ۱۰/۵×۱۵ ، ۱۸۳گ ۱۴×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی آهار مهره ـ جلد تیماج زرباکی مقوایی.

منیة اللبیب فی شرح التهذیب

از عمیدالدین یا ازضیاء الدین است (ف ۷۲۷).

۱۵۲۷

نسخ سدهٔ ۱۱، عنوان و شعرها شنگرف، آغاز و انجام افتاده و از تاریخ است تا تصریف.

۳۶س ۸×۱۸/۵ ، ۲۴۵گ ۱۳/۵×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

المقاصد النحویة فی شرح شواهد شروح الالفیة

از بدرالدین ابومحمد محمود بن احمد عینی در گذشتهٔ ۸۵۵ است و شرح بزرگ اوست (چلبی ۲ : ۷۹) و شرح شواهد کوچک او فرائدالقلائد فی مختصر شرح الشواهد نام دارد.

۱۵۲۸

نستعلیق محمد بن میرابوالفتح حسینی در روز سه‌شنبه ۲۷ ج ۱۱۱۸/۲ عنوان شنگرف ، فهرست در آغاز هست و حواشی دارد ، نسخه جزو دوم است.

۳۱س ۷×۱۷ ، ۱۵۰گ ۱۳/۵×۲۳/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

المنتخب

از فخرالدین طریحی است.

۱۵۲۹

نستعلیق سدهٔ ۱۳ نشانه‌ها شنگرف ، آغاز افتاده است.

۸س ۶×۸ ، ۱۸۵گ ۹×۱۰ ، کاغذ سپاهانی ـ بی جلد.

کیمیا

رسالهٔ کیمیایی فارسی است ودر آن از سید رکن‌الدین آملی یادشده است.

فهرست بابها: باب حل‌الطلق ـ باب یصفر القمر ـ باب یؤخذ من الفضة الجید باب تخمیر یاقوت ـ باب عمل پیر همدانی ـ باب الشمس ـ باب درجوهر زرنیخ ـ باب تار ـ باب سیماب کشیدن ـ باب ترکیب ساختن ـ باب زنجفر ـ باب عقد الزیبق.

آغاز: وبایکدیگر تقطیر کن درفرعی غیر فرع اول.

انجام: واگر تصعید کند اولی باشد.

۱۵۳۰

نسخ سدهٔ ۱۲ نشانه‌ها شنگرف.

۱۲گ ـ ۱۱×۶س ۱۷۵ گ ۸×۱۴ = ۱۲۰ کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج فرسوده.

رساله در صالحات

این رساله درصفر ۱۱۴۱ درهنگامهٔ افغان درسپاهان تألیف شده وآغاز وانجام آن در نسخهٔ مالقتاده است (۱ ر ـ ۱۴۶ ر).

آغاز: میل بدان عضو مألوف نکند.

انجام: بچشم کشند دامیران خون.

پس ازین رساله صفت داروهای مرکب است برخی از روی خط مؤلف و صفت حب میرزا احمد طبیب ونسخهٔ آقامحمد صادق پسر شیخ محمد جعفر شیخ‌الاسلام پیشین سپاهان و گزیده‌ای از رساله‌ای در پزشکی که نزد میرزا محمد طاهر منجم سپاهانی بود و ازنیا کان باو رسیده بود و نسخه ای از روی خط میرزا محمد رحیم و نسخهٔ

احمد شاهی طبیب کابلی که برای حاجی عبدالمجید نوشته است و نسخه ای از خط حکیم مسیحا و نسخهٔ میرزا جلال ونسخهٔ استاد ملامحمدعلی ونسخهٔ آقا محمدحسین اصفهانی پسر آقاجعفر اتوکش.

۱۵۳۱

نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۳.

۲۷گ ـ ۱۵×۱۰س ۹۷ گ ۱۰٫۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی.

مجموعه

۱ـ پاسخ شیخ احمدبن زین‌الدین احسایی بپرسش شاگرد خود ابو جعفر محمدحسین باققی سرابانی درتفسیر نوزده حدیث (۱ ر ـ ۱۶ ر) (فهرست احسایی ۲ : ۴۹).

۲ـ فائده‌ای درباره تشبیه علی (ع) بشکل چهارم (۱۶ ر ـ ۱۷ ر) (فهرست احسایی ۲ : ۵۱).

۳ـ فایده‌ای در بارهٔ خوابی که شیخ احسایی دیده است (۱۷ر ـ ۱۸ر).

۴ـ رسالة فی‌الاشارة بالید از شیخ احسایی (۱۸ ر و پ).

۵ـ رسالة فی‌القدر از شیخ احسایی که بدرخواست شیخ عبدالله‌بن شیخ مبارک‌بن علی‌جارودی قطیفی نوشته است (۱۹ ر و پ) (فهرست احسایی ۲ : ۱۷).

۶ـ شرح رسالة القدر سید شریف از احسایی (۲۰ ر ـ ۲۴ ر ناقص) (فهرست احسایی ۲ : ۳۳).

۷ـ رسالة فی الخیال والصدر و القلب گویا از احسایی و مورخ ۱۳ ع ۱ (۲۵ ر ـ ۲۶ ر نستعلیق حسین‌بن‌محمد موسوی سرابی درروز ۲۵ ع ۲ / ۱۲۳۷ آغاز افتاده).

۸ـ حدیث اصبغ‌بن نباته وسلمان فارسی (۲۷ ر ـ ۳۰ پ)

۹ـ حدیث معراج بفارسی (۳۳ر ـ ۳۷ پ).

۱۰ ـ چهل حدیث (۳۸ پ ـ ۴۵ پ).

۱۱ ـ بندی از جامع المعجزات بفارسی (۴۶ ر ـ ۵۴ پ).

۱۲ ـ فائده‌ای درباره آل محمد بفارسی (۵۵ ر ـ ۶۰ پ).

۱۳ ـ رساله‌ای عرفانی (۶۳ ر ۸۳ ر).

۱۴ـ فی ثواب الموحدین (۸۸ ر ـ ۹۳ پ نستعلیق).

۱۵ ـ تفسیر آیهٔ صوم و پراکنده‌های دیگر (۹۴ ر ـ ۹۶ پ نستعلیق).

۱۵۲۲/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ عنوان شنگرف.

۱۷س ۵/۵×۱۰/۵ ، ۹۴گ ۱۰×۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج اریاکی ضربی مقوایی.

التشریح للمتعلمین

ترجمهٔ حنین بن اسحق است از کتاب جالینوس.

آغاز: بسمله . المقالة الاولی من کتاب جالینوس فی التشریح وهی فی تشریح العظام ترجمة ابی زید حنین بن اسحاق الترجمان . قال جالینوس : انه قد ینبغی للطبیب ان یعرف هیأة کل واحد من العظام فی نفسه.

انجام: الی ان یبتدی ان ینقسم تمت المقالة جالینوس فی تشریح المرزوق الصواب تمت بتمامها کتابه فی التشریح للمتعلمین.

۱۵۲۳/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان ونشان وشنگرف ، حواشی با نشانه «منه» ، نسخه از تجارت است تا وصیت.

۲۱س ۱۰×۱۵ ، ۲۴۴گ ۱۵/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی میان ترنج.

ریاض المسائل

از سید علی طباطبائی است (ف ۱۲۳۹ ـ ذریعه ۱۱ : ۳۳۶).

۱۵۲۴/

نسخ سدهٔ ۱۳ عنوان ونشان شنگرف ، نسخه از آغاز است تا دیات اعضاء و ناقص است.

۳۰س ۱۱×۲۰/۵ ، ۱۲۴گ ۱۷×۲۵ ، کاغذ فرنگی فرسوده بی جلد.

النهایة فی مجرد الفتاوی

از شیخ ابو جعفر محمد بن حسن طوسی است.

۱۵۲۵

نستعلیق ۱۰۱۶ ، متن زیر خط سرخ ، در ۱۴ برگ آغاز و سه برگ پایان یادداشتهااست ، شکل ونشان شنگرف ، با حواشی از «علی» و دیگران.

۱۷س ۷×۱۴ ، ۱۲۹گ ۱۵×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی گرو اگرد و درون مشکی.

شرح الملخص

شرح قاضی زادهٔ رومی است بر ملخص چغمینی (ف ۹۱۷).

۱۵۲۶

نستعلیق دوشنبه ۱۸ ج ۱/۱۰۳۱ ، عنوان ونشان شنگرف ، حواشی دارد ، با مهر «عبده علی الحسینی» ، برگ یکم نونویس است.

۲۳س ۹/۵×۱۶/۵ ، ۲۱۴گ ۱۸×۲۵ ، کاغذ سپاهانی نخودی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

شرح الاسباب و العلامات

شرح برهان‌الدین نفیس کرمانی است بر الاسباب و العلامات سمرقندی (ف ۷۶۹)

۱۵۳۷

نسخ ۱۰ شعبان ۸۶۰ چنانکه در پایان آمده و نام نویسنده را پاک کرده‌اند. سپس محمد باقر بن حسین رانکوئی جیلانی مینویسد که تاریخ «مصحح شده» ۸۶۰ بوده است. نسخه از سدهٔ ۱۰ و ۱۱ است. حواشی دارد با نشانهٔ «منه»، «م» و عنوانها در بالای صفحات هست.

نسخه در صفر ۱۱۰۵ از آن میرزا معصوم وزیر رشت بوده و از آن احمد بن حاج محمد حسینی در ۱۵ شعبان ۱۱۷۷ و در شوال ۱۱۳۷ عرض شده و یادداشت ۱۳۴۸ دارد و در کتابخانهٔ امامقلی بن محمدعلی بن فتحعلیشاه بوده در ۱۳۴۸، در آغاز و انجام مهر دارد.

۴۳ س ۱۱×۱۸، ۳۴۵ گ ۱۱×۱۸، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مقوائی.

شرح مفتاح العلوم

شرح مفتاح العلوم سکاکی است از میرسید شریف گرگانی که در نیمه های شوال ۸۰۳ ساخته است (۲ : ۴۱۶).

۱۵۳۸

نستعلیق علی‌محمد بن حاجی امامقلی در روز آدینه ۱۵ شوال ۱۲۸۵ (زمان ناصرالدین‌شاه) در دوستون و هامش چلیپا با در جدول وستون‌بندی زرین مشکی.

۲۱ س ۹×۱۸، ۱۴۵ گ ۱۵×۲۴، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی.

دیوان

مراثی میرزا عبدالرسول فنا است که برای حسین بن علی سروده است.

آغاز: بسمله . هوالمستعان و به نستعین

باز این فغان و غلغله اندر زمانه چیست؟
این آتش زبان فنا را زبانه چیست؟
مرغان باغ برده چرا سر بزیر پر
درمانده جمله در طلب آب و دانه چیست؟

انجام:

چه عجب گر رود این شهر بسیلاب فنا!
روز و شب خون دل از دیده این سیالست
گوییا ماه محرم شده بس خلق پدید
گرچه این فنا بلغ نه شوالست

تمام شد کتاب دیوان میرزا عبدالرسول المتخلص بالفنا ... در عهد سلطنت .. ناصرالدین‌شاه قاجار بید... علی محمد بن مرحمت پناه کهف الحاج حاجی امامقلی در روز جمعه فی پانزدهم شهر شوال المکرم من شهور سنه ۱۲۸۵.

۱۵۳۹

نسخ سدهٔ ۱۳ در دو جدول زنگار و شنگرف با سرلوح زر و لاجوردی و سرخ، در پایان روایتی است از سلمان و نافص.

۱۵ س ۱۰/۵×۱۷، ۹۷ گ ۱۶×۲۲، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ضربی مقوائی.

طب الائمة

روایتها ایست که از امامان شیعی در پزشکی آمده است (ف ۷۸۷ ـ ره آورد ص ۳۱۷).

۱۵٤٠

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان و نشان و شکل شنگرف، از پایان چند برگی افتاده و تا پایان «الفصل الثالث فی مقادیر اقطار القمر و الشمس و الظل» را دارد، نسخه در ۱۱۴۰ از آن یوسف نامی بوده است.

۱۹ س ۵/۵×۱۵، ۳۵۳ گ، ۱۲×۲۵/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی زرکوب و درون زرد تیره از یکسوی.

توضیح التذکرة

از نظام‌الدین حسن بن محمد نیشابوری است (ف ۷۰۷).

۱۵٤۱

نستعلیق محمد بن عسکری قمی در روز سه‌شنبه ۲٦ ع ۲: ۱۰۹۳ در ایروان، عنوان شنگرف، مهر «جواد الحسینی» در آغاز هست، و در رویهٔ نخستین برگ چنین نوشته شده: فهرست ما فی هذه المجموعة: شواهد الربوبیه و رساله وحدت وجود و رساله لوامع جامی و رساله در تحقیق نوروز الفرس از لسان الخواص قزوینی. یک صفحه از کتابی که باید همان رسالهٔ وحدت وجود باشد در پایان هست.

۲۰ س ۷/۵×۱۴ ـ ۹۴ گ ۱۲/۵×۱۹/۵، کاغذ سپاهانی ـ بی جلد.

الشواهد الربوبیة

از صدرای شیرازی است (ف ۱۰۵۰).

۱۵٤۲

نسخ و نستعلیق صفر ۱۲۱۷ و ۱۲۱۸ در قریهٔ لحه در مسجد سرریز، عنوان و نشان شنگرف، از احمد اورامی توفیقی برای شیخ فخرالدین محمد سعید، فهرست مجموعه در آغاز هست و دارد: «وهی عشرة رسائل».

۱۵ س ۸×۱۴، ۱۷۷ گ، ۱۰×۱۵/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا عطف تیماج مشکی.

مجموعه

۱ـ رسالة فی الاسطرلاب در بیست باب بعربی (۱ر ـ ۱۹ ر نسخ ۱۲۱۷).

آغاز: بسمله ـ رب تمم بالخیر ـ فها انا اشرع فی المقصود بعون الملك المعبود فنقول الاسطرلاب علم یعرف به احکام حرکات الاجرام السماویة ...

انجام: فتأمل حق التأمل وامعن النظر والله اعلم.

۲ـ مدخل منظوم (۲۰ ر ـ ۲۳ پ بخط نستعلیق برای شیخ محمد سعید در مسجد سرریز در روز پنجشنبه ۱٤ رجب) واین یکی جز مدخل منظوم طوسی است که در (ف ٤٤ ـ ۹ ره آورد ٤٤۱) شناخته شده است.

آغاز:

ابتدای کتاب در هر باب	چون کنی اختیار خوب و جواب
ماه در برج منقلب باید	ور به تیر است متصل شاید

انجام:

که داند شناخت در دو سرای	هیچکس علم غیب غیر خدای

(۲٤ ر ـ ۲۹ پ برآ کنده ها است).

۳ـ تهذیب المنطق تفتازانی (۳۰ ر ـ ۳٤ پ ناقص).

٤ـ لب الاصول در یك مقدمه و هفت کتاب (نسخ احمد اورامی در ۱۲۱۸) (برو کلمن فهرست نامها).

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی وفقنا للوصول الی معرفة الاصول ... وبعد فهذا مختصر فی الاصلین و ما معهما اختصرت فیه جمع الجوامع للعلامة تاج السبکی ... ونبهت الی خلاف المعتزلة ... وسمیته لب الاصول.

انجام: ویعلم انه لایکون الا ما یریدالله کونه.

۵ـ نظم خلاصة الحساب (۷۱ ر ـ ۹۵ ر نسخ و عنوان و نشان شنگرف)
از قوام الدین محمد سیفی قزوینی در گذشتهٔ ۱۱۵۰ (ذریعه ۹ : ۴۸۷ و ۷ : ۲۲۵ و ۱ : ۴۷۱) (۱)

آغاز: بسمله

الحمدلله القدیم الواحد	حمداً یشق قلب کل جاحد
... وبعد فالخلاصة الشریفة	مشحونة بالدرر اللطیفة
نظمتها کمنتقی الجمان	رکب فی قلائد العقیان

انجام :

فهذه خلاصة الحساب	قدنظمت کالدر فی النصاب
مختومة بماحسن الختام	بالحمد والصلوة و السلام

۱ـ سیفی یازده متن را در یازده ارجوزه سروده است بدینگونه :
۱ـ تهذیب الاخلاق .
۲ـ زبدة الاصول در ۳۱۰۰۰ بیت .
۳ـ مختصر الاصول حاجبی .
۴ـ شاطبیه (تجوید) .
۵ـ خلاصة الحساب در ۶۶۱ بیت .
۶ـ مبحث خط شافیه .
۷ـ الوافیة فی نظم الشافیة که شاگردش ملامحسن آنرا شرح کرد .
۸ـ مفرح القوام در نظم قانونچه .
۹ـ التحفه القوامیة فی نظم اللمعة الدمشقیه .
۱۰ـ الصافیة فی نظم الکافیه .
۱۱ـ الصفیحة للبهائی .

۶ـ نظم عروة الاسطرلاب و الصفیحهٔ شیخ بهایی (۹۵ ر ـ ۱۰۱ پ) از همو (ذریعه ۱ : ۴۵۵) .

آغاز:

عروة الاسطرلاب تحوی الدررا	عدتها مجذور الاثنی عشرا
	۱۴۴
تاریخها اذ نظمت فصیحة	قداطلیت بالعروة الصفیحة
	۹ ۱۱۲۳

....

و عروة ثم مدیر و مری	علاقة و حلقة فلیبصر

(پنجبیت)

بسمله .

حمدت ذاالعرش مصلیاً علی	محمد و آله ذوی العلی
و بعد فالعبد قوام نظما	عروة الاسطرلاب نظماً محکما

انجام :

فاختم بذکر القبلة الکتابا	واملاثمن العروة الاسطرلابا

۷ـ نظم تهذیب الاخلاق مشکویهٔ رازی (۱۰۱ پ ـ ۱۰۹ نسخ احمد نوشتی برای شیخ محمد سعید در ۱۳۲۸/۱۵ع) از همو (ذریعه ۱ : ۴۵۲)

آغاز: بسمله .

قال قوام حامد مقصرا	مصلیاً مسلماً مستغفرا
یاطالب الفضل بالاستحقاق	علیک بالتهذیب للاخلاق

انجام :

دستور فعل حجمه صغیر	فی وصفه و قدره کبیر
این که گره کلفت از خاطر رفت	در حکمت اخلاق سخن چون در گفت

اندیشه یلب عقل نظمش سنجید　　معیار خرد برای تاریخش گفت

۱۱۲۵

(پس ازین دو بیت است در نامهای هفت قلم)

۸ـ اسطرلاب منظوم از شیخ محمد وسیم بن احمد (۱۱۰ ر ـ ۱۱۴ ر نستعلیق و بدستور شیخ محمد سعید نوشته شده است).

آغاز: من کلام عمی شیخ محمد وسیم طاب ثراه:

قبل الصلوات و التحیات　　بر سید خلق و خیر سادات

....

شد امر که بنده این احمد　　بر اسطرلاب شروح بندد

انجام:

راس جاتی جناج و منطب ومنبع　　بطن ورجل است و ناطح از بر خوان

فهرست عنوانها:

القاب ادوات ـ القاب خطوط ام ـ القاب خطوط صفایح ـ القاب شبکه ـ معرفت ارتفاع شرقی و غربی آن ـ در معرفت طالع از ارتفاع ـ ارتفاع از طالع ـ معرفت دایر ماضی و باقی لیلی و نهاری از ارتفاع ـ معرفت قوس النهار و قوس اللیل و ساعات مستوی ومعوج ـ معرفت غایت ارتفاع و میل و بعد ـ معرفت مطالع و مغارب ـ معرفت تسویة البیوت ـ معرفت طلوع و غروب صبح و شفق و ساعات آن ـ معرفت ظل از ارتفاع و ارتفاع از ظل و وقت عصر واستخراج ظل مجهول از معلوم ـ معرفت طالع سالی از طالع سال دیگر ـ معرفت عرض بلد ـ معرفت ارتفاع قطب بروج ـ معرفت سمت از ارتفاع و ارتفاع از سمت ـ معرفت تقویم آفتاب وجزو وموضع آن ـ معرفت سمت قبله ـ معرفت خط زوال ـ ارتفاع مرتفعات ـ معرفت عرض رود ـ اسامی کواکب شبکه.

۹ـ وصایای شیخ احمد احسایی است بفارسی (۱۱۴ پ ـ ۱۱۶ پ)

۱۰۴۳

نستعلیق سده ۱۳ عنوان شنگرف.

۱۴س ۸/۵×۱۵/۵، ۲۰۸گ ۱۶×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوایی عطف تیماج عنابی.

اللآلی العبقریة فی شرح القصیدة الحمیریة

از فاضل هندی بهاءالدین محمد بن حسن اصفهانی است در شرح قصیده سید اسماعیل حمیری که پس از پرداختن به المناهج السویة فی شرح الروضة البهیة و پس از منیة الحریص فی شرح التلخیص ساخته است.

آغاز: بسمله اعلی قافیة تقوالاقاویل وقفه (؟) مقالة قالة الاراجیل مفتح نامسح الاناجیل و محتشم الدعوة فی الظل الظلیل اعنی حمد جلیل کمثله جلیل.

انجام: ثم ان لو کما عرفت اصلها بالمضی و ان دخلت (ناقص).

۱۰۴۴

نسخ عبدالحسین بن ملامهدی طرخورانی تفرشی در روز شنبه ۱۸ع۲/۱۳۳۳، ۱۷۱ ص. ۱۵س ۸×۱۴، ۸۵گ ۱۵×۲۱/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی.

شرح المنظومة النحویة

عبدالسمیع یزدی برای پسر خود مرتضی این منظومه را سروده وعلی بن عطیفه حسنی حسینی آنرا شرح کرده است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی وفقنا لصرف الهمم نحو الکمال... اما بعد فیقول علی بن عطیفة الحسنی الحسینی.

انجام: وارایة الوقف (قدفرغت من تسوید هذه الاوراق فی یوم السبت فی ثامن عشر من شهر ربیع الثانی من شهور سنه ۱۳۲۲)

آغاز متن:

حمداً لمن کرمنا بالمصطفی   وصهره و ولده اهل الوفا

....

والعروة الوثقی له جائت سمة   و فیه ابواب علی مقدمة

انجام متن:

للردع کلا و للاستفهام هل   و همزة و قد لتقریب الاجل

۱۰۴۵/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ عنوان شنگرفی ومشکی درشت .

۲۵س‍۸×۱۸ ، ۲۹۷گ ۱۳/۵×۲۲/۵ ،کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی مقوایی فرسوده.

حل الموجز

شرح اقسرایی است برموجز قرشی (ف۲۲۱۰)

۱۰۴۶/

نستعلیق ۱۱ رمضان ۱۰۹۸ دراردبیل درهنگامی که نویسنده نزد عالیجاه قوامی محمد حسین بیکا وزیرو حاکم مرکوی « سرعیبرده است نوشته شده است .

۱۱س‍۶/۵×۱۰ ، ۶۴گ ۱۰×۱۵/۵ ،کاغذ سپاهانی ـ بی جلد .

مجموعه

۱ـ نزهة الارواح (۱ و ۸ ب ناقص) ازامیرحسینی (ف۵۰۷)

۲ـ شرح اسماء حسنی بفارسی بروش عرفانی ودرپایان شرح هر اسمی فائده ایست ازاخبار وسخنان پیران و مشایخ دربارهٔ خاصیت آن وبرای «حضرت مخدومی افندی» ساخته شده است .

درآن یاد میشود از مولانا سیدالدین کاشغری و شیخ زین الدین خافی . نسخه از آغاز افتاده و از «الفتاح» است تا «الصبور» (۹ر ـ ۶۴ر) .

آغاز: صحت این بصحت پیوسته ... الفتاح مشتق است از فتح بمعنی حکم .

انجام: به سعادت قبول نظر وصول یابد .

صد شکر که این نامه چو بروفق مرام

گردیده به طالع دل عمدیده تمام

توقیع قبول یافت از حضرت میر ،

منظور خواص گشت و مرغوب عوام

الحمدلله الاول والاخر والسلام علی من اتبع رسوله

۱۰۴۷/

نستعلیق ۴ رجب ۱۳۰۴ عنوان مشکی درشت تر، یادداشت فرج الله شاگرد دارالفنون تبریز مورخ ۷ ذی قعده ۱۳۰۴ درهمین نسخه هست .

۱۹س‍۷×۱۵/۵ ، ۱۱۹گ ۱۴/۵×۲۱/۵ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی تبریزی فرسوده.

مجموعه

۱ـ زبدة الحکمة تقریر درسهای دکتر پولاك نمساوی معلم دارالفنون و پزشك ناصرالدین شاه است در یك مقدمه و دوجمله است (ص۱ـ۱۸۹).

۲ـ رساله در سمومات و تریاق از طب دکتر پولاك (ص ۱۹۱ ـ ۲۱۰ نوشتهٔ رجب ۱۳۰۴)

۱۰۴۸/

نسخ سدهٔ ۱۱ عنوان شنگرفی حواشی نستعلیق .

۱۴س‍۷×۱۲ ، ۲۹۶گ ۱۸×۳۱ ،کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی ضربی.

ارشاد الاذهان

از علامهٔ حلی است (ف ۱۷۷۱)

۱۵۴۹

نستعلیق سدهٔ ۱۱ متن زیر خط سرخ، نشان شنگرفی، حواشی زیرلار ، تا مبحث القیاس و اوادی -
۲۵س ۱۱×۱۹ ، ۱۷۱ گ ۱۷/۵×۳۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب فرسوده.

المطول

شرح سعد تفتازانی است بر تلخیص المفتاح خطیب قزوینی (ف ۲۱۹۸).

۱۵۵۰

نسخ سدهٔ ۱۰ عنوان شنگرف، چند برگ در آغاز فرسوده و وصالی شده است.
۲۹س ۱۴×۳۰ ، ۲۲۰ گ ۱۸×۳۶/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج کرباکی ضربی مقوایی.

مفاتیح الغیب

این نسخه تفسیر دو سورهٔ فاتحه و بقره است از تفسیر کبیر امام فخر رازی (سپه ۱ : ۱۵۳).

۱۵۵۱

نسخ محمد رفیع بن ملاصفات الله نائینی در شب سه‌شنبه ۷ ذی‌قعدهٔ ۱۱۰۱ ، عنوان شنگرف.
۱۵س ۶/۵×۱۳/۵ ، ۱۰۰ گ ۱۲×۱۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج کرباکی.

سقط الزند

از ابی العلاء معری است

آغاز: بسمله . وبه الاستعانة فی التتمیم . الحمدلله رب العالمین ... قال ابوالعلاء احمدبن عبدالله بن سلیمان المعری التنوخی اما بعد فان الشعراء کافراس تتابعن فی مدی ... قال احمدبن عبدالله بن سلیمن التنوخی فی مذهب المدیح ولم یکن من طلاب الدنیا والله یحمد علی ذلک اعن وخدالقلاص کشفت حالا .

انجام :

قد اتتنی هدیة منک بالا	مس فقابلتها بحسن القبول
غیر ان السماع فی الکتب وقف	و لقتفال الوقوف غیر جمیل

(ص ۸ ـ ۳۱۸ شرح التنویر براین کتاب چاپ مصر در ۱۳۵۸)

۱۵۵۲

نستعلیق فرج الله بن میرزا محمد صادق از میرزا الله وردی در روز پنجشنبه ۷ رمضان ۱۳۱۴ عنوان و معانی لغات دشوار شنگرف ، دو جدول شنگرفی ، جمله‌های نسخ ، در ۲۵۰ ص .
۱۳س ۱۴×۲۶ ، ۱۷۵ گ ۲۳×۳۵/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

درهٔ نادره

از میرزا مهدی خان منشی استرآبادی نادرشاه است
(معارف ۲ : ۴۶) .

۱۵۵۳

نسخ روز چهارشنبه ۷ رمضان ۱۲۶۹ نشان شنگرف ،
۱۵س ۶×۱۱ ، ۲۶ گ ۱۰/۵×۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی

کشف الریبة من احکام الغیبة

از شهید ثانی که در روز چهارشنبه ۷ رمضان ۹۴۹ ساخته است (طوس ۲ : ۳۴۳).

١٥٥٤ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۳، حاشیه دارد با نشانهٔ «منه عفی عنه، منه دام ظله».
۲۱س، ۱۰×۱٦، ۱۳٦گ، ۱۴/۵×۲۰/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی.

شرح الوافية

شرحی است بر وافیه ملاعبدالله تونی (ف۱۰٧٦) از سید صدرالدین بن سید محمد باقر رضوی قمی نجفی در گذشتهٔ ۱۲۱۸ در همدان (طوس ۲ : ۱۹۹ ـ سپه ۱ : ٦۱۹ ـ معارف ۱ : ۱۰٤)

آغاز: بسمله. (قوله) ره قلت انکار التبادر الخ اقول معنی کون التبادر من امارات الحقیقة هو ان یتبادر المعنی من اللفظ المجرد عن القراین حتی عن ملاحظة الشهرة من حیث وقوعه فی کلام من یراد اثبات کون اللفظ حقیقة عنده (دیباچه را ندارد)

انجام: انما یعید من لایدری هذا آخر ما اردناه. . . والمرجو ممن نظر الی هذا التعلیق ان یمن علی هذا الضعیف المعترف بالقصور باصلاح الفاسد وترویج الکاسد نفعنا الله تعالی به کما نفع باصله وغفر لنا ولوالدینا ولمن علمنا ولمن تعلم منا ولجمیع المؤمنین والمومنات انه غفور رحیم.

١٥٥٥ م

نستعلیق سدهٔ ۱۳ عنوان شنگرفی.
۱۴س، ۸×۱۴، ۱۱۹گ، ۱۴×۱۹، کاغذ سپاهانی ـ بی جلد.

اللمعة الدمشقية

از شهید اول واز کتب فقه عربی درسی مدارس شیعی که بران شرحها نوشته اند.

١٥٥٦ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۳، میان برگهای ۱۰۳ و ۱۰۴ و ۱۰۵ و ۱۰٦ و ۱۱۱ ـ ۱۱۲ افتادگی دارد.
۲۰س، ٦×۱۱، ۱۳٦گ، ۱۱×۱۸، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوایی عطف تیماج مشکی.

مجموعه

۱ـ اثبات الواجب (۲ ر ـ ۲۳ ر) از صدرالدین محمد دشتکی (ف۹۰۳).

۲ـ عبرة الفضلاء (۲۳ ر ـ ۲٤ پ) از شمس الدین محمد خفری (ف۹٤۲).

۳ـ مغالطة فی اجتماع النقیضین، (۲٤ پ ـ ۲۵ ر).

آغاز: مغالطة فی اجتماع النقیضین ان فرض شخصا قال کل کلامی یعقب کلامی هذا من غیر توسط فهو کاذب.

انجام: فاذن یلزم کذبه تامل فیه انتهی کلامه.

٤ـ رسالة فی المدح و الذم (۲۵ ر ـ ۳۳ پ)

آغاز: رسالة فی المدح و الذم. بسمله. سعدک الله لطاعته و تولاک لرعایته و کنفک بولایته و لازلت للخیرات مرجوا . . . هذا ادام الله عزک کتاب لطیف فی معناه یشتمل علی نتف من الاخبار فی الصفات الممدوحة و النعوت المذمومة وطرف من الحکم والامثال المختصرة المنثورة وابیات من الشعر المأثورة بادعیة مسجوعة والفاظ متبوعة جمعتها علی اختصارها من کتب شتی لتعرفها

۵ـ اثبات الواجب الجدید در چهارده فصل (۳۳ ر ـ ۵۳ ر) از محقق دوانی (۹۱۸).

٦ـ رسالة خلق اعمال (۵۳ پ ـ ۵٦ پ) از محقق دوانی که (ف۱۸ ۹ ـ ۲۲٤۳)

٧ـ رسالة فی مهیة الروح و الحیوة و النفس در دو فصل و شانزده بحث و باید از متاخران باشد (۵٧ ر ـ ٦٧ پ)

آغاز: رسالة فی بیان مهیة الروح و الحیوة و النفس و العقل لااعرف مؤلفها بسمله . حمدله . اما بعد فهذه رسالة مشتملة علی فوائد جلیلة فی بیان مهیة الروح والحیوة و النفس و العقل و اقسامها و توابعها وهی مرتبة علی فصلین وستة عشر بحث.

انجام: والاحکام الشرعیة هی معیار هذه العدالة و قانونها (تمت الرسالة).

۸ـ تفسیر سورهٔ توحید (۶۸ ر ـ ۷۱ پ) از ابن‌سینا است (منزوی ۱ : ۴۸).

۹ـ رسالة فی العشق (۷۱پ ـ ۷۳ پ).

آغاز: بسمله . ایها الطالب الحقیق و الرفیق الشفیق ایدك الله بنوره الاطهر و زینك بعشقه الازهر انی القی الیك طرفاً مما قالت‌الحکماء فی‌العشق وانواعه و کیفیة نشوه و علله و الدواعی علیه و الغرض الاقصی منه ...

انجام: وله البقاء الاکمل والسرمد الاتم . تم بعون‌الله تعالی.

۱۰ـ مرآة الآخرة (۷۶ ر ۸۶ پ)

از فیض کاشانی که‌در آن از استاد خود صدرالدین‌محمد وقطب محیی کوشکناری وابن میثم یاد کرده است (چاپ ۱۳۰۳ سنگ تهران).

۱۱ـ شرح دعاء صنمی قریش (۸۸ پ ـ ۱۱۱ر) جز ذخر العالمین است (منزوی ۱۱۲:۱)

آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد بدان اسعدك الله تعالی که این دعا از غوامض اسرار و کرائم اوراد امیرالمؤمنین علی ... است

انجام: ... ونجات آخرت کرامت کناد وعاقبت همه بخیر گرداناد بحق محمد وعترته الامجاد

۱۲ـ شرح دعاء سمات (۱۱۲ پ ـ ۱۲۵ پ) پیش‌ازشرح مقدمه‌ای درآن‌هست و جز شرح دیگری که در (منزوی ۱ : ۱۳۷) شناخته شده است

آغاز: بسمله . نحمدك وندعوك فی‌السراء ونرجوك‌للاجابة فی‌الضراء وبعدفهذه وریقات اخطها .. فی‌شرح الدعا المسمی بدعاء السمات ..

انجام: ... وعلی قرباء‌المؤمنین والمومنات .. برحمتك یا ارحم‌الراحمین .

۱۵۵۷/

نسخ سدهٔ ۱۲ از حیدرعلی‌بن عباسعلی ، عنوان ونشان شنگرف ، حاشیه دارد ، دربایان نسخه پاره‌ایست ازکتابی دراصول فقه .

۲۵س۹/۵×۱۵ ، ۲۳۷گ ۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی آهارمهر ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

غایة المامول فی شرح زبدة الاصول

شرحی است از محقق محمدجواد بن سعدبن جواد کاظمی شاگرد شیخ بهایی برزبدة الاصول او که در ذی حجه ۱۰۲۷ بپایان رسانده است (سپه ۱ : ۵۸۷).

۱۵۵۸/

نسخ صادق شهمیرزادی در۱۲۰۴ ، نشان شنگرف ، ودرآن تاریخ تالیف ندارد ،

۱۴س۸×۱۳ ، ۱۴۴گ ۱۴/۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی.

الوافیة

دراصول فقه است از فاضل تونی (ف۱۰۷۶).

۱۵۵۹/

نسخ وتستعلیق سدهٔ ۱۱ عنوان شنگرف .

۱۱س۶×۱۰ ، ۶۸گ ۱۱/۵×۱۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوایی.

جنگ

در آن مناجات پانزده گانهٔ سید سجاد است و وصیت‌نامهٔ مولی جلال‌الدین رومی که قصیدهٔ دالیه ایست بفارسی بدینگونه :

آغاز: وصیت‌نامه ملاجلال‌الدین رومی قدس سره .

عاشقا درراه حق د. باز آنچه هست پدید

ازخردوهستی خودبگذرزخودشو ناپدید

علم‌وعشق‌وعقل‌ونفس کشتنددرتومشترك

هریکی‌سویی کشندهردم‌بدم‌ایشان‌جدید

انجام :

وای برآن کوربخت باشد که‌باشد درضلال

بر سجود و برقعود انزوا نشود رشید .

سپس غزلی تایی‌بفارسی وشعرهایی‌ازعلی‌باسلسلهٔ روایت دربرخی‌ازآنها و گویا از سلوة الشیعه یا انوار العقول باشد و دعای صباح و دعای علوی مصری (مورخ روز چهارشنبه پایان صفر) و مناجات منظوم سید سجاد مقفی از الف تالام الف و عبارتی بفارسی دربارهٔ نماز وصلوات جامعه وپراکنده‌هایی در دعا و حدیث سپس دعاهایی از سید سجاد .

۱۵۶۰/

نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۴ ، عنوان ونشان شنگرف درآغاز ودرمیانه پراکنده‌هااست بفارسی.

۱۹س-۸/۵×۱۴، ۸۹گ ۱۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .

مجموعه

۱- اهلیلجه که ازمفضل‌بن عمر دانسته‌اند (۱۳ ر - ۲۲ پ نسخ) (ف ۱۱۲۸ ش ۹/۵۰۲) .

۲- رساله دراصول دین بفارسی درچند مقصد (۱ توحید ۲ عدل ۳ نبوت ٤ امامت) هر یك چند فصل (۷۰ پ - ۸۵ پ نستعلیق خط‌خورده واصل و تافصل ۲ مقصد ٤ را دارد) .

آغاز: بسمله وصلی‌الله علی‌محمد ... و بعد چون لازم است بر هر مکلفی از مکلفین اینکه بفهمد عقاید و اصول دین را ... لهذا این حقیر ... ابن محمد مهدی محمود شریف الموسوی چنین تکلیف خود را دید ... و این رساله مشتملست برچند مقصد و چند فصل ...

انجام : وان اوصی علیهم باعیانهم

(در۸۸ ر - ۸۹ ر رساله‌ایست درنماز شب بعربی بهمین گونه خط گویا ازهمین مؤلف ونیمه کاره گذارده شده است)

۱۵۶۱/

نسخ نوراللهٔبن کیای کوهدمی‌رهبنه‌ای‌درروز دوشنبه ذی‌حجهٔ ۱۱۸۰ با ۸۱-۱۱۰ برگ یکم نونویس، حاشیه نستعلیق .

۱۸س-۸×۱۵ ، ۱۷۹گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌یی ضربی.

المختصر النافع

از محقق حلی است (ف۲۰۰۶)

۱۵۶۲/

نستعلیق سدهٔ ۱۳، همهٔ شمارهها بیکخط، عنوان شنگرفی، ورق ۱پ-۲ر مسائل فقهی است بعربی از بوستان فقیه وشرح ابی اللیث والابرار و ورق ۹۵ ر - ۹۶ پراکنده است بعربی وترکی.

۱۹س ۵/۱۰×۵/۱۵، ۱۱۵گ ۱۶×۵/۲۰، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج مشکی ملوانی.

۱- شرح فرایض سراجی (۲ پ - ۳۵ ر) بفارسی از محمد امین بن عبیدالله مؤمنابادی برمتن عربی سراجی

آغاز: بسمله . بعد از ادای حمد حضرت خالق بیچون که عالم را بنور سراج علم وحکمت منور ساخت .

انجام: هریك خواهر مادری را چهاریك رسد صحیح باشد . تمت

۲- الفرائض بعربی در چند فصل وچند باب (۳۵ ر - ۴۷ ر) .

آغاز: فصل فی معرفة التماثل و التداخل و التوافق و التباین بین العددین ...

انجام: الا فیما ورث کل واحد منهم من صاحبه والله اعلم بالصواب .

۳- کتاب الصلوة بعربی از فقیه ابواللیث سمرقندی (۴۷ پ - ۵۶ پ)

آغاز: بسمله . حمدله ... قال الفقیه ابواللیث سمرقندی رحمه الله بان الصلوة فریضة قائمة .

انجام: ومن قال الهدایة مخلوق فهو کافر .

۴- شرح انموذج فریدر در اصول و فروع مذهب بعربی (۵۷ پ - ۹۴ پ) متن از مولی لطف‌الله نسفی است و در شرح از تفتازانی وجاربردی یاد شده است .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی رفع قاعدة الفقه حتی وقفنا علی مراد خیر التابعین ابی حنیفه .

انجام: یتولد منهن اولاد من صوالح الاعمال .

۵- شرح الفقه الاکبر (۹۶ پ - ۱۱۵ ر) متن از ابوحنیفه است .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی هدانا الی طریق اهل السنة والجماعة .. امابعد فیقول .. ابوالمنتهی .. ان کتاب الفقه الاکبر الذی صنفه الامام الاعظم کتاب صحیح مقبول . . .

انجام: واصحابه المستحقین وعده

۱۵۶۳/

نسخ محمدعلی بن مهرعلی سپاهانی در پسین روز شنبه ۲۸ رجب ۱۳۱۵ ، نشان شنگرفی ، آغاز افتاده است .

۲۰س ۱۰×۱۵ ، ۴۰۹گ ۱۵×۱۲ ، کاغذ سپاهانی فرنبوزه - جلد تیماج عنابی ضربی .

مفاتیح الشرائع

از فیض کاشانی که در ۱۰۴۲ ساخته است (ف ۲۰۶۱)

۱۵۶۴/

نسخ و نستعلیق لطف‌الله بن شکرالله بن لطف‌الله کاشانی در روز یکشنبه ۱۳ ذی‌حجهٔ ۹۵۹، عنوان شنگرف، آغاز افتاده .

۹س ۱۲×۱۷ ، ۳۳۷گ ۱۸×۲۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی .

المصباح الکبیر

از شیخ ابوجعفر محمد بن حسن طوسی است (مترجم ۱ : ۲۱۰)

۱۵۶۵/

نسخ روز چهارشنبه ۲۹ ع۲ ۱۱۷۰ ، عنوان شنگرف ، جدول شنگرف و زنگار با سرلوح و برای خزانهٔ جاع بن محمدجاعی نوشته شده است .

۱۷س ۱۳×۲۱ ، ۱۹۹گ ۱۹×۵/۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاگی ضربی ملوانی .

دیوان

از ابوتمام حبیب بن اوس طائی است .

آغاز: بسمله الحمدلله العالم بماتکنه القلوب وتخفیه الموفق لطاعته من یرتضیه ..

اما بعد فان احسن ما التبس به اللسان واتقن ما تنافس فیه الانسان لسان العرب العربا ..

قال ابوتمام و هواوس بن حبیب الطائی .

طلل الجمیع لقد عفوت حمیدا	و کفی علی رزئی بذاك شهیدا

انجام :

فلاخیر فی حلم اذا لم یکن له	بوادر صفوة تحمی ان یکرم

۱۰۶۶

نسخ سدهٔ ۱۱ نشان شنگرف ، الذکی از دیباچه را در آغاز ندارد ولی نام مؤلف و کتاب درآن دیده میشود ، نسخه تا نیمه سورهٔ انعام است .

۲۴س–۱۴/۵×۲۳ – ۳۷۷گ ۲۲×۳۳ ، کاغذ سپاهانی فرسوده – جلد تیماج مشکی مقوائی .

جلاءالاذهان وجلاءالاحزان

از ابوالمحاسن حسین بن حسن گرگانی است (منزوی ۱ : ۸۵ و ۲ : ٦۹۸) .

۱۰۶۷

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، حواشی دارد برخی شنگرف ، آغاز و انجام افتاده از صوم است تا کتاب امهات الاولاد .

۳۵س–۱۳/۵×۲۳ ، ۳۷۴گ ۲۰×۳۱ ، کاغذ فرنگی – جلد تیماج عنابی ضربی بالولا .

حاشیة الحاوی

حاشیه ایست بر کتاب الحاوی در فقه ودانسته نشد کدام است و از کیست (چلبی ۱ : ٤۱۵ – ٤۱۸) .

آغاز: قوله فیبطل ای اذا شرط کون الربق صرفاً فیبطل بجری الربق بمابین الاسنان من الطعام مع القدرة .

۱۰۶۸

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان قوله شنگرف است ، حواشی «منه رحمه‌الله» و «منه» دارد .

۲۱س–۸/۵×۱۴/۵ – ۲۵۹گ ۱۴×۲۲ ، کاغذ سپاهانی – جلد تیماج زرباکی .

حاشیه تسدید القواعد فی شرح تجرید العقاید

از میرسید شریف گرگانی است که در فهرست طوس (ش ٦٦ و ٥۱۱) شناسانده شده است ، این نسخه از سنجیدن آن با نسخهٔ تسدید القواعد دانشکده حقوق (۲٤۲ – ج) که پاره‌ای از حواشی شریف را دارد شناخته شده است .

آغاز افتاده : ولما کان اثبات الصانع متوقفا علی المحدث .. (قوله) وذلك یتوقف علی النبوة والامامة . اورد علیه ان توقف العلم بمباحث المعاد علی الامامة ممنوعة .

انجام افتاده : (قوله) وهو نسبة ما الشیئ الی زمان قدمراته ... الحدود المشترکة .

۱۰۶۹

نستعلیق غیاث الدین محمد در ۱۰۷۳ و نیمهٔ میمر ۸ مورخ ۲۴ رمضان و میمر ۹ مورخ ۲۵ رمضان و میمر ۱۰ مورخ ۱ ذیقعدهٔ همین سال است ، عنوان و نشان شنگرف ، حاشیه دارد .

۱۵س–۸×۱۴/۵ ، ۳۳۷گ ۱۴×۱۹/۵ ، کاغذ فرنگی – جلد تیماج عنابی .

اثولوجیا

گزیدهٔ از تاسوعات افلوطین است که از ارسطو پنداشته‌اند .

۱۵۷۰/

نسخ محمدباقربن محمدرضای قاری دررور یکشنبه ۱۱ ذی‌قعده ۱۲۳۰، عنوان و نشان شنگرف، ۸س، ۵×۱۰، ۶۰گ، ۱۰/۵×۱۵/۵، کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی فرسوده.

زبدة الاصول

از شیخ بهائی است و بچاپ رسیده است.

۱۵۷۱/

نستعلیق سدهٔ ۱۳، عنوان و نشان شنگرف، آغاز افتاده.
۱۱س، ۸×۱۳، ۶۶گ، ۱۴×۱۹، کاغذ سپاهانی - بی‌جلد.

فقه فارسی

تنها طهارت و روزه در نسخهٔ ما هست
آغاز افتاده: یاموی سررا بردارد، ششم مسح‌پاها از سر انگشتان یاتامیان‌پشت پاکه کعب است.

انجام: وطلوع هلال بدنیا بیاید واجب دانن.

۱۵۷۲/

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرف، انجام افتاده، در صحت خط، مالک سروار کابلی در ۱۳۴۳،
۲۱س، ۸/۵×۱۴/۵، ۶۲گ، ۱۲/۵×۱۷/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ.

حاشیة تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة

از عمادبن یحیی‌بن علی فارسی است (طوس ۴۰ منطق).

۱۵۷۳/

نسخ ۱۳۱۹ عنوان و نشان شنگرف، ملک سروار کابلی در ۱۳۴۹، یک‌صفحه از حاشیه ملاعبدالله تونی برتهذیب در پایان هست.
۸س، ۷×۱۲، ۸۹گ، ۱۲/۵×۱۸/۵، کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی.

مجموعه

۴

۱- شرح العوامل المائة (۱ پ - ۱۲پ)
۲- الفوائد الصمدیة (۱۳پ - ۵۵ر)
۳- کبری (۵۵ پ - ۶۷ پ)
۴- شرح ایساغوجی ابهری از کاتی (۶۷ پ - ۸۹ ر)

آغاز: الحمدلله الواجب وجوده الممتنع نظیره الممکن سواه.

انجام: لکونه مرکبا من المرکبات الیقینیة ولیکن هذاآخر ما کتبناه من الاوراق لایضاح مافی الکتاب (طوس ۱۳۳ منطق)

۱۵۷۴/

نستعلیق محمد رضی‌بن محمد علیم‌بن حاج‌یحیی بیک محله‌ای از معلم سرای‌گیلوند رودی قومس بدستور آقامحمدرضا در ج ۱۱۲۸/۱، عنوان و جدول شنگرف.
۱۷س، ۵/۵×۱۱/۵، ۱۱۷گ، ۱۰×۱۷، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج حنائی ضربی ملوالی.

سفینة النجاة

در ادعیه است از اصغربن محمدیوسف قزوینی در یک مقدمه و پنج مقاله ولی نسخهٔ ما همان مقال یکم است.

آغاز: بسمله. شکروسپاس کریمی راسزد که مناجات را سبب انجام حاجات

و انتظام امر نجات گردانید و دعا را باعث علو درجات و محو سیئات ساخت.

انجام: و آداب زیارت مومنان مذکور میشوند در مقال دوم در عمل روز پنجشنبه.

۱۵۷۵/

نستعلیق سدهٔ ۱۲، حواشی دارد، آغاز و انجام افتاده، بر گفتار دارد از ۱۰ تا ۱۴۷۷، ۱۰ س، ۵/۵×۱۰، ۱۴۵ گ، ۱۱/۵×۱۷، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوایی.

قرة العیون فی اعز الفنون

از فیض کاشانی که ۱۰۸۰ ساخته و در ۱۲ مقاله هر یکی پنج کلمه و رویهم ۶۰ کلمه است و در ۱۲۹۹ با حقایق و مصباح الانظار بچاپ سنگی و در ۱۳۳۸ خ بچاپ سربی رسیده است

۱۵۷۶/

نسخ سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرف، آغاز افتاده.
۱۴ س، ۶/۵×۱۴، ۱۱۹ گ، ۱۰/۵×۱۸، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا.

کتاب الزیارات

در آن از شیخ و علی بن طاوس نقل شده است.

آغاز: الاحکام لشیخ الطائفه محمد بن الحسن الطوسی وما ینبغی لزائر النبی... والحقت به الزیارات ـ مالم یوجد فی الکتب الثلثة والله المستعان باب المواعظ والوصایا للمسافر.

انجام: قال اما انك لو زرت قبر عبدالعظیم عند کم لکنت کمن زار الحسین صلوات الله علیه

۱۵۷۷/

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، آغاز افتاده، مالك میرزا کاظمی.
۱۵ س، ۶/۵×۱۴، ۲۳۱ گ، ۱۱/۵×۱۸، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرباکی مقوایی.

کتاب فی الدعاء

دانسته نشد از کیست وجه نام دارد و باید پنج مقال هر یکی چند باب در آن باشد.

آغاز: وریك الله اللهم اهله علینا.

انجام: خاتمه مقال سوم در اعمالی که روز نوروز بجا باید آورد و در منهاج الصلاح علامهٔ حلی از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده ... دوبار و دو رکعت.

۱۵۷۸/

نسخ ۲۱ ذی قعدة ۱۱۹۱.
۵ س، ۵/۵×۸، ۱۳۱ گ، ۱۰×۱۴/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی عطف مقفل.

الکافیة

مقدمهٔ نحو ابن حاجب است.

۱۵۷۹/

نسخ میرزا محمد مهدی بن میرزا حاجی محمد بن میرزا ابراهیم رشتی در ج ۲/۱۳۴۴.
۱۷ س، ۵×۱۴، ۸۹ گ، ۱۰/۵×۱۹/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی.

حاشیة المعالم

از سلطان العلماء خلیفه سلطان است.

۱۵۸۰

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف.

۱۶ س ۸/۵×۱۵، ۳۷گ ۱۴/۵×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

اصول دین

این رساله از میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی است

آغاز: کتاب اصول دین میرزا ابوالقاسم ره. بسمله. چنین گوید ابوالقاسم بن حسن الجیلانی که این چند کلمه ایست در اصول دین و دلیلهای اجمالیه موافق فهم وطاقت عوام نوشته میشود

انجام: چیزی میراث نمیگذاریم (افتاده)

۱۵۸۱

نستعلیق سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، باحاشیهٔ غیاث الدین علی بن صدر و با مهری در صفحهٔ عنوان و یادداشت مورخ ۱۲۶۴.

۱۹ س ۹/۵×۱۴/۵، ۱۹۷گ ۱۴×۱۹، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ.

حاشیه نحوی

حاشیه ایست از عبدالحکیم نهدی بر شرح متنی از مصنف ایضاح (ابن حاجب) است ودر آن از رضی یاد شده است

آغاز: قوله مصدر المعلوم وهو الاظهر لکونه معدولا من حمدت الحمدلله للدلالة علی العموم والدوام ولکثرة استعماله. قوله ای کل حمد الخ تفسیر علی کلا الوجهین- قوله والقدر المشترک

انجام: ... الثقل الحاصل من الوا وقد تمت النسخة المعظمة لحاشیة العالم

الفاضل عبدالحکیم النهدی علیه الرحمة.

۱۵۸۲

نسخ عبدالرحیم بن محمدجعفر مراغی در رجب ۱۲۴۴ با حواشی بخط نستعلیق از ملاصالح در شمارهٔ یکم، در ۱۶۴ر شعرهایست از سیدمهدی بن سید رضای طباطبایی دربارهٔ «من اجمعت العصابة علی تصحیح مایصح عنهم وذکر العدة وصاحبها».

۱۲ س ۷×۱۱/۵، ۱۶۴گ ۱۲×۱۸/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ازیاکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ معالم الاصول عاملی (۲ پ ـ ۱۶۱ پ).

۲ـ الدرر البهیة فی النظائر الفقهیة که منظومه ایست در اصول از مولی محسن بن مولی محمد سمیع کاشانی (ذریعه ۸: ۱۲۹)

آغاز:

سبحانه من لایزال محسنا — حمدی الیه الملک المهیمنا

احمده شکراً علی نواله — مصلیاً علی النبی و آله

و بعد هذی درر بهیة — نظائر الفقه بها محویة

انجام:

و یحرم التقلید ممن اجتهد — وفی اصول الدین من کل احد

بحث و جره الترجیح

۱۵۸۳

نسخ ۱۲۶۹، عنوانها در شنگرف، متن بالای صفحات دیباچه ندارد.

۱۲ س ۷/۵×۱۴/۵، ۱۳۵گ ۱۴/۵×۲۰/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ازیاکی ضربی.

تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة

از قطب رازی است.

۱۵۸۴/

نسخ سدهٔ ۱۲ عنوان شنگرف نسخه تنها کتاب الحجة است.
۲۴س۸/۵×۱۶ ۰ ۸۶گ ۱۵/۵×۲۱/۵ کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی.

الوافی

ازفیض کاشانی است (ف۱۶۲۸).

۱۵۸۵/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، انجام افتاده .
۲۱س۹/۵×۱۷، ۹۷گ ۱۵/۵×۲۰/۵، کاغذ فرنگی - جلدمقوا .

مفتاح الفلاح

از شیخ بهایی است (منزوی ۱ : ۲۱۶) .

۱۵۸۶/

نسخ محمدتقی بن عبدالمطلب حسنی حسینی درشنبه ۱۸ع۲/ ۱۱۰۷ ، نشان شنگرف با حواشی بخط تعلیق با نشانهٔ «م ق رسلمه الله» «م ح ق رحمه الله» «م ت ق رحمه الله» .
۸س۴/۵×۹/۵ ، ۲۳۷گ ۱۰/۵×۱۶/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی.

الصحیفة السجادیة

از امام سید سجاد دانسته‌اند.

۱۵۸۷/

نسخ سدهٔ ۱۱ عنوان شنگرف حواشی با نشانهٔ «س» ، عبدالوهاب حیدر ، بوصفه انجام افتاده است.
۲۰س۹×۱۹ ، ۱۳۲گ ۱۷×۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج مشکی.

حاشیة الفوائد الضیائیة

از عصام‌الدین اسفراینی است .

۱۵۸۸

نسخ سدهٔ ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده ، مالک سرباز کاشانی در ۲۴ رمضان ۱۳۴۴.
۲۸س۹/۵×۱۵/۵، ۲۱۴گ ۱۵/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی.

شرح المفاتیح

شرحی است بر مفاتیح فیض کاشانی گویا از وحید بهبهانی .

آغاز: (یعرف الزوال) الذی هومیل الشمس ... (بزیادة الظل) الغربی التناقص

انجام: خصوص الحل للمنع . (درشرح: مفتاح ، تکبیرة الاحرام رکن فی الصلوة) ... (فی کل فعل من افعال الصلوة) .

۱۵۸۹/

نسخ سدهٔ ۱۴ عنوان شنگرف با مشکی درپشت حاشیهٔ نظام‌الدین میرزازاده واری.
۱۵س۹×۱۵ ، ۸۴گ ۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا.

شرح قطر الندی و بل الصدی

متن وشرح هردو از ابی عبدالله محمدبن یوسف‌بن هشام نحوی در گذشتهٔ ۷۶۲ است و در ایران بسال ۱۲۷۵ بچاپ سنگی رسیده است (چلبی ۲ : ۲۳۸) .

۱۵۹۰/

نسخ اسمعیل بن عربی احمد در ارزن الروم که این کتاب را نزد فاضل ابن بکر اسپری خوانده در ۲۹ ع ۲/۱۱۲۷ ، متن زیر خط سرخ ، حواشی از فخرالدین وملازاده بر شرح حکمة العین.

۱۵ س ۵/۵×۱۳/۵ ، ۱۴۰ گ ۱۹×۱۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

شرح الهدایة

شرح میبدی است بر هدایهٔ اثیری

۱۵۹۱/

نسخ عبدالله در روز پنجشنبه ۲۶ صفر ۱۳۱۴ ، از مطاعم و مشارب تا موارث و حیل شرعیه.

۲۳ س ۱۰×۱۶ ، ۱۳۶ گ ۱۷/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی عطف تیماج مشکی.

مفاتیح الشرایع

از فیض کاشانی است (ف ۲۰۶۱)

۱۵۹۲/

نسخ سدهٔ ۱۲ ، عنوان شنگرف ، متن زیر خط سرخ ، نسخه از امور عامه است تا مقصد ۱۰ در علت ومعلول وناقص ، مالك سردار کابلی در ۱۳۴۱.

۱۶ س ۸/۵×۱۷ ، ۱۵۱ گ ۱۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

شرح المواقف

شرح میر سید شریف است بر مواقف ایجی

~~۹۴~~ ۱۵۹۳/

نسخ علی‌اکبر بن ملامحمد بیارجمندی در روی ملاسرای وشك رشت در روز چهارشنبه ۴ رجب ۱۲۰۷ در ۵۹ ر - ۶۰ پ پارهٔ کتابی است کلامی بفارسی بخط نستعلیق ، در ۶۱ ر - ۷۴ پ پارهٔ کتابی است در سنگ و رنگ شناسی که باید در ۴۴ باب و ۱۴۰ فصل باشد: باب یکم ساختن مروارید ... باب ۴۲ در آئین بازی ، تاکمی از باب ۷ در رنگ کردن عاج را دارد بخط نسخ و عنوان شنگرف ، در ۷۴ و ۷۵ پاره‌ای از رسالهٔ اصول است بعربی گویا پیادهٔ بهائی بنسخ با حواشی نستعلیق ، در ۷۵ تا ۷۸ گویا از مطول تفتازانی است بخط نستعلیق ، در ۷۹ پ - ۹۴ پ آغاز معالم الاصول است بنسخ ، در ۹۵ ر - ۱۰۱ پ پاره‌ایست از شرحی فقهی بنسخ .

۱۴ و ۲۳ س ۹×۱۵ و ۱۰×۱۶ ، ۸۹ گ ۱۵/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱- ترجمهٔ الفیهٔ شهید (ذریعه ٤ : ۸۱) (آغاز نسخه افتاده ۳ ر - ۵۸ پ) .

۲- ریاض المسائل سید علی طباطبائی از آغاز نکاح تا مبحث مهر (۱۰۲ پ - ۱۵۱ پ)

۱۵۹٤/

نسخ سدهٔ ۱۱ عنوان شنگرف ، نسخه نیمه‌جزوه (تدبیر) است تا نیمه جزو ۷ مالك ربحان الله بن جعفر موسوی در ۱۳۴۱ .

۲۸ س ۱۲×۲۳ ، ۱۶۷ گ ۱۶×۲۷ ، کاغذ سپاهانی فرسوده - جلد تیماج سرخ مقوایی.

منتخب الشیعة

از علامه حلی است (ف ۲۰۰۵)

۱۰۹۵/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، نسخهٔ ازلهٔ عقلیه (جلد دوم) است تا پایان کتاب .
۲۲س، ۷/۵×۱۴ ، ۱۷۱گ، ۱۳/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ قهوه‌ای مقوایی.

القوانين المحكمة

از میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی است که در قم در پایان ربیع‌دوم ۱۳۰۵ بپایان رسانده است

۱۰۹۶/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرف، برگ نخستین فوتوئیس و مفتاح‌الفلاح در ۱ پ ـ ۱۵۰ پ است وپس از آن پراکنده‌ها است بفارسی وعربی در دعا و زیارت وجز آن ـ مالک میرزا کابلی در ۱۳۳۵.
۱۴س، ۶/۵×۱۵ ، ۱۶۶گ، ۱۴/۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ترباکی مقوایی.

مفتاح الفلاح

از شیخ بهایی است (منزوی ۱ : ۲۱۶)

۱۰۹۷/

نستعلیق عبدالواسع بن میرصالح حسینی خاتون آبادی در روز شنبه ذی‌قعده ۱۰۴۷ ، متن زیرخط سرخ و حواشی دارد باتقالهٔ مقص ، مقبور ، المعتزره ، شرح اجرومیه .
۱۵س، ۵/۵×۱۲/۵ ، ۲۶۷گ، ۱۳×۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج ترباکی ضربی مقوایی.

الفوائد الضيائية

شرح عبدالرحمن جامی است بر کافیهٔ ابن حاجب

۱۰۹۸/

نستعلیق شاگرد میرزای قمی که در پایان از استاد خود یاد کرده ، نسخه کامل است.
۲۲س، ۸/۵×۱۸ ، ۳۱۵گ، ۱۵×۲۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ تیره ضربی مقوایی.

القوانين المحكمة

از میرزای قمی است

۱۰۹۹/

نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرف ، آغاز افتاده وانجام هم گویا ناقص است.
۱۸س، ۸/۵×۱۴ ، ۱۸۲گ، ۱۶/۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی .

کتاب فقه

در نماز است بفارسی با استدلال باعنوانهای مسئله و باب وفصل ودر آن از تقی مجلسی و محقق خوانساری وسبزواری صاحب ذخیره یاد میشود وباید از دانشمندان سدهٔ ۱۲ و۱۳ باشد .

آغاز: على هذا التقدير و نظير هذا الاحتياط ... مسألة اعلم ان الاذان هو وحي الله من الله الحكيم الى حبيبه الكريم

انجام: مسألة ـ محكى از مفيد و ابن ادريس و ابى الصلاح است از آنكه حرامست نماز بر غيرمؤمن .. شكى در جواز آن نيست لوروده فى الاخبار كثيراً .

۱۱۰۰/

نستعلیق لطفعلی بن محمد مازندرانی در ۱۱۹۹ ، عنوان شنگرف ، متن زیرخط سرخ، حاشیه از شریف حسینی وچلپی وجز آنها .
۱۶س، ۵/۵×۱۱/۵ ، ۱۲۸گ، ۱۰×۱۶/۵ ، کاغذ سپاهانی زرد ـ جلد تیماج مشکی .

البهجة المرضية

شرحی است از سیوطی بر خلاصه الفیه ابن مالک

۱۶۰۱/

نستعلیق سدهٔ ۱۳، متن زیر خط، برگ نخستین نونویس.

۱۸س، ۶/۵×۱۶/۵، ۱۵۶گ ۱۳/۵×۲۱/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی عطف زرد.

شرح کافیه

شرح فارسی میر سید شریف گرگانی است بر کافیه ابن حاجب و این نسخه درست مانند نسخهٔ ش ۱۱۶۲ (ف۲۳۰۲) وچاپ شده است

۱۰۶۲/

نستعلیق محمد جعفر بن اسمعیل رازی در روز دوشنبه ۱۶ ج ۱۰۸۸/۲، عنوان ونشان شنگرف، متن زیر خط سرخ، اندکی حواشی دارد.

۱۹ س، ۵/۵×۱۶، ۲۴۷گ ۱۴×۲۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج خاکستری مقوایی عطف مشکی بالولا.

شرح الخلاصة الالفية

شرح خلاصهٔ الفیه ابن مالک است از پسر او که بچاپ رسیده است.

۱۶۰۳/

نسخ محمد جعفر بن حاجی ملامحمد در روز سه‌شنبه ۱۲۶۲/۶/۲۴ با حواشی نستعلیق از «رمامیلی الغنا، کاشف المطالب».

۲۱س، ۹×۱۵/۵، ۱۹۵گ ۱۶×۲۲، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب از یوسف بن هشام

۱۶۰۴/

نسخ محمدعلی بن محمد باقر در روز آدینه ۶ ج ۲ (سدهٔ ۱۳)، متن زیر خط سرخ.

۲۶س، ۱۳×۲۱/۵، ۲۵۶گ ۲۱×۳۱/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرد کاکی ضربی مقوایی.

الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية

شرح ومتن از دوشهید است (ف۳۰۹۰۳).

۱۶۰۵/

نسخ باقر بن باقر دامغانی در شعبان ۱۲۴۰، عنوان ونشان شنگرف.

۱۸س، ۷×۱۱/۵، ۲۰۸گ ۱۰/۵×۱۶/۵، کاغذ فرنگی کبود ـ تیماج زرد کاکی مقوایی.

مجموعه

۱ـ ثواب الاعمال از ابن بابویه قمی (۱پ ـ ۱۴۳پ)

۲ـ عقاب الاعمال از همو (۱۴۴پ ـ ۲۰۷ر)

اینــدو کتاب بچاپ رسیده است

۱۶۰۶/

نسخ عبدالهادی حسنی مزید بن ویه الحافانای (پایان مجلد ۳) ورابعهٔ روز سه‌شنبه ۱۰ ج ۷۳۴/۱، آغاز وانجام افتاده از کهف تا مدثر.

۲۶س، ۱۱×۱۸، ۱۹۰گ ۱۵/۵×۲۳/۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

جوامع الجامع

از امین الاسلام ابوعلی طبرسی

۱۶۰۷/

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، متن زیر خط سرخ ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «منه» ، احمد ، چلبی ، شرح ، شیخ‌الاسلام» مالک حسن حسینی در ۱۲۶۵ با روشهر وسردار کابلی در ۲۷شعبان ۱۲۶۱ ـ ۱۹س ـ ۱۲/۵×۶ ، ۲۰۱ گ ۱۲/۵×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرد با ترنج مقوایی رویه .

المختصر

شرح کوچك تفتازانی است تلخیص المفتاح (ف ۲۱۹۸)

۱۶۰۸/

نستعلیق شب ۲۷ع ۲/۱۰۷۹ در شمارهٔ ۲ و گویا بهمین خط در شمارهٔ ۱ و ۳ و از سدهٔ ۲ در شمارهٔ ۴ و بخط نستعلیق در ترجمه و نسخ معرب در متن از سدهٔ ۱۱ در شمارهٔ ۵ ، عنوان شنگرف در همین شماره ، در ۱۲۸ر ـ ۱۳۱پ پایان رساله ایست در پزشکی نستعلیق سدهٔ ۱۱ با عنوان شنگرف .

سطر و اندازه گوناگون ـ ۱۳۱گ ۱۳×۲۱ ، کاغذ سپاهانی و نخودی و فرنگی کبود ـ تیماج مشکی .

مجموعه

۱ـ رساله در هیئت بعربی در یك مقدمه و مقصد و تتمیم (۱پ ـ ٤ر)

آغاز: بسمله . هذه رسالة مرتبة علی مقدمة و مقصود وتتمیم اما المقدمة ففی تعریف علم‌الهیئة وهی علم یبحث فیه عن‌الاجرام البسیطة العلویة و السفلیة بمافیهما من‌الکمیة والوضع مبرهنا اختلافه والشکل والمقدار والحرکة قدراوجهتوالسکون و بعد بعضها عن بعض و کان موضوعهما هذه الاجرام من هذه الحیثیة اما المقصد ففی التعریفات .

انجام: ولایتوقف ولاتخرج عن‌الخیر (تمت بعون‌الله تعالی)

۲ـ رساله در مساحت بفارسی در چهار رکن و دوازده قاعده (٤ر ـ ۷پ مورخ

شب ۲۹ع ۲/۱۰۷۹)

آغاز: بسمله . ثنای بی‌منتها خداوندی راست که مصور قدرتش بسیط عالم بزینت صور و اشکال بیاراست . . . این رساله ایست بر وفق ملتمس بعضی اعزهٔ اخوان . . . آید .

توضیح : عکس / میکروفیلم ... روز پس از تحویل این درخواست آماده خواهد بود .

تعداد ... برگ عکس / میکروفیلم مورد درخواست با پیجاب رسید .

امضای متقاضی

به شمارهٔ ... در دفتر مربوط ثبت شد .

عکس / میکروفیلم اوریند کور در فوق به تعداد ... برگ از شمارهٔ ... تا ... تهیه و

مسئول عکاسی

مقتضی است که از نسخهٔ خطی / میکروفیلم مذکور در فوق تعداد ... برگ عکس / میکروفیلم تهیه شود .

رئیس ادارهٔ سمعی و بصری

مسئول عکاسی

مسئول حسابداری

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، متن زیر خط سرخ ، حواشی نستعلیق با نشانه «منه» ، احمد ،
چلبی ، شرح ...
۱۹ س

شرح

نسخ
و بخط نستعلیق
د ۱۳۸ ر - ۱
سطر

۱-
آغ
تعریف عا
من الکمی
و بعد بعد
التعریفات
ا
۲

ش ۲۹ع۲/۱۰۷۹).

آغاز: بسمله ثنای بی‌منتها خداوندی راست که مصور قدرتش بسیط عالم بزینت صور و اشکال بیاراست . . . این رساله ایست بر وفق ملتمس بعضی اعزهٔ اخوان . . . مشتمل بر بیان مساحت بعضی اشکال که عمال را در اثنای اعمال بسیار بکار آید .

انجام: و طریق شناختن قطعه در مساحت هر یك از ایشان معلوم شده است والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب تحریرا بتاریخ لیل السابع والعشرون ربیع الثانی سنه ۱۰۷۹ تسع وسبعون الف (فدوقع التنمیق من هذه الرسالة فی تاریخ ۹۲ (= ۲۹) شهر ربیع الثانی سنة ۱۰۷۹).

۳- شرح گلشن راز (۸ ر ۱۲ پ).

آغاز: بسمله حمدله ... هر فیضی که از فیاض مطلق فایض میشود چون بتوسط اسماء است ابتدا بنام میفرماید:

بنام آنکه جان را فکرت آموخت چراغ دل بنور جان برافروخت

انجام: هرچند که حکم نبوت شامل همه است

وزیشان سید ما گشت سالار هم او اول هم او آخر در این کار

یعنی از (افتاده).

۴- جنگ اشعار از نورعلی شاه ، فروغی ، صدر الممالك ، وصال ، شیخ زاده ، فدایی لاهیجی ، عبدالرزاق فیاض لاهیجی ، سید معین الدین ، قاسم الانوار تبریزی ، ابوطالب کلیم کاشانی ، آذری طوسی ، امیدی تهرانی ، شیخ بهایی ، جامی ، حافظ ، فیض کاشانی ، شهیدی قمی ، شاپور تهرانی ، صایب تبریزی ، عرفی شیرازی ، غزالی مشهدی (۱۳ ر ٦٤ پ).

۵- ترجمهٔ کتاب التحصین فی صفات العارفین ابن فهد حلی (ف ٦٥٥) از دانشمندی شیعی که پس از سعدی و عرفی میزیسته است (٦۵ ر - ۱۲۷ پ).

آغاز: السادس عشر عنه علیه السلام انه قال له معروف الکرخی اوصنی یا ابن رسول الله ! قال علیه السلام: اقلل معارفك ! قال : زدنی ! قال : انکر من عرفت

مفهم ! قال : زدنی ! قال : حسبك (متن) شانزدهم . باز از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقولست که گفت معروف کرخی حضرت را که یابن رسول الله وصیت و موعظه کن ما را پس حضرت فرمود : جدا ساز از خودت چیزی را کـه باعث اینست که مردم تو را بشناسند ! گفت معروف : زیاد کن برمن کلام را ! حضرت فـرمود : انکار کن آن کسی را که میشناسد تو را از ناس کـه معرفت بحال تو دارند ، انکار کن ایشان را بنحوی کـه فسخ اعتقاد از تو نمایند ! گفت معروف : زیـاد کن برمن موعظه و کلام را ! حضرت فرمود که بس است تو را (ترجمه)

انجام : الخامس عشر . عنه علیه السلام للمعلی بن خنیس فی کلام لعمن جملته یا معلی ان الله یحب ان یعبد فی السر کما یحب ان یعبد فی العلانیة (متن) پانزدهم . از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقول است . آنکـه عبادت کنند خلایق اورا آشکارا .

(آغاز و انجام متن در هامش طهارة الاعراق چاپ تهران بسال ۱۳۱٤ با مبدء ومعاد صدرای شیرازی ص ٤۰۰ دیده میشود ونسخهٔ ما مغشوش ، آشفته است و پس و پیش شده است وعنوان قطب ۳ درفواید عزلت و گوشه گیری در آن دیدهمیشود و آغاز وانجام ترجمه افتاده است) .

۱۶۰۹/

نستعلیق مناف بن مرزخان درسدهٔ ۱۳ درشمارهٔ یکم و نیز نسخ سدهٔ ۱۳ ، با عنوان شنگرف در شمارهٔ دوم .

۱۵ س ۱۰×۱٦/٥ و ۹ س ۷/٥×۱۴ ، ۳۹ گ ۱۷/٥×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوائی .

مجموعه

۱ـ شرح خطبة المطول از محمد بن عرب بن حاجی بن عرب بدرخواست شاگردان

خود که یکی از آنها محمد بن رمضان نامیده میشده است (۳ پ ـ ٦ ر) .

آغاز : بسمله . متوکلا بکرمه العمیم ... فیقول ... محمد بن عرب بن حاجی بن عرب ... لما کان صدر شرح ... التفتازانی ... مشحونا بالاستعارات .

انجام : بلاخفاء والله یعلم . (تمت الاستعارة ... علی ید ... مناف بن مرزخان ...)

۲ـ العوامل المائة از ملامحسن کاشانی یا قزوینی (۹ ب ـ ۳۹ پ) .

۱۶۱۰/

نسخ ۳ ع ۳ / ۱۱۹۷ ، عنوان ونشان شنگرف ، مالك سردار کابلی در ۲۷ محرم ۱۳٦۰ .

۱۵ س ۷×۱۴ ، ۱۳۷ گ ۱۱×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی .

شرح قطر الندی وبل الصدی

متن وشرح از ابن هشام است (ن ۱۵۸۹) .

۱۶۱۱/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان درشتتر ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «منه» ، آغاز وانجام افتاده از حدیث ۱ است تا حدیث ۴۰ .

۱۵ س ۷×۱۲ ، ۱۸۱ گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوایی عطف تیماج سرخ .

الاربعون حدیثا

از شیخ بهایی است

۱۶۱۲

نستعلیق سدهٔ ۱۳ درمقواء زمینه سفید وخط مشکی درحاشیه ، جدول زنگار نگ ، ده قطعه است .

۱۵ س ۱۹×۱٦ ، ۱۸×۳٦ .

مرقع

دیباچه ای دارد بعربی سپس ستایش محمد پاشای خزانه دار است و خواهش نشان درجهٔ دوم ، در آن آمده که از جانب بیك تونس بدرخواست کننده رتبهٔ امیرالامرائی و لقب بیك و جایزه دادند ، سپس ستایش توفیق پاشا پسر اسمعیل پاشا است بعربی وسر گذشت اوبفارسی ، درپایان نامه‌ایست بمیرزای فروغی .

آغاز: ستایش خداوندی عزاسمه که پیکر انسان را بزیور حکمت و بیان آراسته

انجام : عذر از تو چرا بباید خواست .

۱۶۱۳ /

نسخ علی‌محمدبن ملامحمد در۱ج۱/۱۳۰۰، درآغاز تاص۳۰ فهرست است.
۷س۵×۹ ، ۹۹گ ۷/۵×۱۲ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج تریاکی مقوایی .

مجموعه

۱ـ الخلاصة الالفیة از ابن مالك (۲۲ ر ـ ۸۶ پ) .

۲ـ منظومه در منطق بفارسی از نورعلیشاه (۸۷ ر ـ ۱۰۰ ر) .

آغاز:

حمد بیحد مرخدایی رانخست که بنامش نامها گردد درست

انجام :

چهارشکل منطقی چون یافتی معنی آن مو بمو بشکافتی

۳ـ تهذیب المنطق تفتازانی (۱۰۰ پ ـ ۱۰۳ ر انجام افتاده) .

۱۶۱۴ /

نسخ محمدطاهر درروزآدینه ۵ ذی‌قعده ۱۱۴۱ ، باحواشی‌«منه» .
۲۱س۵/۴×۵/۱۲ ، ۹۵گ ۱۰×۱۴ ،کاغذ سپاهانی نخودی ـ جلدتیماج مشکی عطف‌عنابی.

مجموعه

۱ـ زبدة الاصول از شیخ بهایی (۶ ر ـ ۶۸ ر)

۲ـ رساله در اصول دین بفارسی دربارهٔ صفات خدا (۶۹ پ ـ ۷۳ پ) .

آغاز: بسمله . والحمدلله وسلام علی عباده .. اما بعد باید دانست که صفات مقدسهٔ حق تعالی بردونوع است یا سلبی است یا ثبوتی .

انجام : وصفات فعل گویاهمین کافی باشدوالله‌یهدی‌من‌یشاء الی‌صراط مستقیم.

۳ـ گزیده‌ای ازقبلة الآفاق آقارضی‌قزوینی (۷۴ پ ـ ۱۰۰ ر) .

عنوانهای فصل وقسم دارد ، عنوانهای شهرها درهامش آمده است

آغاز: بسمله . فواید مستخرجة من رسالة قبلة الآفاق تصنیف ... رضی‌الدین محمد القزوینی .. فصل درتصور وضع مکه .

انجام : تاچین سیصدو ده فرسخ سی‌وته مرحله .

۱۶۱۵ /

نسخ زین‌العابدین‌بن محمد تقی نوری در ۱۳۰۰ و او در پایان نسخه از نام مؤلف و کتاب یاد میکند .

۱۵س۶×۱۱ ، ۸۴گ ۱۰×۱۶ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج عنابی مقوایی بالولا .

التحفة الحسینیة

از مجتهدالزمانی محمدباقر است در طهارت وصلوة بعربی .

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد فاعلم ان الطهارة علی قسمین.

انجام: اشد الفرایض بعد اصول الدین وبعدها الزکوة.

۱۶۱۶ /

نسخ محمدخان بن محمدخان طباطبایی در شب پنجشنبه از روی سه یکشنبه؟ پایان ذی حجهٔ ۱۲۴۴، عنوان ونشان شنگرف، بخط نستعلیق با نشان چارزدی.

۱۱س۴×۱۰، ۱۰۰گ ۱۱×۱۷، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی بالولا.

الشافیة

مقدمهٔ صرف ابن حاجب است.

۱۶۱۷ /

نسخ ناصر بن حسین بن محمد در روز آدینه ۲۸ رمضان ۸۶۴ در کربلا در شمارهٔ یکم و شمارهٔ دوم هم گویا از همو است و پایان آن افتاده است، آغاز در شمارهٔ یکم افتاده و برگ نخستین نونویس و وصالی شده است، حواشی در آن ریز با نشانهٔ «غ ل ۵۰».

۱۷س۷×۱۰ و ۹×۱۳/۵، ۱۶۴گ ۱۱×۱۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی فرسوده.

مجموعه

۱ـ المختصر النافع از محقق حلی (۲ر ـ ۱۵۷ر).

۲ـ رسالة الزوراء از محقق دوانی (ف ۲۷۱ و ۳۷۹) (۱۵۸ پ ـ ۱۶۲ پ).

۱۶۱۸ /

نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام نونویس.

۴س۷×۱۳، ۱۱۰گ ۱۳×۱۸/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی.

طهارة الاعراق

از مشکویهٔ رازی است.

۱۶۱۹ /

نسخ سدهٔ ۱۴ نشان شنگرف، نسخه از شرح «امزج بابیات وامی وعالی و ابرقی» است تا پایان کتاب.

۲۱س۹×۱۴/۵، ۲۸۸گ ۱۲×۱۸، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوایی.

شرح الزیارة

از شیخ احمد بن زین الدین احسایی است.

۱۶۲۰ /

نسخ سدهٔ ۱۳.

۲۱س۹×۱۲/۵، ۷۱گ ۱۰×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی.

الاصول الاصیلة

از فیض کاشانی است در اثبات مسلک اخباریها.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی بعث فی الامیین رسولا منهم ... فیقول محمد بن مرتضی المدعو بمحسن ... ان هذه اصول اصلیة یبتنی علیها فروع جلیلة.

انجام: وعلی من اتبع الهدی تمت الاصول الاصلیة الکاملة واتفق لضعف تاریخ تصنیفه هذا الکلام والحمدلله اولا و آخرا.

/۱۶۲۱

نسخ سدهٔ ۱۴ ، مهر «عبده علی‌اکبر» در پایان هست .
۱۴س۴–۱۱×۴ ، ۳۷۹گ ۱۱×۱۸ ، کاغذ فرنگی زرد – جلد تیماج مشکی .

الحاشیة

حاشیه‌ایست از محقق دوانی بر تهذیب المنطق تفتازانی (ف ۳۵) .

/۱۶۲۲

نسخ یعقوب علی بن ابراهیم نوری در روز پنجشنبه شوال ۱۳۰۰ ، عنوان و نشان شنگرف .
۱۴س۷–۱۲×۷ ، ۱۱۸گ ۱۱×۱۷ ، کاغذ فرنگی نخودی – جلد مقوایی عطف تیماج مشکی .

اجوبة المسائل

محمد حسن بن عبدالوهاب سرایانی تونی خراسانی شاگرد وحید بهبهانی آقا محمدباقر بن محمد اکمل پاسخهایی را که استاد به پرسشهای فقهی داده بود در این رساله در یک مقدمه و چند کتاب گرد آورده است .

/۱۶۲۳

نسخ شب چهارشنبه ۲۱ ذی‌حجة ۱۲۷۶ در شمارهٔ یکم و روز شنبه ۲۵ ذی‌حجه در شمارهٔ دوم ، جدول شنگرف ، نویسنده محمدحسین بن محسن گیلانی است . در هامش برگهای آغاز پاره‌ایست از رساله‌ای در اصول ، و در هامش آغاز شمارهٔ دوم آغاز تهذیب است . در ۱۰۴ ر – ۱۱۳ ر قصیده‌ایست در رثای حسین از سیدمهدی طباطبایی ، و پس از آن هم دو قصیده رثایی است گویا از همو و مورخ ۱۷ ذی‌حجة ۱۲۷۶ .

۱۲س۸–۱۳×۸ ، ۱۶۰گ ۱۲×۱۷ ، کاغذ سپاهانی – جلد تیماج ترباکی ضربی زرکوب .

مجموعه

۱– الدرة المنظومة (۱ پ – ۱۰۳ پ) در فقه ، بنظم عربی از سید بحر العلوم طباطبایی بروجردی است (ذریعه ۸ : ۱۰۹) .

۲– الخلاصة الالفیة از ابن مالک (۱۱۳ پ – ۱۵۸ ر) .

/۱۶۲۴

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، جدول زر ، آغاز و انجام افتاده .
۱۷س۵–۱۳×۵ ، ۱۸۳گ ۱۰×۱۸ ، کاغذ سپاهانی – جلد تیماج ترباکی مقوایی .

معالم الاصول

از ابومنصور حسن عاملی است .

/۱۶۲۵

نسخ ۱۲۳۰ نشان شنگرف ، بالاغ مورخ ۱۲۷۸ .
۱۴س۶–۱۰×۶ ، ۱۰۵گ ۱۰×۱۵ ، کاغذ فرنگی نخودی – جلد تیماج ترباکی .

الرسالة الفقهیة

از شیخ مهدی بن علی بن شیخ جعفر است
آغاز: بسملة . کتاب الصلوة . التی هی افضل الاعمال واعمها واحسن الطاعات واعظمها .

انجام: فان زاحمهم حرم والحمدلله رب العالمین ... الطاهرین .

۱۶۲۶ر

نسخ محمد داود بن محمد شفیع یزدی در ۱۰۵۳، نشان و عنوان شنگرف، حواشی «منه» بهائیه، بخط نستعلیق در رسالهٔ نخستین که آغاز آن «الهم الفاده» است ، دومی در ۹ ع ۱۳۶۸/۲ و چهارمی در شب ۱۰ ع ۴ همین سال مقابله شده است .

۱۰س ۴×۱۰/۵ ، ۷۹گ ۱۰×۱۶/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی مقوایی .

مجموعه

۱ـ خلاصة الحساب شیخ بهایی (۲ ر ـ ٤٦ ر) .

۲ـ تحقیق جهة القبلة از همو (٤٨ پ ـ ٥٢ پ) .

۳ـ رسالة فی تقدیر الکرة کریهٔ همو (٥٣ پ ـ ٦٤ ر) .

٤ـ الصفیحة فی الاسطرلاب از همو (٦٥ پ ـ ٧٦ پ) .

۱۶۲۷ر

نستعلیق محمود بن عبادالله ساوجی در روز ۴ شعبان ۹۷۸ در شمارهٔ یکم (اگر تاریخ نسخه‌ای نباشد که این یکی از روی آن نوشته شده است)، نشان شنگرف ، فهرست آن در پایان شمارهٔ دوم هست. دومی بخط نستعلیق محمد بن سعد بن محمد شریف است در ربیعهٔ ع ۱۳۴۲/۲ در طوس .

۱۸س ٦/٥×۱۱ و ۷س ٦×۱۲ ، ۱٦٦گ ۱۰×۱۷ ، کاغذ سپاهانی نخودی و فرنگی ـ جلد تیماج عنابی مقوایی.

مجموعه

۱ـ منهاج الکرامة فی معرفة الامامة از علامه حلی (۱ پ ـ ٥٤ ر) .

۲ـ کشف الیقین فی فضائل امیر المؤمنین از همو (٥٤ پ ـ ۱٥۷ پ) .

۱۶۲۸ر

نستعلیق محمد رضای گیلانی (ش ۴) در ج ۱۲۹۸/۲ (ش ۳) و ۲۳ شوال ۱۲۹۹ (ش ۴) و ۲٦ رجب ۱۲۹۸ (ش ٥) و ۸ رجب ۱۲۹۸ (ش ۹) .

۱۲س ۷×۱۳ ، ۱۹۹گ ۱۱×۱۸ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سبز .

مجموعه

۱ـ الدر الثمین فی شرح صلوات محیی الدین (۱ پ ـ ٤٨ ر) از عمر بن عبد الجلیل بغدادی . نام رساله از صفحهٔ عنوان نسخهٔ ما است .

آغاز: بسمله حمداً لمن اخرج الحروف العالیات من نون الجمع الذاتی بالفیض الاقدس ...

انجام: و عمّ عن ذکره العاقلون والحمدلله تعالی رب العالمین .

۲ـ صلوات محیی الدین ابن عربی (٥۱ ر ـ ٥٥ پ) در ٥۹ ر ـ ٦٤ پ دوبند عرفانی است بفارسی و در ٦٥ پ ـ ٦٨ ر کیفیت ذکر خفی است از مجموعهٔ حاجی محمد جعفر بفارسی و سپس یک بند فارسی عرفانی دربارهٔ مراتب وجود مطلق .

۳ـ اجازه عرفانی نورعلی بن فیض علی نعمت اللهی است به محمد جعفر بن حاجی صفرخان قراگزلو (٦٨ پ ـ ۷۳ ر) .

در ۷۳ ر ـ ۷٦ پ نیایشی است عرفانی .

٤ـ رساله سلوک فارسی (۷۷ پ ـ ۱۳۲ ر) که از ابن طاوس دانسته شده است (ف ٤٥٢ ش ٤) .

٥ـ ترجمهٔ اصطلاحات صوفیان عبدالرزاق کاشی (۱۳۳ پ ـ ۱٤٥ پ) جز آنچه در (ف ۲۲٦۱) دیده‌ایم .

آغاز: بسمله . لآلی اغالی حمد و سپاس نثار منعمی سزد که دلهای عارفان مخزن

جواهر اسرار گردانید ... امابعدمکشوف ضمایر ارباب بصایر باد که چون ادراک معانی عبارت منثور و منظوم اهل حال برطبق اصطلاحی که مقرر ایشانست خالی از صعوبت نیست بنابرین در حل آن سالک مسالک عرفان نور الدین الشیخ عبدالرزاق کاشی کمرباشی نموده ...

انجام : ... و بیشتر این مقدمات در شرح فصوص الحکم با مناسبات و مأخذ آن گفته‌اند و بالله الهدایة و التوفیق .

۶ـ رساله عرفانی فارسی از دهدار (۱۴۹ پ ـ ۱۵۸ پ) .

آغاز: بسمله . از عدم نمودار محمد دهدار به جنابی که ظاهرش انسان جهان کمال است و باطنش جهان کمال انسان که سؤال فرموده بود از ابتدای ظهور و از عالم عما وتنزلات او و از حقیقت انسان ... مجملی درخور استعداد خود ... بر کف ورق نهاده بزم آرای بخدمت عالی مرسول شد .

انجام : بزم آرای سرای زندگانی آن قبلهٔ اعالی اقاصی و ادانی سازاد والحمدلله رب العالمین کثیراً کثیرا .

۷ـ رساله عرفانی فارسی از دهدار (۱۶۱ ر ـ ۱۷۵ ر)

آغاز: بسمله . ازعدم نمودار محمد دهدار بجانب نوردیدهٔ سیادت ... نگاشته ...

انجام : وآنچه برشریعت واخبار نبوی به ثبوت رسیده همان حق است والحمدلله رب العالمین ... اجمعین .

در ۱۷۵ ر ـ ۱۷۶ پ فرزندان امامان شیعی که بدست دشمنان کشته شده‌اند برشمرده شده است .

۸ـ اصطلاحات الصوفیة بعربی (۱۷۸ پ ـ ۱۸۵ پ) ازابن عربی.

۹ـ رسالهٔ تعریفات بفارسی از سیدنعمةالله (۱۸۶ پ ـ ۱۹۷ ر) .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی خلق الاشیاء بقدرته ورزق الاحیاء بحکمته . . .

اصحاب الصوفیه و ارباب الهیة وجود را به شرط ان لایکون معه شیئی مرتبهٔ احدیت ومقام جمع الجمع وحقیقة الحقایق گفته‌اند .

انجام :

مظهر اسم اعظمش خوانند — این چنین است و آن چنان داند .

در ۱۹۸ پ ـ ۱۹۹ پ زیارتی است عرفانی بعربی .

۱۶۲۹/

نسخ سدهٔ ۱۱ باسرلوح زرین ولاجوردی وشنگرف و حاشیه با نشانهٔ « منه ، جم » و جدول شنگرفی .

۳۱ص۶×۱۴ ، ۱۷۹ص ۱۰×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج تریاکی عنوانی حاشیه‌دار .

حاشیهٔ شرح التجرید

حاشیهٔ ملاجلال دوانی است برشرح تجرید (ف۲۳۳) .

۱۶۳۰/

نسخ سدهٔ ۱۴ ، نشان شنگرف ، آغاز وانجام افتاده .

۱۶س۵×۱۳ ، ۱۴۲ص ۱۱×۱۸ ، کاغذ فرنگی ـ بی‌جلد .

شرح تهذیب

شرح و ترجمهٔ فارسی تهذیب منطق تفتازانی است واین است نمونه‌ای از آن :
المقصدالثانی: القضیة قول یحتمل الصدق والکذب چون مصنف فارغ شد از مبحث تصورات شروع کرد درمبحث تصدیقات .

۱٦۳۱/

نسخ علی‌اکبر بن عبدالوهاب در روز آدینه ۲۹ ذی‌حجه ۱۲۸۹، عنوان شنگرف (ش ۱)، در ۵۴ پ - ۵۹ پ آداب نماز شب است بفارسی، بخط نسخ معرب میرعلی تبریزی در روز شنبه ذی‌حجه ۱۲٦۷ با نشانهای شنگرف (ش ۲) در ۷۰ پ - ۱۰٦ پ پراکنده‌های قلم‌و قراءت؛ نسخ نقرت سدهٔ ۱۳ (ش ۴) در ۱۱۵ پ تا پایان حدیثهای قدسی و اخبار است.

۱۱س‌ـ ٦×۱۳/۵، ۱۳۲گ ۱۱×۱۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

مجموعه

۱ـ المجتنی من الدعاء المجتبی (۲پ ـ ٥٤ پ) از ابن طاوس (منزوی ۱: ۱۹٤)

۲ـ کلمات قصار (٦۰ پ ـ ۷۰ ر) از علی بن ابی‌طالب (منزوی ۲: ۱۳۷و۱۵۸ـ سپه ۱: ۲۸۳ و ۲: ۷٤ و ۱٤۵).

آغاز: الدنیا امد ، الاخرة ابد .

انجام: یطلبك رزقك اشد من طلبك له .

۳ـ خطبة البیان (۱۰۷ ر ـ ۱۱۵ ر) (ف ۱۲۹۱).

آغاز: اناالذی عنده مفاتح الغیب لایعلمها بعد محمد غیری .

انجام: انا اظهر کیف اشاء ، انا باب خطیئتهم .

۱٦۳۲/

نستعلیق سدهٔ ۱۳ و مهر «لسان الحق گویا بحق» در نسخه هست .

۷س ۵×۱۰، ۱۵۵گ ۱۰×۱۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ارباکی مقوایی .

فرهنگ خداپرستی

رثای حسین بن علی است بنظم فارسی از لسان الحق محرم عبدالوهاب بن

محمد یزدی (مشارص ۱۱۷٤) .

در آغاز کتاب خطبهٔ بی نقطه‌ایست از میرزا محمد ساوجی و ستایشی از ناظم سرودهٔ میرزا محمد حسن تسلیم عربی ، در آغاز و انجام نیز ستایشی چند سرودهٔ میرزا بیدل و میرزا صفای کاتب و حکیم ذوقی و میرزا سعید خان وزیر خارجه و دریایان تاریخ نظم کتاب است از ناظم باماده تاریخ «خداپرستی» (۱۲۷۷) .

۱٦۳۳/

نستعلیق سدهٔ ۱۳ .

۱۵س ۷×۱۱/۵، ۱٦۳گ ۱۱×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوایی فرسوده .

حاشیة حاشیة التهذیب

حاشیه‌ایست از میر ابوالفتح بر حاشیهٔ دوانی بر تهذیب المنطق تفتازانی که بنام دولتشاه مؤید ساخته است (ف ۳۷) .

آغاز: بسمله . الحمدلله علی تهذیب المنطق و الکلام عن غیاهب الشکوك والاوهام ... و بعد فهذه تعلیقات بل تحقیقات علی قسمی المنطق من التهذیب وحاشیته

انجام: وعن کنوز تراب الارتیاب ومن الله التوفیق والیه الرجعی وحسن مآب

۱٦۳٤/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی از «م ر ، رضا» ، نسخه از آغاز است تا «القسم الثانی ان یکون الاوسط جزءا غیر تام» .

۱۸س ۵×۱۲، ۲۳٦گ ۱۱×۱۸، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی .

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

از قطب رازی است (ف ۲۵) .

۱۶۳۵/

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، آغاز و انجام افتاده.
۷س، ۶×۱۳، ۱۰۷گ ۱۳×۱۹، کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج زرباکی گر آن مشکی.

الاثنا عشرية

از شیخ بهایی است در صلوة.

۱۶۳۶/

نسخ احمد بن محمد فولادی یزدشب ۲۱ ع۱۳۰۷/۱ (ش ۲).
۱۴س، ۸×۱۴، ۱۵۰گ ۱۱×۱۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی.

مجموعه

۱- شرح العوامل المائة از میرزا کوچك ساوجی که در ۱۳ محرم ۱۲۹۴ ساخته است. (۲ پ - ۵۵ ر).

آغاز: بسمله الحمدلله الذی شرح صدورنا بعوامل المعارف... فیقول... محمدعلی المشهور به میرزا کوچك الساوجی ابن الحاج ملا محمد رحیم الساوجی... قد التمس منی... ان اوضح شرح العوامل المشهور بعوامل ملامحسن فیض.

انجام: ... اللهم اغفرلنا ولوالدینا ولجمیع اهل دیننا بمحمد وآله الطاهرین.

۲- حاشية المعالم از سلطان العلماء خلیفه سلطان (۵۸ پ - ۱۵۰ ر).

۱۶۳۷/

نسخ سدهٔ ۱۰، عنوان شنگرف.
۱۱س، ۶×۱۰/۵، ۱۱۵گ ۱۳×۱۸، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد نخودی.

تهذيب الوصول الى علم الاصول

از علامهٔ حلی است (ف ۱۶۶۵).

۱۶۳۸/

نستعلیق سدهٔ ۱۴.
۹س، ۶×۱۰/۵، ۵۴گ ۱۲×۱۸/۵، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی.

اقدس

از میرزا حسین علی بن میرزا بزرگ نوری ملقب به بهاءالله (۱۲۳۳-۱۳۰۹) رهبر گروه بهایی است (مشار ص ۱۳۷) ادوارد بیرون در منابع تحقیق در دین باب بانگلیسی (ص ۱۷۸ و ۱۹۵) از این کتاب ومتن عربی وترجمه روسی وچاپهای آنها یاد کرده است.

آغاز: بسم الحاکم علی ما کان ومایکون. ان اول ما کتب الله علی العباد عرفان مشرق وحیه و مطلع امره.

انجام: اتقوا الله یا اولی الالباب.

۱۶۳۹/

نسخ سلیمان بن درویش محمود کلار دشتی در سپاهان در ۱۲ صفر ۱۰۹۳، نشان شنگرف.
۱۵س، ۷×۱۳، ۱۷۱گ ۱۲/۵×۱۸/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی.

حاشية المطول

از میرسید شریف گرگانی است (سپه ۲ : ۴۱۳).

۱٦٤٠ / ر

نسخ شوال ۱۱۰۹، عنوان و نشان شنگرف حاشیه در شمارهٔ یکم با نشانه «ع ل» نستعلیق،
۱۵ س، ۷٫۵×۱۴، ۱۰۸ گ، ۱۴×۱۸ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی عطف عنابی.

مجموعه

۱ـ بدایة الهدایه از شیخ محمد بن حسن حر عاملی (۲ پ ـ ۱٤ پ) در دیباچهٔ آن از وسائل و هدایة الأمة او یاد کرده‌اند (ذریعه ۳ : ۵۹).

۲ـ منهاج النجاه فیض کاشانی (۱۵ پ ـ ۱۰۸ پ).

۱٦٤۱ / ر

نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام افتاده.
۲۰ س، ۵٫۵×۱۴، ۱۴۷ گ، ۱۰×۲۰٫۲ کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی فرسوده.

حاشیه حاشیهٔ لوامع الاسرار

حاشیه‌ایست بر حاشیهٔ میر سید شریف بر شرح قطب رازی بر مطالع الانوار ارموی.

آغاز: قوله و الفیض فی الاصطلاح انما یطلق علی فعل یفعل دائما ای یطلق علی فعل فاعل یصدر عنه الفعل دائما.

۱٦٤۲ / ر

نستعلیق سدهٔ ۱۱ انجام افتاده.
۲۲ س، ۱۵، ۲۰۶ گ، ۱۰×۱۹، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فرسوده.

مجموعه

۱ـ حاشیهٔ شرح حکمة العین (۱ پ ـ ۸ پ) در صفحهٔ عنوان آمده که از آخوند

ملامیرزا است، همان میرزا محمد بن حسن شیروانی در گذشته ۱۰۹۸ اگرچه آغاز نسخهٔ ما با آنچه در ذریعه (٦ : ۱۲۲) آمده است یکسان نیست. از فهرست طوس (٤ : ۸۳) برمیاید که نسخهٔ ذریعه باید از باغنوی باشد.

آغاز: ویمکن الجواب عن الدلیل عنه هذا آه ـ اقول حاصله منع المثلیة بین الفرد و الماهیة الذهنیة متشخصة فی الذهن.

انجام: لکن لم یجعل الکلام فیه.

۲ ـ حاشیة الحاشیة القدیمة علی شرح التجرید (۱۰ پ ـ ۱۰٦ پ در صفحه عنوان آمده «حاشیة علی حاشیة القدیم ومتعلقاته و لعلها لامیرزا ابراهیم بن مولانا صدر الدین محمد الشیرازی» و جز نسخهٔ (ف ۲۲٦٤) است.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین... المصنف قدس سره الاطهر: اما بعد حمد واجب الوجود علی نعمائه، فیه ایماء الی کمال عنایته بالاختصار.

انجام: والمتکلمون یصفونه تعالی بالکلام لورود (انجام افتاده).

۱٦٤۳ / ر

نستعلیق سدهٔ ۱۱.
۱۵ س، ۵×۱۳، ۱۴۵ گ، ۱۰×۱۹، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی عطف تریاکی.

مجموعه

۱ ـ شرح ایساغوجی ابهری از کاتی (۳ ب ـ ۳۰ (باحواشی و بخط نستعلیق مانند دومی).

۲ـ شرح ایساغوجی از فناری و بنام الفوائد الفناریة خوانده میشود (چلبی ۱: ۱۷٤ ـ طوس ش ۱۳۷ منطق) (۳۱ پ ـ ۵۹ ر نستعلیق ۱۰۷٤)

آغاز: بسمله. حمداً لك علی ما الخصت لی من منح عوارف الافاضل... اما بعد

فلما لم ينفعني التعلل بلعل وعسى عن اقتراح اخ لي ... ان اكتب فوايد لايقة لمطالعة الاخوان لفوائد الرسالة الاثيرية في الميزان شرعت فيه مدة يوم من اقصر الايام وختمت مع اذان مغربه ..

انجام: وذخرنا في زمرة الشهداء والصالحين وبوانا في اعلى عليين مع الانبياء والمرسلين بحق محمد وآله اجمعين .

۳ـ حاشية ارشاد الاذهان كه حاشية وبياچهٔ اين كتاب است (ذريعه ۶ : ۱۴) وخز (ف۱۸۵۸) (۶۰ر ـ ۷۱ ر نستعليق مانند ش ۲).

آغاز: بسمله . الحمدلله الجار والمجرور ظرف مستقر .

انجام: ما يرد عليك من بقية اجزاء الكتاب .

۴ـ حاشية المختصر النافع گويا از نورالدين على كركى است (ذريعه۶:۱۹۳) وبراى تاج الدين حسن بن عماد الدين على نوشته شده است .

(۷۱ پ ـ ۸۱ پ نستعليق ۱۰۶۴ ، در ۸۱ ر ۸۳ ر باز مناسخات مهذب وحساب فرايض شرايع است).

آغاز: بسمله . الحمد لله المنعم بسوابق الانعام ... اما بعد فهذه حواش كتبتها على بحث الميراث من كتاب مختصر الشرايع ...

انجام: ... لانهم اولاد حقيقة والاول اشهر .

۵ـ جامع عباسى تأليف زين العابدين حسينى (۸۴ پ ـ ۹۸ پ نستعليق ۱۰۶۴) عمان تركه است .

۶ـ شرح كلمة التوحيد (۹۸ پ ـ ۱۰۰ ر نستعليق عباس در نيمهٔ ذى حجهٔ ۱۰۶۴) بعربى است و ازفضل الله استرآبادى ودر آن سه شبهه آمده وبراى محيي الدين نامى نوشته شده است .

آغاز: بسمله . الحمدلله الواحد الحرى بالتحميد ... اما بعد فان كلمة التوحيد

مما صنفوا فيها رسايل ...

انجام: لفسدتا وفساده باطل بالتامل (هذه رسالة من فضل الله الاسترآبادى) .

۷ـ رسالة فى المغالطات (۱۰۰ پ ـ ۱۰۷ پ بهمان خط وازهمو وبهمان تاريخ) درمغالطه ۱۱ باب دوم آن براى شبههٔ « كل كلامى كاذب » هفت گونه حل يادشده است .

فهرست بابها :

الباب الاول فى المغالطات المتعلقه بالقسم الاول (۵ مغالطه) . الباب الثانى فى المغالطات المتعلقة بالقسم الثانى (۲۰ مغالطه) . الباب الثالث فى بيان المغالطات اللتى يمكن بها اثبات المدعى (۵ مغالطه) .

آغاز: بسمله المغالطة قياس فاسد اما من حيث الصورة فقط ...

انجام: لاتعكس بعكس نقيض .

۸ـ رساله در منطق بفارسى (۱۰۸ پ ـ ۱۲۲ ر نستعليق محمدمقيم باسكيجى)

آغاز: بدان كه هر آدمى راقوتيست كه او بواسطهٔ آن قوه ادراك اشياء ميكند

انجام: ... ظاهر ميگردد .

۹ـ تهذيب المنطق تفتازانى (۱۲۳ پ ۱۳۴ ر نستعليق سدهٔ ۱۱) .

۱۰ـ ترجمه كبرى بعربى (۱۳۵ پ ـ ۱۴۴ پ نستعليق همان تاريخ وتاشكل ۴ را دارد) .

آغاز: اعلم ان للانسان قوة دراكة ينقش فيها صور الاشياء .

نسخ عبدالوهاب بن حاجى مؤمن درشوال ۱۹۰۴ عنوان شنگرف . ۱۲ س ۷×۱۴ ، ۳۴۴ گ ۱۳/۵×۱۹ ، كاغذ سپاهانى ـ جلدمقوا .

كتاب التوحيد

از ابن بابويه قمى است وبچاپ رسيده است . (ف۱۲۴۰) .

۱۶٤۵/

نستعلیق ۱۱۱۷ و روز پنجشنبه ۱۰ شوال ۱۱۱۹، نشان شنگرفی در گ ۱ و نستعلیق صنع‌الله بن شهرالله سمنانی درطبس در ۲۸ع۱۱۱۹/۲ در ش۲ و با حواشی درهم‌رو.

۱۶س ۶×۱۳ ، ۱۲۶گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

مجموعه

۱ـ نهج المسترشدین فی اصول الدین (۲ پ ـ ۴۳ پ) از علامهٔ حلی است (ف ۶۳۵).

۲ـ شرح التجرید (٤٤ ر ـ ۱۲٤ پ) از قوشچی و از مقصد سوم در اثبات صانع است تا پایان آن.

۱۶٤۶/

نسخ ۱۸ رجب ۱۰۵۵، عنوان و نشان شنگرفی.

۱۵ س ۵/۵×۱۲ ، ۱۴۴گ ۱۲×۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب مقوایی فرسوده.

شرح قطر الندی و بل الصدی

متن و شرح هر دو از ابن هشام است.

۱۶٤۷/

نستعلیق سدهٔ ۱۱، نشان شنگرفی، متن زیرخط سرخ، حواشی دارد، آغاز وانجام افتاده.

۲۱س ۶/۵×۱۲ ، ۱۷۹گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی.

شرح التجرید

شرح قوشچی است بر تجرید طوسی.

۱۶٤۸/

نسخ سدهٔ ۱۳.

۱۷س ۷×۱۴ ، ۲۵۵گ ۱۳×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوایی کناره تیماج مشکی.

شرح مختصر المنتهی

شرح قاضی عضد ایجی است بر مختصر حاجبی که در ۷۳٤ ساخته است (ف ۱۷۰۳).

۱۶٤۹/

نسخ غلامرضا در روز سه‌شنبه ۳ /۱۲۶۳/۲ در مصلی، اسحاقیه عنوان و نشان شنگرفی، با حواشی سلطان بخط نستعلیق.

۱۹س ۶/۵×۱۳ ، ۱۱۱گ ۱۳×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج قهوه‌ای درون مشکی.

معالم الاصول

از ابو منصور حسن عاملی است.

۱۶۵۰/

نستعلیق ۲۲ رجب ۱۲۴۴، نشان شنگرفی.

۴س ۸×۱۲/۵ ، ۹۱گ ۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی گوشه‌ها و عطف سرخ.

ترجمهٔ رسالهٔ حسنیه

در دیباچهٔ نسخهٔ ما نام مترجم ابراهیم استرآبادی «ملقب بگر کین» آمده و در نسخ چاپی چنین لقبی ندیده‌ام. تاریخ آن هم ۹۵۸ است مانند نسخه‌های دیگر.

۱۶۵۱/

نسخ سده ۱۳، عنوان و نشان شنگرف و دومی مورخ روز سه شنبه ۴ ذی حجة ۱۲۵۹ است ، محمدرضا بن محمدامین می‌اوپسند که من در حاشیه‌های آن را در ۱۲۵۹ نوشتم، با مهر او مورخ ۱۲۳۶، ۲۲س، ۹×۱۴/۵ ، ۱۴۳گ، ۱۵×۲۲ ،کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج قهوه‌یی .

مجموعه

۱ـ الکافی (۲ پ ـ ۱۲۲ پ) از کلینی و همان کتاب الروضه است .

۲ـ مصباح الشریعه ومفتاح الحقیقه (۱۲۳پ ـ ۱۴۲ ر) که از امام صادق پنداشته‌اند (ف ۱۵۳۶) ولی آقای حسن مصطفوی در دیباچهٔ چاپی که در سال ۱۳۷۹ از آن کرده است روشن ساخت که از امام نیست .

۱۶۵۲/

نستعلیق شیخ قاسم بن شیخ زکریا در ج ۱۰۴۷/۲ (ش۱) و نستعلیق شعبان ۱۲۷۴ با عنوان و نشان شنگرف (ش۲) .

۲۲ س، ۸×۱۷ ، ۲۰۹گ ، ۱۴×۲۷ ،کاغذ سپاهانی و فرنگی ـ جلد تیماج سرخ ضربی زرکوب طلایی عطف قهوه‌یی .

مجموعه

۱ـ عیون اخبار الرضا (٤ پ ـ ۱۹۷ پ) از ابن بابویه قمی .

۲ـ ایضاح دقائق النواصب و در این نسخه (۱۹۹ ر ـ ۲۰۹ پ) نیمهٔ دوم منقبت یکم است تا منقبت ۹٤ و بندها در آن شماره دارد و پایان آن برابر است با (ف ۱۱۲۹) .

۱۶۵۳/

نسخ علی‌اصغر بن عبدالرحیم در ذی‌حجة ۱۲۶۳، نشان شنگرف ، نسخه جزو دوم است . ۱۸س، ۹×۱۴ ، ۱۵۴گ ، ۱۵×۲۱ ،کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج بنفش تیرهٔ طلایی .

شرح الزیارة

از شیخ احمد احسایی است (فهرست احسایی ۲ : ۱۵) .

۱۶۵٤/

نسخ ۱۲۳۶ ، نسخه جزو نخستین کتاب است در ش ۱۵ .

۱۷س، ۹×۱۵ ، ۲۱۸گ ، ۱۵×۲۱ ،کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ضربی قهوه‌یی .

مجموعه

۱ـ شرح الحکمة العرشیة (۱ ب ـ ۱۸۷ پ) که شرحی است انتقادی از شیخ احمد احسایی برای آخوند ملا مشهدی بن ملا حسین علی شبستری بر حکمة عرشیه صدرای شیرازی در سه جلد و بچاپ رسیده است . (فهرست احسایی ۲ : ۳۲) .

۲ـ الحکمة العلویة (۱۸۳ پ ـ ۲۱۵ ر) که قصیدهٔ تائیهٔ عرفانی شیعی و رد بر فیلسوفان است بعربی درست مانند ابداعیه وحکمة علویهٔ قطب الدین محمد نیریزی (ف ٤۰۳ و ٤۳۱) و باید از همو باشد یا ساختهٔ از روی منظومهٔ او و در جوانی سروده شده است

آغاز:

الحمد لله من لم یزل بالهویة   توحد   بالتحمید   بالازلیة

....

وبعدفهاهم حکمة العارفین من   مقابس نور الحکمة العلویة

....

وسمیت نظمی حکمة العارفین اذ — تعلمت من مشکاتهم نور حکمة
و لقبته فصل الخطاب لانه — سیفصل بین الحکمة النبویة

انجام:
مرا یا صفات الله جل ثناؤه — اضافاتها من حیث ربط الاضافة

۱۶۵۵/

نستعلیق سدة ۱۱، عنوان ونشان شنگرفی، متن زیر خط سرخ، حواشی بالقابلة، «بسمله الله هادی».

۹س۷×۱۳، ۳۴۴گ ۱۳×۲۰، کاغذ سپاهانی – جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب مقوایی.

غایة البادی فی شرح المبادی

شرحی است از رکن الدین محمد بن علی بن محمد گرگانی غروی بر مبادی الوصول الی علم الاصول علامهٔ حلی که بنام عمیدالملة والدین شمس الاسلام والمسلمین علی بن مختار علوی حسینی ساخته ودر ۱۹ شوال ۶۹۷ آنرا بپایان رسانده است نام حلی ونام کتاب در دیباچه آمده است.

(مقابس الانوار ص ۱۶ – ف ۱۷۲۳ و ۱۷۲۸ و ۱۷۴۴).

آغاز: بسمله. وبه نستعین. ربیزدنی علماً ویسر لی اتمام ذلک الکتاب بحمدک اللهم نفتتح الکلام بشکرک یا علام نستجلب النعم الجسام لانک المنعم بسوابق الانعام. اما بعد فکما ان من شأن الشیوخ ایصال المعانی المحققة بالدلایل المقررة...

انجام: و هو فرع علی القول بالقیاس وقد تبین بطلان القیاس (مسئله سوم خاتمة فی الاستحسان گویا یکی دوصفحه افتاده است).

۱۶۵۶/

نسخ سدة ۱۳، عنوان شنگرفی، برگ یکم نونویس، مهر «عبده عبدالمحمد ۱۲۹۰» درپایان هست، انجام افتاده است.

۱۷س۷×۱۴، ۳۱۳گ ۱۱×۲۰/۵، کاغذ سپاهانی – جلد تیماج سرخ.

الانتصار فی انفرادات الامامیة من المسائل الفقهیة

از سید مرتضی علم الهدی که بدستور «وزیر عمیدیه» [1] ساخته است (ف ۱۹۵۷ و ۲۰۱۸ – ذریعه ۲ : ۳۶۰ – چاپ شده در الجوامع الفقهیه در ۱۲۷۶ وجداگانه در ۱۳۱۵).

۱۶۵۷/

نسخ ابن سلطان محمد جرفادقانی (گلپایگانی) درروز آدینه نیمهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۶۱، عنوان شنگرفی، حواشی «منه» نستعلیق، نسخه را محمدعلی بن محمد موسوی لاریجانی مقابله نموده و عبارات است تا تعقیب نماز.

۱۵س۷×۱۳، ۳۴۹گ ۱۳×۲۰، کاغذ سپاهانی – جلد تیماج عنابی زرکوب مقوایی.

الحبل المتین

ازشیخ بهایی که در ۱۸ شوال ۱۰۰۷ ساخته است (ف ۱۲۷۹).

۱۶۵۸/

نستعلیق علی اشرف بن میرزا رضای وکیل حسینی شیرازی در ذی القعدهٔ ۱۲۷۱، شعرهای فارسی در کاغذ سفید و آبی و سبز و درهر صفحه ای ۴ بیت، در ۶پ – ۸ر روایت وحبر است. شماره ۲۰ نیز بهمین خط است وسومی نوشتهٔ میرزا محمدرضای طباطبایی تبریزی است در ۱۲۷۰.

۱۱و۸س۷×۱۴، ۱۸۶گ ۱۳/۵×۲۱، کاغذ فرنگی – جلد تیماج مشکی مقوایی.

۱- عمیدالملک محمد بن منصور کندری نیشابوری وزیر طغرل و الب ارسلان و کشته در ۴۵۶.

مجموعه

۱ـ قصائد شیخ احمد احسایی در رثای حسین بن علی (۱۰پ ـ ۱۴۹پ).

۲ـ شرح قصیدهٔ ابن غنیمهٔ هاشمی (۱۵۰ پ ـ ۱۶۰ر).

آغاز: بسمله. قال ثنا کربن غنیمة بن ابی الفضل عن عبدالجبار الهاشمی قال سمعت هذه الندبة من الشیخ ابی بشیر بن ابی طالب الکندی یرویها عن ابی غنیمة الزهری قال کان علی بن الحسین علیهما السلم یناجی ویقول قل لمن قل عزائه و طال بکائه و دام عنائه وبان صبره وتقسم فکره والتبس علیه امره من فوت الاولاد ومفارقه الاباء والاجداد والاشتعاش بشماتة الحساد الم تر کیف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد.

تعز فکل للمنیة ذائق   و کل ابن انثی للحیوة مفارق

فعمر الفتی للحادثات و رثیة   تناهبه ساعاتها و الدقایق

کذا تتفانی واحداً بعد واحد   و تطرقنا بالحادثات الطوارق

ثم: فحسن الاعمال و جمل الافعال و قصر الامال الطوال فما عن سبیل المنیة مذهب ولا عن سبیل الحمام مهرب ولا الی قصد النجاة.

انجام: اتاه من امر الله مالا یردونزل به من قضائه مالا یصد فتعالی الملك الجبار المتکبر القهار قاصم الجبارین ومبیر المتکبرین (درمیانه وپایان ناقص).

۳ـ رسالهٔ عرفانی شیخ احمد احسایی که در آن پرسشهای شیخ ملا محمد که درهنگام درس براو دشوارشده وحل آنها را خواسته است پاسخ گفته است (۱۶۴پ ـ ۱۸۵ پ) پرشده باید ملا محمد رشتی باشد (فهرست احسایی ۲ : ۲۴).

۱۶۵۹

نسخ سدهٔ ۱۳.

۷س، ۹×۱۶/۵، ۲۱۱گ ۱۴×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج حنائی ضربی مقوائی.

ترجمه اصلاح العمل

ترجمه حسن بن محمدعلی یزدی است از اصلاح العمل سید مجاهد دربراثمقدمه وچند مطلب.

۱۶۶۰

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، نسخه جلد یکم است.

۲۶س، ۹×۱۵، ۲۲۶گ ۱۴/۵×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد روغنی زمینه مشکی ومقوائی.

۲۲٦

الفصول الغرویة فی الاصول الفقهیة

از دانشمند اصولی متاخر شیخ محمد حسین بن محمد رحیم اصفهانی در گذشتهٔ ۱۲۵۴ است و بچاپ رسیده است.

(طوس ۲: ۲۱۹ ـ ف ۱۱۷).

۱۶۶۱

نستعلیق محمدباقر سپاهالی ومحمد کاظم سپاهالی در ۱۰ج۲/۱۳۳۳.

۱۶س، ۹/۵×۱۵، ۳۷۷گ ۱۵×۲۰/۵، کاغذ فرنگی سفید وکبود ـ جلد مقوائی.

مجموعه

۱ـ احکام اتصالات کواکب از محمد اختیار که دریك مقدمه وچندجدول واز روی مجمل کوشیار واربع مقالات او وتفهیم بیرونی وروضة المنجمین و کفایة التعلیم واشجار واثمار ساخته است.

(۱ پ ـ ۴۳ر).

آغاز: بسمله. حمد وثنای آفریدگاری را که افلاك و دوایر و نجوم و سوایر

بیافرید . . اما بعد این مختصریست درمعرفت احکام اتصالات کواکب با یکدیگر وتحولات ایشان ازبرجی ببرجی وشرف وهبوط ایشان.

انجام : ومنصب بخداوند خانه رسد واستقامت داشته باشد

۲ـ مجمع الانوار ازمحمد کاظم بن حاج محمدصادق که در دیباچه میگوید من شرح بیست باب را خواندم ووجه تسمیهٔ منازل قمر را در آن دیدم ودرهیچ کتابی وجه تسمیهٔ سبعهٔ سیاره را ندیدم واینک آن را در اینجا میآورم (۴۳ پ ـ ۴۴ر)

آغاز: بسمله . والاستیفاق من الله العزیز العلیم . احمد الله حمد الشاکرین ... وبعد فیقول ... محمد کاظم ابن الحاج محمد صادق انی قرأت بعض کتب التقویم .

انجام : و لذلك سمی الشیطان بالخناس . تمت کتابته مع تصنیفه تماماً فی لیلة الاربعا لخمس خلون من شوال من شهور سنة اربع وعشرین و مائتین بعد الف من الهجرة علی ید مؤلفه الفقیر محمد کاظم غفرالله له ولوالدیه .

۳ـ کلید بهشت که درپایان بنام مفتاح الجنان خوانده شده است (۴۵ پ ـ ۷۷ر) دردیباچهٔ نسخه ما نامی از کتاب برده نشده است ودرصفحهٔ عنوان آمده که از ملامحمد صادق اردستانی است ونویسندهٔ نسخه محمد کاظم در ۱۲۲۳ که باید پسر او باشد آن را باو نسبت میدهد.

نسخهٔ ما درآغاز درست مانند کلید بهشت چاپ ۱۳۱۵ خ تهران است که از قاضی سعیدای قمی دانسته شده است و باید هم درست باشد چه آن از روی نسخه ای چاپ شده که درزمان سعیدا در ۱۰۸۵ نوشته شده وباونسبت داده شده است .

آغاز: بسمله . هوالمعین هذا کتاب المسماة به «کلید بهشت» من تصانیف شیخنا و مولانا محمد صادق الاردستانی رضوان الله علیه و رحمة لااله الاالله له الکبریاء ... الایماشاه خداوندا زبان را ازلاف وبیان را از گزاف ودل را اززنگ خلاف پاك وصاف گردان ... اما بعد برضمیر منیر بالغ نظران حقیقت منظر پوشیده ومستور نیست .

انجام : الی معناه بالفارسیة هوهو ولاسواه (نمقه محمد کاظم ، و اتفق لتاریخ اتمامه هذا الکلام باسقاط نقطة واحدة من القاف والهاء وهو ابن الحاج محمد صادق فی ضحی یوم الاحد الثامن عشر من شهر رجب المرجب من شهور سنة ۱۲۲۳ من الهجرة المبارکة .

سیبقی الخط فی القرطاس دهراً	و صاحبه رمیم فی التراب
الخط یبقی زماناً بعد کاتبه	وصاحب الخط تحت الارض مدفون

تمت النسخة المسماة بمفتاح الجنان المنسوبة الی افضل الحکماء و المتکلمین علامة العلماء فی العالمین الشیخ الاعظم والرئیس المعظم مولانا محمد صادق الاردستانی علیه الرحمه بحق محمد وآله علیهما الصلوة والسلام) .

۱۶۶۶۲/

نستعلیق سدهٔ ۱۲، عنوان شنگرف، باحاشیه «م ر علی عنه ، منه» در رویه ای که بسنجه سدهٔ ۱۳ است، نسخه از آن محمد حسین بن مولانا حسن بوده است.

۳۲ س ۷×۱۷ ، ۱۳۶گ ۱۲×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

مجموعه

۱ـ التکملة فی شرح التذکرة (۳ پ ـ ۶۵ پ انجام افتاده) از محقق خفری است (ف ۹۱۰).

۲ـ باید حاشیهٔ شرح اشارات طوسی باشد عنوان در آن « قال الشیخ . . واقول » است ودر آن یادشده از شیخ و فاضل شارح وصاحب محاکمات وسید المحققین فی شرح الاشارات (۶۸ پ ـ ۱۳۶ ر آغاز وانجام افتاده ودرمیان بشدبر گه سفید است) .

آغاز: بسمله . و به نستعین . قال الشیخ بل یکفی فی اثباته اما مجرد ملاحظة تصوراته او النظر السابق اقول لایذهب علی من تتبع فصول الکتاب ان کثیراً من الاحکام

المصدرة بالتنبيه يستنبط من النظر في الفصل السابق على طريق الفكر والاكتساب.

انجام : كما يمكن في الملاء بل غرض البعد

۱۶۶۳/

نسخ ابوطالب عبدالواسع بن محمدهادی قزوینی در قزوین سدهٔ ۱۲ ، عنوان شنگرفی ، پنج صفحهٔ پایان پراکنده هاست ، بند اخیر آن از محسن بن محمد طاهر است در شرح عبارتی فقهی از علامهٔ حلی دربارهٔ نذر روزه ، پیش از آن بخط محمد حسینی است در ۱۲۹۸ ، مهر «عبده الراجی محمدحسن ۱۲۴۰» در ۷۶ ر هست .

۱۲س ۸×۱۲ ، ۷۹گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرباکی .

مجموعه

۱ـ حاشیه تهذیب ملاعبدالله شهابادی یزدی (متن بالای صفحات).

۲ـ رساله اعیان ثابته در شرح کنت کنزا مخفیا (ف ۴۶۹) (نستعلیق ریز مانند حواشی شمارهٔ پیش در ۷۵ پ ۲۱س) .

۱۶۶۴/

نسخ سدهٔ ۱۳ در ش ۱ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ و متن زیر خط سرخ بامشکی در ش ۲ .

۲۴س ۱۰×۱۶ ، ۱۵۱گ ۱۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ الاصلاح از سید محمد بن علی طباطبایی (۱ پ ـ ۱۱۲ پ) در صفحهٔ عنوان نسخهٔ ما بخط عبدالله بن حسن بن عبدالله در ۲۵ شعبان ۱۲۹۲ آمده کـه اصلاح را ملاعبدالکریم ایروانی بنام مختصر الاصلاح کوتاه و گزین ساخته است .

۲ـ المختصر النافع از محقق حلی (۱۱۳ پ ۱۵۱ پ از آغاز تا صلوة کسوف است) .

۱۶۶۵/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرفی ، مالک عبدالجواد بن ملامؤمن در ۱۲۵۵ ، چهار برگ پایان از بالا بریده است .

۲۴س ۸×۱۴/۵ ، ۱۶۷گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرباکی مقوایی .

شرح الوافية

شرحی است از سید صدرالدین محمد بن سید محمد باقر قمی بر وافیهٔ تونی . در دیباچه که از شاگردش باید باشد آمده که این حواشی برا کنده بوده و من آن گرد آورده ام

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی اوضح لنا منهاج الدين بمصباح الحق من مشكوة اليقين ... اما بعد فهذه ما نثرت من القرايد ... مولانا صدرالدين محمد ولد ... محمدباقر القمی ... وتحقرات وافية مولانا عبدالله التونی ... قوله ره قلت انكار التبادر الخ اقول معنا كون التبادر من امارات الحقيقه هو ان يتبادر المعنى من اللفظ المجرد عن جميع القرائن حتى عن ملاحظة الشهرة .

انجام : انما يعيد عن لايدری ماصلی هذا آخر ما اوردناه والمرجو حين نظراً الى هذا التعليق .

۱۶۶۶/

نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، عنوان شنگرفی از پایان بریده شده است .

۱۵س ۸×۱۶ ، ۱۸۴گ ۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج روغنی مقوایی فرسوده .

گلشن زهرا

سرگذشت فاطمه (ع) بشعر و در پایان سرگذشت حسین بن علی است و ۲۳ مجلس در آن هست و در آن از فتحعلیشاه ستوده شده است .

آغاز: بسمله .

بارهای فالق الاصباح آفاق — که هستی همچوذات خویش طاق

انجام :

. . . . ام شد سراسر — حباب آسا ببحر خون شناور

درآن‌دم کاش گرِ بالا و پستی — تهی شد هر چه هستی(۱)

۱۶۶۷/

نسخ سدهٔ ۱۱، متن زیر خط سرخ، یادداشت تملک ۱۳۲۰ دارد ، دیباچه را ندارد.

۳۰س۷×۱۴/۵ ، ۸۸گ ۱۳×۲۱ ، کاغذ سپاهانی - مشکی ضربی مقوایی.

المختصر

شرح مختصر تفتازانی است بر تلخیص المفتاح قزوینی .

۱۶۶۸/

نسخ کربلایی عبدالحسین سنقری در گنجه در ج ۱۳۲۱/۱ بفرمایش میرزا جهانگیرخان ناظم الملک جنرال وقونسول مقیم تفلیس .

۱۶س۷×۱۶ ، ۱۵۲گ ۱۳×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلدمقوا.

مفتاح الفلاح

ازشیخ بهایی است .

۱۶۶۹/

نسخ ۱۲۶۱ ، در۱۸ ب - ۲۱ ر گفتاریست درعروض .

۱۷س۸×۱۵ ، ۱۱۸گ ۱۴×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی .

۱- متن بریده شده وخوانده نمیشود.

مجموعه

۱- نافع برهان قاطع در نه فائده سپس ۲۹ گفتار (۲پ - ۱۷پ تا فائدهٔ ۹) ازمحمدحسین برهان پسرخلف تبریزی که برای سلطان عبدالله قطب شاه‌بن‌قطب شاه نوشته ودردستور زبان است ونام کتاب تاریخ تألیف آن است .

آغاز: بسمله .

ای راهنما بهر زبان در افواه
ازنام تو بروند زبانها بتو راه
یزدان و کرسطوس‌چوتنکری واله
لاحول ولا قوة الا بالله .

بهترین لغتی که متکلمان بدیع البیان محفل زبان آرایی . . . را بآن متکلم ومترنم سازند.

انجام : ... ومفردآن اژدراست . والله اعلم.

۲- شرح امثله (۲۲پ - ٤٦پ) .

آغاز: بسمله . الحمدلله علی الائه ... امابعد بدانکه لغت بمعنی لهجه وزبانست.

انجام : علامت جمع مؤنث تنوین‌علامت اسمیت.

۳- حدائق السحرفی دقائق الشعر(٤۸پ-۷۸ پ نسخ ۱۵ شوال ۱۲۶۱) ازرشید وطواط است .

٤- شرح‌العوامل المائة متن‌ازعبدالقاهر جرجانی است (۸۸ ب - ۱۱۷ پ نسخ ۱۰صفر۱۲۶۱).

آغاز: بسمله . احمدالله‌حمدمن‌انصرم الی‌الاخرة... فقدالتمس منی بعض‌اخوان الی ان اشرح عوامل الجرجانی.

انجام : خالیاً عن‌النواصب و الجوازم والحمدلله رب‌العالمین . . . محمدوآله الطاهرین .

۱۶۷۰

نسخ ۱۴۴۳، عنوان ونشان شنگرف،باحواشی «منه رحمه» در ش۴ ،
۲۵س۹×۱۵ ، ۱۰۷گ ۱۵×۲۰/۵ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج ترياكی.

مجموعه

۱ـ منهاج الوصول الی علم الأصول درپك مقدمه وهفت كتاب از بيضاوی(۱ پ ـ ۱۳ر) .

۲ـ تهذيب الوصول الی علم الأصول از علامهٔ حلی (۱۳ پ ـ ۳۷ پ) .

۳ـ مختصر المنتهی ازابن حاجب (۳۸ پ ـ ۷۶ پ) .

٤ـ زبدة الأصول شيخ بهايی (۷۷ ر ـ ۱۰۷ر) .

۱۶۷۱

نسخ سدهٔ ۱۲ ، عنوان ونشان شنگرف ، حواشی نستعليق ، انجام افتاده .
۲۴س۸×۱۵/۵ ، ۱۵۴گ ۱۵×۳۱ ،كاغذ فرنگی ـ جلدمقوائی ترسوده.

حاشية الفوائد الضيائية

ازعصام الدّين اسفراينی است .

۱۶۷۲

نستعليق ملارفيع بن ملامحمدتقی قرائی،عنوان شنگرف، درشب سه شنبه ۱۷ ع ۲ /۱۲۰۹دررويه‌رنگبار در ش۱، ونسخ علی‌نقی‌بن محمدرفيع در۱۲۰۷ باعنوان ونشان شنگرف ودربرخی جاها با ترجمهٔ فارسی بەنستعليق درميان سطرها در ش۲ .
۱۴و۴س۱۲×۱٦ ، ۱۰۵گ ۱٦×۲۰ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتيماج مشکی .

مجموعه

۱ـ شارع النجاة (۲پ ـ ٤۲پ)ازسيد داماد است در اصول دين وفقه بفارسی درپك مقدمه وپنج كتاب ويك خاتمه . (كشف الحجب ص ۳۱۵) .

۲ـ الفيه (٤۳ پ ـ ۱۰۳ر) ازشهيديكم .

۱۶۷۳

نستعليق تركی ابراهيم بن ملاعبدالله درروستای نيلو درولايت شيخ محمد و شيخ شمس الدين درسدهٔ ۱۱، عنوان ونشان شنگرف ، باحواشی ريزدرهمهٔ شمارەها ، در۳۲پ ـ ۳۴ پ گفتارهای منطقی است ناظر بشرح هداية اثيری از عبدالرحمان شيروانی و بردعی و جز آنها بخط عبدالله بن حيدروانی درمدرسهٔ ميدان گوك بدليس.

۱۵س۷×۱۴ ، ۸۷گ ۱۵×۲۱/۵ ،کاغذ ترمه ـ جلد مشكی مقوائی .

مجموعه

۱ـ الفوائد الفنارية بشرح رسالة اثيريه (ايساغوجی) از فناری(۱پ ـ ۲۲ر) .

۲ـ الفرائد البرهانية فی تحقيق الفوائد الفنارية ازبرهان الدين بن كمال الدين بن حميد كه حاشيه‌ايست برفوايد فناری (۲۵پ ـ ۵۵ پ) .

آغاز: بسمله . و به الاعانة فی التمميم ، الحمدلله الذی زين الاذهان با كتساب التصور و التصديق .

انجام : قوله ومن الرفع ای السلب (تمت الرسالة المسماة ببرهان) .

۳ـ حاشيه الفوائد الفنارية از «قول احمد» (٥٦ ر ـ ۷۸ر) .

آغاز افتاده : اولی يجوزان يكون مفتوح الهمزة .

انجام : بعنایته منه حق الیقین الحمدلله رب العالمین (تمت الرسالة المسماة بقول احمد) .

٤ـ شرح آداب البحث (ف۵۹) (۷۹ پ ـ ۸۷ پ) .

۱۶۷٤

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرف ، صفحه آخر نونویس ، حواشی نستعلیق ، ۷س ۹×۱۱ ، ۱۴۸ گ ، ۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی طلائی .

تهذیب الکلام

از سعدالدین تفتازانی که در ۷۸۹ ساخته است (چلپی ۱ : ۳۵۱ ـ معجم المطبوعات ص ۶۳۵)

۱۶۷۵

نسخ سدهٔ ۱۳ نسخه اصل خط خورده ، انجام افتاده و در میانههم سفید گذارده شده است ، ۱۵ س ۱۱×۱۶ ، ۷۸ گ ، ۱۶/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوائی .

التقریرات

از تقریرات اصولی یکی از دانشمندان متاخر است .

۱۶۷۶

نسخ احمد بن ابی الفتح شریف سپاهانی در ۱۵ ع ۱۲۳۹/۱ در سپاهان ، عنوان شنگرف ، ۱۹ س ۷/۵×۱۴ ، ۱۳۹ گ ، ۱۳×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ازبکی ضربی .

ستة الهدایة

از آقا محمدعلی بن محمدباقر بهبهانی سپاهانی است در امامت که در ۱۱۸۹/۱۰/۱۱ آن را بپایان رسانده است (ف ۱۲۷۷ ش ۶۱۱) .

فهرست مطلبها :

فصل ۱ امامت علی .

فصل ۲ بطلان خلافت ابی بکر .

فصل ۳ مطاعن در یک مقدمه و سه سهم .

در مبحث غدیر سه طرز است . در آن یاد میشود از محمد بن مؤمن شیرازی مشی و میرزا مخدوم و نواقض او و از جلوس شاه اسماعیل ماضی در روز دوشنبه نیمهٔ محرم ۹۰۶ و از ابوحنیفه نعمان بن محمد مغربی قاضی قضات مصر که از کتابهایش پیداست که او زندیق بوده است و در ۳۶۹ در گذشته ولی در مثالب و مناقب کتاب خوبی نوشته است .

در آن آمده : ومن اراد البسط فعلیه مراجعة معترك المقال فی احوال الرجال[1] من تألیف من یخطر بالبال ولا یخطر ببال (پایان فصل یکم) .

آغاز : این نسخه در ص ۸ گ ۲ پ نسخهٔ ش ۶۱۱ دیده میشود .

انجام : وفرصت طول مقال در اینجا زیاده بر این نیست [و] العاقل یکفیه الاشارة والجاهل لا یکفیه (ینفعه) الف عبارة [والحمدلله رب العالمین] و الصلوة [والسلام علی] محمد واهل بیت العصمة والطهارة (طوس ۱ : ۴۶ ش ۱۴۸) .

دو نامه در پایان نسخه شمارهٔ ۶۱۱ هست که پایان دومین آن را من از پایان ستة الهدایة پنداشته بودم چنین است ایندو نامه :

۱ـ من این عبارت را که دیده‌ام و بمنتهی المقال (ص ۳۱۱) نگریستم دریافتم که این نسخهٔ ناقص ملا آقا بهبهانی است و مکرر شماره ۶۱۱ (نیز ف ۲۲۷۶) .

آغاز ۱: صورت نامه و مکتوبی که عالیجاه سفاهت پناه امیر معصوم بیک این امیر دانیال والی ماوراء النهر که ملقب است به بیکخان بخوانین دارالامان خراسان نوشته بود بتاریخ سنهٔ ۱۲۰۲ هزار و دویست و دو . الحمدلله الذی جعل الجهاد ماضیا ... اما بعد این نامه ایست از نزد امیر المسلمین امیر معصوم بیک بن امیر دانیال نزد رؤسا و سرخیلان قبایل و عشایر ایلات و احشامات و حکام شهرها و بلادهای دارالکفر خراسان.

انجام : در امان باشید ... بر نصیحت و پند بگفتمت تو اگر بشنوی ند اوورنه.

آغاز ۲ : جواب مکتوب منکوب اسلوب که حسب الامر بندگان سلیمان شان مرحوم امیر محمدخان .. بقلم کمترین بندگان ابن حاجی عبدالواحد طبسی محمد رفیع صورت ترقیم یافت . بسمله . الحمدلله الذی فضل الاسلام علی سایر الملل والادیان .. و بعد که تا رستم رزم خواه بیان بتیغ زبان در گشاید زبان .

انجام آن : آنچه در ص ۲۲۷۷ فهرست باشتباه انجام سنة الهدایه پنداشته ام.

در این دو نامه از استاد الکل آقا محمدباقر و سید میرزا محمد مهدی و مولانا محمدباقر مجلسی به «باقر فاجر و مهدی کافر و باقر تام مجلسی که در مجلس جهنم ... مستقر است» تعبیر گشته و نادرشاه کافر خوانده شده و از اینکه آنها قهوه مینوشند و غلیان میکشند نکوهش شده است .

۱۶۷۷ر

نسخ سدهٔ ۱۳ متن زیر خط شرح ، انجام افتاده .

۳۹ص ۱۳/۵×۲۲ ، ۱۰۰گ ۲۱×۳۰ ، کاغذ فرنگی ـ بی جلد .

شرح الموجز

شرح نفیسی است بر موجز قرشی

۱۶۷۸ر

نستعلیق جعفر بن هاشم حسینی در ۱۲۹۶ در ش ۱ و ۲ و نستعلیق دیگر با حواشی ریزتر در ش ۳ ، ۱۸ و ۲۰ س ۱۰×۱۶/۵ و ۱۰/۵×۱۵ ، ۹۱گ ۱۷×۲۲ کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج عنابی مقوایی .

مجموعه

۱ـ رسالة فی تحقیق حال ابی بصیر از سید محمدباقر شفتی (۲ پ ـ ۲۰ ر) .

۲ـ رسالة فی تحقیق حال ابان بن عثمان از همو (۲۰ پ ـ ۴۸ پ) .

۳ـ شرح الوافیة (۵۰ پ ـ ۹۱ پ) که شرحی است بر وافیة تونی از بحر العلوم بروجردی .

آغاز : بسمله . الحمدلله رب العالمین .. قوله ربذهب جماعة الخ ، اقول من المعلوم ان دلالة اللفظ علی مفهوم دون آخر مع استواء نسبته علیهما ممتنع .

انجام : والتتبع لمن اراد ، والله الهادی الی سبیل الرشاد .

۱۶۷۹ر

نستعلیق سدهٔ ۱۳ .

۲۰ س ۱۰×۱۶ ، ۶۱گ ۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ شرح چند حدیث بروش عرفانی شیعی اخیر .

۲ـ پاسخ سید کاظم رشتی به پرسشهای ضیف الله بن شیخ احمد بن طوق قطیفی (فهرست احسائی ۲ : ۱۴۱) .

۳ـ پاسخ شیخ احمد احسائی به پرسش عرفانی کاظم بن علی نقی سمنانی (همین فهرست ۲ : ۲۲) .

٤ـ شرح خبری چند.

۱۶۸۰/

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، نسخهٔ مایرا راست با ص۱۵–۴۰۸ هامش منهج المقال چاپ ۱۳۰۴.
۱۹س، ۹×۱۵، ۱۹۲گ ۱۴/۵×۲۰، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

تعلیقهٔ منهج المقال

از وحید بهبهانی است.

۱۶۸۱/

نسخ و عنوان و نشان شنگرف ـ نویسندهٔ نسخه نوشتن و خواندن آن را در روز آدینه ماه سوم ۱۲۴۴ بانجام رسانده، حواشی با نشانهٔ «محسن» «جلیل» «فارسی» «احمد».
۱۷س، ۷×۱۴/۵، ۱۰۵گ ۱۶×۲۱/۵، کاغذ فرنگی کبود ـ جلد مقوایی.

تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة

از قطب رازی است.

۱۶۸۲/

نسخ سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده.
۲۳س، ۱۰×۱۵، ۲۴۱گ ۱۴×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی.

جامع الشتات

از میرزا ابوالقاسم کیلانی قمی است. نسخهٔ ما چنین است:

۱ـ مسائل فقهی است مورخ روز چهارشنبه ۱۹ع۱/۱۲۰۸.

۲ـ پاسخ پرسش ملاعلی نوری.

۳ـ پاسخ پرسش ملاعلی اصغر دربارهٔ خطبهٔ بیان مورخ روز پنجشنبه ۸ رمضان ۱۲۱۳.

٤ـ پاسخ پرسش ملاعلی نوری دربارهٔ تصوف مورخ شوال ۱۲۱۳.

٥ـ مسائل فقهی مورخ روز یکشنبه ۲۰ ذی‌قعدهٔ ۱۲۰۷.

۱۶۸۳/

نسخ محمدعلی مراغی در روز پنجشنبه ۲۲ شعبان ۱۳۰۲، عنوان شنگرف، در بالای صفحات رباعیات پارسی و ترکی هست.
۱۸س، ۹×۱۴، ۱۰۱گ ۱۵×۲۰، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

حاشیهٔ شرح التجرید

از ملاعبدالرزاق لاهیجی است همانکه پیشتر نوشته و سپس مختصر کرده است و جز آنچه در (ف۲۳۰ و ۲۳٦ و ۲۲٦٤) یاد گردید.

آغاز: بسمله. یامن تقدس ذاته عن مشابهة الجواهر والعرض.

انجام: فمنا لامجال ان یرتاب فی استحالته.

۱۶۸٤/

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف ورومی مورخ چهارشنبه ۱۵ع۱/۱۲٦۸.
۱۹س، ۸/۵×۱۵، ۱۵۱گ ۱۳×۱۹، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی.

مجموعه

۱ـ سراج منیر (۱پ ـ ۱٤پ) همانکه در (ف٦٦٥) یاد گردید.

۲ـ خزان و بهار (۱٤ب ـ ۱۵۱پ) که ۱٤ اساس است (ذریعهٔ ۷ : ۱۵۱)

آغاز: چمن آرای فرج بعدازشدت درخزان وبهار روزگار لطف شامل حضرت سبحانی است.

انجام: چنین فرج بعدازشدت لب تمنا آلود

۱۶۸۵

نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۲، عنوان و نشان شنگرف، فهرست ص ۱ در آغاز هست.
۳۳۴گ ۹×۱۳/۵، ۱۲۷۳۱۴گ ۱۲×۲۰، کاغذ فرنگی - جلد تیماج آلبالوئی ضربی مقوائی.

مجموعه

۱ـ شوارق الالهام لاهیجی (۴ پ ـ ۲۰۲ پ جزو یکم است).

۲ـ آداب السلوك از نجم الدین کبری که نویسنده نسخهٔ ما بدو نسبت میدهد (۲۰۳ پ ـ ۲۰۹ پ) درفهرست رهآورد (ص۲) از آداب المریدین سهروردی یاد شده وجزاین کتاب است.

فهرست مطالب:

الباب الاول: فی بیان السفر القلبی الروحانی الی حضرة العزة وبیان فضیلته.

فصل فی آداب هذا السفر.

الفصل الثانی فی شروط السفر وآدابه.

الفصل الثالث فی بیان آفات السفر

آغاز: بسمله. الحمدلله العلیم الکریم الذی یسیر عباده بالافاق لیریهم عجایب خلقه ... اما بعد فاعلم یا عبدالله انك مسافر الی الله.

انجام: انه علی ذلك قدیر وباجابة العبد جدیر.

۳ـ اصطلاحات صوفیان که گویا از شوارق فیض گرفته شده باشد (۲۱۰ ر ـ ۲۱۱ پ).

آغاز: بسمله. مقدمه دراسامی عشق وعاشق ومعشوق دوستی محبتی را گویند علاقه محبت صاحب دوستی محض را گویند.

انجام: تجلی جمال ومهرومحبت را گویند.

۱۶۸۶

نستعلیق محمدشریف بن علی‌اصغر ایروانی در ع۲، ۱۲۳۰ (ش۱) و نسخ ج ۱، ۱۱۴۳ (ش۲) و نستعلیق محمدطهیر در ۷ رجب ۱۱۲۴ (ش۳).
۱۵س ۵×۱۴/۵، ۲۰۴گ ۱۵×۲۱، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوائی.

مجموعه

۱ـ قواعدالعقائد خواجهٔ طوسی (۲پ ـ ۲۸پ).

۲ـ حاشیة شرح التجرید (۲۹ پ ـ ۱۰۰ ر) از خفری (ف۲۳۲).

۳ـ حاشیة حاشیة شرح التجرید (۱۰۱ پ ـ ۲۰۳ر) جزنسخهٔ ۱۶۸۳ بلکه همان که در (ف۲۳۰) یادشده بایك بند افزوده درپایان آن.

۱۶۸۷

نسخ باقربن ارثه جرباذقانی دراصفهان دررجب ۱۲۴۵ (ش۱ تا ۴) و نستعلیق جعفربن غلامعلی نجف‌آبادی سپاهانی روزدوشنبه ۲۴ صفر ۱۲۴۲ (ش۵) و نسخ بی‌تاریخ در ش۶.
۲۷س ۹×۱۶، ۲۰۹گ ۱۵×۲۱، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی.

مجموعه

۱ـ الفوائد الحائریه العتیقة (۱پ ـ ۳۴پ) از وحید بهبهانی در ۳۶ فائده است.

۲ـ الفوائد الجدیدة (۳۴پ ـ ۳۵پ) ازهمو درسه فائده.

۳ـ رسالة فی اصالة البرائة (۳۵پ ـ ۴۴پ) از همو.

٤ـ الفوائد الأصولية (٤٥ پ ـ ٦٧پ) گویا ازهمو در ۳۵ فائده.

٥ـ حاشیة المعالم (۷۰ پ ـ ۱۱٤ پ) ازسلطان العلماء.

٦ـ حجیة المظنة (۱۱۸پ ـ ۱۷٦پ) ازسیدمحمدتقی است.

آغاز: المطلب الثانی فی اصالة حجیة الظن من حیث.

انجام: اوتعیین السابق من قبل الشارع.

۷ـ حجیة الظن المطلق (۱۷۸ ر ـ ۳۰۸ر) ازسید محمدمجاهد که در ۱۲۳۷ آن راباانجام رساند.

آغاز: اذاعلم المجتهد بحکم من الأحکام الشرعیة الفرعیة بعد استفراغ وسعه وبذل جهده فیه.

انجام: شاملة لمحل البحث بوجه من الوجوه کمالایخفی قدفرغ من هذه الکلمات مؤلفها ... محمدبن علی الطباطبائی. باطناً ۱۲۳۷.

۱۶۸۸/

نسخ سدهٔ ۱۳، نشان شنگرف، نسخه جزویکم ودوم است.

۲۱س ۹×۱٤/٥، ۳۳٦گ ۱٥×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج ترباکی مقوایی.

شرح الزیارة

ازشیخ احمد احسایی است.

۱۶۸۹/

نسخ شیخ محمدباقرگلپایگانی در شعبان ۱۲۹٦، عنوان ونشان شنگرف.

۱۷س ۱۰×۱٤، ۸۹گ ۱٦/٥×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج سرخ ضربی مقوایی.

قرة العین فی مشهد الحسین

ازابواسحق اسفراینی اشعری در گذشته ٤۱۷ یا ٤۱۸ دانسته شده وچندبار یکی دربمبئی بسال ۱۲۹۹ و بار دیگر در مصر بسال ۱۳۱٥ بچاپ رسیده است و چاپهای دیگر که درمعجم المطبوعات (ص٤۳٥) یاد گردید.

۱۶۹۰/

نسخ که در ش ۱ تاریخ روز ۲۷ محرم ۱۲۳۸ دارد وشاید همه خط مؤلف ش۴ باشد،

۲۰س ۹/٥×۱٤، ۳۰۲گ ۱٤×۲۱/٥، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ الفوائد الحائریة (۲پ ـ ٦۱ر) ازوحید بهبهانی (ش۱ز/۱٦۸۷).

۲ـ الفوائد الأصولیة (٦۱ ر ـ ۷۹ پ) گویا از همو و تا فائده ۲٤ را دارد (ش٤/۱٦۸۷).

۳ـ مبادی الوصول الی علم الأصول (۸۳ پ ـ ۹٦ ر) در دوازده فصل و از علامهٔ حلی است.

٤ـ کتاب فی الأصول (۹۷ پ ـ ۲۱٥ ر) از تقریرات یکی ازدانشمندان متاخر بایدباشدواودربحث حجیت شهرت ازخودبنام «علی بن محمدبن علی» یادمیکندودراینجا تاریخ ۸ رمضان ۱۲۳٦ دارد. (نسخه اصل مؤلف است).

٥ـ اصالة الفساد (۲۱٥ پ ـ ۲۱٦ پ) ازبهبهانی (ف۱۷۷۷).

٦ـ اصالة الطهارة (۲۱٦ پ ـ ۲۱۷ر) ازهمو (ف۱۷۷۷).

۷ـ دراصول است وباید دنباله همان ش ٤ باشد (۲۱۸ ر ـ ۳۰۱ پ بخط نسخ ونستعلیق وخط زد گی وسفید دارد).

۱۶۹۱/

نسخ‌تعلیق سدهٔ ۱۳ از لطفعلی بن شاه‌محمد تواسانی در ۱۲۳۵ .

۱۵س‌۱۰×۱۵، ۱۷ر، ۲۲×۱۷ ،کاغذ فرنگی کبود ـ جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۱۶۹۱ ف

انوار البصائر

در فلسفه و کلام و اصول فقه است با عنوانهای اصل و در دیباچه لب اللباب و فصل الخطاب نامیده شده است . کتاب ساختهٔ حسن بن محمد است .

۱۶۹۲/

نسخ ابی الفضائل محمد بن عبدالله سپاهانی در ۱۰۷۱ ، متن زیر خط سرخ جدول شنگرفی ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ « ع ل رحمه ، منه رحمه ، سلطان» نسخه از نکاح است تا پایان .

۲۵س‌۸×۱۶ ، ۱۷۴گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی .

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

متن و شرح از دو شهید است .

۱۶۹۳/

نسخ سدهٔ ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرفی ، یادداشت ۱۲۶۴ و یادداشت ۱۳۱۱ دارد . آغاز و انجام افتاده است .

۲۱س‌۹/۵×۱۶ ، ۲۶۳گ ۱۴×۲۱ ،کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی گردآن تریاکی .

تحویلی بر

منية اللبيب في شرح التهذيب

شرح تهذیب علامه حلی است (ف ۱۷۲۷) .

۱۶۹۴/

نسخ روز چهارشنبه ۲۴ ج ۱۲۳۶/۱ ، عنوان و نشان و جدول شنگرفی ، حاشیه با نشانه « منه ره » نستعلیق ، لطف ۱۲۶۴ دارد .

۱۵س‌۸×۱۴ ، ۱۱۵گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی مقوایی .

مفتاح الفلاح

از شیخ بهایی که در گنجه بسال ۱۰۱۵ ساخته است .

۱۶۹۵/

نسخ علی اصغر بن جبار رهنوی در ۳ ذی‌حجه ۱۲۹۳ ، نسخه جروبکم است .

۱۸س‌۹×۱۳ ، ۱۲۴گ ۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج حنایی مقوایی ضربی .

شرح الزيارة

از شیخ احمد احسایی است .

۱۶۹۶

نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در پایان پاره‌ایست از شرح هدایهٔ صدرا .

۲۴س‌۹×۱۶ ، ۲۱۱گ ۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

التفسير

از صدرای شیرازی است . تفسیر سورهٔ جمعه از همو .

۱۶۹۷/

نسخ محمد مؤمن بن محمد امین التبریزی در روز پنجشنبه ۱۰ رمضان ۱۰۹۴ در قم ، نسخه در ۹ صفر ۱۳۰۴ از آن فرهاد میرزا بوده است ، نسخه جلد یکم است .

۲۰س، ۹×۱۹ ، ۲۲۲گ ۱۳×۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی .

شوارق الالهام

شرح لاهیجی است بر تجرید خواجهٔ طوسی .

۱۶۹۸/

نسخ علی اکبر بن محمد جعفر در روز ۲۵ ج۲/۱۲۴۱ برای آخوند ملا یعقوب یاد و بهرام و مورخ ۱۲۴۶ یادداشت تملک ۱۲۲۱ دارد .

۷س، ۸×۱۵ ، ۱۴۲گ ۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی .

الفقهیة المستطرفة

از سید محسن اعرجی کاظمی بغدادی است و الدرر البهیة فی فقه الامامیة هم خوانده شده است

(ف ۲۳۳۸ - ذریعه ۸ : ۱۲۱).

آغاز :

سبحانه من محسن بالنعم   قبل وجوبها بفضل الكرم

....

و بعد هذی الدرر البهیة   ارجوزة انقیة فقهیة

....

سمیتها الفقهیة المستطرفة   بوجب ضبطها مزید المعرفة

انجام :

فقم الله و صلی دائما   علیهم ما الدهر کان قائما

۱۶۹۹/

نسخ بی تاریخ در ش ۱ و مورخ دهه آخر ماه ۴ سال ۱۲۸۵ از روی نسخهٔ جمال الدین بن محمد قاسم و بخط محمد حسین بن میرزا باقر بن رحیم شفتی در روستای آوچه پای پست در خانهٔ سید علی اکبر در ش ۲ و نسخ شیوه که برای آقا میرزا در ج۲/۱۲۸۴ نوشته است در ش ۳ و نسخ و نستعلیق در ش ۴ .

۱۶س، ۸/۵×۱۴ ، ۳۰۲گ ۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱- سفینة النجاة (۱پ - ۴۱ ر) از فیض کاشانی که روش اخباری شیعی را در آن در برابر روش اجتهاد ثابت کرده است (کشف الحجب ص ۳۰۹).

۲- الفوائد المدنیة (۴۲ پ - ۲۳۹ ر) از مولی محمد امین استرآبادی (ف ۱۷۱۵).

۳- بدایة الهدایة (۲۴۱ پ - ۲۹۹ پ) از شیخ حر عاملی.

۴- ادلة بعض علماء الاخبار علی حرمة التتن والقهوة (۳۰۰ ر - ۳۰۲ ر) بعربی و فارسی.

۱۷۰۰/

نستعلیق محمد تقی بن عبدالحسین نصیری در روز سه شنبه ۱۱ صفر ۱۰۴۹ برای خودش در جوانی در آغاز تحصیل ، متن زیر خط سرخ ، حواشی با نشانهٔ «منه» و بی آن ، در پایان چند بیت بفارسی از همین محمد تقی نصیری بخط خودش ، نسخه از آن محمد شیخ بن محمد باقر طبیب بوده است .

۱۶س، ۷/۵×۱۶ ، ۱۵۸گ ۱۴×۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی با لولا .

المختصر

شرح تفتازانی است بر تلخیص المفتاح قزوینی (ف ۲۱۹۸).

۱۷۰۱ ر

نسخ سدهٔ ۱۱ و ۱۲، عنوان شنگرف.

۴۱ س ۱۰×۱۸ ؛ ۳۳۶ گ ۱۵×۳۳، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرباکی.

القاموس المحیط و القابوس الوسیط

ازمجدالدین فیروزآبادی است.

۱۷۰۲

نسخ غیاث بن میرسید ناصر آبادی در ۱۱۸۶.

۱۷ س ۱۲×۱۶ ، ۱۴۷ گ ۱۷×۳۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ الفوائد الحائریه (۱ پ ـ ۷۷ پ ازانجام افتاده) ازوحید بیبهانی.

۲ـ فهرست الفوائد الحایریة که در ۳۶ فائده است (۷۸ پ ـ ۸۷ پ ناقص تا فائدهٔ ۳٤).

۳ـ تهذیب الوصول الی علم الاصول (۸۸ پ ـ ۱٤٥ ر) ازعلامهٔ حلی.

۱۷۰۳ ر

نستعلیق سیدنظر بن خیر احمد حسینی استرآبادی قزوینی در ۱ صفر ۱۰۴۸ ، نشان شنگرف، درمیان چندین برگ بنسخ کهن تر است ، آیات شنگرف.

۱۱ و ۴۱ س ۱۱×۱۵ و ۱۳×۱۸ ، ۴۰۵ گ ، ۱۷×۲۲ ، کاغذ سپاهانی ـ بی جلد.

الکشاف

ازمخشری است.

۱۷۰٤ ر

نسخ روز سه شنبه ۱۲۴۴/۲/۱۹ ، عنوان لاجوردی ، شعرها شنگرف.

۱۷ س ۷×۹ ، ۱۸۵ گ ۱۶×۲۴ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا عطف میشن.

تجارب السلف

ازهندوشاه سنجر بن عبدالله حاجب کیرانی آذربایجانی نخجوانی و ترجمه ایست از تاریخ الفخری یا منیة الفضلاء ابن طقطقی طباطبایی برای نصرة الدین احمد بن یوسف شاه.

(ذریعه ۳: ۳٤۸ ـ مشارس ۳۵۷ ـ استوری ۱ : ۸۱ و ۱۲۳۳ ـ چاپ اقبال در تهران بسال ۱۳۱۳ خ).

۱۷۰۵ ر

نسخ سدهٔ ۱۲، عنوان وجدول شنگرف ، آغاز و انجام افتاده.

۲۱ س ۹×۱۹ ، ۲۰۳ گ ۱۴×۲۴ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

ترجمهٔ عجایب المخلوقات

ترجمهٔ کتاب زکریای کمونی قزوینی است (استوری ۲ : ۱۲٤).

۱۷۰۶ ر

نسخ سدهٔ ۱۲ که هادی بن محمد جواد آن را در ۱۳۳۴ کامل کرده است، عنوان شنگرف، حواشی نستعلیق، تملک ۱۳۳۶ دارد.

۱۲ـ ۸×۱۷، ۲۰۵گ ۱۵×۲۵، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا.

ارشاد الاذهان

از علامهٔ حلی است.

۱۷۰۷ ر

نسخ ۱۵ رجب ۱۱۸۸، عنوان شنگرف و جدول شنگرف و لاجورد، در ش ۱ و نستعلیق گویا از نویسندهٔ ش ۱ در ش ۲ و ۳.

۱۷ و ۱۵ س ۹×۲۰، ۳۷۱گ ۱۴×۲۴، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ المفاتیح (۲پ ـ ۳۱۱ ر در صلوة) از فیض کاشانی است.

۲ـ رسالهٔ عملیهٔ میرزا رفیع الدین محمد حسینی طباطبائی که محمد مهدی بن سید رضای حسینی خادم مشهدی عاشق آبادی گرد آورده و پاسخ پرسشها است در عبادات (۳۱۳ پ ـ ۳۶۳ ر).

آغاز: بسمله. فاتحهٔ مسایل فقه ایمانی بدیباچهٔ رسایل علوم خداداننی حمد عالمیست... اما چون عظیم ترین لغتی که انسان بآن اختصاص یافته معالم دینیة و معارف یقینیه است.

انجام: نیت قصد اجتناب از آن کند.

۳ـ هدیة المسافر بفارسی در چهار فصل (۳۶۴ و ۳۷۱ ر) از حسن بن عبدالرزاق گویا لاهیجی.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین حق حمده... اما بعد چنین گوید... حسن بن عبدالرزاق... که این رساله‌ایست موسوم به هدیة المسافر در بیان اقسام سفر و ذکر اقسام قصر و اتمام متعلق به صلوة و صیام...

انجام: این بود مقصود ازین رساله والحمدلله حق حمده اولا و آخراً والصلوة علی محمد و آله باطناً و ظاهراً.

۱۷۰۸ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۱ که در ۳ ج ۱۱۹۱/۲ کامل شده است، غریبها نسخ، نسخه از آغاز افتاده و از «کتاب الالف باب الالف مع الالف من مصدر الثلاثی المجرد: اتی در یافتن کقوله تعالی غیر ناظرین اناه و هنگام شدن» است تا «مشتق از ولی است یائی جمع ولیاء است» و فرهنگ فارسی که در پایان چاپ ۱۳۱۶ وبده میشود ندارد.

۱۷ س ۱۲×۲۳، ۴۱۹گ ۱۷×۱۹، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

کنز اللغات

از محمد بن عبدالخالق بن معروف است (مشار ص ۱۲۸۶ ـ فرهنگنامه‌ها ص ۱۶۸ ـ سپه ۲ : ۲۵۱).

۱۷۰۹ ر

نسخ محمد طاهر بن شرف الدین شریف کومونی در ۲۵ صفر ۱۱۱۱ عنوان و نشان شنگرف در ش ۱ که از آغاز افتاده است و برابر است با ص ۱ س ۲۱ پ ش ۱۷۵۶، ش ۲ از آغاز و انجام هر دو افتادگی دارد و بهمان خط است.

۱۷ س ۸×۱۴، ۲۵۷گ ۱۲×۱۸.

مجموعه

۱ـ المصادر (۱ ر ـ ۱۵۶ ر) از زوزنی (سپه ۲ : ۲۸۲ ـ فرهنگنامه‌ها ص ۹) این

نسخه در تحریر از نسخهٔ ش ۱۷۵۶ کهن‌تر است.

۲ـ مهذب‌الاسماء فی مرتب‌الحروف والاشیاء (۱۵۷ر ـ ۲۵۷ر) ازمحمودبن عمر زبنجنی سجزی است

(فرهنگنامه‌ها ص ۱۳۱ ـ سبه ۲ : ۲۹۴)

۱۷۱۰/

نسخ حسین بن علی بن یوسف ملازد حلی بدرور پنجشبه ۱۷ج۲ ۱۱۳۷، در پایان چند مرثیه است بعربی ازشیخ خلیعی ومحمدبن علی نیلی ومفلح صیمری ومحمد سبعی دورمکی ومحمدبن حماد ومحمدبن حماد ومنصور طریحی ومحمدبن السمیر وشیخ حسین النجی.

۱۹س ۱۱×۱۶، ۲۴۴گ ۱۵×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

المنتخب

ازفخرالدین طریحی است و بچاپ رسیده است

۱۷۱۱/

نسخ سدة ۱۲، جدول زر وشنگرف ولاجورد، عنوان شنگرف.

۱۹س ۹×۱۵، ۲۶۷گ ۱۵×۲۴، کاغذ فرنگی زرد، جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

شرح التوحید

شرح قاضی سعیدای قمی است بر کتاب التوحید ابن بابویه قمی. این نسخه جلد سوم است (ص ۵۸۹ ش ۵۹۹).

۱۷۱۲/

نسخ سدة ۱۳ عنوان شنگرف، آغاز وانجام افتاده است.

۳۲س ۱۸×۴۰، ۱۳۴گ ۲۲/۵×۳۲/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

کشکول

جنگی است از اخبار و تاریخ بعربی و فارسی و بیشتر مطاعن ابوبکر وعمراست

۱۷۱۳/

نستعلیق سدة ۱۳، عنوان ونشان شنگرف، انجام افتاده.

۲۱ س ۹×۱۸، ۳۱۱ گ ۱۴×۲۴، کاغذ هندی ـ جلد روغنی زمینه نارنجی باگل و بوتهٔ رنگارنگ.

حاشیة حاشیة شرح العقائد النسفیة

حاشیه‌ایست برحاشیهٔ شیخ احمدبن موسی بن شمس‌الدین خیالی (۸۲۹ـ۸۶۲) (ریحانة الادب ۱ : ۴۳۴ ـ طوس ۴ : ۸۴) برشرح تفتازانی برعقاید نسفی و دانسته نشد از کیست (چلپی ۲ : ۱۱۹).

آغاز: بسمله. قال الفاضل المحشی المشتهر بالخیالی : قال الشارح النحریر من نحر الابل ای ذبحه . . .

انجام : وان خصصت لیوافق الاجماع فلایفید المدعی

۱۷۱۴/

نستعلیق سدة ۱۳، نشان شنگرف، پایان افتاده.

۲۸س ۷/۵×۱۸، ۱۴۱گ ۱۲/۵×۲۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

شرح الموجز

شرح نفیس کرمانی است بر موجز قرشی

۱۷۱۵ /

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، متن زیرخط سرخ ، حواشی واری ، انجام افتاده است.
۲۰س۱۰×۱۸ ، ۳۲۸گ ۱۷/۵×۲۴/۵ ، کاغذ سپاهانی فرسوده ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

متن وشرح از دو شهید است

۱۷۱۶ /

نسخ سدهٔ ۱۲ ، نشان شنگرف ، انجام افتاده ، نسخه از سورهٔ انعام است تا بنی اسرائیل.
۲۱س۹/۵×۱۶/۵ ، ۳۵۲گ ۱۶×۲۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ئی مقوایی.

الصافي

تفسیر فیض کاشانی است

۱۷۱۷ /

نستعلیق محمدتقی حسینی خطیب اردستانی درروز شنبه ۲۷ ذی قعدهٔ سال ۵جلوس سلطانی
که در شوال آغاز کرده و در ۷۵ روز آن را بانجام رسانده است ، نشان شنگرف.
۲۰س۱۰×۱۷ ، ۷/۷گ ۱۶×۲۶ ، کاغذ هندی ـ جلد تیماج مقوایی.
۲۰۷

شرح الاسباب والعلامات

شرح نفیس کرمانی است بر متن سمرقندی

۱۷۱۸ /

نسخ حاجی محمد خراسانی فرزند شمس الدین محمد ترشیزی در ۱۴ ذی قعدهٔ ۱۱۴۱ در روضه‌های
حسین ونسخ احمد بن محمد درروز چهارشنبه ۱۹ ع۱۲۴۹/۲ در روضهٔ اخیر که ۳۴ است.
۲۰س۱۱×۱۶ ، ۵۷۹گ ۱۸×۲۴ ، کاغذ سپاهانی و فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

ریاض السالکین فی شرح صحیفة سيد العابدين

از سید صدرالدین علی خان بن نظام الدین احمد مدنی دشتکی شیرازی است در
۵۴ روضه و در ۱۱۰۶ بنام شاه سلطان حسین بانجام رسانده است (منزوی ۱ : ۱۶۰ ـ
مجلس ٤ : ۲۵ ـ معارف ۱ : ٤۳ ـ سپه ۱ : ۲۸ ـ ذریعه ۱۱ : ۳۲۵)

۱۷۱۹ /

نسخ محمد کاظم بن ملا محمدتقی الثمالی مازندرانی در سپاهان در مدرسهٔ میرزارضی درروز دوشنبه
۹ ذی قعدهٔ ۱۰۹۴ ، نشان شنگرف.
۲۲س۱۱×۱۶ ، ۲۸۲گ ۱۸×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زیاکی مقوایی گردآن سرخ.

تهذیب الاحکام

ازشیخ طوسی است

۱۷۲۰ /

نسخ محمدمهدی بن میر حبیب الله بندرآبادی در ۴ج۱۰۵۶/۲ ، عنوان شنگرف.
۲۰س۱۴×۱۸ ، ۳۴٦گ ۲۰×۲۵/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی بالولا.

الدروس الشرعية في فقه الامامية

ازشهیداول است (ف۷۸۶)

۱۷۲۱

نسخ علی‌اکبر بن حاجی تاج‌الدین و محمدباقر بن حاجی شیرعلی و سعدالدین بن محمدمعصوم و تاریخ روز چهارشنبه ۱۲ع۱۰۶۳/۲ دارد ، چهار برگ نخستین تازه‌تراست ، نسخه از قضایا و احکام است تا میراث .

۱۸س۱۱×۱۸ ، ۳۶۳گ ۱۹×۲۵ ،کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی .

کتاب من لا یحضره الفقیه

از ابن‌بابویه صدوق قمی است

۱۷۲۲ /

نسخ محمد مؤمن بن محمد هاشم حسینی عبدالعظیمی در ۳رجب ۱۱۳۹ ، عنوان و نشان شنگرف ، نسخه‌ای از دیون تا نکاح است .

۲۰س۹/۵×۱۷ ، ۳۳۵گ ۱۸×۲۴ ،کاغذ سپاهانی ـ جلدسرخ ضربی با لولا .

تهذیب الاحکام

از شیخ طوسی است.

۱۷۲۳ /

نسخ سدهٔ ۱۱ .

۱۸س۱۰/۵×۱۲ ، ۴۲۷گ ۱۸×۲۴ ،کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ .

المجلی فی مرآة المنجی

از ابن ابی جمهور محمدبن علی احسایی دانشمند شیعی که در ج۸۹۵/۲ ساخته

و شرح ماتندیست بر مسلك الافهام فی علم الکلام خود او که درطوس در شب ۱۶ صفر ۸۹۶ درطوس آن را پاکنویس کرده است .

(طوس ٤ ـ ۲۳۷ و ۳٤۷ ـ چاپ سنگی ۹ـ۱۳۲٤ تهران)

۱۷۲٤ /

نسخ پردمن و نستعلیق میرزا احمدبن محمد باقربن ابراهیم تبریزی در روز سه‌شنبه ۱۳۶۳/۱۲/۱۹ در ش۱ و مورخ روز چهارشنبه ۱۴ ذی‌حجه ۱۳۶۳ در ش۲ و بخط نستعلیق ریزتر در ش۳ و مورخ محرم ۱۳۶۴ از همین تبریزی در شرح قصیدهٔ برده و مورخ آدینه ۲۵صفر ۱۳۶۴ در پایان .

۱۸س۷×۱٦/٥ ، ۱۹۰گ ۱۵×۲۷ ،کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی زرکوب .

مجموعه

۱ـ شرح معلقات سبع (۱پ ـ ۱۱۰ر) از ابوعبدالله حسین بن احمدبن حسین زوزنی در گذشتهٔ ٤٨٦ (فرهنگنامه‌ها ص۱۱) و بچاپ رسیده است .

۲ـ شرح قصیدهٔ اشکنوانیه (۱۱۱ پ ـ ۱۳٤ پ) نظم از عمید الدین سعدبن نصر انصاری که در زندان و بندو کند سروده و باشرح معلقات زوزنی در ایران بچاپ سنگی رسیده‌است . در حواشی شدالازار از ناظم گفتگو شده‌است در نزهة القلوب مستوفی ازدو کلمه « ابزر وشکنوان » یاد گردید

۳ـ نامه علی بن مؤید بشهید اول (۱۳٥ ر و پ باسه متشادیکر)؛ در آغاز الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة آمده که علی بن مؤید پادشاه خراسان بوده و پس از چیره شدن تیمور لنك با او بود و نه سال پس از مرگ که شهید نزدیك ۷۹٥ در گذشت و میان او وشهید نامه نگاری بوده‌واز او درنامه‌ای درخواست که نزد او برود ولی شهید نپذیرفت و کتاب لمعهٔ دمشقیه را در۷۸۲ برای او نوشته نزدش فرستاده است (نیز روضات ص٥۹۲ ـ ف ۱۹۰٤) .

۴ـ شرح قصیدهٔ برده بعربی با ترجمهٔ فارسی منظوم درهامش نسخهٔ ما (۱۳۷ پ ـ ۱۸۰ ر)

آغاز شرح بیت اول : الذکر بالضم بالقلب و بالکسر باللسان والتذکر یکون بعد النسیان ..

انجام : ... یقصد به الاطراب والله اعلم .

پس از این در ۱۸۰ پ ـ ۱۸۴ پ قصیدهٔ فرزدق است درستایش علی بن الحسین وقصیدهٔ عینیهٔ سید اسماعیل حمیری وقصیده‌ای ازشیخ بهایی .

۵ـ شرح قصیده طغرائی « یا خلی البال قدبلبلت بالبلبال بال » از معین الدین ابی نصر احمدبن عبدالرزاق طغرائی مراغی در گذشتهٔ ۴۸۵ درستایش خواجه نظام الملك وزیر وشرح از احمدبن زین الدین است (۱۸۵ ر ـ ۱۸۷ ر) گروهی از دانشمندان آنرا شرح کرده‌اند یکی از آنها شرح محمد بهشتی اسفراینی است (چلبی ۱ : ۲۳۱) درفهرست المخطوطات المصورة (۱ : ۴۹۲) ازشرحی یاد گردید .

پس از این در ۱۸۷ پ ـ ۱۹۰ پ سه قصیدهٔ عربی است از نویسندهٔ نسخه ودومی مورخ آدینه ۲۵ صفر ۱۲۶۲ است

۱۷۲۵ /

نسخ محمدباقربن زین العابدین روز سه شنبه ۳ شوال ۱۳۶۴ که از روی نسخهٔ اصل نوشته است ، نقالها شنگرف ، فهرست درآغاز هست ، نسخه از تجارت است تا وصیت .

۳۵س ۸×۱۷ ، ۲۴۸گ ۱۵×۲۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج سرخ ضربی مقوایی .

ریاض المسائل

ازسید علی طباطبایی است

۱۷۲۶ /

نسخ ونستعلیق عبدالهادی حاجی محمد بقرویه ای خراسانی درسپاهان در ۱۵ رمضان ۱۰۵۸ ، درصفحهٔ عنوان آمده : برگها ۲۸۰ ، بیتها درهربرگی ۶۳ ، روی‌همرفته ۱۷۶۰۰ بیت ، کاتب ۵۰ شاهی ، اجرت ۲۸ شاهی و ۳ غاز ، نسخه ازعتق است تا لقطه .

۳۲س ۱۰/۵×۱۹ ، ۲۵۵گ ۱۹×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوایی گردآن سرخ .

مسالك الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام

شرحی شهید ثانی است برشرایع محقق حلی (ف ۹۶۵)

۱۷۲۷ /

نسخ حاجی محمدبن محمدحسین حافظ دررجب ۱۰۴۹ ، عنوان شنگرف ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ « ملك ، س مد ، مق د ، مق ر ، مدظله ، ع آل ره ، معالم ، منتقی الجمان ، نهایه ، مبرق ره » .

۳۰س ۱۱×۱۶ ، ۴۹۱گ ۱۸×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی .

الاستبصار فیما اختلف من الاخبار

ازشیخ طوسی است (ف ۴۶۰)

۱۷۲۸ /

نسخ سیادة ۱۱ آیات معرب وزیرخط سرخ ، نسخه را ابوالقاسم بن محمدمهدی طالقانی دررجب ۱۱۶۱ خریده است . جزو ۴ و ۴ است ازکهیعص تا ص .

۳۰س ۱۲×۱۸ ، ۲۵۰گ ۲۰×۲۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج تریاکی مقوایی گردآن خالی .

ترجمة الخواص

ازفخرالدین ملاابوالحسن علی بن حسین زواری سپاهانی وتفسیری است بفارسی

ودر۹٤۷ آن را بپایان رسانده است .(استوری۱: ۱٤و۱۱۹۷ـ مجلس۲ :۷۹٦ ـ طوس ۱٥و۱٦ ـ منزوی ۱:۳٦ـذریعه ٤ : ۱۰۰) .

۱۷۲۹

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان وعض شنگرف ، نسخه ازان محمدبن شیخ‌محسن‌بن شیخ خضر ومحمدبن سیدصادق‌فحار بوده است .

۳٦س۱۲×۲۲/۵، ۲۵۸گ ۱۹/۵×۲۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج ارپاکی مقوایی.

شرح الکافیة

شرح رضی استرآبادی است بر کافیهٔ ابن‌حاجب (ف۲۳۰۱) .

۱۷۳۰

نسخ محمدباقربن محمد صادق شیرازی‌در۳/ج۱۰۹۹/۲ ، عنوان شنگرف ، جدول‌زر ولاجورد ، نسخه ازان ابوطالب حسینی فراهانی وعلی‌بن محمدبن اسمعیل وکسی دیگردر۱۱شوال ۱۲۵۸ درتهران بوده است .

۲۲س۱۱×۱۸ ، ۱۸٦گ ۱۷/۵×۲۸، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی‌ضربی مقوایی.

مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب

ازابن هشام است

۱۷۳۱

نستعلیق سدهٔ ۱۱ متن نسخ شنگرف ، نسخه در صفر ۱۲۲۴ ازان ملامحمد باقربن محمد تقی سپاهانی ودر۱۲۴۲ ازان سیدعلی حجت طباطبایی بوده است .

۱۷س۸/۵×۱٦ ، ۲۹۴گ ۱۴×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی.

ریاض العابدین فی شرح صحیفة زین العابدین

شرح وترجمه‌ایست از بدیع الزمان قهپایی یزدی (بدیع هرندی) که برای شاه صفی درگذشتهٔ ۱۰۵۲ بفارسی ساخته است

(منزوی۱ : ۱۲۰ـ ذریعه۱۱ : ۳۲۹ـ سپه ش ۹۸۳٦) .

۱۷۳۲

نسخ سدهٔ ۱۴ ، نسخه در۱۲۷۴ ازان احمدبن محمدبن عبدالهادی حسن‌بن ابراهیم بحرانی بوده است ، ازآغازکتاب است تا «تعتم جواز تقلید دراصول» ومانند نسخهٔ دیگرما آشفتگی ندارد.

۲۷س‌ج۱۰/۵×۲۲ ، ۲۸۷گ۱۹×۲۹/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی مقوایی‌گردآن‌سرخ.

المحصول

ازسید محسن اعرجی است ، آغازاین نسخه مانند نسخهٔ ش۱۱۸۸ (ف ۲۳۳۸) است .

انجام : ثم کان تکلیفهم فیها علی نمط واحد ومنه یعرف الجواب عن السابع تمت الکتاب (الی هنا کتب الاستاد مدظله فی الاجتهاد) .

۱۷۳۳

نستعلیق جعفربن رفیع حسینی۲۷ج۱۲۳۲/۲ عنوان شنگرف.

۲۸س۱۳/۵×۲۲/۵ ، ۲۵۴گ ۲۰×۲۹ ، کاغذ فرنگی ـ تیماج حنایی مقوایی.

مسائل الخلاف

ازشیخ طوسی است (ف۲۰۱۸) .

۱۷۳۴ ر

ستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان ونشان شنگرف ، آغازوانجام افتاده .

۱۵س۱۰×۱۸ ، ۳۶۰ گ ۱۹×۲۹ ، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج سبزمقوائی .

شرح التجريد

ازمولی علی قوشچی است

۱۷۳۵ ر

نسخ سدهٔ ۱۳ ، یادداشت مورخ رمضان ۱۲۸۵ درپایان ومورخ ۱۵شوال ۱۳۳۲ درآغازهست .

۲۱س۱۲/۵×۲۰/۵ ، ۲۴۰ گ ۲۰×۲۹ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج ازیاکی ضربی مقوایی.

الامالي

از ابن‌بابویهٔ صدوق قمی است (ف ۱۱۰۵ و ۳۵۷۰) .

سند روایت درآغاز نسخه چنین است :

علی‌بن محمدبن ابی‌الحسن‌بن عبدالصمد تمیمی از پدرش شیخ مفید زاهد که نزد اوخوانده است و خط او نزدش بوده است در ۵۳۳ از پدرش از سید ابوالبرکات علی‌بن حسین خوزی وشیخ ابوبکر محمدبن احمدبن علی هرمو ازابن‌بابویه . نسخهٔ ما از روی نسخهٔ همین تمیمی نوشته شده است .

۱۷۳۶ ر

نسخ محمدبن زین‌العابدین در۱۲۴۷ ازروی نسخهٔ مورخ پایان ع۱/۷۶۸ ، عنوان‌شنگرف،حواشی ستعلیق بانشان «این میلم» .

۱۷س۵/۵×۱۰/۵ ، ۱۶۰ گ ۱۸×۲۹/۵ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی‌مقوایی.

نهج البلاغه

گردآوردهٔ سیدرضی موسوی بغدادی است.

۱۷۳۷ ر

نسخ محمدبن حاجی‌ابوالقاسم تالاپی بارفروشی در سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرف ، نسخه از آن محمدعلی‌بن محمدعلی پیشنمار بوده ودر۱۳۲۲ وقف شده‌است .

۲۰س۱۲/۵×۲۲/۵ ، ۳۴۷ گ ۱۸×۳۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی مقوایی گردآن سرخ .

مجمع البحرين ومطلع النيرين

ازفخرالدين طريحى است

۱۷۳۸ ر

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان ونشان شنگرف ، یادداشت ۱۳۴۵ درآغازهست ، نسخه‌از لکاح‌است تاقصاص و دیات .

۳۳س۱۴×۲۱ ، ۲۹۶ گ ۲۱×۳۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

رياض المسائل

از سید علی طباطبائی است (ف ۱۹۳۹) تاریخ فراغ از تألیف (نیمهٔ شب آدینه ۲۷ صفر ۱۱۹۲) درنسخه دیده میشود.

۱۷۳۹ ر

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان وآیات‌شنگرف ، تملک ۱۱۷۸ دارد، نسخه‌از لعام‌است تانیمهٔ اتها.

۲۵س۱۴×۲۰/۵ ، ۳۲۲ گ ۲۰/۵×۳۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی مقوایی‌عطف‌ازیاکی.

الکشاف

ازجارالله زمخشری است .

۱۷٤۰

نسخ عاشوربن حسن روز پنجشنبه ۳ ذی‌قعدهٔ ۱۰۷۴ ، نشان شنگرف ، آغاز افتاده است ، نسخه در ۱۲۷۴ از آن کسی بوده‌است .

۲۹س ۱۲×۲۴/۵ ، ۱۱۵ برگ ۱۴/۵×۲۹/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج حنایی .

۱۱۵

کنزالعرفان فی فقه القرآن

ازشیخ مقداد سیوری است (سپه ۱ : ۸٦ ـ ۲۷۷۸)

۱۷٤۱

نسخ کاظم‌بن صفرعلی سپاهانی نجفی در ۲۰ ع ۱۳۲۲/۱ برای حاجی‌حسین تاجر که [پایان نسخه] ودر پایان حدود تاریخ وقفهٔ یکم ماه ۱۳۲۲/۱۰ دارد ، نسخه ازفراغی است تا پایان .

۳۰س ۱۱×۲۲ ، ۲٦۰ برگ ۱۹×۳۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج تریاکی زرکوب مقوایی .

تحصیل وسائل الشیعة الی تحصیل مسائل الشریعة

ازشیخ‌محمدبن حسن حرعاملی است (ق ۱۲۳۲) .

۱۷٤۲

نسخ سدهٔ ۱۱ عنوان ونشان شنگرف ، جدول زر ولاجورد ، سرلوح درزمینهٔ زر وبرگ گلارنگ آراسته ، نسخه در ۱۳۰۵ (۱۳۰۵) از آن زین‌العابدین حسینی ودر ۱۳۲۳ از آن علینقی بن زین‌العابدین سپاهانی بوده است ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «ص» ، صالح ، نسخه ازآغازاست تاکتاب‌العشرة .

۲۰س ۱۱/۵×۱۷ ، ۳۳۳ برگ ۱۸×۳۳/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی‌مقوایی .

الکافی

ازابوجعفر محمدبن‌یعقوب کلینی است

۱۷٤۳

نستعلیق رمضان ۱۳۳۳ ، متن زیرخط سرخ ، نسخه همان صلوة است .

۲۸س ۱۲/۵×۲۲/۵ ، ۳۳۳ برگ ۱۷×۳۰/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج تریاکی ضربی مقوایی .

ریاض المسائل

ازسیدعلی طباطبائی است

۱۷٤٤

نستعلیق ۲۷ ع ۱۳۴۴/۱ درطوس ، عنوان ونشان شنگرف ، جدول سرخ ولاجورد .

۲۱س ۱۴×۲۴ ، ۱۲۴ برگ ۲۰/۵×۳۳/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج تریاکی ضربی مقوایی .

تاریخ جهانگشای نادری

ازمیرمحمد مهدی پسرمحمد نصیراسترآبادی منشی نادرشاه افشاراست و در ۱۲٦۸ وچند بار دیگر بچاپ رسیده‌است

(منزوی ۲ : ٤۷٤ ـ ذریعه ۵ : ۳۰۰ ـ مشار ص ۳۰۹ ـ استوری ۱ : ۳۲۲ و ۱۲۸۳)

۱۷٤۵

نستعلیق سدهٔ ۱۳ عنوان شنگرف ، آغاز وانجام افتاده ، با نسخه ۱۷۴۴ اندکی جدایی دارد ، یادداشت محمدعلی‌بن عباس‌بن یحیی‌بن یعقوب مورخ ۱۳۵٦ درپایان هست .

۲۳س ۱۱/۵×۲۱ ، ۱۲۸ برگ ۱۹/۵×۲۹/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج سرخ ضربی‌مقوایی .

تاریخ جهانگشای نادری

همان کتاب پیشین است.

۱۷۴۶ ر

نسخ سدهٔ ۱۰، عنوان ونشان شنگرف، یك صفحه درآغاز کم دارد و درپایان میرسد بباب ۶ مقاله ۴.

۲۹س۱۳×۱۸/۵؛ ۱۰۹گ ۱۹×۲۶/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

الحاوی فی التداوی

ازنجم الدین محمود شیرازی است (ش۱۵۲۴)

۱۷۴۷

نسخ سدهٔ ۱۱، نشان واعراب شنگرف، وجدول صفحات لاجوردی وشنگرف، سرلوح زرین ودو رو با آرایش ونگارش درآغاز، آیات نسخ درشت، حواشی نستعلیق ازابی المجید و دیگران، کسی در ۱۰۷۷ دارالقه این نسخه بوده و آن را تصحیح کرده و حاشیه زده است واو خود را «عبدالمرتضی المرتضی» مینامد، یادداشت ۱۱۴۷ ومهر کتابخانهٔ میرزا محمدخان مستوفی درپایان هست.

۲۴س۱۱/۵×۲۲/۵؛ ۶۱۳گ ۲۴×۳۶، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

انوار التنزیل واسرار التأویل

از قاضی بیضاوی است (منزوی ۱ : ۱۵).

۱۷۴۸ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۳، عنوان ونشان شنگرف، آغاز وانجام افتاده ودرآن عنوان بابهای ۴ تا ۱۴ دیده میشود، ودرمیانه هم افتادگی دارد.

۱۵س۸×۱۶؛ ۱۱۵گ ۱۴×۲۱، کاغذ فرنگی ـ بی‌جلد.

اخلاق شمسی

ازمولی حسن بن روزبهان شیرازی است که پس از دیدن اخلاق محسنی کاشفی تألیف ۹۱۰ وازروی آن بنام وزیر شمس الدوله محمد درچهارده باب بنام چهارده معصوم ساخته ودرباب نخستین تنها خوی ورفتار همین وزیررا وصف نموده است. کتاب اخلاق است آمیخته با داستانها. او در آغاز باب فراست (۱۳) می‌نویسد که من در ۹۲۴ رساله ای در فراست از فخر رازی بتازی دیدم و بدرخواست دوستان آن را بپارسی درآوردم و « مرآة الانسان » نامیدم ودراینجا از آن میاورم. او درهمینجا بکتاب خود نام « اخلاق شمسی » میدهد.

مؤلف باید شیعی باشد و گویا برادر همان فضل بن روزبهان سنی که در۹۰۹ و۹۱۷ زنده بوده است (ف۵۴۱ ـ لارستان کهن).

در ذریعه (۱ : ۳۷۵) و فهرست ریو (۲ : ۸۱۶ ش Add 7737/1) این کتاب شناسانده شده ودر کتابخانهٔ سپهسالار هم نسخه‌ای هست (ش۵۷۷۵/۱).

فهرست بابها:

۱ـ بعضی ازمکارم اخلاق

۲ـ حسن خلق.

۳ـ اخلاص باهل علم.

۴ـ کرم وشفقت

۵ـ احسان وبرآوردن حاجات

۶ـ مراعات تقوی

۷ـ صبروشکرورضا.

۸ـ مذمت وحقارت دنیا.

۹ـ مدح قناعت و مذمت حرص

۱۰ـ کسر نفس و ریاضت

۱۱ـ آداب محبت و حدیث روستان

۱۲ـ دانستن حقوق

۱۳ـ فراست

۱٤ـ مؤانست و مجالست با اخیار

خاتمه دربعضی آداب و نصایح حکما درچند فصل

آغاز نسخهٔ سپهسالار نیز افتاده :

بود مرا درراه وچون عادت مؤلفان مصنفات این است که ... فهرست ابواب

انجام نسخهٔ موزهٔ بریتانیا

تا که برآرد بچنین نامه‌نام　　　بردر اوخدمت‌من و السلام

انجام نسخهٔ سپهسالار:

دقیقه های معانیش در لباس حروف

چه در سیاهی شب روشنی پروین است

۱۷٤۹

نسخ ، عنوان وجدول شنگرفی،گویا ازرمان‌مترجم و تا ص۴ س۱۴۵ جایی را دارد و یك صفحه نونویس است .

۱۵ص۷/۵×۱۴/۵ ، ۱۷۰گ ۱۴×۲۳ ،کاغذ سمرقندی ـ بی‌جلد.

ترجمهٔ محاسن اصفهان

متن ازمافروخی و ترجمه ازحسین‌بن محمدبن ابی الرضای آوی است که بنام وزیرغیاث‌الدین‌محمدبن‌رشیدالدین‌فضل‌الله در۷۲۹ساخته‌است . عباس‌اقبال آن را ازروی

همین نسخه ویك نسخهٔ تازهٔ دیگر در۱۳۲۸ خ درتهران بچاپ رسانده است .

(استوری ۱ : ۳٤۹ و ۱۲۹۲ ـ مشار ص٤۱۲) .

۱۷۵۰

نسخ سدهٔ ۱۳ صفحهٔ نخستین نونویس سدهٔ ۱۴ ، عنوان وجدول شنگرف .

۲٤ص۱۲/۵×۲۰ ، ۲٤۰گ۲۱×۳۰/۵ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج سبز ترنج ضربی طلایی.

تقویم البلدان

ازابی‌الفدا که درشعبان ۷۲۱ ساخته است (چلبی ۱ : ٤۲۰ ـ معجم‌المطبوعات ص۳۲۳ ـ استوری ۲ : ۱۲۸) .

اومیگوید که کتاب ابن‌حوقل مفصل است ولی نامها را ضبط نکرده وعرض وطول را نیاورده و کتاب شریف ادریسی و ابن خردازبه هم مانند هماتست

آغاز: بسمله. الحمدلله‌حمدایلیق‌بجماله...وبعدفانی لماطالعت الکتب المؤلفة فی‌البلاد ... لم‌ارفیها کتابا موفیا .

انجام : و کان الفراغ فی شهر شعبان من سنة احدی و عشرین و سبعمائة ... والسلام و التحیة .

۱۷۵۱

نسخ محمدبن اباثراب‌ابن احمد در۱۲۸۳ (۶ص‌و۸۰پ) عنوان ونشان شنگرفی ، نسخه را عباس اقبال ورقی‌حبقه۱۳۳۵ دربازارحلبی‌سازها بیهای‌سه‌قران خریده است.

۱۷و۲۳س ۷/۵×۱۵و۹×۱۵، ۸۱گ ۱۴×۲۰/۵ ،کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج حنایی.

مجموعه

۱ـ شرح المقالة العاشرة من‌اصول اقلیدس ازاباثراب‌بن احمد که درنیمهٔ روز

دوشنبه ۲۲ وجب ۱۳٦۷ ساخته است . عنوانها در آن قدلی است . (۱ پ ـ ٥٦ پ) .

آغاز: احمدالله حق تحميده واشكره على حسن توفيقه وتسديده و وافر عطائه ومزيده و نصلى على محمد صلى الله عليه وآله المختص بفواضل تأييده و آله و عترته المصطفين من عبيده ، وبعد فان العبد السائر الى اقتناء ذخائر الاسرار الحقيقية اباتراب بن احمد و فقه الله تعالى لما يرضيه يقول ان المقالة العاشرة من كتاب اقليدس الصورى قداشتملت على معانى بديعة لايهتدى الى الاحاطة باسرارها الارجل كدح فى تقويم عتادها.

انجام: حامدين لولى الحمد ومفيض الفيض و الفضل مصلين على اشرف من ابتعثه لتكميل الخلق و آله الاطيبين صلوات الله عليهم اجمعين وفرغ منه مؤلفه هاجرة الاثنين الثانى و العشرين من شهر الله الاصم العام الف ومأتين واحدى و ستين (وفرغ من نقل هذه النسخة الشريفة من السواد الى البياض اقل العباد علما و عملا وا كثرهم خطأ وزللا المفتقر الى عفو ربه الصمد محمد بن ابى تراب بن احمد سامحهم الله فى يوم العرين الا كبر فى الخمس الاول من السدس السادس من الربع الاول من الثلث الثانى من العشر الثالث من العشر التاسع من المائة الثالثة من الالف الثانى من الهجرة النبوية عليه الاف السلام والتحية ـ تم تم) . (مورخ ١٢٨٣/٥/٢٦) .

۲ـ رسالة فى تقسيم ربع الدائرة ازخيامى (٥٧ پ ـ ٦٢ پ)

آغاز: هذه رسالة لابى الفتح عمر بن ابراهيم الخيامى بسمله . وبه نستوثق وعليه نستعين نريدان نقسيم ربع دائرة ا ب من دائرة ا ج د بقسمين على نقطة مثل ر .

انجام: كنسبة خط ىىل الى ك ا (تمت الرسالة بحمدالله ومنه والصلوة على النبى و آله) .

۳ـ مقالة فى الوزن و الميزان (٦٢ پ ـ ٦٤ ر) از اقليدس است در چهار شكل .

آغاز: مقالة لاقليدس فى الوزن و الميزان بسمله . وعليه توكلى . قال اقليدس: الوزن هو قياس الثقل والخفة بعضها الى بعض بالميزان.

انجام: على موازاة الافق وذلك ما اردنا ان نبين، كمل قول اقليدس فى الميزان وهو اربعة اشكال والحمدلله حق حمده .

٤ـ رسالة فى استخراج تناسب الاعداد الستة (٦٤ ر ـ ٦٥ر) .

آغاز: رسالة فى ذكر استخراج تناسب الاعداد الستة المحتاج اليها فى كتاب المجسطى من اقليدس . قال اقليدس فى كدمن ومن كتابه فى الاصول : السطوح المتوازية الاضلاع اذا كانت زوايا كل سطح منها مساوية لزوايا الآخر فان نسبة السطح منها الى السطح هى مؤلفة من نسبة اضلاعها .

انجام: وهذا ماخفو وسيلة فى التحليل والتركيب وبالله التوفيق (تمت بحمدالله و منه وصلواته على محمد و آله الطاهرين الطيبين) .

٥ـ مسئلة من كتاب ارشميدس (٦٥ رو پ) .

آغاز: مسئلة من كتاب ارشميدس والبرهان عليها غير ماأورده هو: قوس ا ب د وقع فيها خط منحنى وهو ا ب ر ونصف القوس على نقطه د واخرج عمود د ه على ا ب ، اقول: ان ا ه يساوى مجموع ه ب ب د، البرهان عليه لمحمد بن احمد البيرونى: نتم الدائرة و نصل .

انجام: اعنى مثلثى : ب ج د ، راد ، ويؤل الامر الى ما آل اليه .

٦ـ برهان آخر للسجزى (٦٥پ) .

آغاز: برهان آخر اوجز و احسن والطف . . . واصلح لابى سعد السجزى ندعى من الشكل ما ادعينا منه اولا .

انجام: فاذن مجموع ك ا ك ه مثل مجموع ه ب ر ج. وذلك ما اردناه والحمدلله حق حمده .

۷ـ رسالة في استخراج ضلع المسبع في الدائرة (۶۵ پ ـ ۶۷ ر) از ابی سهل بیژن پسر رستم کوهی

آغاز: رسالة ابی سهل بیژن ابن رستم القوهی فی استخراج ضلع المسبع فی الدایرة للملك الأجل عضد الدولة الدیلمی رحمه الله بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین وصلوته علی نبیه سیدنا محمد وعلی آله الطاهرین . قال ویجن بن رستم المعروف بیاسهل القوهی قد اظهر الله تعالی وله الحمد فی عصر مولانا الملك المنصور عضد الدولة وتاج الملة اطال الله بقاه من فنون العلم والادب وضروب البحث والطلب مالم یزل مستبهما لاینفتح و مستعجما لاینشرح . . . و اسهل هذه المطالب علم ضلع المسبع المتساوی الاضلاع فی الدائرة .

انجام : ضلع المسبع المتساوی الاضلاع وذلك ما اردنا ان نبین . تمت الرسالة والحمد لله حق حمده والصلوة علی النبی محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین المکرمین .

۸ـ رسالة عمل المخمس المتساوی الاضلاع من مربع معلوم (۶۸ پ ـ ۷۰ پ) از همو

آغاز: رسالة ابی سهل القوهی فی عمل مخمس متساوی الاضلاع من مربع معلوم . بسمله . وبه نستعین : بعد فراغنا من عمل المسبع المتساوی الاضلاع فی الدائرة نبده باستخراج شکل آخر احسن وابعد واغمض واصعب استخراجا من عمل المسبع تقربا الی الملك شرف الدولة وهو عمل مخمس متساوی الاضلاع فی مربع معلوم واتفق بدولته واقباله لعبده ویجن بن رستم وذلك لحسن رایه وجمیل نظره لکافة الناظرین فی هذا العلم وارجوان یقع موقعا بحسب مقداره وبعده . نرید ان نعمل فی مربع ا ب ج د مخمسا متساوی الاضلاع .

انجام : وهو معمول فی مربع ا ب ج د المعلوم و ذلك ما اردنا ان نبین (تمت

الرسالة بحمد الله ومنه وصلواته علی نبیه محمد وآله فی شهر رمضان المبارك من سنة ۱۲۵۰)

۹ـ فائدة فی النسبة (۷۰ پ ـ ۷۱ پ) .

آغاز: فائدة منقولة عن بعض رسایل الطب فی : جمیع الزیادات الطبیعیة یکون علی خمسة اوجه .

انجام : فاذن قد بینا ان اول الزیادات الطبیعیة زیادة الضعف وانما هی الموجودة فیها الاعتدال عند حلها الی الاعتدال (منقولة من رسالة لبعض الاطباء فی قوانین تراکیب الادویة والعقاقیر والله یعلم)

۱۰ـ مقالة فی ان فی النبض طبیعة موسیقاریة (۷۱ پ ـ ۷۳ ر)

آغاز: عن شرح القانون فی مبحث النبض قال فی طی شرح قوله ولیعلم ان فی النبض طبیعة موسیقاریة . الموسیقار آلة الغنا کالبربط وغیره والموسیقی صناعة یبحث فیها عن احوال النغم انها کیف یتالف ویتفق ویتنافر وعن الازمنة المتخللة بین النغمات وان شئت قلت بین النقرات .

انجام : کان ادراك ذلك الاختلاف اکثر انتهی ما اردنا نقله ولله ولی الرحمة والتوفیق .

۱۱ـ رساله در معرفت وتر ثلث قوس (۷۴ـ۸۰ پ) از میرزا ابوتراب بن احمد .

آغاز: رساله در معرفت وتر ثلث قوس معلومة الوزن من مؤلفات افضل المتاخرین استاد الکل فی الکل المهندس البارع الفرید فی عصره فی جمیع الفنون المیرزا ابوتراب تغمده الله بغفرانه واسکنه بحبوحة جنانه .

هو الموفق بسمه تبارك وتعالی شأنه . بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین .

چون در این زمان سعادت بنیان که ساحت مرز ایران دارائی شاهنشاه سکندر شان خلد الله ملکه رشك روضهٔ رضوان وحسرت گلزار جنان شده نظر بمیل خاطر خطیر

همایون اقدس پادشاهی باقتناء ذخایر صنوف کمالات حقایق و اکتساب مآثر فنون دقایق عامهٔ اهل ایران همت بر ابداء بدایع صرف و صناعات مصروف و عنان توجه بصوب انشاء دقایق فنون کمالات معطوف دارند این بی بضاعت نیز باعدم استطاعت بیمن کت دولت بهیه و شوکت علیه دقایق چند در علم هندسه و حساب و وضع جداول زیج و تصحیح آن استنباط کرده و در رسالهٔ علیحده باقانون رصد طول و عرض کواکب و شطری از آلات رصدیه که از مخترعات متقدمان است وضع نموده و از جمله دقایقی که این فقیر بفکر قاتر استنباط نموده استخراج وتر ثلث هر قوسی است از وتر آن قوس و متقدمان از استنباط آن اعتراف بعجز نموده چنانچه خواجه ... نصیر الدین الطوسی ... در کتاب تحریر مجسطی میفرماید : لیس الی معرفة وتر ثلث القوس المعلومة الوتر من جهة الخطوط طریق بوجه.

انجام : چنانچه ضمیر منیر اشرف بمطالعهٔ آن مایل باشد بعز حضور شان میرسانم والله ولی الفضل والانعام (تمت الرسالة بید ابن المؤلف تعمده الله بغفرانه محمد ابو تراب بن احمد فی بعض شهور سنة الف و مأتین و ثلثة و ثمانین).

۱۷۵۲/

نستعلیق سدهٔ ۱۳ در ش ۱ چلیپا و در ش ۴ مورخ روز یکشنبه ۱۲۳۰ ، عنوان و نشان شنگرف ، فهرست رسالههای مجموعه در آغاز آمده و ۶ر - ۷ پ پراکنده ها است .

۱۲ س ۶/۵×۱۱/۵ ، ۱۴۵ گ ۱۰×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی .

مجموعه

۱ - رساله در قوافی از هاتفی (۸ر - ۱۰ر).

آغاز: رساله مختصر در باب قوافی . مقدمه : در بیان قافیه . بدانکه در عرف شعرای عجم عبارت است از تمام آنچه تکرار آن در آخر جمیع ابیات واجب باشد .

انجام :

دل عاشق بر انگیزد نگارا ستاند صبر و آرام و قرارا

۲ - انیس العشاق شرف الدین حسن رامی (۱۱پ - ۴۹ پ) که بچاپ رسیده است (مشار ص ۱۷۶) .

۳ - دقایق الشعر (۴۹ پ - ۹۸ پ) از علی بن محمد مشتهر به تاج الحلاوی در دیباچه از نام کتاب و از حدایق رشید وطواط یاد شده است .

آغاز: شکر جمیل رب جلیل را که جمال و جلال صفات ذات اوست .. لمابعد بندهٔ ضعیف ... علی بن محمد المشتهر بتاج الحلاوی .. را بر علم دقایق شعر عبوری افتاده بود .

انجام : و بی توقف روز گار همایون او برساد (تمام گشت کتاب دقایق الاشعار بعون الله ... الاطهار) .

۴ - حدایق الحقایق (۹۸ پ - ۱۴۱ر).

شرح مانندیست بر حدایق السحر در دو قسم نخستین پنجاه باب دومی ده باب است از شرف الدین حسن رامی که برای شاه اویس بن حسن ایلکانی ساخته است (ذریعه ۶ : ۲۸۴ - سیه ۲ : ۴۳۷ و ۴۴۱ - دیباچهٔ حدایق السحر چاپ اقبال ص ستر - چلپی ۱ : ۴۴۱ مجلس ۲ : ۳۶۷ ش ۶۱۳/۴) .

آغاز: بسمله . بعد از حمد بیحد و صلوات بی عد چنین گوید .. شرف بن محمد حسن الرامی .. که مدتی مدید و عهدی بعید سخن گستری و ثنا گستری بدد کی .. ابن حسن شاه اویس ... خود را مشرف میگردانید .

انجام : معز دین اویس بن حسن باد.

۱۷۵۳/

نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ .

۲۳ س ۱۳/۵×۲۵/۵ ، ۲۰۳ گ ۱۹×۳۴ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج مشکی مقوائی فرسوده .

ابومسلم‌نامه

داستان عامیانه‌ایست دربارهٔ ابومسلم سردار ایرانی. در ذریعه (۴ : ۱۵۰) از هفت کتاب که درسر گذشت اونوشته‌اند یاد شده است.

آقای محمدجعفر محجوب گفتاری دربارهٔ این کتاب دارند (مجلهٔ سخن س ۱۰ ش۳ ص ۲۸۲) نسخه‌ای‌ازاین داستان بتحریر دیگر درمجلس هست.

آغاز: بسمله حمدله . اسد گفت دلی که درین شهر ببرد که تا ببینیم که کار بکجا میرسد

انجام: جهد کن کزهمه آلوده کیان پاك شوی چون مسیحازشرف ... (دوسه کلمه‌ای‌خوانده نمیشود وافتاده هم هست)

۱۷۵۴

نستعلیق ۱۳۱۴ وبرتی جاها چلیپا است ، سطروانداره گوناگون ، ۱۵۶گ ۲۱/۵×۳۵ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج حنایی ضربی مقوایی.

جُنگ

غزلهاایست بترتیب تهجی ازیك شاعر وسپس دیوان مشرقی غفاری و شعرها وصاف وشیبانی وشیخ‌رئیس وافسرویك‌مثنوی وشعرهای گوناگون.

۱۷۵۵

نستعلیق سدهٔ ۱۳و۱۴ و چلیپا و بیاضی ۷×۱۵ ، ۹۵گ ۱۰×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد پارچه گردآن تیماج .

جُنگ

درصفحهٔ عنوان نسخهٔ ما آمده « دیوان‌عارفی» ومثنوی است و جزآن شعرهای عاشق قجاب، طوطی، جامی ، سعدی نیز در آن هست.

آغاز:

ای مهر سپهر بی وفایی — بر همزن رسم آشنایی

انجام:

بود گردوصبروامیدت‌براید — زایر تیره‌خورشیدت‌براید

۱۷۵۶

نستعلیق حاجی‌علی‌بن‌احمد درولایت قراقوش باغر قریه تبی(؟) در۸۸۲ (پایان‌فعل‌یفعل) و نیمهٔ روزیکشنبه ازدیك بپایان ج۸۸۲/۲ (پایان نسخه) ، عنوان ونشان شنگرف .

۱۵س۶×۱۵/۵ ، ۳۰۲گ ۱۵/۵×۲۱/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلدتیماج لرباکی‌ضربی مقوآیی.

المصادر

از زوزنی است (سپه ۲ : ۲۸۲ - منزوی ۲ : ۴۵۲ - فرهنگنامه‌ها ص۹).

۱۷۵۷

نستعلیق سدهٔ ۱۰و۱۱ ، نشان ورقم وجدول‌وپیکره‌ها شنگرف ، نسخه‌ازآغاز وانجام افتاده از «جدول صورةالدب» است تا «جدول کوکبة الطائر» .

۲۳ س۸×۱۴ ، ۱۰۹گ ۱۵×۲۱/۵ ، کاغذسپاهانی-جلدسوخت‌زمینه‌مشکی‌با آرایش‌زرنگارنگ‌ومشکی.

صورالکواکب

ازابوالحسین عبدالرحمن‌بن‌عمر صوفی رازی است (چلبی ۱ : ۸۲ - ۲ : ۴۱). درلکن بسال ۱۹۵۴ با منظومهٔ همین کتاب بچاپ رسیده است.

۱۷۵۸

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان وجدول شنگرف ، سه‌صفحهٔ نخستین نونویس‌گویا ازخودعباس اقبال‌که نسخه‌ازان اوبوده‌است، انجام‌افتاده‌ونویس‌ازدیباچه‌نیزافتادگی‌داردوفهرست‌ونسخه‌اول تاسطرده‌نی غسان‌را ندارد، در۳۶ص ، پنج‌برگ درپایان سفیداست.

۱۴س۹/۵×۱۴ ، ۲۷۳گ ۱۶×۲۱ ، کاغذ سمرقندی - جلدمقوا .

نسخ جهان آرا

از قاضی احمدبن محمدبن عبدالغفور غفاری (زادهٔ درتهران در ذی حجهٔ ۹۲۰ چنانکه در ص۴۸۹ نسخهٔ ما آمده است و در گذشته ۹۷۵) که در ۹۷۲ برای شاه تهماسب ساخته است.

گزیده‌ای از آن را اوزلی Ouseley بچاپ رسانده و پاره‌ای از آن هم با ترجمهٔ روسی بچاپ رسیده است.

(یادداشتهای قزوینی ۲ : ۱۴ و ۱۹۴ ـ استوری ۱ : ۱۱۴ و ۱۲۴۰ ـ ریو ۱۱۱۰۱ ـ چلبی ۱ ، ۴۱۴).

فهرست جهان آرا از روی یادداشت اقبال و دیباچه نسخهٔ بایزید ولی‌الدین ش۲۴۹۷ :

عنوان مذکور دردوحرف : حرف اول در کمیت زمان، حرف دوم در تحقیق معنی پیغمبری.

نسخهٔ اول درذکر انبیاء و اوصیا مشتمل بردو آیت، آیت اول درذکر انبیا ، آیت ثانی در خلاصهٔ احوال حضرت خاتم انبیا دردو نص :

نص اول در احوال پیغمبر اکرم، نص دوم درحال ائمهٔ اثنی عشر.

نسخهٔ ثانیه دراحوال سلاطین مشتمل بر دو صحیفه: صحیفهٔ اولی درفرقهٔ قبل از اسلام مرتب دردوصفحه :

صفحهٔ اولی درملوك عجم مشتمل برچهارسطر سطر اول درپیشدادان، سطر دوم در کیانیان ، سطرسوم ملوك الطوایف سطر چهارم ساسانیان.

صفحهٔ ثانیه درسلاطین غیرعجم یعنی برشش سطر :

سطر اول ملوك بابل.

سطر دوم مصریانیین.

سطر سوم ملوك یونان.

سطر چهارم ملوك یمن دردوحرف : تبابعه ، اعاجم.

سطر پنجم بنی غسان.

سطر ششم خواقین ترك ۱۶.

صحیفهٔ ثانی درملوك بعداز اسلام مشتمل بربیست صفحه ۲۳ :

صفحه اول حرف اول دربنی امیه بنی عبدالشمس ص ۲۳.

حرف دوم دربنی امیه که در اندلس حکومت کرده‌اند ص۲۸.

صفحهٔ ثانی بنی عباس دربغداد و مصر ۴۰.

فروع عباسیه درپنج حرف: طاهریه

بنی اغلب درافریقا ۴۷.

بنی طولون درمصر ۴۹.

حرف چهارم اخشیدیهٔ مصر ۵۰.

حرف پنجم آل حمدان حکام ربیعه و مصر ۵۱.

فرع آل حمدان ۵۵.

صفحهٔ سوم درحضرات سادات که ولات ولایات گشته‌اند ۵۵.

سطر اول سلاطین اندلس ۵۵

سطر دوم سلاطین یمن ۵۹.

سطرسوم شرفاء و حکام مکه.

سطر رابع اسمعیلیهٔ مصر ۷۲.

فروع مشتمل بردوحرف :

حرف اول درصنهاجیه. ۷۶

حرف ثانی درحمیریهٔ الموتیه ۷۸.

سطر اول اولاد او کتای ۳۳۲

سطر ثانی دوحهٔ جغتای ۳۳٤ .

سطر سوم ذریه چوچی ۳٤۱ .

حرف اول درسلاطین کوك اردو ۳٤۲ .

حرف ثانی درسلاطین آق اردو ۳٤۳ .

حرف اول درسلاطین ماوراءالنهر ابوالخیرخان ۳٤۷ .

سطر اول سلاطین خوارزم ۳۵۰ .

سطر ثانی ذریهٔ تولی ۳۵۲ .

حرف ثانی ایلخانیه هلاکوخان ۳۵۵ .

حرف سوم درطغا تیموریه ۳٦۷ .

حرف چهارم درملوك سربدار ۳٦۹ .

حرف پنجم ملوك اینجو ۳۷۳ .

حرف ششم آل مظفر ۳۷٤ .

صفحهٔ هفدهم درسلاطین گورکانیه مبسوط درمقدمه واصلی درچهارسطر ۳۷۹ :

مقدمه ۳۷۹ .

اصل درخلاصهٔ امیر تیمور ۳۸۱ .

سطر اول دراولاد میرزا جهانگیر ۳۹۰ .

سطر ثانی درمیرزا شاهرخ واولاد ۳۹۱ .

سطر سوم اولاد عمرشیخ ۳۹۸ .

سطر چهارم درمیرانشاه واولاد ٤۰۵ .

صفحهٔ هجدهم درسلاطین آل عثمان ٤۱۷ .

صفحهٔ نوزدهم درقراقوئینلو ٤۳۸ .

نسخهٔ سوم دراحوال قدسی مآل سلاطین صفویه ٤۵۲ .

۱۷۵۹

نسخ سدهٔ ۱۱ .

۲۹س ۱۰×۲۰ ، ۱۴۲گ ۱۷×۲۹ ، کاغذ سپاهانی ـ بی جلد .

مجالس المؤمنین

از قاضی نورالله شوشتری است .

۱۷۶۰

نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، دربرخی جاها چلیپا است .

سطرها واندازه‌ها گوناگون ، ۲۱۶گ ۹/۵×۹/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج تریاکی ضربی مقوائی

جنگ

گفتگوی عاشقانهٔ شریفه وبلبل است ومسدساتی هم درآن هست وشعر باباطاهر نیز دارد .

آغاز:

کارده برسای باستخوان — قربان ابرو کمانیت

هدف تیر مژگانیت — دیشب بیاد زلفانیت

انجام:

بنشینم وصبر پیشه گیرم — دنباله کار خویش گیرم

۱۷۶۱

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و ۱۲ ، جدول شنگرف ولاجورد ، سه برگ درآغاز تازه ، ازپایان افتاده است ، ه مجلس وتصویر دارد .

۱۳س ۶×۱۱ ، ۱۰۰گ ۹/۵×۱۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج سرخ مقوائی .

دیوان

دیوان شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی است .

۱۷۶۲/۲

نستعلیق یوسفای لیلانی در سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، جدول شنگری و لاجوردی، فهرست در آغاز هست و برگشمار دارد، نسخه در ۱۰ع۱۱۱۳/۲ خریده شده است.

۱۳س، ۹×۱۳، ۱۰۹گ، ۱۰×۱۸/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوایی عطف تیماج.

ترجمهٔ تقویم البلدان

این کتاب چنانکه در پایان نسخهٔ ما آمده است گزیده‌ایست از تقویم البلدان بفارسی و مساحت اقالیم در آن دوباره حساب شده و اگر غلطی در آن باشد از نادرستی نسخه عربی است که در دست مترجم و گزینده بوده است.

گنجعلی فراهانی بدستور حاجی شمس الدین عبدالمتعال در ۱۰۴۷ آن را بانجام رسانده است (استوری ۲: ۱۲۸ ـ ذریعه ٤: ۹۰ ـ بلوشه ۱: ۶۹۹).

آغاز: بسمله، اما بعد این مختصریست در معرفت مساحت ارض و تقسیم آن باقالیم و معرفت امکنهٔ مشهور در هر اقلیمی و معرفت بحار و انهار و آنچه بآن متعلق است مشتمل مقدمه و بر دو مقاله.

انجام: بر آن کوه فرود آمده است والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب.

۱۷۶۳

نسخ سدهٔ ۹، عنوان زرشنگرف، دو سطر پایان نونویس است، در صفحهٔ عنوان روایت این کتاب است و میرسد تا به مؤلف، در پایان اجازهٔ عبیدالله بن عبدالرحمن بن یحیی بن اسمعیل عبادی دیباجی است.

۱۵س، ۹×۱۴، ۱۶۱گ، ۱۵×۲۱، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج زرکوب حاشیه‌دار مقوایی.

فقه اللغة و سر العربیة

از ابومنصور عبدالملک بن محمد بن اسمعیل ثعالبی نیشابوری (۳۵۰ـ۴۲۹) است.
(مجلس ۲: ۲۷/۲ ـ منزوی ۲: ۱۵۸).

آغاز فقه اللغة ش ۱۷۶۳

صفحه عنوان ش ۱۷۶۳

اجازهٔ دیباجی در ش۱۷۶۳

اجازه دیباجی در ش ۱۷۶۳

۱۷۶٤ر

نسخ ریز مصحف ورق ۱۵ ج ۲/۷۶۸ رطوس، عنوان شنگرف ،
۲۱س، ۹×۱۴ ، ۲۰گ، ۱۸×۱۴ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا گوشه ها مشکی.

نقد النقود فی معرفة الوجود

از سید حیدر بن علی بن حیدر علوی حسینی آملی (سپهش ۶۵۲۷/۳).

انجام نقد النقود ش ۱۷۶٤

۱۷۶۵ر

نسخ سدهٔ ۹، عنوان شنگرف، اجازهٔ روایت این کتاب که در جامع ازهر در ۸۶۱ بخط مؤلف نوشته شده در پایان نسخه هست و کلیشه همین اجازه در ریحانة الادب (۲۹۳:۶) بچاپ رسیده است .
س، ۹×۱۴ ، ۷۲گ، ۱۴×۱۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا .

المطالب فی العمل بالربع المجیب

از ابی عبدالله بدرالدین محمد نوادهٔ جمال الدین ماردینی است این کتاب گویا همان باشد که کتاب ش ۹٤۳/۵ (ف ۹۱۳) اصلاح آنست .

۱۷۶۶ر

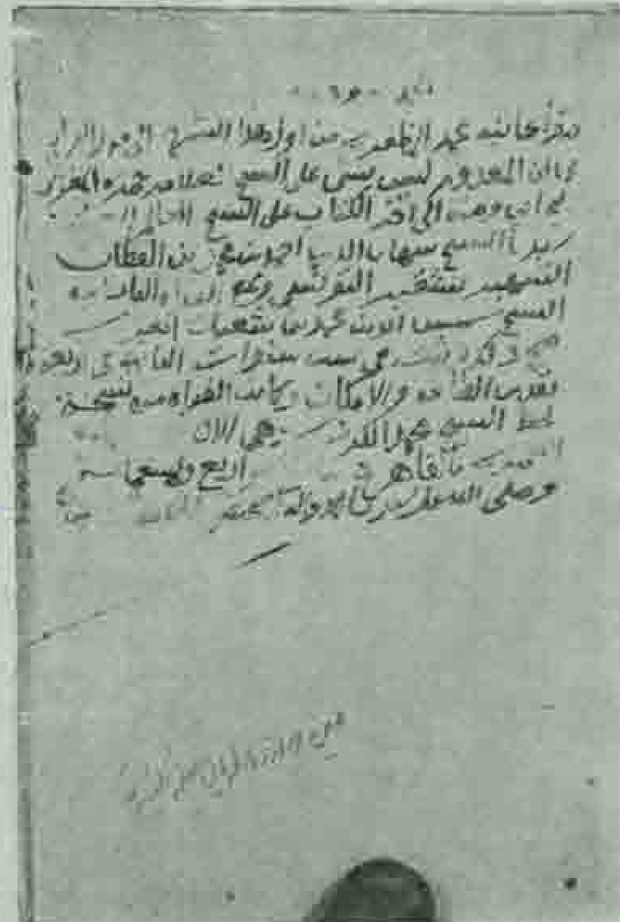
نسخ ۲۶ ج ۲/۸۶۳ سفر ش نستعلیق نونویس است، در پایان اجازه ایست از علی بن بدرالدین بن حسن سعدی حصنکفی در ۸۶۳ بشمس الدین ابوالخیر محمد بن خواجه علاءالدین نوادهٔ علامهٔ رشیدی و قرائت محمد مظفری در ۹۰۴.
۲۲س، ۸/۵×۱۲/۵ ، ۲۸۰گ، ۱۴×۱۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سبز مقوایی.

آغاز نقد النقود ش ۱۷٦٤

آغاز المطلب ش ۱۷٦٥

پايان المطلب ش١٧٦٥

اجازه حصفكي در ش١٧٦٦

قرائت محمد مظفر در ش ۱۷۶۶

مطالع الانظار فی شرح طوالع الانوار

شرحی است از ابی الثنا شمس الدین محمود سپاهانی (م ۷۴۹) بر متن بیضاوی در کلام.

۱۷۶۷

نسخ سدهٔ ۸، عنوانها درشنگرف، حواشی دارد، در ۵۴۴ ص.

۱۶س ۹/۵×۱۴/۵ ، ۲۶۸گ ۱۴×۱۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا گرد آن تیماج مشکی.

مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب

از ابن هشام در گذشته ۷۶۱ است.

۱۷۶۸

نستعلیق سدهٔ ۱۳، عنوان درزمینهٔ زر، درهر صفحه چهار رباعی است، ۱۴ صفحه نوشته دارد، حاشیهٔ صفحات آراسته بگل و بوته است برنگهای سیر و زرین است.

۸س ۸×۱۴/۵ ، ۱۳گ ۱۶×۲۸ ، کاغذ فرنگی ـ جلد سوخت ضربی مقوایی درون سرخ زرکوب آراسته.

مرقع

رباعیات خیام است.

۱۷۶۹

نسخ محمد بن ابی بکر بن محمد خطیب سمنوری شاگرد دمیری در ۸۰۵، عنوان و نشان شنگرف، حواشی دارد از خود دمیری، در پایان اجازه‌ایست از دمیری.

۲۵س ۱۰×۱۸/۵ ، ۶۸گ ۱۷×۲۴ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا با لولا.

صفحه عنوان ش ۱۷٦۷

آغاز مغنی اللبیب ش ۱۷٦۷

پایان مغنی اللبیب ش ۱۷۶۷

مختصر غيث الادب الذى انسجم فى شرح لامية العجم

از کمال‌الدین ابوالبقاء محمدبن عیسی دمیری (در گذشتهٔ ۸۰۸) که در ۷۶۷ درچهارروز ساخته ومختصریست از کتاب صفدی (مجلس ۲ : ۱۶۶)

۱۷۷۰ ر

نسخ ۶۸۸ ، متن درشت‌تر ، عنوان شنگرف ، کلیشه ۲۱۳ پ درریحانة‌الادب (۶: ۳۶۵) دیده‌میشود، فهرست درآغازلولوبی،

۲۱س، ۱۱/۵×۱۸ ، ۲۱۳گ ، ۱۶×۲۴ ، کاغذ سمرقندی - جلدتیماج سرخ ضربی‌مقوایی‌بالولا،

شرح الشافية

شرحی است از رضی استرآبادی بر شافیه یا مقدمهٔ صرف‌ابن حاجب (چلبی ۲ : ۴۴ ـ منزوی ۲ : ۴۰۷).

۱۷۷۱ ر

نسخ سدهٔ ۸ ، عنوان درشت ، مقابله شده‌بانسخهٔ اصل ومؤلف آن را دیده‌است، درصفحهٔ‌عنوان اجازه‌ایست از مؤلف بخط خود او در۷۳۶ به حمزة‌بن محمدعلوی که‌کتاب برای او ساخته شده است و کلیشهٔ‌آن درریحانة‌الادب (۶ : ۳۱۳) دیده میشود ، درپایان هم خط مؤلف هست ، این‌نسخه را افندی نگارنده‌ریاض‌العلما دیده است (ذریعه۴ : ۳۹۸) ، در آغاز نسخه بالای صفحهٔ یکم کتاب خط علی‌بن محمدبن حسن‌بن زین‌الدین عاملی دیده میشود ، یادداشت تملک مورخ ۹۲۳ دارد،

س، ۶/۵×۱۷ ، ۹۲گ ، ۱۲/۵×۲۲ ، کاغذ سمرقندی - جلدتیماج مشکی ضربی‌مقوایی،

تحصيل النجاة

از فخرالدین محمدبن علامه حلی جمال الدین حسن‌بن مطهراست که برای شاگرد خود ناصرالدین حمزة‌بن محمد علوی ساخته است

آغاز مختصر غيث الادب ش ١٧٦٩

پايان مختصر غيث الادب ش١٧٦٩

پایان شرح الشافیة ش ١٧٧٠

صفحهٔ عنوان تحصیل النجاة ش ١٧٧١

آغاز تحصیل النجاة ش ١٧٧١

پایان تحصیل النجاة ش ١٧٧١

۱۷۷۲ر

نسخ مولی شاه مرتضی‌بن محمود کاشی است در روز دوشنبه ۳ صفر ۹۸۵ ، عنوان و نشان شنگرف ، در صفحهٔ عنوان خط و مهر شاه مرتضی و برخی از فرزندان او دیده میشود ، در پشت برگ یکم جلد دوم خط فیض کاشانی است ، در ذریعه (۷ : ۲۱۵) از این نسخه یاد شده و در ریحانة الادب (۶ : ۴۰۵) کلیشهٔ صفحهٔ آخر این نسخه دیده میشود (۴ پ ـ ۱۵۹ ر).

۱۷س،۵/۵×۱۱/۵ ، ۱۶۷گ ۱۴×۱۸ ، کاغذ سپاهانی ، جلد تیماج سرخ عنوانی.

خلاصة الاقوال فی معرفة الرجال

از علامهٔ حلی است و نسخهٔ ما مرتب شده همین کتاب بترتیب تهجی حرفهای یکم و دوم که یکی از دانشمندان ساخته است (ذریعه ۷: ۲۱۵)

آغاز: بسمله الحمدلله الذی هدانا الی طریق السداد ... وبعد فان النظر فی احادیث الامامیة موقوف علی العلم بحال الراوی.

انجام: وقف علیه هناك والحمدلله وحده ... الی یوم الدین قد وافق الفراغ من اتمام هذه الخلاصة یوم الاثنین ثالث شهر صفر سنة خمس وثمانین و ستمائة علی ید ... مرتضی بن محمود ... واوتیا کتابهما بیمینهما

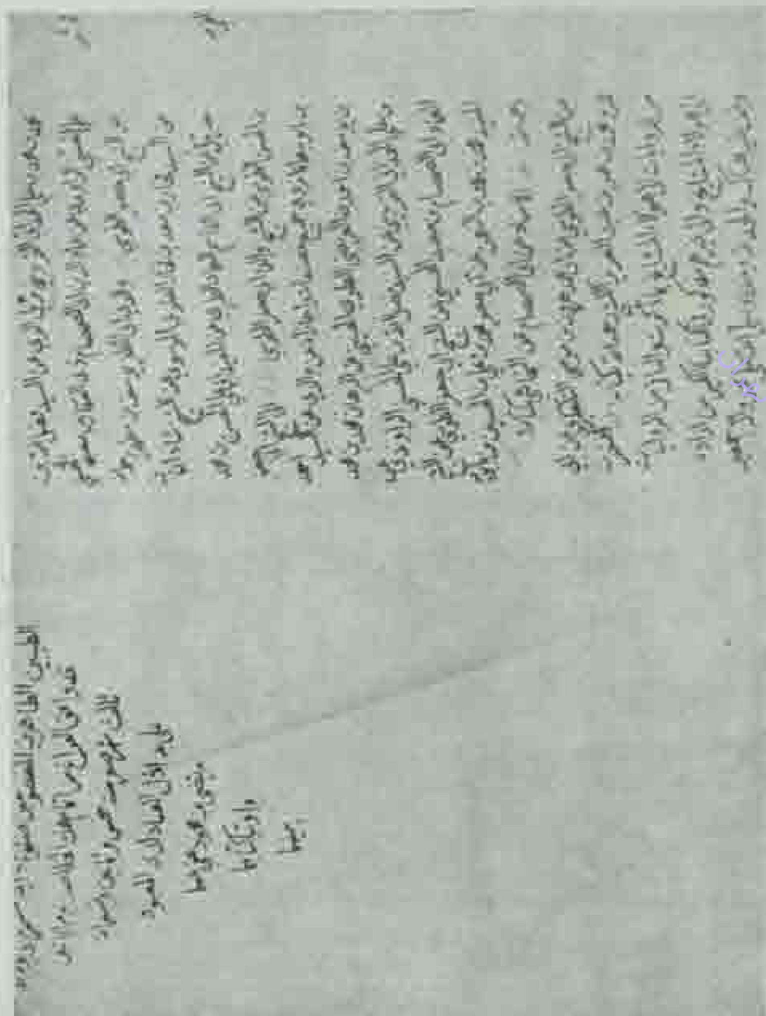
۱۷۷۳ر

نستعلیق حیدرای شیرازی در ذی حجة ۱۰۰۵ در قزوین ، حاشیه «منه رام ظله ، منه» وار و عنوان و نشان شنگرف (ش۱) ، در ص ۱۸۴ سخنان منظوم ابوسعید ابی الخیر تألیف سعید نفیسی از این نسخه یاد شده است ، همه نسخه یک خط است ، پس از ش۴ تا ۴۱ پ پراکنده است.

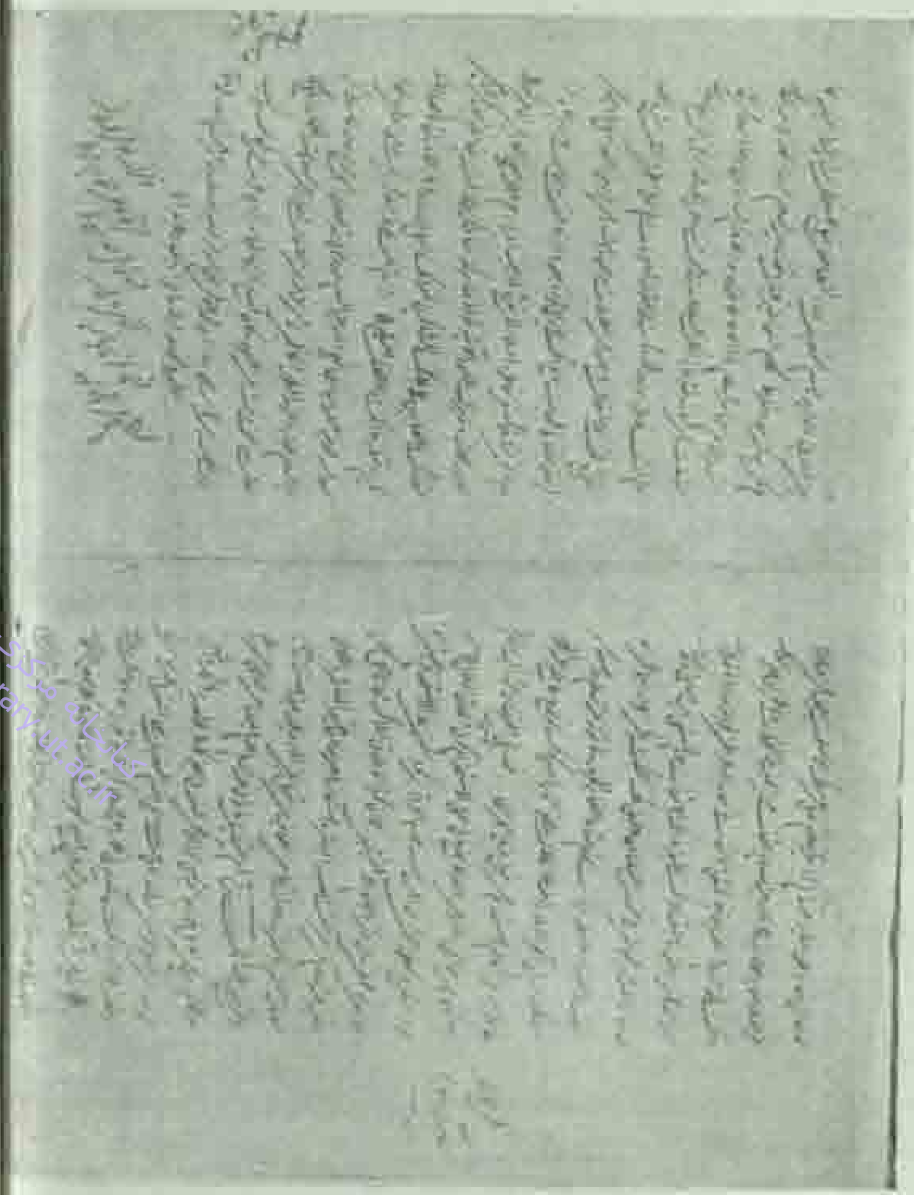
۱۸س،۷/۵×۱۴ ، ۳۴۲گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوای پوشیده با مخمل.

مجموعه

۱ـ الحدیقة الهلالیة از شیخ بهایی (۱ پ ـ ۲۳ ر)

پایان خلاصة الاقوال ش ۱۷۷۲

پایان الحدیقة الهلالیه ش ۱۷۷۳/۱

۲ـ مقالة فی العلم الاستقلالی والتبعی (۲۳ پ ـ ۲٤ ر) از سید شریف کرکانی باخریه کبیری از آن (ش ۱۵۰۷ر۳)

آغاز: هذه رسالة للمحقق الشریف الناظر فی المرآت ربما کان متوجها الی الصورة المرتسمة مستقلاتها

انجام: ذلك الوجه کذا حققه المحقق الشریف تامل یتضح به . . ضرورة والله اعلم

۳ـ آداب البحث (۲٤ر) از قاضی عضدایجی (ف۳)

۱۷۷٤

نسخ و نستعلیق و بسیاری ازان بخط مجلسی و شاگردش میرزا عبدالله افندی است ، عنوان شنگرف .

۱٦س ۷/۵×۱۳ ، ۳۳۱گ ۱٤×۲۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج از یاکی ضربی مقوایی .

بحار الانوار

این نسخه بخش یکم اجازات بحار مجلسی است تا اجازهٔ شیخ حسین بن عبدالصمد بدو پسر خود .

۱۷۷۵

نسخ و نستعلیق ، درست مانند شمارهٔ پیش ، عنوان شنگرف .

۱۸س ۷×۱۲ ، ۳۱٤گ ۱۲/۵×۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ زرکوب مقوایی .

بحار الانوار

این نسخه بخش دوم اجازات بحار مجلسی است از اجازه شیخ حسن به نجم الدین تا نامه شاگرد مجلسی باو و آنذکی افتاده است .

دراین بخش چهارده اجازه وروایت است بخط اجازه دهندگان :

۱ـ اجازهٔ امیر زین‌العابدین بن امیر نور الدین بن مرادبن علی حسینی شاگرد محمدامین استرآبادی (اجازهٔ ۳۲)

۲ـ اجازهٔ نظام‌الدین احمدبن محمد معصوم در ۱۰۶٤ (اجازه ۳۹).

۳ـ اجازهٔ شرف‌الدین علی شولستانی برای مولی محمد تقی مجلسی در ۱۰۳٦ (اجازه ٤۰)

٤ـ اجازهٔ حسن‌علی بن مولی عبدالله تستری برای مولی محمدتقی مجلسی در ۱۰۳٤ (اجازه ٤۱)

۵ـ روایت صحیفه کاملهٔ سجادیه بخط مولی محمد تقی مجلسی (٤۵).

٦ـ روایت دیگری ازاین صحیفه بخط همو (٤٦).

۷ـ روایت دیگری از همین صحیفه از همو در ۱۰٦٤ (٤۷).

۸ـ اجازهٔ مولی ابوالقاسم جرفادقانی برای مولی مهرعلی جرفادقانی (٥٤).

۹ـ اجازهٔ شیخ محمد حرعاملی به محمد باقر مجلسی در ۱۰۸۵ بخط عاملی (۵۵) کلیشه این اجازهٔ درریحانة الادب (٦ : ۲۷۷) دیده میشود.

۱۰ـ اجازهٔ مولی محمد محسن کاشانی بمجلسی دوم (۵۸).

۱۱ـ اجازهٔ امیرمحمد مؤمن استرآبادی بمجلسی دوم (۵۹).

۱۲ـ اجازهٔ مولی محمد طاهر قمی بمجلسی دوم در ۱۰۸٦ (٦۰).

۱۳ـ اجازهٔ شیخ علی بن شیخ محمد سبط شهید ثانی بمجلسی دوم در ۱۰٦۸ (٦۱) کلیشهٔ این اجازه درریحانة الادب (٦ : ۳۲۱) دیده میشود

۱٤ـ اجازهٔ سیدمیرزای جزایری بمجلسی دوم در ۱۰۷٤ (٦۲) کلیشهٔ این اجازه درریحانةالادب (٦ : ۳۳۳) دیده میشود.

درذریعه (۷ : ۱۳٦) ازین دونسخه ستایش شده است.

۱۷۷٦

نسخ مؤلف و نسخهٔ اصل، بجز چند برگ پایان دارای حواشی مؤلف، عنوان شنگرف، درمیانهٔ هر سطحهٔ عنوان کتاب الصلوة آمده «بالکتابة مؤلفه»، مهر «العبد محمدبن الحسن الحر» در نسخه هست، حاشیه‌ها با نشانه «منه»، تصحیحات درهامش است وخط خوردگی دارد. نسخه از فهرست کتب و منابع است تا بحث قصر نماز.

۳۳س ۱۲×۱۸، ۲۹۹گ ۱۹/۵×۳٦، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ ضربی مقوا.

تفصیل وسائل الشیعة

از شیخ محمدبن الحسن الحر العاملی است

۱۷۷۷

نسخ روز دوشنبه ۱۳ محرم ۱۰۸۱ (پایان جزء ۱ انوار الرابع)، خط خوردگی دارد، عنوان شنگرف، شمارهٔ چهاررهامش شنگرف، هردوشماره بخط سیدعلیخان است وروی دربسیاری ازجاها خط خورده است وآنچه روی آن خط کشیده شده درجایی نیامده است.

۳٦س ۷/۵×۱٦/۵، ۱۲۵گ ۱۳/۵×۲۲، کاغذسپاهانی ـ جلدتیماج سرخ مقوایی.

مجموعه

۱ـ نفثةالمصدور (۲رـ۸پ) گویا ازسیدعلیخان مدنی شیرازی است که در ۷٤ (=۱۰۷٤) ساخته درهفت باب :

۱ذم الاغتراب در۲فصل، ۲ شکوی الدهر الغائل، ۳ذم ابناء الزمان وشرار الاصدقاء والاخوان، ٤ذکر نکت واخبار وامثال واشعار، ۵مایعرض للنفس من الاحزان والغموم و ذکر مایدفع اذاها عنها در۲فصل، ٦حکایات من لم یکترث بالنوائب در۲فصل، ۷نکت لطیفة واخبار ظریفة

سرگذشت او در ریحانة‌الادب (۱ : ۳۵۸) آمده و یادی از این کتاب نشده است.

در هر بابی سخنان خدا و پیامبر و دانشمندان و شعرهای شاعران است و در آن آمده «مما سنح به الخاطر حال ابثاث هذه الابیات»

لقد ذقت انواع الخطوب فلم اجد	امر مذاقا من خطوب التغرب
وجربت من دهری امورا کثیرة	رکبت لهافی الدهر اصعب مرکب
فلم ار ادهی من فراق و غربة	و ان لم تصدق ما اقول فجرب

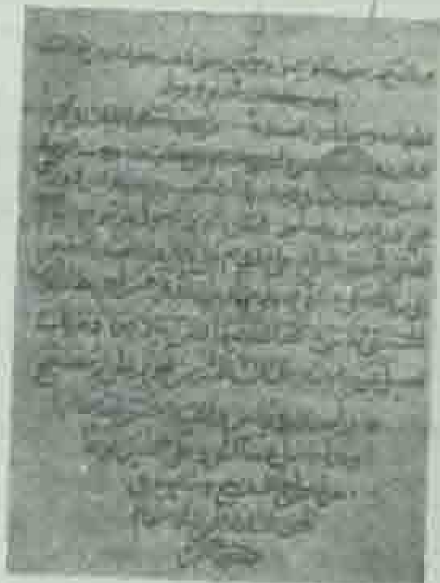
آغاز: افتاده در دیباچه:

رب عیش صحبته فیك غض	و عیون الفراق عنا نیام
فی لیال کانهن امان	فی زمان کانه احلام

... وهو العطن الذی اتفقت حبات القلوب بالمحنة علیه ... ثم لم یزل الامر یزید ... حتی دخلت سنة اربع وسبعین ... فجمعت منها ما ناسب حالی فی هذه المدة وجعلتها رسالة تشرح بها الصدوح وسمیتها نفثة المصدور ورتبتها ابوابا وفصولا.

انجام: فوقفت علی صخرة فی سفح ذلك الجبل ترجع (باب یکم).

۲ـ انوار الربیع فی انواع البدیع (۹ر-۱۲۴پ) از سید علیخان مدنی شیرازی که نخست آن را «شرح البدیعیة المسمی بالنص الجلی علی تقدیم علی» نامیده است (پایان جزو ۱ نسخهٔ ما و این نکته در ص ۴۲۰ چاپی دیده نمی‌شود) وسپس روی آن خط کشیده است. او بدیعیه را در ذی‌قعدهٔ ۱۰۷۷ سروده و جزو نخستین این شرح را در روز دوشنبه ۱۳ محرم ۱۰۸۱ ساخته است و شرح را در روز پنجشنبه ۱۹ ذی قعدهٔ ۱۰۹۳ بپایان رسانده است. (ذریعه ۲ : ۴۲۶ و ۳ : ۷۶) نسخهٔ ما برابر است با ص ۱۱ س ۷۶ تا س ۱ ص ۵۱۱ چاپ سنگی ۱۳۰۴

پایان جزو ۱ انوار الربیع ش ۱۷۷۷

۱۷۷۸

نسخ سدهٔ ۹ و پیداست که از روی نسخه‌ای نوشته شده و گاهی در نقل اشتباهی رخ میداده و در روی آن خط کشیده میشده و این خط خوردگیها میرساند که از نویسندهٔ نسخه است نه از شارح چنانکه در آغاز نسخه‌ها نوشته‌اند، حواشی باقلمان ابی‌الفتح در نسخه دیده میشود (ص ۱۴ و ۳۶ و ۵۰ و ۵۳ و ۷۹ و ۹۶ و ۱۰۷ و ۱۱۴ و ۲۷۹ و ۲۸۰ و ۲۹۱).

در ۳۴۳ ص است، کلیشه ص ۲ آن در ریحانة‌الادب (۶ : ۱۳۶) دیده میشود، ۲۷ س ۱۴ × ۲۱ ـ ۳۴۰ گ ۱۹ × ۲۸، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

الوافیة فی شرح الکافیة الشافیة

الکافیة الوافیة منظومه‌ایست از ابن مالك جمال‌الدین ابوعبدالله محمد بن مالك طایی اندلسی (۶۰۰-۶۷۲) والخلاصة الالفیة او گزیده‌ایست از آن و خود او آن را بنام الوافیة شرح نموده است.

(چلبی ۲ : ۲۴۹ ـ فهرست خدیوی ۴ : ۷۴ و دار الکتب ۲ : ۱۳۴ برو کلمن ۱ : ۳۰۰ و پیوست آن ۱ : ۵۲۶) نسخهٔ ما از یك صفحه‌ای پیش از باب الحال است تا پایان.

شرح و در هامش آن در ص ۴۷ و ۷۹ آمده که مصنف در شرح عمده چنین گفت و این عمده و شرح آن هر دو از ابن مالك است و در هامش باز از تسهیل او یاد شده است و در شرح در بسیاری از جاها عباراتی آمده که میرساند که متن از خود شارح است (مانند ص ۶۱ و۶۳ و ۷۰ و ۱۹۴ و ۲۰۲ و ۲۰۶ و ۲۰۹) در پایان هم آمده « تمت الكافية بشرحها » پس نسخهٔ ما باید همین الوافیة باشد

نسخهٔ کهن دیگری از این شرح در کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات (ش ۳۷ ج) هست و آن اندکی پس از باب المعرب را دارد تا نیمهٔ باب الترخیم نسخه‌ای از این کتاب در آستان قدس رضوی (۱۳۰۳ ش ۴۴) هست نگارنده برای اینکه درست بدانم که نسخهٔ ما و نسخهٔ ادبیات همین کتاب است نامه‌ای بآن کتابخانه نوشتم و درخواستم که اندکی از آغاز باب الحال و التمییز نسخهٔ آن کتابخانه را برایم بنویسند و بفرستند این کتابخانه هم در نامهٔ شمارهٔ ۷۱۷/۳۸/۳/۸ بمن پاسخ داد اینك آن دو بند از نسخهٔ آستانه قدس

باب الحال (ص ۲ نسخهٔ ما).

مبین هیئة کظرف فضلة	حال کمروا قاصدین دجلة
وذا اشتقاق و انتقال غالبا	یاتی ولا یذکره الا ناصبا
و ربما جر بیاء ان نفی	عامله کلم اعد بمختف

ش مبین هیئة یعم الحال وفعله الموضوعة للهیئة کقوله علیه السلام اذا قتلتم فاحسنوا القتلة والاسم الدال علی نوع المصدر نحو رجع القهقری وبعض الاخبار و النعوت نحو زید راکب ، وجاء رجل راکب فیخرج فعلة واسم نوع المصدر والخبر والنعت بقولی کظرف لان المراد به التقدیر بفی ، ومعلوم ان هذه المذکورات غیر مقدرة بفی ویخرج بذکر الفضلة الخبر المشبه للظرف ، نحو کیف زید فانه بمعنی فی ای حال زید ، الا انه عمدة لافضلة بخلاف الحال

باب التمییز (ص ۹ نسخهٔ ما)

پایان الوافیة ش ۱۷۷۸

مزیل ابهام منکر حوی	معنی من التمییز نحو کم لوی
وا کثر استعماله بعد العدد	کذا کثیرا بعد مقدار ورد
کشبرارضا و قفیز برا	و منوین عنجدا و تمرا
واجوده بعد ذی و نحوها اذا	اضفتها کمدبر کان ذا

مزیل ابهام یصدق علی المفعولات والنعت الرافع الاشتراك و الحال ، فخرج بمنکر ماسوی الحال ، وخرج الحال بقولی حوی معنی من ، وخرج بقولی مزیل ابهام اسم لا التبرئة ، فان فیه معنی من ، لکنه لیس مزیلا للابهام ، ولوی من قولی کم لوی منصوب المحل علی التمیز وهو من قول الشاعر :

حششنا مطایانا فلم ندر کم لوی	قطعنا فهل یقضی لنا بعدذا قرب

ولما کان الغرض بالتمییز رفع الابهام و کان الابهام بعدالعدد والوزن والکیل والمساحة اکثر منه بعد ماسوی ذلك قوی داعی التمییز مع هذه فوقع بعدها اکثر من وقوعه بعد غیرها والعدد اولی به لوجهین احدهما ان العدد قدیمیز بالوزن و الکیل والمساحة نحو عشرین مداوثلثین رطلا و اربعین شبرا و الثانی ان من ممیز العدد مایجب انتصابه علی التمیز کعشرین درهما .

۱۷۷۹ ر

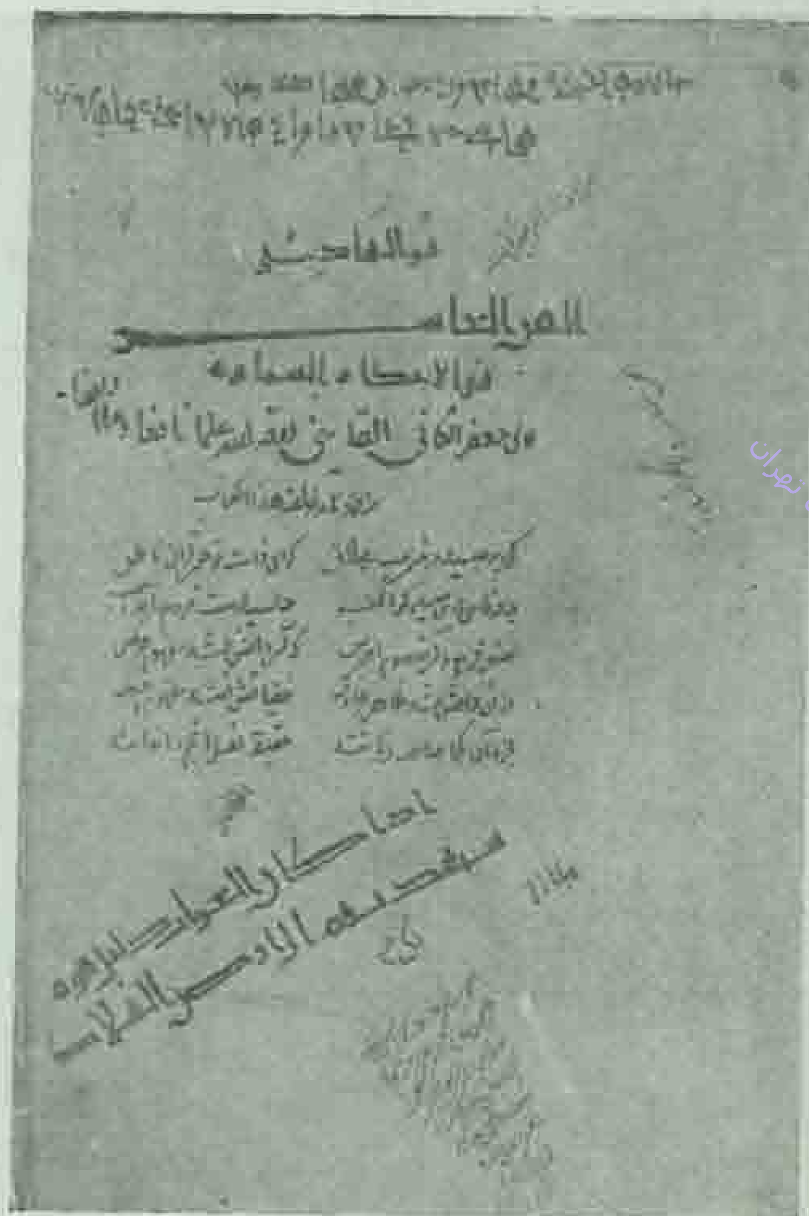
نسخ ۱۰۲۹ واصل وخط خوردگی دارد ، عنوانها زرشت ، در هامش نسخه خطوط گوناگون مانندگوئی وجز آن از خود مؤلف دیده میشود وشعرهائی از خود او در آن هست .

۱۷ س ۹/۵×۱۴ ، ۲۲۹ گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ سپاهانی – جلد مقوا عطف میشن .

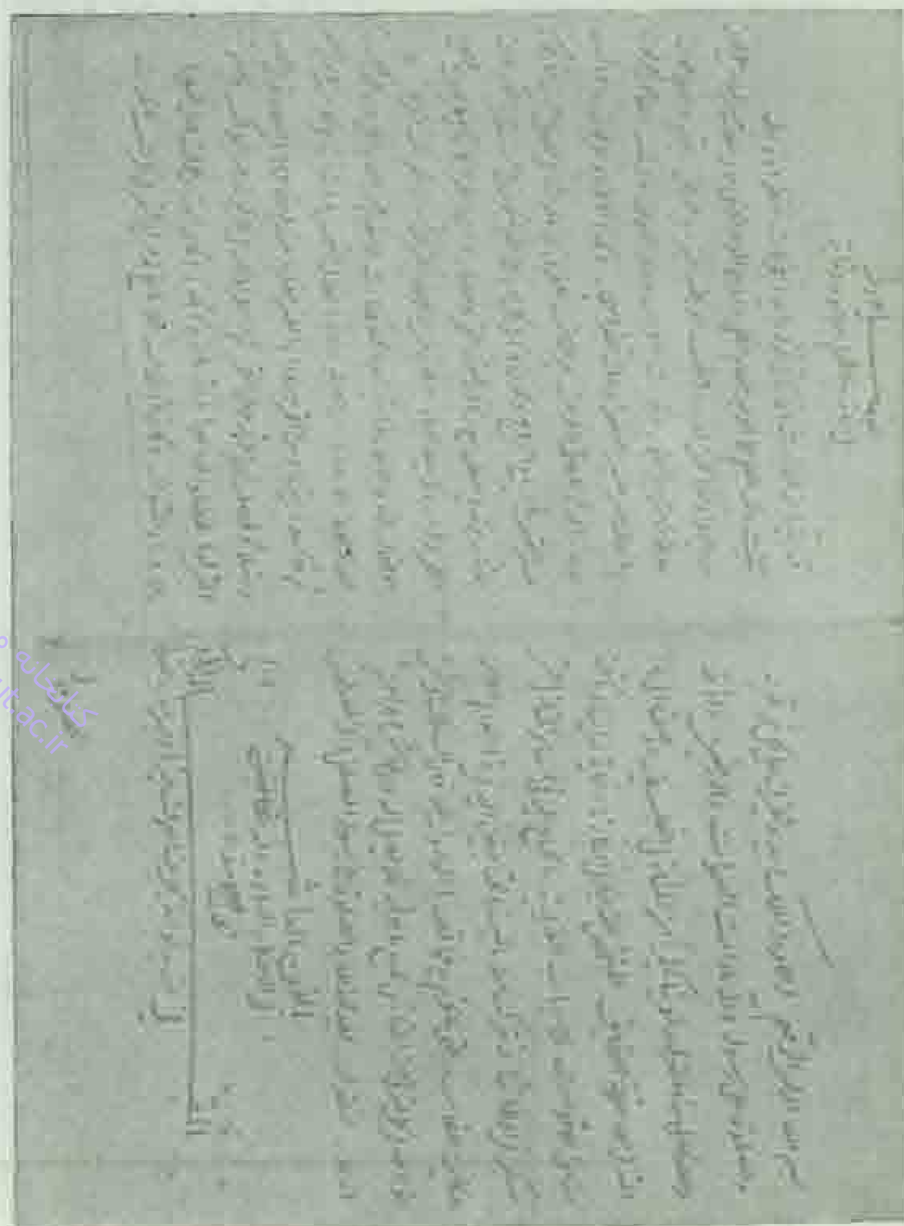
۱۷۸۰ ر

بهمان خط شمارهٔ پیش واصل است .

۱۸ س ۹/۵×۱۴ – ۱۵۷ گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ سپاهانی – تیماج سرخ طوائی .

صفحهٔ عنوان التسهیل ش ۱۷۷۹

آغاز التسهیل ش ۱۷۷۹

۱۷۸۱/

بهمان خط شمارهٔ پیش و اصل است .
کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ ضربی .
۱۸ س ۹۵/۱۴×۱۴۰ ، ۷۱ گ ۱۴×۲۱

التسهیل

از ابوجعفر کافی بن محتشم بن عمیدبن محمدبن شهنشاه قاینی [۱] دانشمند روزگار صفوی وشاگردمیر ابوالقاسم فندرسکی ومعزالدین محمد سپاهانی،درپانزده فن:
۱ منطق ۲ طبیعی ۳ کیمیا ٤ فلاحت ٥طب ٦ تعبیر ۷ حساب ۸ هیئت ۹ موسیقی ۱۰ احکام ۱۱ طلسمات ۱۲ الهیات ۱۳ اخلاق ۱٤ سیاسات ۱۵ عبادات شرعی واسرار ورموز آن.

چنین است فهرست نسخهٔ شمارهٔ ۱۷۷۹ :

الفن العاشر فی الاحکام السماویة وفیه ثلث مقالات .

المقالة الاولی فی تعدید قوانین کلیة منها یعرف غیرها وفیها عشرة فصول .

المقالة الثالثة فی الموالید و فیها اثنتی عشرةفصول

الفن الحادی عشرفی العلوم الغریبة وفیه مقالة واحدة فی تسعة فصول.

الفن الثانی عشرفی العلوم الالهیة وفیه ست مقالات

المقالة الاولی فی الامور العامة (۲۳فصل).

المقالةالثا نیة فی العلل والمعلولات (۹ فصل).

المقالة الثالثة فی الجوهر والعرض (۱٦فصل) .

المقالة الرابعة فی معرفة المبدء الاول وصفاته (۱۰فصل).

۱ـ پدرمؤلف هادی المسترشدین نوشته درتطبیق شمارهٔ دوازده امام باشمارهٔ نقیبان بنی اسرائیل. مؤلف درفصل مقاله ۱ از پدرومادرخود میستاید.

المقالة الخامسة فی صدور الاشیاء عن التدبیر الاول والمعاد الیه (۷فصل).

المقالة السادسة فی احوال النفس الانسانیة وقوتها والدعوات والعقوبات السماویة والعبادات والنبوة والامامة (۱۲فصل).

در پایان آمده: «درغرهٔ جمادی الاخره سنهٔ ۱۰۲۹ در تألیف این فن شروع شد وبانجام آمد بعون الله بتاریخ سلخ همان ماه والحمدلله اولاً وآخراً وظاهراً وباطناً».

الفن الثالث عشر فی العلوم الخلقیة وفیه مقالة واحده فی خمسة عشر فصول وخاتمة.

درصفحهٔ عنوان این فن آمده: «درمیانهٔ ماه رجب سنهٔ ۱۰۲۹ در تألیف این فنون آغاز شد وبآخر رمضان سال برهزار وبیست ونه بانجام آمد».

درتتمهٔ فصل ۱۵ مقاله ۱ فن ۱۳ آمده «هذا تلخیص کتب ارسطوطالیس فی علم المنطق ولواحقه من جملة متملکات العبد الاقل کافی بن محتشم بن عمید بن محمد بن شهنشاه القاینی».

الفن الرابع عشر فی علم السیاسات (جمعه ... کافی بن محتشم بن العمید بن محمد بن شاهنشاه القاینی) وفیه مقالتان.

المقالة الاولی فی السیاسات المنزلیة وفیها ستة فصول.

المقالة الثانیة فی السیاسات وفیها اربعة عشر فصلا.

درپایان آمده: «وانما استفدت هذه المعارف والحکم من الاستاد الکامل الفاضل الالهی الامیر ابوالقاسم الحسینی الاستر آبادی ـ ثم انی قد استعملت هذه المعارف واستفدتها بمشارکة المحقق الفاضل والمدقق الکامل ذی الطبیعة السلیمة والقریحة الحسنة السید الحکیم الفاضل المؤید الفیلسوف الکامل ابی القسم الحسینی ومن استاده افضل الحکماء اشرف الفضلاء المولی الاستاد معز الدین شرف المحققین محمد الاصفهانی(۱)

(۱) ـ شیخ ابراهیم بن سلیمان قطیفی (سده ۱۰) بسید معز الدین محمد بن تقی الدین محمد حسینی سپاهانی در ۹۲۸ اجازه داده است (ذریعه ۱: ۱۳۵).

حرس الله عن الفتن کرایم ساحتهما واعز الله انصاره ولیتهما وهما ایدهما الله بالغان فیه الی الغایة واصلان الی السعایة (روی همه این عبارت مؤلف خط کشیده است واین بر که هم باید که پس از این چسبیده است).

درو پشت برگی که باین برگه چسبیده است آمده:

«تم الکتاب الموسوم بالتسهیل سلخ رمضان سنة ۱۰۲۹ الهجریة بقریه سرخده»

پس ازین خاتمة الکتاب است

درهامش آغاز این خاتمه آمده:

«پس از سالی که از جمع این کتاب فارغ شد باقتراح گروهی از احبابی گرامی وافاضل نامی مقالتی اندر شرح افاق وانفس واسرار عبادات وتفصیل آن بهم آورد و بدین کتاب الحاق نمود وختم مقال بر آن شد والله الهادی».

درپایان خاتمه دارد: «وتهیا الفراغ من نقله الی البیاض سنة الف و تسع و عشرین بمحروسة قهستان ـ کتاب التسهیل تالیف احوج خلق الله الیه ابو جعفر الکافی بن محتشم القاینی ختم الله له بالحسنی».

الفن الخامس عشر فی العبادات الشرعیه واسرارها ورموزها و فیه مقالة واحدة فی اثنی عشر فصلا.

درمبحث صوم از نامهٔ زرادشت بشاه هند بفارسی آمده است.

این نسخه تاپایان فصل ۱۰ است وافتادگی دارد.

درپایان فصل ٤ مقاله ۲ فن ۱٤ (السیاسات المدینة) مینویسد: «فیلزم الاعقل ان یشاور الاعلم والاعلم ان یعاون الاعقل کما یجری الامر فی غیبة الامام [فی] هذا العصر بین اعدل الملوک و اعقلهم الشاه عباس الموسوی جعل الله ساحته من الخیرات مملوة وبین خاتم المجتهدین بهاء الملة والدین محمد العاملی اعلی الله شانه (مؤلف روی عبارت «وبین ... شانه» خط کشیده و سپس نوشته:) وبین الافاضل الساکنین بدار الفرس

بکورهٔ ایران (بازروی «بکورهٔ ایران» هم خط کشیده است).

درفصل ۵ مقاله ۱ فن چهارده آمده: «والذی وصل الی اقسام الحکمة و اصناف الفضائل والمعرفة فی ذلك العصر هوالاستاد الکامل والفیلسوف الشریف الفاضل . . . (نام کسی بوده وپاك شده ولقب «حسینی» آن خوانده میشود وشاید نام میرفندرسکی را مؤلف برده وسپس پاك کرده وسپس نوشته:) الحکیم الربانی معزالدین محمد الاصفهانی جعل الله ساحته مقرونة باعظم الخیرات فمن اراد الحکمة المعرفة فلیتقبسهامنه فانه یفیضها علیه بقدر ماله من الاستعداد لها ولایحرم نفسه التوجه الی جنابه واخذ الحکمة من بابه و کتابه فهذا وصیتی للمتعلمین من اصحاب البصیرة »

درچند جا عبارت «الحکیم المنعم علینا» یا «الفیلسوف الاستاذ المفیض» آمده وباید از آن فندرسکی یامعز اصفهانی خواسته شده باشد.

درپایان فن ۱۳ سخنانی خردمندانه ازشاه عباس موسوی آورده واین فن را بسخنان اوبپایان رسانده و ازاو بسیار ستوده است.

درهر سه نسخه درچند جا شعرهای فارسی مؤلف دیده میشود واورا منظومه‌ای بنام « خردنامه » بوده و« کافی» تخلص میکرده است.

این نسخه‌ها بخط خود اواست باپاك روش مگرنه برگ که ازفصل ۳ مقاله ۳ فن ۱۲ که درآغاز آن درهامش آمده:

« پیش ازین دراثبات ماده وصورت وآنچه ازان خیزد رسالتی پرداخته ایم کـه بدین سیاقت است آن را بعینه دراینجا نقل کنند وآن فصل است که اول آن فصل سیم این مقاله خواهد بود انشاءالله تعالی) واین نه برگ بخط نستعلیق ریزتر یست بقلم دیگرولی ازخود مؤلف وپس از آن آمده: فصل سیم وچهارم وپنجم ازان رساله نقل کنند انشاالله تعالی.

فهرست فنون از۱ تا ۱۵ درصفحهٔ عنوان فن ۶ همچنان است که پیش ازاین نوشته‌ام.

نسخهٔ شمارهٔ ۱۷۸۰ ازنیمهٔ دوم فصل ٤ مقالهٔ ۱ (که ۲۲ فصل بایدباشد) فن ۲ طبیعی است تافصل ۳ فن ۷ (حساب) وچنین است فهرست آن:

المقالة الثانية فی السماء والعالم ومايتعلق بذلك وفيها فصول(۹).

المقالة الثالثة فی الکون والفساد (۵فصل).

المقالة الرابعة فی الاثار العلوية (٦ فصل).

المقالة الخامسة فی المعادن (۵فصل).

المقالة السادسة فی الاجسام النباتية (٤فصل).

المقالة السابعة فی الاجسام الحيوانية (۳۰فصل).

المقالة الثامنة فی الانسان (۱۲فصل).

درپایان آمده: « بانجام آمد در شانزده ماه ذی‌حجهٔ سنهٔ ۱۰۲۸ بقریه فرخنده درخج (؟) حامداً ومصلیاً ».

الفن الثالث فی العلم المستور و فيه مقالة واحدة فی ستة فصول

الفن الرابع فی الفلاحة وفيه اربع مقالات:

المقالة الاولی فی زرع الحبوب ... وفيها ستة فصول.

المقالة الثانية فی غرس الاشجار ... وفيها سبعة فصول.

المقالة الثالثة فی القول علی البقول ... وفيها ثلثة فصول.

الفن الخامس فی الطب وفيه اربعة مقالات.

المقالة الاولی فی التشريح وفيه اربعة فصول.

المقالة الثانية فی احوال البدن ... وفيها ثلاثة عشر فصلا.

المقالة الثالثة فی تدبير الاصحاء وعلاج المرضی (۱۰ فصل).

المقالة الرابعة فی الادوية المفردة وقوانين تركيبها وفيها خمسة فصول.

الفن السادس فی التعبير وفيه مقالة فی سبعة فصول.

آغاز التسهیل ش ۱۷۸۱

آغاز التسهیل ش ۱۷۸۰

پایان التسهیل ش ۱۷۸۰

پایان التسهیل ش ۱۷۸۱

یك صفحه از کتاب التسهیل ش ۱۷۸۱

الفن السابع فی العلوم التعلیمیة فی مقالات:

المقالة الاولی فی علم الحساب (در ۱۳ فصل و فصل ۱ـ۵ افتاده).

المقالة الثانیة فی الجبر والمقابلة وفیه ثلاثة فصول.

چنین است فهرست نسخهٔ شمارهٔ ۱۷۸۱:

الفن الثالث فی الهیئة وفیه ست مقالات:

المقالة الاولی فی حال السماء و اصناف الحرکات الدائرة و القسی و الزوایا، وفیها یه فصلا و اد مشکلا.

المقالة الثانیة فی افلاک الشمس و حرکاتها و فیه یب شکلا و فصلا.

المقالة الثالثة فی افلاک القمر و کیفیة ذلک و هی تشتمل علی الو فصلا و یب شکلا

(نسخه تا نیمهٔ فصل ۳۵ مقالهٔ ۳ است و دو برگ که دارای نیمهٔ دوم فصل ۲ و اندکی از فصل ۳ (فی السبح و الشفق) هم هست که باید جزو شماره (۱۷۸۱) باشد

۱۷۸۲

نسخ علی بن طاهر بن ابی سعد در ۷ صفر ۶۰۸ از روی خط ادیب شاعر ابو یوسف یعقوب بن احمد بن محمد کرد نیشابوری درگذشتهٔ رمضان ۴۷۴ (ف ۱۶۳۴) عنوان شنگرف، حواشی دارد و تصحیح شده است. س ۹/۵×۱۴/۵ : ۱۹۵ گ ۳، ۸ ×۲۲، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج خانی ضربی.

نهج البلاغة

از سید رضی موسوی است (ف ۱۰۵۹) جمیل سلطان کتابی بزبان فرانسه (Etude sur Nahj al- Balagha) دربارهٔ صحت و سقم اسناد و روایتهای این کتاب بعلی (ع) نوشته که در پاریس بسال ۱۹٤۰ بچاپ رسیده است. در مجلهٔ ثقافة الهند (دسامبر ۱۹۵۷ ص ۲ـ۸۷) گفتاری از امتیاز علی عرشی بعنوان «استناد نهج البلاغه» بترجمهٔ امیر الانصاری دراین باره دیده میشود و او میخواهد همهٔ مندرجات این کتاب را درست و روایت از

پایان نهج البلاغه ش ۱۷۸۲

علی (ع) بداند. R. Blacher درمجلهٔ Arabica (جلد٦ جزو٢ماسمة ١٩٥٩ ص٢٠٢)
ازاوخرده گرفته و گفته که خوب بوه اواز کتاب جمیل سلطان آگاهی میداشته‌است

١٧٨٣

نستعلیق از روی خط محمد رضای فیروزآبادی درروزیکشنبه ٦ محرم ١٠٢٣ ومقابله شده در روز پنجشنبه ٣٠ج١٠٣٢/٢ودرجزو نخستین وبخط نستعلیق شیخ فخرالدین ابوجعفرمحمدبن شیخ ابومنصور حسن فرزند شهید ثانی (٩٨٠-١٠٣٠) در١٠١٦ مقابله وتصحیح شده ، عنوان شنگرفی . حواشی با نشانهٔ « م ت ر ه ا م ر ه » . این نسخه چنانکه درروضات الجنات (ص٥٩٩) یاد شده ازآن سید شفتی وخود نگارندهٔ روضات بوده است . کلیشه پایان نسخه درریحانة الادب (٣:٦ ٣٥) دیده میشود .

٣٨ص١٠×٢٤/٥ ، ٣٣٧٥گ ٣٠×٤٥ ، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج سرخ زرکوب مقوایی .

منهج المقال فی تحقیق احوال الرجال

از مولی سید میرزا فخر الدین محمدبن علی بن ابراهیم حسینی استرابادی (در گذشتهٔ ١٠٢٨) درسه جزو که درپایان صفر ٩٨٦ در نجف ساخته و رجال کبیراو است(1) جزونخستین آن تاریخ١٣ ج٩٨٤/٢ وجزودوم تاریخ ٧شوال ٩٨٥ دارد.

(مصفی المقال ص ٤٣٠ - معارف ٢: ٥٩ - فهرس المخطوطات المصورة التاریخ ٣: ٣٠٥ - منزوی ٢ : ٢٩٢ و٥٤٩ - طوس ٢: ٣٥٦ - ذریعه ٤: ٤٢٠ و٤٣٨ و١٠: ١٤٥ - چاپ سنگی ١٣٠٦ تهران ص١٥٤ و٢٧١).

١- استرآبادی رجال وسیط دارد بنام تلخیص الاقوال (المقال) که در١٠ ج٩٨٨/٢ ساخته ورجال صغیر بنام الوجیزة که ١٢ شوال١٠١٦ درمکه پرداخته است نسخهٔ این اخیری در طوس (٢ : ٣٥٩) هست و نسخه‌ای دیگر درمجلس هست ودرفهرست آنجا(٤: ٣٠٤) بنام توضیح المقال که نام کتاب رجال کبی است یادشده و رجال وسیط هم خوانده شده است !!

١٧٨٤

نستعلیق مؤلف ، عنوان شنگرفی ، آغازافتاده .

ش١٠×١٧/٥ ، ٣٣٧گ ١٥×٢٣ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج مشکی مقوایی .
٢٩٦٣

زبدة المعارف

از مولی علی اکبر بن محمدباقر اژه‌ای سپاهانی در گذشتهٔ ١٢٣٢ است بفارسی دراخلاق واخبار که در٢٨ شعبان١٢٢٤ بانجام رسانده ودر١٢٦٧ بچاپ سنگی رسیده است .

(ذریعه ١٢ : ٣٢ - مشار ص٨٧٩) .

١٧٨٥

نسخ سدهٔ ٨ ، عنوان شنگرفی ١٩٠ر گ آغازنسخه بخط دیگریست ، بلاغ سماع از مؤلف دارد وتصحیح شده وخط خورده است ، درذریعه (٨: ٧٣) ازاین نسخه یادشده است ، چند برگی در پایان نسخه افتاده است .

١٩ص١٤×٢٠/٥ ، ٣١٠٩/٣٠×١٩٠گ ٢٣ ، کاغذ سمرقندی - جلدتیماج مشکی مقوایی .

الدر المفید المسترشد المرید

درآن ازالوزراء محمدبن عبدوس والفردوس ابن شیرویه دیلمی والعقدابی عمر وازشهاب الدین محمد ووزیر ابوالحسن ابن احمد نقل شده است کتاب در اخلاق است و سیاست ودوازده باب دارد :

١- فی فضیلة العلم والحکمة .

٢- ما یتعلق بسیاسة الملوك والوزراء واصحاب المناصب .

٣- فی نفع المشورة وضرر الاستبداد .

آغاز الدر المفید ش ۱۷۸۵

پایان الدر المفید ش ۱۷۸۵

۴ـ فی مدح العفة وذم الشره.

۵ـ فی مدح حسن الخلق وذم سوء الخلق.

۶ـ فی شرف الکرم ودناءة الخلق.

۷ـ ما استخرج لدفع الهم وما یحیدك علی سقوط الغم.

۸ـ فی الزهد والمواعظ للطالب الراغب.

۹ـ فی معرفة من تعاشره من الاخوان.

۱۰ـ فوائد کثیرة وعلوم غزیرة من کلام الحکماء واستخراجات الفضلاء.

۱۱ـ فی معرفة الطباع الرذلة.

۱۲ـ خاتمة الکتاب من الکلام المنثور ما ورد عن امیرالمؤمنین و الائمة من اولاده.

۱۷۸۶

نستعلیق سدهٔ ۱۱، وقفنامه بخط و مهر مجلسی یکم در نسخه هست و کلیشهٔ آن را می‌بینیم. ۱۵س، ۷×۱۳، ۱۰۶گ، ۱۴٫۵×۱۸٫۵، کاغذ سپاهانی، جلد تیماج مشکی زرکوب عنوانی درون سرخ.

نوادر الحکمة

این کتاب که «نوادر الحکمة» خوانده شده همان کتاب شمارهٔ پیش است مگر اینکه کسی دیباچهٔ آن را دیگر گون ساخته و دیباچه‌ای از خود در آغاز آن گذارده و آن را «نوادر الحکمة» نامیده است.

۱۷۸۷

نسخ ۶ رمضان ۷۴۹، عنوان شنگرفی، نسخه را خود شارح برای خزانهٔ صاحب دیوان نوشته و از خود و او نام میبرد.

۱۹س، ۹×۱۴، ۲۰۵گ، ۱۴×۲۰، کاغذ سمرقندی، جلد تیماج مشکی ضربی عنوانی.

آغاز نوادر الحکمة ش ۱۷۸۶

پایان نوادر الحکمه ش ١٧٨٦

آغاز نسخه ش ١٧٨٦ (وقفنامهٔ مجلسی)

المصباح الوهاج فی شرح المنهاج

شرحی است ازمحمد بن مجتبی بن عزالشرف بن حمزة برمنهاج الوصول الی علم الاصول بیضاوی

۱۷۸۸

نسخ محمدرضا بن علیرضای عباسی برهوی جمعة ۱۰۶۲ جزو یکم تاریخ ۱۷ رجب ۱۰۶۱ دارد، لامها زر و نقاطها شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، با سرلوح ، دو صفحهٔ آغاز زرحاشیه سازی شده ، تصحیح شده است ، بلاغ تصحیح محمدعلی بن محمدرضای طباطبائی مورخ روز چهارشنبه ۲۱ صفر دارد، با حواشی عمه ره ، شیخ ابوعلی قدس سره ، آقا ، عبدالنبی کاظمی ، هدایة المحدثین ، فخرالعلماء بخط استعلیق ، حواشی فخرالعلماء در روز ۲۲ رجب ۱۲۵۹ پایان یافته است.

۲۴س ۱۱×۲۲/۵ ، ۲۱گ ۳۱×۲۳ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرکوب آراسته.

منهج المقال فی تحقیق احوال الرجال

ازمیرزا محمد استرآبادی است (ش ۱۷۸۳)

۱۷۸۹

نسخ کهن ، از برگ ۴۸ پ در هامش لملک ۵۰۶ دیده میشود ، برخی از برگها تازه ترمی نماید، عنوانها شنگرف ، نسخه اگر از سده ششم هم نباشد چون برسالهای نادر اسماعیلی در آنست گرانبهااست.

۱۳/۲۵س ۱۱×۱۶ ، ۱۵۰گ ۳۱×۲۱ ، کاغذ بغدادی ـ جلد تیماج لایی ضربی.

مجموعه

۱ ـ نسخة السجل الذی وجد معلقا علی المشاهد فی غیبة مولانا الامام الحاکم (۳ر ـ ۹پ) سجل و دعوت وخطبهٔ دربارحاکم است مورخ ذی قعده ۴۱۱ ـ در این سجل پاره‌ای از دستورهای حاکم هم هست از آنها است نهی او از خاکبوسی و پیاده شدن برای

صفحهٔ عنوان المصباح الوهاج ش ۱۷۸۷

آغاز المصباح الوهاج ش۱۷۸۷

پایان المصباح الوهاج ش۱۷۸۷

او وسلام بر او هنگام اذان (ک۸۵ر) که در اخلاق محتشمی (باب ۲۷ بند ۱۸ ص ۲۸۹) از این حکم یاد گردید.

آغاز: نسخة السجل الذی وجد معلقا علی المشاهد فی غیبة مولانا الامام الحاکم، بسمله. والعاقبة لمن تیقظ من وسن الغافلین وانتقل عن جهل الجاهلین واخلص عنه الیقین فبادر بالتوبه الی الله تعالی ولی الله وحجته علی العاملین وخلیفته فی ارضه وامینه علی خلقه امیر المؤمنین واغتنم الفوز مع المتطهرین و المتقین ولم یکذب بیوم الدین و کان بالغیب من الموقنین به والموقنین

انجام: وسمت بکلمات ربه الحسنی و کتب مولی دولة امیر المؤمنین سلام الله علیه فی شهر ذی القعده سنة احدعشرة و اربع مائة وصلی الله علی محمد سید المرسلین وخاتم النبیین وسلم علی آله الطاهرین وحسبنا الله ونعم الوکیل. تحتفظ اصحاب العمل بهذه الموعظة من المتقین ولایمتنع احد من نسخها وقراءتها نفع الله من وفق للعمل بما فیها من طاعة الله وطاعة امیر المؤمنین سلام الله علیه. حرام حرام علی من لاینسخها و یقراها علی التوابین فی جامع اسفل او حرام حرام علی من قدر علی نسخها وقصر او الحمدلله وحده.

۲ـ السجل المنهی فیه عن الخمر (۹پ ـ ۱۱ر) منشوریست که حاکم در آن از میگساری مردم را باز میدارد و مورخ ذی قعده ۴۰۰ است (از آغاز تا ۱۰ پ بخط تازه تریست).

آغاز: السجل المنهی فیه عن الخمر، بسمله. الحمدلله الذی اعز الاسلام باولیائه المتقین وحمی حدوده لمن استحفظه من ائمة دینه وامنائه المیامین وصلی الله علی جدنا محمد خاتم النبیین وسید المرسلین صلی الله علیه و آله الطاهرین ان امیر المؤمنین بما قلده الله وو کل الیه من امور الدین والدنیا وجعل کلمته فیها السامیة العلیا مصروف الهمة والرأی والرویة الی المحاماة عنها والمراعاة لنفی خلل یدخل فیهما و الرغبة فی

اعلاء معالمهما و التوفر علی ما فیه دعائمهما والایثار لما حفظ نظامهما والعنایة بما صان من التغییر والانتقاض اکنافهما وتمامهما والله جل وعز معین امیر المؤمنین علی ما یرضیه وموفقه لما یزلفه عنده ویحظیه بمنه وقدرته.

انجام: فقد قرب امیر المؤمنین باعداء المرسوم الیم العقاب والتنکال وقبیح التنکلة والتبدل والله حسب امیر المؤمنین و نعم الوکیل کتب فی شهر ذی القعدة سنة اربعمائة والحمدلله وحده، صلواته علی رسوله خاتم النبیین و آله الطاهرین و سلامه.

۳ـ خبر الیهود والنصاری وسؤالهم لمولانا الحاکم (۱۱ر ـ ۲۰ر) پاسخهای حاکم است باعتراضات یهود و نصارا که شارع اسلام ما را آزار نکرده و بجبر باسلام وادار نکرده و تو با ما بدرفتاری میکنی و دستور دادی که تورات و انجیل را در بازارها کالا بپیچند.

آغاز: خبر الیهود والنصاری وسؤالهم لمولانا الامام الحاکم بامر الله امیر المومنین صلوات الله علیه عن شیء من امر دینهم باعتراض اعترضوه فیه و انکار انکروه علیه و الجواب علی ذلک بما اخصمهم من القول واسکتهم و انصرفوا مقهورین والحمد لله رب العالمین. بسمله. حدث من وثق به وسکن الی قوله مع اشتهار الحدیث فی ذلک الوقت انه حضر فی موقف من مواقف الدهر و صاحب العصر مولانا الامام الحاکم بامر الله امیر المومنین سلام الله علیه.

انجام: قالوا باجمعهم هذا والله لله حقاً وصدقاً لایشك فیه ولا نرتاب به قد سمعنا لو فهمنا ولله الحجة البالغة رب العالمین و صلی الله علی نبیه و آله الطاهرین تم الکلام فی هذا الفصل وحسبنا الله ونعم الوکیل والحمدلله وحده وبه نستعین

۴ـ ما کتبه القرمطی الی الحاکم عند وصوله الی مصر (۲۰پ ـ ۲۱ر). همهٔ این نامه را در اینجا آوردیم.

آغاز: نسخة ما کتبه القرمطی الی مولانا الحاکم بامر الله امیر المومنین عند

وصوله الی مصر. بسمله. اما بعد فقد وصلنا بالترك الخراسانية والخيل العربية والسيوف الهندية والدروع الداوودية والدرق التبتية والرماح الخطيه وقد خف الركاب فتسلم البلد وتكون امنا على النفس والمال والاهل والولد والسلام. فاجابه سلامه علينا اما ما ذكرته من خفة ركابك فذلك من قلة صوابك و ذلك لامر محتوم فی کتاب معلوم لانا قدنظرنا فی الكتاب المكنون و العلم المخزون ان ارضنا هذه لاجساد كم اجداثاً واموالكم واكفكم(؟) للامیر انا فیجب ان تعلم ان قداحاط بك البلاء ونزل بك الفنا فما انت جیت بل الله جابك لنظهره معجزه فيك وفی اصحابك وانا حامدالله على ما منحنی به من اخذكم على مضی ثمان ساعات من نهار یوم الاثنین حین لاتنفع الظالمين معذرتهم ولهم اللعنة ولهم سوء الدار والسلام على من اتبع الهدی وخشی عواقب الردی و خاف الله فی الاخرة والاولى وهو حسبنا وكفى واليه يشير كل من دعا (مغلوط است)

۵ـ كتاب رفع الی الحضرة اللاهوتية فی صفر ثمان واربعمائة و هی اول سنين عبدمولانا ومملوكه هادی المستجيبين (۲۱ پ ـ ۲۴ پ) دربارهٔ درجات ومراتب آئین اسماعیلی است از ناطق ووصی وداعی وامام وتالی وسابق وحجت.

آغاز: بسمله. مولانا الذی لامولی لنا سواه وامركم وایای بالشكر لنعمه وآلاء حمد من استوجب الزيادة فی اولاه واخراه واوصيكم بمابه مولانا جل ذكره وامرنی من اسقاط مالايلزمكم اعتقاده وترك مالم يضركم افتقاده من الادوار الماضية الخامدة والشرایع الدارسة الجامدة وما منهم ناطق الاوقدنسخ شريعة من كان قبله من المتقدمين الناطق السادس لما ظهر بالنطق نسخ ه الشرایع كلها ومدالطرق.

انجام: وسلامه علينا وتحياته لدينا وبركاته علينا وعلى جميع عباده الصالحين وهو حسبنا ونعم الوكيل والحمد لمولانا فی السراء والضراء ورفع هذا الكتاب الی الحضرة اللاهوتيه فی شهر صفر سنة ثمان واربعمائة من الهجرة وهی اول سنين ظهور عبدمولانا ومملوكه هادی المستجيبين المنتقم من المشركين بسيف مولانا جل ذكره لاشريك له ولامعبود سواه وحسبنا مولانا وحده فويل بها وصحت.

۶ـ بدوالتوحيد لدعوة الحق (۲۴ پ ـ ۲۷ پ) در آن از اشتقاق کلمهٔ قرمطی واینکه درخراسان موحدان را قرمطی میخواندند واز ابوطاهر وابوسعید واز حجیج زمان پیش از اسلام یاد شده واز آنها ستایش گردیده سجلی است مورخ محرم سال دوم حمزة بن علی بن احمد هادی المستجيبين (۴۰۹) وانشای او است ودرپایان رسالة البلاغ والنهاية خوانده شده است.

آغاز: الرسالة الموسومة ببدوالتوحيد لدعوة الحق توكلت على مولانا البار العلام العلی الا على حاكم الحكام من لايدخل فی الخواطر والاوهام جل ذكره عن وصف الواصفين و ادراك الانام حروف قد هجرته فبذلك تسمی مدينة صرته هجرای اهلها هجروا ابليس وصحبه.

انجام: والحمد لمولانا وحده لاشريك له و حسبنا المولی ونعم النصير المعين و كتب نسخها فی شهر المحرم الثانی من سنين عبدمولانا جل ذكره حمزة ابن علی ابن احمد هادی المستجيبين المنتقم من المشركين بسيف مولانا جل ذكره وشدة سلطانه وحده. تمت رسالة البلاغ و النهاية بحمد مولانا ومنه.

۷ـ بندی است باعنوان الغاية والنصيحة (۲۷پ ـ ۲۸ر) از حمزة بن علی وستایشی است از حاكم ومورخ رمضان ۴۰۸ سال دوم قائم الزمان. چنین است این بند:

الغاية والنصيحة توكلت على امير المؤمنين جل ذكره و به استعين فی جميع الامور من عبدامير المؤمنين جل ذكره مولانا ومملوكه حمزة ابن علی ابن احمد هادی المستجيبين المنتقم من المشركين على سواء. والحمد و الشكر لمولانا وحده و هو حسبی ونعم النصير المعين عملت هذه الرسالة فی شهر رمضان اول سنين قائم الزمان وهی سنة ثمان واربعمائة للهجرة. تمت والحمد لمولانا وحده و هو حسبنا و به فی كل الامور نستعين.

۸ـ ميثاق النساء (۲۸ر ـ ۲۹ر) مراتب رجال دین از ناطق واساس وائمه(؟) وحجت

وداعی ومازون ومکاسر هریکی را نسبت بپایین‌تر از آن مانند مرد میدانند نسبت بزن. اینهم از حمزه است مورخ ج ۲ سال خود او (گویا ۴۰۸).

آغاز: میثاق النساء تو کلت علی مولانا الحاکم سبحانه و عز عن حکومة الاوهام سلطانه ولا معبود سواه لما نظرت معاشر الحدود الروحانیین بنور التمام وتصیفی لدعوته مولانا جل ذکره ولعبیده امام ، نظرت قوله لولا رجال مؤمنین و نساء مؤمنات لم تعلموهم ان تطؤهم فتصیبکم منهم معرة بغیر علم لیدخل الله فی رحمته من یشاء...والنطقاء فیما تقدم هم الرجال والاسس نسائهم.

انجام: وعلیه التو کل غایة القصد والرجا و کتبت فی شهر ربیع الاخر الثانی من سنة عبد مولانا ومملو که حمزة ابن علی ابن احمد هادی المستجیبین المنتقم من المشر کین سیف امیر المؤمنین و شدة سلطانه وحده لاشریک له. تمت بحمده مولانا وحده.

۹و۱۰ـ دو کتاب است درستایش حا کم (۲۹ر و پ).

آغاز: کتاب فیه حقایق ما یظهر قدام مولانا جل ذکره من الهزل ورد الله بالتایید لقایم الزمان مظهر الکلمة و البیان علی ذکره السلام. الحمد لمولانا وحده و شدة سلطانه تو کلت علی مولانا البار العلام العلی الاعلی حا کم الحکام من لایدخل فی الخواطر والاوهام جل ذکره عن وصف الواصفین وادراك الانام. بسمله : صفات عبده الامام الحمد والشکر لمولانا جل ذکره وبه استعین فی الدین و الدنیا و الیه المعاد

انجام: اما بعد معاشر الاخوان الموحدین اعانکم المولی علی طاعته ادوصل الی من بعض الاخوان.

۱۱ـ کشف الحقائق (۳۰ر ـ ۴۷پ) درخداوندی حا کم از حمزة بن علی هادی المستجیبین واز اصول فلسفی اسماعیلی در آن گفتگو شده ومورخ رمضان سال دوم عهد حمزه (۴۰۹).

آغاز: الموسومة بکشف الحقایق تو کلت علی مولانا البار العلام من لایدخل فی الخواطر والاوهام ولا تحوط به الشهور والاعوام المتنزه عن الناطق و الاساس و الامام حا کماً یجل وصفه عن الحکام الحمد لمعنی المعانی رب المسمی والاسم.

انجام: والحمد لمولانا وحده وهوحسبنا و نعم المعین النصیر و کتب فی شهر رمضان الثانی من سنین هادی المستجیبین المنتقم من المشر کین بسیف مولانا وحده وشدة سلطانه تمت الرسالة بحمد مولانا و منه.

۱۲ـ کتاب السیرة من حمزة بن علی (۴۸ ر ـ ۵۰پ) مورخ ج ۱ سال دوم او (۴۰۹) اصول اسماعیلی است وستایش حا کم.

آغاز: افتاده لان التراب ممتزج بالنحاسیة والاحجار فلا یدخلها نجس والماء اطهر من التراب الذی یطهر ولایتطهر.

انجام: والحمد والشکر لمولانا وحده فی السراء والضراء و الشدة و الرخاء وهو حسبنا و نعم النصیر و کان فراغ تالیف هذه السیره بتایید مولانا سبحانه و جلت قدرته فی جمادی الاول الثانی من ظهور سنین مولانا جل ذکره ومملو که حمزة بن علی ابن احمد هادی المستجیبین المنتقم من المشر کین بسیف مولانا جل ذکره و شدة سلطانه وهو نعم النصیر المعین والحمد والشکر مولانا وحده. تمت

۱۷۹۰ ,

نسخ در ش ۱ و ۲ و نستعلیق در ش ۳ عنوان ونشان ورقم وجدول درهرسه شنگرف، خط سده ۹۵۸ است . درصفحهٔ عنوان خط عبدالغفور لاری دیده میشود .

ش ۱ ـ ۱۶س ۵/۷×۱۳ (ش ۱) و ۲۲س ۹×۱۴ (ش ۲) و ۱۵س ۵/۶×۱۱ (ش ۳) ۱۸۲گ ۱۳/۵×۱۹/۵ کاغذ سپاهانی جلد تیماج سرخ مقوایی.

مجموعه

۱ـ مفتاح الحساب (۳پ ـ ۱۵۵پ) از غیاث الدین جمشید کاشی که در ایران بسال

۱۳۰٦ سنگی وپرمسکو باترجمه وشرح روسی عکسی بچاپ رسیده است.

۲ـ رساله در ترکیب وتحلیل بفارسی (۱٦٦پ ـ ۱۸۱پ) از شیخ رئیس شرف الدین تاج الزمان حسین بن حسن سمرقندی. درصفحهٔ عنوان نام کتاب «فی طریق المسائل العددیه» آمده واز مؤلف یاد شده ونسخهٔ ماهیمغه است.

آغاز: بسمله وبه ثقتی. بدانکه اهل این صناعت را در اخراج مسائل طریقه‌ها بسیاراست وقانونهای درست که متقدمان بدست آورده‌اند چون اربعهٔ متناسبه وطریق جبر ومقابله وطریق خطاین .. واصل دیگرهست عام که این اصلها را بقوت او استنباط توانستند کردن ومرین اصل را ترکیب وتحلیل خوانند .. و ما بابتدای این رساله مرین اصولی را بیاریم برسبیل اختصار وبعدازان سؤالی چند جواب کنیم.

انجام: این بود این قدرهدایت که کردیم کفایت باشد در چگونگی بیرون کردن مسائل اکنون برین اختصار کردیم تادرازتگردد والسلام.

۳ـ المقالة الاولی من کتاب مساحة الحلق (۱٦۰ر ـ ۱٦٤ر) از احمدبن عمر کرابیسی.

آغاز: المقالة الاولی من کتاب احمدبن عمر الکرابیسی رحمة الله فی مساحة الحلق. فضل احدی الدائرتین المتوازیتین فی سطح علی الاخری.

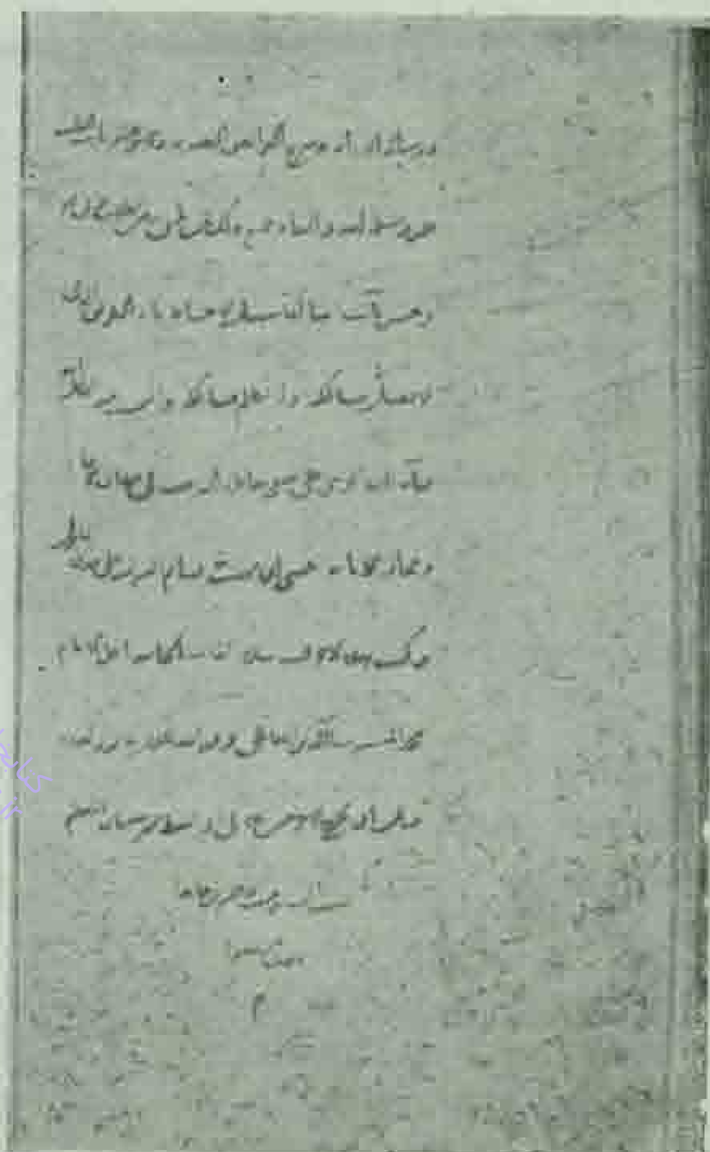
انجام: ونبین المطلوب علی عکس النهج المتقدم وهوالمراد.

۱۷۹۱

نسخ نعمةالله در سدهٔ ۱۱، عنوان ونشان شنگرف، دوصفحهٔ آغاز حاشیه‌سازی شده بر آن حواشی استعلیق با نشان «منه» در پایان نسخه اجازه‌ایست درسه صفحه ازشیخ بهائی بیکی ازشاگردان خود بنام امیرمحمدباقر حسینی (گویا میرداماد) مورخ نیمه‌های شعبان ۱۰۳۹ بخط خود بهائی.

۲۱ س ۷×۱۶/۵، ۲۵×۱۴۳گ، ۲۴×۰ کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ ضربی مقوا.

اجازهٔ شیخ بهایی در نسخهٔ ش ۱۷۹۱

اجازهٔ شیخ بهایی در نسخه ش۱۷۹۱

العروة الوثقی

تفسیریست از شیخ بهایی و گویا توانسته است تنها سورهٔ حمد را تفسیر کند (کشف الحجب ص۳۸۱ ـ سپه ۱:۱۱۷).

۱۷۹۲

نستعلیق میرمحمدباقر واماواست .

۱۵س ـ ۴×۱۰ ، ۱۴ گ ۱۰×۱۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا عطف میشن زرد یه گلالی

مجموعه

۱ـ التعلیقات (۳پ ـ ۶پ) از شیخ رئیس وبندیست از آن .

۲ـ اعتقادات الحکماء (۷ر ـ ۱۲پ) ازشیخ اشراقی است ودر مجموعهٔ دوم مصنفات سهروردی چاپ ۱۳۳۱خ بچاپ رسیده است، در دیباچهٔ فرانسوی این چاپ (ص۸۵) ازهمین نسخهٔ ما یاد گردید.

۱۷۹۳/

نستعلیق محمدخلیل بن عبدالغفار خطیب ساری در ۲۴ ذی‌حجه ۱۰۱۸ ، عنوان شنگرف ، حواشی بانشانه «منه دام ظله العالی» بخط جمال‌الدین محمد خوانساری مورخ ۱۰۴۱ درطوس چنانکه در بازپسین حاشیه آمده است .

۱۲س ـ ۴/۵×۱۱ ، ۵۹گ ۱۰×۱۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوای پارچه‌ای .

زبدة الاصول

ازشیخ بهایی است که در ۱۲ محرم ۱۰۱۸ ساخته است (ف ۱۷۰۱) در پایان نسخهٔ ما هشت لغز است ازشیخ بهایی ویکی لغز زبده است وبخط خود شیخ بهایی .

پایان اعتقادات الحکماء ش۱۷۹۲

بندی است درپایان نسخه ش ۱۷۹۲ بخط سید داماد

۱۷۹۴ ر

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی با نشانه‌های «س ، ق ، ق ، صدر علی عنه ، ط» در چهار برگ پیش از پایان نسخه در هامش اجازه‌ایست بخط شیخ بهایی نکتی که نام او و نام کامل بهایی در اثر پارگی کاغذ رفته و خوانده نمیشود.

۱۱س ۴/۵×۹/۵ ، ۸۰گ ، ۱۰×۱۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوا عطف تیماج.

العروة الوثقی

از شیخ بهایی است (ش ۱۷۹۱).

۱۷۹۵ ر

نسخ از محمد بن علی بن حسین جباعی نیای شیخ بهایی در ۸۵۲ در هامش پایان رساله فی ۴ خط شیخ عبدالصمد نیای شیخ بهایی مورخ ۹۱۷ آمده است (ریحانة الادب ۲۷۳:۲) و در هامش در چند جا خط شیخ بهایی دیده میشود و گرد آنها خط سرخ کشیده شده‌است ، در ۱۲ر-۳۳پ جزوه‌ای وقفه‌است و در پایان دعای سمات معروف بدعای شبور دیده‌میشود .

سطر و اندازه گوناگون ۴۴گ ، ۱۸/۵×۲۷ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوا .

مجموعه

۱- ارجوزة فی الکلام (۱پ - ۳پ) از تقی الدین ابومحمد حسن بن علی بن داود حلی رجالی نامور شیعی (منزوی ۵۷۳:۲) و او در رجال خود (ش ۲/۱۰۴۴ گ ۵۳پ) گویا از همین ارجوزه است که بنام منظومة فی الکلام یاد کرده .

۲- المنهج القویم فی تسلیم التقویم (۴ر - ۷پ) از همین ابن داود و اثبات امامت است بساخت داستان و بسیار لطیف و خود او در رجال از آن یاد کرده است .

در اعیان الشیعه بیشتر این منظومه بچاپ رسید و عاملی آن را نشناخته است (۳۴۳:۲۲ - ۳۴۹).

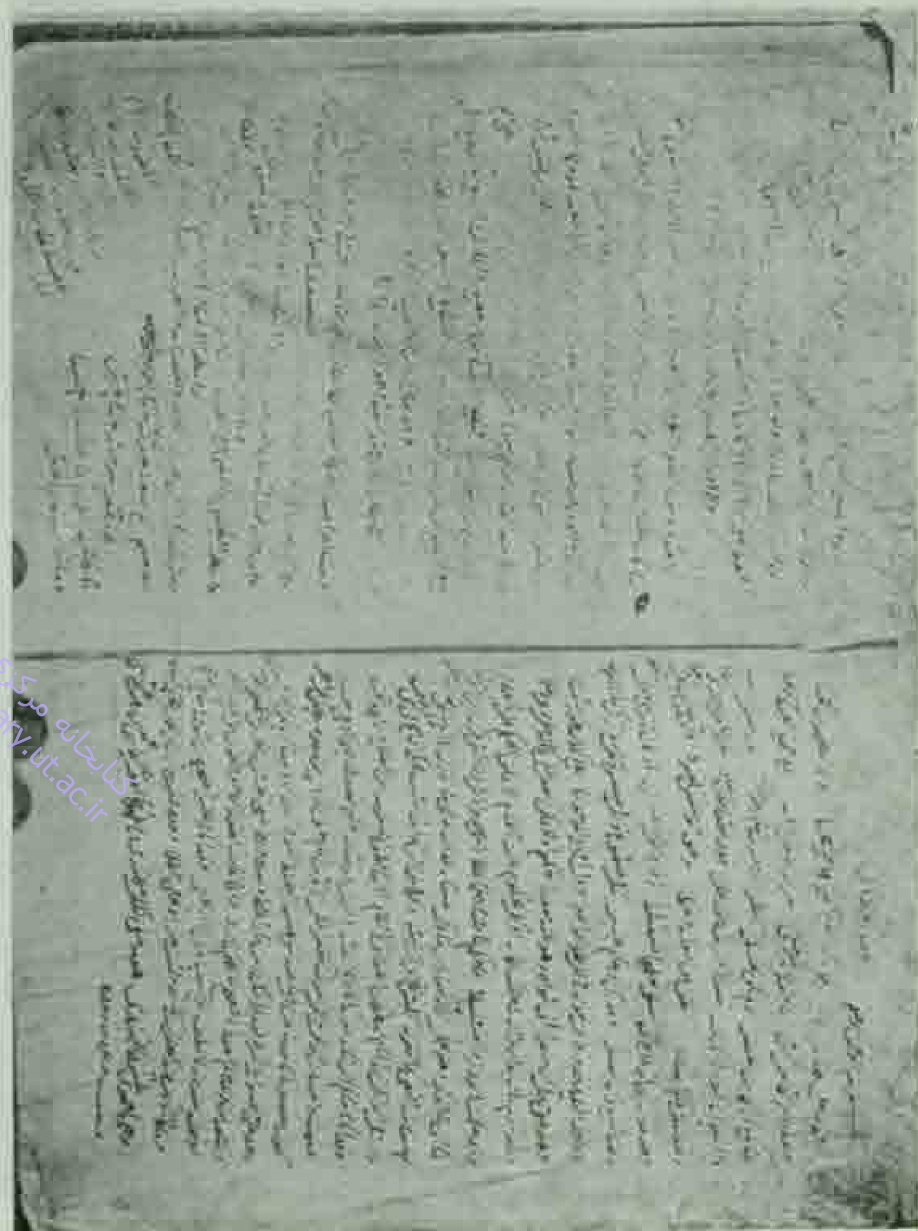
آغاز ارجوزهٔ ابن داود ش ۱/۱۷۹۵ در صفحهٔ عنوان آمده : ارجوزة فی علم الکلام تصنیف الشیخ الامام العلامة تقی الدین حسن بن داود الحلی ...

انجام ارجوزهٔ ابن داودش ۱/۱۷۹۵ و آغاز المنهج القویم ش۲/۱۷۹۵

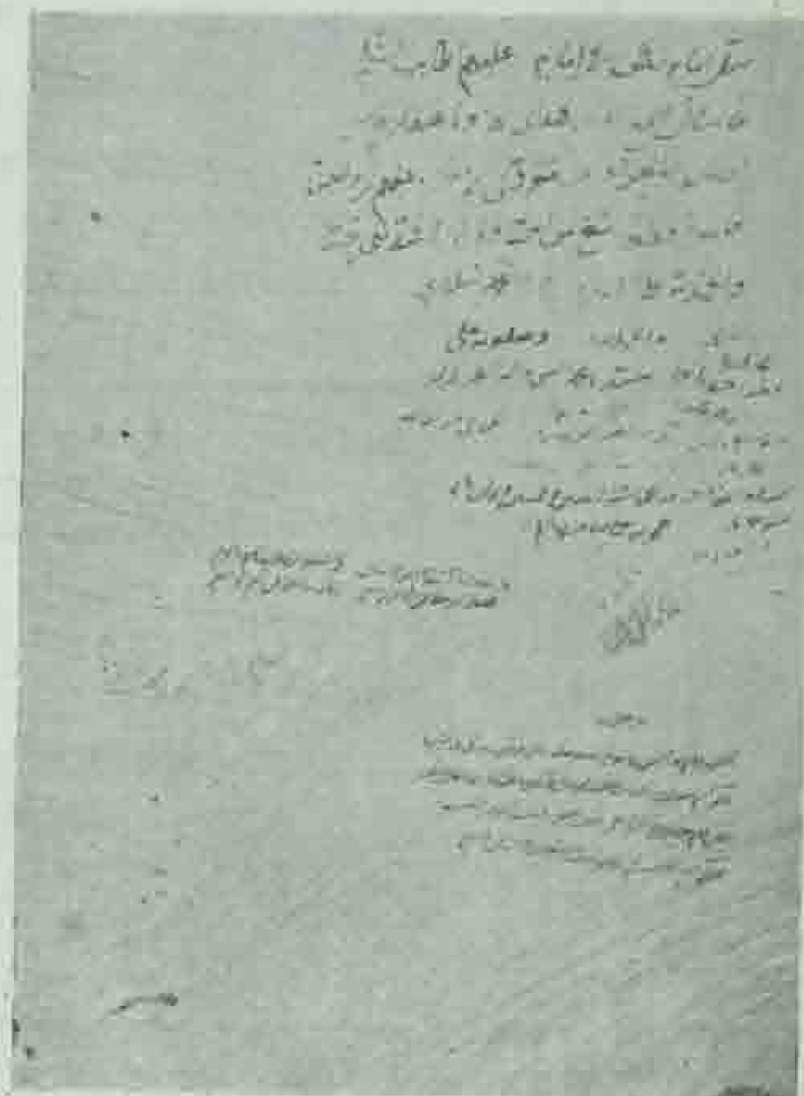
پان المنهج القویم ش۲/۱۷۹۵

آغاز رسالة الجمع حلبی ۱۷۹۵/۳

پایان رسالة الجمع حلبی ۱۷۹۵/۳

ارجوزهٔ ابن زهره ش ۱۷۹۵/٤

پایان نسخهٔ ش ۱۷۹۵ گ ۲۳ پ

این شعرها دنبالهٔ ارجوزه‌ای باید باشد آنهم گویا ازابن داود و روبهم سی و سه بیت ازآن مانده است وچنین است آغاز آن در گ ۲۳ ر :

في حاجة الى امام مكمل	كيلا يؤدينا الى التسلسل
و فرضنا طاعته فلو امر	بخطاء تناقضت فيه الصور

۳ـ رسالة فی الجمع بین کلام النبی والوصی والجمع بین آیتین من الکتاب العزیز جوابا للرشید الملة والحق والدین (۸پ-۱۱ر) از علامهٔ حلی است در پاسخ پرسشهای خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی.

۴ـ ارجوزة فی الکلام (۱۱پ) از محمد بن زهره حسینی.

۱۷۹۶ ر

نسخ همان محمد جباعی در روز سه‌شنبه ۲۱ شعبان ۸۵۴ از روی نسخهٔ اصل خط علامه و مقابله شده است وخط درست مانند شماره پیش است و دنبالهٔ آن و هر دو جزو یک مجموعه بوده و جدا کرده و دو نسخهٔ جدا ۱۳۱۱ له ساخته‌اند.

۲۶ص ۱۴×۲۲ ، ۵۷گ ۱۸/۵×۲۷ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

کشف الیقین فی فضائل امیر المؤمنین

از علامهٔ حلی است و در سلطانیه در محرم ۷۱۶ ساخته است (ف ۶۰۷).

۱۷۹۷ ر

نسخ عبدالعلی بن سلطان محمد در ذی‌قعدهٔ ۱۰۱۹ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی بخط نستعلیق با نشانهٔ «منه دام ظله» ، «منه رحمه الله» ، «منه قدس سره» ، «منه» ؛ بلاغ قرائت در هامش برگها دیده میشود ، در صفحهٔ عنوان امضای منصور علی طالقانی شاگرد بهائی دیده میشود ؛ همچنین در اینجا محمد بن علی بن خاتون عاملی در ۱۰۴۴ مینویسد که نسخه را و عاریت داده شده است (ریحانة الادب ۵: ۳۳۰).

۲۸ص ۱۱×۱۷ ، ۲۰۵گ ۲۰×۲۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرمقوایی.

الحبل المتین

از شیخ بهائی است.

پایان کشف الیقین ش ۱۷۹۶

پایان الدروس ش ١٧٩٩

پایان البیان ش ١٨٠٠

۱۷۹۸/

نسخ علی‌کاتب الفی در روز شنبه ۱۷ صفر ۱۰۱۶ ، عنوان شنگرف ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «منه» ، در ۲۹۷ ص ، خط شیخ بهائی در هامش برگها دیده میشود و امضای او در صفحهٔ عنوان و صفحهٔ فاصلهٔ فهرست کتاب و در صفحهٔ پایان نسخه هست و از مطلبی از سرالعالمین که بدروغ بغزالی نسبت داده‌اند بخط خود در آن آورده است ، گرداگرد خط او آراسته است .

۱۴س ۷×۱۵ ، ۲۵۰گ ۱۶×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوائی .

الاربعین

تألیف شیخ بهائی است در ۹۹۵ .

۱۷۹۹/

نسخ تقی‌الدین ابراهیم بن علی کفعمی در رجب ۸۵۶ ، (ریحانة الادب ۶ : ۲۹۷) عنوان شنگرف ، حواشی دیگر ، نسخهٔ طهارت است تا آخر .

۲۱س ۱۱/۵×۱۸ ، ۲۵۷گ ۱۷/۵×۲۶/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی مقوائی .

الدروس الشرعیة فی فقه الامامیة

از شهید یکم است (ف ۱۸۷۷) .

۱۸۰۰/

نسخ شیخ علی منشار در چاشت روز یکشنبه ۲۸ ع ۹۳۱/۱ و در روز دوشنبه ۲۶ ج ۹۳۲/۲ نسخه را مقابله و تصحیح نموده است (ریحانة الادب ۴ : ۸۹) ، عنوان شنگرف .

۱۷س ۹×۱۳ ، ۱۶۲گ ۱۴×۱۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوائی بالولا .

البیان

از شهید یکم است (ف ۱۷۹۲) .

آغاز حاشیه امیه ش ۱۸۰۲

پایان حاشیه تمهید ش۱۸۰۲

۱۸۰۱/

نستعلیق حسین بن ابی‌القاسم موسوی نیای کاربدار روضات‌الجنات در روز چهارشنبه ۱۴ ذی‌قعدة ۱۱۴۵ ، عنوان شنگرف ، حواشی با نشانهٔ «منه رحمه‌الله» .
۱۸ س ۸×۱۵ ، ۲۹ گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد .

رساله در خمس

از آقا حسین خوانساری است بفارسی .

آغاز: بسمله . چون حسب‌الامر الاعلی مقرر شده بود که داعی‌دوام دولت قاهره آنچه خمس در آن واجب باشد خواه اجماع بر آن باشد و خواه خلاف در آن باشد همه را به تفصیل به موقف عرض اقدس رساند . بنا بر این بر لوح عرض ایستاد گان پایهٔ سریر گردون مسیر می‌نگارد که آنچه خمس در آن واجبست هفت چیز است چهار تای آن اجماعی است وسه‌تای آنها مشهور است میانهٔ علمای ما ... اما اجماع بر آن معلوم نیست .

انجام : و با وجود طلب فقیه مذکور مشهور وجوب دادن با وست والله تعالی یعلم .

۱۸۰۲/

نستعلیق مؤلف ، عنوان شنگرف ، شمارهٔ فائده‌ها از ۱ تا ۱۹۸ در هامش نسخه دیده میشود .
۲۱ س ۷/۵×۱۶ ، ۳۷۹ گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد .

حاشیة تمهید القواعد

حاشیه ایست از علی بن زین الدین بن محمد بن حسن بن شهید ثانی عاملی بر کتاب شهید دوم (ش ۲۱۶۸) که در ۱۱۰٤ ساخته است (ذریعه ٦: ٤٩) .

آغاز الرسالة الکریمة ش ۱۸۰۳

پایان الرسالة الکریمة ش ۱۸۰۳

آغاز المسائل الفقهية ش ١٨٠٤

پایان المسائل الفقهية ش ١٨٠٤

ر ۱۸۰۳

نستعلیق مؤلف ، حواشی «نهاية» «منه» ، کتاب ورق۴۹ پ تا ۶۱ پ ،
۱۴س ـ ۱۱ × ۱۵ ، ۱۹۰۱ ـ ۱۰۳گ ۱۰ × ۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا.

الرسالة الكرية

از مولی مراد تفرشی (۹۶۵ ـ ۱۰۵۱) است که در آن بر فیلسوفان رد نموده و از شبهۀ جذر اصم و دور قیاس یاد کرده و در پایان آن از مسئلۀ کر و نجاست آب قلیل گفتگو نموده و بروش فلسفی از مبحث فقهی بحث داشته است. تفرشی آن را در رجب ۲۲ ع ۱۰۳۲/۱ بپایان رسانده است. نسخه‌ای از آن در کتابخانۀ دانشکدۀ ادبیات (ش ۳/۴۴ و بخط پسر او در ۱۲ رجب ۱۱۰۰) هست و تاریخ تألیف در آن ۱۷ ع ۱۰۳۲/۱ آمده است.

ر ۱۸۰۴

نسخ سدۀ ۸ ، در ۸ ص و ۳۴ گ .
۱۹س ـ ۷ × ۱۸ ، ۱۲۳۶۰ گ ۱۲ × ۴۲ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

المسائل الفقهية

پاسخ فخر المحققین حلی پسر علامه است به پرسشهای کسی و خط او در پاسخ پرسشها مانند خط هم اوست در المسائل الاملیات (ش ۱۰۲۲/۳ ـ ف ۲۰۱۵) در این نسخه ما ۳۲ پرسش و پاسخ مانده و پاسخها بخط خود حلی است پرسنده گویا آملی نباشد بلکه گویا مهنا باشد (ف ۲۰۶۴).

ر ۱۸۰۵

نستعلیق ایمۀ دوم سدۀ ۱۰ در همۀ شماره‌ها ، عنوان و نشان شنگرف ، نویسندۀ نسخه در همۀ

آغاز الدرر و اللآلی ش ۱۸۰۵/۱

پایان الدرر واللآلی ش ۱۸۰۵/۱

آغاز الاربعین ش ۱۸۰۵/۳

پایان الاربعین ۱۸۰۵/۳

آغاز الاربعین ت ۱۸۰۵/٤

پایان الاربعین ۱۸۰۵/٤

رسالة فی العقوق ش۱۸۰۵/۵

پایان رسالة في الحقوق ش ۵/۱۸۰۵

شرایط دین الامامیة از مجلس ۹۳ امالي صدوق در نسخهٔ ش ۱۸۰۵ گ ۱۷۲ر

شمارهها علی بن قاسم حسینی عریضی یزدی نگارنده الدرر واللآلی است در پایان برگ ۷۹ ر ـ ۹۰ پ حدیث است .

۱۴ س ۸/۵×۱۴ ، ۹۱ گ ۱۴×۱۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ .

مجموعه

۱ـ الدرر واللآلی فی خلاصة الأمالی (۳پ ـ ۳۳پ) از نویسندهٔ نسخه که یک ویست حدیث از امالی صدوق را با انداختن سندهای آنها در آن گرد آورده و در قزوین در صفر ۹۷۷ آن را بپایان رسانده است (ذریعه ۸ : ۱٤۱)

۲ـ الشهاب فی الحکم والأمثال والآداب (۳٤ پ ـ ٦۰ ر نوشتهٔ ۹۷٦) از قضاعی (ف ۱۳۸۰) .

۳ـ الأربعین (٦۲ ر ـ ٦٥ ر) .

٤ـ الأربعین (٦٥ پ ـ ۷۱ ر نوشتهٔ محرم ۹۷۷ در قزوین) .

٥ـ رسالة فی الحقوق (۷۲ پ ۷۷ پ)

۱۸۰٦ ر

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان سطرها خط زرین کشیده شده ، با سرلوح زر آغاز بر زر ولاجورد ، جدول و ستون بندی زرین ، دو صفحهٔ نخستین بر زر ولاجورد و حاشیه سازی شده است . در صفحهٔ عنوان شعرها است و رسطانی از کتاب بخط علی بن احمد حسینی مورخ شب آدینه ۱۷ ج ۱ : ۱۱۰٥ گویا از نگارندهٔ سلافة العصر .

۱۴ س ۵×۱۱ ، ۲۰٤ گ ۱۰×۱۸ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرکوب علوانی .

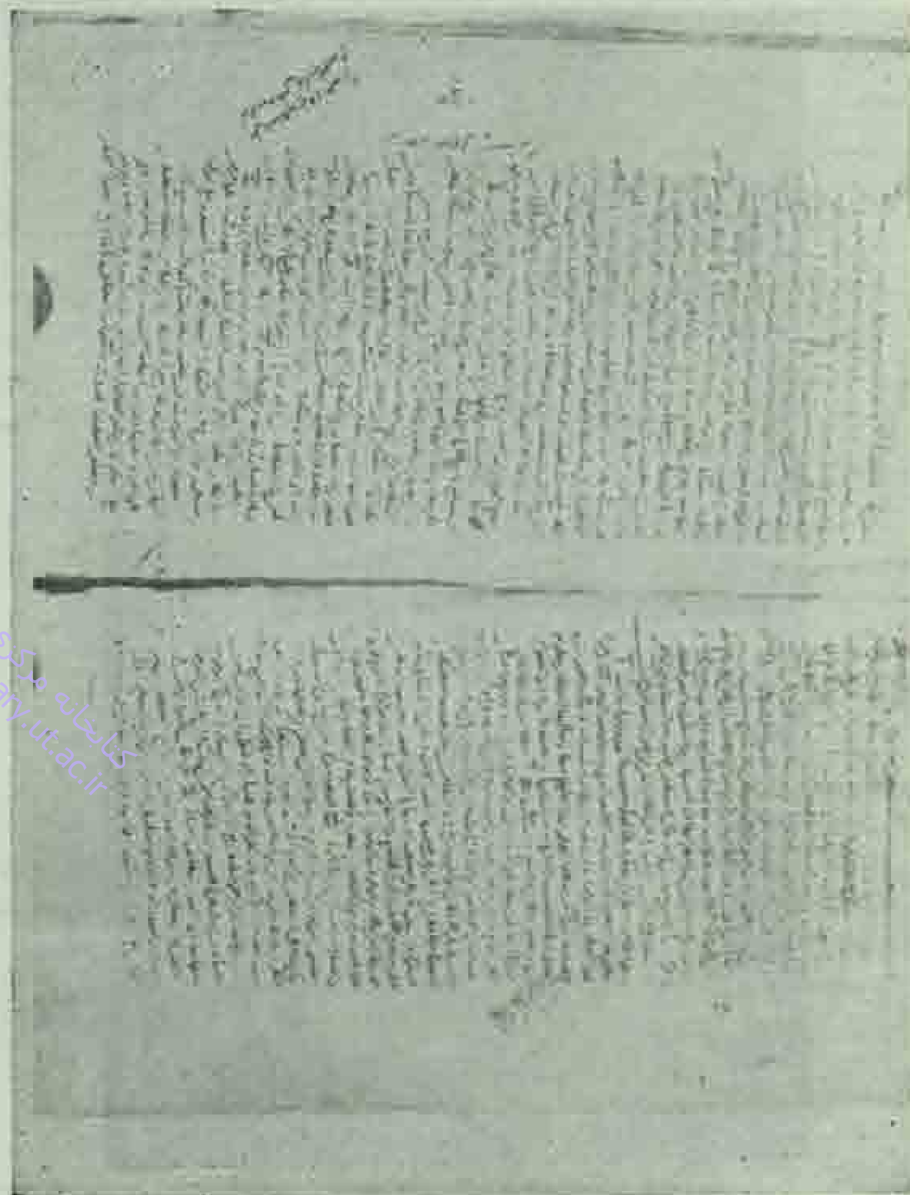
مفتاح الفلاح

از شیخ بهایی که ۱۰۱٥ ساخته است

۱۸۰۷ ر

نسخ سدهٔ ۸ ، عنوان شنگرف ، با نسخه اصل مقابله شده است ، مهر «ابن حبیب الله اکبر که افضل»

صفحهٔ عنوان منتهی الوصول ش ۱۸۰۷

آغاز منتهی الوصول ش۱۸۰۷

پایان منتهی الوصول ش ۱۸۰۷

درچندجا دیده میشود . نشانهٔ کراسههای ۱۲ برگی تا کراسهٔ ۸ درگوشهٔ بالای صفحات هست .
۳۹س۷/۵×۱۸ ، ۲۹۷گ۱۲×۲۱ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سبز مقوایی.

منتهی الوصول الی علمی الکلام والاصول

ازعلامهٔ حلی است (ف ۷۲٦ـ۱۷٤٤)

ر ۱۸۰۸

نسخ روز۳ ذیحجه ۹۸٦ عنوان شنگرف ، خط خورده وبحاشیه رفته واصلاح شده ودرنسخه آمده که خط مؤلف دارد .
۲۳س۹/۵×۹/۵ ، ۲۳۳گ ۱۸×۲۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی.

زبدة البیان فی تفسیر احکام القرآن

ازمولی احمد اردبیلی است ، درفهرست سپه (۱ : ۸۳) ومشزوی (۱:۱۲٤) تاریخ تألیف آن ۹۸۹ یادشده است، درفهرست طوس (۱ : ۳و٤ : ٤٠۲) ۹٦۲ و۹۸۹ آمده ولی درذریعه (۱۲ : ۲۱) تاریخی یاد نشده است (ف ۹۹۳).

ر ۱۸۰۹

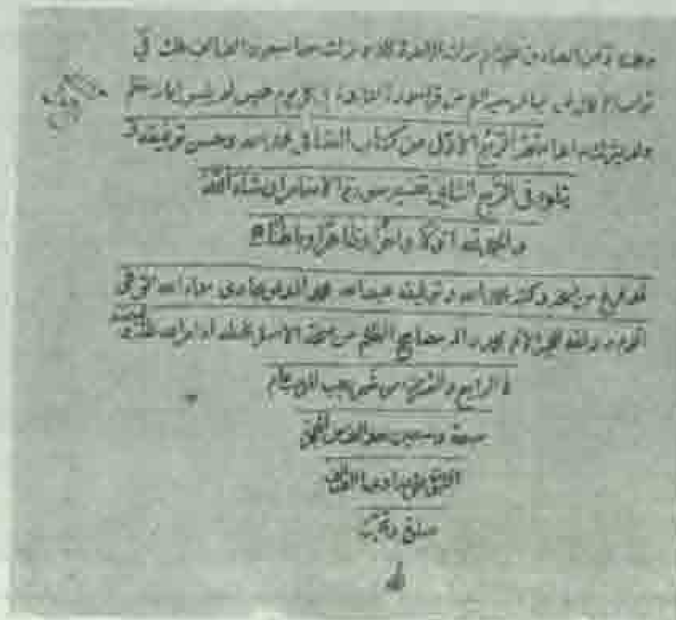
نسخ محمدهادی که ازروی نسخهٔ اصل نورالدین کاشانی در ۲۴ رجب ۱۰۷۷ نوشته شده است ، عنوان ونشان شنگرف ، درصفحهٔ عنوان خط برادر زادهٔ کاشانی دربارهٔ تألیف کاشانی همین کتاب راو دیده میشود ، درپایان بلاغ مورخ ۱۰۹۴ دارد . نسخه ربع نخستین است.
۲۱س۹×۱۷ ، ۲۴۸گ ۱۸×۲٦ .

الصافی

تفسیر فیض کاشانی است که درروز دوشنبه ۲٦ ع۲/ ۱۰۷۲ آغاز وربع یکم رادر روز۱۸رجب ۱۰۷۳ وربع دوم را در۹صفر ۱۰۷٤ بانجام رسانده است .

پایان زبدة البیان ش ۱۸۰۸

پایان صافی ش ۱۸۰۹

۱۸۱۰/

نسخ سدهٔ ۷ در شیراز، عنوان شنگرف، حواشی دارد، در پشت برگ پایان نسخه اجازه‌ایست از عبدالقادر بن محمد بن عبدالسلام بدارنده و نویسندهٔ این نسخه فخر الدین عز الاسلام ابی علی در شوال ۶۹۶ ولی در پایان این بخش نویسنده خود را ابی بکر عبدالله بن الحسین ابرقوهی نامیده‌است، چهار برگ پیش از سورهٔ انفال است تا پایان ربع دوم.

۳۵ س ۱۲×۱۸، ۳۶۱گ ۱۹×۲۵
کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج زر یاکی حاشیه‌دار مقوایی.

الکشاف

از زمخشری است.

۱۸۱۱/

نسخ محمد بن احمد بن اسمعیل بن احمد جبیلی عاملی است که جزو ۶ را در لیلهٔ روز شنبه ۱۱ شوال ۱۰۰۴ در مدینه و جزو ۷ را در لیلهٔ روز سه‌شنبه صفر محرم ۹۸۷ نوشته است، عنوان و نشان شنگرف، نسخه را محمد بن یوسف بن حسن عیثالی برای شیخ حسن فرزند شارح تصحیح و مقابله کرده و در پایان یادداشتی نوشته است. در صفحهٔ عنوان جزو ۶ و ۷ خط مالک نسخه علی بن حسن بن شدقم حسینی مورخ روز شنبه ۲۱ ع ۱۰۲۰/۲ و لیلهٔ روز شنبه ۱۸ محرم ۱۰۰۱ با یک مهری دیده میشود، نسخه در ۱۰۴۷ از آن زین العابدین بن محمد فاضل مازندرانی و در ۱۰۵۶ از آن پسرش محمد معصوم و از آن ابن ابوزای مازندرانی و مرتضی بن سید محمد حسینی بوده و مهر همه اینها هست ـ نسخه از سید و دیباچه است تا آخر.

۳۴ س ۱۱×۱۷، ۳۱۴گ ۱۲×۲۴، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سبز ضربی مقوایی.

مسالك الافهام

از شهید ثانی که در چاشت روز دوشنبه ۸ ع ۹۶۴/۲ بپایان رسانده‌است (ف ۲۰۳۵).

۱۸۱۲/

نسخ مصنف و خط خوردگی دارد و بحواشی رقعه، متن شنگرف، در کنار صفحهٔ عنوان یادداشت تملك است از محمد صادق بن ابراهیم بن محمد حرفوشی عاملی؛ پایان نسخه در ریحانة الادب (۳۵۷/۶) گراور شده است.

پایان کشاف ش ۱۸۱۰

اجازهٔ نسخهٔ ش ۱۸۱۰

پایان مسالك ش ۱۸۱۱

۲۹ص۱۱×۱۹ ، ۱۷۰۰س ۲۱×۳۶ ، کاغذ سپاهانی – جلدتیماج تریاکی حاشیه ارغوانی.

القلائد السنیة علی القواعد الشهیدیة

شرح شیخ محمد بن علی بن احمد حرفوشی بر قواعد شهید ودر نزدیك پایان ماه رجب سال ۱۰۵۴ آغاز و در نیمهٔ روز دوشنبه ۲۴ ذی‌قعدهٔ ۱۰۵۴ بانجام رسانده است

۱۸۱۳/

نستعلیق سدهٔ ۱۳ و اوایل خط محشی وخط خورده وبحاشیه رفته ، عنوان شنگرف ، میان برگهای ۱و۲ افتاده است.

۱۸ص۵×۱۱ ، ۲۰۶س ۱۷×۱۶ ، کاغذ فرنگی – جلد تیماج زرکوب .

الحلیة اللامعة للبهجة المرضیة

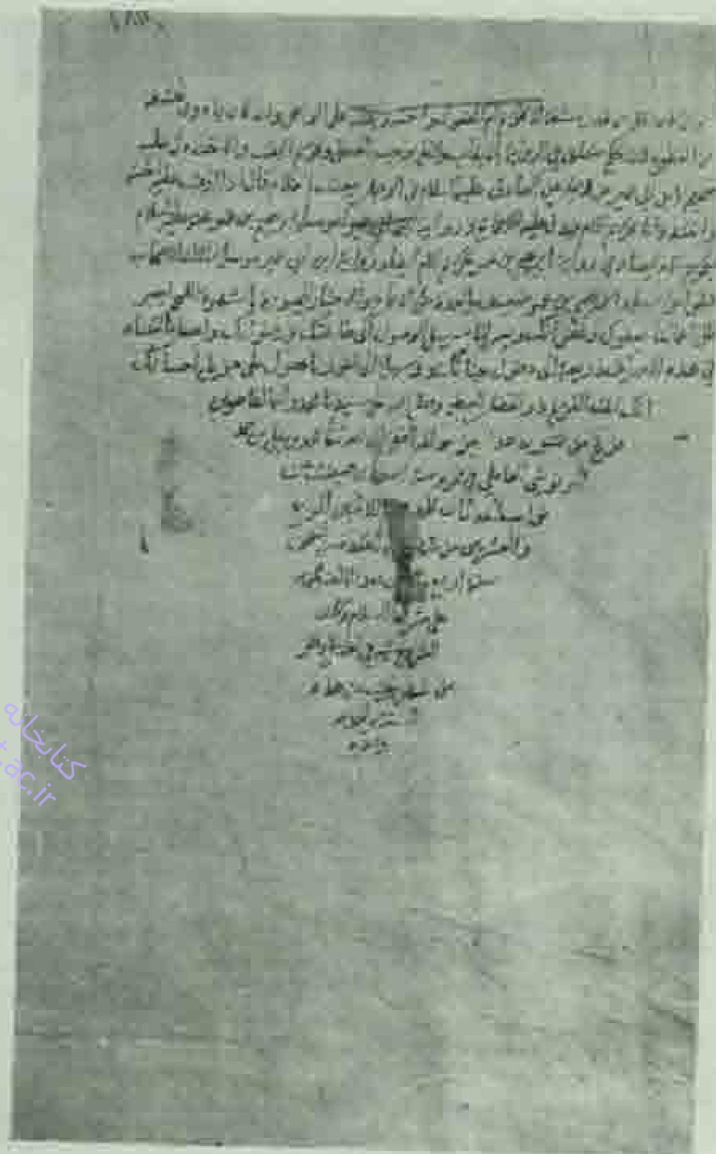
تعلیقات سیدمحمدباقر بن محمدتقی شفتی است بر شرح سیوطی بر خلاصهٔ الفیهٔ ابن مالك که در دههٔ میانین رجب ۱۲۰۴ آغاز ودر چهار ماه در نجف بدان میپرداخته است (ذریعه ۷ : ۸۲) .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی امرنا بالابتداء فی الافعال علی البهجة المرضیة و اخبرنا علی کلمة هی للنجاة کافیة و کلام هو مغن و شافیة و رفع فاعل الخیر بتصریح البرهان والهدایة.. وبعد یقول...محمدباقر بن محمد تقی الموسوی ... انه قد وفقنی الله تعالی بکمال رافته و عطوفته ومنه واحسانه فی بعض ایام الحیوة للمجاورة فی البلدة الغرویة علی مشرفها .

انجام : والجاء الیکم ایاطالبی رضاء المنان ای تلطفوا علی الدعا ولو بعد مرور الازمان وان ترحمونی باخطار ذکری فی قلوبکم عند اوقات المطالعة فی اللیالی و الایام ایدکم الله تعالی لما یحبه و یرضاه ومنعکم عن ارتکاب ما یسخطه عنکم بجاه اشرف

آغاز القلائد ش۱۸۱۲

پایان القلائد س ۱۸۱۲

الانبیاء علیه صلوات الله مابقیت الارض والسماء (تمت تمت).

۱۸۱٤

نسخ پایان سدهٔ ۱۱، عنوان ونشان شنگرف، جدول سرخ و آبی.

۳۵ س ۱۱×۲۳، ۱۸۰ گ ۱۹×۳۲، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی.

مجموعه

۱ـ النافعة فی اعمال شهر رمضان (۱ پ ـ ۲۱ ب) از مهذب الدین احمدبن عبدالرضا که برای حاجی شعبان ساخته است.

آغاز: اما بعد فیقول الجانی الراجی عفو ربه العفو والرضا. احوج خلیقته الیه المشتهر بالمهذب احمدبن عبدالرضا. هذه النافعة فی اعمال شهر رمضان المعظم الذی انزل فیه القرآن المکرم. بالتماس الحاجی شعبان المسلم اقول الصوم هو الکف عن المفطرات مع النیة من طلوع الفجر الثانی الی المغرب المعلوم بذهاب الحمرة المشرقیة. ویجب برویة الهلال ...

انجام: فان اردت الاستقصا فی هذا الفن الذی هو عین النجاح، فعلیک بالرجوع الی کتابنا مشکاة الفلاح، اواخیه مصباح الصلاح، والحمد لخالق الاصباح. تم.

۲ـ رسالة فی صلوة اللیل (۲۲ پ ـ ۲۹ ر نوشتهٔ ٦ ع ۱۰۸۸/۲ و تصحیح شده) از همو که بر ساعت ۵ روز ۵ ماه ۵ سال ۱۰۸۱ ساخته است.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. اما بعد فیقول الجانی الراجی عفو ربه العفو والرضا. احوج خلیقته الیه المشتهر بالمهذب احمدبن عبدالرضا. لما ثبت بالایات الکریمة و الاحادیث القدیمة، ان صلوة اللیل سبب عظیم للنجات الابدیة. وباعث جسیم علی الحیوة السرمدیة، وموجب لرضوان الرحمن، والفوز بنعیم الجنان، الفت هذه القطعة فیها وفی

مایلزمها من الاعمال والاحکام . متوکلا علی ذی الجلال والا کرام بالقوتة اذا انتبهت من نومك...

انجام : والحمدلله وحده اتفق الفراغ من مشقة مشقها بدایة و نهایة فی الساعة الخامسة من الیوم الخامس من الشهر الخامس من السنة الحادیة من العشر التاسع بعد مضی عین متوجة من هجرة سیدالمرسلین علیه وآله صلوات رب العالمین (نوشته شد این کتاب ورتاریخ ششم ماه ربیع الثانی سنهٔ هزاروهشتادویك . والحمدلله رب العالمین . بلغ تصحیحاً بحسب الطاقه جزی الله المؤلف کل خیرودفع عنه کل ضیرووفقه الله وایانا وجمیع المؤمنین للعمل بمافیه انه جواد کریم والحمدلله رب العالمین) ...

۳ـ مصباح الفلاح ومفتاح النجاح (۳۰ پ ـ ۱۷۹ ر نوشتهٔ ۱۰۸۹) ازهمو

آغاز : بسمله . وبه نستعین . احمدك یامن خلقنا للعبادة للفوز بالسعادة واشکرك یامجیب دعوة السایل ومسبغ النعم والفضایل حمداً منجیاً النجاة الابدیة شکراً موجباً للنعمة السرمدیة واصلی علی من تقبل به صوالح العبادات وتستجاب بجوامل الدعوات نبیك وحبیبك افضل من بلغ و سعی وا کمل من صام وصلی ودعی و علی آله الداعین الی الرشاد الساعین فی السداد ما ترتبت السعادة علی العبادة وهی علی النیة الخالصة والارادة . امابعد فیقول الراجی عفوربه العفووالرضا احوج خلیقته الیه المشتهر بمهذب الدین احمدبن عبدالرضا هذا مصباح الفلاح ومفتاح النجاح المختصر المحتوی علی مهم العبادات .

انجام : امرتك به اتفق الفراغ من مصباح الفلاح والصلوة علی نبیه سیدالمرسلین و عترته الطیبین الطاهرین فی ساعة العلم و العمل الذی هو المعول من یوم و کعات الاولی من الشهر الاول من سنة ابواب دارالسلام من عشرتها علی التمام بعد قطع رأس الغروب من هجرة الرسول المحبور علیه صلوات الملك الغفور والحمدلله وحده ، سنة ۱۰۸۶ فی قریة اِد کان ... من بلداسفرائین فی خدمة حاجی محمد حسین .

اجازهٔ پایان کاشفة الحال ش ۱۸۱۵/۱

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

آغاز رسالة في واجب الاعتقاد ش٢/١٨١٥

پایان رسالة في واجب الاعتقاد ش٢/١٨١٥

۱۸۱۵/

نستعلیق شمس‌الدین محمدصالح یزدی درشام روز شنبه ۱۵ ج ۸۹۶/۱ ودر ش ۱ و ۱۷ ج ۸۹۶/۱ درطوس در ش ۲ ، عنوان و نشان شنگرف .

۱۷ س ۸×۱۷/۵ ، ۳۵ گ ۱۹×۱۳/۵ ، کاغذسپاهانی - جلدمقوایی گوشه‌هامیشن.

مجموعه

۱ـ کاشفة الحال عن احوال الاستدلال (۱ پ ـ ۳۰ پ) از ابن ابی جمهور احسایی است (ف ۱۷۱۶) ودرپایان این رساله اجازه‌ایست از احسایی است بنویسندهٔ نسخه .

۲ـ رسالة فی واجب الاعتقاد (۳۱ پ ـ ۳۵ پ) ازهمو.

۱۸۱۶/

نسخ زین‌الدین علی بن احمد طلوسی شامی درشب چهارشنبه ۱۶ ع ۹۴۸/۲، عنوان و نشان شنگرف، شش برگ درآغاز (۳-۲) تازه‌تراست ، نسخه را نویسنده درازدیك بپایان سال ۹۴۰ با نسخهٔ صحیحی مقابله کرده و نشانه «صح» درجاهایش گذارده‌است، یادداشت ۱۳۴۴ درصفحهٔ عنوان هست، حسین زین‌الدین درصفحهٔ عنوان می‌نویسد که نسخه را پدرم بمن و برادرم بخشیده است چنانکه در برخی از نسخه‌های خزانه نوشته شده‌است .

۱۸ س ۶/۵×۱۲ ، ۸۵ گ ۱۸×۱۲/۵ ، کاغذ سمرقند - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

مختصر منتهی السؤل والأمل فی علمی الاصول والجدل

از ابن حاجب است (ف ۱۷۰۳) .

۱۸۱۷/

نسخ همان زین‌الدین طلوسی شامی در ۱۴ ع ۹۴۹/۳ عنوان و نشان شنگرف ، کلیشهٔ پایان نسخه در ریحانة الادب (۶: ۳۴۱) گراورشده‌است ، خط طلوسی درصفحهٔ عنوان هم هست.

۱۸ س ۶/۵×۱۲ ، ۲۷ گ ۱۸×۱۲/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی حاشیه‌دار مقوایی.

پایان مختصر ش ۱۸۱۶

پایان منهاج ش ۱۸۱۷

منهاج الوصول الی علم الاصول

از قاضی ناصر الدین عبدالله بیضاوی است (ف۷۲۳).

۱۸۱۸

نسخ و نستعلیق مصنف و اصل و بلاغ دارد در ش۱ و نستعلیق در ۲ چلیپا و در ش۲و۳ نشان شنگرف، ۲۳س ۱۱×۱۷/۵، ۲۵۴گ ۱۹×۲۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی مقوایی فرسوده.

مجموعه

۱ـ خزائن جواهر القرآن (۱پ ـ ۲۵۲ر) از علی قلی خان فرزند قرچقای خان از دانشمندان شیعی سدهٔ ۱۱ که در ۱۰۸۳ در دو مقاله و ۷ باب و ۱۶ فصل ساخته است (ذریعه ۷ : ۱۵٤).

۲ـ رسالة فی الصلوات (۲۵۲پ و یک صفحه) صلوات بر چهارده معصوم است بعربی گویا از خود علی قلی.

آغاز: ... صل علی النبی الامی العربی الهاشمی.

انجام: واهل بیته علیهم الصلوة والسلام (موریانه خورده است).

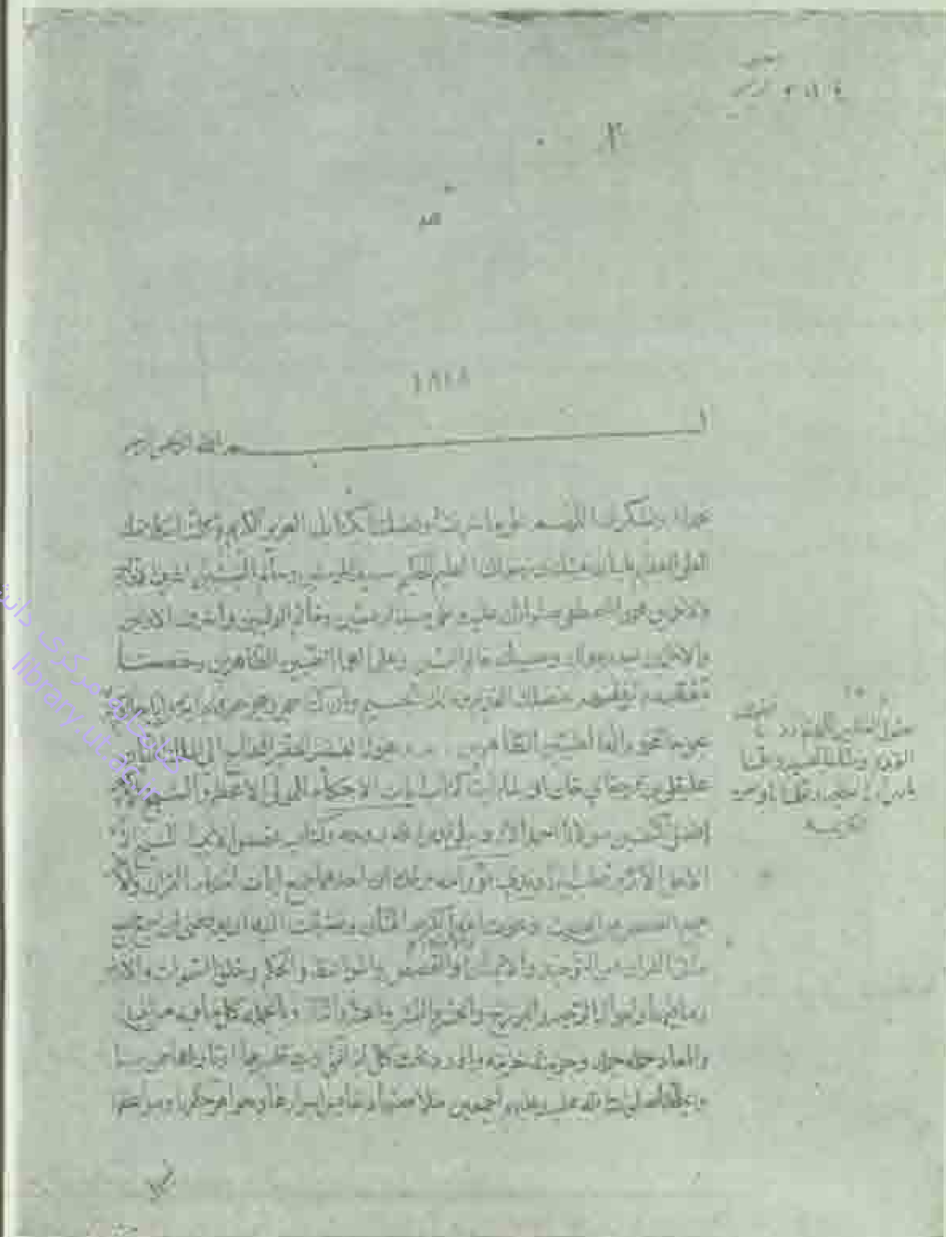
۳ـ رسالة فی العلم (۲۵۳ر ـ ۲۵٤پ) گویا از همواست.

آغاز: بسمله. لقد اتفق اهل العلم علی ان علم الله ... عین ذاته الاقدس فهو ثابت له قبل ان یکون شیء موجودا کما ورد فی الحدیث لم یزل الله عالما اذ لا معلوم.

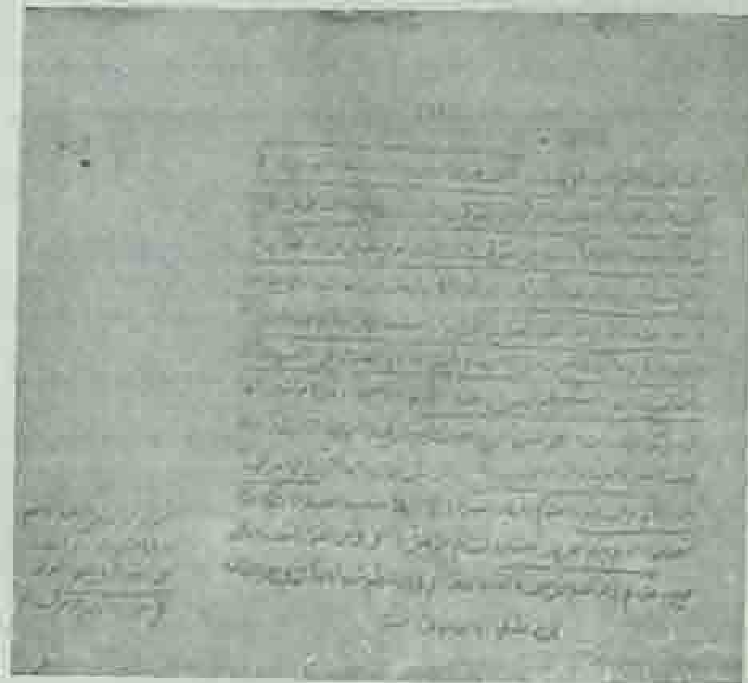
انجام: واعطاء الخیر والکمال بمحض الجود فالمنة له علینا والحجة له علینا فی المحاسن والقبایح والسلام علی من اتبع الهدی.

۱۸۱۹

نسخ اصل مصنف خط خورده و بحاشیه رفته است، عنوان شنگرف، مؤلف در پایان زایچه و

آغاز خزائن جواهر القرآن ش/۱۸۱۸

پایان خزائن جواهر القرآن ش ۱۸۱۸/۲

تاریخ تولد فرزندش محمدکاظم بن میرزا عبدالله بنام بی‌بی زینب در۷ج۲/۱۱۲۹ (=۲۹ خرداد جلالی ۶۳۹) را نوشته است . درپایان سیزده صفحه مطالب پراکندهٔ حسابی است.

۱۸س‌۵/۷/۵×۱۴ ، ۱۰۹گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زردمقوایی.

سلم الحساب

ازسید قطب‌الدین طباطبایی یزدی است که نخست جامع المؤلفات فی الحساب نامیده وسپس بر گردانده به سلم الحساب ودرپنج مقاله وچندین شکل : مقالهٔ نخستین در۵۰ ودومی ٥٤ وسومی ۱۸ وچهارمی۱۲ وپنجمی ۱۲ رویهم۱٤٦ شکل است (صفحهٔ عنوان)

در صفحهٔ عنوان بخط مؤلف نامهای کتابهای حساب دیده میشود : حاوی ، غنیة الحساب ، قوام الحساب ، جعفریة الحساب ، شمسیة الحساب که شرحها دارد، وسیله که شرحها دارد ، معونه ، لباب الحساب ، مفتاح الحساب غیاث الدین جمشید کاشی، عیون الحساب مولانا محمدباقر یزدی.

نام مؤلف درهامش نسخه دربرخی ازجاها آمده و تاریخ تألیف آن هم از همین جاها برمیآید که درنزدیکیهای ۱۱۳۰ تا ۱۱۳٤ بوده است . درآن از عیون الحساب یزدی و کتاب بدیع استادخود فاضل کرخی نقل کرده‌است .

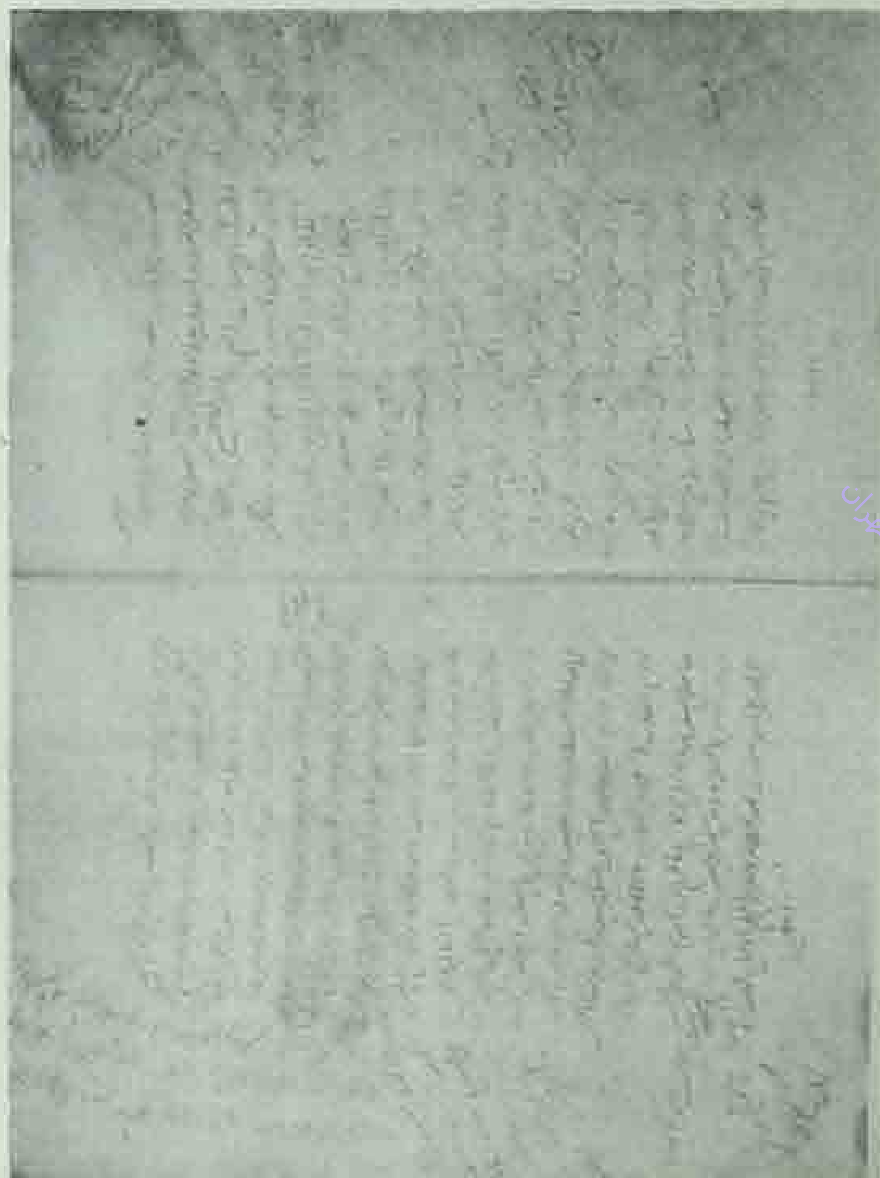
۱۸۲۰/

نسخ ریز سدهٔ ۱۰ ، نسخه بدل درهامش است.

۱۵س‌۵/۵×۱۱/۵ ، ۸۰گ ۱۱×۱۷ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدپارچه‌ای درون میشن سرخ روغنی آراسته .

التنبیهات العلیة علی وظائف الصلوة القلبیة

ازشهید ثانی است که درروزشنبه ۱۹ ذی‌حجهٔ ۹۵۱ آن را بپایان رسانده‌است (ف۲٦۲۷) .

آغاز سلم الحساب ش۱۸۱۹

پایان سلم الحساب ش ۱۸۱۹

۱۸۲۱/

نسخ سدهٔ ۹ ، عنوان شنگرف ، در هامش خط مصنف دیده میشود ، بلاغ قرائت دارد ، در صفحهٔ عنوان اجازه ایست از او مورخ ۱۹ ج ۸۳۶/۱ ، در بالای نخستین صفحه خط عزالدین ابو عبدالله حسین بن حیدر بن حیدر بن قمران علی حسینی کرکی عاملی است (روضات ص ۱۹۰ - ف ۵۲۷) ، نسخه از آغاز است تا اندکی از مسئله ۴ فصل ۳ (التارح) آغاز صلح در انجام افتادگی دارد .

۱۹ س ۱۰×۱۴ ، ۱۰۲ گ ۱۹×۱۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوایی عطف میشن .

معالم الدین فی فقه آل یس

از ابن القطان شمس الدین محمد بن زین الدین علی بن شجاع انصاری حلی است (ف ۲۰۵۶) .

۱۸۲۲/

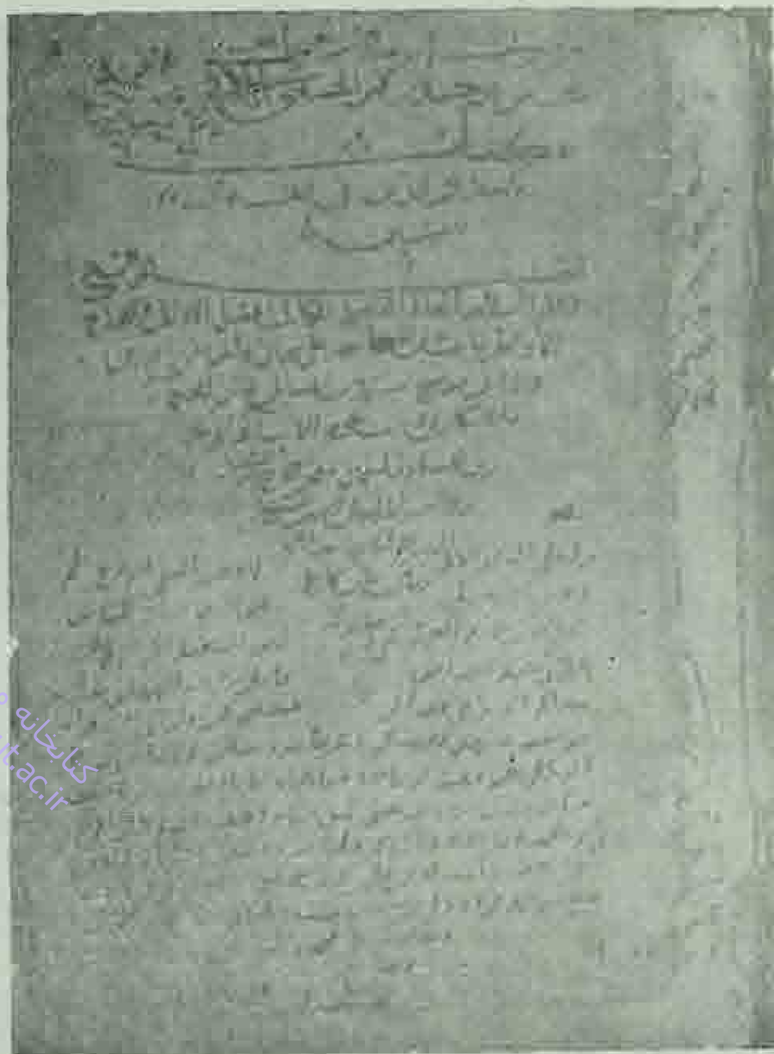
نسخ محمد شفیع در ۱۱۰۴ که از روی اصل بسیار مستند و گویا مرید او است ، عنوان شنگرف ، جدول و سرلوح زر و لاجورد و شنگرف .

۱۹ س ۱۲×۲۲ ، ۲۵۷ گ ۱۹×۳۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی .

انوار سلیمانی

از مولی دده عباس مولوی (در گذشتهٔ ۱۱۰۱) همزمان شاه سلیمان صفوی است که بنام او ساخته و در ۱۰۹۷ آغاز و در روز سه شنبه ۲۴ ذی قعدهٔ ۱۱۰۱ بانجام رسانده است (ذریعه ۲ : ۴۲۹ - سیه ۱ : ۲۰۷)

شصت و دو فصل در آن هست و گذشته از احتجاجات امامان احتجاجات و مناظرات دانشمندان شیعی نیز در آن هست مانند هشام بن الحکم و مأمون (باچهل تن سنی) و مفید و فضل بن شاذان و سید عزالدین و سعد بن عبدالله و محمد بن بابویه قمی و سید حسن بن سید راجو و ابن ابی جمهور احساوی با فاضل هروی (در دده مجلس) و استدلال علماء

صفحهٔ عنوان معالم الدین ش۱۸۲۱

ماوراء النهر بر کفر شیعه و پاسخ مولانا محمد رستمداری و گفتگوی شیخ حسین بن عبدالصمد با فاضل سنی و قاضی زادهٔ کرهرودی با قاضی زادهٔ اوزبك در مجلس شاه عباس و سیدشاه فتح‌الله در مدینه با یك سنی و در هندوستان با عمو.

آغاز: بسمله. حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت صانعی را که اصناف مخلوقات را از تنگنای ظلمت کدهٔ عدم بفضای روشنایی وجود رسانید ... امابعد چنین گوید... عباس المولوی ... که چون هر یك از اهل ادیان مختلفه را اعتقاد اینست که دین او حق ودین غیر او باطل است.

انجام: این نعمت عظمی در همهٔ اوقات دوام این دولت را از جناب حق ودود عزاسمه طلب نماید (قدوقع الفراغ من تسوید هذا الکتاب من تصنیف... ده ده عباس المشهور بمولوی. تم فی ید... محمد شفیع سنة ۱۱۰۳).

۱۸۲۳ ر

نسخ فضل‌الدین حسین قاینی در ۱۰۵۹، عنوان ونشان شنگرف، جدول زر ولاجورد وشنگرف، صفحهٔ نخستین ترلوبین است، و در پنج برگ آغاز فوائد رجالی وفهرست مشایخ کلینی است، و در هامش برگها هم حواشی نوشته شده، در سه صفحهٔ پایان نسخه نیز فوائد رجالی است وشجرهٔ شاگردان کلینی است همه از صدرالافاضل. نسخه مقابله وتصحیح شده است وشامل اصول وفروع وروضه.

۴۷س ۱۶/۵×۲۹/۵، ۳۸۰گ ۲۹×۳۶، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ زرکوب بالولا.

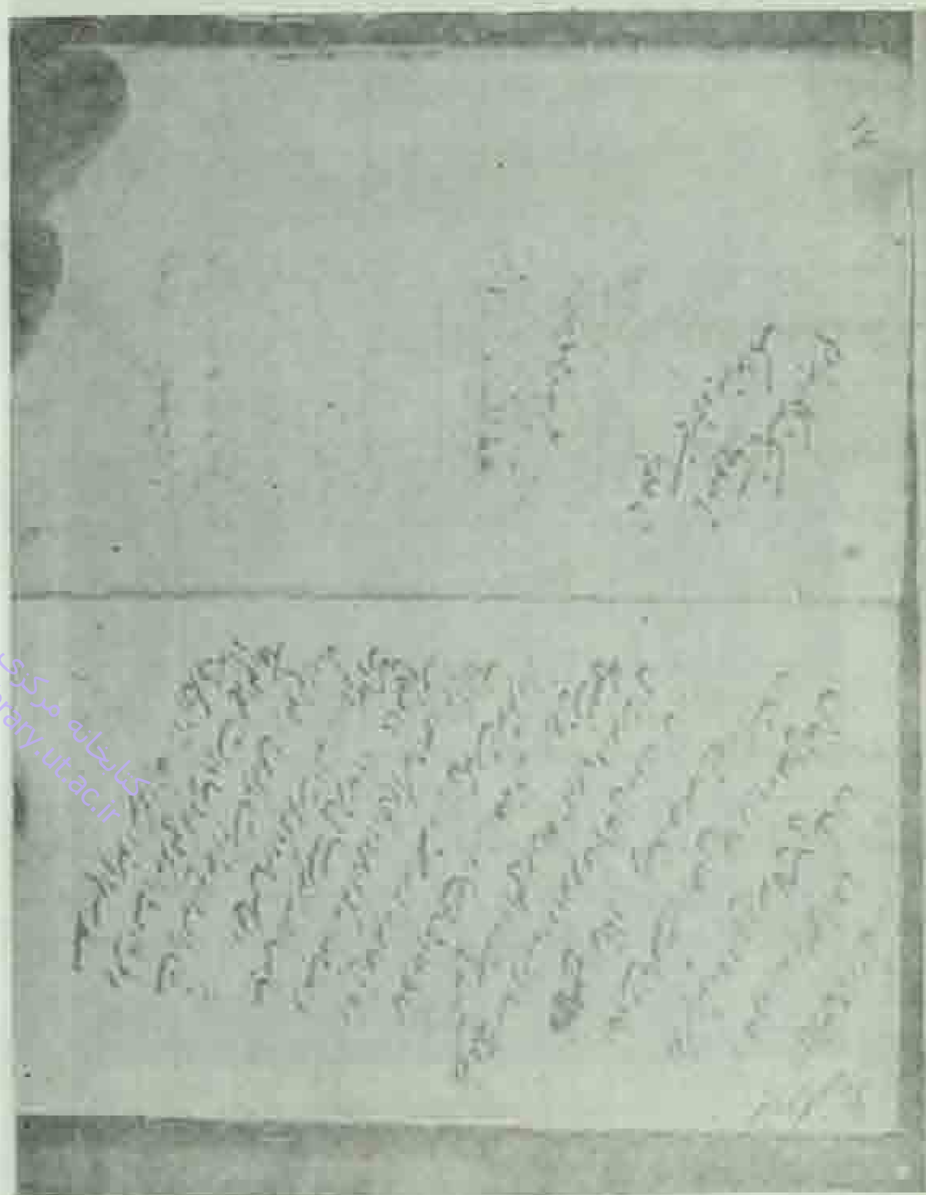
الکافی

از ابوجعفر محمدبن یعقوب کلینی است.

۱۸۲۴ ر

نستعلیق خوب قرشی، عنوان شنگرف، برگهای ۵ پ - ۸ پ در مبحث علت و معلول است و مکرر برگهای ۲۸ ر - ۳۱ ر رسالهٔ دوم ورسالهٔ جدایی نیست.

۱۲س ۴/۵×۱۱، ۳۷۶گ ۱۰×۱۸، کاغذ سپاهانی - جلد مقوا عطف میشن.

خط مراد تفرشي در برگ ۱۶ ر و ۱۷ پ نسخه ش۱۸۲٤

مجموعه

۱ـ حاشية العريضة المهدوية (۹ر ـ ۱۶ر) ازملا مراد تفرشی.

آغاز: اما بتاثير ها فيه، لم يجعل الفاعل من اقسام الخارج من المعلول كما فی شرح التجريد لان فاعل المركب قديكون جزء منه.

انجام: و الحركة الخ، دفع لما يتوهم من ان الحركة متجددة متجزية الى اجزاء لا يتناهى ... على ان فی قبول الحركة للانقسامات الغير المتناهية كلام يجیء ان شاءالله تعالى.

۲ـ العريضة المهدوية (۱۷ پ ـ ۷۱ ر) كه در كلام است واز مولی مراد تفرشی دريك مقدمه و ۱۲ باب ويك خاتمه ودر ۲۰ صفر ۱۰۳۹ آن را ساخته ونوشته است

آغاز: بسمله الحمدلله الذی خلق السموات والارض وجعل الظلمات والنور و انزل من السماء ماء فاحيا به الارض بعد موتها وبين آية النشور ... اما بعد فهذه فوايد لابد منها فی الاجتهاد وعوائد تسلك بصاحبها طريق الرشاد الفتها تذكرة فيما به الانتفاع و تبصرة فيما ينفع فی المعاد وجعلتها عرضة للعتبة العلية و السدة السنية و الحضرة القدسية المنسوبة الی من بهقيام الارض ومافيها وببقائه بقاء الدنيا واهليها وهو خليفة الله فی ارضه وحجته علی خلقه قائم آل محمد صلی الله عليه وآله الاخيار و خاتم اوصيائه عليهم السلام الائمة الاطهار الامام المعصوم والمهدی المنتظر والهمام الموعود والهادی الثانی عشر صاحب الزمان وقاطع البرهان ... ورتبتها علی مقدمة واثنی عشر بابا وخاتمة والله المستعان فی الفاتحة و الخاتمة ـ المقدمة ـ قيل: الكلام يقتدر معه علی اثبات العقايد الدينية بايراد الحجج عليها ...

فهرست مطلبها:

الباب الاول: فی الوجود والعدم، وهما جليان بحكم بتنافيهما ...

الباب الثانی : فی المهیة ولواحقها وهی الجواب عما هو .

الباب الثالث : فی العلة والمعلول، العلة ما عنه الشی اما بتاثیرها فیه فهی فاعلیة او فی التاثیر فغائیة .

الباب الرابع : فی الجواهر، الممکن ان حل فی موضوع فعرض والافجوهر .

الباب الخامس : فی الاعراض وحصرت فی تسعة .

الباب السادس : فی وجوب الصانع وصفاته .

الباب السابع : فی العدل، الفعل ان اقتضی ذم فاعله فحرام او تارکه فواجب .

الباب الثامن : فی النبوة ، الحکمة تقتضی البعثة لارشادها الی مصالح المعاش و المعاد .

الباب التاسع : فی الامامة، الامام اصلح بالنظام ولطف للامام خلافة عمن به الانتظام .

الباب العاشر : فی امامة علی امیر المؤمنین علیه السلام .

الباب الحادی عشر : فی امامة بقیة الائمة الاثنی عشر علیهم السلام .

الباب الثانی عشر : فی المعاد وما یتبعه ، امکان البعث عقلی ولو بجمع الاصول .

انجام : ـ و للورع درجات تنتهی الی الیقین و هو الی الرضا و الحمدلله رب العالمین قد وقع الفراغ من اخراج الکتاب الموسوم بالعریضة المهدویة من السواد الی البیاض والحمدلله رب العالمین علی ید مؤلفه احقر العباد مراد بن علیخان التفرشی عفی عنهما فی الاربعین العشرین من شهر صفر ختم بالخیر و الظفر سنة تسع و الف و ثلثین جعله الله تعالی رضیا انه کان بعباده خفیا والحمدلله رب العالمین .

۱۸۲۵/

نسخ و نستعلیق ۱۱۷۳ ، در صفحهٔ عنوان خط و امضای شهید ثالث حاج محمدتقی برغانی قزوینی دیده میشود و مینویسد که برخی را خودم نوشتم و برخی را نویساندم، نسخه صلوة است تا پایان جلد سوم .

۲۴۴ ص ۱۴ س ۵/۲۳ × ۱۴ ، ۲۳۴ گ ۲۲ × ۳۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی .

الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة

از شیخ یوسف بن احمد بحرانی است (ف ۱۱۸۷ : ـ سپه ۱ : ۳۹۹ ـ ذریعه ۶ : ۲۸۹).

۱۸۲۶/

شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در صفحهٔ عنوان آمده « خط السید الفاضل صاحب المتوسط و شارح الالفیة » .

۱۸ س ۱۰ × ۱۹ ، ۶۸ گ ۱۴ × ۲۴ ، کاغذ فرنگی کبود و سفید ـ جلد مقوا .

مجموعه

۱ـ ترجمة بحر العلوم بعربی (۱ پ ـ ۶ پ) حوادث زندگی او است از ۱۲۲۶ تا ۱۲۳۶ بعنوان « تفاصیل کل احوال السید مهدی حفظه الله تعالی وحرسه » .

آغاز: السنة ۱۲۲۶ صلی فی بطن امه جماعة صلوة العشائین .

انجام : قبل ذلك بسنین بنحو آخر واذا .

۲ـ شرح الالفیة المنظومة (۷ پ ـ ۶۸ ر) متن جز خلاصة الفیه ابن مالك است و شرح بفارسی است و در آن آمده « مصنف دام ظله » و « مصنف ادام الله تعالی ظله فرمودند » .

آغاز:

و الصرف تنوین تمکن صرف عن مفرد مجرد لا ینصرف

صرف تنوین تمکن است منع شده است از اسم مفرد مجردی که غیر امکن است .

انجام :

ولا یجوز ذکر فعل القسم فی التاء کالواو بتعویض نمی

وآشکار است برهنه بودن مکان ورود قسم ... تاعوض از واو آمده است .

۱۸۲۷

نسخ و نستعلیق از میرزای قمی در سؤال و جواب و از محمد بن محمد مقیم خوانساری که در پایان تحقیق در معامله محاباتیه نام او آمده است (خطوط دیگر)، در ۱پ-۴پ از کتابی فقهی است با عنوان منهاج، حواشی با نشانهٔ «منه علی عنه و عن والدیه» در نسخه هست.

۲۹س، ۹×۱۶/۵، ۳۳۶گ، ۱۸×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ترنجی مقوایی.

مجموعه

۱- سؤال وجواب بفارسی وعربی (۴ پ ۲۴۱ پ و ۲۷۳ ر - ۲۸۸ پ) از میرزای قمی که در روز یکشنبه ۲۱ ذی قعدهٔ ۱۲۰۷ بانجام رسانده است. پاسخ بملاعلی نوری هم در آن هست و پاسخ بمولانا علی اصغر دربارهٔ خطبة البیان مورخ روز پنجشنبه ۸ شهرالله ۱۲۱۳ (ف ۱۱۹۳) و تحقیق درمعاملهٔ محاباتیه مورخ روز یکشنبه ۲۰ ذی قعدهٔ ۱۲۰۷ و تحقیق دربارهٔ ذکر و فکر شاه نعمت‌الله ورد بر تصوف.

۲- رسالة فی اقرار الزوج بطلاق زوجته (۲۴۲ پ - ۲۷۲ پ) در بارهٔ اقرار شوهر بطلاق زن است از اسدالله بن اسماعیل.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. الحمدلله الذی جعل الرجال قوامین علی النساء ... وبعد فیقول ... اسدالله بن اسماعیل ... هدایا اخوانی مبلغ النظر ونتیجة الفکر.

انجام: ما اشرقت شمس واضاء قمر حرره العبد الحقیر المحتاج الی دعاء اخوانه المؤمنین علی نسخة مؤلفه کتابة بیده وانا الاقل قاسم بن شیخ محمد الملقب بالدلبزی الحمداوی اصلا والنجف مسکنا ومدفنا انشاءالله تعالی فی سنة الف ومائتین واثنی عشر سنة من الهجرة النبویة علی مشرفها افضل السلام والتحیة حامداً لله رب البریة ومصلیا علی محمد وآله العترة النبویة علیهم افضل السلام والتحیة.

۳- الجواب عن المسائل الکلامیة والاصولیة والفقهیة (۲۸۹ پ - ۳۱۴ پ). شاید از میرزای قمی باشد و ۱۶ مسأله درنسخه مانده واستدلالی است.

آغاز: بسمله. الحمدلله المتعزز بالبقاء المتعالی عن الفقر والفناء.

انجام: کما یشهد به آیات کثیرة لاحاجة الی ذکرها انما کان غرضه صلی الله علیه وآله نفی (افتاده)

۴- رسالة فی وضع اجرة الحصادة والحمالة والرطاضة عن نصاب الزکوة (۳۱۶- ۳۲۶پ) گویا از میرزای قمی باشد.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی رفع عناء مؤنة الادیان الباطلة بمعونة سادات الانام ووضع عنا اوزار تحرج الاذهان بالسنن العاطلة بعین العنایة والاکرام والصلوة علی اشرف من اوضح سبل الشرایع و الاحکام و اکرم من میز الحلال من الحرام محمد و آله الهادین الی دار السلام و صحبه المنتجبین الکرام ما تتابعت اللیالی و الایام و توالت الشهور والاعوام، اما بعد فقد ذاکرنی جماعة من سادة فضلاء الاصحاب وطائفة من اطایب خیار الاحباب فی بلدة المؤمنین قم بابتلائهم بالحرج الشدید والضرر الوکید من اجل اجرة الحصادة والحمالة والرطاضة ومایلزمهم من ذلک من الخسارة والمنقصة والغضاضة وانهم ان اخرجوا الزکوة عن الامور المذکورة ولم یضعوها فلامناص لهم عن ترک الزراعة وحرمان الفقراء راسا ان یدعوها واقترحوا علی فی ان ابین لهم حال هذه المسئلة.

انجام: فلنقطع الکلام هنا حامدین لله مصلین علی رسوله المصطفی و آله و اصحابه ونسئل الله ان یغفر لنا ماوقع من تقصیر وان لایؤخذنا بما صدر عنا خطایانا من صغیر و کبیر.

۵- پاسخ به پادری بدخرده گیری از اسلام (۳۲۸ ر - ۳۳۵ پ).

آغاز: بسمله وبه نستعین والحمدلله رب العالمین اما بعد پس بدانکه یکی از پادریان مذهب مسیحی چندی قبل ازین بدار العلم شیراز آمده از یکی از اکابر آن حدود ادلهٔ نبوت خاصه را طلب نموده بوعدهٔ اینکه میخواهم بشرف اسلام فایض شوم وتشخیص آنکه در کتب علماء دیده وفهمیده برای او نوشته و آنملعون پاره‌ای اعتراضات وایرادات ازجهت تعصب تعسفا بر آنها نوشته و نزد جناب فضایل مآب علامی آخوند ملا رضای

همدانی جوابی بر اعتراضات و ایرادات او نوشته فرستاده است.

انجام : و ذکر نبوت و رسالت آنجناب .

۱۸۲۸

نسخ حسین بن عمار بصری در روز چهارشنبه ۱۴ع۹۳۲/۱ سی و دو سال پیش از مرگ مصنف (۹۶۴)؛ عنوان ورشت ؛ در نسخه خط او دیده میشود ؛ شعرهایی از محمد حسینی بخط او مورخ ۱۹ ذی‌قعده ۸۹۱ دارد ؛ سید داماد در هامش نکاتی را یادداشت کرده است؛ محمد طاهر بن محمد محسن استرآبادی دارنده نسخه بوده است . اندازه کراسه‌های ده برگی را دارد و ۱۵ کراسه و رویهم ۱۵۲ برگ در نسخه باید باشد ولی ده برگ آغاز یا کراسهٔ یکم را ندارد و نسخه از میانهٔ فهرست دیباچهٔ کتاب است .

۱۷س ۱۱/۵×۱۷/۵ ، ۱۴۴گ ۱۸×۲۵ ؛ کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قرباکی ضربی مقوایی بالولا.

الامان من اخطار الاسفار والازمان

از رضی‌الدین ابی‌القاسم علی بن طاوس است (منزوی ۱ : ۱۸) .

۱۸۲۹

تعلیق واصل نسخهٔ قزوینی و تنها تجارت را دارد و جلد ۹ است .

۱۸س ۱۰×۱۴/۵ ، ۳۳۹گ ۱۶×۲۲ ؛ کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج قرباکی ضربی مقوایی.

منهج الاجتهاد

شرح شرایع محقق حلی است از شهید ثالث محمد تقی بن محمد قزوینی

آغاز : بسمله . الحمدلله رب العالمین . قوله القسم الثانی فی العقود وفیه خمسة عشر کتابا . کتاب التجارة . مصدر تاجر لتجر قال تجر فلان

انجام : وضعفه ظاهر . تم المجلد التاسع علی ید مؤلفه الخاطی ابن محمد محمد تقی ... ویتلوه المجلد العاشر فی بقیة احکام التجارة من المرابحة والمواضعة والتولیه ومایعدله انشاءالله تعالی سنة ۱۲۳٤ .

پایان الامان من الاخطار ش ۱۸۲۸

۱۸۳۰/

نسخ شام یکشنبه ۱۱ رمضان ۱۳۶۱هـ، بلاغ مقابله دارد ، مهر «محمدحسن ۱۳۳۴» وجز آن در نسخه هست و باید ازمؤلف باشد .

۱۹س، ۸/۵×۱۴ ، ۱۹۳گ، ۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی ــ جلدتیماج سرخ مقوایی.

مجموعه

دراین مجموعه شش رساله است ازشیخ محمدحسن اصفهانی (نگارنده جواهر) (ف ۲۰۸۲)

۱ـ نجاة العباد .

۲ـ رسالة فی الدماء الثلثة .

۳ـ رسالة فی الصوم

٤ـ رسالة فی الخمس

٥ـ هداية الناسكين والمعتمرين في مناسك الحج

٦ـ رسالة في الارث .

۱۸۳۱/

نستعلیق، خط خورده وبحاشیه رفته وباید نسخهٔ اصل شفتی باشد ، نسخه تا نیمهٔ فصل ۴ است دربیان قبله.

۳۶س، ۱۰×۱۷/۵ ، ۱۶۳گ، ۱۸×۲۴ ، کاغذ فرنگی ــ جلدمقوایی .

تحفة الابرار

ازسید محمد باقرشفتی است (ف۱۸۱۳)

۱۸۳۲/

نسخ علی بن محمدبن مرتضی حسینی استرابادی که جزو یکم را در نیمهٔ روز آدینه ۱۰ع۹۳۱/۲ وجزو آخر را درنیمهٔ روز آدینه ۱۶ج۹۳۱/۱ بپایان رسانده است ، عنوان ازرباشنگرف ، حاشیه‌ها بانشانهٔ «ع ل - شیخ زین‌الدین ـ زکریا» ، مهر «علی بن هلال کرکی» عاملی دارد و خط او در صفحهٔ عنوان وکنار برگهای نسخه دیده میشود .

۲۱س، ۱۲×۱۳/۵ ، ۲۸۴گ، ۱۶×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ــ جلدتیماج آلبالوئی ضربی مقوایی.

الدروس الشرعية في فقه الامامية

ازشهید یکم است

۱۸۳۳/

نستعلیق خود محشی وخط خورده وبحاشیه رفته است .

۱۵س، ۹/۵×۱۴ ، ۲۶۳گ، ۱۴/۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی زرد ــ جلدتیماج زرد مقوایی.

ذريعة النجاة من الف عقبات

حاشیه‌ایست برشرح مختصر اصول عضدی محشی را حاشیه‌ایست بر کافی بنام ذخیرة النجاة که دردیباچه ازآن نام میبرد.

آغاز: بسمله.. نحمدك اللهم حمد الامنتهى لعدده وامده ذخيرة للنجاة من العقبات. فقد كنت منذ الايام راجيا من ان تبقى مني آثار للنجاة من العقبات .. حتى ساقني التوفيق الى تحرير نبذة من معضلات شرح المختصر .. وسميتها بذريعة النجاة من الف عقبات .

انجام: القسم الثالث الى هذا بيان لوجوه الترجيح اذا تعارض المنقول مع المعقول.. والاستدلالات المعارضة للاخبار.

۱۸۳٤/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان ونشان شنگرف ونوشته شده از روی نوشته‌های دست خوانساری بگواهی

او بخط خود او و در ۱۵محرم ۱۲۷۱ تصحیح شده است .

نسخه از آغاز است تا سرگذشت جنید .

۳۱س، ۸/۵×۱۴/۵ ، ۲۳۸گ، ۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

۱۸۳۵ ر

نسخ ابوالقاسم بن جواد موسوی در روز ۱۷ع۱۳۶۸/۱ ، بلاغ مقابله خط خوانساری دارد بخط محمد بن زین العابدین موسوی مورخ روز آدینه ۶ج۱۲۸۲/۲ ، خوانساری هم پای نسخه نگریسته در روز سه‌شنبه ۲۳ج۱۲۷۱/۲ ، عنوان شنگرف ، حواشی با نشانهٔ «منه عفی عنه» بخط نستعلیق خوانساری ، در صفحهٔ عنوان گفتاری است از سید حسن بن سید علی سپاهانی دربارهٔ اجازهٔ اجتهاد بمیرزا محمد باقر بخط خود مجاز مورخ ۱۲ع۱۲۷۱/۲ ، نسخه جلد دوم است از سرگذشت حسن افروش تا ظالم بن عمرابی الاسود دئلی در ۱۰۷۸ بیت که در روز چهارشنبه ۱۴شعبان ۱۲۶۳ تألیف شده در سپاهان .

۳۱س، ۸/۵×۱۴/۵ ، ۲۱۶گ، ۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

روضات الجنات فی احوال العلماء والسادات

از سید میرزا محمد باقر بن زین العابدین بن ابی القاسم جعفر بن حسین بن ابی القاسم جعفر کبیر موسوی سپاهانی خوانساری (۱۲۲۶ ـ ۱۳۱۳) است که در ۱۲۸۷ بپایان رسانده و آن در تهران یکبار در ۱۳۱۶ با نظر او و حواشی او و یکبار در ۱۳۶۸ با فهرست بچاپ رسیده و اکنون هم باز زیر چاپ است . بهترین کتابی است از دانشمندی شیعی در سرگذشت دانشمندان شیعی و سنی . نوری در مستدرک از گفتار او در سرگذشت قطب رازی و حمصی خرده گرفته است (مستدرک ۳ : ۴۴۸ و ۴۷۸) .

(مصفی ص ۸۹ ـ ذریعه ۱۱ : ۲۸۰ ـ در دیباچهٔ الشهریه سرگذشت خوانساری آمده و از روضات و نسخ آن یاد شده است) .

۱۸۳۶ /

نسخ خود خوانساری در ش ۱ و خط خوردگی دارد و بحاشیه رفته است ، عنوان شنگرف ، تاریخ

تألیف (۳ ذی‌حجه ۱۲۷۶) در پایان آمده است و در آنجا از همکاری میرزا عبدالغفار پسر سید محمد پسر حسین حسینی تویسرکانی در تکمیل این جلد سپاسگزاری شده و بدرخواست او سرگذشت استاد و همشهری او ملا حسینعلی پسر نوروز علی ملایری تویسرکانی سپاهانی آمده است ، این نسخه جلد سوم و چهارم روضات را دارد و در هفت نسخهٔ آخر پاسخ خوانساری است بمیر سید حسن دربارهٔ گفتن جوابی زیر جوابی دیگر (الشهریه) بخط نستعلیق هدایة الله بن محمد باقر موسوی (۲۳س، ۱۱/۵×۱۹/۵) .

۲۳س، ۱۱/۵×۱۹/۵ ، ۲۸۴گ، ۱۹×۲۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ روضات الجنات خوانساری (جلد ۳ و ۴) .

۲ـ الشهریة (در هفت صفحهٔ آخر نسخه) از خوانساری که در پاسخ میر سید حسن مدرس نوشته و او دریافته است که خوانساری با جتهاد رسیده است این رساله با سه رسالهٔ دیگر در تهران بسال ۱۳۷۷ بچاپ رسیده است .

۱۸۳۷ /

نسخ ابوالفتح گیلانی در همهٔ شماره‌ها از روی خط میرداماد و برای جز السلطان العلماء بجز ش ۳ که بخط خود داماد است ، عنوان و نشان شنگرف .

ش ۱ در تاریخ ۲۳ج۱۰۳۱/۱ کامل شده و حاشیهٔ «منه مدظله العالی» دارد .

ش ۲ مورخ ۷ ذی‌قعدهٔ ۱۰۳۴ با حاشیهٔ «منه» .

ش ۳ از روی خط سید داماد مورخ ذی‌قعدهٔ ۱۰۱۴ است با اینکه خود رساله در ۱۰۲۰ بپایان رسیده است و گویا دوبار تألیف کرده باشد .

ش ۴ نیز حاشیه «منه دام ظله العالی» دارد .

ش ۵ بخط نسخ والد ابوالفتح گیلانی در آن برده شده است .

ش ۶ حاشیه دارد با نشانهٔ «منه مدظله العالی ، لمحرره جمال الدین» .

ش ۷ مانند شماره‌های دیگر نوشته شده است .

ش ۸ و ۱۰ حواشی دارد بخط میر در آغاز آن .

در صفحهٔ عنوان عادل بن مراد ارومنانی شاگرد میرداماد بخط خود از استاد و رواشح او ستوده و دارایی نسخه بعنوان « تحفهٔ خزانهٔ کتب نواب قدسی القاب عرشی انتساب رضی الاسلام و ملاذ المسلمین سلطان الافاخم الصدور والعلماء برهان اعاظم الفضلا ایده الله تعالی وخلده علی مسند الصدارة والتمکین

الی یوم الدین» یاد کرده است (نیز در صفحهٔ عنوان سجع شداری که دارد : «... قدوسی القاب قدسی انتساب سیادت و صدارت پناهی برهان الفضلائی سلطان العلمائی ایده الله تعالی علی مسند الصدارة والسیادة» نیز صفحهٔ عنوان عیون المسایل) نسخه از آن محمد اشرف بن عبدالحسیب حسینی بوده است (۲۶۳ر).

۱۲ س ۸/۵×۱۵ ، ۲۷۰گ ۱۶×۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ترباکی مقوایی.

مجموعه

۱ـ الرواشح السماویة (۲پ ـ ۲۵۰ر) از میرداماد است (ف۱۳۳۲ ـ ذریعه ۱۱: ۲۵۷).

۲ـ اجازهٔ سید داماد بخط خود او بسلطان العلماء (۲۵۰ پ ـ ۲۵۱ ر) مورخ ۷ ذی قعدهٔ ۱۰۲۴ و گویا همان باشد که در ذریعه (۱: ۱۶۰) یاد شده است.

آغاز: بسمله و الاعتصام بالعزیز العلیم صدر کتاب الوجود سلسلتی البدء و العود ...

انجام: الهجرة المبارکة المقدسة النبویة حامدا مصلیا مسلما.

۳ـ رسالة فی فضیلة سورة التوحید (۲۵۱ ر ـ ۲۵۵ پ) (تن ۲/۱۸۳۸).

آغاز: بسمله والاعتصام بالعزیز العلیم الحمد کله لصانع الوجود کله ... وبعد فایها الصدیق الماحض والخلیل الناخس ان احوج المربوبین الی الرب الغنی محمد بن محمد یدعی باقر الداماد الحسینی ... یملی علی قلبک.

انجام: والتمسک باهل بیته ... اجمعین و کتب مسئولا ... محمد بن محمد باقر الداماد الحسینی ختم الله له بالعاقبة الحسنی فی الالف والعشرین من اعوام الهجرة المبارکة المقدسة النبویة حامدا مصلیا مسلما تائبا مستغفرا و الحمدلله وحده حق حمده (هذه صورة خطه الشریف خلدالله ظلاله علی مفارق اهل العلم والایمان ابدا، کتب العبد المذنب محمد الاسترآبادی فی شهر ذی القعدة الحرام سنة اربع عشرة والف).

۴ـ الرسالة الخلعیة القدسیة الملکوتیه الباقریة ادام الله مجد مصنفها (۲۵۶ پ ـ ۲۵۷ پ) از سید داماد و خلسه ایست از او مورخ ۱۴ شعبان ۱۰۲۳ و هنری کربین

آن را در یادنامهٔ ماسینیون (چاپ ۱۹۵۶ دمشق ۱: ۳۷۸ ـ ۳۳۱) با دیباچه و ترجمه و شرح آن بفرانسه از روی همین نسخه و نسخهٔ مجلس و محبوب القلوب و اجازات بحار (ص ۱۲۶ ـ ۱۲۷) بچاپ رسانده است. در ذریعهٔ (۷: ۲۴۱) تاریخ آن آدینهٔ ۱۶ شعبان ۱۰۲۳ آمده و دارد که آن در سلافة العصر ص ۴۸۷ بچاپ رسیده. از خلعیهٔ دیگر داماد در طهارت و صلوة بروش عرفانی هم در آن یاد گردید. نسخه‌ای از این خلعیه (نسخهٔ ما) در کتابخانهٔ سپهسالار (تن ۲/۳۶۲) هست. کربین در مجلهٔ مردشناسی ص ۱ ش ۲ نیز از این خلسه گفتگو داشته است.

در مشیخهٔ نسخهٔ ش ۲۱۴۳ ص ۱۷۰ از خلسهٔ کاشفی در شب چهارشنبه ۱۳ شعبان ۸۷۲ یاد گردید. محمدتقی مجلسی هم خلسه‌ای دارد (تن ۱۲۲۳/۵ سپه) شیخ اشراقی در تلویحات (ص ۷۰ ـ ۷۴ و ۱۱۵) از خلسهٔ خود یاد میکند (لوامع الاشراق دوانی ص ۲۹) محیی الدین ابن عربی نیز در آغاز فصوص و باب ۳۸۱ فتوحات (پایان نهایة البیان فی درایة الزمان قیصری) از خلسهٔ خود یاد میکند.

غیاث الدین منصور دشتکی هم در پایان مرآة الحقائق و مجلی الدقائق از خوابی که در ۸۹۵ دیده و بجهان روشنایی رفته است یاد میکند (ف ۳۵۴)

همهٔ اینها گویا از آنچه در اثولوجیای ارسطو آمده است پیروی کرده‌اند (نیز تلویحات ص ۱۱۲ و مطارحات ص ۸۴)

۵ـ نامهٔ شاه عباس بشریف مکه انشای میرداماد (۲۵۸ پ ـ ۲۶۳ ر)

بسمله. وبه نستمد والیه زلفی. انشاها ادام الله ظلال مجده وهداه حسب الحکم الاشرف المطاع نفذه الله فی الاقطاع و الارباع الی شریف مکة ـ بسمله ـ و الاعتصام بالحکیم العلیم طلاع تهامة الحمد زواهر طول الله الذی جعل البیت مثابة للناس.

انجام: و نعقه اصدق الداعین للدولة العباسیة الصفویة الموسویة الحسینیة خلدها الله تعالی بالتظلیل علی البریة محمد بن محمد المدعو بباقر الداماد الحسینی ختم الله له بالحسنی (الی هنا صورة خطه الشریف ایده الله تعالی علی مسند الافادة

والافاضة ... والاجتهاد. كتبه العبد الاقل ابوالفتح الجيلانى).

٦ـ السبع الشداد (٢٦٤ پ ـ ٣٤٨ پ) از میرداماد است در ۷ مقاله هر یك چند فصل و بر مسئلههای دشوار فقهی واصولی است ودر آغاز سال ۱۰۲۳ آن را بپایان رسانده است وآن باحواشی خود میر ورسالهٔ الفضالات او در تهران بسال ۱۳۱۷ بچاپ سنگی رسیده است. در آن از افق مبین و عیون المسائل الفقهیة والحواشی المعلقات علی کتاب الکافی وایماضات وتشریقات یاصحیفهٔ ملکوتیه وتقویمات وتصحیحات یا تقویم الایمان وصراط مستقیم (همه ازخودمیر) یاد شده است.

٧ـ التولا والتبرا (٣٤٩ پ ـ ٣٥٠ پ) از میرداماد ولعن ونفرین بابی بکر و عمر وعثمان ومعاویه ویزید وعایشه وحفصه است.

آغاز: بسمله. اللهم ان نبیك الناطق بالحق ورسولك المبلغ بالصدق.

انجام: والحقنا بنبینا والمتناولی الرحمة والغفران (هذا من اقاویل سیدنا و مولانا ادام الله بر کات انفاسه و انفاس بر کاته الی یوم الدین وانا احقر مستفیضه وافقر مستفیدیه من بحار افضاله المستوعب ابن مراد عادل الاردستانی عفی عنهما)

٨ـ عیون المسائل یا اثنی عشریه (٣٥٣ ر ـ ٤٦٢ ر) ازمیرداماد وپنج مسئلهٔ فقهی از آن در نسخهٔ ما مانده است (ف ۱۷٦۰)

آغاز: کتاب عیون المسائل ... من مصنفات رئیس الفرقة ... ثالث المعلمین ... و کتب ذلك ... ابن مراد عادل الاردستانی. بسمله ومن جناب فضلك الاستیفاق و الاستبزاغ یاعلیم یاحکیم سبحانك اللهم انی للسان هذه الذمة المخدجة ان یوازی حقوق نعمك بالحمد

انجام: المسئلة الخامسة قضیة الاصل وجوب استحضار النیة فعلا ... (پس از پنج صفحه) من مساق التوجیه نسیب وارتکاب.

٩ـ الحرز الحارز (٤٦٣ پ ـ ٤٦٤ پ) ازمیرداماد است. در پایان آن از خود

او یاد شده است ودر آن روایت دوم او ازعلی بن ابی الحسن عاملی در ۹۸۸ در سناباد طوس همین حرز را آمده است.

آغاز: بسمله. والاعتصام بالعلی العظیم ... حرز حارز رویته فیما رویته بطرقی واسانیدی عن مشیختی ومشایخی وسلافی واسلافی ... اودعت نفسی واهلی ومالی وولدی ومن معی ومامعی فی ارض محمد سقفها وعلی بابها وفاطمة والحسن ... والحجة المنتظر حیطانها والملائکة حراسها والله محیط بها.

انجام: فی لوح محفوظ.

١٠ـ الرسالة الخلعیة (٤٦٤ پ ـ ٤٦٥ پ) دومین خلسهٔ میرداماد است در ماه رمضان ۱۰۱۱ در قم.

آغاز: ومن لطائف ما اختلسته واختطفته من الفیوض الربانیة والمنن السبحانیة بجزیل فیضه وسیبه ـ حیث کنت بمدینة ... قم ... فی بعض ایام شهر الله الاعظم لعام ۱۰۱۱ ... انه قدغشیتنی ذات یوم

انجام: والحمدلله رب العالمین وحده حق حمده (الی هنا صورة رقمه الشریف المقدس وخطه الانیف الاقدس ادام الله بر کات انفاس اجتهاده ... حرره ... ابن مراد عادل الاردستانی).

۱۸۳۸ ر

نستعلیق علی بوحتای محمد شاگرد میرداماد که شرعة التسمیة (ش ۱) را براو خوانده، در هامش آن بلاغ قرائت بخط میرهست، حاشیهٔ «منه مدظله العالی» واز و در ش ۲ و ۱ عنوان ونشان شنگرف، همهٔ شمارهها یك خط است، ش ۱ مورخ روز دوشنبه ۱۴ صفر ۱۰۲۱ است.

۱۶ س، ۴/۵×۱۳ در ش ۱ و ۱۴۵ س ۵×۱۱/۵ در ش ۲ و ۱۶۲ س ۷/۵×۱۲/۵ در ش ۳ و ۲۰۳ و ۲۰۴ ۱۳×۳۰، کاغذ سپاهانی نخودی ـ جلد تیماج تریاکی زرکوب بالولا.

مجموعه

١ـ شرعة التسمیة (۲ پ ـ ۸۲ ر) ازمیرداماد در نهی از تسمیهٔ مهدی موعود ومورخ

۱۰۲۰، حر عاملی آن را در کشف التعمية فی حکم التسمية (ف۱۴۸۸) رد کرده است (کشف الحجب ص ۳۶۰ ـ طوس ش۱۴۳ و۱۴۴ الحباو).

۲ ـ رسالة فی فضيلة سورة التوحيد (۸۲ پ ـ ۸۵ پ) از میر داماد (مکرر ۱۸۳۷/۳).

۳ـ المعلقات علی کتاب تقويم الايمان (۸۹ پ ـ ۲۰۱ ر) از میرداماد (مکرر ۳۷۷/۲ ف ۳۶۴).

۱۸۳۹

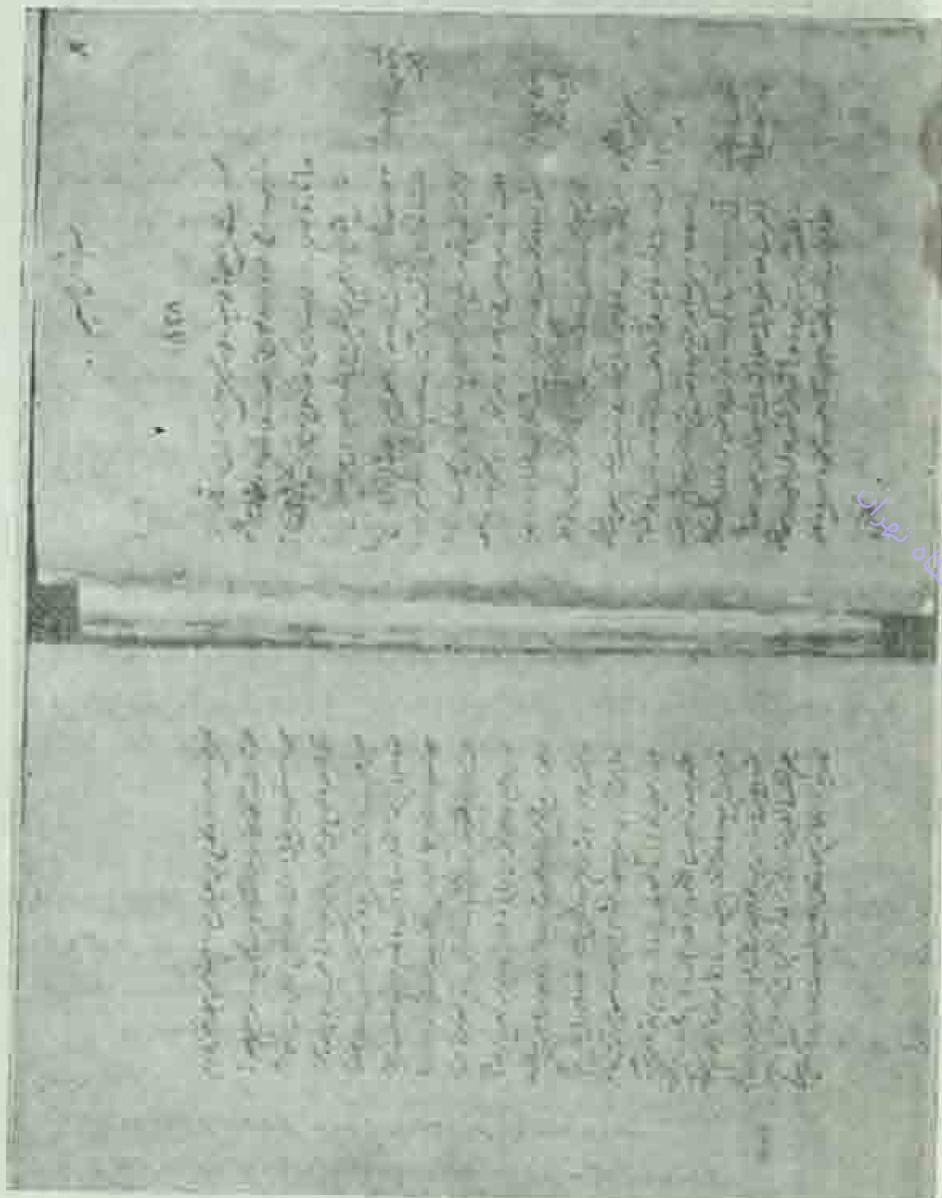
نستعلیق نسخهٔ اصل مؤلف و کامل نشده وخط خوردگی و سفید دارد.
۱۸ س ۷×۱۲/۵، ۹۴گ، ۱۳×۱۹، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوای پارچه دار.

المراثة

از آقا محمدهادی (در گذشتهٔ ۱۱۲۰) فرزند مولی محمد صالح مازندرانی که بشکسته نویسی نامبردار بوده است[1]. در کلام شیعی است و مسائل فقهی نیز دارد ودران از حدائق الحقائق علاء الدین محمد نقل شده و از میرفندرسکی و شیخ بهایی و مستبصرانی مانند ابونعیم اصفهانی وزمخشری (؟!) یاد گشته است. از حوادث ۱۱۰۵ و۱۱۰۶ که نیای او علامه آورده است واز وقایع ۱۰۹۰ واندی در آن یاد شده است.

انجام نسخه: والواجب علی الناظم تبديل لفظ الروافض فی البيت بالنواصب

۱ـ او راست: ۱: ترجمهٔ قرآن ۲: حاشیهٔ تفسیر بیضاوی بفارسی ۳: حاشیهٔ ارث قواعد علامه ۴: حدود و دیات فارسی ۵: شرح فارسی شافیهٔ ابن حاجب یا ترجمهٔ شرح نظام ۶: شرح شمسیه بفارسی ۷: شرح صحیفهٔ سجادیه بفارسی ۸: شرح کافیهٔ ابن حاجب بفارسی ۹: ترجمهٔ فارسی معالم الاصول که در تهران بسال ۱۳۷۹ بچاپ سنگی رسیده است.

آغاز مراثة ش ۱۸۳۹

۱۸٤۰/

شکستهٔ نستعلیق ۱۱۱۴ شارح از روی نسخهٔ اصل ، عنوان «قوله» سانیدما انده ، حواشی «افاد منه علی عنه» دارای مطالب تازه، در نسخهٔ طهارت است وحاتر.

۱۶س ۹×۱۸ ، ۲۰۰گ ۱۶×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ زرکوب طوانی درون مشکی.

شرح الکافی

از آقا محمد هادی فرزند مولی محمد صالح مازندرانی که در روز پنجشنبه ۱۹ع۱/۱۰۹۰ ساخته است .

آغاز: بسمله . کتاب الطهارة الکتاب فعال من الکتب وهوالجمع .

انجام : وانفقنابکاسهم والحمدلله رب العالمین ... المعصومین وانا العبد محمد هادی بن محمد صالح المازندرانی تم فرغت من تحریر هذه النسخة بعد المراجعة بالاصل فی شهر محرم الحرام ۱۱۱٤ .

۱۸٤۱/

نستعلیق ، عنوان «قوله» شنگرف ، اصل خط آقا محمد هادی که از تسویدآن در ۵ ع۱/۱۱۱۶ و از پاکنویس آن در روز شنبه ۱۷ شوال ۱۱۱۸ بیاسوده است ، حاشیه «منه مدظله العالی» دارد . گویا این نسخه در ریحانة الادب (۳۶۳:۶) دیده میشود .

در صفحهٔ عنوان ودر پایان مهر و یادداشت لمالکه محمد مهدی بن رضی الدین محمد هروی است مورخ ۱۱۱۸ .

محمد باقر بن محمد تقی موسوی در ۱۳۴۹ دارندهٔ نسخه بوده است.

۱۵س ۷/۵×۱۴/۵ ، ۱۰۳گ ۱۲×۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی.

حاشیة قواعد الاحکام

از آقا محمد هادی فرزند محمد صالح مازندرانی که در ۵ع۱/۱۱۱۶ از تسوید

آن بیاسوده است. ودر آن عبارت «لفخر المحققین فی شرح هذا المقام» و «المصنف فی المختلف» دیده میشود وحاشیه بر مبحث میراث است.

آغاز: بسمله . وبه نستمد فی التتمیم . الحمدلله الذی اورثنا الارض . . . کتاب الفرائض الفریضة مشتقة من الفرض بمعنی التقدیر اوالقطع .

انجام : عشرین دینارا ونصف لقد فرغت من تسوید هذا المجلد فی خامس شهر ربیع الاول من شهور سنة ۱۱۱۶ ... وانا المحشی ... ابن محمد صالح المازندرانی محمد هادی ... المعصومین قداتفق الفراغ من تنمیقها ... فی یوم السبت سابع عشر شهر شوال ... سنة ثامن عشرة ومائة بعد الالف ... اکرم التحیة .

۱۸٤۲/

نستعلیق حسام الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی در گذشتهٔ ۱۰۸۱ است که منطق محاکمات را در روز پنجشنبه سال ۱۰۵۵ بپایان رسانده است ، عنوان شنگرف ، حواشی «س» دارد، در پایان بند بست در ترتیب علوم و سرگذشت طوسی واز بحار درباره گفتار طوسی .

۲۴س ۱۱×۱۸ ، ۳۰۴گ ۱۹×۲۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ طوانی بالولا .

مجموعه

۱ـ المحاکمات بین شرحی الاشارات از قطب الدین محمد رازی (در گذشتهٔ ۷۷۶) است واو آن را در روز پنجشنبهٔ ۲۶ ج۱/۷۵۵ بپایان رسانده واین تاریخ در پایان نسخهٔ ما آمده است (ف ۷٤۷) .

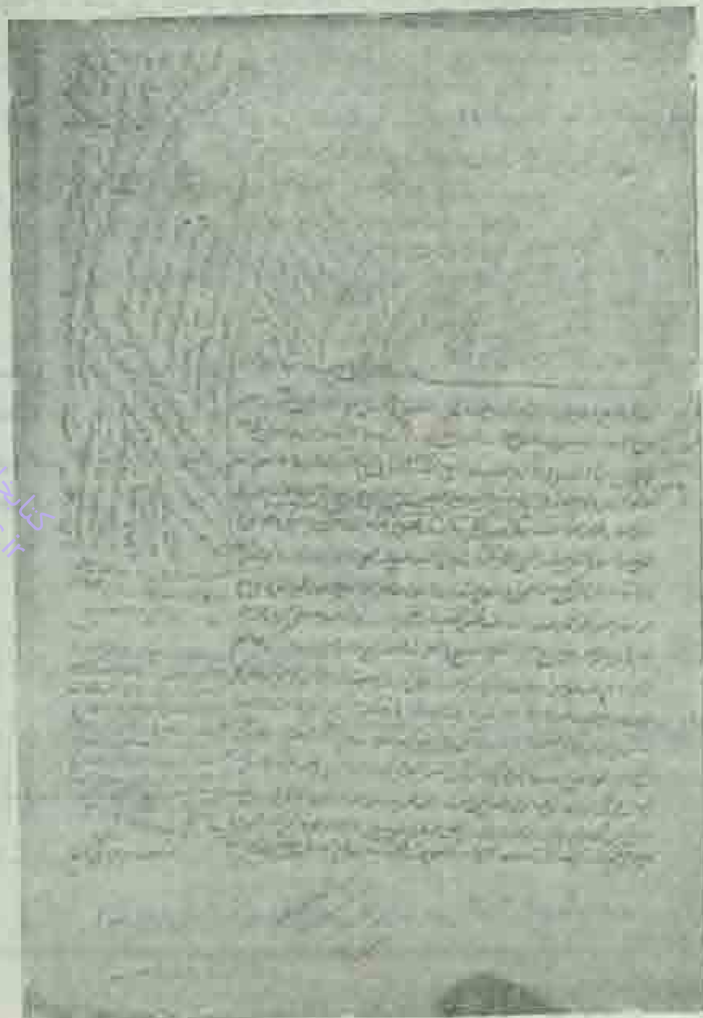
۲ـ پاسخهای ابن سینا بپرسشهای میهنی :

۱ـ معنی قول الصوفیة من عرف سر القدر فقد الحد .

۲ـ حقیقة قضاءالله .

۳ـ کیف امیز بین القضاء والقدر والمشیة والارادة .

٤ـ کیفیة الزیارة .

پایان بخش منطق معالم (نسخه) ش ۱۸۴۲ خط محمد صالح مازندرانی

۱۸۴۳

نسخ عبدالله بن حسینی که نوشتن و خواندن نسخه را در روز آدینه ۱۶ رمضان ۱۰۱۱ بپایان رسانده است ، عنوان ونشان شنگرف ، حواشی با نشانهٔ «منه دام ظله ، منه سلمه الله ، منه» ، مقابله شده است ، نسخه در ۱۰۷۰ از آن عبدالرزاق بن محمد یوسف بوده است .

۳۶ س ۷×۱۵/۵ ، ۲۲۰ گ ۱۳×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی .

تلخیص الاقوال فی تحقیق احوال الرجال

از میرزا محمد استرآبادی است (مصفی المقال ص ۴۳۰) .

۱۸۴۴

نسخ محمد بن اسماعیل بن محمد حسینی نجفی در روز شنبه ۹ صفر ۱۰۵۹ ، عنوان ونشان شنگرف ، فهرست در آغاز نسخه هست ، حواشی با نشانهٔ «منه دام ظله ، منه» بخط نستعلیق ، در پایان اجازهٔ قرائت و بحث است بخط طریحی برای همین حسینی مورخ روز دوشنبه ع ۱/۱۰۵۹ ، کلیشه پایان نسخه از خط طریحی در ریحانة الادب (۳۰۹:۱) دیده میشود .

۱۷ س ۷/۵×۱۳/۵ ، ۱۳۳ گ ۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی مقوایی .

جامع المقال فیما یتعلق باحوال الرجال

از فخر الدین طریحی نجفی (۹۷۹ ـ ۱۰۸۵) است ودر ۷ ج ۱۰۵۳/۲ آنرا بپایان رسانده است .

کتاب دوازده باب است ودوازدهمی خود دوازده فایده ویک خاتمه دارد وفایدهٔ یکم آن در سه قسم وقسم سوم آن در سه باب ویک تذنیب است(۱) .

از این کتاب برمیاید که نسخهٔ اصل تهذیب طوسی نزد طریحی بوده وهمچنین

۱ ـ روضات ۵۱۰ ـ منزوی ۲: ۴۹۳ و ۵۵۵ ـ ف ۱۶۶۶ ـ مصفی المقال ۳۵۱ و ۳۴۹ نسخهٔ ش ۸۷ ج ادبیات).

درآن آمده که علامه و ابن طاوس جمال الدین احمد حدیثها را سه بخش کرده‌اند : صحیح وحسن وموثق (ص۱۵۰ و۳٦ چاپ همین کتاب در تهران بسال ۱۳۷٤ باسر گذشت طریحی ازروی همین نسخه یا گراور خط طریحی) .

۱۸٤٥ ر

نسخ فخرالدین بن محمدعلی طریح نجفی در۱۰۲۸ ، عنوان ونشان شنگرف ، نسخهٔ ازابواب کیفیة الصلوة است تاپایان صلوة .

۲۷س۱۳×۲۲ ، ۱۸٦گ۳۱×۲۹ ، کاغذ فرنگی ـ جلدمقواعطف تیماج .

استقصاء الاعتبار فی شرح الاستبصار

ازشیخ فخرالدین ابی جعفر محمدبن ابی‌منصور حسن‌بن‌زین‌الدین شهید ثانی (م۱۰۳۰) که درذوبیك بپایان صفر ۱۰۰۷ شرح کرده ونخست ازسند وسپس از متن حدیث واحکامی که ازان برمیآید گفتگوداشته است. سه مجلد ازان بیرون آمده بر طهارت وصلوت ونکاح ومتاجر تاپایان قضا ودرآغازآن مقدمه ایست رجالی دردوازده فائده وجزوپکم آن را که تا پایان تیمم است در کربلا روز پنجشنبه ۱۷ ج۱/۱۰۲۵ بانجام رسانده است. درفهرست معارف(۱:٦۰) این کتاب شرح تهذیب طوسی دانسته شده‌است (ف۱۰۸۷ ـ ذریعه ۲:۳۰ ـ کشف الحجب ص۴۳) .

آغاز: بسمله . الحمدلله علی آلائه والصلوة علی اشرف انبیائه وعلی اکرم احبائه قوله ابواب کیفیة الصلوة من فاتحتها الی خاتمتها باب وجوب قرائة الحمد الحسین بن سعید ... السند فی الخبرین واضح الحال لمعلومیة جلالة رجالهما مماتقدم من المقال .

انجام : والاحتیاط مطلوب مع الامکان وعلی الله سبحانه فی جمیع الامور التکلان ولیکن هذا آخر الجزء الثالث من کتاب استقصاء الاعتبار فی شرح الاستبصار و یتلوه ان شاءالله فی الرابع کتاب الزکوة . والله سبحانه المسئول لتوفیق اکماله بجاه

محمد المصطفی وآله واتفق بتوفیق الله تمام هذا الجزء فی اواخر شهر صفر من شهور السنة الاربعة و العشرین بعدالالف الهجریة علی مشرفها السلم و کتب هذا بیده الفانیة فخرالدین بن شیخ محمد علی طریح السلمی النجفی سنة ثمان وعشرین بعدالالف .

۱۸٤٦

نستعلیق شارح در ج ۱/۱۰٦٥ ، متن زیرخط سرخ ، خط خوردگی دارد ـ حاشیه ها با نشانهٔ «منه» نسخه ازآغاز ابواب الصلوة است تا پایان جلد نخستین که درج۱/۱۰٦٥ بانجام رسانده‌است.

۳۳ س۱۵/۵×۲٥ ، ۳۸٦گ۳۳×۲۲ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی مقوایی.

لوامع صاحبقرانی

از محمد تقی مجلسی (۱۰۰۳ ـ ۱۰۷۰) است و شرح بر کتاب من‌لایحضره الفقیه ابن بابویه قمی بفارسی (ف ۱۳٤٥ ـ سپه ۱ : ۲۹۸) او صلوة آن را در ۱۰٦٥ ساخته .

۱۸٤٧

نستعلیق شارح ، متن نسخ و زیر خط ، صفحهٔ نخستین خطبه را ندارد و تاباب النوادر جنائز است ومیان باب غسل المیت وجنائز افتاده است (ریحانة الادب ٦:۲٦۹) .

۳٦س۱۵×۲٥/٥ ، ۳۰۱گ ۳۳×۲۲ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج سرخ مقوا .

لوامع صاحبقرانی

شرح فارسی محمدتقی مجلسی است بر کتاب من‌لایحضره الفقیه ابن‌بابویه قمی

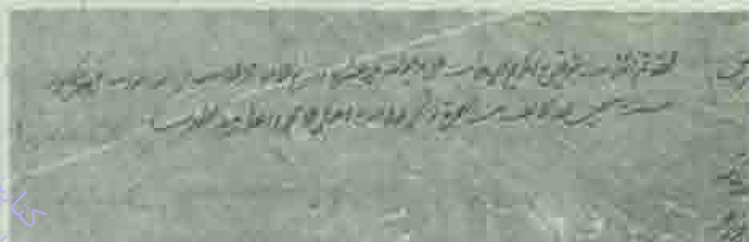
۱۸٤۸

نستعلیق مجلسی وخط خوردگی دارد ، عنوانها ورشت ، فهرست مطالب آن ور آغاز گویا بخط افندی است .

سطر و اندازه گوناگون ، ۲۲۷ گ ۲۱×۲٦ ، کاغذ سپاهانی - جلد ملوا .

فهرست اخبار مؤلفات الاصحاب

در این کتاب که مانند فهرست وشاوره ایست برای بحار الانوار «فهرست اخبار مؤلفات الاصحاب» آمده با اشاره بما خذ هگانهٔ آنها . مولی محمد باقر مجلسی این کتاب را پیش از بحار نوشته چه تاریخ این یکی ۱۰۷۰ است ولی تاریخ جلد ۲ بحار سال ۱۰۷۷ میباشد .

پایان فهرست مؤلفات الاصحاب ش ۱۸٤۸

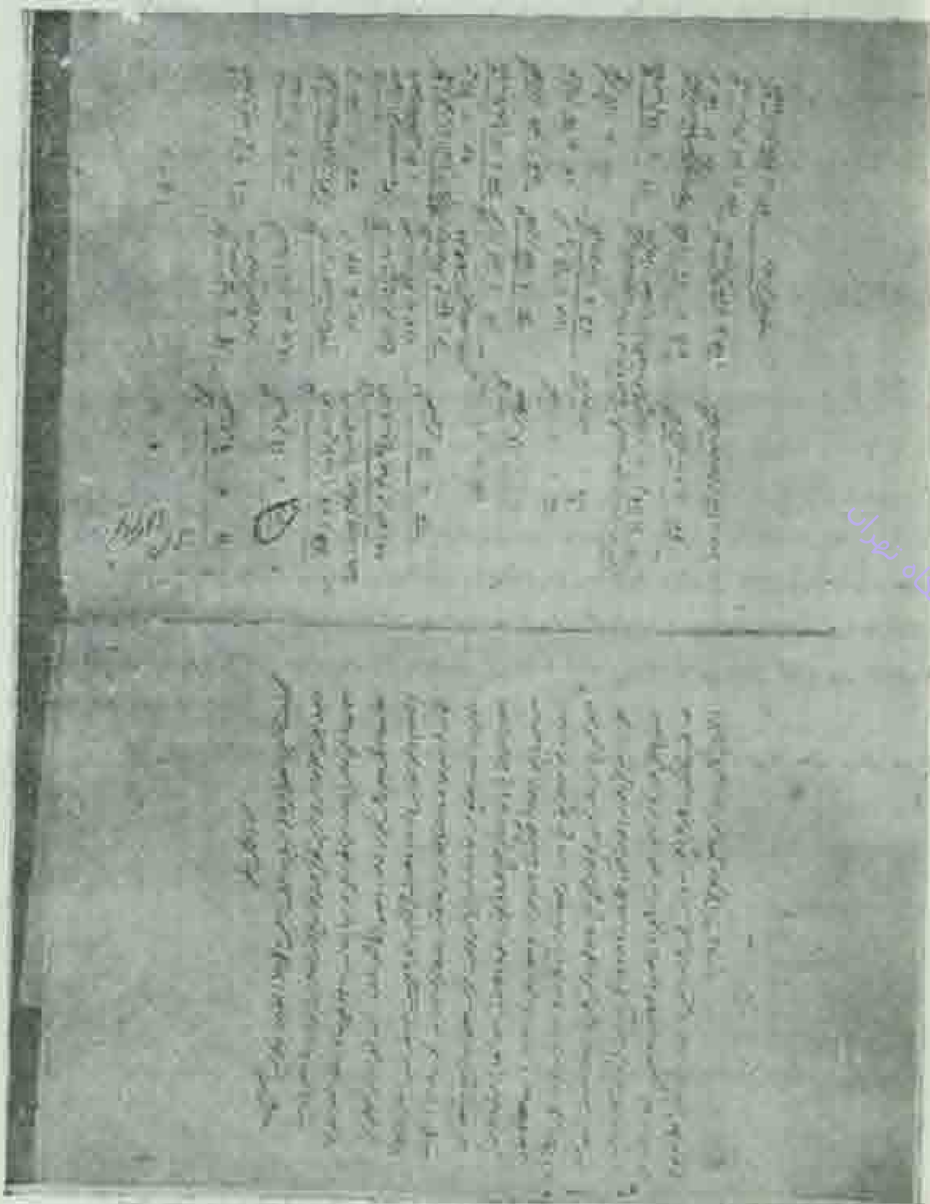
۱۸٤۹

نستعلیق شارح ، عنوان ورشت ، انجام افتاده ، حاشیه دو جدول ... دارد ، [illegible]

۲۲ س ۱۹×۲۰/۵ ، ۲۲۲ گ ۳۰×۲٦ ، کاغذ سپاهانی - جلد ملوا .

شرح الصحیفة السجادیة

ازمحمدتقی مجلسی است وشرحی است صوفیانه (منزوی ۱ : ۱۵۹) و طریق روایت صحیفه در آن آمده است و خوابی که او پیامبر را دیده و صحیفه را باو داده است .

آغاز فهرست مؤلفات الاصحاب ش ۱۸٤۸

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی جعل الدعاء معراجاً لارتقاء السالکین من حضیض النقایص الی اوج الکمالات . وبعد فیقول .. محمدتقی بن مجلسی الاصفهانی النطنزی العاملی انه لما کان من العطایا العظیمة من الله ... ان هداهم الی ابواب مدینة علوم رب العالمین .

انجام : فتأتموا وترجع علیکم (در شرح: والقوام علی خزائن الریاح والموکلین بالجبال فلاتزول) .

۱۸۵۰

نسخ محمدعلی بن ولی حسینی پیشنماز درچاشت روز سه‌شنبه ۲۰ شوال ۱۰۴۳ (در باب وحیت) و ۱۴ صفر ۱۰۴۴ (در پایان) ، عنوان شنگرفی ، بلاغ سماع دارد گویا بخط شیخ بهائی و مجلسی ، با اجازهٔ روایت مجلسی دوم به امیر سیدمحمد (گویا همان نویسندهٔ نسخه) در ۱۱۰۴ ، در پایان نکاح در هامش ، حاشیه‌ها با نشانهٔ « ع ل » کنز « ق » ه » بخط نستعلیق .

۲۴ س ۱۲×۱۷/۵ ، ۲۶۳ گ ۲۰×۳۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی با گل و بوته عنابی میشی سرخ و مقوایی .

قواعد الاحکام

از علامهٔ حلی است .

۱۸۵۱

نسخ سدهٔ ۱۰ ، عنوان و نشان شنگرفی ، در صفحهٔ نخستین نونویس است ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «منه ، منه عفی عنه ، منه غفرله» ، فهرست در آغاز هست ، در صفحهٔ عنوان خط شیخ احمد طرابلسی منینی (۱۰۸۹-۱۱۷۲) نگارندهٔ الفتح الوهبی علی تاریخ ابی نصر العتبی دیده میشود . (معجم المطبوعات ص ۱۸۰۸)

۷ س ۶×۱۱/۵ ، ۲۹۴ گ ۱۴×۳۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

جمع الجوامع

از جلال الدین عبدالرحمن سیوطی است در نحو (چلبی - معجم المطبوعات ص ۱۰۷۸) .

۱۸۵۲

نسخ ۱۰۶۵ که محمدطالب چلبی سپاهانی آن را نویسانده و تصحیح کرده و بلاغ نوشته است ، عنوان و نشان شنگرفی ، حواشی دارد و در یکجا بخط «باقر موسوی» است (باب ۱۰۱) ، شمارهٔ بابها زرین و هامش هست ، مهر «ابن حاجی حیدر ۱۰۶۳» در آغاز و انجام دیده میشود .

۲۵ س ۱۲/۵×۲۲ ، ۱۱۸ گ ۲۲×۳۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنایی مقوایی .

بصائر الدرجات

از شیخ ابی‌جعفر اعرج مموله محمدبن حسن بن فروخ قمی است .

این نسخه در ۹ جزو است و بجز نوادر ۱۸۷ باب دارد (صفحهٔ عنوان) ولی در خود نسخهٔ ۱۸۸ باب است (ف ۱۱۸۵ و ۲۵۷۱) .

۱۸۵۳

نسخ محمدبن احمدبن حسین بن ابراهیم حامدی که در گ ۹۱ ر و ۲۴۱ ر از خود یاد کرده و خود را «محصر و معلق» خوانده است ، نسخه نوشتهٔ سدهٔ ۱۱ است ، آغاز و انجام افتاده ، مهر وقف ۱۰۵۶ دارد (۱۴۳ پ) .

۲۵ س ۱۶×۲۴ ، ۲۲۲ گ ۱۸×۲۷ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی زرکوب مقوایی درون زرد .

المجموعة

جنگی است از محمدبن احمدبن حسین بن ابراهیم حامدی از مطالب خبری

پراکنده و این است عنوانهای مهم آن.

۱ـ تفسیر علی بن ابراهیم (۲ر-۹۱ر) ۲ـ الدرر والغرر للسید المرتضی ۳ـ خبر ابی دلف العجلی ٤ـ خبر ابن بابا القمی و ابن مقاتل الرازی ٥ـ خبر المقدام مع بعض الاعراب ٦ـ خبر الرشید مع المظهر للقول بالدهر ۷ـ خبر مؤمن الطاق ۸ـ خبر ابی جعفر مع طاوس الیمانی ۹ـ عقاب الاعمال ۱۰ـ نیز تفسیر علی بن ابراهیم (۱۱۳ و ۱۳٤ر پ) ۱۱ـ امالی صدوق ۱۲ـ قصیدهٔ طلحة بن ابی طلحة عونی در ستایش علی (ع) بعربی و شرح آن ۱۳ـ کنز الفوائد کراجکی ۱٤ـ بصائر الدرجات ۱٥ـ تلخیص من کتاب الزهد لحسین بن سعید ۱٦ـ نزهة الانبیاء ۱۷ـ الدر النظم (۱٦٦ر) ۱۸ـ تلخیص من تفسیر الامام ـ ۱۹ـ خبر اویس القرنی ۲۰ـ مقالة فی متعة النساء بالاستدلال ۲۱ ـ من جامع الاخبار ۲۲ـ ثواب الاعمال ۲۳ـ مکارم الاخلاق.

۱۸۵٤ ر

شکسته نستعلیق چلیپا ، نسخهٔ اصل ، در پایان نسخه تاریخ روز سه‌شنبه ۱۴ رجب ۱۱۲۳ و در جاهای دیگر تاریخ ۱۴ رجب ۱۱۸۳ و ۱۵ رمضان ۱۱۸۲ دیده میشود ، اندازه بیاضی.

۱۴×۲۲/۵ ، ۱۹۸ ص ۱۵×۲۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی.

التفسیر

آقامحمد بن مولی محمد رفیع گیلانی بیدآبادی سپاهانی فیلسوف کیمیایی از تفسیر نیشابوری که با شاگردان مباحثه میکرده است بر گزیده و در این کتاب آورده و میخواست آنچه در هنگام مباحثه از صافی برمیگزیند پس از این بنویسد. در سیزده برگ پایان نسخه مطالب فلسفی و تفسیری است از قاضی نورالله بر «بیضاوی».

آغاز: بسمله. الی الله ارغب فی ابداع غرایب القرآن و ایداع رغایب الفرقان الحمدلله الذی جعلنی ممن شرح صدره للاسلام

انجام: من قرأه بنی اسرائیل فی کل لیلة جمعة لم یمت یدرك القائم یکون مع اصحابه. خلاصه صافی که در حین مباحثه التقاط شده که انشاءالله من بعد نوشته شود بتاریخ یوم الثلثا ۱٤ شهر رجب المرجب سنه ۱۱۷۳ بتکیف رسید. رب صل علی محمد و آل محمد ووفقنی لاتمامه کما یحسن ویرضی مع العمل بمافیه.

۱۸۵۵ ر

نسخ ۱۰۸٦ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی نستعلیق ، جدول زر و سرخ و لاجورد ، سرلوح در زمینهٔ زر آراسته برنگهای سرخ و لاجورد ، با بلاغ قرائت مولی صالح بن عبدالکریم بحرانی که خط او مورخ ٦ ذی‌قعده ۱۰۸۹ در پایان نسخه دیده میشود ، نسخه تا پایان مقابله است.

۲۱ س ۱۱×۲۲ ، ۳۳۱ ص ۱۹×۳۲ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ زرکوب مقوایی درون ماکستری زرکوب.

حقوق الشیعة

از علامه حلی است.

۱۸۵٦ ر

نسخ محمدهادی بن محمدتقی بن حیدر بن حسن فیاض سهروردی شولستانی که در روز دوشنبه ۱۱ رجب ۱۰۷۹ در شیراز آن را نوشته و نسخه را نزد مولی صالح بن عبدالکریم بحرانی خواند است خط همین بحرانی مورخ روز ۱۷ صفر ۱۰۸۰ در پایان نسخه هست ، دو جدول صفحات سرخ و لاجورد ، عنوان شنگرف ، عنوان کتاب در زمینه زر.

۱۵ س ۷/۵×۱۵ ، ۲٦٤ ص ۱۵×۲۳ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی زرکوب مقوایی.

نهج البلاغة

گردآوردهٔ سید رضی موسوی بغدادی است.

۱۸۵۷

نسخ سلطان بن حسین بن سلطان حسینی علوی شجری قمی مورخ نیمهٔ ج ۸۳۱/۲ که از ۸۴۰ تا ۷۳۴ نسخه را خوانده است ونام او ونام کتاب ومؤلف درصفحهٔ عنوان آمده است، عنوان درشت و شنگرفی، خطوط واجازاتی درنسخه دیده میشود:

۱ ـ درگ ۱ر شعریست ازسیدجلال‌الدین عطارآبادی درستایش جمال‌الدین،

۲ ـ درگ ۲ روپ ازعبارت «بعزیزه الی‌غیرذلك...» تاپایان صفحهٔ دوم خط علی بن هلال جزایری عراقی است مورخ روزدوشنبه ۱۳ رمضان ۸۹۰ (سرگذشت او درروضات ص ۴۰۱ هست)،

۳ ـ درگ ۳ر وپ عبارت «قرأعلی...» اجازهٔ قرائتی است بخط محمدبن علی بن حسام شیخ بدرالدین حسن بن العشرة مورخ ۱ رمضان ۸۷۲.

۴ ـ درهامش ۴ ر خط علم‌الهدی محمدپسرفیض کاشانی است مورخ ۱۰۹۵ بامهر او ومی‌نویسد که نسخه را دراصفهان خریده‌ام.

۵ ـ درهمین برگ که صفحهٔ عنوان است خط اسحق پسرهمین علم‌الهدی مورخ ۱۱۱۴ دیده‌میشود ومینویسد که نسخه را پدرم بمن بخشید وآن را ازدیسر پسرعم پدرم محمدهادی خوانده‌ام.

۶ ـ درهر اجازهٔ قرائت علی بن حسین بن محمد استرآبادی است بنویسندهٔ نسخه مورخ ۸۴۰.

۷ ـ درپایان نسخه اجازهٔ قرائت است بخط همین علی بن حسین بن محمد استرآبادی مورخ ج ۸۳۲/۲.

۸ ـ بازدرپایان نسخه اجازهٔ قرائت است بخط محمدبن احمد سبطاری مورخ ۲۳ ج ۸۷۷/۲.

عبارت «بلغت قرائة ایده‌الله» درنسخه هست، حواشی بخط ریز اربست با نشانهٔ «منه» و باید از عمیدالدین باشد چه درپایان آن آمده: «والحمدلله علی التمام والتوفیق. قال السید عمیدالدین رحمه‌الله تم الجزء الاول من کنز الفوائد فی شرح مشکلات القواعد وبالله التوفیق ومنه الاعانة والهدایة الی سواء الطریق وذلك فی اوقات اولها منتصف رجب الاصب المبارك من سنه سبع و ثلاثین وسبع مائة و آخرها العشرون من شعبان من السنة المذکورة والحمدلله وحده وصلوته علی نبیه وآله وفرغ من کتابته فی حرم جده الغروی علی مشرفه السلام اضعف العباد محمدبن الحسن الحسنی القمی اصلح‌الله شانه و للمؤمنین فی سنه شدیدة غالیة فی اواخر صفر تاریخ سنه خمس وعشرین وثمان مایة».

کراسه‌های آن هشت برگ است وله نشانهٔ «بو» را دارد، برگهای آغاز نسخه وانجام آن پراست از فوائد فقهی واصولی، نسخه جزو یکم است تاپایان وصیت.

۲۵س ق ۱۱×۱۸/۵ ـ ۱۶۴ گ ۱۸×۲۷ ـ کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج مشکی ضربی‌مقوایی.

قواعد الاحکام

ازعلامهٔ حلی است.

شعرعطارآبادی درنسخهٔ ش ۱۸۵۷ (بند ۱ ص ۴۵۰)

خط علي بن هلال در ش ١٨٥٧ (بند٢ ص ٤٥٠)

اجازهٔ ابن حسام در ش ١٨٥٧ (بند٣ ص ٤٥٠)

دنبالهٔ اجازهٔ ابن‌حسام و بخط علم‌الهدی کاشانی در ش۱۸۵۷ (بند۳و۴و۵ ص۴۵۰)

اجازهٔ استرابادی در ش۱۸۵۷ (بند۶ ص۴۵۰)

اجازهٔ استرابادی در ش۱۸۵۷ (بند۷ ص۴۵۰)

اجازهٔ سمطاری در ش ۱۸۵۷ (بند۸ ص۴۵۰)

۱۸۵۸ ر

نسخ ریز سدهٔ ۱۰ ، عنوان شنگرف ، حواشی دارد بنشانهٔ «منه دام مجده» ، «منه دام ظله» و ، چهار حاشیه بخط کهنی است که گویا از خود محشی باشد .

۳۱ س ۷×۱۳/۵ ، ۲۸ گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا .

حاشية الالفية

حاشیه‌ایست بر الفیهٔ شهید بکم از سید محمد بن علی بن حسین بن ابی الحسن حسینی عاملی (ف ۱۰۶۱).

آغاز: بسمله . و به نستعین . الحمدلله حمدا كثيرا كما هو اهله ... قوله و موجبات الوضوء احد عشر ، المراد بموجبات الوضوء ما تناول الموجب للوضوء خاصة اوله مع الغسل .

انجام: و كذا الكلام فی ساير الواجبات الموسعة والله الموفق . وهذا ما اردنا املاءه على هذه الرسالة ... و فرغ من تاليفها مصنفها ... محمد بن علی بن ابی الحسین ... ضحی نهار الخميس الرابع و العشرين من شهر صفر ... سنة سبع وتسعين و تسعمائة من الهجرة ... وذلك فی المشهد الشريف مشهد سيد الشهدا خامس اصحاب العبا ... والحمدلله اولا وآخرا على كل حال (هذا آخر كلامه مدالله فی ايامه) .

۱۸۵۹ ر

نسخ بهاءالدین محمد بن محمد باقر حسینی نایینی در کاظمین و سپاهان در ۱۱۲۸ تا ع ۱۱۳۱/۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی نستعلیق ریز ، ش ۱ و ۲ در کاظمین در ع ۱۱۳۱/۲ نوشته شده و حاشیهٔ «منه ره» و «منه» دارد ، در ش ۱ تاریخ تألیف نیامده است ، ش ۳ نیز حاشیهٔ «منه» دارد .

۱۹ س ۷/۵×۱۲/۵ ، ۱۶۴ گ ۱۴×۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ حجية الاخبار والاجماع (۲ پ ـ ۴۴ ر) از محمد بن عبدالفتاح سراب تنکابنی (ف ۱۱۲۴).

۲ـ روية الهلال قبل الزوال (۴۵ پ ـ ۶۱ ر) از همین تنکابنی (ف ۱۱۲۴) در آغاز این نسخه نام مؤلف آمده ولی در انجام نیامده است .

۳ـ القول الفصل فی المسح والغسل (۶۲ پ ـ ۹۲ ر) از بهاءالدین محمد بن محمد باقر حسینی نایینی نویسندهٔ نسخهٔ ما (روضات ص ۶۵۱) در دوازده فصل . تاریخ تالیف در پایان هست ولی در نسخهٔ ما پاره شده و دیده نمیشود .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی یجازی بجنته النعیم علی مثل مسحة براس الیتیم ... اما بعد فیقول ... بهاءالدین محمد بن محمد باقر الحسینی النائینی ... ان هذا القول فصل فی حقیقتی المسح والغسل وتمیز الحق من الهزل بما هو عمدة العقل و النقل .

انجام: بل يجعل النوم رسوله مؤلفه الفقير ... بهاءالدين محمد الحسينی افاض الله عليه العلم اليقيني .

۴ـ العين فی سقی المتبايعين که تنقیح روضهٔ بهیه است (۹۳ پ ـ ۱۰۶ پ) از همین نایینی که در نیمهٔ شب ۲۲ ع ۱۱۲۸/۱ در جعفر آباد سپاهان نوشته و دو عین و پنج تنبیه دارد .

آغاز: بسمله . الحمدلله جابر الضرار بجباير الخيار و كاسر جور الشرار بعدل الخيار ... اما بعد فهذه مسئلة مهمة اضطربت فيها كلمة الائمة ولا يوجد لبنائها اساس مرصوص لعدم نص فيها على الخصوص واتفقت فيها اشارة خفية وعبارة غير جلية للشهيد الثانی ... فی الروضة البهية ولم يتفق لاحد تحقيق المسئلة وتنقيحها ولاشرح العبارة ولا تصحيحها ... ووضعت الرسالة لهذه المقالة ... وسميتها العين فی سقی المتبايعين .

انجام: وهدانا الى الصدق المحقق بنور التوفيق وقد فرغ من تسويده فی سواد

الليل ... مؤلفه ... بهاءالدين محمدالحسيني ... في منتصف الليلة الثانية والعشرين من ربيع الاول اول ربيع السنة الثانية والعشرين بعد مائة والف ... في دارهجرتي جعفرآباد من مزارع اصفهان حفظهاالله وساير بلاد الايمان من آفات الدوران وحوادث الزمان .

٥ ـ نهاية البداية لبداية الهداية (١٠٧ پ ـ ١٢٩ر) از همين نايينى و گزيده‌اى از بداية الهداية شيخ حرعاملى است در يك مقدمه و كتابهاى فقهى را دارد تا تجارت بافزوده هائى از خود او ازروى وسائل عاملى با جز آن كه نايينى در هامش نشان داده است .

آغاز: بسمله . الحمدلله على الهداية من البداية الى النهاية اما بعدفان مختصر شيخنا ... الشيخ محمدبن الحسن الحر العاملى ... المسمى ببداية الهداية مولف حسن ... فشرعت بالتماس ... محمدبن ابي الفتح الاصبهاني ... في تلخيصه و تهذيبه ... وسميته نهاية البداية لبداية النهاية .

انجام: فصل يحرم التكسب بالمحرم تجارة ... ويسقط الخيار بشرط سقوطه والتصرف (ناقص است).

٦ ـ قبالة قبلية ورسالة ارتجالية في بيان استقبال الميت وتوجيهه الى القبلة (١٣٠ پ ـ ١٣٣ پ) ازهمين نايينى درسه فصل .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذي جعل الكعبة البيت الحرام قياما للناس ... اما بعد فيقول ... بهاءالدين محمدالحسيني ... هذه قبالة قبلية ورسالة ارتجالية في بيان استقبال الميت وتوجيهه الى القبلة .

انجام: يجب بقوله لابد وقال في شرح القواعد (ناقص درفصل ٣).

٧ ـ المطرز في اللغز (١٣٤ پ ـ ١٥٥ر) از همين نايينى در دوقسم و در شوال ١١١٨ نوشته است .

آغاز: بسمله ... الحمدلله الذي خلق الانسان وعلم البيان والتبيان وهدانا الى حل شكال الاشكال ... اما بعد فيقول ... بهاءالدين محمدالحسيني ... ان اللغز قسمان بين

اهل اللسان احدهما لفظى اعرابه مشكل والاخر معنوى معناه معضل وقدجمعت طرفا وافيا ... من القسم الثانى من الالغاز في شرحي على الفوائد الصمدية في علم العربية فحلت منه محل الطراز فاردت ان اجمع شيئاً من القسم وبعض مالايتعلق بالاعراب من الثانى وسميته بالمطرز في اللغز ورتبته على قسمين: القسم فيما يتعلق بالاعراب ...

انجام: تحقيق الحق ولصابة الصواب وكتب مؤلفه ... بهاءالدين محمدبن باقر الحسيني النائيني ... في شوال لعام ثمانية عشر ومائة بعدالف ١١١٨ .

٨ ـ اجازه بملامراد كشميرى (١٥٦ر ناقص) .

٩ ـ اجازه به حاج محمودبن اميرعلى ميمدى (١٥٩ پ ناقص) .

١٠ ـ اجازهٔ مجلسى دوم به همين كشميرى مورخ ج١٠٨٦/١ درطوس (١٦١ر) .

١٨٦٠ر

نسخ مؤلف ، عنوان شنگرف ، حواشى نستعليق ، نسخه نيمهٔ دوم باب يكم است تا پايان رساله . ١٦س ٩×١٥ ، ٤٦گ ١٥×٢١ ، كاغذ سپاهانى ـ جلد تيماج تريائى .

رسالهٔ ارث

از بهاءالدين محمدبن محمدباقر حسينى نايينى .

آغاز: درام و زوجين پس جايز نبايد نقص ميراث ايشان از نصيب ادنى . صنف دويم آنكه نصيب او مختلف شود و گاه زايد و گاه ناقص شود ليكن هميشه صاحب فريضه نيست .

١٨٦١

نستعليق سدهٔ ١١ ، عنوان شنگرف ، متن زيرخط سرخ ، برگهاى آخر نونويس ، حواشى دارد ، درهامش خط شيخ ابوالقاسم گيلانى بانشانه « ا ب » نقل شده ديده ميشود ، درصفحه عنوان خط نياكان نگارندهٔ روضات ديده ميشود .

پایان رسالهٔ ارث ش ۱۸٦۰

۲۴ س، ۹/۵×۱۹/۵، ۳۳۲گ ۱۴×۲۵/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد روغنی با گل و بوته در زمینه سرخ آراسته با پیکرههای پرندگان در هر دو رو.

شرح التجرید

شرح قوشچی است بر تجرید طوسی.

۱۸٦۲،

نستعلیق سده ۱۴، عنوانها سرخ، گویا هر دو شماره بخط مؤلف است.

۱۱ س، ۹/۵×۱٦ و ۸ س، ۸×۱۴/۵، ۶۴گ ۱۳/۵×۲۲، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج قهوهای مقوایی.

مجموعه

۱ـ نفی مشس در ترجمهٔ ولتر (۶۰ ص) از اعتمادالسلطنه محمدحسین بن علی مراغی ـ درسر گذشت ولتر فیلسوف فرانسوی بنام ناصرالدین شاه و علامحسین معتمدالسلطان.

آغاز: بسمله تبارك و تعالی ـ طالب حقایق اخبار امم و دقایق اسرار حکم محب مفخم حکما و ملاذ معظم فضلا جناب شوکت نصاب معتمد السلطان و مؤتمن الخاقان آقای غلامحسین خازن و کیپ خانهٔ دولت علیهٔ ایران دام اقباله العالی.

انجام: سال عمر ولتر نود و چهار سال شمسی و سه ماه و ده روز میباشد.

۲ـ هدیة البریة فی التعرفة الولتریه (۶۷ ص) از همو که در ۱۳۰٤ درسر گذشت ولتر بنام همان دوتن ساخته است.

آغاز: ـ بسم الله تعالی: اخاك اخاك ان من لااخاله کساع الی الهیجاء بغیر سلاح این چاکر خانه زاد اعتماد ابن اعتماد حسن بن علی المراغی صانها الله عن نکبایات الاشرار.

انجام: و اگر هیچ فایدهٔ دیگر بر این عقیده مترتب نشود بهمین قناعت مینمائیم و راضی میباشیم.

۱۸۶۳ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان ونشان شنگرف ، جدول زر ولاجورد ، شکلها ودایره ها شنگرف ، نسخه تراشیدگی دارد و حك واصلاح شده ودرهامش عبارتهایی افزوده شده، نشانهٔ حواشی دربرخی جاها « منه ایده الله » است ، سرلوحی در زمینهٔ آبی و آراسته بزر درآغاز هست ، دو صفحهٔ نخستین میان سطرها زراندود ، برگهای پایان نسخه پاره ووصالی شده وبسیاری ازعبارتها رفته است، تاریخ تملك ۱۵ رجب ۱۳۱٦ و ۱۳۵۵ دارد .

۱۵س ٦/۵×۱۳/۵ ، ۳۱۱گ ۱۳×۲۲ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی مقوایی.

مفتاح الحقایق

یك دوره کلام شیعی است بفارسی دریك مقدمه وچهارباب و خاتمه ازمحمدباقر جابری نایینی مؤلف مفاتیح الحدایق ومصابیح الدقایق بعربی که این یکی را بعد ۱۰۷٦ آغاز کرده است . شعرهای مؤلف در کتاب در بسیاری از جاها آمده است . فهرست کتاب درآغاز نسخهٔ ما هست .

انجام : خاتمه ... واحادیث وارده در وصف جنت ونار . . . ومنبع عیون انهار جنت است و آمرون بمعروف (افتاده) .

۱۸۶٤ ر

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان ونشان وشکل شنگرف ، ش ۳۵۳ نشانهٔ «بلغ مقابلة» دارد . در هامش رسالهها حواشی دیده میشود با نشانهٔ «منه مدظله ، منه دام ظله العالی» پاره ای از حواشی باید از خود مؤلف رسالهها باشد، برگ آخر درجع است بفارسی و لولویش ، نسخه ازان مرتضی بن روح الامین مختاری حسینی بوده است درصفر ۱۱۱۸.

۴۰س ٦/۵×۱۳/۵ ، ۳۴۲گ ۱۳×۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی .

مجموعه

۱ـ اثبات الواجب فی اثبات الواجب (۱پ ـ ۸۸پ) از فاضل هندی بهاءالدین

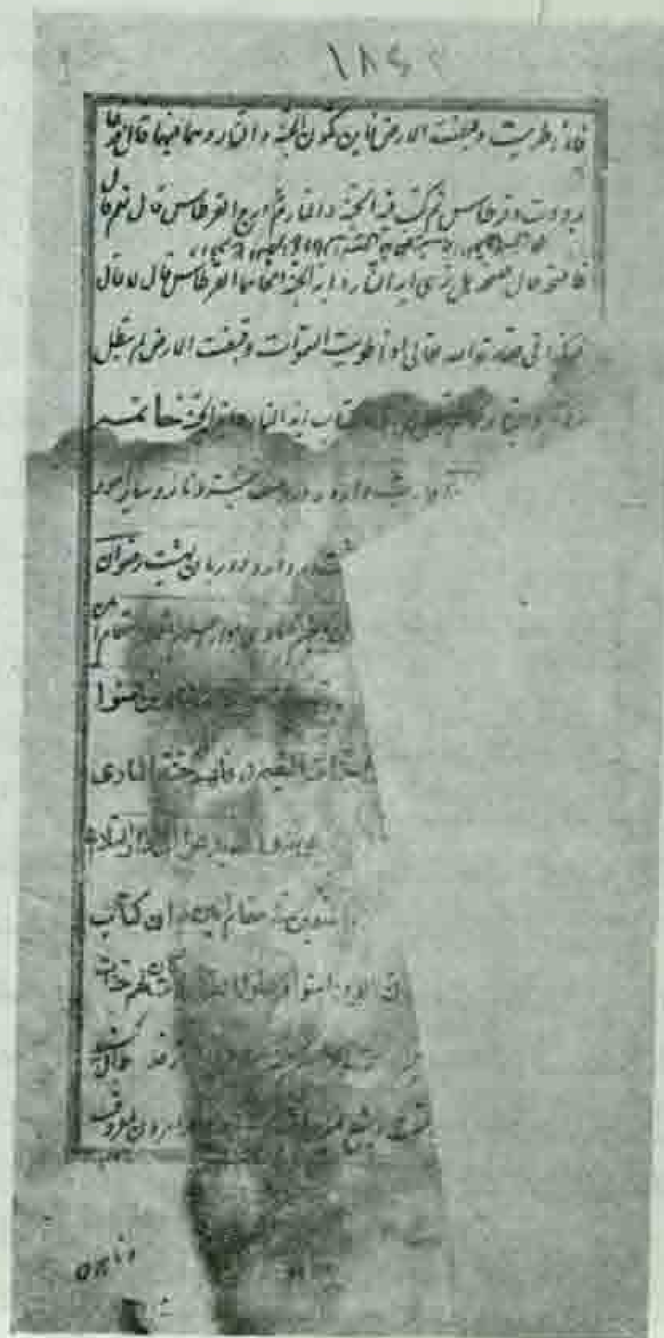
فهرست مفتاح الحقایق ش ۱۸۶۳

فهرست مفتاح الحقایق ش ۱۸۶۳

فهرست مفتاح الحقایق ش ۱۸۶۳

آغاز مفتاح الحقایق ش۱۸۶۳

پایان مفتاح الحقایق ش۱۸۶۳

محمدبن حسن سپاهانی(۱۰۶۲ـ۱۱۳۷)(۱) که در زمان شاه سلیمان صفوی در لیلة الرغائب سال ۱۰۸۰ ساخته شده است. گویا همان است که در روضات بنام «رسالة فارسية في اصول الدين سماه کلید بهشت کما فی البال» یاد شده است. رساله در دیباچه «اثبات الواجب فی اثبات الواجب» نامیده شده و در هشت مقدمه و ده مقصد است.

آغاز: بسمله. سبحان من ثبت وجوده على صفحات الليل والنهار... اما بعد فهذه خودة خريدة اولؤلؤة فريدة في اثبات اوجب مايثبت في صفحات الجنان وتدلك و جنات اللسان.

انجام: وقع الابتداء بابداع هذا الكتاب لليلة الرغايب من السنة الثمانين بعد الالف والحمدلله العالمين.

۲ـ فراح الاقتراح (۸۹ پ ـ ۱۱۱ ر) در اصول نحو است از همو ومنطق نحو است و گزیدهٔ اقتراح سیوطی وبسیار سودمند.

آغاز: بسمله. اما بعد نحو نحو حمد الحميد على الاطلاق وشكر شكور مشكور بكمال الاستحقاق... فهذه رسالة فراح الاقتراح الهادية للعقل الصراح الى اصول النحو الوضاح هذبت فيها رسالة الاقتراح التي اقترحها... جلال... الدين السيوطي... و الرسالة مترتبة على مقدمة و سبعة كتب.

انجام: وليكن هذا آخرها اردنا ان نملاء منه الاقداح من فراح الاقتراح سقى الله منه قرايح الطلاب ونفع به كل من اخطا او اصاب والحمدلله رب العالمين.

۳ـ حكمة خاقانية (۱۱۱ پ ـ ۱۶۲ پ) در سه فن: منطق وطبیعی والهی است بفارسی از همو وبدین نام برای محیی الدین محمد اورنگ زیب بهادر عالمگیر پادشاه غازی ساخته است.

آغاز: بسمله. الحمد لمن انطق الموجودات بآيات وجوب وجوده... اما بعد

۱ـ ف ۲۰۶۸ ـ مجلس ۹۷:۴.

چنین گوید راجی فضل وجود ربانی محمد مشهور به بهاء الدین اصفهانی که این رساله ایست در معرفت سه علم که ارفع وارقی وانمی واعلی واولی از جمیع علومند.

انجام: واز این معلوم شد که متصف است بجمیع صفات کمال والله اعلم بالصواب واليه الذهاب والاياب هذا آخر الكلام في ايضاح المرام و الحمدلله على التمام انه هو المفضل المنعام والحمدلله رب العالمين.

۴ـ سر التمحيص يا ملخص التلخيص (۱۶۳ ر ۱۹۳ پ) در معانی وبیان وبدیع در چهار باب از همو که در روز آدینه ۲۱ ع ۱۰۷۳/۲ در ۱۱ سالگی پس از تمحیص التلخیص بر اثر خوابی که میر سید شریف را دیده بود ساخته است. در روضات او آن یاد گردیده.

آغاز: بسمله.. الحمدلمن اودع روايع المعاني في بدايع المباني و دفن جواهر الخواص والمزايا في معجزات الفاظ المثاني... و بعد فيقول العبد الداخل في اول العقد الثاني محمدبن حسن بن محمد الاصبهاني اني كتبت رسالة تمحيص التلخيص

انجام: وقلنا في المتن هذا آخر ما اردنا في علم المعاني والبيان والبديع والحمدلله على التوفيق للختم والتتميم وقد فرغ من تأليفه يوم الجمعة الحادي والعشرين من شهر ربيع الآخر من شهور سنة الف وثلث وسبعين وانا ابن عشر سنين متوسطا في الحادية عشر والحمدلله رب العالمين.

۵ـ موضح اسرار النحو (۱۹۶ پ ـ ۲۴۱ پ) در یک مقدمه وسه باب است (تا نوع ۱۳ حروف شرط) از همو.

آغاز: بسمله الحمدلله الذي عرفنا لغة العرب ودقايقها وعلمنا معانيها وحقايقها... اما بعد فاعلموا اخواني... انه قد التمس مني بعض خلاني... ان اكتب له كتابا في علم النحو... واردت ان اسميه بعد ان اتممه بموضح اسرار النحو. مشتمل على مقدمة و ثلثة ابواب.

انجام: النوع الثالث عشر حروف الشرط وهي ثلثة... واما اما ففي للتفصيل.

۱۸۶۵/

نسخ محمد بن علی بن ناصر جیلعانی (؟) در پایان رمضان ۸۵۱ ، عنوان شنگرف، بلاغ قرائت مقابله دارد در چندجا .

۱۷س ۸/۵×۱۴ ، ۲۰۱گ ۱۴×۱۹ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سیر ضربی متوالی.

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد

شرح علامهٔ حلی است بر تجرید خواجهٔ طوسی (ف ۲۳۳۶)

۱۸۶۶/

نسخ سدهٔ ۱۱ ، حواشی نستعلیق، در صفحهٔ عنوان و هامش نسخه خط محمد جعفر بن محمد باقر شریف سبزواری دیده میشود و او گواهی میدهد که خط فاضل هندی در صفحهٔ عنوان هست، در هامش برگ دوم هم حاشیه‌ایست گویا از همین فاضل هندی و بخط او .

۱۵س ۷/۵×۱۴ ، ۳۴۴گ ۱۲/۵×۱۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی متوالی.

رؤیة الهلال

از محمد جعفر بن محمد باقر شریف سبزواری خراسانی است

بسمله : - الحمدلله المظهر للحق بقدرته والمدمر للباطل بسطوته الذی جعل الاهلة مواقیت بعض الاحکام وصیر رویتها معالم للفطر والصیام وصلی الله علی خاتم انبیائه محمد المبین للحلال والحرام وعلی اله الذین هم الهداة الی سبیل السلام (وبعد) فانی رایت من بعض فضلاء تلامذة والدی العلامة طاب ثراه رسالة منفردة قد بذل جهده فی تتمیم مرامه من المقال متعلقة علی بعض مباحث الذخیرة المنوط برؤیة الهلال قبل الزوال وبعد ذکر کلام ابی ره علی ما اختاره من الاعتبار اورد علیه وجوها من الشکوک التی لیس بزعمه منها الفرار ولما وجدت شکوکه مندفعة بالتامل الکافی فی الا... ویمکن

۸۴۸۱

[illegible] کشف المراد [illegible] ۱۸۶۵ [illegible]

التوصل بتهذيب هو مصباح الانتصار و يستغنى من لايحضره الفقيه من الاستبصار اروت ان اذكر ما خطر ببالى القاصر فى دفع ما اورده على المذهب المختار مراعيا فيه سبيل المروة والانصاف مجتنبا عن طريق البغى والاعتساف بتحرير واف وتوضيح شاف لبيان منتهى المطلب فى هذا المقام و تقرير مقنع للقدر المعتبر للارشاد الى مسالك المرام ليكون ذلك وسيلة جامعة لمعرفة مختلف بعض الاحكام وتذكرة وذكرى لمن كان له مدارك فى جمل الكلام و نسئل الله ان يجعل ذلك ذخيرة المعاد وبالله التوفيق و هو حسبى ونعم الهاد.

انجام: وفى كلامه ايضا بعض مناقشات جزئية لم يتعرض لذكرها لان المطلب معلوم (قدتم هذه الرسالة الشريفة من مؤلفات الفاضل المستجمع لقوانين الاصول والفروع مولينا محمد جعفر بن محمد باقر الشهير بالخراسانى المعروف بالسبزوارى).

۱۸۶۷ ,

نسخ سدهٔ ۱۱ ؛ عنوان و نشان شنگرف ، افتادهای صحت وسقم احاديث درهامش ديده ميشود ، حاشيهها از «اسمعيل المازندرانى عفى عنه» است كه همان خواجوئى بايد باشد ، بلاغ قرائت داره در چندجا وگويا از مجلسى باشد ، نسخه ارجمند است تا پايان جزو پنجم در تكاح .

۱۹ س، ۱۱/۵×۱۷/۵ ، ۳۶۴ گ، ۱۸/۵×۲۵ ، كاغذ سپاهانى ـ جلد تيماج سرخ مقوائى با برگردان .

تهذيب الاحكام

از شيخ طوسى است .

۱۸۶۸ ,

نسخ و نستعليق نيمهٔ نخستين سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، ش۱ بخط عبدالغفار بن محمد بن ملا يحيى رشتى است از روى نسخهٔ اصل با حواشى «منه مدظله العالى» ، «منه دام ظله العالى» ، ش۲ هم در زمان

مؤلف نوشته شده است ، ش۳ بخط بيك محمد بامراد است ، در پايان ش۱ اجازهٔ قرائت و روايت سيد داماد است بنويسندهٔ آن (۵۳ر) .

۱۸ س، ۶/۵×۱۲/۵ و ۱۲/۵×۲۳ و ۸/۵×۱۳/۵ ، ۱۳۱ گ، ۱۳×۲۰ ، كاغذ سپاهانى ـ جلد تيماج مشكى .

مجموعه

۱ـ السبع الشداد (۱ پ ـ ۵۳ ر) از ميرداماد (ش۱۸۳۷/۶) .

۲ـ المعلقات على السبع الشداد (۵۴ پ ـ ۵۸ ر) يك حاشيه است بر آن .

آغاز: بسمله . قوله و العبادة الواحدة غير متبعضة بالوجوب و الاستحباب الى آخره . اجمع العلماء و الفقهاء على ان عبادة واحدة طهارة كانت اوصلوة اوصوما اوغير ذالك لايكون بعضها واجبا و بعضها مندوبا .

انجام: و هنا لك ضرب من البسيط و التفصيل كانا قد اوردنا فى كتاب عيون المسائل (منه ادام الله علوه و ساده الافادة) .

۳ـ حاشية شرح المواقف (۵۹ پ ـ ۱۳۱ ر) از ملا ميرزا جان .

آغاز: بسمله . فعلى هذا لايكون الخ اما اولا فلان الظاهر المتبادر من قولهم مالايختص بقسم (ص۶۱ ج۲ شرح شريف بر مواقف چاپ ۱۳۲۵) .

انجام: والله اعلم بحقيقة الحال والمقال (تمت هذه النسخة المنير كه للمحقق ... المشهور فى الدوران ملا ميرزا جان ... على يد ... بيك محمد بامراد) .

۱۸۶۹ ,

نسخ على بن احمد بن سليمان بلاوى بحرانى در ۲۲ ج۲ ۱۰۹۳ ، عنوان شنگرف .

۲۰ س، ۹×۱۴ ، ۱۶۸ گ، ۱۵×۲۱ ، كاغذ فرنگى ـ جلد تيماج ترياكى ضربى مقوائى با لولا .

كشف المراد فى شرح تجريد الاعتقاد

از علامه حلى است .

۱۸۷۰ /

نسخ محمد نصیر بن شیخ امین الدین حسن نجفی در نجف روز یکشنبه ۲ ذی حجة ۱۰۹۹ ، عنوان و نشان شنگرف، جدول زر ولاجورد، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «منه» ، «منه مدظله» و با حواشی لغوی از رجی حواشی باید از مؤلف باشد ، سی و هفت جزو ویک برگ است .

نسخه در ۱۳۶۸ از آن محمد بن محمدعلی موسوی بوده وخط ومهر او در صفحهٔ عنوان هست واز آن رضایی جمال الدین موسوی در ۱۳۲۳ .

۱۴س ۷×۱۴ ، ۲۹۷گ ۱۵×۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مقوایی بیرون سرخ درون مشکی هره و زرکوب آراسته .

اللالی العبقریة فی شرح القصیدة الحمیریة

شرحی است از فاضل هندی که در روز پنجشنبه ۷ صفر ۱۰۸۹ بپایان رسانده ودرروز مولد رسول آغاز کرده بود (ش۱۵۴۳) .

آغاز: بسمله . اعلی قافیة قفوة الاقاویل وقفیة مقالة قالة الاراجیل مفتتح ناسخ الاناجیل ومختتم الدعوة فی الظل الظلیل اعنی حمد جلیل لیس کمثله جلیل .

انجام: هذا اخر ما یکب القلم متسما فعابی النادی بمجموعة متسما فی کتاب اللالی العبقریة فی شرح القصیدة الحمیریة وقد اتفق الفراغ منه یوم الخمیس سابع صفر مولد امام الجن والبشر ابی الحسن موسی الکاظم صلوات الله علیه وعلی آبائه الزهر الغرر وابنائه الائمة المعصومین اولی الایدی والبصر من عام الف وتسع وثمانین من هجرة خیر من هجر مسحور الشجر والحجر صلوات الله علیه وآله الائمة المعصومین وعترته الاخیار الطهر المیامین وقد وقع الابتداء به فی مولد الرسول الامین علیه و آله الهادین للعمین من الصلوات ما هو بهم قمین فلیهنأ کتابی شرف الطرفین وحیازة الشرفین و کتبه بانامله الجانیة الفانیة مؤلفه العاید بربه من الزبانیة محمد بن الحسن الاصبهانی المعروف ببهاء الدین شفع الله فیه نبیه وآله یوم الدین (فقد وقع الفراغ من تسوید هذه النسخة فی

اول زوال یوم الاحد ثانی شهر ذی حجة الحرام من شهور سنة تسع وتسعین بعد الف من الهجرة النبویة المصطفویة صلی الله علیه وآله علی ید اقل العباد واحوجهم الی رحمة ربه الغنی محمد نصیر بن شیخ زین الدین حسن النجفی غفر الله له ولوالدیه ولجمیع المؤمنین .

۱۸۷۱ /

نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، حواشی با نشانهٔ «نوری» که باید از ملاعلی نوری باشد و بخط او که میگوید بیشتر آنها اعتراضات بر ملا است گرچه راه حلی هم دارد ، در صفحهٔ عنوان و پشت آن شعرهایی است بخط همین محشی ، نسخه لیه کاری و گذاشته شده .

۲۰س ۱۴×۲۴ ، ۲۳۷گ ۲۲×۳۴ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج مشکی درون سرخ .

شرح الزیارة

ازشیخ احمد احسایی است .

۱۸۷۲ /

نسخ علی بن عبدعلی نجفی محاویلی در ۲۲ صفر ۱۱۲۵ - عنوان و نشان شنگرف ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «محق عفی عنه» که گویا زاده نام میرزا محمدصادق پسر مولانا محمد سراب تنکابنی (روضات ص ۵۳۶) باشد وخط او است که در صفحهٔ عنوان دیده میشود ودر آنجا یادداشت تاریخ سفر از ۱۱ ذی قعدة ۱۱۳۱ تا ۱۵ رجب ۱۰۴۲ دیده میشود ، نیز چند تاریخ عربی هست وتاریخ ۱۱۳۶ تا ۱۱۳۹ که همه باید بخط او باشد ، نسخه در ۱۳۰۱ وقف شده است .

۱۸س ۱۱×۱۸ ، ۱۵۸گ ۱۸×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ .

بحار الانوار

ازمجلسی دوم است واین نسخه شامل زیارات امام موسی ومحمد بن علی (کاظمین) است که در برگشت از حج در شب مبعث ۲۷ رجب ۱۰۸۱ ساخته است .

۱۸۷۳ ر

نسخ محمد بن طولون در ۲۲ محرم ۸۷۰ در ش ۱ از روی نسخهٔ علی بن محمد بن یونس بیاضی مورخ چاشت روز دوشنبه ۲۳ محرم ۸۴۰ که از روی نسخهٔ مغلوطی نوشته و پاره‌ای از مطالب را هم الداخته بود؛ ش ۲ هم بهمین خط است. عنوان شنگرفی، حواشی‌دار، در پایان ش ۱ اجازه‌ایست از حسن بن علی حائلی مورخ ۱۵ محرم ۱۰۴۱ و بلاغ قرائت بخط او.

درصفحهٔ عنوان شعرهایی است و اثری از علی بن محمد بن یونس بیاضی.

۱۸ س ـ ۹/۵×۱۴ ، ۱۴٫۵×۱۹ ، ۳۴گ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

مجموعه

۱ ـ النتایج الالهیة فی شرح الکافیة البدیعیة فی مدح خیر البریة (۱پ ـ ۲۶پ)

که شرحی است از ابن ابی سرایا صفی الدین عبدالعزیز بن سرایای حلی (۶۷۷ـ۷۵۰) بر ارجوزهٔ بدیعیهٔ خویش در ۱۴۵ بیت شامل ۱۵۱ نوع بدیع (ذریعه ۳:۷۶ـ صفی الدین الحلی تألیف جواد احمد علوش چاپ بغداد در ۱۳۷۶ ص ۲۹۰) تاریخ فن بدیع در دیباچه هست.

آغاز نظم:

ان جئت سلعا فسل عن جیرة العلم

و اقرا السلام علی عرب بذی سلم

انجام:

فان سعدت فمدحی فیك موجبه

و ان شقیت فذنبی موجب النقم

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی خلق لنا سحر البیان و جعل تکمیه بالعقول مشاهدا بالعیان ... و بعد فان احق العلوم بالتعلیم ... فهم ما انزل فی الذکر الحکیم ... ولاسبیل الی ذلك الابعد علمی البلاغة و البدیع

پایان النتایج الالهیة ش ۱۸۷۳/۱

انجام: وهذا آخر الانواع المذکورة بعدختام القصیدة و الحمد لواهب العقل وحده وصلواته علی محمد وآله وصحبه وجنده

... و اما القول انه اتفق فراغی عنها ضحوة السبت لاثنی و عشرین خلت من محرم ایضا من شهور سنة سبعین وثمان مائة و کتب الفقیر الی الله تعالی محمد المؤذن حامدا ومصلیا ... ونعم الوکیل.

۲ـ جنگ نظم ونثر : بخشهایی از احتجاج طبرسی (۲۷ ر ـ ۳۰ ر) ـ شعرهایی بعربی (۳۰ روپ) ـ گزیده‌ای از المدهش ابن جوزی (۳۱ر ـ ۳٤ر) ـ شعرهایی از ابن جوزی وامرء القیس وفارابی (۳٤و۳۵) ـ قصیدهٔ عینیهٔ ابن‌سینا (۳۵روپ) ـ شعرهای سهروردی (۳٦ر) ـ گفتگوی فخر رازی و نجم الدین الدین رازی در بارهٔ خداشناسی (۳٦ر) همانکه در (ف۲۹٦) یادشده است ـ جدول طرفة الطرفا فی تاریخ الخلفا (۳٦پ) وقصیده‌ای بعربی دربارهٔ چهار خلیفهٔ نخستین وستایش از آنها بنظم وستایشی بنظم از عمر وعلی وروبهم میشود چهارقصیده (۳۷ر ـ ٤۰پ) نظمی در «ذکر بحور الشعر الستة عشر» (٤۰پ) فرایدی از دیوان صفی الدین حلی (٤۱ر ـ ٤٤پ) درپایان (٤٤پ) نیایش ابن‌سینا است (ف۲۱۲ص۳).

۱۸۷٤ر

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، نشان شنگرف ، دیباچه چاپ سنگی ۱۳۱۰ ق را ندارد وتا ص۳۳۵ چاپی است ویك صفحه وبیش را ندارد ، حواشی دارد برخی بانشانهٔ «منه دام ظله العالی» ، «منه مدظله العالی» درصفحهٔ عنوان خط وفهرست بدینگونه : «صاحبه ومالکه جمال الدین محمد» .

۲۰س ۱۱٫۵×۱۷۵ ، ۲۲۵گ ۱۸×۲٤٫۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مشارق الشموس فی شرح الدروس

شرح آقا حسین خوانساری است بردروس شهید یکم (ف ۱۸۷۷).

۱۸۷۵ر

نستعلیق اصل محشی ، حواشی «منه» دارد.

۱۲س ۸×۱۳ ، ۲۷٦گ ۱۲×۲۲ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی .

مصابیح القدس وقنادیل الانس

حواشی ومعلقات احمد بن زین العابدین علوی عاملی است بر امور عامهٔ حواشی قدیمهٔ گویا از جلال دوانی که درزمان شاه عباس صفوی در ۱۰۲۲ ساخته است

۱۸۷٦ر

نستعلیق ابوالقاسم بن محمد بن میرزاعلی گلپایگانی دردور شنبه دهٔ بازپسین ماه رمضان سال ۱۰۴۳ درمدرسهٔ شیخ لطف‌الله درسپاهان ، باحواشی بخط او بانشانهٔ «عمه» (= عمیدالدین) وزرق ار ، عنوان شنگرف .

۹س ۴٫۵×۱۱٫۵ ، ۱۵۰گ ۱۰×۱۷ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی با لولا .

تهذیب الوصول الی علم الاصول

از علامهٔ حلی است.

۱۸۷۷ر

نستعلیق مؤلف ، عنوان ونرجمه‌ها شنگرف ، حواشی بانشانهٔ «منه» ، نسخه در ۱۳۰۸ از آن ابوالحسن حسینی خاتون آبادی بوده است ، یادداشت تاریخ تولد ۱۲۷۹ دارد.

۱۵س ۸×۱۴ ، ۳۲۴گ ۱۵×۲۴ ، کاغذ سپاهانی رنگارنگ ـ جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی کناره خالی.

ریاض المجتهدین

ازمحمد رضی مستوفی رضی الدین محمد بن محمد شفیع است بفارسی در یك مقدمه

آغاز مصابیح القدس ش۱۸۷۵

پایان مصابیح القدس ش ۱۸۷۵

درچهارشمیمه وسپس ۵ روضه : نخستین در سه نهر دومی در سه شجره سومی در سه قطعه چهارمی سه خیابان پنجمی سه گلبن . فهرست مطلبها در دیباچه هست و دعاها ترجمه شده و کتاب در « الصلوات الليلية والعبادات السرية » است وآن رادرسپاهان درپامداد روز یکشنبه ۲۷ج۱۰۷۹/۲ ساخته است (ذریعه ۱۱: ۳۳۵).

آغاز: لوامع سواطع حمد وثنایی که درمصباح سویدای معارف نما از جارحهٔ دل حق ... مشعله افروزان شبستان ایمان ... ومتلالی گشت .

انجام: وقع الفراغ عن رسمه و تحريره و رشقه و تسطيره و كتبه و تسويده صبيحة يوم الاحد السابع والعشرين من جمادى الآخرة لحجة تسع و سبعين و الف . . . بمحروسة اصبهان ... نامقه ومسوده مؤلفه ... الشهير برضى الدين محمدبن محمدشفيع .. و مسلما على آله واولاده الطاهرين المعصومين و العاقبة للمتقين .

۱۸۷۸ /

نسخ شب دوشنبه ۲۷ع۱۰۹۶/۱ عنوان شنگرف در ش ۱ ، نستعلیق چلیپا از محمدزمان بن جالی ... طباطبایی درروز ۲۵ شعبان ۱۱۲۰ باحاشیهٔ «منه» در ش ۲ .

۲۳س ۷×۱۳/۵ وچلیپا ۷×۱۲ ، ۱۶۰گ ۱۲×۱۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی .

مجموعه

۱ـ المعارف یا اصول الدین (۲پ - ۱۴۶ ر) از فیض کاشانی و گزیدهٔ ازعلم الیقین او است در چهار مقصد .

۲ـ اثبات الواجب (۱۴۷ پ - ۱۶۰ ر) از محمدبن عبدالفتاح سراب تنکابنی .

آغاز: هو . بسمله . الحمدلله الذى ابان ما يجب معرفته من وجوده و صفاته لارباب العقل و النهى بالدلايل اليقينية و البراهين القاطعة ... فيقول ... محمدبن عبدالفتاح التنكابنى انى كنت قد ذكرت فى سالف الزمان برهان اثبات الصانع فى

كتاب الفقه فى اصول الدين .. وظهرلى بعد مضى مدة من تاليفه اصل متين ... فخطر ... ان اؤلف رسالة فى تأسيس هذا الاصل وبيان بعض فروعاته .

انجام: اوالى بعض الكتب المعتبرة المدونة فى هذا المطلب .

۱۸۷۹ /

نسخ روز سه شنبه ۳ ذی قعده ۸۱۳ درمدرسهٔ زینیهٔ حلهٔ سیفیه ، عنوان شنگرف در ش ۱ ش ۲ هم بهمین خط است و تا باب ۴ قسم ۳ واندکی از فصل ۶ را دارد و ناقص است ، در صفحهٔ عنوان ش ۱ «اطال عمره» آمده چون نسخه درزمان ابن فهد نوشته شده است .

۱۹س ۸/۵×۱۲ ، ۱۵۸گ ۱۴×۱۸ ، کاغذ سمرقندی نخودی - جلد مقوا عطف میشن .

مجموعه

۱ـ عدة الداعى ونجاح الساعى (۲ پ - ۱۵۳ ر) از ابن فهد حلی در گذشتهٔ ۸۴۱ درشب دوشنبه ۱۶ج۸۰۱/۱ .

۲ـ آداب الداعى (۱۵۳پ - ۱۵۸پ) که گزیده‌ایست از همین عدة الداعى گویا از همو .

آغاز: بسمله . رب يسر واعن الحمدلله موضح الرشاد و مرشد العباد ... وبعد فهذه نبذة تشتمل على ما لابد منه من آداب الداعى اختصرها من كتاب العدة و فيها ابواب .

انجام: فصل وان كان الوقت عليك ضيقا .. اناالذى اذاتاملت حسناتى (افتاده درفصل ۶ قسم ۲ باب ۳)

۱۸۸۰ /

نسخ محمدبن الحسين بن محمد درهرات درشب دوشنبه ذی حجهٔ ۸۲۲ در ش ۱ درشت تر ، عنوان مشکی درشت باشنگرف، تاریخ روزچهارشنبه ۷ ذی قعده ۸۱۶ درپایان قسم یکم ش ۳ گ۱۹۹پ دیده میشود

و در پایان همین شماره هم تاریخ هست و خوانده نمیشود ، ش۴ مقابله و تصحیح شده ، همهٔ شماره‌ها بیک خط است .

۱۴س=۷/۵×۱۴ (ش۱) و ۲۲س=۸/۵×۱۴/۵ (دیگر شماره‌ها) ، ۳۶۱گ ۱۳×۲۲ ، کاغذ سمرقندی- جلد تیماج قهوه‌ای سیر ضربی متوالی آراسته .

مجموعه

۱ـ منازل السائرین (۳پ ـ ٤٤پ) از خواجه عبدالله انصاری با حواشی کاشانی و تلمسانی .

۲ـ شرح منازل السائرین (٤٥ ر ـ ۱٦۷ ر) از مولی عبدالرزاق کاشانی .

۳ـ اصطلاحات الصوفیة (۱٦۸ پ ـ ۲۲۳ ر) از همین کاشانی و هر دو قسم در آن هست .

٤ـ اعلام الهدی و عقیدة ارباب التقی (۲۲٤ پ ـ ۲۳۹ پ) از شیخ شهاب الدین سهروردی صوفی (فهرست ادبیات ص۳۲) .

٥ـ الوصیة (۲۳۹ پ ـ ۲٤۰ پ) از شیخ سهروردی عارف (ف۶٥۰ش۲) .

٦ـ مقالة فی السلوك (۲٤۱ ر) از همو .

آغاز: بسمله سبحانه و من مقالاته ایضا قدس الله روحه العزیز ایها العبد الصالح المتطلع الی احوال الصالحین المتشوق الی سلوك طریقهم .

انجام: فی ادنی ساعتك والله تعالی الموفق المعین .

۷ـ مقالة فی الوصیة (۲٤۱ پ ـ ۲٤۲ ر) از همو .

آغاز: بسمله تعالی . و من مقالاته ایضا رحمه الله استوصاء بعض الفقراء قال رضی الله عنه : الوصیة اولا بملازمة التقوی و هی وصیة الله تعالی لعباده .

انجام: معانا محفوظا والله یتولی الصالحین .

۸ـ مقالة فی التفسیر (۲٤۲ ر ـ ۲٤۳ ر) از همو .

آغاز: و من مقالاته قدس سره فی قوله تعالی نحن نقص علیکم احسن القصص الآیة ، القاری اذا تلا القرآن حق تلاوته فکان جمیعه احسن القصص

انجام: و هذا من احسن ما یقال فی هذا المعنی و اعز مشروح فیه والله تعالی اعلم .

۹ـ السیر و السلوك و شرح نعمة الفقر (۲٤۳ پ ـ ۲٥۰ ر) گویا از سهروردی و در هشت فصل ۱ـ نعت الفقیر السالك ۲ـ علامة محبة الله ۳ـ حقیقة دخول الفقیر فی الخلوة و شرح آدابها ٤ـ معرفة النفس ٥ـ نصیحة الفقیر ٦ـ تفضیل الفقیر علی ماسواه ۷ـ صفة الدنیا و حقیقتها ۸ـ صفة طریقة الله .

آغاز: بسمله و علیه نتوکل . الحمد لله الذی یعلم مکاییل البحار و مثاقیل الجبال ... سألتنی وفقك الله عن شرح بعض ما اعطانی الله تعالی من نعمة الفقر .

انجام: و ماسواه میت ثم قال الشیخ لنفسی انشدت فی وصف حالی و زیدت مقالی .

هذه الابیات: نصیحتکم یا اخوتی کلکم

لا تنظروا فی زی تلبیسی

نفسی ابلیس فجربتها

تعوذوا من شر ابلیسی

تمت الرسالة والحمد لله رب العالمین ... و صحبه اجمعین آمین آمین

۱۰ـ رسالة العقاید (۲٥۰ پ ـ ۲٥۲ پ) از ابن خفیف شیرازی که در ص۲۸٤ ـ ۳۰۸ سیرت ابن خفیف بچاپ رسیده است .

۱۱ـ رسالة العقاید (۲٥۳ پ ـ ۲٥٦ ر) از شیخ ابواسحق کازرونی که ترجمهٔ گسترده‌ای از آن در فردوس المرشدیه باب ۳۱ آمده است

آغاز: بسمله . الحمد لله المحمود علی فعاله ... اما بعد فقد بلغنی ان الاخوان یؤثرون ان اعرفهم جملا مما اتفق اهل السنة علی اعتقاده و انقرض به اهل العصور و اجمع علیه اصحاب الحدیث قرنا بعد قرن .

انجام: و باجماع الامة والائمة المهتدیة وفقنا الله الاقتداء بهم والتمسك بحبلهم

الله الحنان المنان (ثم اعتقاد الشيخ العالم العارف الامام المرشد ابی اسحق ابراهيم بن شهريار رضی الله وارضاه).

١٢ـ السير والسلوك (٢٥٦ پ ـ ٢٥٧ پ) از ابن خفيف شيرازی که در ص ٢٧٤ـ ٢٨٣ سيرت ابن خفيف ديده ميشود.

١٣ـ الاصول العشرة (٢٥٨ ر ـ ٢٦٠ ر) از نجم الدين طامة الكبرى در باره اقرب الطرق الی الله.

١٨٨١ ر

نسخ ابراهيم بن زين العابدين حسينی مازندرانی در ليلة روز شنبه ٢٠ صفر ١٠٣١، عنوان و نشان شنگرف، جدول زر و لاجورد، با دو سرلوح زر و لاجورد و شنگرف، و صفحهٔ آغاز زر و تکملاميان سطرها زراندود، مقابله و تصحيح شده در روز دوشنبه ٢٣ رمضان ١١٢٨، گويا از روی نسخهٔ خط حسين بن حسن بن حسين رازی مورخ روز پنجشنبه اواخر ج ٥٩٤/١ نوشته شده است، حواشی پنج ريزترو فهرست در آغاز نسخه هست، شمارهٔ مجلسها در هامش، نسخه تا مجلس ٨٣ است که آخرين مجلس املای سيد بوده و پس از آن بجع رفته است، تکمله (مسائل سلاريه) در آغاز نسخه و مورخ روز دوشنبه ٣ رمضان ١٠٦٩، نسخه از آن محمد شريف بن محمد رضای لاهيجانی بوده است.

٩ س ١٠×٢٠، ٢٥٧ گ ١٩×٢٩، کاغذ سپاهانی ـ جلد تيماج زرکوب طوبای دارای زرد و خاکستری.

غرر الفوائد و درر القلائد

امالی سيد مرتضی علم الهدی موسوی بغدادی است.

١٨٨٢ ر

نسخ محمد صالح بن حاجی ملاقاسم در ١٠٦٧، عنوان شنگرف.

٢٣ س ١٢×١٩، ٣١٠ گ ٢٠×٣١، کاغذ فرنگی ـ جلد تيماج حنائی ضربی طوبائی.

التفسير

از علی بن ابراهيم قمی است (ف ١٢٢٩).

١٨٨٣ ر

نستعليق سدهٔ ١٠، عنوان و رشت و زمينهٔ زر يا شنگرف، در پايان نسخه از تقليت رحل در شب دوشنبه ٣ ج ٨٦٧/١ ياد شده است، در پايان يادداشتی است از عبدالله منشی طبری که نسخه را در تهران بسال ١٣٦١ خريده است.

٢١ س ١٢/٥×٢٢، ١٣١ گ ١٦×٢٥، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

مجموعه

١ـ ديوان (١ پ ـ ١٠٧ پ) از مجير الدين بيلقانی.

٢ـ ديوان (١ پ ـ ٥٧ ر هامش) از اثير الدين اومانی.

٣ـ ديوان (٥٧ ر ـ ١٢١ ر هامش) از ظهير فاريابی.

٤ـ جنگ شعر های کمال اصفهانی، انوری، فلکی شروانی، اديب صابر (١٠٨ پ ـ ١٢٠ پ متن).

١٨٨٤ ر

نسخ عبداللطيف بن محمد بن محمد بن ظريف در روز ٧ شوال ١٠٦٨ (پايان جلد ١١)، عنوان و نشان شنگرف، سرلوح زرين در آغاز، تاريخ ١٠٧٨ بر صفحهٔ عنوان هست، نسخه بدستور مولی احمد افندی بوسنا زاده قاضی قسطنطنيه نوشته شده است.

٣١ س ١٠×٢١، ٢٧٢ گ ١٨×٣٠، کاغذ فرنگی ـ جلد تيماج مشکی ضربی طوبائی.

محاضرات الادباء و محاورات الشعراء و البلغاء

از راغب اصفهانی دانشمند آغاز سدهٔ پنجم (٤٠٠ تا ٥٠٠) است (يادداشتهای قزوينی ٤:٢ـ١٥ ـ چلبی ٣٨٩:٢ ـ معجم المطبوعات ص ٩٢١).

۱۸۸۵ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ازمیدعلی حسینی گلپاری بامهر ۱۱۰۵ درصفحهٔ عنوان، عنوان ونشان ورقم و جدول شنگرف، حاشیه دارد. برخی باشانهٔ «بیرجندی».

۲۱س ۱۴×۱۹، ۱۹۶گ ۱۹×۲۵، کاغذ سپاهانی = جلد تیماج سرخ ضربی.

زیج گورگانی

ازالغ بیك است (ف ۸۹۱).

۱۸۸۶

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان و رقم وشکل شنگرف، جای برخی ازشکلها سپیدمانده است.

۲۱س ۱۴×۱۸، ۱۱۱گ ۱۹×۲۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی رورو.

تحریر المجسطی

ازخواجهٔ طوسی است.

۱۸۸۷ ر

نسخ ومقابله شده در روز پنجشنبه ع ۸۴۴/۲، عنوان «قوله» شنگرف، حواشی دارد، صفحهٔ یکم نونویس.

۳۳×۱۰×۱۷، ۱۹۵گ ۱۵×۲۴، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی گردخانی.

شرح مفتاح العلوم

شرح سعد تفتازانی است برقسم سوم مفتاح العلوم سکاکی (مجلس ۳۴۵:٤ ـ طوس ۶۳:۳).

آغاز: خیرخبر توشح به صدرالکلام واحسن حدیث یرشح لمقتضی المقام حمد الله الذی خلق الانسان.

انجام: الحمدلله علی کل حال وعلی رسوله محمد قامع الضلال الصلوة وعلی آله وصحبه خیرصحب وآل.

۱۸۸۸ ر

نسخ کهن ۹، افتادهٔ بلاغ دارد، بلاغ قرائت وسماع مصنف هم در پایان آن دیده میشود؟ مظفربن ابی‌اسحق عمروارالفهٔ نسخه بوده وخط او درصفحهٔ عنوان هست.

۲۳س ۱۱×۱۷، ۱۰۷گ ۱۳×۱۹٫۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی فرسوده مقوایی.

المجالس

شیخ احمد غزالی درگذشتهٔ ۵۲۰ را وعظها وپندها است که دربغداد املانموده وصاعدبن فارس لبان درهمین شهربخط خود گردآوری کرده وو۸۳مجلس سی وسه مجلس میشود دردومجلد یا چهارمجلد (چلبی ۳۷۸:۲ ـ سبکی ٥٤:٤).

نسخهٔ ما گویا ازاونباشد چه درآن چنانکه خواهیم دید ازعبدالوهاب شاگرد ابی‌عبدالله یاد شده است واوشاید همان ابوزرعه عبدالوهاب بن محمدبن ایوب اردبیلی شاگرد شیخ کبیر ابی‌عبدالله محمدبن خفیف که در ٤۱۵ درگذشت باشد[1].

در کتاب که بیش از ۳۶مجلس تفسیرعرفانی دارد روایاتی ازعلی وبسیاری ازصادق وشعری ازاودرآخرمجلس۹فصل التبکیة دیده میشود

درمجلس ۱۸ فصل النکت والاشارات دارد: «استاد ابی‌حق».

درمجلس ۳۱ فصل النکت و الاشارات: «الامام ابی عبدالله، شیخنا ابا عبدالله رحمه‌الله ودیایوسته»

۱ـ شدالازار ۲۲۳ ـ انساب سمعانی ۲٤ پ ـ شیرازنامه ۱۰۳ـ نفحات الانس ۲۹٤ـ فارسنامهٔ ناصری ۲، ۱۵۷ـ آثار العجم ٤۶۳ـ طرایق الحقایق ۲: ۲۲۱ـ دانشمندان آذربایجان ۲۳.

درمجلس ۱۳ فصل التبکیة دارد : «ابوعبدالله».

درمجلس ۱۹ فصل النکت والاشارات : «شاذباش، نوش‌خور».

مؤلف درمجلس ۲۸ دردوجادرفصل البساط وفصل الاخبار والحکایات از «کتاب السؤات» خود یادمیکند. درآغاز پاره‌ای ازمجالس مانند ۳۱ دارد : «اعلم ایدك‌الله» یا «اعلم» ولی درمجلس ۱۸ ومجالس دیگر دارد «قال رحمه‌الله اعلم» درآغاز مجلس ۳۰ آمده : «قال الاستاد الامام رحمه‌الله اعلم» درآغازمجلس‌های ۳۳و۳٤و۳۵ و۳٦ دارد : «قال الاستاذ عبدالوهاب رضی‌الله عنه (رحمه‌الله) اعلم».

شماره آیات را خود مفسر معین میکند و خود او در هرمجلس میگوید که ازآغاز سوره تا این آیه چندآیت است.

فهرست مجالس :

۱ـ ولما جاء موسی لمیقاتنا (اعراف۱٤۳).

۲ـ واذاخذ ربك من بنی آدم (اعراف ۱۲۱).

دنبالهٔ فصل الاحکام والحقایق این مجلس وفصلهای دیگر آن وتا آغاز فصل الاخبار والحکایات مجلس سوم (میان برگهای ۹و۱۰) افتاده است.

۳ـ خذالعفو (اعراف۱۹۹).

٤ـ یاایها الذین آمنو ان کثیرا من الاحبار والرهبان (برائة۳٤).

۵ـ ان عدة الشهور عندالله (برائة ۳٦).

٦ـ وآخرون اعترفوا (برائة ۱۰۳).

۷ـ ان‌الله اشتری من المؤمنین انفسهم (برائة ۱۱۱).

۸ـ وبشر الذین آمنوا ان لهم قدم صدق عندربهم (یونس۲).

۹ـ انما مثل الحیوة الدنیا (یونس۲۳).

۱۰ـ والله یدعوا الی دار السلام (یونس۲٤).

۱۱ـ قل بفضل الله وبرحمته (یونس۵۷).

۱۲ـ ومامن دابة فی الارض الاعلی‌الله رزقها (هود۵)

۱۳ـ لقد کان فی یوسف واخوته (یوسف٦).

۱٤ـ ولقدهمت وهم بها (یوسف۲۳).

۱۵ـ انزل من السماء ماء فسالت اودیة (رعد۱٦).

۱٦ـ الذین آمنوا وتطمئن قلوبهم بذکر الله (رعد ۲۷).

۱۷ـ یمحوالله مایشاء ویثبت (رعد ۳۸).

۱۸ـ الم تر کیف ضرب الله مثلا (ابراهیم ۲٤).

۱۹ـ یثبت‌الله الذین آمنوا بالقول الثابت (ابراهیم۲٦)

۲۰ـ ولاتحسبن‌الله غافلا (ابراهیم٤۱).

۲۱ـ یوم تبدل الارض غیر الارض (ابراهیم٤۷).

۲۲ـ وان جهنم لموعدهم اجمعین (الحجر۲۲).

۲۳ـ نبیء عبادی انی اناالغفور الرحیم (حجر ٤۸).

۲٤ـ وان تعدوا نعمة‌الله لاتحصوها (نحل۱۷).

۲۵ـ واوحی ربك الی النحل (نحل٦۷).

۲٦ـ ان‌الله یامر بالعدل والاحسان (نحل ۸۹).

۲۷ـ واوفوا بعهدالله اذاعاهدتم (نحل۹۰).

۲۸ـ سبحان الذی اسری بعبده لیلا (بنی‌اسرائیل۱).

۲۹ـ دنبالهٔ فصل النکت والاشارات مجلس پیش وهمه این مجلس بجز دوسطری ازفصل تبکیه افتاده است.

۳۰ـ وقضی ربك ان لاتعبدوا الااياه (بنی‌اسرائیل۲۲).

۳۱ـ یوم ندعوا کل اناس بامامهم (بنی‌اسرائیل۷۰).

۳۲ـ ومن اللیل فتهجد به نافلة لك (بنی‌اسرائیل۷۸).

آغاز مجالس ش۱۸۸۸

پایان مجالس ش۱۸۸۸

۳۳ـ وننزل من القرآن ماهوشفاء ورحمة (بنی اسرائیل ۸۱) .

۳۴ـ ام حسبت ان اصحاب الکهف والرقیم (کهف ۸) .

۳۵ـ واصبر نفسك مع الذین یدعون ربهم (کهف ۲۷) .

۳۶ـ المال والبنون زینة الحیوة الدنیا (کهف ۴۵) .

عنوانهادرهرمجلس :

۱ـ قوله تعالی (آیاتقرآن) ۲ـ فصل البساط (تفسیرمبسوط ووجوه احتمالات) ۳ـ فصل الاخبار والحکایات (اخبارباسنادوحکایات) ۴ـ فصل الوجوه والنظائر (معانی مختلف لغوی ونظائرآیه) ۵ـ فصل النکت والاشارات (تفسیرعرفانی) ۶ـ فصل الاحکام والحقائق (تفسیرآیات) ۷ـ فصل التبکیة (گریزمانند است) .

نسخهٔ ما از آغازافتاده ودوسطرصفحهٔ نخستین هم رفته ودرست خوانده نمیشود وچنین است :

عن ابن عباس فی قوله تعالی ولماجاء موسی لمیقاتنا ... فصل البساط ، اعلم ان الله تعالی اجاب الانبیاء فی سئوالاتهم ولم یجب اربعة منهم فی اربعة اسئولة .

انجام : امافصل التبکیة فیاویك من یفوته الباقیة الصالحة ولا یبقی له الدنیا الفانیة فهوممن خسر الدنیا والاخرة وقال یحیی عفاالله عنی عن المسیئین الیس قدفاتهم ثواب المحسنین ثم قال علی کل حال فوت الجنان اهون من مقاسات النیران نعوذبالله منها ونسأله النجاة منها آخر المجلد والحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی نبیه محمد وآله اجمعین .

۱۸۸۹

نسخ ع ۵۳۸/۱۶ ، عنوان زرشت ، نشان شنگرفی ، نسخه را مظفر بن عمر بن محمد میافارقی برای شیخ رئیس ابی الکرم بن یوسف رومی شاگرد وسعید اجل عالم اوحد شیخ الاهل علی فیلسوف نوشته است ، حواشی نسخ ریز از ... باقلم قطب ، نشان کراسه های دوبرگی تا کراسهٔ ۱۵ در نسخه دیده میشود ، سیزده برگ آغاز نونویس ، نسخه کتاب تصحیح است .

۱۷ س ۱۵×۲۸ ، ۲۳۲ گ ۲۱×۲۷ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی .

پایان قانون ابن سینا س ۱۸۸۹

القانون

از ابن سینا است .

۱۸۹۰

نسخ ۱٦ رمضان ۵۴۴ ، عنوان درشت ، دوازده برگ در آغاز نوافزوده ، بر شهاب‌الدین خوانده و تصحیح شده ، حواشی فارسی و عربی دارد ، نسخه فن ۱ تا ۵ کتاب چهارم است .

۹س ۱۱×۱۷/۵ ، ۲۲۸گ ۱۷×۲۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج از باکی ترنج مقوایی .

القانون

از ابن سینا است .

۱۸۹۱

نسخ زیبا معرب احمد بن محمد بن زیدان حسن بن علی بن العباس در روز سه‌شنبه ۲۵ محرم ۶۹۷ ، شازده برگ آغاز و چند برگ در میانه نوافزوده .

۱٦س ۷/۵×۱۱/۵ ، ۱۹۷گ ۱۳×۱۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی ترنج مقوایی .

عوارف المعارف

از شیخ شهاب‌الدین ابی حفص عمر بن محمد سهروردی (۵۳۹ ـ ٦۳۲) است

(چلبی ۲:۱۳۹ ـ معجم المطبوعات ص ۱۰٦۰) .

۱۸۹۲/

نسخ سده ۷ و ٦ ، عنوان شنگرف ، بلاغ مقابله دارد و در میانه نسخه و با اصل معتمدی در پایان ذی‌حجة ۷۰۴ مقابله شده است چنانکه در پایان نسخه آمده است ، تصحیح شده ، حواشی دارد ، نسخه از آن احمد بن خلیل در قسطنطنیه در رجب ۹۴۲ و از آن شکرالله بن فوزی افندی بوده است .

۲۳س ۱۴×۲۰ ، ۲۴۷گ ۱۹×۲۷ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی .

پایان قانون ابن سینا ش ۱۸۹۰

پایان عوارف المعارف ش ۱۸۹۱

شرح الخلاصة الالفية

شرحی است از علامه ابن ام قاسم شمس الدین حسن بن قاسم مرادی (م ۷۴۹) بر خلاصه الفیه ابن مالك (چلبی در الفیه).

آغاز: بسمله . اللهم صل علی محمد وآله . الحمدلله و الشکر له وصلواته علی خیر نبی ارسله سیدنا محمد خاتم النبیین و علی آل محمد والتابعین وبعد فهذا توضیح لمقاصد الفیة ابن مالك رحمه الله یجلو امعانیها علی طلابها ویظهر محاسنها لخطابها.

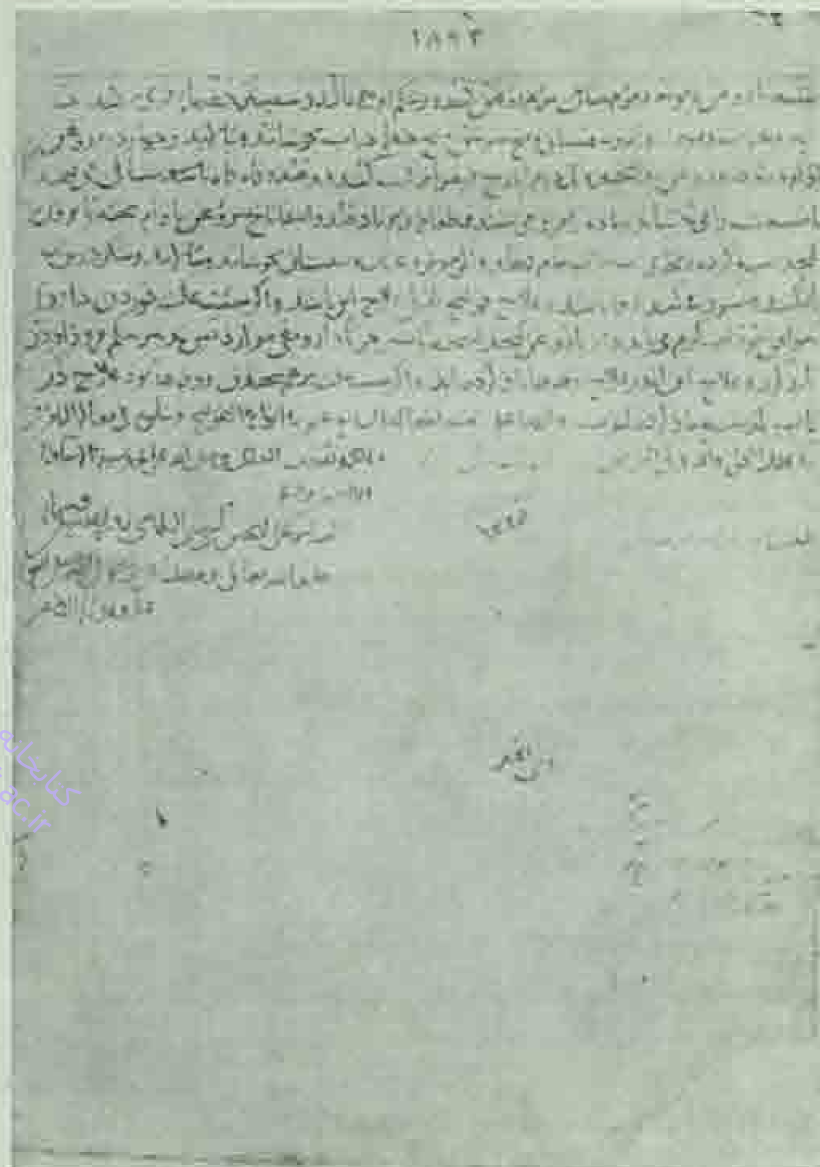
انجام: وانشدعلیها عاق باخرها طویل الشغل ثم ختم الکتاب بحمدالله والصلوة علی نبیه صلی الله علیه وسلم فقال وفاحمدالله مصلیا علی محمد خیر نبی ارسلا ـ وآله الغر الکرام البررة ـ وصحبه المنتجبین الخیرة « تم والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا محمد خاتم النبیین والکل وسائر الصالحین (بلغ مقابلة باصل معتمد فی تواریخ آخرها سلخ ذی قعدة سنة اثنتین و سبعمائة).

۱۸۹۳

نسخ ابوعلی الحسن بن ابراهیم سلماسی در ۶۳۱ ، عنوان شنگرف یا مشکی درشت و برخی بخط کوفی ، فهرست در آغاز هست ، نسخه را برای خزانة نوشروان بن مسعود بن محمد بن بهرامشاه بن داود بن منکوجك نوشته الله ، ور دایره صفحهٔ عنوان نام او هست -
نسخهٔ قسم دوم (جلد چهارم) کتاب الدر علاج بیماریها از سر تا پا است تا مقالة ۱۷ (فوتنج) -
۲۵ س ۱۹×۲۴ ، ۲۳۵ گ ۲۴×۳۲ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوا با عطف تیماج کبود

ذخیرهٔ خوارزمشاهی

از سید اسمعیل جرجانی است.

پایان ذخیرهٔ خوارزمشاهی ش ۱۸۹۳

۱۸۹۴

نسخ اسمٰعیل بن عبدالله الهمدانی در ۱۳۳۲ در ش۱، یادداشت محمد ابراهیم قزوینی در محرم ۱۳۴۱ در حواشی از آن در پایان، با عبارت «بلغ قبالا من اوله الی آخره».

نسخ محمدعلی حسینی بن مهدی در صفر ۱۳ در ش۳ ؛ نسخه در ۱۳۴۱ از آن همان قزوینی بوده است (صفحهٔ عنوان ش۱).

۲۵س، ۹/۵×۱۵ و ۱۷س، ۱۰×۱۵ ؛ ۱۵۷گ، ۱۵×۲۰ ؛ کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج لیره‌گردآن زرد و درون حنایی.

مجموعه

۱ـ زبده یا تمهیدات (۲ پ ـ ۴۸ پ) از عین‌القضات همدانی (ف۵۲۶).

۲ـ منهاج‌العابدین (۵۰ پ ـ ۱۵۶ پ) سبکی و عبید روسی و دیگران آن را از غزالی دانسته‌اند ولی ابن‌العربی در محاضرة الابرار (۱ : ۱۲۵) آن را از ابوالحسن علی مسفر سبتی پنداشته است (فهرست بوئیژ ش۶۴).

۱۸۹۵

نسخ ابو عمرو زکریای محمدی محمود کمولی قزوینی در ۹۳۹ ؛ عنوان زرشت‌تر و درهامش شنگرف.

نسخه در ۱۳۴۳ از آن سردار کابلی بوده است ؛ از «صدیح» است تا «مغیق» (جزو ۵).

۱۷س، ۱۱/۵×۱۷/۵ ؛ ۱۶۶گ، ۱۷×۲۴/۵ ؛ کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی با لولا.

الصحاح

از جوهری لغوی است.

۱۸۹۵

پایان صحاح ش ۱۸۹۵

۱۸۹۶/

نسخ عبدالمنعم بن محمد بن علی بن ابراهیم شهیر بغربیان در چاشت روز یکشنبه ۱۳ شعبان ۷۰۴ . . .وان شنگرف و زعفرانی بامشکی درشت .

۲۳ س ۱۲×۲۰ ، ۱۳۵ گ ۱۸×۲۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی .

نهج الحق و کشف الصدق

از علامهٔ حلی است (ف ۷۲۶) .

۱۸۹۷/

نسخ محمد بن احمد بن زین العابدین در سدهٔ ۸ و تاریخ راشته و پاره شده است عنوان درشت .

۱۹ س ۱۳×۱۸ ، ۱۵۲ گ ۱۸×۲۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا عطف میشن .

مطالب السؤل فی مناقب آل الرسول

از کمال الدین ابو سالم محمد بن طلحهٔ شافعی (۵۸۲ ـ ۶۵۲) که پس از زبدة المقال . . . فضائل الآل نوشته و در ۱۷ رجب ۶۵۰ در حلب بپایان رسانده است (صفحهٔ عنوان) . . .کتاب بچاپ رسیده است (چلبی ـ معجم المطبوعات ۱۴۷) .

۱۸۹۸/

نسخ محمود بن محمد بن محمود خدابادی در رمضان ۷۷۵ ، تصحیح و مقابله شده ، متن زیر خط . . .رح ، حواشی دارد ، در آغاز و انجام فوائدی نحوی است .

۳۱ س ۱۲/۵×۲۴ ، ۲۲۷ گ ۱۸×۲۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

شرح لباب الاعراب

شرحی است از رکن الدین محمد بن عثمان ورزنی خافی بر لباب الاعراب تاج الدین

پایان نهج الحق ش ۱۸۹۶

پایان شرح لباب ش ۱۸۹۸

محمدبن محمدبن احمدبن سیف‌فاضل اسفراینی در گذشتهٔ ۶۸۴ که در ۷۱۲ درشیر
بپایان رسانده است (چلبی درلباب).

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و شرایف صلواته علی سید البشر محـ
وآله الطاهرین و اصحابه المهتدین یقول .. محمدبن عثمان بن محمدابی علی الز
الزوزنی .. جمعت حواشی الامام .. تاج الملة والدین محمدبن محمدبن احمدالسـ
الاسفراینی المعروف بالفاضل . . علی کتابه المسمی باللباب و تعلیقه علیه و نز
اخری من مصنفاته کاعراب الفاتحة و غیره و من غیر مصنفاته . . . واکثر کتابی مـ
من شرح الفاضل الکامل العلامة نجم الملة والدین الرضی تغمده‌الله برضوانه للکا
والشافیة و کلماجری ذکر الشرح فالمراد شرحه

۱۸۹۹ر

نسخ سید حسین حمدانی در ۱۰۳۱، عنوان یزر یاشنگرف، جدول زر و لاجورد، ورها
دوبرگ آغازوانجام پیکرهای جانوران وعروسی نگارشده و بزرآراسته، سرلوح در زمینهٔ زرین
آراسته بشنگرف و لاجورد درآغاز، در صفحهٔ عنوان خط و مهر مورخ ۱۱۵۰ محمد شاه هندی د
میشود واو نسخه را در ۱۱۶۱ بفرزند خود محمد باقر بخشیده است و خط ومهر پسرش محمد باقر
هست، ابوالقاسم حسینی درکلکته از آقامحمد باقر صاحب تاجر شیرازی در شوال ۱۲۶۲ خریده است
۲۳۵ ص ۱۱/۵×۲۳، ۶۰۵ گ ۲۲×۳۴، کاغذ هندی ـ جلدتیماج مشکی، رکوب مقوایی.

مجالس المؤمنین

ازقاضی نورالله شوشتری است.

۱۹۰۰

نسخ ۶۵۱ در ش۲، عنوان ونشان شنگرف.
ش۱ نوشته سنهٔ ۱۰۴۹ واز پایان افتاده است
ش۲ از ثیمة دوم فصل الفروق والمغری ازباب ۴ قسم ۱ آغاز میشود.

۱۹۰۰

پایان السامی فی الاسامی ش۲/۱۹۰۰

۱۴ س ۹/۵ × ۵/ ۱۳ ، ۱۴۳ گ ۱۴×۱۹ ، كاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج لزیاکی مقوایی.

مجموعه

۱ـ كفاية الاسماء (۱ پ ـ ۶ پ) كه گویا نسخهٔ ناقص از الاسمی فی الاسماء پسر میدانی ابوسعد سعید باشد (فرهنگنامه ها س ۳۸) .

۲ـ السامی فی الاسامی (۷ ر ـ ۱۴۳ پ) از احمد بن محمد بن احمد بن ابراهیم میدانی نیشابوری در گذشتهٔ ۵۱۸ كه در ۱۴ رمضان ۴۹۷ ساخته است (فرهنگنامه‌ها س ۳۱) .

۱۹۰۱

نسخ سدهٔ ۷ ، عنوان شنگرف و زرشت ، در صفحهٔ عنوان عبارت « من كتب مولانا المتوكل على الله » دیده میشود ، نسخه در ۶۲۴ ازآن علی بن مسعود و در ۶۳۵ ازآن محمد بن عبدالله بوده است ، ۲۱ س ۱۲×۱۷ ، ۲۴ گ ۱۸×۲۷ ، كاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سبز مقوایی.

القانون

از شیخ ابوموسی عیسی بن یللبخت جزولی بربری مراكشی در گذشتهٔ ۶۱۵ در مراكش است و بنام المقدمة الجزولية خوانده میشود و شرحها بر آن نوشته‌اند (چلبی در مقدمه) از آنها دو شرح علامهٔ حلی است (خلاصه س ۲۴ـ اجازات بحار س ۳۰ و ۵۰) .

آغاز: بسمله والحمدلله وحده وصلى على محمد وآله . الكلام هو اللفظ المركب المفيد بالوضع هـ كل جنس قسم الى انواعه او الى اشخاص انواعه او نوع قسم الى اشخاصه فاسم المقسوم صادق على الانواع والاشخاص والاغليبت باقسام له .

انجام: باب من حروف التصديق والايجاب نعم ... فقلت خير اشي ، ابني من ذاك انه هـ تم كتاب القانون بحمدالله و منه فله الحمد كثيرا و صلواته على و آله و صحبه المقربين وسلامه وحسبناالله ونعم الوكيل.

صفحهٔ عنوان قانون جزولی ش ۱۹۰۱

آغاز قانون جزولی ش۱۹۰۱

پایان قانون جزولی ش۱۹۰۱

١٩٥٢/

نسخ محمد رضایی علی رضای عباسی نقاش و خوشنویس زمان شاه عباس صفوی از رمضان ۱۰۷۱ تا شب دوشنبه ج۲/۳/۱۰۷۳ ، عنوان شنگرف ، نشان زر و شنگرف ، جدول زر ولاجورد و شنگرف ، باچندین سرلوح در زمینهٔ زر و رنگارنگ ، حواشی با نشان «ص» ، «صالح» ، «ملاصالح» ، «دام ظله» = از ملا صالح مازندرانی ، کلیشهٔ یکی از حاشیه‌ها که بخط هموست در ریحانة‌الادب (۲۸۵:٦) گراورشده‌است. در دو صفحهٔ آغاز حاشیه بزر آراسته است .

درنسخه آغاز اصول کافی است تا عشرت و دعا و ایمان و کفر والذکی از حجت نیز پس از جهاد آمده است و ازفروع در آن طهور و صلوة وحج وصوم است .

۲۷س ۱۲×۲۲ ، ۴۳۰ گ ۳۱×۴۲ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج سوخت زرکوب مقوایی آراسته .

الکافی

ازابوجعفر محمدبن یعقوب کلینی است .

١٩٥٣

نسخ آغاز سال ٥٩٦ .

١٦س ١٠×١٤/٥ ، ٢٥ گ ١٥×٢١ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج سرخ مقوایی .

مجموعة کیمیائیة

بندی بنظم در آغاز هست و یك منظومه از محمدبن امیل مصری در کیمیا .

آغاز: قال الشیخ الامام الحکیم الفاضل ابو بکر محمدبن امیل المصری رحمة‌الله علیه .

اثارالبین وجدك والحنینا	عشیة ودع المتحملونیا
فابدا دمع عینك کل وجد	کتمت مخافة الرقباء حینا

انجام :

من‌الحکم‌التی‌ملکه ملوك	ملوك‌الارض عنهم عاجزینا

سپس چند منظومهٔ دیگر بقافیه قاف و کاف و لام ومیم و نون و واو و ها و یا بدینگونه :

١ـ **آغاز:**

ایها الطالب الـذی هام فیها تعشقا

هذه الغولة التی لا یخیب المخرقا

انجام :

مثلها ینبغی لها ان تضاقا و تعشقا

بنت ستین بعد ها سنة کاعب اللقا

٢ـ حرف الکاف ، **آغاز:**

بسیناء شمس یبهر الشمس والکا

کما یبهر البدر النجوم الشوابکا

لها جد لوتوقد النار حقبة

علیه لما نادی من الکبوب مالکا

انجام :

اذا رامه ذو حکمة کان واقداً

و ان امه ذو عزة کان شایکاً

لقد بارك الرحمن فیها فحق ان

یصلی علیها دایماً و تبارکا

٣ـ حرف اللام

آغاز:

خلقت امرأ لا اخلط الجد بالهزل

ولا اتخطی القول الا الی الفعل

ولا یتخطا بنی الی السرد همتی

ولایر دهینی حب نعم ولا جمل

انجام:

فصته یصنك الله ان نلت علمه

عن الفاجر المحتال والكافر النذل

ولا تطع العذال فیه فانما

یطیب الهوی فی کثرة اللوم والعذل

۴ـ حرف المیم:

آغاز:

لعمرك ما لیل المجد بنایم

ولا یومه فیما یسؤوم بصایم

فلا ترج بالراحات عالت طالب

فما نال منها طایل غیر حایم

آغاز:

و اوبر شیطابیل من حوله

یردد انفاسا لمعطش راغم

فهذا علی الاجمال تدبیرادم

باوضح ایجاز لا فصح ناظم

۵ـ حرف النون:

آغاز:

ان کنت تبغی الفوز بالامن

فرکب الزیبق بالدهن

ولیك دهناً خالصاً ظاهراً

من شایب الكدرة و الا فن

انجام:

یا لك من طائرة مالها

غیر رمادا الریش من رکن

کانت لنا بیضاً فصارت

فتی یزید فی الجود علی معن

۶ـ حرف الواو:

آغاز:

اخلط مهما شئت لذی ام خالد

کانی خلی من محبتها خلیو

انجام:

و ما بین قولی حاجبیك هاربا

باقرب مما طال سفلیه العلو

۷ـ حرف الهاء:

آغاز:

حجارتنا فی اللون یشبه غیرها

و لكنها فی فعلها ما لها شبه

انجام:

لظاهره مرای قبیح و انه

علی قبحه من حسنه كله وجه

۸ـ حرف الهاء ایضاً:

آغاز:

ینال الفتی بالجد ما یتمناه

و یدرکه بالحر ما یتوفاه

انجام :

ولا يعتصم مما عشت الابحلـه

فمن يعتصم بـالله مولاه نجاه

۹ـ حرف الياء

آغاز:

اقول لقوم تاهياً حين اعرضوا

عن الذهب المحفور لو تقع النهى

انجام :

ولا يولن فيه فقيراً قالهم

يقولون في الامثال ليس له راى

۱۰ـ حرف الياء ايضاً:

آغاز:

اذا كنت من سر الجواهر خاليا

مما انت سر الصناعة حاليا

انجام :

والا فلا ترفع بها فهي روضة

قد امتلات للواردين افا عيا

(تمت بحمدالله تعالى .... وسلم).

۱۹۰۴

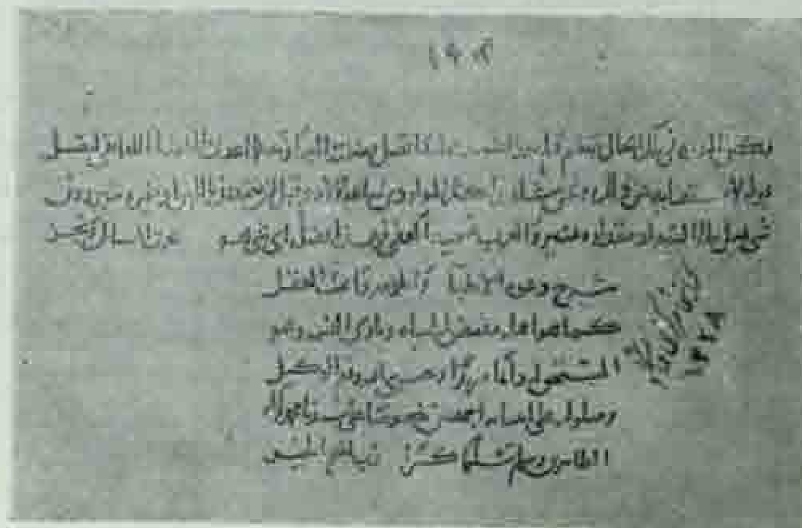
نسخ سدهٔ ۷ ؛ عنوان درشت.

۲۷ س ۱۲×۱۹ ؛ ۱۴×۱۸/۳ ، ۲۵× ؛ کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

شرح دعوة الاطباء

شرحی است از ابن البردی (اثردی) علی بن هبة الله بن علی بغدادی بر دعوة الاطباء ابن بطلان ابو الحسن یوانیس مختار بن حسن بن سعدون بن عبدون نصرانی بغدادی که بساخت کلیله ودمنه و در ۱۲ قسم است. او آن را در دیر قسطنطین بیرون قسطنطنیه در ۴۵۰ ساخته است. همین متن درمصر بچاپ رسیده است. شرح بروش پرسش و پاسخ در مسائل: طباعی (۸) و کحالی (۳) وجرائحی (۴) وفصد (۸) وصیدلانی ومسئله‌های دیگر (رویهم ۱۹) ودر ۵۰۷ ساخته شده است (چلبی ۱:۴۹۳) نسخهٔ ما هم بهمین روش و باید از ابن البردی باشد.

شارح شرح را برای ابی العلاء محفوظ ساخته است (خزرجی ۱:۲۷۶ و ۲۹۷).

پایان شرح دعوة الاطباء ش ۱۹۰۴

آغاز شرح دعوة الاطباء ش ١٩٠٤

۱۹۰۵/

نسخ محمد شریف بن عبدالغنی تویی در روز پنجشنبه ۱۳ج۱/۱۱۰۳ ، عنوان آیات و نشان و شماره‌ها شنگرف ، دو جدول صفحات شنگرفی ولاجوردی ، سرلوح زرد و رنگهای دیگر در آغاز ، دائره‌ای زرین و آراسته در روی آن نام کتاب در صفحهٔ عنوان ، حواشی نستعلیق در هامش و میان سطور و برگهای چسبیده بنسخه با نشان «ح» ، چلپی ، شیخ الاسلام علامه ، میر محمد بن حاج علاءالدین درگزینی از لدة نسخه بوده و آنرا خوانده و تصحیح و تحشیه کرده ، یادداشت تملک او در صفحهٔ عنوان هست و در پایان نسخه می‌نویسد که من آن را در روز آدینه ۲۲ع۲/۱۱۰۶ خوانده‌ام.

۲۳س۱۴×۲۲ ، ۱۳۶گ ۲۰×۳۵ ، کاغذ – جلد سوخت مشکی ضربی مقوایی عطف حنایی درون سرخ زرکوب .

انوار التنزیل

از قاضی بیضاوی است

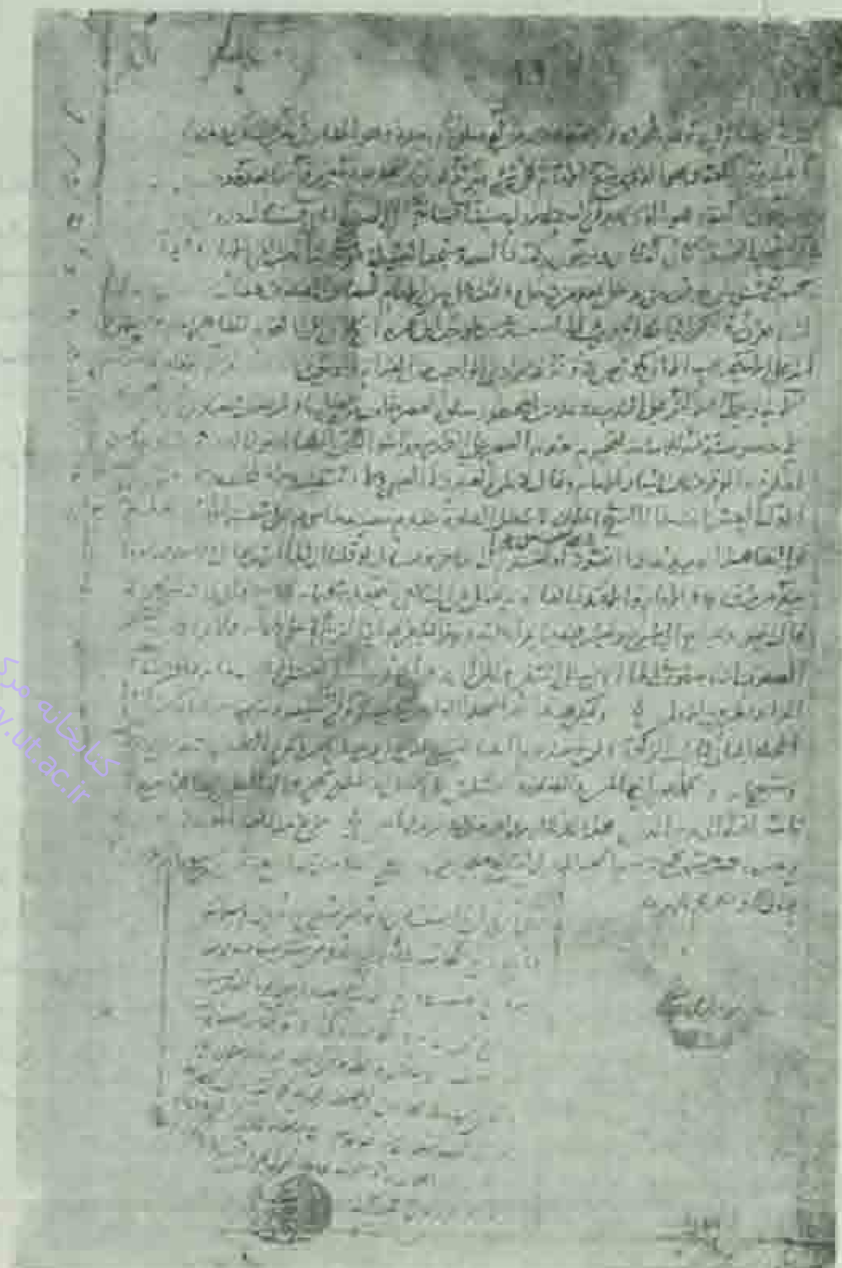
۱۹۰۶/

نسخ احمد بن حسن بن محمود در روز آدینه ۸ع۲/۷۸۴ ، عنوان شنگرف و درشت ، بلاغ قرائت و حواشی دارد ، در پایان نسخه خط یحیی بن محمد شفیع دربارهٔ کتابت این نسخه و در صفحهٔ عنوان و پایان نسخه خط و مهر حجة الاسلام شفتی هست و نسخه در خزانهٔ او بوده است ، نسخه در ۱۲۳۷ از آن محمد بن سید خلیفهٔ موسوی و دیگری و در ۱۲۷۰ از آن سید محمد باقر موسوی (شفتی) با مهر او و در ۱۲۳۰ از آن محمد شفیع اصفهانی و همچنین از آن محسن اعسم بوده است ، گراسه‌ها دوازده برگ و پس از هر شش برگی نشان «ه» در گوشهٔ چپ رویهٔ برگها دیده میشود و رویهم ۲۵ گراسه و نیم است .

۲۷س۱۴×۲۰/۵ ، ۳۰۶گ ۱۷×۲۶ ، کاغذ سمرقندی – جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی .

ذکری الشیعة فی احکام الشریعة

از شهید اول است و در روز سه شنبه ده روز مانده از ماه صفر ۷۸۴ بپایان رسانده است (ف۱۸۸۲).

پایان انوار التنزیل ش ۱۹۰۶

۱۹۰۷

نسخ سدهٔ ۱۳ ، تصحیح شده گویا از خود مؤلف ، عنوان ونشان شنگرف ، حواشی نستعلیق ، در آغاز قصیدهٔ سوم پایان آمده : عقل الکاتب عن ابیات اخر... ، در شش برگ مانده بپایان نسخه عبارتی از مؤلف هست ، نسخه از آن احتشام الدوله خانلر میرزا بوده است .

۱۴ س ۸×۱۴ ، ۲۸۴ گ ۱۴/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی نخودی ، جلد تیماج سیرابه ضربی مقوایی .

کنز المسافر فی الادب من الاشعار والخطب

از علی بن لطف الله حبشی بن عبدالله که ۱۲۴۰ ساخته و در چهار فصل است :

۱ـ فی الخطب البلیغة والکلام الفصیح .

۲ـ فی المراسلات الوجیزة المستغربة .

۳ـ فی الطرایف العجیبة والنوادر المضحکة .

۴ـ فی الاشعار الرائقة الحسنة .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی فضل محمدا علی سایر النبیین ... اما بعد فیقول... علی بن لطف الله الحبشی ابن عبدالله ان کتب الاداب من اعظم الاسباب لتصفیة العقول وتزکیة الالباب ... فاحببت ان اجمع کتابا یحتوی علی کل فن من هذه الفنون ... و سمیته کنز المسافر ورتبته علی اربعة فصول

انجام :

رب یوم بکیت فیه فلما ... صرت فی غیره بکیت علیه

ولنختم ما اردنا تالیفه .. لمؤلفه علی بن لطف الله ... سنة اربعین ومائتین بعد الالف ۱۲۴۰ (پس از این سه قصیدهٔ عربی است).

۱۹۰۸

نسخ علی بن عیسی بن الحسن الشهرزوری در حلب در دههٔ میانی ماه رجب ۶۱۸ در زمان پادشاهی

ملك ظاهر در خدمت ملك العلما ضياء الدين ابي العجمي ، عنوان و رشت ونشان شنگرف ، سی کراسة ده برگی است و هشت برگ دیگر و رویهم باید ۳۰۸ برگ باشد ولی از نخستین کراسه تا برگ سوم کراسة هشتم کمی تارهاراست و بخط دیگر که آنهم کهنه است این افزوده هم شمارهٔ کراسة ده برگی دارد و رویهم ۳۴ برگ است ، نسخه رویهمرفته تا پایان بچند شیوه نوشته شده است ، نسخه اندکی از باب پیش از الباب الثاني في تقسيم الالفاظ را دارد تا پایان کتاب .

۲۳ س ۱۲×۱۸ ، ۳۳۴گ ۱۶×۲۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مطوای .

المحصول

از امام فخر رازی است (ف ۲۷۸۲ ش ۱۲٤۰ ـ طوس ۲ ۲۱۰ ـ حقوق ۱٤ ج)

۱۹۰۹

نسخ سلطان بن بدر بن معیوف جزایری دورقی در سدهٔ ۱۲ ، ابویحیی محمد بن حسین بن سالم آن را در ۱۳ شوال ۱۱۹۶ با اصل مقابله کرده و نسخه از آن او بوده است و خط و مهر او در صفحهٔ عنوان هست ـ نشان شنگرف .

س۹×۱۶ ، ۱۰۵گ ۱۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج زرباکی .

لؤلؤتی البحرین فی الاجازة لقرتی العین

از شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی که در روز ۱۱ ع۱/۱۱۸۲ ساخته است (منزوی ۲:۷٤٤).

۱۹۱۰

نسخ سدهٔ ۸و۷ ، نشان شنگرف ، حواشی تازه‌تر ، دو برگ اخیر نونویس از بخط علاء الدین حسن بن محمد قاضی زمجی سپاهانی .

۱۹ س ۱۰/۵×۱۶ ، ۹۵گ ۱۴/۵×۲۰ ، کاغذ سمرقندی موریانه خورده ـ جلد تیماج قهوه‌ای مطوای ازرسوره .

۱۹۰۸

پایان المحصول ش ۱۹۰۸

پایان الحدائق الندیة ش ۱۹۱۱

منهاج العابدین

از امام غزالی است (ش۲/۱۸۹٤).

۱۹۱۱ ر

نسخ سدهٔ ۱۱، عنوان و نشان شنگرفی، خط خورده و تصحیح شده و بحاشیه رفته است، باید نوشتهٔ خود شارح باشد، در صفحهٔ عنوان عبارتی است از «محمدجواد بن علی صدر الدین المخاطب بسیدعلیخان» پسر شارح بخط و مهر او. کلیشه پایان نسخه در ریحانة الادب (۶:۳۳۵) دیده میشود، نسخه از آن محمد صادق بن زین العابدین بوده و مهر او مورخ ۱۲۶۱ در آغاز و انجام نسخه هست، او باید برادر نگارندهٔ روضات باشد.

۳۷س-۸×۱۶/۵، ۳۴۲گ ۱۴×۲۳، کاغذ هندی - جلدتیماج حنایی ضربی ملوایی.

الحدائق الندیة فی شرح الفوائد الصمدیة

ازسیدعلی خان مدنی است وآن را در بامداد روز دوشنبه ۱٤ج۲/۱۰۷۹ در هند ساخته است (ف۲۳۲۲).

۱۹۱۲

نسخ سدهٔ ۷، عنوان و نشان شنگرفی، ۲۷ برگ آغاز نسخه تازه‌تر است، از برگ ۲۸ تا ۱۶۹ تا عبارت «الشارة الی قیاس المساوات اه ربیاء» کهنه است، تصحیح شده در هامش و مطالبی بحاشیه رفته و متن خط خورده است، نسخهٔ اصل را می‌ماند، کراسه‌های آن هشت برگی است از برگ سوم کراسهٔ سوم را دارد تا کراسهٔ ۱۴.

۲۱س-۱۰×۱۴، ۱۷۱گ ۱۵×۲۰، کاغذ سمرقندی - جلدمقوایی با لولا.

حل مشکلات الاشارات

ازخواجهٔ طوسی است

۱۹۱۳/

نستعلیق سلیمان هاشمی در سدهٔ ۱۴ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول و سرلوح زر و لاجورد و حواشی با نشان «مختصر» در ش۱ : ش۲ را نقیب‌الاشراف سیداسمعیل زهدی در ۱۳۸۴ نوشته (پایان روضه ۲) ، حواشی «منه» دارد ، بخط نستعلیق است با عنوان شنگرف .

۱۱س ۵×۱۱/۵ و ۱۷ س ۴/۵ × ۱۷ ، ۱۱۶گ ۱۰/۵×۱۸/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج تریاکی زرکوب مقوایی دوره.

مجموعه

۱ـ تلخیص المفتاح (۳ پ ـ ۷۷ ر) از خطیب دمشقی است

۲ـ الریاض الخاقانیة (۷۸ پ ـ ۱۱۴ ر) از حسن‌بن حاج عثمانی در تلخیص تلخیص المفتاح در سه روضه :

۱ـ در علم معانی در هشت زهره .

۲ـ در علم بیان در سه فن .

۳ـ در علم بدیع در دو زهره .

هریك ازین سه روضه را دیباچه‌ایست و در زمان سلطان عبدالعزیزخان عثمانی و برای او ساخته شده‌است . نام مؤلف در پایان کتاب و نام سلطان در آغاز روضه ۱ و ۲ و ۳ آمده است .

آغاز: بسمله . منه الحمد لذاته الربانیة والصلوة علی الزبدة الانسانیة والمؤید بالبلاغة القرانیة ... وبعد فان تلخیص المفتاح انفس مایتانی بالاجتراح .

انجام : وعما تکمل من ضربه بنصف ثلثة مالا . والحمدلله اولا وآخرا والصلوة علی نبیه وعلی آله باطنا و ظاهرا .

۱۹۱۴/

نستعلیق روز یکشنبه ۲۴ محرم ۱۳۵۶ ، نشان شنگرف .

۲۰س ۹×۱۵ ، ۲۴۵گ ۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

مجموعه

۱ـ برهان الکفایة بفارسی (۲ پ ـ ۱۲۰ پ) از علی‌بن محمد شریف بکری (ف ۷۳۸ ـ استوری ۲ : ٤۸).

۲ـ کفایة التعلیم (۱۲۱ پ ـ ۲٤٤ ر) از ابوالمحامد غزنوی (دیباچهٔ تبصرهٔ علوی و دیباچهٔ دو رساله در آثار علوی از نگارنده ـ استوری ۲ : ٤٦).

۱۹۱۵/

نسخ ترویك نیمهٔ شب آدینهٔ ۱۷ رجب ۱۰۳۴ ، شعرها و عنوان شنگرف ، چند برگ در آغاز وصالی شده و عبارات رفته است ، نسخه در ۱۳۷۴ از آن محمود طباطبایی بوده‌است .

۲۵س ۱۰×۱۵ ، ۹۷گ ۱٦×۲۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرد ضربی .

الفتح المکیة فی شرح الهمزیة

شرحی است از ابن حجر مکی هیثمی (۹۰۹ ـ ۹۷٤) بر ارجوزهٔ همزیه و بچاپ رسیده است (معجم المطبوعات ص ۸٤)

آغاز: بسمله . رب یسر و اعن . الحمدلله الذی اختص نبینا محمدا ... بکتاب اخرس الفصحاء و اعجز البلغاء .

انجام : و کلما غفل عن ذکرك و ذکره الغافلون . آمین . آمین . آمین . (وقع الفراغ من قرب نصف لیلة الجمعة سابع عشر رجب المرجب سنة اربع و ثلاثین و الف ... فی مصر القاهرة بالجامع الازهر فنسال الله الموت علی دین الاسلام)

۱۹۱٦/

نسخ سدهٔ ۸ ، عنوان و نشان شنگرف در ۹ ر و ۱۰ پ ـ ۱۳ ر شعرهای عرفانی است ، ش ۲

نوشتهٔ محمدبن علی‌بن محمد عاملی است درجزین و تصحیح شده و مقابله شده با نسخهٔ اصل در ۸۶۶ ، شماره های دیگرهم بهمین خط است ، در پایان بیتها ابیت از پایان البیان حسن بن شجاع تونی و پراکنده‌های دیگر .

۲۴س۱۱×۱۶ ، ۴۲گ ۱۴/۵×۱۸/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج مشکی.

مجموعه

۱ـ منتخب الملل والنحل (۱پ ـ ۱۰پ) که گزیده‌ایست ازملل ونحل شهرستانی از سرگذشت عیسی‌بن صبیح مردار تادین هند .

۲ـ روح المرید فی شرح العقد الفرید فی نظم التجوید (۱۳ پ ـ ۲۸ پ) متن و شرح هردو از محمد بن محمدبن محمود بن محمد شریف سمرقندی همدانی (صفحهٔ عنوان و دیباچه) است ، ونام شارح و کتاب در دیباچه آمده است .

آغاز: بسمله . اللهم وفق لاتمامه . الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم و ارسل الیه الرسل لیهدیه الی الصراط المستقیم ... و بعد یقول ... محمدبن محمودبن محمد الشریف السمرقندی المجتهد الهمدانی المولد ... ان الواجب علی العبد المکلف اولا ان یعرف عبده .

انجام : محمد الهادی علیه الصلاة والسلام و کل الآل والصحب کملا ـ تم العقد بمن الله ... ببلد جزین حماها الله من الحدثان و نکبات الدهر الخوان علقها مشقا العبد ... محمدبن علی بن محمدبن الموحر الکوبتی العالی (؟) عفاالله عنه وعن المؤمنین آمین .

آغاز: نظم

اسبح لله الکریم مبسملا   واهدی تحیاتی الی اشرف الملا

۳ـ عمدة المفید و عدة المجید فی معرفة التجوید (۲۹ر ـ ۳۰ر) از امام سخاوی.

آغاز: بسمله . هذه عمدة المفید و عمدة المجید فی معرفة التجوید للامام السخاوی رحمه الله .

یا من یروم تلاوة القران   و یروم شاؤائمة القـران

انجام :

واعلم بانك جابر فی نظمها   ان قستها بقصیدة الخاقان

ستون بیتا عدها مع اربع   نظم السخاوی العظیم الثانی

۴ـ رموز القراء و رواتهم (۳۰ پ) از یعقوب‌بن بدران ورنه بیت.

آغاز: رموز القراء و رواتهم .

وهاك بیان الرمز فی تسع ابیت   علی الوزن وهو المفرد احفظ لیسهلا

انجام :

وناظمها یرجوا نجاة و رحمة   من الله یعقوب بن بدران ذی العلا

۵ـ رموز القراء و رواتهم از ابی مزاحم خاقانی (۳۰ پ).

آغاز:

ابج وهز حطی کلم بصنع فضق ذست   لکـل امـام حرف رمز تحصلا

انجام :

و حمزة ایضا و الکسائی بعده   اخو الحذق بالقران والنحو والشعر

(لابی المزاحم الخاقانی عفاالله عنه)

۶ـ قصیدة فی تجوید الفاتحة (۳۱ پ) از سمرقندی.

آغاز: فی تجوید الفاتحة للسمرقندی .

حمد الاله المستعان توسلا   وبالصلوات الزا کیات توصلا

انجام :

وضامد عدل مدلین لعارض   فهذا هو التجوید فاعلم لتعملا

(تمت قوبلت ... فصحت)

۱۹۱۷/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ و ۱۲ ، عنوان ونشان شنگرف ، چهاربرگ پایان تازه است.

۱۷س۱۱×۱۹ ، ۵۸۳گ ۱۹×۲۹ ، کاغذ سپاهانی آهارمهره ـ جلد کالینگور متوایی عطف میشن.

هفت اقلیم

تذکره‌ایست از امین احمد رازی (سپه‌ ۲:۲۸٤)

۱۹۱۸ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۱ .

س‌۱۱×۱۴/۵ ، ۲۰۷ گ ۱۳/۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

کشکول

جنگی است بعربی در فلسفه و خبر و فقه گردآوردهٔ محمدبن عبداللّٰه‌بن علی بلادی بحرانی وبخط او .

۱۹۱۹ ر

نسخ محمد طاهربن‌علی‌اکبر تبریزی‌ارگنه ورلیمهٔ روز پنجشنبه ۲۷ رمضان ۱۰۹۴، عنوان شنگرف.

س‌۸×۱۴ ، ۱۶۵ گ ۱۴×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج ازرقاکی ضربی.

معارف الهیه

از پیرزاده محمد رفیع زاهدی است (ف ۳۶۱) .

۱۹۲۰ ر

نسخ ۱۱۵۰ خود مؤلف درش۱ ، نستعلیق سدهٔ ۱۳ درش۲ .

۱۴و۱۳س۷×۱۴ ، ۱۱۳۷۵ گ ۱۱×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج حنایی ضربی.

مجموعه

۱- کنز اللغة (۲ پ - ۵۹ پ) ازمحمد علی‌بن محمد رضا ولغت فارسی‌بعربی وترکی است و او آن را در هفتاد سالگی در ۱۱۵۰ ساخته است .

آغاز: بسم‌الله العلی الاعلی . سبحان‌الذی جعل لسان الانسان آیة علی‌ایجاده.. اما بعد چون معلوم است که هرصنفی از اصناف انسان بلغت صنف خود عالم و بلغت غیرصنف خود جاهل است .

انجام: باعث دعای خیر گرداناد ختم فی سنة ۱۱۵۰ .

۲- منتخب‌اللغة (۶۰ پ - ۷۳ ر) ازعبدالله خاکسار که در ۱۱۶۳ از فرهنگ سروری آنچه دبیران ونویسندگان را می‌باید گزین کرده است .

آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد غرض اصلی ومطلب کلی از ترتیب‌وتحریر این نسخه آنکه اکثر اوقات منشیان ذیشان و نگارندگان ارقام ‌واحکام در حین تحریر مراسلات - محتاج بلغات فارسی می‌شوند .

انجام: الیاء یاری آشنایی و دوستی .

۱۹۲۱ ر

نسخ محمد جعفربن مختار مازندرانی درمدرسهٔ باقریهٔ سپاهان درروزشنبه صفر ۱۰۸۸، عنوان مطلبها شنگرف درمتن وهامش .

۱۵س‌۵×۱۱ ، ۴۲۶گ ۱۰×۱۷ ، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج حنایی مقوایی.

اثولوجیا

گزیده تاسوعات افلوطین است وازارسطوپنداشته اند .

۱۹۲۲ ر

نسخ سدهٔ ۱۳ درش ۱ ، نستعلیق و عنوان شنگرف درش۲ که ناقص است ، نسخ محمدحسن‌در ش۳ ، نسخ وعنوان شنگرف با حواشی از شرح جمع‌الجوامع درش۴ که آنهم ناقص است ، همهٔ اینها درسدهٔ ۱۳ نوشته شده است .

۱۴س‌۵×۹/۵ و ۱۸ س‌۶/۵×۱۱ و ۸س‌۵/۵×۹ و ۱۳ س‌۵/۵×۱۱ ، ۱۵۶گ ۱۱×۲۶ ، کاغذ فرنگی - جلدمقوا لطف میشن.

مجموعه

۱ ـ منظومة فی الکلام (۲ پ ـ ۴۳ ر) از علی رضا بن طالب، سردار کابلی دارندهٔ پیشین نسخهٔ ما در صفحهٔ عنوان آن مینویسد که ناظم نزدیک سال ۱۲۹۰ زنده بوده است.

آغاز: من معد الکون استمد التوفیق و العون. المنهج الرابع فی الطبیعیات وفیه مقاصد. المقصد الاول فی تحقیق حقیقة الجسم الطبیعی. دقیقة فیما صدر فیه من المتکلمین والحکماء من الاقوال والاراء.

کلام ارباب الکلام القدما	خالف فی الجسم کلام الحکما
الی وجود الجزء جهلا مالوا	ثم علی اصولهم قد قالوا

انجام:

و ربما ذی سمیت متصلة	اذن فالاولی سمیت محصلة

۲ ـ رسالة فی معنی الصلوة علی النبی و آله (۴۷ پ ـ ۶۵ پ) از عبدالخالق بن عبدالرحیم یزدی.

آغاز: بسمله. حمدله. فیقول ... ابن عبدالرحیم الیزدی عبدالخالق.

انجام: الفائدة الثالثة فی ان فیما لهم فیه الترقی هل هو لعلمهم ام لا ..

۳ ـ النفلیة (۶۶ ر ـ ۱۳۵ ر) از شهید اول.

۴ ـ لب الاصول (۱۳۶ ر ـ ۱۵۲ پ) همان رسالهٔ ش ۱۵۴۲/۴

۱۹۶۳/

نسخ، عنوان و نشان شنگرف، ش ۳ در چاشت روز چهارشنبه ۱۲۳۷/۹/۴ع نوشته شده است، ش ۳ را فهرستی است از دارندهٔ نسخه سردار کابلی. در ص ۲۲۱ ـ ۲۳۵ دنبالهٔ رساله ایست بعربی در یارهٔ نصف النهار و قبله، ش ۴ تصحیح و مقابله شده در ۱۲۵۷، حاجی محمدعلی مازندرانی در تهران در ۱۲۷۴ نسخه را واقعه بود.

۱۹ س ـ ۸×۱۴، ۱۶۴ گ ۴×۲۰٫۵، کاغذ فرنگی ـ جلد روغنی ضربی با گل و بوته و پرنده و طلائی.

مجموعه

۱ـ بیست باب (ص ۲ ـ ۳۰) از بیرجندی (استوری ۲: ۸۱).

۲ـ شرح بیست باب بیرجندی (ص ۳۲ ـ ۲۸۷) از ملامظفر گنابادی (ف ۹۰۵ ـ استوری ۲: ۸۸).

۳ـ رساله در استخراج خط نصف النهار و معرفت قبله (ص ۲۹۰ ـ ۳۲۹) از همین گنابادی (استوری ۲: ۸۸ ـ سپه ش ۳/۷۴۶۸ و ۸/۸۳۶۰)

آغاز: افتتاح کلام در هر مقام و اختتام مقام در هر حال حمد و ثنای قادری را سزد اما بعد این رساله ایست در استخراج خط نصف النهار و معرفت سمت قبله مشتمل بر مقدمه و پنج باب.

انجام: و فراسخ ارضیه در جدول ثبت کردیم و رساله را بر آن ختم کردیم والله الهادی ... و هو بالهدایة والایصال حقیق.

۴ـ تشریح الافلاک (ص ۳۳۸ ـ ۳۵۰) از بهایی.

۱۹۶۴/

نسخ علی بن محمد بن نورالدین بن نعمت الله بن عبدالله موسوی جزائری شوشتری که در ش ۳ نام او آمده و این ش ۳ پایان کتابی است در نجوم در سه صفحه تألیف احمد بن محمد مهدی شریف در نزدیک پایان ۱۱۲۶/۱۴ع، ش ۴ از پایان افتاده است، در صفحهٔ عنوان دو یادداشت تملک وارد از شوشتریها و در یکی آمده که در ۱۲۹۱ حشمت الدوله یا عبدالله حاکم شوشتر بوده است.

۱۷ س ـ ۸×۱۴، ۱۵۸ گ ۳۴×۲۰، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا عطف میشن.

۲۰۱

مجموعه

۱ ـ طلسم سلطانی (۲ پ ـ ۹۶ ر) که شرحی است بفارسی بر غایة الحکیم مجریطی

در گذشتهٔ ٣٩٥ که از ٢٢٤ کتاب بر گزیده و شش سال برآن کار کرده‌بوده ٣٤٨ آنرا بپایان رسانده است . این شرح بدستور پادشاه ساخته شده است .

آغاز: بسمله . گشایش طلسم سخن ، بنام قادریست ذوالمنن تعالی شانه که ستایش ذات محامد صفاتش مونس ابجد نوآموزان دبستان شعور و اتفاق غرایب صنع ایجادبروزانت حکمت‌قدرت کامله‌اش دلیلی است درغارت‌ظهور رصد بتدخل‌یونانی، با آنهمه‌فطانت که میداتی براشراقات انوار جمالش مبهوت ورصدخانهٔ فکرت انسانی از سطوع تجلیات شعشعهٔ جلالش اوهن من بیت العنکبوت

انجام : فصل ٥٢ ایضاً ذکر نموده که چون قمر درسنبله بتثلیث عطارد و از نحوست بری باشد یك مثقال موم شمع عروسی را باصد قیراط موم پاك دریك‌درم‌نقره مضبوط نموده نگاه دارند غلبه برهمهٔ خصوم اورا روی دهد وزبان دشمنان بسته شود فصل ٥٣ .

٢ـ تذکره یا تاریخ شوشتر (٩٧پ ـ ٢٠٠ ر) ازسید رضی‌الدین‌عبدالله‌شوشتری که در کلکته بسال ١٣٤٣ بچاپ رسیده است (مشار ٣٢١) .

١٩٢٥/

نستعلیق چلیپای سدة ١١ (٦/٥×١٣/٥) در ش١ و پس‌از آن پراکنده‌ها است ؛ نستعلیق محمد مهدی در ش٣ ، مورخ ١٠٧١ درش٣ ، نیزچلیپا در ش ٤ و ٧و٦ ؛ مورخ ١٠٨١/٧/١ در ش ٥ ، مورخ ١٠٧٣ درش١٠ .

١٦س‌ه ١٣×٥ ، ١١٨گ‌ه ، ١٠×١٧ ، کاغذ ـ جلد .

مجموعه

١ـ رسالة فی نفس الامر (٢ ر ٣ ر) ازخواجهٔ طوسی (ف٣٠٥) .

٢ـ اوصاف الاشراف (٤ پ ـ ٢٣ پ) از همو .

٣ـ صناعیه (٣٠ پ ـ ٧٦ پ) از میرفندرسکی .

٤ـ گفتار انصاری .

آغاز: من کلام خواجه عبدالله انصاری . روزی در غرور جوانی پسر خود نظر کردم .

انجام : الهی توفیق فقر وفنا کرامت کن .

٥ـ رسالهٔ نفس یا روانشناسی در شانزده فصل (٧٨ ر ـ ٩٤ ر) از ابن‌سینا که یکبار بکوشش محمود شهابی در تهران بسال ١٣١٥ خ و بار دیگر بکوشش دکتر موسی عمید در تهران بسال ١٣٣١ خ بچاپ رسید (مشار ص٨٤٥) .

٦ـ حکمة الموت (٩٤ ر ـ ٩٥ ر) .

آغاز: در بیان حکمت مرگ . مرگ فعل حق است وفعل حق باطل نبود .

انجام : وا گرچه حکمتها بر آن بسیار است .

٧ـ شرح خبر کمیل (٩٥ پ ـ ٩٦ ر) از عزالدین کاشی (ف٤٦١ ش٢) .

٨ـ پاسخ ابن‌سینا به میهنی (٩٦ پ ـ ٩٧ ر) (ف ١٧٤ ش ٧) .

٩ـ رسالة فی تحقیق کلمة التوحید (٩٨ پ ـ ١٠١ ر) از شمس الدین محمد استرابادی در پنج مبحث .

آغاز: بسمله - و علیك توکلی فی کل امری یا کریم الحمدلله لمن تفرد وتعالی ان یوجد .. وبعد فهذه مباحث متعلقة بکلمة التوحید .

انجام : ولاتجعلنا فی سلك الغاوین . والحمد لولیه اولا وآخرا والصلوة علی سید انبیائه محمد وآله واولاده ومن تمسك اخلاصه بجنانه (تمت) .

در دنبال این یکی درنسخه گفتاریست در بارهٔ همین کلمه از احمد بن حسین رومی وعبارتی ازغایة الامکان فی درایة الزمان قیصری .

١٠ـ رسالة فی تحقیق کلمة‌التوحید یا الرسالة التهلیلیة (١٠٢پ ـ ١١٨ ر) . ازدوانی (ف٢٢٤٦ش٧) .

۱۹۲۶ر

نسخ سدهٔ ۷، عنوان و نشان شنگرف، نسخه از پایان افتاده است.

۱۹س ۸/۵×۱۴، ۱۴۰گ ۱۱/۵×۱۶، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سرخ ضربی.

بحر الفوائد

از نجم‌الدین علی بن عمر کاتبی دبیران قزوینی است (بروکلمن ۱:٦١٤ ـ دیباچهٔ مثنوی بر ایضاح المقاصد).

۱۹۲۷ر

نستعلیق در متن و هامش و در جدول زرین و لاجوردی در ش ۱، در ۵ر ـ ۱۷ر پراکنده ها است از اخبار و از کامل بهائی، نستعلیق چلیپا در ش ۲ و ۳ و ۴، مورخ ۱۳۶۴ در ش ۴، در گ ۱۷۶ ر ۱۷۷ پ دشنام جامی است بشیوهٔ بنظم، همهٔ شماره‌ها بخط نستعلیق سدهٔ ۱۳ است.

۱۱س ۷×۱۲، ۲۵۹گ ۱۱×۱٦، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج ارباکی ضربی مقوایی آراسته، رویه قهوه‌ای.

مجموعه

۱ـ رسالهٔ حسنیه (۱۸ر ـ ۷۳پ) از مولی ابراهیم بن ولی‌الله استرابادی (نسخه‌ها) که در ۹۵۸ بدستور شاه طهماسب صفوی بفارسی در آورده است (فهرست ادبیات ص ۲۰۸).

۲ـ رساله در کلام شیعی (۷٤ر ـ ۹٤ر) از یوحنای اسرائیلی مصری نصرانی که آیین شیعی را در آن ثابت کرده است. (ش ۱۹۲۹/۷ ـ سپه ۲۱٦۳/۳ ـ فهرست ادبیات ص ۲۹۰).

آغاز: بسمله. حق (سبحانه) تعالی ببرهان تحقیق حجاب تقلید از خواطر همگنان مرفوع گردانید.

آغاز بحر الفوائد ش ۱۹۲٦

١٩٢٦

پایان بحرالفوائد ش١٩٢٦

انجام: ازحق عدول نخواهیم نمود بعدازین (تمام شد).

۳ـ منظومهٔ کلامی و فقهی شیعی بفارسی (۹٤ پ ـ ۹۷ ر) ازحافظی.

آغاز: بسمله.

ایدل اول بگو تو بسم الله	کن ادا شکر نعمة الله
بعد حمد خداونعت رسول	بگشا لب بمدح زوج بتول

انجام:

حافظی نظم کرد این ابیات	در بهشتش خداوهددرجات
هر که خواند دعا طمع دارم	زانکه من بندهٔ طمع کارم

٤ـ تذکرة الائمة (۹۷ پ ـ ۱۷۵ پ) از محمد باقر لاهیجی (ذریعه ٤ : ۲٦ ـ مشار ۳۷۷).

٥ـ رساله در غیبت مهدی (۱۸۰ پ ـ ۲٤۳ ر).

آغاز: بسمله. درذکر بعضی از کسانی که شرف ادراك فیض خدمت آن حجت ایشان حاصل شد.

انجام: در آن توقیع نوشته شده ودعا درحق او کرده.

۱۹۲۸

شکسته نستعلیق صفی‌الدین محمدبن غیاث علی‌بن ابراهیم زواری درمشهد طوس (ص۱۰ـ۲٤۰ـ ۲۷۹ ـ ۳۰٦ ـ ۳۲۱) ، ش٦ نوشتهٔ جمال‌الدین محمدحسینی است ودیگر شماره‌ها همه بخط همین زواری. نسخه ۳۵۰ ص است ، در۱۳۳۲ از آن سردارکابلی بوده است.

۱٦س٦×۱۱ ، ۱۷۹×۹٫۳×۱۵ ، کاغذسپاهانی ـ جلدتیماج قهوه‌ای ضربی زرکوب مقوایی‌درون زرکوب مشکی رنگ پریده.

مجموعه

۱ـ الزوراء (ص ۲ ـ ۱۰ مورخ ۹٤٤) از محقق دوانی (ف۹۰۸).

۲ـ شرح خطبة الزوراء (۱۲ ـ ۱۸ نوشتهٔ دهه سوم ذی قعدهٔ ۹۴۴) از خود دوانی (ف۳۲۸ ش ۲).

۳ـ شرح الزوراء (۲۰ ـ ۳۸ نوشتهٔ ۱ ذی حجهٔ ۹۴۴) از خود دوانی (ف۲۷۹ ش ۱).

۴ـ الرسالة الوجودية (۴۰ ـ ۴۳) از عبدالرحمن جامی (ف۵۱۷).

۵ـ الدرة الفاخرة رسالة فی تحقیق مذهب الصوفیة و الحکماء و المتکلمین (۴۴ ـ ۷۰ نوشتهٔ رمضان ۹۴۵) از همان جامی (ف۱۳۵ و ۲۶۲).

آغاز: الحمدلله الذی تجلی بذاته لذاته (مانند دو شمارهٔ دیگر).

انجام: اکثر من واحد کما ذهب الیه الصوفیة الموحدة (جز آن دو نسخه).

۶ـ رسالة فی الرد علی الدوانی (۷۲ ـ ۱۰۱ نوشتهٔ جمال‌الدین محمد حسینی در ذی قعدهٔ ۹۴۸) از منصور بن محمد حسینی شیرازی و خرده گیری سختی است از دوانی در مسئلهٔ توحید و تجرید که در زوراء و دیگر کتابها یاد کرده است.

آغاز: بسمله. اعوذ بالله من الشیطان الرجیم... نسالك اللهم التجرید عن غواشی الجلال و التفرید ـ و بعد یقول ... منصور بن محمد الحسینی الشیرازی هذه اشارات هادیة للضالین.

انجام: ولما صاحب الزوراء ... لم یتیسر له تقدیر واضطر لخطل آراواصر اصرارا و هذا دلیل علی انه (تمت الحاشیة النفیسة المنصوریة فی المشهد الرضویة علی ید جمال‌الدین محمد الحسینی علی سبیل الاستعجال فی تاریخ شهر ذی القعده سنة ۹۴۸ ...)

۷ـ شرح الزوراء للدوانی (۱۰۴ ـ ۲۴۰ نوشتهٔ زواری در ۹۴۶) از کمال بن محمد لاری.

آغاز: بسمله. وبه نستعین فی التتمیم. الحمد لمن هو محمود بلسان کل حامد بل یرجع الی جناب کبریائه جمیع المحامد ... اما بعد فیقول ... کمال بن محمد بن

فخر بن علی اللاری ... لما کانت الرسالة المشهورة الموسومة بالزوراء ... باوجز الفاظ وابلغ عبارات ... صنعها ... جلال الحق والعرفان ... محمد.

انجام: فان الاحکام تختلف باختلاف الحیثیات و الاعتبارات تم بحمدالله و توفیقه.

۸ـ رسالة فی حل شبهة الجذر الاصم دریك فاتحه وواسطه و خاتمه (۲۴۲ ـ ۲۷۹ مورخ ۹۴۶) (جز دو ش ۱۵ و ۱۲۵۷/۱۴ ص۲۶۶۸ ف).

آغاز: بسم‌الله الرحمن الرحیم وبه نستعین فی التتمیم یا کریم اما بعد حمدالله مناح مفاتیح المعضلات فتاح مغالیق المشکلات والصلوة والسلام علی سید البریات وآله وصحبه فی مخاویج البر کات فاقول اخوانی من طلاب الیقین سلام علیکم لا نبتغی الجاهلین هذه نهایة الکلام فی حل المغالطة طالما تعارکت فیه انظار الائمة الاعلام.

انجام: وبذلك ینحل الشبهه ولا استبعاد فی ان یکون الکلام مع قطع النظر عن الخصوصیات محتملا للصدق والکذب وبالنظر الیها لا تحتملها فان الاحکام یختلف باختلاف الحیثیات و الاعتبارات تم بحمدالله و توفیقه.

۹ـ رسالة فی حل شبهة الجذر الاصم (۲۸۰ ـ ۳۰۶) از صدر شیرازی (جز ش ۱۲۵۷/۱۶ ص۲۶۶۹ ف).

آغاز: بسم‌الله الرحمن الرحیم وبه نستعین. بعد حمد من علیه تیسیر العسیر یسیر والصلوة علی النبی بعلم الاولین والآخرین خبیر فقیر حقیر بصدر الشیرازی شهیر فسئلت عن المغلطة المشهورة التی تحیر فیها عقول العقلاء ولا یقدر علی افتضاضها فحول الاذکیاء ... فان کثیرا ما افاده العلماء فیها مع ما علیه اولا ثم احلها.

انجام: غایة الامر ان ما هو شرط صحة الاتصاف بالصدق هنا لیس قول خبر المخبر وفی المبحث قوله ولا اثر لذلك فی المرام عند ذوی الافهام فاعرف ذلك وتامل فی الکلام فان هذا المقام من مزالق اقدام افهام الاعلام و لم آل فیه مقامات السهر حتی قضیت

من حق تحقیقها الوطر وبالغت فی التبیین والایضاح حتی امرت بان اطف المصباح فقد طلع الصباح ومن الله الهدایة والتوفیق وهو یهدی الی سواء الطریق (تمت بحمدالله و حسن توفیقه والصلوة علی محمد وآله اجمعین الی یوم الدین بید الفقیر صفی الدین)

۱۰ـ رساله در تحقیق در عدالت بفارسی (۳۰۸ ـ ۳۲۱ مورخ ۹٤٦) از دوانی (ف ٦٦٩)

۱۱ـ تحفهٔ روحانی (۳۲۲ ـ ۳٤۹) درانس ارحروف ازدوانی (ف ۲٦۷۱) .

۱۹۲۹ ,

نستعلیق عنوانها درشت ترهٔ ش ٦ مورخ ۱۱۱٥ است و نام نویسنده در آن یاد شده است ، ش ۹ مورخ ۱۱۸٦ .

۲۴س ۱۰×۱٦ ، ۲۲۳ گ ۱٥×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سبز تیره .

مجموعه

۱ـ منتهی المطلب (تنها کتاب الحج ازفصل ۱۰۷ پ ـ ۲۸ پ) از علامه حلی .

۲ـ تهذیب العقائد فی بیان المعارف والمقاصد (۲۹ پ ـ ۳۱ پ) از محمد بن روح الله طبیب در پنج مقصد در اصول دین .

آغاز: قادر المجیب محمد بن روح الله الطبیب بتسوید این ذریعه وتالیف این وثیقه خودرا متذکر خاطر لؤلؤ مقاطر نواب فلک جناب ... نتیجهٔ احفاد سید المرسلین... امیر سلطان مراد خان الحسینی ... میگرداند ... این رساله است مسمی بتهذیب العقاید فی بیان المعارف والمقاصد .

انجام : پس معاد بدنی حق باشد والسلم علی من اتبع الهدی.

۳ـ فرائد اللغة فی بیان اللغات المأنوسة (صفحهٔ عنوان) (۳۱ پ ـ ۳۳ پ) فرهنگ عربی بفارسی است .

آغاز: بسمله وبه نستعین .. امابعد این رساله ایست در بیان الفاظ که کثیرة الوقوع ومانوسة الاستعمال است ... وبرحروف تهجی ترتیب داده شد وعدد ابواب بعدد حروف آن .

انجام : حرف الیاء یمین دست راست.. یرحم الله عبده رحمت کناد خدای تعالی بر بندهٔ خود ..

٤ـ الرسالة النوروزیة (۳۳ پ ـ ۳٤ ر) در سه فصل .

آغاز: فایده . نحمدك یارحمن ونحمدك یا رحیم این مجملیست در بیان شرافت روز نوروز ازقول ائمة الاطهار وعلماء الاخیار وفقهاء عالیمقدار حسب الاشاره ... میرزا احمد .

انجام :

الهی تا بود آفاق و انجم | میان انام نیکت بر جهان گم

(علی ید اقل عباد الله الغنی فلان بن فلان الحسینی تم) .

٥ـ معالجة النفس چنانکه درصفحهٔ عنوان نامیده شده است (۳٤ پ ـ ۳٦ ر).

آغاز: بسمله حمدله ... ای عزیز من بدان و آگاه باش که تو مسافری ومجموع سفرت از ابتداء تا انتها شش منزل است .

انجام : هر که این را بر زبان اندچنان باشد که صدوبیست وچهار هزار پیغمبر دریافته باشد (تم) .

٦ـ رسالة فی الموعظة بفارسی (۳۷ ب ـ ۱۰۸ ر) .

در ٥۳ فصل است .

آغاز: بسمله الحمدلله الذی شمس بشموس شرقیة شعلة الشرار من الشجر... وهذا الکتاب مرتب علی ثلث خمسین فصلا الفصل الاول روی عن النبی ص ع انه قال خمس:

انجام :

خداوندا مران مارا زدر گاه | که هستی توفنی ما جمله درویش

اگر رحمت کنی فضل تو باشد نداریم هیچ طاعت جز دل ریش

تم والحمدلله رب العالمین فی یوم الثلثا من العشر الثانی الاثنی عشر شهر محرم الحرام سنة ١١١٥ کتبه ... المرتضی ابن میرعزیزالله الحسینی ... برحمتك یاارحم الراحمین.

۷ـ رسالهٔ در کلام شیعی (۱۰۸ر ـ ۱۱۳ پ) ازیوحنای مصری.

آغاز: مانند ش ۱۹۲۷/۲.

انجام: ومن شهادت آوردم اشهدان لااله‌الالله ... ومن بدین شمام وبرین بمیرم وبرین زنده شوم آمین یارب العالمین.

۸ـ مرقاة الادب (صفحهٔ عنوان) (۱۱۳ پ ـ ۱۱۸ پ) فرهنگ عربی بفارسی است وجز آنچه که در فرهنگنامه‌ها (ص۱۸۳) شناسانده شده است.

آغاز: بسمله. الحمدلله مبدع الاشیاء بقدرته... وبعد فهذه صحایف تتضمن اسماء مترجمة .. وهی تشتمل علی اثنی عشر باباً ..

انجام: وبالممکن قلیلا وقدینزل منزلة وجدت فیقال لیت زیدا شاخصا.

۹ـ النوروزیة (۱۱۸ پ ـ ۱۲۱پ).

محمدتقی بن محمد رضای رازی برای شاه سلطان حسین ساخته وخبرمعلی بن خنیس را در آن آورده است.

آغاز: بسمله جواهر حمد وسپاس وزواهر ثنای بی قیاس قادری را ... اما بعد مرآت ضمیر ارباب فهم و دانش عکس پذیر باد که گاهی بعضی از اخوان الصفا استفسار حقیقت وشرافت روز نوروزسلطانی از فقیر ... ابن محمد رضا محمد تقی الرازی مینمودند .. اشارت رفت که این لآلی مکشوفه را که مانند بنات النعش متفرق است چون عقد ثریا منتظم گرداند بمقتضای المامور معذور ملتزم اطاعت گشته این رساله را که محتوی است برشرافت این روز فیروز وآنچه از اعمال درتیروزبجا بایدآورد درسلك انتظام درآورد مشتمل برمقدمه وسه فصل وخاتمه.

انجام: ازنانها که زنجبیل وروغن وشاهدانه داشته باشد ... وقدوقع الفراغ من تسویده فی یوم السبت سادس عشر شهر ذی الحجه ١١٨٦.

۱۰ـ ترجمهٔ سه بندشعر ازابن سینا (۱۲۱ پ ـ ۱۲۲ر) بنظم ازحکیم الدین صوفی متخلص بعارف معاصر سلطان ابراهیم خان.

آغاز: بسمله.

حمد بیحد هست مخصوص خدای مهربان مالك روز جزا دانندهٔ غیب و نهان

انجام:

نیست چیزی بنفس ازآن بدتر که طعامی خورند فوق طعام

چنین است آن سه بندابن سینا:

۱ـ آغاز:

توق اذا استطعمت ادخال مطعم علی مطعم من قبل فعل الهواضم

انجام:

فان بها اوصی الحکیم ثیاذق لذی القرنین ذاالعدل ملك الاعاجم

۲ـ ارجوزة فی الطب (مهدوی ش۱۶) که چهارده بیت است.

آغاز:

اسمع جمیع وصیتی واعمل بها فالطب موضوع بنص کلامی

انجام:

فالحل تبدیل المزاج و عقده یشفی المریض بها و بالاوهام

۳ـ دوبیت بیش نیست:

فقلل ان اکلت و بعد اکل تجنب فالشفاء فی الانهضام

ولاشیء علی النفوس اشدباسا من ادخال الطعام علی الطعام

۱۹۳۰/۱

نسخ سید نعمت‌الله درویش در سدهٔ ۹، عنوان ونشان شنگرف، در ش ۳۹۱ تاریخ ع ۸۳۵/۱ دارد.

۷س۹×۱۹، ۱۴۳-۱۴۱×۴۴، کاغذ سمرقندی نخودی ـ جلد کالینگور سرخ.

مجموعه

۱ـ انیس‌العشاق (۱ پ ـ ۳۲ ر) ازرامی. (ادبیات ص۳۵)

۲ـ مثمن مولانا کمال‌الدین غیاث وپاسخ منشی بچه باو وشعرهایی از جدیدی (۳۲ پ ـ ۳۴ر).

آغاز:

بجان خدارا بیانگارا — جهان بیارا بحسن زیبا

انجام:

منشی‌بچه‌ای بر کان‌ما‌منظر — دارد فزونتر امیدواری

پس ازین بیتهاایست ازجدیدی ودوشاعردیگر.

۳ـ گلشن راز یا پاسخ محمود شبستری بپرسشهای امیرحسینی (۳۴ر ـ ۶۱ر مورخ ع۸۳۵/۱).

۴ـ شعرهای «حضرت سید قاسم مدالله ظله» (۶۱پ) گویا شعرها ای که در ک۱۵ر هست وبرای سراینده آنها «مدالله ظله» دارد ازهموباشد.

آغاز:

ای مظهر جمال تومرآت کاینات — وی‌جنبش‌صفات‌توازمقتضای‌ذات

انجام:

گرتو بیمار عشق جانانی — قاسمی لاطبیب الا هو

۱۹۳

پایان انیس‌العشاق ش۱/۱۹۳۰

پایان گلشن راز ش ۱۹۳۰/۳

۱۹۳۱/

نسخ محمد مهدی بن محمد باقر یزدی درروز سه‌شنبه ۱۹ صفر ۱۲۵۹ بدستور حاج محمدابراهیم کرباسی، جزو هفتم است درسرگذشت علی.

۲۰ س ۹×۱۴/۵ ، ۱۵۱ گ ۱۵/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلد روغنی مشکی زرکوب مقوایی.

۱۹۳۲/

نسخ همو درروز شنبه ۱ ذی‌قعدة ۱۲۵۶ ، عنوان ونشان شنگرف ، جزو سیزدهم در سرگذشت خلفا.

۲۰ س ۹×۱۵ ، ۲۸۷ گ ۱۵/۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد روغنی مشکی زرکوب مقوایی.

۱۹۳۳/

نسخ همو در روز دوشنبه ۲۴ محرم ۱۲۵۸ بدستور حاج شیخ محمدحسن ، عنوان ونشان شنگرف، جزو ۳۸ است در «احوال العالم العلوی من اللوح والقلم والعرش والکرسی والحجب والسرادقات و سدرة المنتهی».

۲۰ س ۹×۱۴ ، ۲۸۶ گ ۱۵/۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدروغنی مشکی زرکوب مقوایی.

۱۹۳۴/

نسخ محمد حسین بن جعفر واعظ عندانی در روز سه شنبه ۳ شعبان ۱۲۵۹ ، جزو ۴۰ است در «احوال الملائکة واصنافهم وشئونهم واعمالهم وصفاتهم وسائر مایتعلق بها».

۱۹ س ۹×۱۵ ، ۱۰۹ گ ۱۵/۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدروغنی مشکی زرکوب مقوایی.

عوالم العلوم والمعارف والاحوال
من الآیات والاخبار والاقوال

ازعبدالله بن نورالله بحرانی (ف ۲۷۶۲ ـ مجلس ٤:٤٤-٤٧) همه این شماره‌های ۱۹۳۱ تا ۱۹۳٤ همین کتاب است.

۱۹۳۵ / ر

نستعلیق محمدامین بن رحمة‌الله دولت‌آبادی در روز ۱۰۳۰/۹/۱۴ در ص ۱ با حاشیهٔ «منه رحمه» و «منه»، ۱۴ رمضان ۱۰۳۰ در ص ۳ با حاشیهٔ «منه سلمه‌الله‌تعالی»، «منه مدظله العالی»، «منه دام ظله العالی»، در ص ۴ هم حاشیه‌هایست که باید از خود بهایی باشد، در ص ۵ حاشیهٔ «لمحرره روحه‌الله» دارد، همه شماره‌ها یک خط است.

۱۹ ص ۷×۱۳، ۵۴ گ ۱۳×۱۹، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز زرکوب عنوانی.

مجموعه

۱- حاشیه زبدة‌الاصول (۱ پ - ۵۰ پ) از خود شیخ بهایی.

آغاز: قوله ینتفی بان یکون کالاساس له.

انجام: ان لم تشترط القطع فی الاصول کما هوالاظهر.

۲- لغزالزبدة (۵۰ پ - ۵۳ ر) از شیخ بهایی (منزوی۲:۴۴۱).

۳- لغز القانون (۵۳ ر - ۵۳ پ) از شیخ بهایی.

آغاز: بسمله. و به توکلی. یقول اقل الانام بهاء الدین محمد العاملی ... ایهاالاصحاب ... ان لی حبیبا جالینوسی المشرب.

انجام: ومن کتابه الثنائیات تاریخ اتمامه لغزطبیبانهٔ بی‌عدیل = ۱۰۰۲.

۴- لغز (۵۴ر) گویا ازشیخ بهایی وپرسش وپاسخ است برمز.

آغاز: ایهاالولد المؤید ... اخبرنی عن اسم آخراوله آخرالحروف وآخرثانیه بهذا الوصف معروف.

انجام: وبثانی ثانیة ینتهی القایل والقال.

۵- الحبل المتین (۵۴ پ - ۵٦ ر) بخش مواریث است و از شیخ بهایی (ف ۱۲۷۹).

٦- رسالة فی وجوب شکر المنعم (۵٦پ) از شیخ بهایی.

آغاز: بسمله. یقول الفقیر محمد المشهور ببهاءالدین العاملی ... مما استدل به اصحابنا ... علی ان شکرالمنعم واجب عقلا.

انجام: والذهن القویم مایرضاهما والسلام علی من اتبع الهدی وصلی الله علی محمد وآله اجمعین الی یوم الدین

۱۹۳٦

نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان، رقم و جدول شنگرفی، صفحهٔ یکم ترنجی.

۱۰ ص ۱۰×۱۷، ۱۳٦ گ ۱۴×۱۴/۵، کاغذ فرنگی موریانه خورده - جلد تیماج اربا کی.

ترجمهٔ تقویم التواریخ

تقویم التواریخ از حاج مصطفی ایکنجی خلیفهٔ چلبی قسطنطینی (۱۰۰۴- پایان ذی‌حجهٔ ۱۰٦۷) است که در دوماه سال ۱۰۵۸ آن را درمقدمه وخاتمه‌ای بترکی ومتن بفارسی پرداخته است.

این کتاب بفارسی ولاتینی وایتالیایی و عربی ترجمه شده وبچاپ هم رسیده است او آن را در دو نسخه ساخته یکی درسه کراسه درهرصفحه‌ای پنجاه سال و دیگری در ده کراسه هرصفحه‌ای بیست سال وآن مانند فهرستی است برای کتب تواریخ وقدلکه و یادداشتی برای خود او وحوادث را ازهبوط آدم تا هجرت و ازآغاز هجرت تا ۱۰۵۸ در آن آورده و اختلاف تواریخ یزد گردی و اسکندری و هجری را در آن یاد کرده. خود او در کشف‌الظنون مینویسد که تقویم التواریخ ترکی است.

نسخهٔ ما ترجمه آنست وتاحوادث تاریخ ۱۲۰۰ را دارد وپیداست که دیگران افزوده‌اند وهمهٔ آن بفارسی است

(ش ۱۲۷ ب کتابخانهٔ ادبیات ص ۱۳۴ فهرست مجلس ۲:۱۳۷ فهرست ترکی قاهره ۱۹۴ - بلوشه ۴:۲۲۹۳ - ریو ۱:۱۳۷ - استوری ۱:۱۲۸ و ۱۲۴۲).

۱۹۳۷

نستعلیق رجب ۱۰۸۳ ، جای عنوانهای «قوله» سفیدمانده ، حواشی با نشان «منه مدظله» نسخه در ۱۳۴۸ بتولیت حاج محمد ابراهیم گویا کرباسی وقف شده است .

۲۴ــ۶ × ۱۳ ، ۱۷۹گـ ۱۴ × ۱۹ ، کاغذ سپاهانی ــ جلد تیماج تریاکی مقوایی .

حاشية حل مشكلات الاشارات

از آقاحسین خوانساری است (ف ۱۰۹۸).

۱۹۳۸

نسخ محمد مؤمن بن سالك الدين يزدى در ۱۵ رجب ۱۰۵۳ در ش۱ ، ۱۳ پ ــ ۳۶ ر و ۵۳ ر ــ ۵۷ر پراکنده‌های نظم و نثر است ، ش۳ بهمین خط و مورخ ۱۰۵۴ با حواشی «منه سلمه‌الله» ، ش۴ بهمین خط با حاشیه و ورسپاهان نوشته شده است ، ش۴ نیز بهمین نسخ با عنوان شنگرفی و بلاغ مقابله دارد .

۱۵س۷/۵ × ۱۳ و ۲۳س۷ × ۱۴ و ۲۲ س۸/۵ × ۱۵/۵ و ۱۸س۷/۵ × ۱۳/۵ ، ۶۶گـ ۱۳ × ۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی ــ جلد مقوا عطف میشن .

مجموعه

۱ــ الرضاع (۲ پ ــ ۱۲ ر) از محقق کرکی است (ف ۹۴۰).

۲ــ رسالة فی مقدمة الواجب (۲۶ پ ــ ۵۱ پ) از محقق خوانساری آقاحسین (سپه ۱: ۵۷۷).

۳ــ فوائد فی تحقیق مشترکات الرجال (۵۷ پ ــ ۵۸ پ) در صفی (ص ۱۴۰ و ۳۶۸) از دو مشترکات یاد شده که گویا این یکی نباشد . مؤلف میگوید که کتاب رجال استرابادی گرچه خوب است ولی برای معرفت مشترکات بسنده نیست و من هنگامی که بکتابهای تهذیب و استبصار می نگریستم باین نکات برخوردم و ضمن چند فائده‌ای آوردم .

آغاز: بسمله . الحمدلله الحميد المجيد المبدى المعيد .. وبعد فلايخفى ان بعد المعرفة معرفة رواة آثار اهل البيت .

انجام: اخرى اذا ورد الحسين بن سعيد عن القسم ... هذا ماوقفت عليه الآن ولو وفقنى الله تعالى على غيرذلك لالحقته به ان شاءالله وهوالموفق للصواب واليه المرجع والمآب تمت فى اول الجمادين سنة الف واربع و خمسين فى دارالسلطنة اصفهان .

۴ــ رسالة فى معرفة مشايخ الشيعة باتعداد اسماء المجتهدين (۵۹ پ ــ ۶۶ ر) كه از «الشيخ على بن ابراهيم بن هاشم صاحب الامام الحسن العسكرى» آغاز شده و در پايان مير سد بشهيد ثانى و گويا از حسين بن عبدالصمد جبعى (۹۱۸ــ۹۸۴) باشد (مصفى ۱۴۷).

آغاز: بسمله رب يسر واعن يا معين الحمدلله رب العالمين .. وبعد فهذه رسالة فى معرفة مشايخ الشيعة ... منهم الشيخ على بن ابراهيم صاحب الامام الحسن العسكرى .

انجام: ومنهم الشيخ الاجل ... الشهيد الثانى زين الدين ... العاملى له مصنفات كثيرة و قتل فى ستة وستين وتسعمائة قتل الله قاتله تمت بحمدالله وحسن توفيقه الرسالة الشريفة بتعداد اسماء المجتهدين والحمدلله رب العالمين .

۱۹۳۹

نستعلیق احمدی قاسم حسینی مشهدی در روز دوشنبه رهٔ یکم ماه یکم سال ۱۰۹۷ ، عنوان شنگرف ، حواشی دارد .

۸س۷ × ۱۲/۵ ، ۸۰گـ ۱۳ × ۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی ــ جلد تیماج حنایی .

فهرست تهذيب الاحكام

محمدجعفر برای تهذیب شیخ طوسی در ۱۰ شوال ۱۰۹۶ این فهرست را نوشته است .

این فهرست از محمد جعفر استرآبادی (۱۱۹۸ــ۱۲۶۳) (مصفی ۱۰۹) شارح

دومشیخهٔ تهذیب واستبصار نیست بلکه از محمد جعفر بن محمد صفی قارنی زندهٔ در ۱۰۴۷ (مصفی ۱۱۰ ـ ف ۱۸۱۶ و ۲۱۰۰) است که فهرستی برای کافی هم نوشته (ف ۱۴۴۹) و این یکی را در ۱۰ شوال ۱۰۹۶ بانجام رسانده است.

آغاز: بسمله . فهرست ابواب تهذیب الکلام فی الفقه من تصانیف .. الطوسی.

انجام: وقتل المؤمن فی ارض الشرك تم والحمدلله رب العالمین تسلیما کثیراً. تم فی تاریخ العاشر من شوال سنة ستة و الف وماتان (۱۰۹۶) فی ید محمدجعفر عفی الله عنه بخوده و کرمه (تاریخ در نسخه بحروف ورقم چنین است که می بینیم ولی بگواهی تاریخ تحریر نسخه که بحروف آمده است : یوم الاثنین من العشر الثانی من الشهر الاول من العام السابع من العشر العاشر بعد الالف» همان رقم (۱۰۹۶) درست است نه آنچه بحروف آمده است

۱۹۴۰ ,

نستعلیق چلیپای سدهٔ ۱۱ ،عنوان ونشان شنگرف ، از ۷۷ تا ۸۱ پراکنده ها است. ۱۷ س ۱۰×۱۵ ، ۸۱ گ ۱۲/۵×۱۸ ، کاغذ سپاهانی رنگارنگ ـ جلد تیماجی عطف میشی.

مجموعه

۱ـ رسالهٔ فلسفی فارسی (۱پ ـ ۸ر).

آغاز: بسمله وبه نستعین. اگر صور موجودات درذات واجب باشد واجب فاعل آن صور بود.

انجام: ورسیدن با بهشت که اول آدم در آنجا بوده است والله اعلم بالصواب.

۲ـ الامالی الفلسفیة (۸ پ ـ ۱۳پ) از نظام الدین احمد دشتکی درحشر جسمانی مورخ شب یکشنبه ۱۷ ج۲/ ۱۰۰۶ ولذت جسمی وعقلی مورخ روز چهارشنبه ج۲/ ۱۰۰۷ ومعاد جسمانی مورخ شب پنجشنبه ۱۳ ج۲/۱۰۰۰ نیز مورخ روز آدینه ۲۵ ذی حجهٔ

۱۰۰۹ وفرق میان تناسخ وحشر بفارسی مورخ روز پنجشنبه ۱۶ ج۲/۱۰۱۰ و تجرد باری مورخ روز پنجشنبه ج۲/۱۰۱۱.

آغاز: رساله در تحقیق حشر جسمانی از مصنفات میر نظام الدین احمد دشتکی رحمة الله علیه . بسمله . فی لیلة الاحد ۱۷ شهر جمادی الثانی سنة ۱۰۰۶ استفدتها من کلام ابی الحسن العامری فی بعض رسائله الفاریة(؟) فی اثبات الحشر الجسمانی علی ما نطق به الشریعة الحقة.

انجام: لابدلنا یکون مجرد الاجسما ولاجسمانیا فافهم.

۳ـ الصلوة (۱۴ ر ـ ۲۰پ) از ابن سینا (ف ۲۳۹۵ ـ مهدوی ش ۸۵).

۴ـ نامهٔ کمال الدین عبدالرزاق به رکن الدین علاء الدوله (۲۳ر ـ ۲۶پ).

۵ـ شرح خبر کمیل (۲۶ پ ـ ۲۸ پ) از عبدالرزاق کاشی (ف ۲۴۶۳ ش ۳).

۶ـ نامهٔ رکن الدین علاء الدوله بکمال الدین عبدالرزاق کاشی (۲۹ر ـ ۳۱ر) در نفحات الانس جامی (سرگذشت عبدالرزاق) اینдو نامه بچاپ رسیده و در مجالس المؤمنین (سرگذشت عبدالرزاق) از آن یاد شده است (مجله دانش س ۳ ش ۱ ص ۳۰ ـ در سپه ش ۷۵۱۸/۷ نامهٔ کاشانی در پاسخ آن هست)

۷ـ روضة الجنان (۳۱ پ ـ ۳۲ر) مولانا ابوالحسن کاشی (بخشی از آن و فلسفی است بعربی)

۸ـ نامهٔ غزالی به شیخ امام زاهد ابی الفتح احمد سلامة الدهمی بعربی (۳۵ر ـ ۳۶پ) و پند است.

آغاز: بسمله . رسالة للغزالی ... الی بعض معارفه من اهل الورع و الدین لقد بلغنی علی لسان من اثق به من حسن سیرة فلان.

انجام: فهذا سببه (کذا) علی المنهج الحق واستیفاء ذلك علی الوجه التام فی کتاب قواعد (العقاید) فلیطلب منه والسلام.

۹ـ نامه بعمادالدین عبدالعزیزفارسی (۳۷ ر ـ ۳۸ پ) عرفانی است.

آغاز: بسمله . الی ولیی فی‌الله الفقیه عمادالدین عبدالعزیز ... آدمی که افتاد وبخواب رفت.

انجام: پس انفع چیزی مارا دربن سلوك احکام عقیدهٔ ایمان است لاجرم.

۱۰ـ نامهٔ بشمس‌الدین ابی‌سعید (۳۸ پ ـ ۴۰پ) عرفانی است.

آغاز: بسمله . الی ولیی فی‌الله وحبیبی فی‌الله الامیر الحاج شمس‌الملة والدین ابی‌سعید استشکالی که فرموده بودیدوربن سخن که درلسان اهل تصوف می‌باشد

انجام: وبرای دیگران باز گذاشتند (تا۵۵ پ بند های عرفانی فارسی است گویا و مربوط باین نامه نباشد)

۱۱ـ شرح بیتی ازمثنوی بفارسی(۵۷ر ـ۵۸ر) گویاازلاهیجی نوربخشی دوشرح این بیت:

«عاشقان دردمی دوعید کنند ...»

۱۲ـ شرح بیتی ازمثنوی ازلاهیجی نوربخشی (۵۸ر ـ۵۹پ) درشرح بیت:

«چونکه بی‌رنگی اسیر رنگ‌شد...»

پس ازاین پراکنده‌های عرفانی وفلسفی است (۶۰ر ـ۶۶ر)

۱۳ـ جبروقدر(۶۶پ ـ ۷۶ پ تا نیمهٔ فصل۸) ازخواجه طوسی و بفارسی‌است درده فصل (ف۲۲۲).

۱۹٤۱ر

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف.

۱۵س۷×۱۴ ، ۳۷۹گ ۱۳/۵×۱۹/۵ ، کاغذ فرنگی نخودی ـ جلدمقوا عطف میشن.

مجموعه

۱ـ التحفة القوامية فی فقه‌الامامية (۱ پ ـ ۴۳ پ) ازسیفی قزوینی این‌نسخه

بانسخهٔ دیگر ما (ف۱۸۲۶) اندکی جدایی دارد وناتمام است.

۲ـ نان وپنیر (۴۳ پ ـ ۳۲ر درهامش از چپ براست) ازمحمد رفیع‌بن محمد مؤمن گیلانی. درفهرست دانشگاه (منزوی ۲ : ۲۲۸ و ۲۸۹ ـ دانش ۲۳۷۱) آمده که نان وپنیر ازبهایی است وچاپ شده است

آغاز: بسمله . این خورده ریزه‌ایست که در بعضی اسفار بدست آمده و چون طباع را بعد ازاستماع نان وحلوای حضرت شیخ قدس سره رغبت بشنیدن آن میشود مسمی گردید بنان وپنیر و مخاطب کسانی‌اند از معتقدین حکمت و منکرین آن که ورقی چند از کتب فلاسفه گردانیدند آن را احاطه و تنقیح نامیده‌اند* وبر حقیقت یابطلان آن حکم کرده بنظم در آورد العبد محمد رفیع بن محمد مؤمن الجیلانی ...

ایکه روز وشب زنی از علم لاف

هیچ بر خجلت نیاری اعتراف

انجام:

پس مدار کار با عقلست عقل

گر نداری باور اینك رام نقل

۳ـ نان وحلوا (۴۴ پ ـ ۵۶ر) از شیخ بهایی (ف۲۳۷۱)

۴ـ چهل‌سورهٔ تورات(۶۹ پ ـ۷۶پ) که آن را ترجمهٔ علی(ع) پنداشته‌اند.

۵ـ شیروشکر (۷۶ ر ـ ۷۹ ر بادیباچهٔ عربی) از شیخ بهایی (ف۲۳۰۸).

۱۹٤۲ر

نسخ ورشت سدهٔ ۹و۱۰ ، عنوان ونشان شنگرف ، صفحه پایان نونویس ، نسخه ازآن علی‌بن سیف‌الدین الرازی‌المسعود شاربیانی حنفی ازهری بوده است.

۱۳س۱۱×۱۴ ، ۳۴۴گ ۱۳×۱۷/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدمقوا عطف میشن.

الخلاصة الالفية

از ابن مالک است.

۱۹۴۳ر

نستعلیق ۱ع۱/۱۰۳۲، عنوان شنگرفی، نسخه را بشارت هندی بدستور خواجه حاجی سیف الدین محمود نوشته، تا عنوان باب ۴۸ ورآن دیده میشود، آغاز و دیباچه افتاده است.
۱۹س۶×۱۲، ۱۰۵گ ۱۳×۱۸، کاغذ هندی نخودی - جلد مقوا عطف میشن.

مختار نامه

از شیخ فریدالدین عطار است در پنجاه باب (مجالس ۳:۵۸۶).

۱۹۴۴ر

نسخ سدهٔ ۸ و ۹، عنوان شنگرفی، وقف شیخ عمر برای مدرسه (صفحهٔ عنوان).
۷س۸×۱۴، ۱۰۲گ ۱۴×۱۸، کاغذ سمرقندی نخودی - جلد تیماج مشکی.

پایان ادب القضاء ش ۱۹۴۴

آغاز ادب القضاء ش ۱۹۴۴

ادب القضاة

ازمحیی الدین ابو العباس احمدبن صدرالدین ابی اسحاق ابراهیم بن احمد بیروجی حرانی حنفی قاضی قضاة قاهره (٦٣٧ ـ ٧٢٠) است (الجواهر المضیئة ١:٥٣).
در آن از قاضیخان (م٥٩٢) واز الجامع الصغیر یاد شده است .

١٩٤٥/

نسخ عبدالمحسن بن بدیع الدین در ٢٩ ذی قعدة ٧٤٥ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی و بارز بارمز « ه،مصطفی» ، نسخه ازمیانه‌های جابجاست تا فرایش ، ازآغاز ٤٧ برش افتاده ، برگشمارداردواز ٤٧ تا ٢٢٤ .
٩س‌ـ٨×١١ ، ١٧٨گ ١٣/٥×١٨ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی .

مجمع البحرین فی ملتقی النیرین

درفقه حنفی است ازمظفر الدین احمدبن علی بن ثعلب ابن الساعاتی حنفی بغدادی درگذشتهٔ ٦٩٤ که در ٨ رجب ٦٩٠ ساخته است (الجواهر المضیئه ١:٨٠)(١)

آغاز: الذی طاف اهلها ... فصل فی الجنایات علی الاحرام اذا طیب المحرم عضوا یجب علیه دم ،

انجام : ثم قسم الباقی علی سهام من بقی منهم والله اعلم بالصواب قال المصنف رحمه‌الله هذا آخر مجمع البحرین و ملتقی النیرین وقداتیت به علی ما اسسته من تلك القواعد واجتهدت فی التوفیق بین المسائل الشوارد ولم اترك من الکتابین الا مسائل یسیرة طرحتها عمدا ومسائل اخر غیرت صیغها قصدا اوزدت فیها قیدا ایثارا للاصح من المذاهب والاقوی وتحریا للاحتیاط فی الفتوی وانا ملتمس ممن ینقله ان لایهمل واجب

١ـ جمال الدین عبدالرحیم بن حسن اسنائی قرشی شافعی درگذشتهٔ ٧٧٢ مجمع البحرین فی تناقض الخبرین دارد (چلبی ٢:٥٨٣) .

الاعراب فان المتشابه فیه جمة و خصوصا فی جناساته الخطیة فان الاحتیاط فیها حتم والله هو المشکور علی افاضة نعمه والمسئول خاتمة السعادة بفضله و کرمه و صلی‌الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه وسلم تسلیما کثیرا

١٩٤٦/

نسخ سدة ١٠ ، عنوان شنگرف ، ش٢ را ملك‌حسین بن ملك علی تبریزی در تبریز ١٥ ع١/٩٩٣ نوشته است ، درنسخه نشان بلاغ قرائت وتصحیح دارد وشیخ بهایی آن را دیده است ، همه شماره‌ها باید بخط همان تبریزی باشد ، درش ٣ نیمی ازحدیث ٤٠ در پایان افتاده است .
١٥س‌ـ٤×١١/٥و١٥س‌ـ٧×١٢و١١س‌ـ٨×١٣/٥ ، ١٤٧گ ١٢ × ١٩ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

مجموعه

١ـ الاعتقادات (٣ پ ـ ٧٥ پ) ازابن بابویه .

٢ـ الاربعون حدیثا (٧٧ ر ـ ١٠٧ پ) ازشهید یکم که باغیبت نعمانی در ١٣١٨ ق بچاپ رسیده است در پایان آن اجازهٔ شیخ بهایی است بمولانا جمشید مورخ ١٤ ج١/٩٩٣ .

٣ـ الاربعون حدیثا (١٠٨ ر ـ ١٤٥ پ) از شیخ حسین بن عبدالصمد پدر شیخ بهایی که درزمان استاد خود شهید ساخته است .

آغاز: بسمله . الحمدلله علی نعمه الغزار ... اما بعد فیقول ... حسین بن عبدالصمد الحارثی .

١٩٤٧/

نسخ روزآدینه ٢٥ محرم ٩٦٣ با حواشی نستعلیق در ش١ ، نستعلیق با حواشی عربی با نشانهٔ «من المحرر الشافعی» در ش٣ ، عنوان در همهٔ اینها شنگرف ، نسخ ذی‌حجة ٩٢٣ در ش٤ ،
١٣س‌ـ٧/٥×١٥ و ١٦س‌ـ٧/٥×٩/٥ ، ٩٨ گ ١٣/٥×١٩ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج زرد .

مجموعه

١ـ شرح جواهر الفرائض طوسی (١پ ـ ٦٣ پ) از ابوالحسن ابن احمد (ف ١٩٣٦).

٢ـ فرائض منظوم فارسی (٦٤ پ ـ ٧٥ پ) از ابن حسام شاعر در ٧٢٥ (فرهنگنامه‌ها ص١٥٦).

آغاز:

پس از تحمید ذات پاك یزدان

درود مصطفی و نعت یاران

فرائض خوان که تعلیم فرائض

بقول مصطفی هست از فرائض

انجام:

همین حکم است در فوت حرقی

که روشن کرده‌اند در فصل غرقی

دوشنبه آخر شهر مبارك

بآخر آمد این نظم مبارك

پس از هفتصد گذشته خمس عشرین

خدایا رحم کن بر جمله آمین

چو هست ابن حسام این نظم اخلاص

بروح او بباید خواند اخلاص

٣ـ کتاب حساب الفرائض (٧٦ر ـ ٧٩ر).

آغاز: کتاب حساب الفرائض. المقصود من ذلك تسهیل الامر کتبة وذکرا و السبیل فیه تخریجها من اقل العددین.

انجام: فاعط کل واحد من کل درهم ماذکرناه والله اعلم (تم کتاب حساب الفرائض).

٤ـ الصحیفة الرضویة (٨٠ ر ـ ٩٧ پ) حدیثهای روایت شدهٔ از امام رضا است (ف١٣٩٦ ش ٩٦٤).

١٩٤٨

نستعلیق ١٢٢١ ، عنوان شنگرف .
١٩ ص ٨×٢٤/٥ ، ١٩١گ ١٤/٥×٣١ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سبز مقوایی گرو آن مشکی .

کفایة التعلیم

از ابوالمحامد غزنوی است .

١٩٤٩

نسخ ٢٠ رجب ١٣٦٩ که برای یکی از دیوانیان نوشته شده است ، عنوان شنگرف ،
١٠ ص ٨×١٥ ، ٢٣٦گ ١٤×٢١ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ .

الفصول المهمة

از نورالدین علی بن محمد ابن الصباغ صفاقسی مکی مالکی در گذشتهٔ ٨٥٥ که در ایران سال ١٣٠٢ بچاپ رسیده است (چلبی ـ معجم المطبوعات ص١٤٢).

١٩٥٠

شکسته نستعلیق محمد بن حاج عبدالرحیم وفایی در روز پنجشنبه ٢٨ محرم ١٣٤٨ ، عنوان و نشان شنگرف ، نسخه در ١٣٦٨ از آن محمد حسینی بوده است ، کتاب در آغاز نسخه « تحفة الحسینیه » نامیده شده است .

٩ ص ٨×١٥ ، ٣٣٩گ ١٤/٥×٢٠/٥ ، کاغذ نخودی ـ جلد تیماج مشکی مقوائی عطف پارچه .

روضهٔ حسینیه

از احمدبن محمد حسینی است درسر گذشت حسین بن علی(ع) در ۱۸ باب بفارسی که بنام میرزاخان مظفر ساخته وباین نام نامیده است (دیباچه).

آغاز: هذا کتاب تحفة الحسینیه فی ذکر احوال سید الشهداء علیه السلام. بسمله. الحمدلله الذی نور قلوب اولیائه لولاء الحسین ... اما بعد چنین گوید ... احمدبن محمد الحسینی که چون در دیباچهٔ کتاب موسوم بکتاب سرورالمؤمنین فی مناقب علی بن ابی طالب امیرالمؤمنین ... بزبان قلم خجسته رقم وعده شده بود که ... بعد از انجام تمام ده مجلد آن کتاب، بتألیف وتصنیف چند کتاب پردازد ... و دربن اوقات که پنج کتاب مجلد ازان کتاب صورت اختتام پذیرفته.

انجام: بزیات ... حسین ... برود برای اوامان است.

۱۹۵۱/

نسخ سردار کابلی از روی نسخه‌ای مغلوط در روز سه‌شنبه ۲۶ ذی‌قعدهٔ ۱۳۳۶، عنوان شنگرف.

۱۹ س ۸×۱۶، ۳۸گ ۱۴×۲۲، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا.

الخصائص العلویة

از امام ابوعبدالرحمن احمدبن شعیب نسایی (۲۱۵ ـ ۳۰۳) دانسته اند و در مصر بسال ۱۳۰۸ بچاپ رسیده‌است (معجم المطبوعات س ۱۸۵۱).

۱۹۵۲/

نسخ محمدصالح بن محمد درویش سمرقندی بدرروز دوشنبه ۳ع۲/۱۳۰۲ ازروی نسخهٔ مورخ ۲۶ ج۲/۱۱۰۴.

۲۱ س ۸×۱۵، ۱۷۲گ ۱۴×۲۲، کاغذ هندی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

جذب القلوب الی دیار المحبوب

تاریخ مدینه است بفارسی از عبدالحق بن سیف الدین ترک دهلوی بخاری در ۱۷ باب و فهرست آنها در دیباچه و درپایان نسخه هست. او تسوید این کتاب را در مدینه بسال ۹۹۸ آغاز و دردهلی بسال ۱۰۰۱ آن را به پایان برده است (دیباچه).

آغاز:

صد شکر که از تشنگی غم رستم
چون قطره بدریای کرم پیوستم
بر کشتی توفیق ازل بنشستم
در زمزم قدس چهر دل شستم

الحمدلله وسلام علی عباده ... حمدی که سزاوار جناب الهی آید.

انجام: مسموع سمع رضای آن حضرت شده باشد سبحان ربک رب العزة ... والحمدلله رب العالمین.

۱۹۵۳/

نسخ محمد رضای مولانا علی شریف کوکدی گلپایگانی در روز آدینه ۱۰ رمضان ۱۳۶۴ و عنوان ونشان شنگرف و در صفحهٔ عنوان شعرهایی است بعربی در سعایتی از مصباح الشریعه نیز در پایان همین رساله (ش۱)، ش۲ مورخ ۱۷ رمضان ۱۳۶۷ است، در ۲۳ر تقسیم علوم است از اخلاق ناصری و از فیض وریگران، ش۳ نسخهٔ اصل با حواشی «منه علی عنه»، ش۴ بخط کوکدی است مورخ ۳ ذی‌حجة ۱۳۶۴ و تا ۳۳ر پراکنده‌ها است، ش۵ بخط محمدبن حسین موسوی است مورخ ۱۳۷۲، ش۶ بخط محمدتقی پسر کوکدی است مورخ روز پنجشنبه رجب ۱۳۶۸، ش۷ نیز بخط همواست مورخ روز چهارشنبه ۱۶ شعبان ۱۳۶۹ با حواشی کوکدی (محمد رضاعنه) یا بانشانهٔ «منه قدس سره»، ش۸ نسخ محمد رضای کوکدیست مورخ روزشنبه ۶ رمضان ۱۳۷۰ با حاشیهٔ «محمدرضا علی‌عنه»، ش۱۰ خط‌خوردگی دارد و اصل است.

۲۱ س ۱۱×۱۶، ۱۱۷گ ۱۵×۲۲، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

مجموعه

۱ـ مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة (۱ پ ـ ۲۲ ر) در ۱۰۱ باب که از جعفر صادق پنداشته‌اند.

۲ـ الاعتقادات (۲۲ پ) از خواجهٔ طوسی.

۳ـ حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة (۲٤ پ ـ ۲۸ ر) حاشیهٔ محمد رضا بن مولا علی شریف کوکدی گلپایگانی است بر باب بیع صرف این شرح.

آغاز: بسمله . و به نستعین . الحمدلله الذی تعین بذاته .. فیقول ... محمد بن علی الرضا الشریف الکوکدی ان هذه حاشیة .. علی خاتمة باب بیع الصرف من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة .

انجام: او کاشف عنه فلا منافات فتامل .

٤ـ رسالة فی الشك فی الطهارة فی الحدث (۲۹ ر ۳۲ پ) از شهید ثانی .

۵ـ کشف الریبة عن احکام الغیبة (۳۳ پ ـ ٤۷ پ) از شهید ثانی.

٦ـ رسالة فی جواز اخذ الارش من غیر النقدین (٤۸ پ ـ ۵۹ ر) از محمد رضا بن محمد علی اسفرجانی در دههٔ دوم ع ۲/ ۱۲۵۸ .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی تعزز بالبرائة عن النقص والعیب ... وبعد فلما رایت مسئلة جواز اخذ الارش من غیر النقدین .

انجام: یون غیرهما الحمدلله اولاوآخرا قدفرغ من تالیفه ... ابن محمد علی محمد رضا الاسفرجانی الجرباذقانی ... فی العشر الثانی من شهر ربیع الثانی من سنة ۱۲۵۸ ثمان وخمسین وماتین بعدالالف من الهجرة .

۷ـ رسالة فی مسئلة الشرط فی ضمن العقد (۵۹ پ ـ ۷۰ پ) گویا از شهید ثانی یا محقق اردبیلی .

آغاز: بسمله . حمدله . وبعد فلما کان مسئلة الشرط فی ضمن العقد المتداولة فی السنة العلماء .. من مشکلات الفن .

انجام: مع مقاومتها لها بحسب السند والدلالة والاعتضاد والله ولی العصمة و الرشاد وصلی الله علی .. محمد وعترته الاطهار الامجاد الی یوم المعاد .

۸ـ الفوائد (۷۰ پ ـ ۷۹ پ و ۸۱ ر ـ ۸۷ ر) از نراقی است . در این نسخه نخست مسئلهٔ «الشرط فی ضمن العقد» و مسئلهٔ «العقود تابعة للقصود» است برابر با ص ٤۱ ـ ۵۵ چاپ سنگی ۱۳۲۱ ایران سپس مسئله فرعهٔ است برابر با ص ۲۲۲ ـ ۲۳۲ همین چاپ .

۹ـ کشف الغطاء (۸۸ پ ـ ۱۰٤ ر) از شیخ جعفر نجفی است و تا مبحث عموم را دارد .

۱۰ـ التقریرات (۱۰۵ پ ـ ۱۱٦ ر) از محمد تقی اردکانی و درسهای او که محمد رضا بن علی کوکدی گلپایگانی در سپاهان از او شنیده و در این نسخه نوشته است .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی وفق اقویاء العقول لاجراء عین التحقیقات

انجام: لیست معاملة اجباریة

۱۹۵٤/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرف ، ش ۱ نوشتهٔ قاسم بن حسین بن علی کلیددار نجفی است در مکه در ۱۵ ج ۱۱۰۵/۲ ، ش ۲ تاریخ آن پاره شده و بهمین خط است ، خط دارندهٔ نسخه سید عبدالله بن محمد رضای شبر در صفحهٔ عنوان هست ، درویش فیلان در ۱۱٤٤ و سردار کابلی در ۱۳۱۷ دارندهٔ نسخه بوده‌اند .

۱۹ س ۱۰×۱٤/۵ ، ۱٦۰ گ ۱۵×۲۰ ـ کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ تمهید القواعد الاصولیة لتفریع فوائد الاحکام الشرعیة (۱ پ ـ ۱۵۱ ر) از شهید ثانی که در روز آدینه ۱ محرم ۹۵۸ ساخته است .

۲ـ فهرست تمهید القواعد (۱۵۱ پ ـ ۱۷۰ر) از شهید ثانی که نخست کشف الفوائد من کتاب تمهیدالقواعد نوشته سپس چون دید که آن دشوار است این فهرست را درشب سه شنبه ۸ رجب ۹۵۸ ساخته است (ف‍۲۱٦۸).

۱۹۵۵ر

نستعلیق ۱۴۳٦ در ش۱ ، مورخ ۱۹ ذی حجه ۱۳۴۸ در اردوباد از حسینی ملاخان محمد شیخ الاسلام اردوباد ودر ش۳ ، مورخ روز پنجشنبه ۱۰ رجب ۱۳۴۴ درمدرسهٔ ظهیریهٔ اوردوبادیه در ش۴ ، در ۳-۱۱۸ ر پایان گلشن راز است بهمین خط مورخ ۱۲ ذی قعدهٔ ۱۳۴۷ در مدرسهٔ صادقیه ، ش۴ نیز بخط شمارههای پیش است ، عنوان ونشان شنگرف .

ص۸×۱۵ ، ۱۴۱-۱٦۳ ۲۲×۱٦ ، کاغذ فرنگی سفید و کبود ـ جلد مقوا عطف میشن .

مجموعه

۱ـ شیروشکر (۱ پ ـ ٦ر) از شیخ بهائی (فهرست ادبیات ص۱۹۳).

آغاز:

ای مرکز دائرهٔ امکـان	وی زبدهٔ عالم کون ومکان

انجام :

پیوسته خجسته پیامش کن	مقبول زخاص وزعامش کن

۲ـ نان وحلوا (٦رـ۱٦پ) از همو.

۳ـ گلشن توحید (۱۷ر ـ ۱۱۷پ) که گزیده ایست از ابراهیم ددهٔ شاهدی پسر صالح مغلوی در گذشتهٔ ۹۵۷ ازمثنوی در ٦۰۰ بیت با ۳۰۰۰ بیتی درشرح آنها و در ۹۴۰ سروده است . او پس از هر بیتی ازمثنوی که میآورد آن را بشعر شرح میکند. (منزوی ۲۲۲:۲ ـ ذریعه ۴۹۸:۱۱ ـ مجلس ٦۳۲:۳).

آغاز افتاده:

ـ این خیالی بود اندر دل مرا	کار تباطی باشد اندر سینه‌ها

....

تا بهر بیتی بگویم پنج بیت	هم بوجه ما رمیت از رمیت
من بششصد بیت گفتم سه هزار	ماند ازمن عاشقان را یادگار
چونکه با عون خدا کردم تمام	گفتم اورا گلشن توحید نام
هین بیا بنگر که رعنا گلشنست	اندر الفاظش معانی روشنست
این کتاب شاهدی و مولوی	گشت مفتاح کنوز مثنوی

....

باب این گلشن همیشه باز باد	هر که می آید همی یابد مراد
هر که خواند این کتاب معنوی	یابد استعداد او بـا مثنوی

....

مثنوی را کلیـدی ساختم	در میـان عاشقان انـداختم
هر که اومی یابد این مفتاح را	از کرم احسان کند ما را دعا

دیباچه مفردات مثنوی در آن تاریخ که اختیار کردم و گفتم بسمله وبه نستعین

بشنو این بلبل چه افغان میکند	قصهٔ هجر گلستان مـی کند

انجام :

شاهدی که ناظم این گلشنست	چشمهاش ازنورعرفان روشنست
خودنوشت وختم کردش آن زمان	نهصد و چل سال بد تاریخ آن

۳ـ روضة المحبین (۱۱۸ ر ـ ۱۴۱ پ) که در ع۱٦/۷۹۴ سروده شده است گویا از ابن عماد خراسانی شیرازی در گذشتهٔ ۸۰۰ که درتهران بسال ۱۳۱۴ خ بچاپ رسیده است (ذریعه ۳۰۳:۱۱ ـ مشار ص۸۵۹).

آغاز:

الحمد لخالـق البرايـا	و الشكر لواهب العطايا
ای نام تو صدر هر کتابی	آرایش فصل هر خطابی

انجام:

القصه مـه ربيـع الاول	این نظم بدیع شد مکمل

....

منظوم بسال عقد پروین	موسوم بروضة المحبین
از مدت هجرت محمد	رفته نود و چهار و هفتصد

(گویا افتاد گی دارد).

۵ـ جنگ (هامش نسخه) شعرهایست از سعدی، ملاعلی اکبر امرایی، حاتم کاشی، ولی دشت بیاضی، ملارضا، محمد، خلیفه محمد گرمرودی، صفا تخلص شهید مثنوی، مولانا نباسی، داماد، مولوی، شاه صفی، بهایی، خیام، فیش، فریدون، شمس تبریزی، لطفعلی بیک آذر، میرزا طوفان، نوایی، مجمر، جامی، حافظ، طلسم دعاهای بر آورده شدن نیازها هم در آن هست

۱۹۵۶/

نستعلیق محمدرضا بن کمال الدین در ۸ ذی‌قعدهٔ ۱۱۷۵، متن زیر خط سرخ، تصحیح شده‌است، دیباچه را ندارد.

۳۶س، ۹×۱۷، ۱۲۹گ، ۱۳×۲۱، کاغذ سپاهانی ـ تیماج تریاکی مقوایی.

شرح التجرید

از قوشچی است.

۱۹۵۷/

نسخ شب دوشنبه ۱۸ ذی‌قعدهٔ ۱۰۸۶، عنوان شنگرف، حواشی دارد.

۲۳س، ۱۰×۱۵، ۱۷۱گ، ۱۵×۲۱، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

كتاب ليلة النصف من شعبان

از شیخ نجم الدین محمد غیطی شافعی که در ۲۷ محرم ۹۶۸ آن را ساخته‌است.

آغاز: بسمله و صلى الله على سيدنا محمد و سلم قال شيخنا الامام ... مولانا محمد نجم الدين الغيطي الشافعي خادم حديث النبوة ... الحمدلله الذى عظم حرمة شعبان بليلة نصفه الفاضلة.

انجام: مايستحقه من العقوبات آمين اللهم آمين قال ذلك سيدنا ... سيد عبدالوهاب الشعراني عفى الله عنه و كان الفراغ من تاليفها يوم السبت سابع عشرين من الاول سنة ثمان وستين وتسعمائة بمصر ... استغفرالله العظيم.

۱۹۵۸/

نسخ سدهٔ ۷، آیه ها با سرلوح، نشانهٔ کراسه‌های ده برگی دارد، از سورهٔ طه است تا آیهٔ «قل للمؤمنين يغضوا...» (جزو ۲).

۱۲س، ۱۱×۶، ۲۴۲گ، ۱۶×۲۳/۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج تریاکی.

مجمع البيان

از شیخ ابوعلی طبرسی است.

۱۹۵۹/

نستعلیق محمد بن حسن مطلب در ۱ محرم ۸۵۵، متن نسخ درشت، عنوان بخط خوش درشت، حواشی نستعلیق، تاریخ سیلی که در ۸۸۵ آمده‌است و طالع ملاعلی رضا در ۱۳۵۴ در نسخه دیده میشود، علی رضا بن زین العابدین قمی در ۱۲۴۸ نسخه را داشته بود، محمدباقر بن عبدالقادر حسینی آن را خریده است.

۲۱س، ۱۱×۱۸، ۱۶۶گ، ۱۸×۲۵/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

حل الموجز

شرحی است بر موجز قانون ابن نفیس از آقسرایی (ف ۷۸۰ - ۲۲۱۰).

۱۹۶۰

نستعلیق محمد مؤمن حسینی ارقندی در ۱۰ ع ۱۰۶۹/۱٤ ، عنوان و نشان شنگرف ، در پایان پنج صفحه‌ای دربارهٔ معجونها است ، نسخه جلد یکم است ، نسخه از آن محمدصادق‌بن‌محمد رضا بوده‌است.
۱۸ س ۱٤ × ۱۷ ، ۳۲۲-۱۸/۵ × ۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج لاکی ضربی مقوایی.

اختیارات بدیعی

از حاج زین‌العطار علی‌بن حسین انصاری که در ۷۷۰ ساخته است (ف ۷۱۵ - ره‌آورد ص ۸)

۱۹۶۱

نسخ سدهٔ ٦ ، عنوان شنگرف ، مقابله و تصحیح شده ، در پاره ای از حواشی از خط شیخ رئیس نقل شده است ، اجازاتی از عیسی بن مسیح بن عیسی و ابی‌الحسین هبة‌الله‌بن صاعد دارد ، تاریخ مقابله و قرائت آن ۵۵۵ است ، تملک محمدبن علی‌ابن حسین علوی حسینی مطلب در ۵۵۵ در میانه هست ، پاره‌ای از برگها تازه‌تر است نسخه از مبحث سموم مشروب (نیمهٔ کتاب چهارم است) تا پایان کتاب پنجم .
۳۱ س ۱۱ × ۱۹ ، ۱۸۰ گ ۱۷ × ۲٦/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ زرکوب مقوایی تازه .

القانون

از ابن سینا است .

۱۹۶۱

پایان القانون ش ۱۹٦۱

۱۹۶۱

از القانون ش ۱۹٦۱

١٩٦١

پایان القانون ش ١٩٦١

١٩٦٢ ر

نسخ سدهٔ ١١ و١٢ ، عنوان شنگرف ، در حواشی مطالبی است بخط حسین بن محمد بحرانی مؤلف النجوم الزاهرة که در جایی از آن یاد میکند ، برگ یکم تازه است ، نسخه در ١٣٣٥ از آن سردار کابلی بوده است ، نسخه جزو یکم است .

٣٥ س ١٤ × ١٩ ، ١٨٣ گ ١٩/٥ × ٢٤/٥ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی مقوایی .

مدارك الاحكام فى شرح شرايع الاسلام .

از سید شمس الدین محمد بن علی بن ابی الحسن حسینی عاملی جبعی (٩٤٦ ـ ١٠٠٩) است که جزو یکم را در روز شنبه ١٣ ذی قعدهٔ ٩٨٩ بپایان رسانده و در ٩٩٨ بدان میپرداخته است (سبه ١:٤٥ ـ طوس ٥:٩٥ و٤ و ٦١١) .

١٩٦٣

نسخ محمد بن عبدالرحمن بن علی بن عبدالرحمن عیدروس زبیدی در ٦ ذی حجة ١١٨٨ ، عنوان شنگرف ولاجورد .

١١ س ٤ × ٧ ، ١٢٣ گ ٧/٥ × ١١/٥ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی بالولا

مجمع دقائق الدعاء

گرد آورده نویسندهٔ نسخهٔ ما است

١٩٦٤ ر

نستعلیق سدهٔ ١١ ، عنوان شنگرف ، ش ١ ناقص است ، ش ٢ از اواخر بناب ٦ است تا آخر .

٩ س ٦ × ٧ ، ٦٠ گ ٩/٥ × ١٢/٥ ، کاغذ سپاهانی نخودی ـ جلد تیماج تریاکی .

مجموعه

۱ـ گوی وچوگان یا حالنامه (۱ پ ـ ۲۷ پ) از عارفی هروی است در ۵۰۰ بیت که در ۸۴۳ سروده وبچاپ رسیده است (ذریعه ۹: ۶۷۱ ـ مشار ۱۳۲۶).

۲ـ انیس العشاق (۲۸ر ـ ۶۰ر) ازشرف رامی، کلمان هوارت M.Cl.Huart آن را بفرانسه ترجمه کرده ودرپاریس بسال ۱۸۷۵ در ۱۱۰ ص بچاپ رسانده است.

۱۹۶۵ ر

نستعلیق ابوالقاسم جعفر بن حسین حسینی موسوی سپاهانی ۳ اپایگانی نیای نگارنده روضات که درنجف روز پنجشنبه ۱۹ شوال نوشتن آن را آغاز و درروز آدینه ۴ ذی‌حجه ۱۱۴۵ بانجام رسانده است، عنوان ورشت، حواشی بانشان «منه رحمه‌الله».

۱۷ س ۶×۱۱، ۱۰۵ گ ۵/۱۱×۵/۱۶، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج زرد ضربی.

حاشیة حاشیة شرح التجرید

ازمحمدمسیح بن اسمعیل فدشکوئی فسایی شیرازی (ف ۱۱۳۳) است وحاشیه‌ایست برحاشیهٔ محقق خفری برشرح تجرید قوشجی.

آغاز: بسمله. نحمدك یا من هولملوك مقاصد التجرید نصیر .. وبعدفیقول .. محمد مسیح بن اسمعیل الفسوی انی کنت برهة من الزمان مشغولا بمطالعة الحواشی التی علقها العلامة الخفری علی المقصد الثالث من الشرح الجدید للتجرید.

انجام: یظهران الدست للمعتزله فتأمل.

۱۹۶۶ ر

نسخ علی بن محمد حافظ در ۲۸ رمضان ۹۷۲، عنوان شنگرف، حواشی نستعلیق با نشانهٔ «ربیع» نسخه در ۱۰۴۷ از آن محمدامین بن عبدالوهاب طباطبایی اردستانی بوده است.

۱۱ س ۵×۱۱، ۲۶۸ گ ۹×۱۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی.

النفلیة

ازشهید ثانی است.

۱۹۶۷ ر

نستعلیق رجب ۱۳۰۷ که برای حاجی احمد نوشته شده است، عنوان شنگرف.

۱۳ س ۶×۱۴، ۱۳۸ گ ۱۱×۱۷، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج تریاکی عطف پارچه.

مجموعه

۱ـ فرس نامه (۱ر ـ ۸۵ ر) در بیطاری است و اسب شناسی در چهل باب در برگزیدن اسب وپرورش آن.

آغاز: از دیباچه افتاده: باب بیست ویکم در فرق میان مادیان در از صورت و سیرت .. باب اول در آفرینش اسبان.

انجام: وبدین سخن کتاب بآخررسید تیمنا وتبرکا.

۲ـ فرس نامه (۸۵ ر ـ ۱۳۸ر) در بارهٔ درمان بیماریهای گوناگون اسب در شصت باب بفارسی و فهرست آنها در آغاز هست.

آغاز: فهرست ابواب شصت گانه باب اول در معالجهٔ اسبی که درسرعلت داشته باشد .. اما علامتی که در سراسب باشد آنست پیوسته از بینی او پلیدی آید.

انجام: واین ازخواص غریبهٔ است.

۱۹۶۸ ر

نستعلیق قاضی محمد مقیم بن ابی البقاء شریف سپاهانی در ۱۷ تا ۲۱ رمضان ۱۰۸۶ ازروی نسخهٔ دارای خط مؤلف در چهار سالم بی صفر کنکی در ش ۱ و روزدوشنبه ۲۰ رمضان ۱۰۸۶ در همان چهار در ش ۲ و در روز دوشنبه ۲۱ رمضان درسفر حج تا روز دوشنبه ۲۸ رمضان ۱۰۸۶ دربرگشت بمیهن در ش ۳، عنوان ونشان شنگرف: نسخ ونستعلیق وگویا نوشتهٔ دیگری در ش ۴، نستعلیق ۱ ج ۲ و عنوان

شنگرف گویا از دیگری در ش۵ ، نیز بخط نستعلیق در ش۶ ، بهمان نسخ شمارههای نخستین در ش۷ ، در ۲۳۳ ر ـ ۲۳۷ پ پراکندها است بعربی وفارسی، نسخه تحت ۲۳۷ برگ بوده‌است .
۱۴ س ۶×۱۱ ، ۱۷۸ گ ۱۰×۱۴/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی .

مجموعه

۱ـ السهام المارقة من اقراض الزنادقة (۱پ ـ ٤٤ ر) از شیخ علی بن محمد بن حسن بن زین الدین شهید ثانی بدوازده فصل و یك خاتمه در رد صوفیان که در ۹ ج ۱۰۷۰/۱ ساخته است (طوس ٤:١٦٤)

آغاز: بسمله . و به نقتی . الحمدلله منیر الحق و اهله و مبیر الباطل فرعه و اصله .. فیقول ... علی بن محمد بن الحسن بن زین الدین ... انی بعد ما کتبت ما برز من شرح اصول الکافی المسمی بالدر المنظوم من کلام المعصوم جمعت ما کان باقیا عندی مما اجبت به بعض الاخوان فی سؤالهم عن احادیث مشکلة وغیرها ... وسمیته بالدر المنثور من الخبر المأثور ... و کان من جملتها الحدیث الآتی ... فافردته فی هذه الرسالة وسمیتها بالسهام المارقة من اغراض الزنادقة وجعلتها مشتملة علی اثنی عشر فصلا وخاتمه .

انجام : فان هذا دعاء یشمل البشر او الحمدلله وحده ... صلوات الله علیهم اجمعین

۲ـ ملحقات السهام المارقة (٤٤ پ ـ ۶۰ر) که از کتابها بر گزیده شده در ردصوفیان : از کتاب الرد علی اصحاب الحلاج مفید و کشکول منسوب بعلامه ونهج الحق وعمدة المقال و کفر اهل الضلال شیخ حسن بن علی بن عبدالعالی کرکی ومطاعن المجرمیة وبیان الملل والادیان ابی المعالی تالیف ٤٨٥ و شرح مشکات طیبی ونفحات الانس و تصفیة القلوب عزیز نسفی وفتوحات وفوایح وشرح نهج ابن ابی الحدید وحدیقة الشیعة ملا احمد وتحریم السماع امام ابوبکر طرطوسی و ادب القضاه شافعی واغاثه اللهفان و الاحتجاج وتاریخ ابی ریحان بیرونی .

آغاز: بسمله . و به نستعین هذه ملحقات بهذه الرسالة یشتمل علی ما رایته من کلام علمائنا ... وغیرهم مما له مناسبة بالمقام .

انجام : انتهی ما یتعلق بالحلاج من کلام ابی الریحان .

۳ـ طب الائمه (۶۱ پ ـ ۱۲۳ر) روایتهای شیعی است در پزشکی (ف ۷۸۷).

٤ـ رسالهٔ رجعت (۱۸۳ پ ـ ۲۱۹ ر) ترجمهٔ چهارده حدیث است از مجلسی دوم (ف ۱۲۰۳).

۵ـ اختیارات (۲۱۹ پ ـ ۲۲۶ پ) از مجلسی دوم بفارسی درسه فصل و یك خاتمه

(فهرست سپه ۳:۷۳ ش ۶۳۱/۱ و ۲۱۳٤/۳ و ۵۲۶۱ و ۷۳۸۵).

آغاز: بسمله . الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید ... محمدباقر بن محمدتقی ... که این رساله‌ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل بیت رسالت ... معلوم میشود از سعادت ونحوست ایام هفته وماه .

انجام : ومرد فاجر فاسقی دعوی پادشاهی کند

۶ـ رقعهٔ مسجعی است بعربی (۲۲۷ ر ـ ۲۳۰ پ)

آغاز: بسمله . افتتح القول بحمد الحکیم . الحمدلله فتاح القلوب مناح الغیوب
شربنا علی ذکر الحبیب مدامة　　　سکرنا بها من قبل ان

انجام : و محیطات افعالنا برحمتك یا اله العالمین (این رقعه که بند گان عالی حضرت ... میرزا سیدعلی خلف مستوفی موقوفات سابق متصدی سابق آن نوشته بودند) .

۷ـ رساله فی تعیین المخالفین لامیر المؤمنین (۲۳۱ ر ۲۳۲ پ) از شیخ علی بن عبدالعالی که بدستور پادشاه نوشته است .

آغاز: بسمله . الحمدلله حق حمده ... قد برز الامر العالی المطاع ... والنفذالی

بتعيين المخالفين لامير المؤمنين .. و الاشارة الى شيىء من احوال مخالفيهم الموجبة لاستحقاقهم الطعن واللعن .

انجام : و هذا القدر كاف .. فى ضبط احوال المخالفين على سبيل الاجمال ومعرفة استحقاقهم للطعن واللعن على السنة اهل الايمان والحمدلله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وآله الطاهرين

اين رساله نفحات اللاهوت فى لعن الجبت والطاغوت او در يك مقدمه و سه فصل وخاتمه (طوس ٤:٢٦٥) نيست .

۱۹۶۹,

نسخ سدهٔ ۸ ، عنوان ورشت ، نسخه از نيمهٔ بيماريهاى سراست تا بيماريهاى دوار الخود و فالج.
۱۵س ۸×۱۳ ، ۱۹۱گ ۱۰×۱۵/۵ ، كاغذ سمرقندى ـ جلد تيماج مشكى مقوايى.

رسالة فى الطب

در درمان بيماريها است و پس از ياد كردن نشانه هاى آنها و دادن عنوانى بآنها دو گونه تدبير و علاج يكى تدبير ملكى و شاهانه و ديگرى آسان و سهل در آن آمده با دو عنوان « التدبير الملكى ، التدبير السهل الوجود » .

آغاز افتاده : والرازيانج والكمون يطبخ جيدا ... الورم الحار فى الرحم

انجام : تنقية البدن بالقى وادرار البول والله اعلم .

۱۹۷۰,

نستعليق ، عنوان شنگرف ، ورمى مورخ رجب ۱۲۸۵ .
۹س ۵×۱۰ ، ۱۴۴گ ۱۱×۱۷ ، كاغذ سپاهانى ـ جلد تيماج حنايى مقوايى.

مجموعه

۱ـ سراج منير (۳ پ ـ ۱۴۰ ر) (ف ۶۶۵) .

۲ـ صد پند لقمان (۱۴۰ پ ـ ۱۴۳ پ) .

آغاز: صد پند لقمان بسمله . حمدله . اين صد پند سودمند كه حضرت لقمان پسر خود را ... وصيت كرده قبلة الكتاب ملا امير على .. صورت كتابت آن باين ترتيب بجهت ياد كار نوشته . اى پسر خداى ... را بشناس

انجام : و نجات بخشندهٔ هر بنده (كتبه .. هدايت الله شيرازى فى شهر رجب ۱۲۸۵)

۱۹۷۱,

نسخ مؤمن موسوى قمى ، عنوان و نشان شنگرف در سه شماره ، مورخ ربيع ۱۲۸۵ در ش ۱ و ۱۲۷۴ در ش ۲.
۱۵س ۷×۱۴ ، ۵۹گ ۱۱×۱۷/۵ ، كاغذ فرنگى ـ جلد پارچهٔ ترمهٔ مقوايى گرد آن تيماج مشكى.

مجموعه

۱ـ الثمرة فى احكام النجوم (۱ ر ـ ۱۱ پ) از بطلميوس (ف ۸۵۶) .

۲ـ رسالة فى الاسطرلاب (۱۳ پ ـ ۵۵ ر) از ابوريحان بيرونى است در ۶۷ باب

آغاز: بسمله . قال الاسطرلاب اشرف الالات المستعملة فى صناعة النجوم

انجام : على حسب ما تقدم حذو القذة بالقذة والله العالم بالصواب واليه المرجع والمآب .

۳ـ رسالة فى معرفة سمت القبلة (۵۵ پ ـ ۵۶ ر) .

آغاز: فى معرفة سمت القبلة نعنى بسمت القبلة ههنا نقطة فى الافق

انجام : هو المسامت للقبلة والله العالم بالصواب .

٤ـ فصل فی استعمال الاسطرلاب (٥٦ر ـ ٥٩ر).

آغاز: فصل فی استعمال الاسطرلاب اذا اردتا معرفة اشكال الفلك تعلق الاسطرلاب باليمين.

انجام: فهو خط السمت وهذا آخر الفصل (تم الكتاب فی استعمال الاسطرلاب).

٥ـ العمل بالكرة الفلكية (٦١ پ ـ ٩٤ ر) از قسطا بن لوقای یونانی است که برای ابی الصقر اسمعیل بن بلبل در ٦٧ باب ساخته است (عنوان آغاز).

آغاز: قال كل فاضل اعزك الله فصحبته واجبة والفاضل من الناس من كان عند الله تعالی مفضلا.

انجام: وعدما بين العلامتين فما بلغ فهو قوس نهار يومك.

١٩٧٢ ر

نستعلیق سدهٔ ۱۲، شعرها نسخ و زیر خط سرخ ، دو بخش دارد.
۱۵س ۶×۱۰ ، ۶۰گ ۱۰×۱۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی.

شرح دیوان انوری

از ابوالحسن فراهانی است (ش ۱۳٤۷ ـ ادبیات ۳۳۱)

١٩٧٣ ر

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، در بالای صفحهٔ یکم و دوم خط عبری دیده میشود.
۱۴س ۶×۱۲ ، ۱۳۱گ ۱۱×۱۵/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی درون و بیرون زر آراسته.

مزامیر

در این نسخه ۱۵۰ مزمور از مزامیر داود است با یك مزمور هم و به ما بازار و ده تسبیحهٔ موسای پیامبر همه اینها بزبان عربی است.

١٩٧٤ ر

نسخ ۱۲۷۳ ، عنوان و نشان شنگرف ،
۱۱س ۵×۱۱ ، ۳۰گ ۱۰×۱۶ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا.

رساله در موسیقی

رساله ایست بفارسی در یك مقدمه و ۱۷ باب و در پایان نسخهٔ ما عمل و قول یا آهنگهای بسیاری از موسیقی دانهای مشهور آمده است.

آغاز: بسمله . و به ثقتی . حمد بی حد ودرود وسپاس مر خداوندی را که خلق را از عدم بوجود آورد ... بدانکه در بیان کتاب اعلام میرود که علم موسیقی علمی است بی نهایت و کیفیتی است بطبع و روحانیت تعلق دارد.

١٩٧٥ ر

نستعلیق ترکی سدهٔ ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، نسخه در ۱۱۱۸ از آن حاجی مصطفی افندی (مؤلف ش ۱) وسپس در ۱۱۳۴ از آن پسر او محمد بوده است.
۱۵س ۷×۱۱ ، ۴۰گ ۱۱/۵×۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا عطف میشن.

مجموعه

۱ـ قیافت نامه (۷پ ـ ۳۳ر) از حاجی مصطفی بن اورنوس که بترکی و بدستور سلطان سلیم عثمانی ساخته است ، مصور است و در نسخهٔ ما شش تصویر بسر لوح هست. ترجمه ایست از رساله های عربی و فارسی در یك مقدمه و چند باب و برای هر عضوی فصلی است وبیشتر این رساله دربارهٔ دست است.

آغاز: بسمله . الحمد لمن يستحق الحمد لهويته ... امابعد بلكل كه سلطان سليم ... حضرت دی اجرای شریعت ده .

انجام: تصویر بوده‌ور والله اعلم.

۲ـ اربعین حدیث باترجمهٔ منظوم ترکی (۳٤ پ ـ ۳۷ ر)

آغاز: قال رسول الله ... من نقل الی ... اربعین حدیثا.

انجام: قلب مؤمن وسیع عرش الله.

۱۹۷۶/

تعلیق،مدهٔ ۱۰، عنوان شنگرف، باسرلوح زرین آراسته بلاجورد شنگرف.
ص۹×۷ ۲۰۵۷گ ۱۱/۵×۱۵/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج سرخ مقوایی.

مُنشآت

دستورنامه نگارشت بفارسی.

آغاز: اگر بومی بقای نیای دون را ... ظل ظلیل خداوندی اعظمی که برمفارق عالمیان.

انجام: درسلك عبارت کشید و من الله الاعانة والتوفیق مختصری مفید دربن رساله ذکر میشود ... مشتمل است بر هفده فصل و مقدمه.

انجام: تا آنها ونتیجه‌هایی مشاهده کند والله اعلم بالصواب و الیه المرجع والمآب سنة ۱۲۷۳.

سپس عنوانهای: دوبیت خواجه عبدالقادر ـ قول دو گاه سلطان احمد ـ قول راست سلطان احمد ـ عمل خواجه عبدالقادر دردو گاه ـ عمل دو گاه خواجه عبدالقادر ـ عمل دو گاه همو ـ عمل خواجه عبدالقادر در دو گاه ـ عمل خواجه در دو گـاه حجاز ـ باز گشت ـ عمل خواجه عبدالقادر در عشیران ـ عمل خواجه عبدالقادر درحسینی ـ عمل خواجه درحسینی ـ باز گشت ـ عمل خواجه درحسینی ـ عمل خواجه دراصفهان ـ ازابن محمدلالا دراصفهان ـ عمل دردو گاه حجاز محمد لالا ـ عمل خواجه عبدالقادر

درنوا ـ عمل سید محمد درنوا ـ عمل خواجه درعراق ـ عمل استاد نورشیخ درعراق ـ عمل خواجه درحجازضوربیتی ـ عمل خواجه درزنگله ـ عمل خواجه درزاولی ـ عمل درنوروزخارا ازسلطان احمد ـ عمل سید قطب الدین درنوروزخارا ـ عمل خواجه در نیریز ـ باز گشت ـ عمل خواجه درچهار گاه ـ عمل درچهار گاه ازاستادعلی سه‌تایی ـ عمل خواجه درمبرقع ـ باز گشت ـ عمل درمبرقع ازسلطان احمد ـ باز گشت ـ عمل خواجه درسه گاه ـ باز گشت» دیده میشود.

۱۹۷۷/

نستعلیق، عنوان ونشان ورقم وجدول شنگرف، مورخ نیمه‌های ج ۹۸۱/۲ در ش ۱، بهمین خط در ش۲، بخط دیگر ازسدهٔ ۱۳ در ش۳ که نسخه اصل است وبخط مؤلف و خط خوردگی دارد، دوبند شعر از جامی در ۳ر دیده میشود، در ۳ ر (ص۵) شعریست از فغانی گویا بخط او، یادداشت محمد زمان که در ۱۰۹٦ از سنتان سپاهان ایرانه است در ۳ پ دیده میشود. نسخه در۱۳۳۹ ازآن سردار کابلی بوده است.

۱۳س ۷×۱۰، ۸۳گ، ۱۲/۵×۱۸/۵، کاغذ سمرقندی در ش ۱و۲ وسپاهانی در ش۳ ـ جلدمقوا گردآن لیماج تریاکی.

مجموعه

۱ـ رساله در بیان هیئت افلاك ووضع کرهٔ خاك (۳پ ـ ۳۱ر) ازمولی علی دوست پسرقرایوسف در۳۲ باب هریك ۱۲ فصل که برای خواجه شاه حسین غلامشاه ولایت ساخته است.

آغاز: بسمله خجسته ترین رقمی که مهندسان دیوان قضا بر کتابهٔ قصر نه ایوان افلاك ثبت‌نمایند ... حمد وثنای رفیع الدرجاتی است ... اما بعداین رساله‌ایست دربیان هیئت افلاك ووضع کرهٔ خاك ومعرفت ارقام تقویم ... که ... علی دوست‌ابن قرایوسف تحریر وتالیف نموده تحفة للحضرة ... الدستور ... صاحب السیف و حامی

اهل القلم ... و این رساله مشتملست بر دو باب هر بابی متضمن دوازده فصل

انجام: واختیارات بر فهم سلیم وذهن مستقیم کفایت باشد والله اعلم بالصواب تحریرا فی اواسط شهر جمادی الاخری سنة ۹۱۸ .

۲ـ الخطب السبعة (۳۲پ ـ ۵۷ پ) مقالتیست از بلیناس بفارسی در ستاره پرستی و کیمیا .

آغاز: خطب سبعه در حکمت الهی مقالة بلیناس . سزاوار حمد ذات قیوم تاقدیست که بسبب امر به اتصال کاف و نون را باجمیع مکونات در دایرهٔ ظهور مبدأ موالید ثلاث و از کان اربعه ساخت ... خطبهٔ زحل چنین میگوید زبدة الحکماء الکبار بلیناس در خطب سبعه بسبیل حکایتی از آنچه شنیده از اصنامی در خواب یکی از آنها مخطبهٔ زحل است میگوید که بخواب دیدم که ما که حکماییم مجتمع شدیم در صحرای اندلیوس .

انجام: شکلی مثل شکل برادر خوشخس والحمدلله رب العالمین

۳ـ زایچهٔ طالع امیرزاده محمد رضا بیکا که درشب دوشنبه ۱۵ شعبان ۱۱۲۲ (پارس ئیل) در دار السلطنهٔ اصفهان زاده شده است (۵۸ پ ـ ۷۶ر) پایان آن جدول است .

انجام: بسمله . حمدله . اما بعد چنین تعیین فرمودند که ولادت مقرون بسعادت امیرزاده ... محمد بیکا خلف .. ابوالمعصوم خانا .

پس از جدول پایان زایچه در برگ ۷۶پ ـ ۸۱ پ بندیست و باید دنبالهٔ همین زایچه باشد .

آغاز: الشروع فی الاحکام چون بتوفیق ایزدی ... قسم اعمال بطریق اجمال وتسییر اوتاد .. باتمام رسید مجملی از احکام قوی وحواس ومنسوبات بیوت اثنی عشریهٔ طالع سمت می‌پذیرد ... احکام بیت الطالع و منسوبات خانه طالع بیت الحیوة است و دلالت دارد بر احوال عمر .

انجام: وگوسفند ونتایج ایشان منتفع شود والله اعلم احکام بودن کواکب درخانه های دوازده گانه . مشتری در دوم توانگر و مال دار ... انهدام شود

۱۹۷۸

نسخ سدهٔ ۷و۸ و تاریخی در پایان نسخه بوده و پاک کرده‌اند ، عنوان ونشان شنگرفی ، نسخه خط محمدبن شکربن معلی بن شکر دیری گردآورندهٔ دیوان است ، در صفحهٔ عنوان شعر سلیمان عاملی است شیخ عباس بن حسین بلاغی نجفی در ۱۱۷۴ نسخه را داشته است .

۱۱س ۸×۱۵ ، ۸۰گ ۱۴/۵×۱۸/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی .

الدیوان

از ابن الخیمی شهاب الدین محمدبن عبدالمنعم بن محمد خیمی انصاری یمنی مصری (۶۰۳ ـ ۶۸۵ در ۸۲ سالگی) است (فوات الوفیات ابن شاکر ۲:۸۷ ـ ۹۵) ودر مصر بسال ۱۲۸۳ بچاپ رسیده است .

آغاز: بسمله . وهو حسبی قال الشیخ الفقیه الامام العالم الاوحد شهاب الدین محمدبن عبدالمنعم الخیمی یمدح النبی (ص) :

الی هذه الاضواء تخاض الغیاهب   وفی هذه الاهواء تعاص السواکب

و تبذل هذا انفس و نفایس   وتشقی قلوب بالسری و قوالب

انجام:

یاصاحب رحلی قفنفی هذا الحی   کنا انا والشباب و الوصل وهی

افنی امد الفراق دمعی و دمی   بالله علیک قابك منی و علی

وهذا آخر ماوقع من شعره الی الآن فان وقع شیء آخر اضیف الیه وبالله التوفیق کتبه محمدبن شکر بن معلی بن شکر الدیری ... (پاك شده) .

۱۹۷۹ر

نستعلیق قاسم بن محمد شیرازی ذهبی در شیراز بسال ۱۱۹۹ ، عنوان و نشان شنگرف.
۱۹س ۸×۱۴ ، ۹۸گ ۱۳/۵×۱۸ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا.

تمهیدات

ازعین القضات همدانی است (ف ۲۶۴۶).

۱۹۸۰ر

نستعلیق صادق بن قاسم جولنجانی در سده ۱۱ ، متن نسخ و شنگرف ، حواشی نستعلیق با نشانهٔ ع ب ، م ، ه ، س ، ل س ، لمحرره م ه العلوی عفی عن جرائمه » پاره‌ای از حواشی بخط «مولانا محمد هادی» است.
۲۰س ۱۰×۱۹ ، ۳۴۷گ ۱۴×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

الرعایة فی علم الدرایة

شرحی است از شهید ثانی بر البدایة فی علم الدرایة خود او (ف ۱۶۶۰ و ۲۶۷۸).

۱۹۸۱ر

نسخ سدهٔ ۱۰، عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، سرلوح دو زمینهٔ زر و لاجورد پرنگار رنگ آراسته ، نسخه در ۱۳۵۰ از آن جردار کابلی بوده است .
۱۴س ۵×۱۰ ، ۱۱۴گ ۱۳/۵×۱۹ .

خواص الآیات

خواص آیات سور قران است از حکیم تمیمی و میگوید که من در هند از پارسایی هندی بهره بردم .

آغاز: بسمله . قال الشیخ الامام العالم الحکیم الفاضل التمیمی رحمه‌الله مازلت اطوف علی الامور الحقیقیة وابحث علی المنافع و الخواص .

انجام: فظن ولیس له حفظ البتة وتم الکتاب بکماله والحمدلله رب العالمین.

۱۹۸۲ر

نستعلیق ترکی ، عنوان شنگرف ، ش دوم بخط عارف محمد بن عبدالولی افندی بن شیخ محمد افندی در روز دوشنبه ۱۷ صفر ۱۱۸۹ و حواشی «منه» دارد ، ش ۳ مورخ ۱۲۰۴ است ، ش ۴ و ۵ هم در همین سال نوشته شده است ، مصطفی نامی در ترکیه نسخه را وقف کرده است .
۱۹س ۸×۱۵ ، ۵۴گ ۱۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد مقوا .

مجموعه

۱ـ رسالهٔ عروض (۱ ب ـ ۱۴ ر) از جامی بفارسی .

آغاز: بسمله . سپاس وافر قادری را که حرکت سریع دوایر افلاك را سبب ازدواج اصول و امتزاج ارکان گردانیده ... وبعد بدانکه ارباب صناعت عروض بنای اصول اوزان شعر را بر سه رکن نهاده‌اند

انجام: هردم آید سویت باشد بیتم رویت فعلن فعلن فعلن .

۲ـ المفاتیح الدریة فی اثبات القوانین الدریة (۱۴ر ـ ۲۰ر) از مصطفی بن ابی بکر سیواسی است و دستور زبان فارسی بتازی .

آغاز: هذا مفاتیح الدریة لابن ابی بکر سیواسی مصطفی بسمله . سبحان الذی اخلص الانسان بالنطق من عالم الجماد

انجام: فصل فی الحروف راهرا ... ورهندهی .

۳ـ العمل بالربع المجیب (۲۱ ب ـ ۲۵ر) از جمال الدین عبدالله بن خلیل بن یوسف ماردینی در یك مقدمه و بیست باب .

آغاز: رسالة جیب لماردانی . بسمله . حمدله ... اما بعد فهذه رسالة فی العمل

بالربیع المجیب من کلام شیخنا . . . جمال‌الدین عبدالله بن خلیل بن یوسف‌الشهیر بالماردانی ... مشتملة علی مقدمة وعشرین بابا فالمقدمة فی تسمیة رسومه فاول ذلك الص کر .

انجام : بالاجزاء التی جرت بها قطرقده .

۴ـ کفایة الوقت‌لمعرفة‌الدائرة وفضلة (۲۵ پ ـ ۳۳ پ) ازمصطفی‌بن‌علی‌موقت خاقانی بترکی در ۱۲ باب .

آغاز: بسمله . و بـه نستعین . الحمدلله الذی جعل علی‌البحر الاخضر للفلك قناطیر المقنطرة مستقیمة‌الی سموت الاهتداء الی‌طریق الحمد ... وبعده‌بو...مصطفی‌بن علی‌الموقت بالجامع الخاقانی‌السلیمی ... ایدروبلد مکه مقنطرات .

انجام : طرفنه واقع‌اولدی .

۵ـ الربع المجیب (۳۳ پ ـ ۵۲ پ) از مصطفی‌بن علی موقت بترکی در ۲۱ باب .

آغاز: بسمله . وبه نقتی . الحمدلله عالم الغیب ... وبعده بو ... مصطفی‌بن علی الموقت بالجامع الخاقانی السلیمی .. ایدردیله مکه ربع مجیب .

انجام : زراع اولمش اولدی .

۱۹۸۳/

نسخ محمدی فتح‌الله بسطامی درمدرسهٔ دزم ساریهٔ قزلبش در روز آدینه ۲۴ شعبان ۱۰۰۵ ، عنوان شنگرف ، حواشی لستعلیق ، برخی ازحاشیه‌ها بخط شیخ‌بهائی است واو ازخود درصفحهٔ عنوان چنین یاد میکند : «العبد بهاءالدین محمد العاملی » ، نشان بلاغ قرائت او در نسخه هست ، نسخه در ۱۳۳۴ ازآن سردار کابلی بوده است.

۱۷س‌۷×۱۲ ، ۱۹۱گ ۱۳×۱۹ ،کاغذ سپاهانی ـ جلدمقواطلف میشی.

ارشاد الاذهان الی احکام الایمان

ازعلامهٔ حلی است .

۱۹۸۴/

نسخ محمدی زین‌العابدین ، عنوان شنگرف ، همهٔ شماره‌ها بیك خط در ۱۳۴۴ ، در ۹۳ پ ـ ۱۰۰ پ نسخه‌ها ومجربات است بفارسی‌گویا ازمؤلف ش۱ ونام نویسنده وتاریخ ۱۳۴۴ دراینجا (۱۰۰پ) دیده میشود ، در۱۰۳ ر ـ ۱۰۴ ر « باب اول درمنافع مراهم» است .

س۸×۱۴ ، ۱۱۷گ ۱۴×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج سرخ متوالی.

مجموعه

۱ـ تدبیرمسافرت (۱ پ ـ ۹۳ پ) از محمد مهدی‌بن علی‌نقی شریف‌است که برای میرزا اسماعیل ساخته است وطرز درمان بیماریها را درسفر که پزشکی درآن نیست دراین رساله آورده ودومطلب‌در آن هست :

۱ـ تدبیرمسافر وقوانین حفظ صحت .

۲ـ معالجهٔ صنفی چند ازامراض .

آغاز: بسمله . سپاس افزون از خواهش بیماران بشفا وستایش متجاوزازشوق دردمندان به لقا نثار بارگاه طبیبی است مهربان .

انجام : که دل آزرده شوی ورنه سخن بسیاراست .

۲ـ ترجمهٔ برء الساعة (۱۰۵ ر ـ ۱۰۹ ر) ترجمه‌ایست از رسالهٔ رازی پزشك جز ترجمه‌ای که پیش‌ازین (ف۷۳۳) شناخته شده است .

آغاز: بسمله . چنین گوید حکیم کامل و فیلسوف فاضل محمدبن زکـریاء الرازی . . . که روزی در مجلس ابوالقاسم بن عبدالله که یکی از وزراء بود نشسته بودم .

انجام : ودرماندگی و تعب زایل شود .

۳ـ ذهبیه (۱۰۹ ر ـ ۱۱۷ پ) منسوب بامام رضا .

۱۹۸۵

نسخ سدهٔ ۸ و ۷ ، عنوان شنگرف ، ده برگ از پایان نسخه و دوازده برگ از میانهٔ آن نونویس است ، آغاز افتاده و از مباحث ایراد است تا پایان شرح .

۲۱ س ۸ × ۱۵ ، ۱۸۴ گ ۱۴ × ۲۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی بالولا .

شرح الاشارات

شرح امام رازی است بر اشارات ابن‌سینا .

۱۹۸۶

نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، محمدرضای ضیای گلپایگانی نواقص آن را در آغاز و میان و انجام نسخه در ش ۱ در شب پنجشنبه پایان رجب ۱۳۲۷ کامل نموده است ، عنوان شنگرف ، ش ۱ را او مقابله کرده و حواشی نوشته است .

۲۱ س ۸ × ۱۳ ، ۲۱۵ گ ۱۴ × ۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی و فرنگی ـ جلد مقوا .

مجموعه

۱ـ الخصال (۲ پ ـ ۲۱۰ ر) از شیخ صدوق است .

۲ـ ترجمهٔ خصال کلینی و ابن‌بابویه بفارسی (۲۱۰ پ ـ ۲۱۳ ر) از همان گلپایگانی نویسندهٔ نسخه است و در آن از اصول اربعمائه هم یاد کرده ولی رساله را کامل کرده است .

۱۹۸۷

نستعلیق محمدحسین بن محمد باقر طبیب که نامش در پایان الطب الکلی ش ۹ مورخ روز دوشنبه ۶ ع ۱/ ۱۰۷۵ و پایان القرابادین ش ۱۱ مورخ ع ۱/ ۱۰۷۵ دیده میشود ، عنوان شنگرف .

در ۶۰ پ ارائة العمدة فی علم الجراحة مسیحی است ، در ۹۷ پ ـ ۱۰۹ ر دفتر ملتقطات المرحوم میرزا محمد ، در ۲۱۴ پ ـ ۲۲۰ ر و ۲۲۱ پ و ۲۵۱ پ ـ ۲۵۴ ر و ۲۹۵ پ ـ ۲۶۴ پ (این یکی گویا از جابر باشد)

پراکنده‌های پزشکی و کیمیائی است ، در ۳۴۴ ر «فصل فی الاطلیة از خط مرحوم میرزا محمد» بعربی .

۳۴ س ۸/۵ × ۱۵ ، ۳۶۴ گ ۱۳/۵ × ۲۲ ـ کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی .

مجموعه

۱ـ منافع الاغذیة ودفع مضارها (۱ پ ـ ۶۰ ر) از رازی (نجم آبادی ۱۷۶) .

۲ـ الطب الملوکی (۶۱ پ ـ ۸۳ ر) از رازی که برای علی بن وهسودان فرمانروای طبرستان ساخته است . در دیباچهٔ نسخهٔ ما آنچه که در کتب نجم آبادی (ص ۱۶۸) نشان داده است از کتابهای خود رازی یاد نشده است و آغاز آن هم با آنچه او آورده است یکی نیست .

آغاز: کتاب الطب الملوکی لمحمد بن زکریا للملک السید الاریب ... من عبده وخادمه محمد بن زکریا و بعد انه لم یزل سنة العلماء جاریة باتحاف الملوك بذخایر علومهم ... ووسمت مقالتی هذه بالطب الملوکی .

انجام : و کنت قدجمعت هذه کلها من جمیع ما وقع الی ووقفی هذا من کتاب اوساع اوتجربة فی کتاب سمیته بکتاب الخواص فرایت ان ذکرها هاهنا. فصل وانا اسئل الله تعالی ان ینفع الملك اطال الله بقاء وادام عزه وعلوه بماقلته و یجعل .

۳ـ قوانین ترکیب الادویة القلبیة من کلام الفاضل السمرقندی رحمه الله (۸۵ رـ ۸۴ پ چلیپا وازچپ براست) .

آغاز: الادویة المستعملة فی المفرحات لتستعمل علی انحاء من التراکیب .

انجام : والکزبرة الیابسة والنیلوفر و رب الرمان .

۴ـ من کتاب الاسرار (۸۴ پ ـ ۸۳ پ مانند شمارهٔ پیش) .

آغاز: فصل الاوجاع التی یهیج من الدم .

انجام : فانظر الی اقرب فانسب الیه . والسلام (تمت فواید کتاب الاسرار) .

۵ـ معرفة البول (۸۵ پ ـ ۸۹ ر) از اسحاق بن حنین .

آغاز: بسمله . حمدله . اعلم ان الناس وان کانوا متفقین علی مدح العلم و ذم الجهل ... وقد کنت تکلمت فی کتابٍ قبل هذا ذکرت فیه البول ولم اشرحه و الآن اذکره ذکرا واضحا .

انجام: شبه القطن المندوف فافهم ذلك وتفهمه ان شاءالله وحده .

۶ـ مقالة فی انه لماذا یحس النائم من البرد ما لایحس الیقظان (۸۹ پ ـ ۹۱ ر) از رازی . همین نسخه را آقای دکتر نجم آبادی در کتاب خود (ص ۲۲۶ـ۲۲۸) عکسی چاپ کرده اند .

۷ـ مقالة فی سبب قتل السموم (۹۰ ر ـ ۹۱ ر) از رازی . این رساله هم در این کتاب (۱۹۶ـ۱۹۸) عکسی چاپ شده است .

۸ـ مقالة فی الفصد (۹۱ ر ـ ۹۷ ر) از رازی (نجم آبادی ۲۱۷) و رساله ایست که در فهرست مجلس (۴:۲۵۲) نشان داده شده است.

آغاز: بسمله . هذه مقالة فی الفصد مشتملة علی عشرة ابواب . الباب الاول فی حد الفصد ... الفصد هو تفرق اتصال ارادی یتبعه استفراغ کلی من العروق خاصة و یتوسطها من جمیع الجسم .

انجام: وهو الزلفی عندالله سبحانه تعالی التی هی اوفی من جمیع ما رعیناه فیه.

۹ـ الطب الکلی (۱۰۱ پ ـ ۲۱۴ پ) از ابی سهل مسیحی در دو مقاله نخستین ۳۹ باب دومی ۴۱ باب (ش ۱۴۰۹) .

۱۰ـ من کتاب جوامع جالینوس فی اسرار النساء (۲۲۴ پ ـ ۲۲۶ پ) .

آغاز: من کتاب جوامع جالینوس فی اسرار النساء ترجمة حنین بن اسحق الطبیب. ذکر الادویة التی اذا استعملها النساء اللواتی لم تدر کن لم ینبت علی کرسی ارحامهن الشعر و ینعم الموضع و یصیره رطبا .

انجام: والاطرح ذلك فی دهن لها تدهن به ولاتعلم.

۱۱ـ القرابادین (۲۲۷ پ ـ ۲۵۱ ر) از ابن تلمیذ در ۲۰ باب .

آغاز: اقرباذین منتزع من عدة اقراباذینات وهو عشرون بابا الاول فی الاقراص.

انجام: والآس و ورق الکمثری والتفاح (تم الاقرابادین وهو عشرون بابا) .

۱۲ـ صنعة التریاق الکبیر المعروف بالفاروق (۲۵۴ ر ـ ۲۵۶ پ) بعربی.

آغاز: وجمیع ضماناته انما یصدر عن خاصیة یتبع صورته الحاصلة عن امتزاج بسایطه بتقویته الحار الغریزی والروح .

انجام: من ان یحدث فی البدن شیء من الامراض (سپس «عمل الاقراص المتخذه بلحوم الافاعی ـ اقراص العنصل ـ الاقراص المسماة باندرو خون» آمده است و گویا دنبالهٔ این رساله نباشد) .

۱۳ـ متفرقات منتخبة من کتاب الخواص الکبیر لابی موسی جابر بن حیان الصوفی (۲۵۶ پ ـ ۲۵۹ پ) .

آغاز: ذکر بعض الفلاسفة الذین مضی فی الزمان ان عصارة الاترج و الماء الذی یطبخ به اذا سقی منه النساء اذا هاجت بهن الشهوة الغالبة وجاوزت القدر سکن ذلك وهدا .

انجام: وهو اغرب من سقوطه والله وحق سیدی فاعمل به تری ما تحب واذقد اتینا علی ما وعدناك وزیادة عمله فلیکن الآن آخر هذه المقالة ان شاءالله تعالی وحده العزیز .

۱۹۸۸ /

نستعلیق سدهٔ ۱۳ ،

۱۴ س ۷×۱۳/۵ ، ۱۲۴ گ ۱۵/۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی زرکوب آراسته طوایی

دیوان

از وصال شیرازی است .

آغاز:

وصف توجز این نباشد عارف دانا — کز همه وصفی منزهی ومبرا

انجام:

برگیر تمتع از جوانان — چون نیست تمتع جوانی

۱۹۸۹/

نسخ اسماعیل بن محمد کاظم حسینی مکی برای میرزا ابوالمعالی حسینی درمکه دردهۀ دوم ماه دوم سال ۱۱۰۶ ·

۱۳س ـ ۱۰×۱۸ ، ۱۵×۲۴×۳۷۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا.

رسالة فی الرجعة

ازسیدمحمد مؤمن حسینی استرابادی که درمکه درپایان رجب ۱۰۶۹ ساخته است . این تاریخ تالیف درنسخۀ ما دیده میشود (ف۱۳۱۸).

۱۹۹۰/

نسخ ستة ۱۰ درجدول زر ولاجورد باسرلوح زرین در ش۱ ، نسخ باعنوان شنگرف وباحواشی تعلیق ومورخ ۲۲ ع۹۹۷/۲ در ش۲ ، نسخ مورخ ۱۹ ج۹۹۷/۱ در ش۳ ، نام نویسنده در ش ۲ و ۳ عبدالحی بن قاضی رضی الدین حسینی خزاعی آمده است، در ۷۸ پ آمده : «ذکر نسب محمدالمصطفی ص من کتاب راحة الفرا (۱) ازتالیف شیخ الامام السعید ابی عبدالله الحسین المختار النیشاپوری المحدث» وهمین عنوان است در ص دچهری پس ازآن نوشته شده است .

در۳۰ ر و ۲۵ پ و۲۶ ر و ۳۵ پ و ۳۶ ر و ۷۸ پ شعرها وپراکنده هااست . و یک رباعی که دربالای آن «داروالکاتبه» نسخه در۱۳۴۹ وقف شده است.

۳۰س ـ ۱۳×۱۸ ، ۱۶/۵×۳۷۹×۲۴/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا.

۱ـ ذریعة ۱۰:۵۹ و ۶۱

مجموعه

۱ـ تفسیر سورة الکهف (۱پ ـ ۲۵ر) .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب اثنی الله تعالی علی نفسه بانعامه علی خلقه وخص رسوله ... بالذکرلان انزال القران علیه کانت نعمة علیه

انجام: وذکروهب بن منبه ان ذاالقرنین کان .

مفسر ازاین دانشمندان روایت میکند :

۱ـ «اخبرنا محمدبن عبدالله بن ابی توبة» .

۲ـ «اخبرنا ابوالقسم عبدالله بن محمدالحنفی» .

۳ـ «اخبرنا عبدالواحدبن احمدالملیحی» .

٤ـ «اخبرنا ابوالحسن السرخسی» .

۵ـ «اخبرنا اسمعیل بن عبدالقاهر» .

۲ـ الاعتقادات (۲٦ پ ـ ٤۵ ر) از ابن بابویه قمی وسندآن در این نسخه چنین است :

حدثنی ابومحمدالحسن بن احمد بن محمد الهیثم العجلی المجاور قال حدثنا محمدبن علی بن ... بابویه القمی الفقیه وحدثنی ابوعبدالله الحسین بن موسی بن بابویه الفقیه عن اخیه ابی جعفر ... بن بابویه الفقیه.

۳ـ منهاج الکرامة فی معرفة الامامة (٤٦ پ ۷۸ ر) ازعلامۀ حلی.

۱۹۹۱/

نسخ ستة ۴۱ ، عنوان شنگرف ، درپشت برگ ۴ اجازة روایتی است ازشیخ محمدبن عبدالفتاح تنکابنی برای مولانا محمدمحسن بن حسن گیلانی مورخ ۱۱۰۷/۱٤ بخط خود تنکابنی ؛ در ۱ ر فهرست است.

نسخه در ۱۲۳۶ وقف شده است ، در ۱۲۳۷ از آن سردار کابلی بوده است ، نسخه از طهارة است تا میراث و از پایان افتاده دارد.

۲۵س ۱۱×۱۸ ، ۳۰۴گ ۱۸/۵×۳۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی مقوایی.

کفایة الفقه

از علامهٔ محقق ملا محمدباقر سبزواری است (ف ۲۷۷۷).

۱۹۹۲/

نسخ حاجی ادریس بن عبدالله بن عبدالخالق صوفی که در ۶۷۹ پنج رقعه بوده و این نسخه را برای همسفر خود ملتی الطریقه نظام الدین که در همین سال در سفر حج با او بوده است نوشته و در روز چهارشنبه ۱۱ رمضان ۶۸۰ بپایان رسانده است ، عنوان شنگرفی ، این نسخه از الصافات است تا پایان الزخرف و در آن آمده که تفسیر این سوره در روز چهارشنبه ذی‌حجهٔ ۶۰۳ بانجام رسید ،

۲۳س ۱۳×۱۸ ، ۴۰۸گ ۱۷/۵×۲۶ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

مفاتیح الغیب

امام فخرالدین ابوعبدالله محمد بن ضیاءالدین عمر بن حسین بن علی طبرستانی رازی (درگذشتهٔ ۶۰۶) دانشمند متکلم و فیلسوف ایرانی بر قرآن این تفسیر را نوشته است . چنانکه ابن خلکان (ت ۶۸۱) می‌نویسد رازی آن را بانجام رسانده و بنوشتهٔ چلبی (۴۷۷:۲) شیخ نجم‌الدین ابوالعباس احمد بن محمد مکی قمولی تکمله‌ای برای آن نوشته و خود در ۷۲۷ درگذشت . قاضی شمس‌الدین ابی‌العباس احمد بن خلیل بن سعادة خوئی دمشقی هم نقص آن را کامل ساخت و او در ۶۳۹ مرده است. از نسخهٔ شمارهٔ ۲۱۳ سپهسالار (فهرست ۱۵۵:۲) برمیآید که از عنکبوت ببعد ساختهٔ همین خوئی است. سیوطی نیز تفسیری بنام مفاتیح الغیب دارد که از سورهٔ سبح است تا پایان قرآن (چلبی) در فهرست سپه (۱۵۶:۲) پنداشته شد که این هم مکمل تفسیر رازی است.

"در خود این تفسیر تاریخ نگارش تفسیر بسیاری از سورها بدینگونه دیده میشود:

سورهٔ آل عمران در روز پنجشنبه ۱ ع ۲/ ۵۹۵ (۱۸۸:۳).

سورهٔ انفال در روز یکشنبه رمضان ۶۰۱ (۵۸۱:٤).

سورهٔ یونس در روز شنبه رجب ۶۰۱ (۵۰:۵)

سورهٔ هود پیش از بامداد شب دوشنبه رجب ۶۰۱ (۱٤۹:۵)

سورهٔ یوسف در روز چهارشنبه ۷ شعبان ۶۰۱ (۲۵۸:۵).

سورهٔ رعد یکشنبه ۱۸ شعبان ۶۰۱ (۳۱۳:۵).

سورهٔ ابراهیم در بیابان بغدادی در روز آدینه نزدیک پایان شعبان ۶۰۱ (۵: ۳۷۲)

سورهٔ نحل شب سه‌شنبه هنگام خفتن (۵۰٤:۵)

سورهٔ بنی اسرائیل در غزنین روز سه‌شنبه میانهٔ نیمه و پسین روز ۲۰ محرم ۶۰۱ (۵: ٦٧٢)

سورهٔ کهف در غزنین روز سه‌شنبه ۱۷ صفر ۶۰۲ (۷٦٦:۵).

سورهٔ صافات چاشت روز آدینه ۱۷ ذی‌قعدهٔ ۶۰۳ (۱۷۲:۷)

سورهٔ ص روز پنجشنبه ۲۰ ذی‌قعدهٔ ۶۰۳ (۲۲٦:۷).

سورهٔ زمر شب سه شنبه پایان ذی قعدهٔ ۶۰۳ (۲۸۹:۷).

سورهٔ مؤمن در هرات روز شنبه ۲ ذی‌حجهٔ ۶۰۳ (۳٤٥:۷).

سورهٔ فصلت (سجده) نیمهٔ روز ٤ ذی‌حجهٔ ۶۰۳ (۳۸٤:۷).

سورهٔ شوری پایان روز آدینهٔ ۸ ذی‌حجهٔ ۶۰۳ (٤۲۷:۷)

سورهٔ زخرف روز یکشنبه ۱۱ ذی‌حجهٔ ۶۰۳ (٤٦٢:۷).

سورهٔ دخان نیمهٔ شب سه‌شنبه ۱۲ ذی‌حجهٔ ۶۰۳ (٤۷۸:۷)

سورهٔ جاثیه پس از نماز روز آدینهٔ ۱۵ ذی‌حجه ۶۰۳ (٤۹۳:۷)

سورهٔ احقاف روز چهارشنبهٔ ۲۰ ذی‌حجهٔ ۶۰۳ (۵۲۱:۷).

سورهٔ فتح روزپنجشنبهٔ ۱۷ ذی‌حجهٔ ۶۰۳ (۵۸۱:۷).

پس باید تا سورهٔ فتح را بیگمان خود رازی ساخته باشد ولی در تفسیر آیهٔ «حورعین . جزاءً بما کانوا یعلمون» درسورهٔ واقعه (۶۸:۸) عبارت «وفیه مسائل المسئلة الاولی اصولیة ذکرها الامام فخر الدین رحمه‌الله فی مواضع کثیرة ونحن نذکر بعضها» آمده و این مینماید که دیگری گردآورنده این بخش ازاین تفسیر میباشد اگرچه درسورهٔ جن دردنبال آیهٔ «ومن یعص‌الله ... خالدین فیها ابداً» (۸ : ۳۲۸) بسورهٔ بقره باز گردانده‌شده ودرسورهٔ نباء دردنبال آیهٔ «الم نجعل الارض مهاداً» (۴۲۹:۸) بهمان سورهٔ بقرة آیهٔ «جعل لکم الارض فراشاً» ودرسورهٔ طارق دردنبال آیهٔ «خلق من ماء دافق» (۵۳۱:۸) ودرسورهٔ اعلی دردنبال آیهٔ «الذی خلق فسوی» (۵۳۸:۸)، ودرسورهٔ کافرون (۷۲۵:۸) بجاهای پیش بر گردانده شد ولی این باز گشتها درست نمیرساند که ترتیب دهندهٔ بخش آخر این تفسیر خود رازی باشد شاید یکی ازپیروان او مانند خویی وقمولی این کار را از عنکبوت ببعد کرده یا اینکه یادداشتهای خود رازی را دراین زمینه گردآورده باشند بخصوص اینکه ازعنکبوت ببعد تاریخهایی می بینیم که نمیتوانیم بگوئیم اصل این قسمتها از قمولی یاخوئی یا دیگریست بلکه باید گفت اصول و یادداشتها ازرازی است و انها اگر کاری کرده اند همان گردآوری بود وبس[۱].

امام رازی درنامه‌ای که به صدرالدین علی‌بن ناصر سرخسی نیشابوری می‌نویسد ازاین تفسیر بزرگ خود یادمیکند ومی نویسد که آن بهزار ویانصد جزء یا بیشتر میرسد ومباحثی دقیق در آن آورده‌ام (ف ۷۰۳ ـ نیرطوس ۴۹۹:۴).

۱۹۹۳/

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، ش۱ از آغاز کم دارد و ازقرن ۵ درحرکت درزمان است تا پایان کتاب ، ش۲ تنها جزو۴ کتاب است .

۲۴س ۱۰/۵×۱۶/۵ ، ۳۴۴گ ۱۸×۲۵/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا عطف میشن .

---

۱ ـ آقای سیدمحمد باقر سبزواری دردیباچهٔ الرسالة الکمالیة چاپ ۱۳۳۵ دانشگاه سخنانی دراین زمینه دارند .

مجموعه

۱ ـ المنتخص فی شرح الملخص (۲ر ـ ۲۰۴پ) که شرحی است از کاتبی بر ملخص امام رازی و در دوشنبهٔ ۲۸ شعبان ۶۷۱ بانجام رسانده است (چلبی ۵۱۶:۲ ـ طوس ۲۶۰:۴ ش ۱۰۶۱ ـ سپه ش ۸۳۸۱ ـ ف ۳۷۷ ـ دیباچهٔ ایضاح الفوائد ص ۸ ـ برو کلمن ۴۶۶:۱ و پیوست آن ۸۴۵:۱).

۲ ـ المعتبر (۲۰۵پ ـ ۳۳۱ر) از ابوالبرکات بغدادی در گذشتهٔ ۵۴۷ است و در دکن در سه جزو بسال ۱۳۵۷ بچاپ رسیده و من گذشت او هم در پایان اینچاپ آمده است .

۱۹۹۴/

نسخ اسماعیل بن محمدقاسم در ذی‌قعدة ۱۱۳۰ ، عنوان ونشان شنگرف ، فهرست مطلبها در آغاز هست .

۲۴س ۱۲×۲۱ ، ۳۱۸گ ۱۹/۵×۲۸ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج حنایی مقوایی فرسوده و بازگردان

کمال الدین وتمام النعمة فی اثبات الغیبة وکشف الحیرة

ازابن‌بابویه قمی رازی ایلاقی است (ف ۱۵۰۷) .

۱۹۹۵/

نسخ لطف‌الله‌بن عبدالله جزایری مورخ روزشنبه ۱۹ رجب ۱۰۹۳ ، حواشی نستعلیق ، عنوان شنگرف ، صفحات‌زرافشان ، در ۳ر خط لیاکان نگارنده روضات الجنات است ، نسخه از آن سید عبدالمناف (در ۱۱۵۸) و ابوالقاسم‌بن سیدحسین موسوی بوده است .

۱۴س ۷×۱۴ ، ۱۰۹گ ۱۳×۲۲/۵ ، کاغذ سپاهانی رنگارنگ ـ جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

الحماسة

ازابوتمام حبیب‌بن اوس طائی است .

۱۹۹۶/

نسخ سدهٔ ۱۰، متن شنگرف ، درپایان فرسوم امضای شیخ‌بهایی دیده میشود ، نسخه از دیباچه تا نیمهٔ یکم باب ۵ فر۴ است .

۲۵ س۹×۱۶ ، ۳۴۹گ ۱۳/۵×۲۲/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی .

المغنی

شرحی است بر موجز قرشی از سدیدالدین کازرونی (ف۲۷۹۲) .

۱۹۹۷/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، تاریخ ۱۱ محرم ۱۱۵ (گویا ۱۱۰۵) در۵ر دیده میشود ، نسخه تاریخ ۱۰۸۳ دارد تا ۱۰۸۶ ، در۳ر «تفصیل محلات و مساجد قسطنطنیه » آمده است بدینگونه :

محلات مسلمانان	محلات گفره	محلات یهودان	مسجدجامع
۳۳۹۹۳	۴۵۸۵	۶۴۴۰	۹۸۵

مسجد محلات	عمارات که طعام خیرات میدهند	معلم‌خانه	خانقاه
۱۸۹۴	۱۴۴	۱۱۴۰	۶۵۴۰

زاویه	چشمهٔ آب	قنات	حمام	میخانه
۲۴۴۵	۹۴۸	۱۶۴۰	۱۱۸۴	۴۵۴۴

قهوه‌خانه	قماچ‌خانه	کلیسیا	خبازی	آسیاب اسب
۴۴۰	۵۸۹	۶۴۸	۳۰۰۶	۱۵۸۵

مبالغ‌خانه	غسال‌خانه	دکان قمرودزی	دکاکین سوای مذکورات
۵۸۹	۱۴۵۹	۱۰۴	۱۱۷۹۰۰

ارقام بعدد و حروف هر دو آمده است، فهرست رساله‌ها در۳پ هست .

۱۵ س۹/۵×۱۷ ، ۲۱۰گ ۱۵×۲۴/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا عطف تیماج .

مجموعه

۱ـ فال ضمیر (۳ ر ـ ۲۵ ر) بنام جعفر صادق از روی جدول اعداد و دائرهٔ

سور قرآن و آیات سور که در برابر آنها استخراجاتی که از آنها میشود بفارسی آمده است (مانند ش۱/۲۰۱۸) .

آغاز: بسمله . الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این فال ضمیر بغایت خوب و مجرب و معتقد به است از قول بزرگوار ... ابوعبدالله جعفر بن محمد الصادق السلام علیه که قریب بچهارسال خاطر بزرگوار بر بن گماشته و تجربه گرفت تا فال را از کلام ربانی استخراج فرموده ... بدانکه خلفاء بغداد ... بهروقتی که ایشان را مشکلی پیش آمدی درین ضمیر نگاه کردندی ... و هیچ آفریده را از ملوک و سلاطین از این نسخه آگاهی نبود ... خلیفه خواست که جهت سلطان محمود تحفه فرستد ... این فالنامهٔ ضمیر بفرستادند و سلطان پسندید .

انجام :

يا بني اذهبوا فتحسسوا   کاردین و دنیا گشاده شود

تمام شد این فالنامه بتاریخ عاشر شهر جمدی الاول سنهٔ ۱۰۸۳ .

۲ـ اختلاجات اعضا (۲۵ پ ـ ۲۶پ) .

آغاز: اگر سر بجهد در میان خلق عزیز گردد و اگر قابل پادشاهی باشد پادشاه شود و الا بیزرگی رسد

انجام : اگر سینه بجهد سفر کند و مقعد جهیدن اندیشه و دولت نیز گفته‌اند والسلام علی من اتبع الهدی .

۳ـ ترجمهٔ تقویم پیغمبر (۲۷ر ـ ۲۹پ) .

آغاز: بسمله این ترجمهٔ تقویم است که حضرت سید کاینات ... محمد ... وضع کرده است ... روز اول از هلال ... در آن روز آدم را خلق کرده است

انجام : و اگر درین روز کسی بیمار شود بعنایت‌الله تعالی زود چاق میشود این چند کلمه بتاریخ ۱۰۰۲ (=۱۰۰۲) شهر جمادی الاول سمت تحریر یافت بید ... رضاعلی موافق سنهٔ ۱۰۸۳ .

۴ـ دحرکت سکر بلدوزتر کیده (۲۹پ).

آغاز: رویت اهله هر گاه ماه نورا کسی خواهد که به بیند میباید که به بیند قمردر کدام برجاست بدین موجب رعایت کند

انجام: حنوط باودفتر ویا کتب (تم).

۵ـ خاصیت ومعادن جواهرات (۳۰ر ـ ۳۲ر).

آغاز: مروارید در مفرحات ومعاجین دل را قوت دهد واندوه ازدل ببرد

انجام: جزع بدانکه وی ازمعدن یمن است .. واوچندنوع است سفیدوسیاه‌فام نیزباشد ونیز هست که رنگ بسرخی میزند

۶ـ حدیث درخصلت کلاب (۳۲ر).

آغاز: بدانکه کلب را ده خصلت است که هر که این ده صفت‌را بکمال‌رساند ازجملهٔ مؤمنان بوده باشد.

انجام: دهم اگر رو بجانب او کنند التفات نکند واین صفت مجذوبان است ای نفس شوم ازسگ کمتر شرمت بادا شرمت بادا!

۷ـ رشحهٔ دهم از کلمات قدسیهٔ حضرت خواجه (۳۲ر و پ).

آغاز: که بنای طریقت انسان بر آنست وآن هشت کلمه است اول هوش دردم.

انجام: بیت

گهی بگریه در آیند وگاه خنده کنند

چه‌شعله‌هاست که‌آزادی‌خاطران دارند

تم بالله التوفیق.

۸ـ توحیدنامه (۳۳ر و پ) بنظم است

آغاز:

ابتدای هر سخن گویم ز نام کردگار

رازق روزی رسان و خالق لیل و نهار

انجام:

سال تاریخش هزارویکصدوهفتادوهشت

نظم شد این قصه درماه رجب ای هوشیار

۹ـ زبدة الطب (۳۴ر و پ) از علاءالدین محمود سبزواری.

آغاز: من طب علاء الدین محمود سبزواری مسماة بزبدة الطب صاحب جامع اللذات در کتاب خویش آورده است که هر که برجماع کردن حریص باشد باید که رعایت ده چیز را بکند وازآن اجتناب نماید.

انجام: تنبیه مخفی نماند که ضعف باه بسبب ضعف شهوت بود .. علامتش آن بود که منی بوقت خروج اندك بود علامت قلت منی بیوست‌آلات منی بود علامت (افتاده).

۱۰ـ حساب ساعات یومیه (۳۵ر و پ)

آغاز: علامت گردش آسمان‌وستارگان‌شمس قمر مشتری مریخ زحل‌ـعطارد ـ زهره باید که حرمت ایشان نگاهداشت

انجام: اگر ماه تمام باشد در سنبله است بدین نوع عمل کند حمل ثور ـ جوزا . سرطان . اسد سنبله . میزان عقرب قوس ـ جدی دلو ـ حوت.

۱۱ـ اختیارات ایام (۳۶پ ـ ۴۵ر) ازمحمد باقرمجلسی بفارسی (سپه‌۳:۷۳).

آغاز: بسمله‌حمدله‌والصلوة‌والسلام‌علی‌سیدالمرسلین‌محمد وعترته‌المعصومین اما بعد چنین گوید .... محمد باقربن محمد محمدتقی .. که این رساله‌ایست در بیان آنچه دراحادیث معتبرهٔ اهل‌بیت رسالت ... ازسعادت نحوست ایام وماه بجهت ارتکاب اشغال واعمال بروجه‌اختصار مرقوم میگردد.

انجام: وهرسال که درماه ذی‌الحجه ماه بگیرد مرد بزرگی درمغرب بمیرد ومردفاجر وفاسقی دعوی‌پادشاهی کند(تمت).

در ۴۵ر ـ ۴۶پ نظم ونثرهای پراکنده‌است.

۱۲ـ دیباچهٔ گلزار ابراهیم مولانا ظهوری در تعریف ابراهیم عادلشاه (۴۷ر ـ ۵۳ر)

انجام: خرمن چمن سخن بطراوت حمد بهارپیرایه‌ایست که گلزار ابراهیم دررخسار یوسف طلعتان بشعروی نخوت رسانیده

انجام: غیرت گلزار ابراهیم باد زین دعاها براجابت منت بسیار باد (دیباچهٔ گلزار ابراهیم مولانا ظهوری در تعریف ابراهیم عادلشاه بتاریخ ۶ شهر جمادی‌الثانی مرقوم .. گردیدحسب‌الفرمودهٔ: کلبعلی پروانه کالانتر کهدم دردارالسلطنهٔ اصفهان بید .. رضاقلی سنهٔ ۱۰۸۳).

۱۳ـ دیباچهٔ نورس مولانا ظهوری (۵۳ ر ـ ۵۸پ).

آغاز: سرودسرایان عشرتکده قال که بنورس سرا بستان حال کارو کام زمان ساختند بشهد ثنای صانعی عذب‌البیانند.. اما بعد مژده شنیدن را بگوش سخن‌شهنشاه سخنور نکته‌پرور نغمه پرداز ترانه طرازعرش طارم افلاك خیم کیوان همم برجیس شیم مریخ حشم خورشید علم ناهید نغم عطارد رقم قمرخدم خلیل نوال یوسف جمال داودالحان سلیمان مکان عدل افزای ظلم کاه ابراهیم عادلشاه.

انجام:

هم بوفق مدعایش رسم و قانون زمان

زین دعاها بسر اجابه منت بسیار باد

ختم فی تاریخ ۱۵ من شهر جمادی الثانی موافق سنهٔ ۱۰۸۳ من الهجرة نبوی صلوات علیه وسلم.

۱۴ـ خوان خلیل مولانا ظهوری (۵۹ ر ـ ۷۰پ).

آغاز:

ای از تو بر اهل تخت و اکلیل سبیل

گر ذکر جمیل است و گر قدر جلیل

نطق از تو بمهمانی ارباب سخن

انداخته خود خوان از خوان خلیل

شکرموهبت خلیلی که حضرت ابراهیم خلیل یکی از پیشکاران خوان فطنت اوست.

انجام:

تادرین مهمان‌سراخوان خلیل آمدبپای

میزبان خلق ابراهیم عادلشاه باشد

(تم‌بالخیر).

۱۵ـ دیباچهٔ بیانی از گفتار جناب آقا حسینا غفرالله (۷۱ ر ـ ۷۴پ).

آغاز: سبحانه‌الله این‌چه گوهر گرانمایه واختربلندپایه‌است که‌آشنایان‌زبان وحی والهام بسخنش موسوم کرده‌اند.

انجام: پس دراین‌صورت اگرمهربرلب دوات نهم قصوری نیست و اگر بند برزبان قلم گذارم دوری نه(تم الکتاب بعون‌الملك الوهاب).

۱۶ـ فقره‌ای چند در تعریف بهار از گفتارجناب آقاحسینا (۷۵ ر ـ ۷۶پ).

آغاز:

بازاین چه‌جوانی وجمال است جهان را

زین‌حال که‌نو گشت زمین‌را وزمان را

الحمدلله و المنة که این جان غمدیدهٔ سردو گرم روزگار کشیده ... که مدتی مدید .. از بیداد شحنهٔ دی چله نشین زاویهٔ محنت و زندانی تنگنای مشقت گردیده بودند ... درین ایام سعادت فرجام که مرغان صبا ... آوازهٔ نزول اجلال نوروز سلطانی درشش جهت درافکندند.

انجام: باعطرفروشی شاخ نسرین اگر کسی از عودقماری دم زندباخته‌است

ودرهوای فرح بخش این چنین هر کز باده خواری پرهیز نماید ساخته است .

بیت :

حاشا که من بموسم گل ترك می میکنم

من لاف عقل میزنم این کار کی کنم (تم)

۱۷ـ سواد رقعه‌ای که جناب معزی الیه بمیرذوالفقار نوشته (۷۶پ ـ ۷۷پ).

آغاز: با آنکه دراین ایام دوری پیوسته خارخار نامه پردازی ازهربن سوی خامه درجوش است و آهنگ بلندپروازی ازهر تای بال کبوتر آرزومندی درخروش.

انجام : وقیاس بر شعرشعرای تازه نفرمایند سخن فن فهمیدن هنراست .

۱۸ـ دیباچه‌ای که بندگان آقاحسینا برمطلع الانوار ملا محمد باقر یزدی بنام شاه صفی نوشته است (۷۷پ ـ ۸۰ر) و نام کتاب ومحمدباقر بن زین العابدین درآن یاد شده است .

آغاز: حمدی فزون از میزان عقول وحواس وسپاس بیرون از مقیاس واندازه وقیاس سزاوار فایض الانواراست .

انجام : پرتو التفاتی این صحیفهٔ ناچیز رشك فرمای آیینهٔ عالم آرای سکندری وغیرت افزای جام جهان نمای جمشیدی گردد وانه علی کل شئی قدیر وبالاجابة جدیر چون طریق استنباط امورمذ کوره محتاج به بیان وانضاح بود رساله‌ای دراین باب مرتب مشتمل برمقدمه وسی باب وخاتمه (تم تم).

۱۹ـ سواد رقعه‌ای که جناب آقاحسینا نوشته‌اند (۸۰ پ ـ ۸۱ر).

آغاز: بصدق ویقین سو گند که اگر بالفرض مشاطهٔ نوبهارچهرهٔ شاهد سخنوری بصدآب ورنگ بیاراید

انجام : و بجرم ننوشتن جواب سؤالی وازن نخواهد ساخت العذر عند کرام الناس مقبول العبد ۱۰۳۰۷۰۲۰۳۰۲۰.

۲۰ـ رقعه‌ای که نواب آصفجاهی درحین حیات بخدام سیادت وفضائل و کمالات پناه میرابوالقاسم فندرسکی بخط خود نوشته (۸۰ پ ـ ۸۱ ر هامش).

آغاز: آغازوانجام هر کاری بخیروخوبی وسعادت قرین باد

انجام : ایزد تعالی ازمخادع این مردم واین نفوس صیانت کناد بالنبی وآله.

۲۱ـ رقعه‌ای که خان خانان درپرسش بیماری مولانا عرفی نوشته (۸۱ هامش).

آغاز: یارفطنت وهوست فطرت مولانا عرفی از کوفت ظاهری خود کلفت باطنی قرین خاطر قدردان تصور نمود.

انجام : اکنون صحت شما مطلوب است مامول روزی باد بالنبی وآله الامجاد.

۲۲ـ رقعه ای که مولانا عرفی علیه الرحمة در جواب رقعهٔ خان خانان نوشته (۸۱ ر ـ ۸۲ ر هامش).

آغاز: امدادی زمان گفت وشنید حاضرانه مورد سوادادب گردیده .

انجام : وازایثارجواهر کمال برفرق استعداد یافتگانش عرفی منت بحق محمد وآله الامجاد.

۲۳ـ مقاله درعشق (۸۱ر ـ ۸۴ر) ازحسین بن نعمة الله .

آغاز: بسمله حمد حبیبی را که عاشقان جمال وطالبان وصال را ازشرم آب یحبهم ویحبونه جام شوق محبت داد .

انجام :

ای طبیب افسون حکمت نیك میدانی ولی

دردمندان محبت را دوای دیگر است

(تمت هذه الرسالة فی اسعد الساعة بالخیر والظفر).

۲۴ـ دربیان خواب وبیداری (۸۴ر ـ ۸۷پ).

آغاز: خواب دوقسم است طبیعی وغیرطبیعی قسم طبیعی که مقصود و مبحوث

عنه دراین مقام است عبارت است از ترك نفس استعمال حواس را طلباللراحة واسباب آن چهار است.

انجام: ورای محقق اهل شرع آنست که نفس بعدازشواغل بدنی بسبب تفاوت مراتب صفا و کدورت واقف از بعضی ازمسطورات لوح محفوظ شده اطلاع باموز کاینه درمکمن غیب می‌یابد. والله اعلم بحقایق الامور (سپس بندیست درچهارمرتبهٔ عاشقی درهشت سطر بفارسی).

۲۵ـ من مقالات مولانا جلال الدین (بابك حکمت) (۸۷ پ ـ ۸۸ر).

آغاز: بدانکه ... (یك کلمه درست خوانده نمیشود) معنی است که اگر در اجزای ممتزجهٔ عنصری ظاهر شودآن را اعتدال مزاج خوانند ودرحرکات ظاهر شود آن را.

انجام: محل ترحم واعانت است نه جای تعرض انکار و نیکوکاران و خیر اندیشان هر گروه را دوستارباشند.

۲۶ـ حکایت شیخ علی دقاق وضمیر گفتن او (۸۸ر).

آغاز: روزی چندنفر بدیدن شیخ علی دقاق میرفتند بایکدیگر گفتند که اگر شیخ مردی حق است جهت ماچندانار ترش میآورد.

انجام: گفت درمیان رمز وایماء سه گره درمیانهٔ دوابروی شیخ دیدم دانستم که انار ترش میباید (سپس یك روایت است بفارسی).

۲۷ـ رقعه‌ای که‌نصیرای همدانی بعزیزی نوشته (۸۸ ر و پ) درفهرست برای شماره های ۲۷ـ۳۱ آمده‌است: «رقعجات که‌در طلب تسبیح وعینك وغیره‌نوشته‌اند».

آغاز:

کنون کز نشاط هوا درچمن طرب ریزد از خندهٔ یاسمن

انجام: بیت:

اگر بسین چمن میروی قدم بردار که‌چون خزان فتامیروبهارازدست

۲۸ـ رقعهٔ دیگر (۸۸ پ ـ ۸۹ ر).

آغاز: برای بندگان خدام عالیمقام پوشیده نماند.

انجام: متوقع است که چون رقعه بحضورشریف میرسدحسینی‌وار ازواموامت درآمد نمایند واین کمینه را ازدوه چنبرهٔ گردانی بیرون آرند.

۲۹ـ رقعهٔ دیگری که در طلب تسبیح نوشته (۸۹ ر و پ).

آغاز: سبوح قدوس رب الملائکه والروح.

قطعه:

ولی من‌ازتوتمنای حاجتی دارم اگرروانکنی‌میکشی پشیمانی

انجام: دوپیش‌خلوتیان‌همهٔ گروودوستان‌هم‌فکر بتسبیح‌سبزی که‌ازندسرخ‌رو سازند درهیچ مطلبی روی زردی نکشند.

۳۰ـ رقعهٔ دیگر که در طلب عینك نوشته (۸۹ پ).

آغاز: اللهم احرسه بعینك التی لاتنام واکنفه بر کنك الذی لایرام چندانکه مهر وماه محتاج است.

انجام: و کمالات صوری و معنوی از اصابت عین الکمال مصون باد بمحمد وآله الامجاد.

۳۱ـ رقعه‌ای که جناب آقاحسینا بمیرذوالفقار نوشته (۸۹ پ ـ ۹۰پ).

مکررشمارهٔ ۱۷ (۷۶پ‌ـ۷۷پ).

۳۲ـ رسالهٔ نوریه از تصنیفات مست بادهٔ محبت رب العالمین پیر کیا علاءالدین قدس سره (۹۰ پ ـ ۹۶ب).

آغاز: الحمدلله حمد الشاکرین و صلی‌الله علی محمد و آله الطاهرین اما بعد

چون برادر حقیقی قدوة المرشدین زبدة الواصلین افتخار المکاشفین مستجادهٔ سبحانی شیخ اسحق ... جمیع مراتب و مقامات معنوی را بکرات مشاهده فرموده است ازین حقیر اسراری چند دربیان احوال واصطلاحات این طایفه التماس مینمود هر چند این حقیر خودرا درصدد آن نمیداشت که متعرض این نوع امورشود لیکن دنیا بی‌اعتباربود ومشارالیه عازم مکهٔ مبارکه بواسطهٔ ملتمس برادر حقیقی چند حرفی مرقوم خواهد افتاد دربیان احوال این طایفه برسبیل اجمال واختصارمبنی برهشت باب.

باب اول درتفاوت مراتب سالکان.

باب دوم دربیان اطواروانوارسبعه.

باب سیم دربیان مراتب عوالم کلیه.

باب چهارم در بیان سیرسالکان درعوالم کلیه.

باب پنجم دربیان رؤیا ومکاشفات ومشاهدات ومعاینات.

باب ششم دربیان مراتب تجلیات.

باب هفتم دربیان کیفیت عالم مثال وحقیقت آن.

باب هشتم دربیان کیفیت لباس سیاه.

انجام: توفیق سعادت معرفت رفیق مکاشفان مرتاض باد بحق خاتم النبوة و الولایة (تمت الرسالة).

۳۳ـ رسالهٔ نوریه حضرت نوربخش قدس سره (۹٦ پ ـ ۱۱۸پ).

آغاز: حمد بی‌حد وغایت وثنای بی‌عد ونهایت حضرت مطلقهٔ نور الانوار ... برقاید جادهٔ شریعت و مرشد سجادهٔ طریقت سیدالانبیاء محمد مصطفی باد ... امابعد.. شیخ شهاب الدین ادام‌الله‌بر کاته ... پرسیدازانوار وتفصیل آن واجب نمودچند کلمه‌ای نوشتن که سالکان را درساختن هرنوری دستوری باشد بدان ای مرشدسالکان ... که نوربسه معنی وارد است وجود وعلم وضیاء.

انجام: حضرت الله تعالی جمیع مکاشفان را بکمال عرفان برساناد و جمیع عارفان را مظهر کشف واعیان گرداناد بحرمت کل اولیائه من الاقطاب والافراد (م).

۳٤ـ فرق متصوفه (۱۱۳ پ ـ ۱۱٤ پ هامش) درست مانندآنچه که درحدیقة الشیعه ومانندآن آمده است.

آغاز: شیخ الاجل نجم الدین اعم (؟) خرقانی رحمة الله علیه فرماید که بباید دانست که تصوف چیست واهل تصوف کیانند وچند گروه‌اند.

انجام: بحال اصحاب تصوف واقف گشتی باید که ... طریقه‌ای را که برحق‌اند تعظیم کنی و باایشان صحبت [کنی] وبرایشان یار گردی واز گروه غیر اجتناب ... ان‌شاءالله (تمت بعون الملک الوهاب).

۳۵ ـ یک حکایت و داستانی در بارهٔ جلال عضد یزدی و محمد مظفر مکی (۱۱۸پ)

آغاز: دوستی بدوستان موافق کن که دوستی بدوستان کاینه کیسه (؟) یاری یاران پیاله ونواله را اعتبارنباشد

انجام:

یا من این عرصه صفت هست چه می درباید

تربیت از تو که خورشید جهان آرائی

تمه محمد مظفر را لطافت شعر وحسن خط سیدزاده خوش‌آمده هزاردرم بدو بخشید وهمگی خاطر تربیت‌استکمال او داشت.

دولت همه از خدای بیچون آید

تا درحق هربنده‌ای نظرچون آید

۳٦ـ شعر سرور رشتی (۱۱۹ر).

آغاز:

زهی باز فرخنده شهرباز — که سیمرغ صیداست ونسرین شکار

انجام :

بگردش بود تا در آفاق مهر   بفرمان او باد بـاز سپهر

۳۷ـ کتاب فرهاد و شیرین مولانا وحشی (۱۱۹پ ـ۱۶۲ر) . (مجلس۳ : ٦١٠)

آغاز:

الهی سینه‌ای ده آتش افروز   در آن سینه دلی و آن دل همه سوز

انجام :

اگرچه صد نوا خیزد ازین چنگ   چه نیکو بنگری باشد یك آهنگ

(تمام شد فرهاد و شیرین وحشی بعون الله الملك المعطی فی ۲۷ شهر جمادی الاخر) .

۳۸ـ وقفنامچه‌ای که بندگان آقاحسینا بجهت میرزا رضیا نوشته‌اند (۱۶۲ر ـ ۱۶۷پ) .

آغاز: بسمله و به نستعین آب و رنگ گلستان سخن پردازی و گلگونهٔ بهارستان معنی طرازی وقف چهرهٔ دل آرای شاهد صمد پیرایی است که منظر رفیع نـه فلك پست‌ترین غرفه‌ای از ایوان ابداع اوست .

انجام : پس اگر کسی بخلاف این ادعا نماید باطل وعاطل و ازدرجهٔ اعتبار ساقط خواهد بود و بمقتضای قواعد شرع شریف فاسد وغیرمحکوم به والسلام علی من اتبع الهدی (تمام شد خسرو شیرین وحشی و وقفنامچهٔ عالیجناب افضل العلماء آقاحسینا خنساری فی یوم یکشنبه هشتم شهر رجب المرجب سنهٔ ۱۰۸۳ در ... اصفهان ... در حجرهٔ آکابر ملاذی شهریاری ... بجهت ... محب علی بیك بن کلب علی بیك ... علی بد ... حیدری ابن لاچین سلطان محمودی محمدی اللهم اغفر لهما) .

۳۹ـ احکام حالات قمر (۱٦۸پ) .

آغاز: شرف نیك است از برای خریدن و ترویج .

انجام : بین النحسین کار را نشاید الاحرب و قتل . نیك است ... و نو بریدن و پوشیدن .

۴۰ـ رساله در نجوم (۱۷۰ر) بنظم .

آغاز: حمل گوسفند بره است و آتشی و منقلب .

انجام: عقرب وحوت بود آبی دیگر سرطان

۴۱ـ جهت جامه بریدن (۱۷۰پ) .

آغاز: موافق حدیث هر که روز یکشنبه جامه ببرد یا بپوشد وی را غم برسد وجامه مبارك نبود .

انجام : هر که روز شنبه جامه ببرد و یا بپوشد بیمار شود تا آن جامه در تن بوده باشد باید که آن جامه را بکسی دهد یا بفروشد .

۴۲ـ رقعهٔ ملا محمد حسین کتابدار (۱۷۳ر) .

آغاز: بسمله ملا محمد حسین قمی کتابدار حضرت امیر ببعضی فضلا نوشته: سرو جویبار دانش ونباهت بلبل گلزار فصاحت و بلاغت .

انجام : مقر ردور باقی مباد هر که نخواهد بقای تو والسلام علیکم .

۴۳ـ من نفایس الفنون در قلع آثار جامه وحیلتها وعلم فراست و کمیت اعمار اسبان وظرف ومطایبات (۱۷٤ر ـ ۱۷۲پ) .

۴۴ـ من نزهة القلوب در قلع آثار جامه (۱۷٤ر) .

۴۵ـ درباب شناختن اسب از نسخهٔ دیگر (۱۷۵پ ـ ۱۷۷ر هامش) .

آغاز: ای پسر اگر اسب خری هوشیار باش تا بر تو غلط نیفتد که جوهر اسب و آدمی یکی است .

انجام : و بگاه گشن باید که آب بسیار نخورد و باید که لاغر گردد و نی باید سیر علف باشد . الله اعلم بالصواب .

۴٦ـ خلاصة التنجیم وبرهان التقویم (۱۸۳ر ـ ۱۹۲پ) از میرغیاث علی سیاهانی است که در ش ۳/۱٤۰۲ شناخته‌ایم .

آغاز: مغرب از طرف اورا جنوب گویند .... حکم اول آنست که چهار برج را منقلب گفته اند .

انجام : وسه روز بدلوتعلق دارد والسلام من اتبع الهدی .

۴۷ـ سواد چندین نوشتجات (۱۹۳ر ـ ۱۹۵پ متن و هامش) پس ازین عنوان چند نامه دوستانه است وچند نامهٔ تعزیت وپاسخ آن ودستورنامه نگاری است.

آغاز: پیوسته ظلال عالی رافت وعطوفت برمفارق داعیان صادق العقیدة راسخ العبودیة گسترده باد .

انجام : چون غرض منحصر بود اطناب ننمود ایام بکام و سعادت بدوام باد واه ایضاً .

۴۸ـ معرفت تقویم (۱۹۵ پ ـ ۱۹۹پ) از عبدالقادر رویانی است در دوباب و خاتمه (حقوق ص ۶۱)

آغاز: بسمله وبه نستعین الحمدلله العلی الولی والصلوة علی النبی الامی امابعد این مختصری است در معرفت تقویم خالی ازاطناب و مشتمل بر مقدمه ودوباب وخاتمهٔ کتاب بندهٔ جانی عبدالقادر رویانی برسم مطالعه عزیزان درقلم آورده .

انجام : هر کوکبی کاری را شاید که منسوب بود بآن کوکب و قمر باید باکید میان دو نحس طریقهٔ محترقه و خالی السیر خاصه از نحس منصرف شود هیچ کاری نشاید (بمنه بتاریخ ۹ شهر صفر بسنهٔ ۱۰۸۶ موافق شکل یونس باتمام رسد.چون فقیر را در دانش این علم مهارتی نبود موافق نسخه قلمی شد معذوردارند).

۴۹ـ من کلام خواجه عبدالله انصاری (۲۰۰ پ ـ ۲۰۳پ) .

آغاز:

مست توام و از جرعه و جام آزادم

مرغ توام و از دانـه و دام آزادم

مقصود من از کعبه و بتخانه توئی

ورنـه ازین هـر دو مقـام آزادم

الهی بعجزخود آگاهم وبه بیچارگی خود گواهم .

انجام : و بخت از ازل بر آید وصبح وصال بردرآید و در سعادت بگشاید و آفتاب جمال اللهی روی نماید (بتاریخ ۳ شهر صفر سنهٔ ۱۰۸۶ قلمی شد العبد الحقیر ۱۰۳۰۷۰۲۳۰۲۰).

۵۰ـ دراحکام طالع ترکان (۲۰۴ پ ـ ۲۰۷ر) .

آغاز: بسمله . دراحکام طالع ترکان براقاویل حکمای ترکان ترکستان و آن دوازده فصل است ووضع آن بروز گاردانیال پیغمبراست علیه السلام واحکام آن را تأثیری عظیم است وحکمای ترکستان بتجارب بسیار روشن کرده‌اند و قانون آن بر دوازده برجست بنام دوازده حیوان بطالع سال یعنی سرسال موش نهاده‌اند و تحویل سال ایشان هم از نوروزاست.

انجام : فصل دوازدهم چون طالع سال ترکان خوك بود دلیل کند که دراین سال دختران بسیارزایند وبیماری بزرگان بود وجوروآفت رسد وزمستان بگاه آید ودیراز کشد واندرمیان سلاطین خلاف پدید آید وغارت وخون ریزش و شمشیر های مختلف آمیخته شود و هلاکت گوسفند بود و نعمت تیر زیر برف بماند و تحویل مردمان بود ازجایی بجایی وویرانی رعیت شود وهرمولود که در اول این سال متولد شودبدخوی وبدفعل وجهانسوزبود وخوبرادنی شمرد واگردرآخرسال زایدبدطبع و هموار بود وسفرش نسازد واگرسفر کند دررنج و زحمت افتد وزحمت بسیاربیند والله اعلم بالصواب

نسخ محمد محسن بن محمد سمیع که ش۱ را در۱۱۱۸ نوشته وش۲و۳ هم خط اوست عنوان در همهٔ اینها شنگرف است ، ش۱و۲ حاشیه دارد باشارهٔ «منه» ، ش۴ بخط نستعلیق محمداسمعیل بن محمد کاظم کرازی است مورخ ۱۲۱۹عنوان شنگرف ، درص۲۵۹ فائدهٔ رجالی است ازشیخ بهائی ، نسخه راآقامحمد حسن بن ملامحمدمحسن بابت ثلث پدرخود در۱۳۴۸ وقف کرده است ، از آن سردار کابلی بوده‌است.

۱۸س۱۰/۵×۱۶ درش۴ ۱۲۰۴س ۹/۵×۱۷ ، ۱۴۱گ ۱۶/۵×۲۳/۵ ، کاغذفرنگی سفیدو کبود ـ جلد تیماج مشکی مقوائی عطف زرد.

مجموعه

۱ـ الوجیزة (ص۲ـ۵٤) دروجال ازمجلسی دوم که درراه خراسان که بسپاهان میآمد درچند روزی دررجب ۱۰۸٦ ساخته است (نسخهٔما).

۲ـ الاوزان والمقاییس (۵۵ ـ ٦۸) ازمجلسی دوم که در ۵ ج۱۱۰۲/۲ بپایان رسانده ودرآن ازروضةالمتقین پدرش بهره برده است.

نسخه‌ای که درفهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات ص ۳۷ شناسانده شده تاریخ تألیف ع۱۰٦۳/۲ دارد مانندش ۲۰۹۹/٤ ما.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی ارتفع عن مطارح الافهام فلا توزن صفات عظمته بمیزان العقول ... امابعد فیقول ... ابن محمدتقی محمدباقر... انی لماالفیت کثیرا من مهمات المسائل الشرعیةمبتنیة علی معرفة الاقدار.

انجام: سبعة من هذه ولیکن هذاآخر مااردناایراده فی هذه الرسالةوالحمدلله اولا وآخرا والصلوة علی سیدالمرسلین ... معادن الحکمة والشرف و النبالة.

۳ـ رسالهٔ رضاع بپارسی (٦۸ ـ ۹۱) ازمجلسی یکم (ف۱۹۰۱).

٤ـ رسالهٔ حدود ودیات (۹٤ـ۲۵۸) ازمجلسی دوم (ف۱۸۷۲).

۱۹۹۹

نسخ سدهٔ ۱۰و۱۱، عنوان شنگرف، نسخه ازپایان جلدیکم وآغاز جلددوم افتادگی دارد، ۲۸ ص ۱۴×۱۹، ۳۲۰گ۱۷×۳۲/۵، کاغذ هندی موریانه خورده ـ جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب عطف حنایی.

مالایسع الطبیب جهله

ازابن الکبیر (الکتبی) یوسف خویی (جوینی) است (ف۸۰۵ وص ۷۷ بازپسین سخن بخش دوم).

۲۰۰۰

نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، جدول ازرودوسرلوح شنگرف وزرین وبرنگارنگ آراسته وسطورها زرین.

۱۸س۹×۱۹، ۳۹۳گ۱۵/۵×۲۴/۵، کاغذ سپاهانی متن و حاشیه ـ جلد تیماج حنایی زرکوب مقوایی.

تحفة العراقین

ازخاقانی شروانی است و گزیده‌ای ازآن (منزوی ۱۲۹:۲ ـ سپه۳٦۳:۲و۵۹۰).

۲۰۰۱

نسخ علی محمدبن محمدحسین سپاهانی درروزسه‌شنبه ۲۸ شوال ۱۲٦۷، عنوان شنگرف.

۲۵س۹/۵×۱۷/۵، ۲۱۲گ۱٦/۵×۲٦/۵، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج حنایی ضربی مقوایی.

غیث الادب الذی انسجم فی شرح لامیة العجم

ازصلاح الدین خلیل بن ایبك صفدی است (مجلس ۱٦۹:۲ ـ معارف ۱۷۳:۱).

۲۰۰۲

نسخ دولتشاه بن محمدبن علی نوشابادی دربغداد، که تفسیر سورهٔ بقررا در۲۵ذی حجهٔ ٦۸۰ نوشته ودرشهرزور درروزچهارشنبه ۱۹محرم ٦۸۱ مقابله‌نمود، ودرپایان هم تاریخ روزدوشنبه ۲۵ذی حجهٔ ٦۸۰ دارد، درآن آمده که اونسخه را درهمان شهرزورشب یکشنبه ۲۳محرم ٦۸۱ مقابله‌نموده است، درپایان بندی هست مورخ ٦۸۸، عنوان شنگرف وآیه‌ها درهامش بشنگرف، یك‌برگ ازآغازافتاده‌است.

۲۱س۱۰×۱۷، ۲۵۱گ۱٦×۲۳/۵، کاغذسمرقندی ـ جلدتیماج حنایی ضربی مقوایی.

الکشاف

اززمخشری است.

٢٠٠٢

كتبها الرحمن بيده قبل ان يخلق الخلق بالفي سنة من قراهما
بعد العشاء الآخرة اجزأتاه عن قيام الليل فان قلت
هل يجوز ان يقال قرأت سورة البقرة او قرأت البقرة
قلت لا بأس بذلك وقد جاء في حديث النبي صلى الله
عليه من آخر سورة البقرة وخواتيم سورة البقرة وعن
علي رضي الله عنه خواتيم سورة البقرة من كنز تحت العرش
وعن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه انه رمى الجمرة ثم قال من
ههنا والذي لا اله غيره رمى الذي انزلت عليه سورة
البقرة ولا فرق بين هذا وبين قولك سورة الزخرف
وسورة الممتحنة والمجادلة واذا قيل قرأت البقرة لم يشكل
ان المراد سورة البقرة كقوله واسئل القرية وعن بعضهم
انه كره ذلك وقال يقال قرأت السورة التي يذكر فيها
البقرة ٥ عن النبي صلى الله عليه السورة التي يذكر فيها
البقرة فسطاط القرآن فتعلموها فان تعلمها بركة
وتركها حسرة ولن يستطيعها البطلة قيل وما البطلة قال السحرة

پایان تفسیر سورهٔ بقره از الکشاف ش ۲۰۰۲

٢٠٠٢

پایان الکشاف ش۲۰۰۲

۲۰۰۳

نسخ بهاءالدین بن محمدتقی حافظ عبدالعظیمی درروز پنجشنبه ۱۴ ج۱۰۹۶/۲ ؛ عنوان شنگرف ؛ متن زیر خط سرخ ؛ حاشیه بانشانهٔ «منه» بخط نستعلیق .

۱۴س۹×۱۵ ، ۲۲۵ر۱۷×۲۲/۵ ؛ کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج زرد ضربی مقوایی درون مشکی .

منهاج الولایة من کتاب نهج البلاغة

جمال السالکین مولی عبدالباقی دانشمند خطاط صوفی تبریزی در گذشتهٔ ۱۰۳۹ نهج البلاغه را در دوازده باب گذارده و برحسب موضوع دوازده بخش کرده و بفارسی شرح نموده است (سپه ۳۱:۲ ـ ۱۳۱ ـ معارف ۱۴٦:۱ و ۱۴۷ ـ طوس ش ۲٦۴ اخبار ـ مستدرک ۵۱۲:۳) .

فهرست بابها :

الباب الاول : فی تحمیدالله تعالی وتوحید ذاته و اسمائه و صفاته العلی و بیان عجایب صنایعه وتبیان غرایب بدایعه .

الباب الثانی : فی نعت رسول الله و آله ومناقب ماجاء به من نعوت القرآن واوصاف الاسلام علیه وعلیهم الصلوة والسلام .

الباب الثالث : فی شرف العلم والهدی واوصاف اصناف العلماء .

الباب الرابع : فی التقوی وصفات المتقین وشعار الاولیاء والصالحین .

الباب الخامس : فی ظرایف الحکم ولطایف الامثال والاداب و الشیم .

الباب السادس : فی الوصایا والنصایح الشافیة والتذکیر والزواجر البالغة .

الباب السابع : فی الاعراض عن الدنیا الفانیة والاقبال علی الاخرة الباقیة .

الباب الثامن : فی مذمة الکبر والفخر والحسدوتوبیخ المتکبرین والمتفاخرین .

الباب التاسع : فی مذمة الظلم والظالمین و کل من خالف الهدی والدین .

الباب العاشر : فی قوانین العدالة والحکم والسیاسة المدنیة .

الباب الحادی عشر : فی المعاد واحوال الموت والقبر واحوال الحشر والقیامة و دخول الجنة والنار .

الباب الثانی عشر : فی الادعیة وبالدعاء ختم .

آغاز : بسمله . نحمدك اللهم علی ما استوی کافك علی نوننا فبدأ ما فی اعیاننا لعیوننا انت الظاهر بکمالاتك من بطوننا ونحن کما کنا بطون فی اکنان کموننا رمزت بتر کیب الکاف والنون فی امر التکوین الی سر مکتوم قد کلت فی نیله الاوهام وحارت فی درکه الفهوم ... امابعد این نخبه ایست از عرایس عبارات و اشارات فرقانی بینات ارباب علم تنزیل وفهم تأویل ونسخه ایست از نفایس کلمات نبوت در ایات علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل که بانامل تأمل وتدقیق درسلك تلفیق کشیده درشرح مشکلات وفتح مغلقات وحل معضلات و توضیح رموز و اشارات کلامی جامع جلی المنافع علی المواقع بدیع التراکیب لطیف الاسالیب ... وسمیته بمنهاج الولایة من کتاب نهج البلاغة ...

انجام : ... اللهم انی اعوذبك ان تحسن فی لامعة العیون علانیتی و تقبح فیما ابطن لك سریرتی محافظاً علی رئاء الناس من نفسی بجمیع ما انت مطلع علیه منی فابدی للناس حسن ظاهری وافضی علیك بسوء عملی تقرباً الی عبادك و تباعداً من مرضاتك (تمت) .

۲۰۰۴

نسخ حسین بن عبدالرضا نویسندهٔ امان الاخطار ش ۱۸۳۸ برای خزانة الکتب مصنف ، عنوان زرشن ، ش۱ مورخ روز آدینه ۲۰ ج۲/٦٦۳ است ودارای ۳۱ کراسهٔ ده برگی وچهار برگ ، ش۲ هم بهمین خط است ودارای دو کراسه و۴ برگی ماندهاست ، درمیانه در ۲۰۷پ ـ ۲۱۱ر دعای علی بن الحسین است و حبری از کمال الدین وتمام النعمة بخط محمدبن حسین جدید الاسلامی مورخ روز آدینه ۱۱ ع۷۱۹/۱ ، برگهای ۱ و ۳۰۵ نو نویس است ، نسخه در ۱۳۲۱ از آن سردار کابلی بوده است .

۱۷س۱۲×۱۸ ، ۳۳۵ر۱۷×۲۴ ، کاغذ سمرقندی ـ تیماج مشکی ضربی مقوایی تازه .

۲۰۰۴

والطاعات مما ادخره أن يغنيني عن الزيادات وهذا آخر ما
أوردناه من كتاب مهج الدعوات وصلى الله على سيد
المرسلين محمد النبي وآله الطاهرين
... وحسبنا الله ونعم الوكيل

پایان مهج الدعوات ش ۲۰۰۴/۱

مجموعه

۱ـ مهج الدعوات ومنهج الغايات (۱پ ـ ۳۰۷ ر) ازرضی الدین ابوالقاسم علی بن طاوس (منزوی ۱:۲۲۶).

۲ـ المجتنی من الدعاء المجتبی (۳۱۲پ ـ ۳۳۴پ) ازهمو(منزوی ۱:۱۹۴).

۲۰۰۵/

نسخ محمدبن یوسف بن محمد یعلی حنبلی در ۳ع۱/۹۰۲ ، عنوان شنگرف ، حواشی ریز تر ، خطا بوعلی ماجدبن هاشم ، درصفحهٔ عنوان هست .

۲۱س ۱۲/۵×۱۹/۵ ، ۲۱۲گ ۱۸/۵×۲۵/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج حنایی ضربی مقوایی.

مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب

ازابن هشام است .

۲۰۰۶/

نسخ میرابراهیم بن عبدالله مورخ روز۱۸ج۱/۹۰۳ ، نسخه در ۱۴۵۰ از آن سرورکابلی بوده است.

۲۸س ۱۰/۵×۱۷/۵ ، ۱۱۷گ ۱۸×۲۵/۵ ، کاغذسمرقندی ـ جلدتیماج زردضربی مقوایی.

المائة

المائة یادیوان الطب ازابی سهل عیسی بن یحیی مسیحی است (ف ۸۰٦). نسخهٔ ما ۶۰ کتاب را دارد از کتاب ۴۱ تا کتاب ۱۰۰ است .

۲۰۰۷/

نسخ عبدالجیش بن محمد سیودگوی (؟) در ۲۸ محرم ۱۰۴۹ ، عنوان شنگرف .

۱۵س ۸/۵×۱۸ ، ۲۰٦گ ۱۴×۲۵/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی مقوایی موریانه خورده

ذخيرة الملوك

درده باب است وبفارسی درسیاست واخلاق ازمیرسیدعلی همدانی .

آغاز: حمدوسپاس وثنای بی‌شمارملکی راکه اسباب معاش سکان خطهٔ ملك دنیوی را بتمهید قانون سیاست حکمی نظام داد حکیمی کـه عرصهٔ ملك معنوی را باستحقاق قواعد مکارم اخلاق ومحامداوصاف بنای انتظام بنهاد قاهری کهسطوت‌قهر اورقاب جباران ظالم رایست گردانیدعادلی که‌آثاررأفت عدلش ادعیهٔ مظلومان ضعیف را... قبول رسانید .

انجام: وکثرت‌اقتراف‌معاصی آب روی ما بریخت نسال‌الله‌العفوالغفورالمنان ان یعاملنا بما هواهله‌وان‌یستر قبایح‌اعمالنا کمایقتضیه کرمه انه قریب‌مجیب‌والحمدلله رب‌العالمین والصلوة والسلام علی‌محمد وآله اجمعین .

۲۰۰۸/

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان ونشان شنگرف ، فهرست مطالب ش۱و۲ درآغازهریك هست‌بخط‌سردار کابلی ولسخه در۱۳۵۸ ازآن اوبوده‌است، درآغاز ومیانه وانجام لسخه پراکنده‌های نجومی‌است.

۱۸س۸/۵×۱۸ ، ۲۰۵گ۱۵×۳۶ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج‌سبزمقوایی عطف قهوه‌یی .

مجموعه

۱ـ سی‌باب درمعرفت کره (گ۴ پ ـ ۲۱ ر ، س۲ ـ ۳۵) ازخواجهٔ‌طوسی.

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد بدانکه این مختصریست در معرفت کره که هر که برین عمل واقف شود از اسطرلاب مستغنی گردد ... واین مختصر مشتملست برسی‌باب .

انجام: اینست تمامی سخن در معرفت کره .

۲ـ شرح بیست باب درمعرفت اسطرلاب (۲۲ پ ـ ۱۶۵پ ـ س۱ـ۲۷۷) از عبدالعلی بیرجندی (ف۹۰۴) که در۸۸۹ ساخته است .

۳ـ زبدة‌الحساب (۱۶۷ پ ـ ۲۰۰ پ) ازملاعلی قوشچی درسه‌مقاله،۱ـ حساب اهل‌هند دریك‌مقدمه‌ودوباب، ۲ـ حساب‌اهل تنجیم دریك‌مقدمه‌وشش‌باب، ۳ـ مساحت دریك مقدمه وسه باب، همانکه بنام میزان‌الحساب بچاپ رسیده‌است (ادبیات۵۰۷) .

آغاز: بسمله . الاعتصام بکرمه العمیم الحمدلله رب‌العالمین ... اما بعد این رسالهٔ‌ایست درعلم حساب مشتمل برسه مقاله .

انجام‌نسخهٔ‌ما : ضرب قاعده درارتفاع او (باب سوم درمساحت اجسام) .

۲۰۰۹/

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، در ۲ ر شعر هایی است از عبدالحسین بن محمدبن عبدالمحسن جدحفصی بحرانی بخط خود او ، در ۲ پ نثری است ازاو ، در ۲ ر خط و مهراو و تملك اواست در ۱۱۳۷/۶/۶ ق و خط محمد معصوم حسینی منصوری که چنین نوشته است : « اخذمن‌الافاغنة فی‌اوان الفترة ... فی‌دارالعلم شیراز ، حرره محمدمعصوم‌الحسینی المنصوری فی‌سنة ۱۱۳۵» ، نسخه‌در ۱۱۷۵ ازآن‌سیدمحمدبن سیدشرف‌بن سیدابراهیم‌بن یحیی عنابدلی حسینی ودر۱۳۲۲ ازآن سردار کابلی بوده است ، نسخه‌از «الخالفة فی‌الوصیة» درپایان چهارصفحه‌ای دارد وسپس افتاده‌است.

۱۷س۷/۵×۱۷ ، ۲۹۵گ۱۲/۵×۲۵/۵ ، کاغذسپاهانی ـ جلدتیماج آلبالویی ضربی‌مقوایی.

جامع‌الاسرار

ازسید حیدرآملی است .

۲۰۱۰/

نستعلیق پایان ج۱۳۲۹/۱ در ش۱ ، نستعلیق محمدجوادبن‌آقارضای‌گلپایگانی در ج ۱۳۹۰/۱ با حاشیهٔ «منه» درش۲ ، وبهمین‌خط مورخ ۱۲۹۸ در ش۳ ، نسخ‌مورخ ۱۲۹۷/۱ع۲ ازهموددرش۴ ، عنوان ونشان شنگرف .

۱۹س۱۰/۵×۱۵ ، ۱۶۱گ۱۸×۲۲/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج زردعطف مشکی.

مجموعه

۱ـ مجمع البحار (۲ ر ـ ۴۷ ر) ازمیرزا تقی کرمانی مظفرعلی‌شاه است‌دریك مقدمه و دومقصد وخاتمه وبفارسی ودر۱۵ رجب ۱۲۰۸ ساخته است (مشار ۱۳۸۰).

آغاز: بسمله. حمدله ... وبعد چنین گوید ... مظفرعلی‌شاه نعمت‌اللهی .. که چون فقیر بنظم مثنوی بحرالاسرار در تفسیر سورة فاتحة الکتاب ... موفق گردید چنان مناسب دید که مطالب کلیهٔ آن کتاب مستطاب را که بطریق منظوم ... بر قلب این ضعیف ... فایض گردیده بود دراین کتاب مستطاب که مسمی است بمجمع البحار تکرار نماید.

انجام: والحمدلله رب العالمین فقد فرغ من تسویده وتحریره وتألیفه مؤلفه محمد تقی بن محمد کاظم طبیب الملقب بمظفرعلی نعمة اللهی فی لیلة الاحد ۱۵ شهر رجب المرجب من شهور ثمان وماتین بعد الالف.

۲ـ عبرة الناظرین لتکمیل الناقصین (۵۰ ر ـ ۱۱۳ ر) از عبدالله بن محمد در صرف ونحو بعربی ومطالب کلامی وفقهی ورمل هم در آن هست.

آغاز: بسمله. ان هذا عبرة للناظرین الحمد لله الفرد الازل الابد و الشکرلله الواحد الاحد الصمد الذی لم یلد ولم یولد والذکر لله الذی هو خالق الزمان و الدهر والسرمد وهوالذی قامت السموات بامره بلاعمد و الصلوة والسلام علی حبیبه ونبیه و خیرته من بریته وهو اول العدد وعلی الائمة من بعده وعلی سائر النبیین و الاوصیاء والمؤمنین الراشدین الحافظین باعدل الجدد امابعد فیقول العبد المحتاج العاصی المترصد الی التفات الله و عنایته عبدالله بن المحمد الساکن فی الاقلیم الرابع ان هذا المختصر فی علم الصرف والنحو موسومة بعبرة الناظرین لتکمیل الناقصین من العلوم.

انجام: ـ فهذه العبارة عبارة المحب للمحبوب بالانقطاع والوداع ممن سوا ظاهراً وباطناً ولمالم یکن وظیفتنا الا البلاغ علیك فاستحضرناك بقدر المحال ان در کت وعملت فطوبی لك والا فلاولاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم.

۳ـ اسرار الصلوة (۱۱۴ ر ـ ۱۴۲ ر) بفارسی است.

آغاز: ـ بسمله بدانکه بنص کتاب وسنت و برهان عقل و حکمت نخستین جلوه که خداوند فرمود حقیقت نورمحمد وآل محمد صلواةالله علیهم بود و چون آن نورساطع الظهور آیت یگانگی پروردگار وجلوهٔ احدیت کردگاراست لهذا در ابتدای صدور وظهور نوری بود یگانه.

انجام: و سلام از تسلیم است و رحمت و فیض خداوند و عطای الهی است چنانکه گذشت وبرکت زیادتی وافزایش درجات ومال وقدر ومقام وملك واحتشام است وچون سخن بدینجا رسید سفری پیش آمد ومجال تفصیل نماند لهذا اواخر این رساله درنهایت اجمال است وبهمینجا ختم شد.

۴ـ تاریخ اهل العصمة (۱۴۳ ر ـ ۱۶۱ ر) بنظم است از شیخ محمدبن حسن حر عاملی بعربی.

آغاز: بسمله.

الحمدلله على الهداية / الى سبيل الحق والولاية
ابان اعلام الهدى للامة / واوضح النص على الائمة

انجام:

فقل فتى الا له فا كا / اذ كنت فى مدح الورى افا كا
مدح الائمة الهداة الحسن / و انه من كل فعل احسن
عليهم الصلوة والسلام / ولهم الاجلال و الاكرام
والحمدلله على الاتمام / فهو ختام اشرف الختام

نسخ سدهٔ ۱۰، عنوان شنگرف ولاجورد، آیات ونشان شنگرف، نسخه را علی بن ابی علی دیده و خط او در ۱ و ۳ ر وهامش برگهای دیگر دیده میشود، سرگذشت او در کنی والقاب (۳۴۳:۱) هست. نسخه از آن محمد بن علی بن ابی علی و پدرش بوده است، نیز از آن سردار کابلی در ۱۳۴۴ ق، یادداشت مورخ ۸۹۹ در ۲ ر هست، نسخه از آغاز افتاده است تاثیمهٔ سورهٔ احقاق.

۲۴۳ س ۱۲ × ۱۹ × ۱۶۷:۱۹ × ۱۸/۵ × ۵/۲۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی عطف زرد با لولا

تأويل الآيات الظاهرة فى فضائل العترة الطاهرة

ازشرف‌الدين بن علی حسینی استرابادی نجفی محدث امامی است (ذریعهٔ ۳: ۳۰۴ ـ طوس ش ۵۸ تفسیر ـ منزوی ۱: ۲٤).

۲۰۱۲/

نسخ عنایت‌الله بن فتح‌الله دوستی سمنانی در دهٔ سوم ماه رمضان ۹۸۰ در خورکتاب و مورخ ۱۷ شوال ۹۸۰ در طوس در پایان مشیخه ، در جزو سوم هم تاریخ شعبان ۹۸۰ دیده میشود ، حواشی پنج ورق ، شیخ علی بن سلیمان بحرانی نسخه‌را دیده ونشان بلاغ قرائت اوهست واواجازه‌ای برای شیخ نجیب محمد بن عمادالدین محمود در پایان کتاب پیش‌ازمشیخه نوشته است ، اجازهٔ او مورخ شعبان ۱۰۶۳ است ، تولیت نسخه در ۱۲۳٦ با شیخ محمد بحرانی بوده است ، نسخه ازابواب القضا یاست تا پایان کتاب.

۲۱س ۱۱×۱۸ ، ۱۹۸گ ۱۸×۳٤ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

کتاب من لا یحضره الفقیه

ازابن‌بابویه قمی رازی ایلاقی است.

۲۰۱۳/

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان ونشان شنگرف ، یك صفحه درآغاز و پنج صفحه درپایان نونویس است.

۱۲س ۹/۵×۱۹ ، ۳۷۷گ ۱٦×۲٦ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج ضربی زرکوب سوخت مقوایی درون سرخ.

غرر الحکم ودرر الکلم

ازعبدالواحد بن محمد آمدی است.

۲۰۱٤/

نستعلیق محمد باقر در شاهجهان آباد در روز آدینه ۱۳ ع ۲/ ۱۱۲۷ ، عنوان ونشان شنگرف ، نسخه جلد یکم است.

۱۹س ۱۰×۲۱ ، ۳۱۱گ ۱٦×۲۷ ، کاغذ هندی ـ جلد تیماج مشکی زرکوب مقوایی.

۲۰۱۵/

همان نستعلیق همان نویسنده درهمان شهرو مورخ ۱۳ رجب ۱۱۲۸ ، نسخه جلد دوم است ، این دو نسخه در ۱۳۱۲ از آن سردار کابلی بوده است.

۱۹س ۱۰×۲۱ ، ۳۸۵گ ۱٦×۲۷ همان کاغذ وجلد.

طب اکبری

از حکیم محمد اکبر عرف محمد ارزانی بن میر حاجی محمد مقیم معروف بشاه ارزانی بفارسی در ۲۸ فصل وترجمه‌ایست از الاسباب والعلامات سمرقندی با افزوده‌هایی از او و مورخ ۱۱۱۲.

(مجلس ۲: ۳۰۱ ـ مشار ۱۰۸۵ ـ ره‌آورد س ۳۱۸ ـ طوس ۳: ۲۹٤).

۲۰۱٦/

نسخ سدهٔ ۱۰ ، عنوان شنگرف ، وقف محمد تقی شهیر بملا پیروانه عباسی صفوی در ۱۰۵۳ ، نسخه از تفسیر سوره سبأ است تا پایان قرآن وجزو پنجم آن.

۱۹س ۱۱/۵×۱۸/۵ ، ۳۰۱گ ۱٦×۲۳/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا عطف میشن.

الکشاف

اززمخشری است.

۲۰۱۷/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوانها سرخ ، جدول زرین ولاجوردی ، نسخه ازبرگ ۹۶و۱۰۵ است تا ۲۰۲ و افتادگی دارد.

۱۰س،۶/۵×۱۴ ، ۱۹۲ گ،۱۴×۱۸ ، کاغذ هندی موریانه خورده ـ جلد تیماج ترباکی ضربی مقوایی گردزرد.

گزیدهٔ نسخهٔ شاهجهانی

درطباخی وخوراك پزی است و گزیده ایست ازنسخهٔ شاهجهانی که درمدراس در۱۹۵۶ بچاپ رسیده است .دراین گزیده‌بجای اوزان هندی وزن ایرانی آمده(۱) و جز نسخهٔ ش۲۰۱۸/۲ است.

آغاز افتاده : بعد چغرات وآب ادرك و دارچینی آمیخته بادست لت کند که آبله برآید و چهار گهری دم دهد ... نان جوارترم آرد جوار را بآب خمیر کند و در هاندی ازخس ته داده برته اوراتپاده یك بخار آتش دهد باز سرد کرده بدست لت داده نان پزد نرم شود (ص۵چاپی).

انجام: دال ماش شسته دال سیزده سیرآبریزی ... سابیده انداخته دم کند ـ مقابله نموده شد از اول تا آخرـ لوزسیبه سیب شش سیر . شیربرنج درده سیرشیر برنج یکسیرویکسیرقند و سه مثقال نمك پنج قاب لبریزمیگردد و در تیاری اگر گلاب هم قدری ومشك هم رسانند بد نخواهد بود . تم الکتاب . (درنسخهٔ تا ص ۱۳۷ چاپی هست وچگونگی ساختن لوزسیب وشیربرنج را افزوده دارد و از۱۳۸ تا ۱٤٤ چاپی درنسخهٔ ما دیده نمیشود).

۱ـ مادهالحیوة ص۲٦۱ درمجلهٔ فرهنگ ایران زمین دفتر۳ جلد ۱

۲۰۱۸/

نسخ سدهٔ ۱۳ در ش ۱ ، نستعلیق سدهٔ ۱۳ درمتن وهامش باعنوان شنگرف درش۲، صفحه‌شمار دارد ، ش ۳ هم بهمین خط درمتن وهامش وسفید دارد ونسخه اصل است ، ش ۴ بخط نستعلیق سدهٔ ۱۳ است ، یادداشت ۱۳ ج۱۲۸۲/۱ درنسخه هست.

۱۵س،۷/۵×۱۴/۵ در ش ۱و۲و۳ ، ۱۹س،۱۰×۲۰ در ش ۴ ، ۳۵۲۱گ،۱۴×۲۴ ، کاغذ هندی ـ جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ فالنامه (۳ ر ـ ۲۲ پ) از جعفرصادق مانند ش۱۹۹۷/۱ .

آغاز: بسمله . الحمدلله حق حمده والصلوة والسلام علی رسوله محمد و آله و اصحابه اجمعین قال النبی صلی‌الله علیه و علی آله وسلم اتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر بنورالله تعالی قال علیه السلام نعم الفال فال القران امابعد بدانکه این‌ضمیرفال بغایت خوب و مجرب است و معتمد از قول درربارصدر جهان مقتدای اهل ایمان امام همام الناطق بالحق بین الانام

انجام: یانبی اذهبوافتحسسوا ایحسبون انمانمدهم،توانگری ومال بسیاریابد. (تمت تمام شد).

۲ـ گزیدهٔ نسخهٔ شاهجهانی (۲۳ پ ـ ٤۳ پ) برابر با ص۱ـ۱۲۲ چاپی واین گزیدهٔ دیگریست جز نسخهٔ ش ۲۰۱۷ ولی وزنها درآن همان وزنهای هندی است.

آغاز: نان پزی میده‌پاوبالایك آثارروغن شش دام شیرپاوآثارمادهٔخمیریکدام اول درمیده پنجدام روغن داده بمالد بعده ماده برابر شیرآمیخته میده را خمیر کند یکتوله نمك‌دهد بعده روغن باقی داده جواله‌نرم‌بسته نان بطرزروغنی‌خیکی آراسته.

انجام: نشاسته را میده کرده در روغن بریان کند از آتش فرو کوفته سرد

کند باز اندك اندك شیر گرم اندازد ولت کند باز بر آتش نهاده جوش دهد چون نیم پخت شود شیر شکر را اندازد چون طیار شود مصالح سائیده بیامیزد طریق پخش کچری درشیشه باید که برنج وماش را معه آب موافق درشیشه اندازد و قدری روغن بریزد و بر آتش تهه تخته خواهد شد وشیشه نخواهد ترقید.

۳ـ عجائب الطبقات (۴۴ ـ ۴۹۷ ر) ازمحمد طاهر بن ابی القاسم در هفت طبقه دروصف شهرها وسر گذشت شاهان هند بفارسی.

آغاز: بسمله . غایت سعادت ابدی ونهایت کرامت سرمدی حمد کریمی است که منظر هفت آشام اجرام رابکمال صمدیت مطبق برافراشت واین ایوان صوامع انس شادروان مجامع قدس را درفضای قدرت معلق داشت از وجود بغایت موجودات علوی وسفلی را خلعت بوده لباس وجود پوشانید

انجام: دلاورجنگ که از حضور عنایت شد خبر رسید که باسکوهکی حجتیار سر کاربیگم شمر ومعه بیگم مذکور مردمان بلین قید کرده وظفریاب خان پسر شمرو معه بیگم مذکور نشانیدند بگذرانید شاه نظام الدین عرض نمود که نادهو اونزاین پیشو بتاریخ سیزدهم ربیع الثانی سنهٔ ۳۷ ازبالای بام افتاده سرش بشکست وفوت شد.

۴ـ تاریخ قاجار (۴۹۸ ر ـ ۵۲۵ ر) بفارسی.

آغاز: بذکر نسب این طایفهٔ قاجار عمومی ما وحسب نسب جلیلهٔ جلادت شعار خدیو کامکار خصوصاً حکایت گذار ووقایع نگار است آنچه از تتبع سیر واخبار معلوم ومستفادات ودانشوران ترکمانیه دشت قبچاق را نیز خلفا عن سلف دریاد این است که درنواحی ترکستان قصبه‌ای بودمسمی بتر کستان این طایفهٔ جلیله بااتباع خود در آنجای سکنا داشته‌اند و ایشان پنج برادر بوده‌اند و بمقتضای شهامت پیوسته زبان بمنظوم این مضمون میکشاد که:

ما پنج برادری که از یك پشتیم

در پنجهٔ روزگار پنج انگشتیم

چون فرد شویم در نظرها علمیم

چون جمع شویم در دهن ها مشتیم

انجام: یکی از باریافتگان دربار معدلت مدار به تبلیغ برلیغ بلیغ و انعام فحوای فرمان قضا تبلیغ درو کاب شاهزادهٔ والاتبار بی‌سپار آمد وتتمیم این حکایت در موضع خود خواهد رفت اکنون مصراع:

هما نا قرض ترزین کاردارم

ذکر عزیمت جعفرقلی خان.

۲۰۱۹,

نسخ سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرفی، جدول زر ولاجورد،
۲۱س ۱۰×۱۹، ۱۳۱-۱۶۴ ۲۴×۱۶۴، کاغذهندی ـ جلدتیماج ترباکی ضربی مقوایی عطف مشکی.

المدح المنقح من ابن العیدروس

ستایشی است بنظم از عفیف الدین عبدالقادر بن شیخ عیدروس (ریحانة الادب ۴۹۶:۳) مؤلف النور السافرعن اخبار القرن العاشر (۹۷۸ ـ ۱۰۳۷) که در ۱۰۱۶ در احمدآباد میزیسته است درهمین تاریخ وسراینده گویا نظام الدین احمد حسینی پدر سید علیخان مدنی باشد.

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی وشح الریاض لنعمائه الهاطلة ورشح الالفاظ لشکر ایادیه المتواترة المتواصلة... اما بعد فانه لما کان عام ستة عشر بعدالف من سنی هجرة خیر العباد قضی لی الدخول الی الهند احمدآباد فاجتمعت بها بکریم الاباء و الاجداد... عفیف الدین عبدالقادر بن شیخ العیدروس.

انجام: جدك العالی علی الامجد انه مسك الختام

۲۰۲۰

نسخ روز دوشنبه ۲۵ ع۱/۹۵۴ ؛ شعرها شنگرفی ، نسخه در ۱۲۴۹ از آن محمد سعید و در ۱۳۵۸ از آن سردار کابلی بوده است ، در ۴ پ – ۱۳ پ شرح ابیات مشکله است بدینگونه .

آغاز : هذه عدة ابیات اشکل فاللها اعرابها ودق فی غامض الصنعة صوابها ظواهرها فاسدة قبیحة وبواطنها جیدة صحیحة .

انجام : وقد یقال آخر «یا احمق الناس ویا بخیلهم ویا محمق الناس» وفیه محذوران ... بمعنی حفظ والنون نون (افاده) .

۱۸س، ۹/۵×۱۳/۵ ، ۱۶گ۳۷۴ × ۲۲ ، کاغذ سپاهانی – جلد تیماج سرخ ضربی.

شرح البردة

شرح ابی‌شامه عبدالرحمن بن اسمعیل شافعی در گذشتهٔ ۶۶۵ است بر قصیدهٔ برده (چلبی ۱ : ۲۲۷) .

آغاز: بسمله . سبحان من اختفی سبحات وجهه بحجاب عجاب الانوار ... وبعد فان القصیدة المشهورة بالبردة للامام ... البوصیری .

انجام : واروم افعل تفضیل من رام .

۲۰۲۱

نستعلیق محمد بن احمد گیلانی در لاهور و مورخ ۱۰۷۷ در ش ۱ و ۳ و ۸ و نیمهٔ رمضان ۱۰۷۷ در ش ۷ ، عنوان و نشان شنگرفی ، ش ۱ حاشیهٔ «منه» دارد و در شب آدینه ماه ذی‌حجة ۱۰۷۷ نوشته شده است ، در ش ۲ حاشیه‌ها است با نشانهٔ «منه ، جلوات» ، نسخه از آن محمد یوسف ناجی وداعی الاسلام بوده است.

۱۹س، ۷/۵×۱۶ ، ۱۴گ۲۰۸ × ۲۳/۵ ، کاغذ هندی موریانه خورده – جلد تیماج سرخ زرکوب درون قهوه‌ای .

مجموعه

۱– رسالة فی حدوث العالم (۱ پ – ۸۳ ر) از شمس الدین (شمسا) گیلانی که در ذی‌قعده ۱۰۴۵ ساخته است (ف ۲۴۷) .

۲– نبراس الضیاء وتسواء السواء فی شرح باب البداء (۸۴پ – ۱۴۳پ) از محمد باقر داماد.

آغاز: بسمله . سبحانك اللهم وبحمدك تعالى جدك وتعاظم مجدك ... اما بعد فان ... محمد بن محمد یدعی باقر بن داماد الحسینی ... یقول .

انجام : وجنبتی الاولیة والاخریة بالنظر الی جناب الاعلی .

۳– رسالة فی خلق الاعمال (۱۴۴ ر – ۱۴۶ر) از سید داماد که در ذی‌قعدهٔ ۱۰۲۵ ساخته است (طوس ۴: ۱۲۷).

۴– رسالة فی توجیه کلام الشیخ فی ان الواحد لایصدر منه الاالواحد (۱۴۶ پ – ۱۴۷ر) از میرزا ابراهیم همدانی.

آغاز: رسالهٔ میرزا ابراهیم همدانی در توجیه کلام شیخ در اثبات «لایصدر من الواحد الاالواحد» یقول الفقیر الفانی ابراهیم الحسینی الهمدانی بصره الله بعیوب نفسه جعل یومه خیراً من امسه نقل ان بهمنیار لماطلب البرهان من الشیخ علی ان الواحد الحقیقی لایصدر عنه الاالواحد کتب الشیخ له .

انجام : ولایتضح حقیقة الحال الابترك الجدال وقصر الهمة علی تحصیل مساعدة التوفیق من ذوی الافضال. تم...

۵– شرح خطبة البیان (۱۴۸ – ۱۵۷ر) بفارسی وداستان این خطبه که میگویند علی آنرا هنگامی که معاویه از او درخواست بیعت کرده بود ساخته است در آن آمده است (۱۴۸ر) .

آغاز: هذا شرح لخطبة البيان وهى خطبة لعلى عليه السلم اذ طلب معاوية عليه اللعنة عن امير المؤمنين عليه البيعة والانقياد نقل جماعة من الثقات ـ بسمله. الحمدلله العلى المستعان ثم الصلوة على النبى اولى الامان من بعد هذا اعلم بان المرتضى قدقال فى تفضيله خطبة البيان ... روايت است باسناد متصل.

انجام: واجب الوجود است لاحول ولاقوة الابالله العلى العظيم وصلى الله على محمد وآله الطيبين الطاهرين.

۶ـ شرح خطبهٔ شقشقيه (۱۵۷ پ ـ ۱۶۹ ر) از شرح نهج البلاغه ملافتح الله.

۷ـ الحديقة الهلالية (۱۶۹ پ ـ ۲۰۱ پ) از شيخ بهائى و حديقهٔ ۴۳ حدائق الصالحين است. او آن را درقزوين آغاز ودربغداد درمشهد كاظمين آغاز ج ۱۰۰۳/۲ بانجام رسانده است.

۸ـ رسالة فى الامامة (۲۰۲ پ ـ ۲۰۸ پ) ازشيخ حسين بن عبدالصمد عاملى است (ف ۶۲۷).

آغاز: رسالة فى الامامة بسمله وبه نستعين الحمدلله على ما انعم به فكفى والصلوة والسلام على عباده الذين اصطفى محمد النبى الامى واهل بيته ذوى الكرم والوفا.

انجام: واتضحت له حقيقة الحال وصار من خواص الشيعة ولله الحمد اولاو آخرا وظاهرا وباطنا وصلى الله على سيدنا محمد وآله الطاهرين الى يوم الدين تمقه احوج المفتاقين الى رحمة ربه الغنى الشيخ محمد بن احمد الجيلانى عفاالله عنها بمحمد و آله الطاهرين ۱۰۷۷.

۲۰۲۲/

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، متن زير خط سرخ، نسخه از آن سردار كابلى بوده است.

۲۱س ۱۰×۱۵/۵، ۱۷۷گ ۱۵/۵×۲۱، كاغذ فرنگى ـ جلد تيماج سرخ ضربى مقوايى.

شرح كشف الغطاء

شرح ديباچهٔ كشف الغطاء است ازشيخ حسن پسر شيخ جعفر مؤلف متن (۱۲۰۱ـ ۱۲۶۲) درموجلد ودراصول است (مستدرك ۴۰۲:۳).

آغاز: بسمله. حمدله ... فيقول ... حسن بن الشيخ جعفر انه قد التمسنى بعض الاصحاب ان اشرح مقدمة كشف الغطاء المشتمل على المطالب الاصولية.

انجام: ومن ملاحظة الاخبار و كلام العلماء الابرار وصلى الله على محمد ... العالمين.

۲۰۲۳/

نسخ رضاى على محمد مازندرانى كه ش ۱ را در روز سه شنبه ۴ شعبان ۱۰۶۲ نوشته است، عنوان شنگرف، ش ۱ را ضياءالدين محمد موجد پسر جمال الدين محمد علوى حسنى فلسفى يمانى در ۱۰۹۴ تصحيح كرده است واو دارندهٔ نسخهٔ هم بوده است (صفحهٔ عنوان)، درپايان نسخه خط و امضاى شيخ احمد بن زين الدين احسائى ودر ۱ر خط ومهر پسر اوست، صفحهٔ آخر نونويس است.

۱۸س ۷/۵×۱۵/۵، ۲۰۹گ ۱۴، ۲۵/۵×، كاغذ سمرقندى ـ جلد تيماج تر ياكى سوخت مقوايى حاشيه دار.

مجموعه

۱ـ الفوائد الملية فى تنقيح الرسالة النفلية (۱ پ ـ ۱۵۸ ر) از شهيد ثانى است.

۲ـ التنبيهات العلية على وظائف الصلوة القلبية (۱۵۸ پ ـ ۲۰۸ ر).

۲۰۲۴/

نسخ محمد بن احمد بن مصطفى حنفى در ۲ شوال ۹۶۰، عنوان ونشان شنگرف، درپايان خط احمد

عبدالهادی محمد ازهری حنفی دیده میشود ، نسخه از آن محمد مؤمن خراسانی و دیگران بوده است (صفحهٔ عنوان) .

۲۵س۱۰×۱۴/۵ ، ۱۱۳گ۱۵×۲۰/۵ ؛ کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج تریاکی ضربی مقوایی.

دیوان الصبابة

از ابن ابی حجلة شهاب الدین ابوالعباس احمدبن یحیی تلمسانی در گذشتهٔ ۷۷۶ است دریک مقدمه وسی باب و خاتمه ودر ۱۲۹۱ بچاپ رسید (مجلس ٤ : ۳۷۱ ـ معجم المطبوعات ص۲۸).

۲۰۲۵

نسخ ، عنوان واشعارشنگرف ، هرورق شماره که پس وپیش گذاشته شده است بیک خط است وش ۳ که باید ۱ باشد مورخ ۴ صفر ۹۶۳ است ، ش۱ از پایان و ش۳ از آغاز افتاده است.

۱۹س۱۰×۱۴/۵ ، ۹۹گ۱۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج سرخ ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ شرح قصیدهٔ عبدالعزیزبن تمام (۷۱ پ ـ ۱۱۰ پ) ازمحمدبن تمیم مقاماتی (فهرست سیگل ص۲۱ ـ قاهره ٥:۳۸٤) .

آغاز: بسمله قال العبد . . . محمدبن تمیم المقاماتی رحمه الله تعالی الحمدلله وحده . . هذا کتاب جمع فیه من التعالیق ماهو زبدة کل کتاب ... فما کان لغیری ذکرته مسطورا وما کان لی فاذکره واجعل علامته «مق» بالاحمر وشرحت معنی الشعر . . . قال عبدالعزیزبن تمام .

. . . .

و ذات دل لها الحاظ و سنان

وریح مسك وجید الاغید الغانی

مق هذه الابیات مشتملة علی ذکر الحجر الکریم.

انجام: فمن کان منکم راضیا بالمطل فلیدخل (افتاده) .

۲ـ رسالهٔ کیمیائیة (۱۲ ر ـ ۷۰ ر) در آن عنوان المقالة الثانیة فی وصف الحیوان» (۱۷پ) و« المقالة الثالثة فی تدبیر المعدنیات» (۳۶ر) دیده میشود . در آن آمده «ابوبکر الرازی» (۲۱ر) و « ذکر شیخنا ابوموسی » (۲۵ ر) و « صدیقنا ابوالطیب الیسع » (۳۹ پ) .

آغاز افتاده: المستحصفة الطاعران یتحلل الهوی . (اماما کثر فیه البخار الدخانی وقلت فیه الاجزاء الأرضیة) فانه یحدث من اصناف الکباریت .

انجام : فاما المکتوب الیه فمستوص الیه والسلام علی من اتبع الهدی ورحمة الله وبرکاته والحمدلله رب العالمین.

۲۰۲۶

نسخ هدایة الله بن محمدرضای گلپایگانی در ۱۲۷۷ ، ش۱ مورخ ۱۱ رمضان ۱۲۷۷ ، ش ۲ افتاده از پایان افتاده ، ش۳ و۴ و۶ تاریخ ۱۲۷۷ و ش۸ تاریخ ۱۴ رمضان همین سال را دارد .

۱۷س۸/۵×۱۴ ، ۱۸۳گ۱۵×۲۳ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ حاشیة بر کتابی دراصول (۱ پ ـ ۵۸ ر) ازمحمدباقر بهبهانی .

آغاز: بسمله بالافعال . ان قلت الافعال فعل المعصوم علیه السلام وهو حجة کقوله والعلم فی الاحکام الشرعیة الفرعیة فقه فکیف یخرج عن تعریف الفقه.

انجام : وبالجملة اذا قال بان التی کذا فلابد من الحکم بعدم کونه کذا شرعا من الثبوت من الشرع بلاشبهة نعم فی الموقتة ولا فی الذی لیس کل (؟) ووجهه واضح الحمدلله اولا وآخرا وظاهراً وباطناً .

۲ـ رسالة فی الاصول (٥٨ پ ـ ٦٠ر).

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله اجمعين فيقول الاقل الاذل محمد باقر بن محمد اكمل عفی عنهما هذه فوايد يشتمل على بعض مسائل الاصول الفقهية . الحكم الشرعی توقيفی موقوف على النص من الشرع.

انجام : والاصل عدم التغيير بالنسبة الى من لم يتمكن من الشرايط الزايد مثل ساير الشرايط ايضاً والاصل عدم زيادة شرط فی وجوب صلوة الظهر مع ان بعض المجتهدين يدعی ان هذا الاصل لا دليل على حجيته فی امثال المقام فلابد من التامل التام ولما اشرنا اليه.

۳ـ رسالة فی القياس (٦٢ ر ـ ٦٣پ) ازهمو .

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله اجمعين فهذه تحقيق فی القياس خطر بالخاطر القاتر القاصر وانا العبد الاذل محمد باقر بن محمد اكمل وهو تتمة حاشية كتبتها على الذخيرة.

انجام : وربما توضح الحال ازيد من هذا فی موضع الاحتياج انشاءالله

٤ـ اصالة فساد المعاملات (٦٣ پ ـ ٦٥ر) ازهمو (ف١٧٧٧).

٥ـ حاشية بر كتابی در اصول (٦٦ پ ـ ١١٣پ) گويا ازهمو .

آغاز: الحمدلله رب العالمين و الصلوة والسلام على محمد و آله اجمعين اعلم ان الله تعالى لم يخلق الخلق عبثا ولا اهملهم سدی بل خلقهم بقدرته .

انجام : وفی ترجمته عن جش فاما نوادره فهی كثيرة لان الرواة

٦ـ رسالة فی النسخ (١١٤ پ ـ ١٣٣ر) گويا ازهمو.

آغاز: بسمله هو الباقی الحمدلله الذی لم ينسخ من آية الاوقداتی بخير منها او مثلها والصلوة والسلام على نبيه محمد وعترته المعصومين فی قولها وفعلها فان من ادعى التفقه فی الشرعيات التی هو معالم الدين لم يعرف الناسخ من المنسوخ كان مثل الحمار فی الطين .

انجام : نسختها آية السيف .

۷ـ كشف الايات (١٢٣ پ ـ ١٣٧ ر) از ميرزا محمد رضای نصيری طوسی (ش ٦٨ـ ج حقوق ـ منزوی ۱ : ٤٥ـ٤٧ ـ مجلس ٤ : ١٧ـ ذريعه ٤ : ٢٣٦) .

آغاز: بسمله كشفت نقاب عذار عذراء المقال باسم الله الكبير المتعال.

انجام : يا تمرون بامر.

۸ـ مسكن الفؤاد عند فقد الاحبة والاولاد (١٣٨ پ ـ ١٨٣ پ) از شهيد ثانی .

۲۰۲۷/

نسخ وعنوان شنگرف ويك خط ورهمة شمارهها ، ش۳ مورخ ۲۴ ذی حجة ۱۳۳۴ ، ۱۹س ۹/۵×۱۴ ، ۱۰۴گ ۱۵×۲۱ ، كاغذ فرنگی ـ جلد تيماج سرخ متوابی.

مجموعه

۱ـ المقنع (۱ پ ـ ٥٣ پ) از ابن بابويه قمی (معالم ش ٩٩ـ نجاشی ص ٢٧٦ـ مستدرك ٣٦٧ ـ چاپ شده در الجوامع الفقهية) .

۲ـ المسائل المنسوبة الى العويص فی الاحكام (٥٥ پ ـ ٦٤ ر) از شيخ مفيد است (ف١٩٤٧) .

۳ـ المراسم (٦٦ پ ـ ١٠٤ر) از سلار است (ف٢٠٠٩) .

۲۰۲۸/

نسخ ورشت ع ۸۳۱/۱ وعنوان شنگرف باحواشی نسخ ريزتر در ش۱ ، نسخ ريزتر وعنوان شنگرف با حواشی «منه» در ش۲ كه بايد نوشتة نويسندة ش۱ باشد ، ديگر شمارهها هم بهمين خط است ، درآغاز وپايان همه شمارهها خط ومهر محمد بن حيدر بن نورالدين حسينی عاملی است (بامهر ۱۰۵۰) ومهر محمد شفيع مورخ ۱۰۸۶ وخط علی بن جعفر سپاهانی در ۱۲۱۰ با مهر ۱۱۹۹ نيز مهر محمد حسين هست ،

۲۱س ۹/۵×۱۴ و ۲۲س ۹/۵×۱۵ در ش۳ ، ۲۹۷گ ۱۴×۱۸ ، كاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا .

مجموعه

۱ـ حاشیة المطول (۱ پ ـ ۷۴ر) ازخطایی (منزوی ۲ : ۳۷۶).

۲ـ حاشیة التلویح (۷۵ پ ـ ۷۷ پ) ازمولانا علی قوشچی ودرصفحهٔ عنوان آمده «فوائد مولانا علی القوشچی بر تلویح».

آغاز: قوله ولاشك انه مکرر ، ذهب ابن الحاجب الی ان حصول العلم بالاحکام عن الادلة فدیکون بطریق الضرورة .

انجام : ان لایبقی هناك غیرمعلوم . هذه فوائد لمولانا علی القوشچی .

۳ـ حاشیة فلسفیة (۷۸ ر ـ ۸۰ پ) .

آغاز: قوله ویمکن الجواب بانه ای الفعل المقدور داخل فی حد القبیح.

انجام : علی حدوث امر معدوم کالایقاع ، من فوائد مولانا علی القوشچی.

۴ـ حاشیة فلسفیة (۸۰ پ ـ ۸۴پ) .

آغاز: قوله صحة انتقال الجسم عنه الی غیره ، ای مع بقاء المنتقل عنه والیه بحالهما .

انجام : ولو کان معناه کذلك متعناه (تم من فوائد القوشچی)

۵ـ حاشیة فلسفیة (۸۴ پ ـ ۸۷پ) .

آغاز: قوله فالقدح فی الحسیات یؤل الی القدح فی البدیهیات ، فیه بحث لان الحسیات یوجب استعدادا للنفس لحصول البدیهیات .

انجام : مثل جزمه فی صور الغلط .

۶ـ حاشیة فلسفیة (۸۸ ر ـ ۹۶ر) .

آغاز: قوله المعرف ما یستلزم ، الخ ان المص ذکر تعریف المعرف ههنا .

انجام : وارزقنا اجتنابه .

همهٔ این شمارهها از ۲ـ۶ باید ازقوشچی باشد.

۲۰۲۹/

نسخ حمزة بن حسین بن یحیی بن متوکل درروز دوشنبه درشهر جیران بسال ۸۸۰ ، عنوان شنگرف ، حواشی دارد درهردوشماره ، ش۱ دیباچه را ندارد ، ش۲ نیز در ۸۸۰ نوشته شده است ، در ۱۸۱ر ـ ۱۸۳ پ پراکندههای نظم و قرائت بعربی .

۱۸س ـ ۷×۱۳ ، ۱۸۳گ ۱۸×۱۳ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ معراج الوصول الی شرح منهاج الوصول الی علم الاصول (۱ پ ـ ۱۳۵ ر) ازمجدالدین ایکی در ۷۷۳ (ف ۲۳۵۲) .

۲ـ منهاج الوصول الی علم الاصول (۱۳۸ پ ـ ۱۸۰پ) از بیضاوی

۲۰۳۰/

نسخ ۸۵۷ ، عنوان شنگرف ، در ۱۴ پ شعری است بعازی ازابن سینا وشمارهٔ آیات و کلمات و حروف قران ، در ۱۳ر شعرهای عربی است وشمارهٔ ماههای حجاج ازکشتهها وزندانیها ، در ۲۵پ فوائدی هندی بعازی ، ش۲ حاشیه دارد و نوشتهٔ حسین بن علی شیبی مدنی است ، ش۵ نوشتهٔ روز پنجشنبه ۱۰ ع ۱/ ۸۵۷ است .

۱۴و۱۷و۲۴ س ـ ۷×۱۲ ، ۷۰گ ۱۳/۵×۱۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

مجموعه

۱ـ الکافیة فی النحو (۱ پ ـ ۱۲ پ) .

۲ـ الرسالة الشمسیة فی القواعد المنطقیة (۱۳ پ ـ ۲۵ پ) از کاتبی

۳ـ مراح الارواح (۲۶ پ ـ ۴۲ ر) ازاحمدبن علی بن مسعود .

۴ـ غریب القران بترتیب تهجی (۴۴ ر ـ ۵۲ پ) .

آغاز: استحوذ ای غلب علیهم واستولی .

انجام : ورحلة الصيف الى اليمن الياء .

٥ـ المقدمة المطرزية فی النحو (٥٣ پ ـ ٧٠ ر) (چلبی ٢ : ٥٠٧) .

آغاز: بسمله . اقسام الكلام ثلثة اسم و فعل و حرف جاء لمعنى و لكل واحد منها خواص يختص به .

انجام : اوعلة مكررة منعته من الصرف فافهمه وقس عليه توفق .

٢٠٣١

نسخ اسفندیار مازندرانی در ١٦ع١/١٠٣١ (پایان) عنوان شنگرف، نسخه در ١٣٢١ از آن سردار کابلی بوده است.

١٤س ٦/٥×١٢/٥ ، ٢٩٦گ ١٢×٢٠ ، كاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی.

مجموعه

١ـ معرفة مايدل عليه الراس والذنب وذوات الذوايب بكونها فی البروج (٣پ ـ ٦ر) از ابی معشر .

آغاز: باب فی معرفة مايدل عليه الراس والذنب وذوات الذوايب بكونها فی البروج فی حين طالع السنة لابی معشر اذا كان الراس فی الحمل استعلى العظماء والاشراف .

انجام : انما يكون بتلك السنة فاعلمه و تفقه ... تم الكتاب الثانی بحمدالله وعونه .

٢ـ من كلام ابی معشر فی دلالات الاشخاص العلوية (٦پ ـ ١٩٩ر) .

آغاز: بسمله . وصلى على سيدنامحمد ... من كلام ابی معشر رحمه الله فی دلالات الاشخاص العلوية الدالة على الاحداث الكاينة فی عالم الكون والفساد من جهة محلها عند طوالع البوادی القرانية وغيرها وهو ثمان مقالات وثلاثة وستون فصلا . المقالة الاولى فی كيفية النظر من جهة القرانات لظهور الانبياء .

انجام : و فردارية القمر ط سنين مد سنين انتهى كلام ابی معشر و هو آخر كلامه .

٣ـ الاتصالات من سنی العالم للكندی رحمه الله (١٩٩ر ـ ٢٠١ ر) (دیباچهٔ رسائل کندی از ابوریده ص ح) .

آغاز: قال كان بين سنة القران الدال على الملة الاسلامية من الهجرة ح غير شمسية سنة .

انجام : وذلك فی السنين المذكورة .

٤ـ القضاء على الكسوفين الشمسی والقمری (٢٠١ ر ٢٣٦ر)

آغاز: باب فی القضاء على الكسوفين الشمسی و القمری . اعلم ان المستولی على طالع وسط الكسوف وعلى تلك النصبة فان كان نحسا دل على الفساد .

انجام : مع كثرة المطر السمك ومرور الانهار

پس ازین چندین باب است وباید از کتابی مفصل در احکام نجوم باشد ودر آنها سخنان ابومعشر وخوارزمی آمده است (٢٣٦ر ـ ٤٣٩ پ) چنین است:

باب فی عدد ذوات الذوائب واسمائها وصفاتها .

باب زعم ابن ابی الرجال انه صح له هذا الباب بالتجربة .

باب لعلماء الهند فی طلوع النيازك .

باب اذا مر كوكب بقلب الاسد فی تحويل سنة مات ملك اهل ذلك البلاد .

ذكر الآيات والعلامات الكائنة فی زمن المتوكل

دلائل الشمس بكونها فی كل برج من البروج .

باب دليل السنة .

نبذ من كلام هرمس .

من كتاب الامثال وهو كتاب النوادر فی تحاويل السنين .

باب فی اجتماع الکواکب فی البروج .

باب من قرانات الکواکب .

باب فی نزول المریخ فی البروج .

باب لماشاءالله فی القرانات وتأثیراتها .

باب فی دلالة اقتران الکواکب .

باب فیما تدل علیه الکواکب السیارة والجوزهر فی المقارنة .

باب النظر فی الحروب من کتاب ابی علی الخیاط .

باب فی معرفة حال الملك .

باب من کتاب العرض لهرمس .

باب من کتاب ماشاءالله فی تحاویل السنین

باب فی تشریق الکواکب وتغریبها وفی الحروب .

باب فی النظر للملوك من الکتب الاول .

باب فی معرفة الحوادث و القتال ای ناحیة یکون .

باب فی الحکم علی التحاویل فی الحروب وغیرها .

باب للکندی فی الحروب وغیرها .

باب فی تحاویل السنین

باب فی النظر فی امر العالم

باب الوقت فی الحوادث متی یکون علی حسب مایدل علیه اصل السنة .

باب اذا رایت فی تحاویل السنین الامر الذی یخاف منه .

باب فی دلالة الحروب والقوارح .

باب فی دلالة خاصیة الکواکب ودلایلها .

باب من النظر فی تحویل السنة .

باب فی معرفة دلیل السنة للعالم .

باب فی دلالات الکواکب للکندی .

باب فی ظهور عطارد و کون الشمس فی برج برج .

باب تشریق عطارد فی منازل القمر .

باب فی الحکم علی نزول سایر الکواکب منازل القمر .

باب فی الحکم علی طلوع البروج فی وقت التحویل .

باب فی الحکم علی تحویل السنة .

باب فی تحویل السنة .

باب فی دلائل الکواکب فی تحویل السنة والارباع .

باب فی دلالة البروج فی تحاویل السنین .

باب فی امور الملوك .

باب فی اجتماع الکواکب .

باب فی تحویل سنی العالم .

باب فی الحکم علی تحاویل السنین .

باب فی دلائل زحل فی التحویل .

باب فی دلالة دلیل الملك فی التحویل .

باب فی النظر فی دلالة الشمس .

باب فی الحکم علی ارباب البیوت فی وقت التحویل .

باب فی الحکم علی الکوکب فی ربع السرطان .

باب فی ولایة الکواکب .

باب فی دلالة رجوع الکواکب .

باب فی الحکم علی کون بعض الکواکب فی بعض درج البروج علی الملوك .

باب فی الحکم علی القران.

باب فی معرفة اجناس القرانات التی للکواکب السبعة.

فصل ذکر الاسبجی.

ذکر ابوالعباس التنوخی.

آغاز: باب فی عدد ذوات الذوائب واسمائها و صفاتها و طبائعها و دلالتها قال بطلمیوس ان عدد ذوات الذوائب تسعة.

انجام: وعند عودة القران لموضعه الاصلی.

٥ـ مقالة فی حوادث القرانات (٤٤٢ پ ـ ٤٦٥ ر) ازابی العباس فضل بن حاتم نیریزی.

آغاز: مقالة النیریزی فی حوادث القرانات. من کلام ابی العباس الفضل بن حاتم النیریزی فی القرانات والکسوفات الدالة علی الفتن والحروب وماتدل علیه الی آخر سنة ٦٠٠ للهجرة ومابعدها. قال ابوالعباس النیریزی ان الذی حدانی علی استخراج مادونته فی هذه المقالة و ذکرته من مقارنات الکواکب العلویة والکلام علی ظهور الفتن بالمغرب وما اتصل بذلک من الکلام علی الدول والملل والحوادث المستدل علیها من القرانات والکسوفات هو امتثال امر مولانا المکتفی بالله امیر المؤمنین ابی محمد علی ابن المعتضد بالله امیر المؤمنین اطال الله بقاءه وعزه فنقول.

انجام: الی تمام سنة ٦٠٠ للهجرة و الحمدلله رب العالمین. استفتاح کلام الفضل بن حاتم النیریزی رحمه الله فیما تقدم له من القرانات وتحاویل السنین (٤٥٨ ر) ... ظفر فی غزوات بجنود وجیوش کمل القول بحمدالله ومنه.

٦ـ رسالة فی البروج (٤٦٥ پ ـ ٤٧١ پ).

آغاز: بسمله. البروج النارية الشرقية. برج الحمل له وسط الجنوب و هو المرکز العاشر.

انجام: وبحر الیمن وجرجان والشام والله الموفق للصواب.

٧ـ اسماء المدن والبلدان المعروفة (٤٧١ پ ـ ٤٧٤ ر) ازاحمدبن کثیرحاسب دربارهٔ هفت اقلیم

آغاز: الفصل التاسع من کتاب احمدبن کثیرالحاسب الصغری فی اسماء المدن والبلدان المعروفة فی کل اقلیم ویبتدی بها من جهة المشرق.

انجام: علی العقالبقوینتهی الی بحر المغرب (والحمدلله وحده نفع الله به صاحبه ویرحم کاتبه).

٨ـ رساله فی صناعة النجوم (٤٧٤ پ ـ ٤٨٢ ر) ازامام فخررازی.

آغاز: قال الشیخ الامام ... فخر الدین ابوعبدالله محمدبن عمر الخطیب الرازی. هذه امور یجب ان یکون محفوظة علی خاطر من یعانی صناعة النجوم.

انجام: وسفر البر والفصد واخراج الدم.

پس ازاین (٤٨٢ ر ـ ٤٩٤ پ) عنوانهای زیر دیده میشود:

الاسرار التی کانت حکماء الهند والیونانیین یکتمونها ولا یختارون اظهارها.

باب فی اللعب بالجوکان و الکرة (در این باب از ابن الخطیب سخنی آمده است).

اختیار فی التزویج وعقد النکاح للقرشی.

فایده بباید دانست که قران ... که اصل جمیع طوالع است (تنها این یکی فارسی است).

نسخ محمدعلی بن محمدمهدی گلپایگانی در ۱۲۴۱، عنوان شنگرف.

۱۵س ۷×۱۵، ۲۰/۵×۱۴/۳/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

اللهوف على قتلى الطفوف

ازابن طاوس است درسه مسالك.

٢٠٣٣/

نسخ سدة ١١ ، نشان شنگرف ، جدول زر ولاجورد ، متن زیر خط سرخ ، حواشی با نشانهٔ «منه» ، سرلوح آراسته ، درصفحهٔ عنوان ورویی بزرگ پیش‌ازآن نظم‌ترکی است.

٣١س٧×١٤/٥ ، ٣٦گ ١٤×٢١/٥ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج تریاکی زرکوب.

شرح الرسالة الحسنية

شرحی است ازمحمدبن عمرپرندی دورآداب مناظره است .

آغاز: بسمله . الحمدلمن قدر الوظائف على احسن النظام ... وبعدفانی‌قداتیت فيما مضى على شرح الرسالة الحسنية ... بحاشية ... فاستحسنها الفحول ... ثم كان يخالج صدری ان اتی للمتن بشرح غنی عن الشرح ... (یامن وفقنا) عدل عن المشهور تنبيها على كفاية ذكرماينبیء عن الصفة الكمالية ... (لوظايف البحث فی التحريرات والتحقيقات) المراد بالوظائف اماالموجهة اوالاعم منها .

انجام : ولافی العشرة جزما يقول ... محمدبن عمرالبرندی هذاآخرمايتعلق بالرسالة الحسنية فی‌الآداب على وجه يكشف عن وجوه فرائدهاقناع الاحتجاب‌ويفتح عن كنوزفرائدها ؤلاع الارتياب ومن‌الله التوفيق لاظهار الصواب و اليه الرجعی وحسن مآب.

٢٠٣٤

نسخ سدة ٧و٨ ، عنوان ونشان شنگرف ، تاریخ ٥٠٤ در پایان دیده میشود ولی درستی آن روشن‌نیست . نسخه ازمقالهٔ ٢ فی تدبیرآلام المعدة از فن ٣ است تا معالجات اوجاع المفاصل ، در

صفحهٔ عنوان شعرهاایست بلهجهٔ طبری و یادداشت مالکی در حلب بسال ١٠٠٤ و یادداشت ابونصربن شهاب‌الدین کوبنانی دراینجا ودرپایان مورخ ٩٠٤ درتبریز.

٣٧س١٨×٢٥ ، ١٧٢-٢٤٣گ ٢٤×٣٢/٥ ، کاغذ سمرقندی - جلدتیماج مشکی متوالی.

القانون

ازابن‌سینا است.

٢٠٣٥/

نسخ سدة ١١و١٣ ، عنوان ونشان شنگرف ، درصفحهٔ عنوان خط و مهر شیخ مرتضی انصاری است ، نسخه ازتجارت است تا نکاح وناقص ، در١٣٦٤ وقف شده است.

٣٣س١٣/٥×٢٤ ، ٣٠٣گ ٢١×٣٠/٥ ، کاغذ فرنگی - جلدتیماج سرخ ضربی متوالی.

مسالك الافهام

شرحی است ازشهید ثانی برشرایع محقق حلی.

٢٠٣٦/

نستعلیق سدة ١١ ، عنوان شنگرف ، جدول زر ولاجورد ، بالای صفحهٔ یکم سرلوح زرین است برنگارنگ آراسته.

١٥س١٢×٢١/٥ ، ٤٢٥گ ٢٠×٢٩ ، کاغذ هندی - جلدتیماج قهوه‌ای زرکوب متوالی.

نزهة الابدان

بپارسی است وطب ولی هم خوانده میشود.

آغاز: بسمله . حمدوسپاس حضرت کبریای حکیمی بیچون که سرشت‌وطینت ابدان جمیع انسان از تحت الثری ماء وطین و ظلمات نهانخانهٔ نیستی برآورده . . . و انتخاب نسخهٔ طب نزهة الابدان که مسمی‌است به طب ولی .

انجام : گرمی وسردی و تری و خشکی است ... و گویند طبیعت روان شد والله اعلم بالصواب .

۲۰۳۷

نسخ سدهٔ ۱۱و۱۲ ، متن زیر خط سرخ ، جدول زر ولاجورد ، دوسرلوح زرین و لاجوردی و برنگارنگ آراسته درنسخه هست ، مهر «مهدی بن محمدصالح» دارد .

۳۵س۱۰×۲۰/۵ ، ۲۷۲ گ ۱۸×۳۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج قهوه‌ای مقوایی.

شرح الکافی

ازمولانا محمد صالح مازندرانی که شرح کتاب عقل را در ۱۴ صفر ۱۰۶۳ و شرح کتاب توحید رادرروزپنجشنبه ۱۴ رمضان ۱۰۶۴ بانجام رسانده‌است (نسخه‌ها).

۲۰۳۸

نسخ روز دوشنبه ۹ج۳/۱۰۱۶ ، عنوان شنگرف ، نسخه در ج۱/۱۰۸۶ از آن صفی قلی فرمانروای پیشین ایروان بوده‌است.

۲۳س۱۱×۱۹/۵ ، ۲۹۳ گ۱۹×۳۲ ؛ کاغذ هندی ـ جلدتیماج مشکی درون سرخ و سوخت و زرکوب با برگردان.

تاریخ اکبری

ازشیخ ابوالفضل ناگوری است (فهرست دانشکدهٔ ادبیات ص۵۶).

۲۰۳۹

نسخ سیدنجم‌الدین بن سید محمد جزایری در۳ج۲/۱۰۸۵ درجزو ۳ و۱۰ ذی‌قعدهٔ ۱۰۸۵ در پایان کتاب ومحرم ۱۰۸۶درمقدمه ، عنوان شنگرف ، حواشی برمز «ن‌ج‌م» از نویسندهٔ نسخه و برمز «م ق ر سلمه‌الله» ، «ه ره» ، «مدظله ره» ، «نقاهٔ بلاغ بخط سیدنعمةالله جزایری درهامش هست ، او برای همین نویسنده سه اجازه دراین نسخه نوشته است: مورخ ۳ج۲/۱۰۸۵ وذی‌قعدهٔ ۱۰۸۵وج۱/۱۰۸۶(ریحانةالادب ۴۳۹:۶) . نسخه را سردار کابلی در۱۳۵۰ داشته‌است.

۲۰س۱۱×۱۹ ، ۲۹۹ گ۲۰/۵×۳۰ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج سرخ کناره زرین و ضربی و مقوایی .

کتاب من لا یحضره الفقیه

از ابن بابویه قمی رازی ابلاقی است .

۲۰۴۰

نسخ محمدقاسم بن محمدتقی درماری در ۱۹ع۱/۱۰۳۹ ، عنوان والفاظ شنگرف ۲۳س۱۱/۵×۲۴ ، ۱۳۱گ۱۸/۵×۳۳ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا با برگردان.

مرصاد العباد الی المبدء و المعاد

ازنجم‌الدین دایهٔ رازی است (ف۶۷۸ ـ مشار۱۴۲۹)

۲۰۴۱

نستعلیق محمد صادق بن حسن خیام دامغانی درقلعهٔ استرآباد در روز سه‌شنبه ۱۷ صفر ۱۰۸۸ و رخاتمهٔ آن مورخ ۲ج۳/۱۰۸۸ است ، عنوان شنگرف ، درپایان شعرها ایست بخط سرایندهٔ آن علی‌اکبر بن قائم‌مقام حسینی.

۲۵س۱۲×۲۲/۵ ، ۲۷۸گ۲۰×۳۳/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج حنایی ضربی مقوایی.

فرهنگ جهانگیری

ازعضدالدوله جمال الدین حسین بن فخرالدین حسن اینجوی شیرازی که بنام ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیر پادشاه غازی درسی‌سال ساخته ودر۱۰۱۷ بانجام رسانده است.

(مجلس ۲ : ۲۷۵ ـ طوس ۳۷۲:۲ ـ سپه ۳۱۲:۲ ـ مشار۱۱۷۳ـ ادبیات۳۶۷)

۲۰۴۲

تعلیق سدهٔ ۱۱و۱۲ ، عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، کنار دوصفحهٔ نخستین آراسته بزر

آغاز منشآت دنوحی ش ۲۰۴۲

پایان منشآت دنوحی نسخهٔ ش ۲۰۴۲

و لاجورد و رنگهای دیگر ، سرلوح دارد ، انجام افتاده ، برگهای ٦-٧ و ٩-١٠ و ١١-١٢ و ١٣-١٤ با هم ربطی ندارند و میانهٔ آنها افتاده است ؛

١٢س ١٣×١٩ ، ١٤گ ، ٩ × ٢٩/٥ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا .

منشآت

بفارسی است از روح‌الله منشی فتوحی شیرازی خوشنویس ومستوفی عصرصفوی وزنده در ١٠٢٧ که از اسناد تاریخی واجتماعی آن زمان است . نسخهٔ دیگری از آن کاملتر و بیشتر در این کتابخانه هست (ش ٣٢١٣) و نسخهٔ دیگری هم نزد آقای شهشهانی هست(١)

فهرست این نسخه :

١ـ قاعده . مرتبهٔ مکتوب الیه اعلی از مرتبهٔ کاتب باشد

٢ـ قاعده : مرتبهٔ مکتوب الیه اسفل ازمرتبهٔ کاتب باشد .

٣ـ قاعده : منشی باید صاحب‌طبع سلیم باشد

٤ـ قاعده : اظهار شوق و آرزومندی

٥ـ قاعده : سطرهای مکتوب . . باید طاق باشد

٦ـ قاعده : اگر مساوی نسبت بساوی بنویسد .

٧ـ عریضه به نواب شاه ولی سلطان ازجانب یکی از اکابر علماء

٨ـ عریضه به نواب کامکارخان احمد پادشاه گیلان .

٩ـ در تهنیت فتح به درگاه ازجانب شاه ولی سلطان

١٠ـ بخدمت نواب عالی‌جاه نظامشاه ازجانب میرزاحسین کلیم .

مقالهٔ دوم که حکام به حکام و اعالی به اعالی و اعالی نسبت باداني نویسند .

١١ـ ازجانب نواب ابراهیم به نواب مستطاب نظام‌الملك پادشاه هند .

١٢ـ جواب کتابت نواب چنگیزخان که جیقهٔ مرصع به جهت نواب ابراهیم خان فرستاده بود .

١٣ـ به نواب سلطنت پناه ابراهیم خان حاکم لار ازجانب نواب ابراهیم‌خان حاکم شیراز و اظهار فتوحات شاهی (فتح گرجیان) .

بقیهٔ حاشیه پس از این است تاصفحه ٦٦٨

. . . .

١٤ـ ازجانب نواب ابراهیم‌خان حاکم شیراز بنواب سلطنت مداوحاکم لار

١٥ـ به نواب سلطنت پناه مشار الیه درجواب خطاب

١٦ـ به نواب اعتمادالدوله قاضی جهان ازجانب نواب ابراهیم‌خان .

١٧ـ ازجانب نواب ابراهیم‌خان به نواب علامی امیرسیدشریف

١٨ـ جواب کتابت نواب علامی امیرسید شریف ازجانب نواب خانی .

١٩ـ بنواب مستطاب علامی ازجانب نواب‌خانی درجواب خطاب مومی الیه .

٢٠ـ جواب کتابت نواب میرزا اشرف جهان درفصل بهار ازجانب نواب نامدار .

٢١ـ جواب نامهٔ نواب علامی ازجانب نواب نامدارابراهیم خان .

٢٢ـ ازجانب نواب خانی به نواب علامی و اظهار کثرت اشتیاق

٢٣ـ درطلب قانون مسلک از نواب مستطاب علامی امیرسیدشریف باقی

٢٤ـ درجواب کتاب نواب علامی دراستدعای وصال .

٢٥ـ به نواب مستطاب شاه نعمةالله ازجانب نواب ابراهیم‌خان

٢٦ـ جواب کتابت نواب مستطاب شاه نعمةالله که بامیوهٔ یزدفرستاده بودند .

٢٧ـ جواب کتابت نواب مستطاب که با مفرح همراه حضرت کلیم فرستاده بود .

٢٨ـ درجواب نامهٔ نامی نواب مستطاب شاه نعمةالله درباب حضرت امیرشهریار .

٢٩ـ هم به نواب مستطاب ارشادپناه نعمةالله درباب اقمشه وامتعه .

٣٠ـ دراستدعای آمدن نواب مستطاب مومی الیه به شیراز که برابرجرد آمده بودند .

٣١ـ جواب کتابت نواب اعلی حضرت شریف‌حسن پادشاه مکهٔ مکرمه که به نواب کامکار امیرالامرای فارس امت خان باسه راس اسب ارسال فرموده بودند (بعربی) .

٣٢ـ حضرت اسحاق خلیفة‌العجمی بنواب اعتمادالدولة الخاقانیه نوشته .

٣٣ـ هم اسحق خلیفة‌العجمی در فصل بهار بخدمت نواب میرزا نظام الملك نوشته .

٣٤ـ حضرت اسحاق خلیفه بحضرت امیرزادگی آید مورولد خلیفه شغال نوشته

٣٥ـ بنواب نامدار خانی ازجانب حضرت اسحق خلیفه درجواب کتاب .

٣٦ـ اززبان حضرت اسمعیل بیك شیخ بنواب علامی شاه فتح‌الله .

٣٧ـ جواب خطاب عتاب‌آمیز نواب میرزا نظام‌الملك از جانب اسحق خلیفه .

٣٨ـ پرسش نامهٔ قضیهٔ نواب اعتمادالدولة العلیه به نواب میرزا نظام‌الملك ازجانب اسحق خلیفه

٣٩ـ یکی ازاکابر به نواب مستوفی الممالك که اولا منشی الممالك بودند .

۴۰- به نواب وزارت و نظارت پناه میرزا احمد ازجانب یکی‌ازاکابر شیراز.

۴۱- حضرت مقرب السلطنه میرزالطف‌الله در تهنیت منصب.

۴۲- تهنیت منصب استیفا به نواب منشی‌الممالک میرزامحمد

۴۳- به نواب مستطاب شاه ابوالولی قاضی‌عساکرازجانب یکی از اکابر

۴۴- در پرسش تعزیت و اداء تهنیت نواب حاکم لار بنده را مأمور ساخت

۴۵- حضرت سیادت پناه قوام‌الاسلامی به‌نواب سلطنت پناه درپرسش تعزیت واداء تهنیت سلطنت.

۴۶- یکی ازاکابر شیراز به نواب نامدارشاه علی خلیفه ساروشیخلونوشته.

۴۷- ازجانب نواب آصف‌جاه درتهنیت سلطنت‌میرزاعلاءالملک خان‌حاکم‌لارنوشته.

۴۸- به نواب شاه‌نعمت‌الله ولد نواب میرمیران که از اسب افتاده بودند از جانب نواب نامدار خالی.

۴۹- ازجانب نواب به حضرت امارت پناه آقابیک سلطان.

۵۰- نواب ابراهیم خان در طلب میوه شهریاری خواجه عبدالرشید ابرقوهی نوشته‌اند.

۵۱- نواب مخدوم زادگی مصطفی بیک امرفرمودند که‌جواب کتابت خواجه محمد مبرک منشی که یک فقره تزریق نوشته بودند نویسند و اظهار توبه در ایام بهار.

۵۲- نواب شاه ولی‌سلطان به نواب حاکم لار درخبراسلام عیسی‌خان گرجی

۵۳- جواب کتابت نواب سلطنت پناه ابراهیم‌خان ازجانب نواب شاه‌ولی سلطان.

۵۴- به نواب اعتمادالدوله امیرسیدشریف ازجانب نواب شاه ولی سلطان ودرهر کلمه التزام حرف«میم»شده.

۵۵- پرسش نامه‌بنواب علامی‌درباب فوت امیرحبیب‌الدین محب‌الله مخدوم‌زادهٔ نواب مشارالیه.

۵۶- جواب کتابت نواب سلطنت پناه حاکم لار ازجانب نواب ولی سلطان

۵۷- بنواب اعتمادالدوله علیه درسفارش کلوعبداله مداح تبریزی.

۵۸- بنواب مرتضی‌قلی سلطان که میوه بجهت نواب ولی سلطان فرستاده بوده.

۵۹- ازجانب ولی‌سلطان به نواب حاکم‌لار که میوه‌فرستاده طاس‌وطبق‌طلبیده‌اند

۶۰- ازجانب ولی سلطان بحاکم سیستان واظهار محبت قدیمی.

۶۱- بنواب مستطاب میرمیران که چاووش ازجانب ولی سلطان برده بود.

۶۲- نواب ولی سلطان بنواب مستطاب علامی امیر معین الدین اشرف شریفی نوشته.

۶۳- ازجانب نواب‌ولی سلطان به عالی‌حضرت میرزانورالهدی شریفی.

مقالهٔ سیوم در مکاتبات اعیان بخدمت حکام عالیشان.

۶۴- ازجانب عالیحضرت شاه فتح‌الله درجواب طلب نواب عادلشاه.

۶۵- جواب نواب امیر صدرالدین محمد از زبان مشتاقی حسین قصه خوان متضمن اسامی منسوبات امیرحمزهٔ صاحب قران.

۶۶- بحضرت خواجه شیخ محمد مستوفی از زبان قصه خوان مزبور به طرز قصه واستیفا.

۶۷- رسالهٔ‌اخری که بنده روح‌الله منشی در فصل بهار از پای قلعهٔ گلستان شروان بخدمت خدام حضرت وزارت پناه میرزا عنایت‌الله نوشته است

۶۸- رسالهٔ اخری به خدمت شاه طاهر وکیل‌پادشاه هند به‌زبان مولاناغیاث الدین منعم درجواب

۶۹- درجواب خطاب مولانا محمدمومن به هند.

۷۰- بخدمت حضرت مستوفی‌الملکی اززبان مولانا غیاث الدین منعم.

۷۱- رسالهٔ دیگر به حضرت قاسم بیک از زبان مولانا غیاث الدین منعم.

۷۲- رسالهٔ اخری به‌یکی ازاکابر علماء.

۷۳- رسالهٔ اخری به‌یکی از اکابر نور بخشیه.

۷۴- رسالهٔ اخری هم به‌یکی‌ازاکابر نوربخشیه.

۷۵- رسالهٔ اخری به‌خدمت حضرت میرزاعنایت از زبان امیرقوام‌الدین‌محمد معمار.

۷۶- رسالهٔ اخری اززبان جمعی به‌حضرات.

۷۷- رسالهٔ اخری برسبیل تجنیس به یکی از افاضل سادات نوشته.

مقالهٔ ثالثه ازاخوان الصفا و ارباب محبت و وفابه امثال واکفا

۷۸- نامهٔ اول ازجانب حضرت خواجه جلال‌الاسلام بحضرت قاسم بیک‌کلیم.

۷۹- نامهٔ ثانیه در تعزیت خلیفة العجمی از جانب جلال الاسلامی بمقرب الحضرة العلیه قاضی‌عمادالدین محمود.

۸۰- نامهٔ ثالثه از جانب حضرت میرزا عنایت‌الله بحضرت مقصود بیک.

٨١- نامه رابع به حضرت خواجه عبدی بیك که بمجاهد مسمی و به زین العابدین مشهور است.

٨٢- نامهٔ خامس از زبان بنّایی به مطلوبهٔ او

٨٣- نامهٔ سادسه از جانب حضرت میر محب الله دست غیب بمولانا زاده علاء محمدا

٨٤- نامهٔ سابعه که بنده روح الله درجواب خطاب عزیزی نوشته.

خاتمه درمنشورات ومکتوبات واحکام مختلفه که دردو فصل مفصل شده

فصل اول :

٨٥- اولا منشوریست دردعای دولت نواب کامیاب اعلی خاقانی ودعای نواب خانی حسب الاستدعاء مشعله دار بنواب خاقانی.

٨٦- ذکر منشوریست بجهت شیخ زاده غیاث الدین مقصود راست گو که از هند آمده درترتیب کتب خانه

٨٧- جواب نواب نظام الملك وحضرت شاه طاهر وقاسم بیك حکیم زاده نوشته شده است (٩٤٩)

٨٨- دیگر کتابتی است که در بازگشت ازصوب روم به خواجه حبیتعلی عطر فروش در فنون صورت و عمل بی بدلست نوشته.

٨٩- کتابتیست که از جانب عزیزی به یکی از اعزهٔ او نوشته شده.

٩٠- کتابتیست که اززبان میرزا کافی شربتدار بمطلوب اودختریچهٔ برقعه نوربخش نوشته.

٩١- دیگر اززبان خواجه محمد کلید دار خزینه بجمعی.

٩٢- دیگر کتابتیست اززبان مقربان نواب نامدارخانی به آقاشاهی دلخك که بلاررفته بوده نوشته.

٩٣- دیگر کتابتیست اززبان آقاشاهی دلخك به آقای موالی مسخره.

٩٤- دیگر کتابتیست اززبان آقاشاهی دلخك بمسخره جوالاق

فصل دوم دراحکام.

٩٥- حکم اول در داروغگی ولی بك پروانچی باشی ولدمراد آقا درباغ حکم آباد.

٩٦- حکم دوم در داروغگی حضرت علی خلیفه آیجی.

٩٧- حکم سیوم در کلانتری شهریاری خواجه تاج الدین محمد.

٩٨- حکم چهارم در تقدم مولانا پشهٔ قصه خوان پرمعرکه گیران.

٩٩- حکم پنجم در تقدیم سیادت مآب امیر کمال الدین هاشم کمانچه براقران (دراین حکم اصطلاحات موسیقی آمده مانند چالچی باشی چالچیان).

١٠٠- حکم ششم دراحتساب حضرت امیرمحب الله دست غیب.

١٠١- حکم هفتم درفتح نامه ومراجعت ازرومیه و ختم مکاتیب واحکام برین شدتاانتهاء آن باب مطابق ابتداء باشد ٩٦١

مقطعات

١٠٢- قطعه‌ای که درماندگی الاغ عرض شده (منظوم)

١٠٣- قطعه ایست که در بیستون کوه بخدمت کوه شکوه درماندگی الاغ عرض شده (منظوم).

١٠٤- درعرض تحفة الخیر.

١٠٥- در تاریخ خلیفة العجمی معینا محمدا صاعدیا.

١٠٦- درتاریخ وفات امیر شاه یحیی انجو (شمر).

١٠٧- درتاریخ کوری حضرت شهریاری.

باب دوم در رقم آنچه در ایام فرخنده انجام نواب... مدار عدالت ستاد سپهر اقتدار ولی الامثالی شاه ولی سلطان صورت بیان یافته از پروانجات ومکاتبات وغیره وفتح الباب این باب به توفیق مفتح الابواب ازپروانجات شود.

١٠٨- پروانچهٔ داروغگی دشتستان بحضرت حیدربیك.

١٠٩- پروانچهٔ حضرت کاظم قلی بك مهردار.

١١٠- پروانچهٔ داروغگی جوانمرد آقاچیه‌دار.

١١١- پروانچهٔ کرك یراقی فریدون آقا.

١١٢- پروانچه درباب امارت شاه وردی محبت ترخان سپاه منصور.

١١٣- پروانچهٔ استیفا به اسم حضرت مستوفی الملکی شمسا محمدا غیاثا.

١١٤- پروانچهٔ صاحب‌عیاری خواجه روح الله جوهری.

١١٥- پروانچهٔ داروغگی محمد بیك سفره‌چی.

۱۱۶- پروانچهٔ داروغگی تمغا و قصابخانه و صابونخانه باسم حضرات مخدوم زادهها وقرزانهٔ انوار حدایق اقبال ابراهیم بك وخلیل بك و رجوع وکالت برشاه محمد آقا.

۱۱۷- درتخفیف اصناف.

۱۱۸- پروانچه درباب تخفیف بذر بیضا باسم امیر مسعود شاه.

۱۱۹- پروانچهٔ تقدم پیرزاده علی معین سرتراش برسلاخ و سلیمانی.

۱۲۰- در تخفیف پیش کش جنسی قایدان شولستان.

۱۲۱- پروانچهٔ کلانتری فیروز آباد (قشقایی) بنام شهریاری امیر یوسف شاه کمال

۱۲۲- درطلب امیر هاشم کمانچه.

۱۲۳- پروانچهٔ کلانتری خواجه غیاث الدین عطاءالله.

۱۲۴- جواب کتابت خواجه محمد میرك منشی که بخدمت مصطفی بیك نوشته از خراسان ویك فقره از آن تزریق بود بنده ازخدمت آنحضرت نوشته بخراسان فرستاده شده.

۱۲۵- تذکره که حسب الامر بعضی درنیك نفسی نوشته شده واستدلال برفرمودهٔ حضرت شیخ مصلح الدین سعدی:

همای برسر مرغان از آن شرف دارد   که استخوان خورد وجانور نیازرد.

۱۲۶- گواهی بنده روح الله منشی.

۱۲۷- مکتوبی که بخدمت نواب مستطاب ملایك رقاب شاه نورالدین نعمت الله ثانی حسب الامریکی از حضرات نوشته.

۱۲۸- تذکره دردونمدگی شاطرعلی که از شاطر مسجدی(؟) گذرانیده.

۱۲۹- تذکره درباب فضلیت مآب مولانا شهاب الدین احمد نقاش که تعریق کشتی را مخصوص قلم گردانیده بمبالغه بعضی که متابعت اوامر ایشان لازم بوده نوشته شده.

۱۳۰- شهادت خسرو بیك امیرآخورباشی.

۱۳۱- چون عمدهٔ ارباب فهم و ذکاء مولانا عالی دربن بساب قطعه ای فرموده و مشارالیه را ضعف چشمی درعین ظهور بنابر مقدمهٔ مزبور تصدیق او منظور شده.

۱۳۲- تصدیق میر شاهنامه خوان.

۱۳۳- تصدیق مولانالیبی.

۱۳۴- تصدیق مولانا کمترین.

۱۳۵- در نصیحت عزیزی نوشته شده.

۱۳۶- مکتوب بخدمت حضرت مستوفی الملکی میرزا جانی.

۱۳۷- بخدمت حضرت میرزا محمدزمان.

۱۳۸- بخدمت حضرت نظاما احمدا.

۱۳۹- بخدمت شاه نعمة الله.

۱۴۰- پروانچه درباب تقدم حضرت سیادت پناه امیرابوالقاسم برحکما.

۱۴۱- در تخفیف پیش کش مسلمیات سادات.

۱۴۲- مکتوب بحضرت معدلت دستگاه حاکم لار درعرض اسلام عیسی خان ولدیوند(؟)

۱۴۳- درجواب کتابت نواب مومی الیه که حضرت مولانا جلال الدین محمد بخدمت نواب نامدار آورده.

۱۴۴- مکتوب دیگر جهت سفارش مهم سازی به یعقوب بیك نوشته.

۱۴۵- بخدمت نواب علامی والتزام «میم» درهر کلمه.

۱۴۶- در تهنیت اسلام عیسی خان میرزا نوشته.

۱۴۷- جواب علامی در پرسش تعزیت فرزند مومی الیه.

۱۴۸- بنواب سلطنت پناه حاکم لار.

۱۴۹- نواب علامی درپرسش تعزیت از زبان شاه خلیل الله فرموده.

۱۵۰- بنواب عدالت و سلطنت پناه از زبان حضرت آصف جاه.

۱۵۱- پروانچهٔ داروغگی مرو دشت بحضرت شاه علی خلیفهٔ ذوالقدر.

۱۵۲- مکتوب به نواب سلطنت پناه حاکم لار که سفیه پاره به جهت نواب فرستاده بوده.

۱۵۳- جواب نامهٔ حاکم لار بالوطه شیب بنج(؟) فرستاده بودند ازجانب آصف جاه.

۱۵۴- جواب سلطنت پناه ازجانب آصف جاه.

۱۵۵- مکتوب که بنده روح الله منشی به حضرت جمال الدین محمد در جواب خطاب آنحضرت نوشته.

۱۵۶- عرضه داشت منظوم که درمقابل بنده نوازی خانی نوشته.

۱۵۷- مکتوب که درسفارش کلوعبدالله مداح بحضرت نواب علامی نوشته.

. . . .

۱۵۸- پروانچه درباب رفع داروغگی قنادو عطار و صراف و زرگر

۱۵۹- مکتوب که بنده به خدمت حضرت میرزامحمد مقیم نوشته‌ام.

۱۶۰- جواب خطاب حضرت رفیع مقام مولانا محمد نظام وکیل نواب سلطنت پناه

۱۶۱- بخدمت حضرت قاضی محمد نوشته.

۱۶۲- بخدمت حضرت منشی الممالك میرزا کافی.

۱۶۳- مکتوبی ازجانب شمسا محمدا تلبا علیا تمغاچیا بخدمت نواب نامدار مرادخان که اولا به ملك عنایت الله موسوم بود و مشارالیه بقرابت ما مخصوص.

۱۶۴- عریضه که به استدعای مولانا الیبی بخدمت سرا وقات نوشته.

۱۶۵- در تبصرۂ سیده نوشته شده.

۱۶۶- تذکره که بجهت ابوالقاسم ظهوری دراداء لعن مخالفین نوشته.

۱۶۷- به نواب سلطنت پناه حاکم لار از زبان میرزا عنایت‌الله.

۱۶۸- بخدمت یکی ازاکابر یزد اززبان یکی از امرا جهت سنك مرمر.

۱۶۹- بحضرت صدارت پناه مولانا نظام الدین محمود از زبان منصور بیك نوشته درباب آنکه اسب یغلقل(؟) تبدیل کرده.

۱۷۰- به حضرت افادت پناه زینا علیا نوشته.

۱۷۱- به عزیزی نوشته.

۱۷۲- قطعه بخدمت حضرت آصف د. عرضحال.

۱۷۳- قطعۂ حضرت محمد بیك قرامانلووذکر برادران دربیت اول.

۱۷۴ قطعه به نوشاد آقا.

۱۷۵- قطعه به شاه وردی بیك ترخان.

۱۷۶- غزلیات، معمیات، فردیات، رباعیات، باسم جامی و تاج و فتاح و هارون و عبیدبیك و لیلی ومجنون و محمد وامان وسهراب و جمال.

این فهرست را دوست گرامیم آقای غلامرضافرزانه پور ازروی نسخۂ آقای شهشهانی نوشته‌اند و دراینجاآورده شد نیز شگریه بگفتار ایشان ورواهنمای کتاب س۳ ش۳ ص۳۲۳

درمنشآت ش۲۱ ب کتابخانۂ دانشکدۂ ادبیات باید بندهائی ازاین کتاب باشد (مانند شماره ۱۱۰ ـ ۱۱۵ و ۱۷۷ ـ ۱۹۴ و ۳۱۱ ازاین منشآت در فهرست ادبیات ص۴۴۳ ـ ۴۵۸) دراین کتاب شعرهای خودفتوحی هم بهمین تخلص دیده میشود (مانند ص۱۱۰ ش ۳۲۱۳) شعرهای میرزا نظام و مصطفی یاقی اوغلی هم در آن آمده است (ص۳۱) درنسخۂ دوم ما در ص۵۸ تاریخ رمضان ۱۰۳۷ آمده است، درص۶۱ سه ماده تاریخ است: از یکی ۱۰۰۹ وازیکی ۱۰۲۳ بیرون میآید. در ص۶۶ تاریخ ذی حجۂ ۱۰۲۷ در ص۸۰ تاریخ ۹۹۶ است. ودرنسخۂ آقای شهشهانی (بند۸۷ و۱۰۱ ص۶۶۴ و ۶۶۵همین فهرست) تاریخ ۹۴۹ و ۹۶۱ هست.

آغاز: بسمله. هنگامی که بفرحضور و شرف صحبت واهب الفیض و السرور مشرف ومسرور بود.

انجام: وقاعده ذره پروری ورابطه مهر گستری را (افتاده).

فهرست عنوانها دراین نسخه:

۱- جواب کتابت مستطاب شاه نعمةالله که با میوۂ یزد فرستاده بودند.

۲- جواب کتابت نواب مستطاب که با مفرح همراه حکیم فرستاده بودند.

۳- هم جواب نامۂ نامی نواب مستطاب شاه‌نعمت‌الله درباب حضرت امیرشهریار

۴- هم بنواب مستطاب ارشادپناه.

۵- دراستدعای آمدن نواب مستطاب مومی الیه بشیراز که برامجرد آمده بودند.

۶- جواب کتابت نوابت اعلیحضرت شریف حسن پادشاه مکۂ مکرمه که بنواب کامکار امیرالامراء فارس امت‌خان با سه رأس اسب فرموده بودند (بعربی).

۷- از جانب نواب ابراهیم خان بحضرت امیرعلی غلیان حاکم جزایر عرب.

۸- کتابت ازجانب نواب ابراهیم‌خان بحضرت سید عامر.

۹- جواب کتابت حضرات مخدوم‌زاده‌های نواب صدارت پناه.

۱۰- رسالۂ اخری هم با کابرنوربخشیه.

۱۱ـ رسالهٔ اخری بخدمت حضرت میرزا عنایت‌الله اززبان میرقوام‌الدین محمد معمار .

۱۲ـ رسالهٔ اخری که اززبان بعضی ببعضی حضرات نوشته شده .

۱۳ـ رسالهٔ اخری که برسبیل تجنیس بیکی ازا کابرسادات نوشته .

مقالهٔ ثالثه ازاخوان الصفاوارباب محبت ووفابامثال وا کفاء واین مقالهمتضمن چند کتابت است.

۱۴ـ نامهٔ اول از جانب حضرت خواجه جلال‌الاسلام بحضرت قاسم‌بیك حکیم نوشته .

۱۵ـ نامهٔ ثانیه درتعزیت خلیفة العجمی که از جانب جلال الاسلامی به مقرب الحضرت العلیة قاضی عمادالدین محمود نوشته .

۱۶ـ جواب خطاب حضرت رفیع مقام مولانا نظام و کیل سلطنت پناه.

۱۷ـ بخدمت حضرت قاضی محمد نوشته .

۱۸ـ بخدمت حضرت منشی‌الممالك میرزا کافی.

۱۹ـ مکتوبی از جانب شمسا محمدا و تاجاعلیا تمغاچیا بخدمت نواب نامدار مرادخان که اولا بملك عنایت‌الله موسوم بودومشارالیهما بفرامین مشارالیهامخصوص.

۲۰ـ تذکره که بجهت خطیب ابوالقاسم ظهیری دربارهٔ لعن مخالفین نوشته .

۲۱ـ بنواب سلطنت پناه حا کم لار اززبان میرزا عنایت .

۲۲ـ رسالهٔ اخری بیکی ازا کابرعلما .

۲۳ـ رسالهٔ اخری بیکی ازا کابر نوربخشیه.

چنین است فهرست مطالب درنسخهٔ دوم ما ۳۲۱۳ :

۱ـ نامهٔ هرمز خلیفه بشمس‌الدین سلطان گرجی ص۱ .

۲ـ اسحق خلیفه به علیخان ص۲ .

۳ـ شیخ اسمعیل بشاه فتح‌الله دانشمند ص۴ .

۴ـ جواب میرزا نظام به اسحق ص۵.

۵ـ درتعزیت اعتمادالدوله بنظام‌الملك ص۶.

۶ـ جواب مستوفی‌الممالك ولدمنشی‌الممالك ازجانب یکی از اکابرص۷.

۷ـ بنواب نظارت پناه میرزا احمدخان ص۹ .

۸ـ بنواب اعتمادالدوله ولد میرزا لطف‌الله ص۹.

۹ـ تهنیت منصب استیفا به میرزامحمد منشی‌الممالك ص۱۰.

۱۰ـ بشاه ابوالولی اینجوقاضی‌عسکرص۱۱.

۱۱ـ تهنیت وتسلیت بنواب نورالدین‌خان ص۱۲.

۱۲ـ شاه قوام‌الدین حسین بنواب سلطان میرزا علاء الملك ص۱۳ .

۱۳ـ بنواب سلطان شاه علی خلیفه از جانب یکی ازا کابر شیراز ص۱۵.

۱۴ـ بعلاءالملك ازجانب نواب آصفجاه ص۱۷.

۱۵ـ تبریك بنواب شاه نعمت‌الله وپرسش مبار کی ص۱۸.

۱۶ـ نواب علیخان بیوسف سلطان ص۱۹.

۱۷ـ نواب ابراهیمخان بخواجه عبدالرشید کلانترابرقو ص۲۰.

۱۸ـ مصطفی بیك ساقی افلی بخواجه میرك منشی خراسان درجواب اوص۲۱.

۱۹ـ آقاشاهی دلخك بمولائی مسخره متضمن هزل وشوخی ص۲۳.

۲۰ـ ازعمو بمسخره وجوالاقی تبریزی ص۲۴.

۲۱ـ ازعمو بحضرت آصفجاه وزیرلارمشتمل بربندبازی وحقه بازی ص۲۵.

۲۲ـ شاه ولی سلطان حا کم لاردرباب اسلام عیسی خان گرجی ص۲۹.

۲۳ـ جواب کتابت مذ کورابراهیم‌خان حا کم لارص۳۱.

۲۴ـ جواب شاهولی سلطان بامیرسیدشریف باقی ص۳۲.

۲۵ـ اوزبان یکی از اکابر بشاه نظام‌الدین‌تقی ص۳۳.

۲۶ـ نواب ولی سلطان بحاکم لار ص۳٤.

۲۷ـ به اعتمادالدوله ص۳۵.

۲۸ـ نواب ولی سلطان بمرتضی قلی سلطان فرستاده و طاس و طبق طلبیده ص ۳٦.

۲۹ـ همو بحاکم سیستان ص۳۸.

۳۰ـ بنواب میرمیران ص۳۹.

۳۱ـ بمیرزا مخدوم شریفی ص٤۰

۳۲ـ بمیرزا نورالهدی شریفی ص٤۱.

۳۳ـ نامهٔ مولانا حسین قصه خوان درجواب امیرصدرالدین محمد واسامی قصهٔ امیرحمزه را بمناسبت آورده ص٤۲.

۳٤ـ روح‌الله فتوحی درجواب شاه ابوتراب ص٤٤.

۳۵ـ از گلستان ارم که حوالی قلعهٔ شماخی است بمیرزا عنایت‌الله ص٤٦.

۳٦ـ از شیخ مرشد مذهب بنواب شاه فتح‌الله ص٤۸.

۳۷ـ جواب کتابت نواب علامی ص٤۹.

۳۸ـ بمستوفی الملکی ازمولانا غیاث‌الدین منجم ص۵۱.

۳۹ـ ازجانب مولانا عنایت بقاسم بیگ ص۵۱.

٤۰ـ پروانچهٔ کلانتری خواجه تاج‌الدین محمد از جانب محمد ابراهیم خان ص۵۲.

٤۱ـ پروانچهٔ تقدم ملاوشهٔ قصه خوان ازجانب نواب ص۵۳.

٤۲ـ پروانچهٔ تقدم امیرهاشم کمانچه نواز ص۵٦.

٤۳ـ پروانچهٔ احتساب شاه محب‌الله ازجانب ابراهیم خان ص۵۵.

٤٤ـ از همو باعتمادخان ص۵٦

٤۵ـ پروانچهٔ داروغگی کاظم‌قلی ص۵۸و٦٦.

٤٦ـ منظومه درتعریف اسب از فتوحی ص۵۹.

٤۷ـ ماده تاریخ فوت معین‌الدین محمد وامیرمابجی ص٦۱

٤۸ـ پروانچهٔ تخفیف بحربیضا بامیرمسعودشاه ص٦۲

٤۹ـ پروانچهٔ تقدم پیروزاده علی معین سرتراش ص٦۲

۵۰ـ پروانچهٔ تخفیف پیشکش قایدان شولستانی ص٦٤

۵۱ـ پروانچهٔ کلانتری فیروزآباد بنام یوسفشاه ص٦۵

۵۲ـ درطلب امیرهاشم کمانچه نواز مورخ سنه ۱۰۲۷ ص٦۵

۵۳ـ پروانچهٔ جوانمردآقای جبه‌دار ص٦٦.

۵٤ـ ازجانب شاه ولی ص٦۷ ـ ٦۸

۵۵ـ پروانچهٔ کرکیراقی فریدون آقا وپروانچهٔ شاهوردی بیگ ص٦۸.

۵٦ـ پروانچهٔ استیفاء میرزا خواجگی ص۷۰

۵۷ـ پروانچهٔ صاحب عیاری خواجه روح‌الله جوهری از جانب ولی سلطان و داروغگی محمد بیگ ص۷۲.

۵۸ـ پروانچهٔ داروغگی تمغاخانه وقصابخانه‌وصابون‌خانه بنام محمدآقا کرکیراق ص۷۳

۵۹ـ انشاء درباب نیکنفسی وتفسیرشعرهای درسر مرغان از آن‌شرف داده ص۷۷

٦۰ـ نامه بنواب شاه نعمت‌الله ثانی ص۷۹.

٦۱ـ تذکره درباب دوندگی شاطرمسیحا درپرورشنبه ۷ شعبان سنه۹۹٦هجری ص۸۰.

۱۰۳ـ منظومه درجواب نواب اعتماد الدوله اززبان امیرشاه محمود جبه دار ص ۱۳۹.

۱۰۴ـ اززبان یکی ازاکابر بنواب اعتماد الدوله ص ۱۴۱

مقالهٔ چهارم در اخوانیات ص ۱۴۱.

۱۰۵ـ بخواجه حسین علی عطری ص ۱۴۳.

۱۰۶ـ منظوم ومنثور درجواب امیر عماد الدین شریف ۱۴۳

۱۰۷ـ اززبان میرزا کافی شربتدار بمعشوقهٔ او که دختر ترخه است نظم و نثر ص ۱۴۵.

۱۰۸ـ بیکی ازسلسلهٔ نوربخشیه ص ۱۴۶.

۱۰۹ـ ازجانب امیر قوام الدین محمد معمار بخدمت مستوفی الممالک میرزا عنایت الله که الفاظ درآن سیاق بکاررفته ص ۱۴۷.

۱۱۰ـ اززبان جمعی سادات ص ۱۴۹.

۱۱۱ـ برسبیل تجنیس بخدمت نواب شاه محب الله ص ۱۴۹.

۱۱۲ـ پرسش تعزیت ازجانب حضرت شاه خلیل الله بنواب اعتماد الدوله امیر سید شریف ص ۱۵۰.

۱۱۳ـ ازجانب حضرت میرزا خواجگی صاعدی بنواب اعتماد الدوله قاضی عماد دربیان فوت خلیفه ص ۱۵۱.

۱۱۴ـ ازجانب میرزا عنایت الله بمنصور بیگه ص ۱۵۳.

۲۰۴۳/

نسخ سدهٔ ۹ نوشتهٔ محمدبن عمر کرمانی در ۹ صفر ۷۰۵ چنانکه درصفحهٔ عنوان آمده ولی مشکوک می‌نماید، عنوان ونشان شنگرف ، جدول شنگرف ولاجورد ، سرلوح آراستهٔ رنگارنگ ، در نسخه در صفحهٔ عنوان آمده که برای خواجو «ادام الله فضله» نوشته شده است ، نسخه ازآغازاست تافصل ۳ باب ۱۹ـ ۲۵ س ۱۰×۲۲ ، ۴۴گ ۲۱/۵×۳۱ ، کاغذ سپاهانی نازک ـ جلد مقوا.

مفاتیح القلوب ومصابیح الغیوب

ازخواجوی کرمانی وگزیده‌ایست ازاوازشعرهای خود او بدستورپادشاه روزگار خود او ابی المظفر محمدبن المظفر در ۲۸ باب.

آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب المبین (وبعد یقول ... ابوالعطا محمود بن علی بن محمود المسترشدی المشتهر بخواجو الکرمانی (دیباچه بعربی است)

انجام :

چون درآن منزل فرخنده عنان باز کشیدی

خیمه زن بر سر میدان نگاری که تو دانی

۲۰۴۴

نسخ سدهٔ ۸ و ۹ ، آیه‌ها درشت تر ، عنوان شنگرف ، نسخه راکه افتادگی داشته است در سدهٔ ۱۱ کامل ساخته‌اند ، جلد ۱ و ۲ و ۳ درنسخه هست .

۲۵ س ۱۲/۵×۲۳ ، ۲۱۲گ ۱۸/۵×۲۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا .

روض الجنان وروح الجنان

ازجمال الدین ابوالفتوح رازی است (دیباچه وخاتمهٔ نخستین چاپ آن ـ استوری ۱۹۱۱:۴ و ۱۹۱۱ ـ ذریعه ۱۱: ۲۷۴ ـ مشار ص ۸۵۷ ـ ادبیات ۵۴۰).

۲۰۴۵/

نسخ کهن معرب از سدهٔ ۶ و ۷ ، در رسالهٔ کتاب اسرار الصلوة و اسرار الزکوة بخط دیگری آمده که بااصل در ۲۳ ع ۲ و ۲۳ ج ۱/۵۵۱ مقابله شده است ولی مشکوک می‌نماید ، عنوان شنگرف ، در نسخه قواعد العقاید واسرار الطهارة والصلوة والزکوة والحج هست.

۱۵ س ۱۷×۲۵/۱۰۲۶۱ ، ۲۴۳گ ۲۱/۵×۳۱ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی گردزرین درون مشکی.

احیاء العلوم

از امام محمد غزالی است (فهرست موریس بوئیژ).

۲۰۴۶

نسخ محمد علی خاجی بن ملامحمد گلپایگانی در ۳ صفر ۱۳۳۱ ورش ۱ و ۹ صفر ۱۳۳۱ در ش ۲ و ۳ ع ۱۳۳۱/۷ در ش ۴ و پایان ذی‌حجة ۱۳۳۱ در ش ۵ ، همگشمارەها یک خط است ، عنوان شنگرف خط و مهر محمدرضا بن محمد علی خاجی دارد ، سر۳ لشت ابن میثم در آغاز هست .

۳۱ س ۱۴×۲۵ ، ۲۶۶ گ ۲۲×۳۴ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی زرکوب مقوایی .

مجموعه

۱ـ اختیار مصباح السالکین لنهج البلاغة (۳ پ ـ ۱۵۰ پ) که گزیدهٔ ابن میثم بحرانی است از کتاب خود او و در پایان شوال ۶۸۱ بانجام رسانده است (منزوی ۲: ۱۵۰ـ حقوق ۲۳۶) .

۲ـ مائة کلمة (۱۵۰ پ ـ ۱۵۳ ر) از علی (ع) با ترجمهٔ فارسی (منزوی ۲: ۱۵۲) .

۳ ـ انوار العقول من اشعار وصی الرسول (۱۵۳ پ ـ ۱۸۲ ر) (ف ۱۱۰۸ و ۱۳۱۴) .

٤ـ الدر المکنون من کلام امیر المؤمنین (۱۸۲ پ ـ ۱۸۵ ر) کلمات قصار منسوب به علی (ع) از حرف الف تا یاء با ترجمهٔ فارسی (ترجمهٔ نثر اللالی ف ۱۵۸۹) .

۵ـ غرر الحکم و درر الکلم (۱۸٦ پ ۲٦٦ پ) از آمدی (منزوی ۲: ۱٦۰) .

۲۰۴۷

نستعلیق عبدالحلیم بن ابی الخیر احمد بن شیخ عبدالرحمن قاری در لاهور در محرم ۱۰۵۴ ، عنوان شنگرف ، جدول لاجورد و زر ، مقابله شده ، دو سرلوح زرین آراسته برنگارنگ دارد در آغاز هر جزو ، نسخه در ۱۳۱۶ از آن محمد الرفیعی بوده است ، پیرا از آن شیخ حسین بلاغی در سپاهان و محمدعلی بن

شیخ عباس بلاغی نجفی ، نسخه از جزء ۱۱ است تا ۲۰ .

۳۱ س ۱۴×۲۳ ، ۳۷۵ گ ۲۳×۳۴/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب درون سرخ

شرح نهج البلاغة

از ابن ابی الحدید مدائنی معتزلی است.

۲۰۴۸

نستعلیق ابو محمد سرهندی در ماه صفر سدهٔ ۱۲ ، عنوان شنگرف و تصویر دارد ، جدول سرخ و آبی .

۲۱ س ۹/۵×۲۰ ، ۴۰۵ گ ۱٦/۵×۲۹/۵ ، کاغذ هندی ـ جلد روغنی ضربی مقوایی .

ترجمهٔ عجائب المخلوقات

ترجمهٔ فارسی کتاب زکریای قزوینی است.

۲۰۴۹

نسخ سدهٔ ۸ ، عنوان زرشت مشکی و شنگرف ، صفحهٔ یکم نونویس و نیمهٔ آخر تازه است ، در ۹٦ پ اجازه‌ایست بخط فیروزآبادی برای رکن الدین زین الاسلام ابی علی مورخ شوال ۷۷۹ (ریحانة الادب ٦: ۳۳۷) ولی مشکوک مینماید ، نسخه از آغاز است تا هندی .

۲۳ س ۲۰/۵×۳۱ ، ۳۲٦ گ ۲٦×۳۷ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا .

القاموس

از فیروزآبادی است

۲۰۵۰

نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرف ، سرلوح و حاشیهٔ دو صفحهٔ نخستین بزر و لاجورد و رنگهای دیگر آراسته ، میان سطرهای این دو صفحه زرانداوده ، جدول زر و سرخ و آبی و مشکی .

۲۲ س ۱۸×۳۱/۵ ، ۴۵۰ گ ۲۷×۴۲ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج مشکی مقوایی .

حملهٔ حیدری

منظومه‌ایست دربارهٔ جنگهای پیامبر وعلی (ع) که مولی بمانعلی (مائلی) راجی کرمانی در گذشتهٔ میان ۱۲۳۷ و ۱۲۴۱ سروده است.

(ذریعه ۹۱:۷ و ۳۴۵:۹ ـ مشار ۵۸۷ ـ حماسه سرایی ص ۳۶۱).

آغاز:

بنام خداوند دادار فرد — که از خاک آدم پدیدار کرد
ز صلصال ناچیز آدم کند — ببزم قبولش مکرم کند
یکی گوهر تابناک آورد — که از نور او آب وخاک آورد
وز آن پس نگارد از آن آب خاک — ز قدرت بسی گوهر تابناک

انجام:

مراورا ز هر گونه از کج رویست — در این پرده هر گونه جادو گریست
به یزدانیان بد نهادی کند — بیزدان ز کین دیوزادی کند
بداور همه مهر و کین آورد — فسون با جهان آفرین آورد
ندانم از این گردش روزگار — ز کردار دوران ناپایدار

۲۰۵۱

نسخ سدهٔ ۷ و ۸ ، عنوان زرشت ، در چندجا بلاغ سماع مؤلف در هامش نوشته شده ، عبدالمؤمن محمدشریف اردستانی در رمضان ۷۹۵ نسخه را وقف نموده است چنانکه در صفحهٔ عنوان جزو ۳ دیده میشود و عبارت «وقف لعبدالله» در آن آمده است ، محمدرضا بن محمد صدرشیرازی در ج ۱۱۴۹/۲ دارندهٔ نسخه بوده است ، شش برگ آغاز نونویس است ، نسخه از آغاز است تا تفسیر سورهٔ ناس و پایان کتاب ۳۴ س ۱۲/۵×۱۹/۵ ، ۲۸۰ گ ۱۸/۵×۲۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد مقوا.

التبیان فی اعراب القرآن

از ابی البقا عبدالله بن حسین عکبری (۵۳۸ ـ ۶۱۶) است (سپه ۹۶۰۱).

۲۰۵۲

نسخ کهن ، عنوان شنگرف ، در صفحهٔ عنوان دو تاریخ هست که یکی پاک شده و دیگری یادداشت تملک عبدالرحمن است در ۸۸۶ ، نیز دارد «فی نوبة محمد بن محمد المالکی» اصل نسخه ۳۱ کراسه ده برگی یا هشت برگ و دیگر میبایستی باشد ، جزو ۳ است از «صلک» تا پایان حرف قاف و پایان همین جزو.

النهایة فی غریب الحدیث و الاثر

از ابن اثیر جزری است (ف ۶۰۶) (۲۸۰۶).

۲۰۵۳

نسخ سدهٔ ۱۳ ، تصویر ش ۳ (ص ۵) دایره‌ایست در آن سر آدمی و جانور و واژه‌ها و خورشید و چراغها است و زر و شنگرف و لاجورد آراسته است باندازهٔ ۱۰/۵×۱۰/۵ ، ۱۲ س ۸/۵×۱۵/۵ ، ۱۰۱ گ ۲۸×۲۲/۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سرخ مقوایی.

مجموعه

۱ـ مرآت العجائب (۳ر ـ ۲۳ر) بفارسی.

آغاز: بسمله. حمد وسپاس سزاوار خالقی است که منفرد است ببقاء و مقهور کرده است عباد خود را بفناء ... بدانید ای برادران حقیقت که من طالب بودم علم صنعت را.

انجام: ظاهر نماید اسرار آن را در نظر اهل و مستحق این کتاب والله یرزق من یشاء بغیر حساب.

۲ـ در منظومه و اسرار مکتومه (۲۳ر ـ ۳۴ر).

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی مکون الاکوان وخلق الانسان علمه البیان ... بدانکه چون من نظر کردم در این علم شریف ... پس من واضح کردم آنها را در این رساله و نامیدم آن را بدر منظومه.

انجام : بآن ترویج‌نماتاملاحظه‌نمایی نتیجه‌را ... ازبرای جوهراحمر، فاقهم ترشد، وکمل.

۳ـ انوارالدر درایضاح حجر (۳٤ ر ـ ۹۰ ر) بفارسی.

آغاز: بسمله . حمدوسپاس بی‌قیاس خداوندی‌را کسزاوارخداایست که مقدس است ذات او از ترکیب وتحلیل وشبه ومثال . . . چون باین داعی واضح شد اشارات اراده کرده بسوی ایضاح آنچیزهایی که مستور کرده‌اند ... وتامیدم این کتاب‌را بانوار الدرر درایضاح حجر.

انجام : متهلا و مشرعا وقدآن ان تختم الکتاب بعون‌الله الملک الوهاب ولله الحمد والمنة وبه‌التوفیق والعصمة وصلی‌الله علی نبی‌الرحمة وکاشف الغمةمحمدوآله الطیبین الطاهرین والحمدلله رب‌العالمین.

٤ـ رباش (۹۰ پ ـ ۱۰۰پ‌ناقص)بفارسی.

آغاز: بسمله . حمدله ... ابتدامیکنم بتدبیرحجر کریم ومختصرمینمایم‌شرح طویل قدیم را .

انجام : احسان ومجرای آن از اول .

۲۰۵٤/

نسخ اسمعیل‌بن محمد تقی درشعبان ۱۳۳۱ ، متن زیرخط سرخ ، عنوان ونشان شنگرف، جزو یکم تاریخ ۲۷ رجب ۱۳۳۱ دارد ، درپایان فوائدی است اصولی بعربی وسپس فوائدی تاریخی درباره همین کتاب بخط آخوند ملاعلی رضابن ابوالقاسم .

۱۸س۸/۵×۱۳/۵ ، ۳۲۸گ ۱٤×۲۰ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج سرخ مقوایی.

منیةاللبیب فی‌شرح التهذیب

ازعمیدالدین دانسته‌اند.

۲۰۵۵/

نسخهٔ اصل و بخط نستعلیق ریز دردرشت۱۱۲۲، عنوان شنگرف، کلیشه صفحهٔ آخراین نسخه‌درریحانة الادب (۲۷۳۰٦) ویاده‌میشود .

۱۷س۷/۵×۱۲/۵ ، ۲۹۷گ ۱۲ × ۱۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی زرکوب آراسته مقوایی.

تحفهٔ حسینیه درترجمهٔ صحیفهٔ ادریسیه

شرح وترجمه‌ایست از افندی میرزا عبدالله‌بن میرزا عیسی‌بیک‌بن میرزامحمد صالح بیک‌بن حاج‌شاه مولی ولی‌بیک‌بن حاج میرمحمدبیک‌بن خضرشاه جیرانی‌تبریزی سپاهانی (درگذشت ۱۰٦۷ـ۱۱۲۰واندی) نگارندهٔ ریاض العلماء (ص۳۰۰فهرست‌ادبیات) که بدستور شاه سلطان حسین ساخته است . در آغاز چند فائده است در سر گذشت ادریس ازروی کتب شیعی وسنی . ازاین کتاب فضل وآگاهی افندی پیداست.

آغاز: بسمله . عطرآمیز حمد وثنایی که مستعدان عالم صورومعانی که نکته پردازان انجمن دانش وبینشند باظهارآن نغمه پرداز گردیده برصفایح لیل ونهارثبت ودرج‌نمایند ... اما بعد چون‌خاطرملکوتی مناظرقدوسی مآثر بندگان نواب کامیاب سپهرر کاب مرتضوی انتساب سلطان سلاطین امم . . شاه سلطان حسین . . . همواره متعلق بتفسیرآیات قرآنی وترجمهٔ اذکار وادعیهٔ ربانی . . . وبیان صحف معجزنظام آسمانی ... میباشد ... وبعرعرض اقدس رسیده بوده که بدست این کمتام ... عبدالله‌بن عیسی‌بیک‌بن محمد صالح بیک‌الاصفهانی‌درعرض‌این مدت درعالم سیاحت‌سی‌چهل‌ساله وعالم گردی پاره‌ای ازنسخه‌های عجیب لطیف وقدری از صحیفه‌های غریب شریف‌در نزدخودجمع وتحصیل‌نموده . . ماننده صحیفهٔ شریفهٔ حضرت‌ادریس نبی... این‌ذره . . . را بترجمهٔ این صحیفهٔ شریفهٔ ادریسیه بلغت فارسیه ... سرافراز و مامور ساخت. . .

آغاز تحفهٔ حسینیهٔ افندی ش۲۰۵۵

پایان تحفهٔ حسینیهٔ افندی ش۲۰۵۵

والحال همان فراهم آوردهٔ خود را برسالهٔ «تحفهٔ حسینیه درترجمهٔ صحیفهٔ ادریسیه» نامیده.

انجام: ایران تکرده است والله الموفق والمعین وبثواب ختم شد ترجمهٔ این صحیفهٔ شریفهٔ ادریسیه درروز عید مولود درشهرربیع الاول هزارویکصد وبیست و دو هجری برید مترجم ومؤلف آن عبدالله بن عیسی بیگ اصفهانی

۲۰۵٦/

نسخ سدهٔ ۱۳ ، نشانه‌ها شنگرف ، مورخ روز پنجشنبه ۱۵ ذی‌قعدهٔ ۱۲٦۷ در ش۲ و ج ۱۲٦۸/۳ در ش۳.

۳۲س۸/۵×۱۵ در ش۱ و ۱۲ و ۱۷س۹/۵×۱۵ در ش۳ ، ۱۳۳گ ۱۵/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ رسالهٔ عرفانی سید کاظم رشتی (۲ پ ـ ۱٤ر) در تفسیر گفتار امام رضا : «قدعلم اولوالالباب ان الاستدلال علی ماهناك لایعلم الابماههنا».

۲ـ رسالهٔ عرفانی سید کاظم رشتی (۱٤ ر ـ ۳۷ر) درپاسخ سید محمود مفتی بغداد دربارهٔ آفرینش جهان درده‌وروز وچهار روزوشش روزوشرح آیات مربوط باینها

۳ـ شرح دعاء الصباح (۳۷ پ ـ ۱۳۳پ) ازمحمد اسمعیل بن حسین بن محمد رضای مازندرانی خواجویی‌در گذشتهٔ ۱۱۷۳ (ف ۷۵و۵۹۹).

آغاز: بسمله . نحمدك اللهم یا من اذهب اللیل مظلما بقدرته... وبعد یقول.. محمدبن الحسین بن محمد رضا المشهور باسماعیل . . ..هذا الدعاء الشریف الموسوم بدعاء الصباح الموصوف بمفتاح الفلاح و مصباح النجاح قد اشتهرت نسبته الی . . . امیر المؤمنین .. ونحن وان لم نجده بسند صحیح متصل الی ذلك الجناب المستطاب لكن

نقل بعض الأصحاب انه وجده باسانید صحیحة وروایات صریحة متصلة الیه ومع قطع النظر عن ذلك فعباراته الشافیة و کلماته الوافیة ومضامینه العالیة وتضمنه الغریب و اسلوبه العجیب اول دلیل واعدل شاهد علی صدوره من ذلك المصدر الاعلی ... فقصدت ان اشیر الی جملة ماقی فقراته و عقدة ماقی کلماته اجابة لالتماس من ینبغی اجـابة التماسه .

انجام: فاکتفیت فیه بذکر هذا القدر القلیل ... سوده فی عنفوان شبابه ونقله من السواد الی البیاض ... وکان السبب الفائق له من ذلك امور شرحها یوجب الاطناب ونقلها یدهش الالباب و یشوش الاحباب و الی [الله] المشتکی ثم الی رسوله و الائمة الهدی العبدالحقیر الآثم بمولاه الجلیل محمد ابن الحسین ابن محمد رضا المازندرانی الشهیر باسمعیل عفی الله عن جرائمهم بمحمد وآله وقائمهم صلی الله علیه وآله یامحمد صلی الله علیه وآله (قدتم هذه الاوراق بعون الملك الوهاب فی شهر جمادی الاخر من شهور سنة ۱۲۶۸).

۲۰۵۷

نستعلیق سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف.
۱۴س ۱۰×۱۶، ۳۴گ ۱۴/۵×۲۲، کاغذ هندی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی طلایی.

منشآت

از هرکرن پسر متیراداس کنبوه ملتانی در هفت باب بفارسی که درهند ساخته است.

آغاز: بسمله . بعدازحمد وثنائی مرحضرت ایزدمتعال قادر متعال ... آنکه پس از ادای وظایف درود وتحیت برآن نبی مختار ... آنکه بنده ... هرکرن ولد متیراداس کنبوه ملتانی روزی دردارالخلافت بلدهٔ هترا بصحبت یاران نشسته بود بعضی از

دوستان گفتند که تو تا مدتی درخدمت نواب مستطاب غفران پناه حاتم زمان نوشیروان عصر غفارخان منشی بوده وعمرخود را درفن انشا صرف کرده چیزی بطریق راه کاری بنویس ... بحکم اشارت آن عزیز این خطی چند بعبارت شکسته ودلبسته برقلم آمد که طالبان این فن را روزمره بکار آید مشتمل بر هفت باب: باب اول سلاطین بسلاطین نویسند ، باب دوم در اصدار فرامین، باب سیوم درشرح پروانجات، باب چهارم درنوشتن عرایض، باب پنجم درمکتوبات که ابنای روز کار بایکدیگر نویسند، باب ششم درخط قبالهٔ شرعی، باب هفتم درنوشتن دستك وسرنامه وغیره.

انجام: سرنامه بمطالعهٔ حضرت قبله گاهی صاحب مدظله العالی بگذرد (تمت بالنون والصاد)

۲۰۵۸/۱

شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، عنوان درشت.
۱۸س ۹/۵×۱۶، ۷۲گ ۱۶×۲۱، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز.

گلدستهٔ اندیشه

انشای فارسی است از محمد امین بن عبدالفتاح وفاری یزدی دردوازده برگه. درپایان نسخهٔ ما چندین نامه است گویا جزو همین رساله است.

آغاز: بسمله نخستین غنچه‌ای که از گلبن خامهٔ دبیران سخن‌پرداز گلشن‌راز شکفتن آغاز نماید ، ونورس شکوفه‌ای که درچمن‌نامهٔ پروانه نویسان خرد خورده‌دان بانگاه آگاهی پدیدار آید، آفرین سخن آفرینست که زادگان آخشیجان را یکان یکان یارای گفتار ارزانی داشته ... چنین گوید گوشه نشین کلبهٔ خاکساری ابن عبدالفتاح محمد امین الوفاری الطبسی یزدی که درنوبهار جوانی وروز گار زندگانی هرگاه از دیدن وشنیدن سخنان دانشوران و خواندن و نوشتن فرهنگ ودانش هنرپروران باز

میپرداختم چرمهٔ خامه را در ازه‌وگاه نوشته‌های رنگا رنگ اسیریس نگارشهای گونا گون میساختم .، واین گل رنگ آمیز را دوازده برگ نموده همرنگان‌را در پهلوی هم جا دادم ونامش «گلدستهٔ اندیشه» نهادم بعون‌الله تعالی .

انجام : جزاینکه بر آن صبروتسلیم پوییم وتسلی وتسکین جوییم چه‌میتوان کرد (ولو کانت‌الدنیا تدوم باهلها ـ لکان رسول‌الله فیها مخلداً) ازجزع وسوگواری فایده‌ای نیست .

فهرست برگها :

برگ اول دردیباچه جات .

برگ دوم درنکاح نامجات .

برگ سیم درمستشهدات ومحضرها .

برگ چهارم‌درنوشته جات نسبت به پادشاهان .

برگ پنجم درمکاتبات مشتمل بردو... اول نسبت بافاضل و اعالی دوم نسبت بمصاحبان.

برگ ششم درجواب مکاتیب .

برگ هفتم درتهنیت منصب ومولود.

برگ هشتم درتعزیت متضمن بدوغنچه.

غنچهٔ اول درپرسش وغنچهٔ دوم دراظهار.

برگ نهم در مکاتیب وعرایض که اززبان دیگران نوشته شود.

برگ دهم دررقعات بهرکس.

برگ یازدهم درمکاتیب بمعشوق .

برگ دوازدهم دررقعات ظرافت‌آمیز.

نسخ سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرفی ، همهٔ شماره‌ها بیک خط ، ش۱ مورخ ۶رجب ۱۰۵۴. ۲۴س۷/۵×۱۵/۵ ، ۱۸۶گ۱۴۳×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا عطف وگوشه‌ها میشن‌مشکی.

مجموعه

۱ـ فقه اللغة (۱ پ ـ ۷۹ پ) ازثعالبی.

۲ـ مختصرفی‌اللغة (۸۱ پ ـ ۱۰۲پ) درچند باب‌است وفرهنگ‌عربی برحسب معانی.

آغاز: بسمله . حمدله ... هذا کتاب مختصرفی‌اللغة و مایحتاج الیه من غریب الکلام اودعناه کثیرا من‌الاسماء والصفات و جنبناه حوشی الالفاظ و اللغات و اعریناه من‌الشواهد... وصنفناه ابوابا.

انجام : وهی الشعیلة ایضا وجمعها شعائل.

۳ـ نظام‌الغریب (۱۰۵ پ ـ ۱۷۵ پ) ازعیسی‌بن ابراهیم ربعی‌یمنی(م۴۸۰) و بچاپ رسیده است (فهرست ادبیات‌ص۵۱۰).

۴ـ المثلث‌فی‌اللغة(۱۷۶پ ـ ۱۸۲پ) از قطرب وجزنسخهٔ ش۷۵/۲ج‌دانشکدهٔ حقوق است .

آغاز: هذا ما الفه ابوعلی قطرب‌بن احمد البصری رحمه‌الله تعالی علی ثلث‌لغات قال ابوعلی محمدبن المستنیرالمعروف بقطرب‌بن احمدالبصری هذاالکتاب المعروف بالمثلث وهو اسم واحد فی الکتاب وانبته علی ثلاثة اوجه : فمن ذلک الغمر و الغمر و الغمر .

انجام : واماالسوار بالضم فارس المجم (تم مثلث قطرب) .

۵ـ المثلث فی اللغة (۱۸۳ ر ـ ۱۸۵ر) از ابی اسحق زجاجی (معجم المطبوعات ۹۶٤).

آغاز: بسمله . هذا ما الفه ابواسحق الزجاجی فی المثلث علی مثال کتاب قطرب. الحباب و الحباب و الحباب فاما الحباب بالفتح فالطرایق علی الماء اذا ضربته الریح تراها مثل الامواج .

انجام : وان یاتك الاعداء بالجهد اجهد (تم مثلث ابی اسحق الزجاجی بحمدالله وحسن توفیقه وصلی الله علی رسوله ... وسلم) .

۲۰۶۰/

نسخ عمر عفیف بن عبدالکریم بن عبدالله در پایان شوال ۸۱۹ ، متن زیر خط سرخ ، حواشی زیر ترمهر مورخ ۱۰۰۳ در نسخه هست ، در ۱۹۰۱ از آن محمد بن احمد مدرس مدرسهٔ سلیمان صوباشی ودر ۱۳۱۱ آن سردار کابلی بوده است.

۲۵س ۹/۵×۱۶ ، ۲۱۱گ ۱۶×۲۴ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی آراسته .

شرح المفتاح

شرح میرسید شریف گرگانی است بر مفتاح سکاکی مورخ ۸۰۳ (منزوی ٤۱۶:۲) .

۲۰۶۱/

نسخ سدهٔ ۹و۱۰ ، نشان شنگرف ، متن زیر خط مشکی ، در صفحهٔ عنوان دربارهٔ شارح در حمه الله آمده و نوشتهٔ زمان او نیست ، حاشیه ها با نشانهٔ سید ، حسن چلبی ، م ، است و از خود تفتازانی نیست ، در برگ پایان شعرهای عربی است .

۱۷س ۹×۱۴ ، ۱۵۷گ ۱۴×۱۷/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

المختصر

شرح کوچك سعد تفتازانی است بر تلخیص المفتاح قزوینی

۲۰۶۲/

نسخ سدهٔ ۸و۹ ، تاریخ ۷۷۰ در قندهار در پایان دارد ولی گویا بخط دیگری جز نویسندهٔ نسخه باشد ، عنوان زرشت ، مقابله شده ، لطفعلی صدرالافاضل دانش درگذشتهٔ ۶ شعبان ۱۳۵۰ وارندهٔ نسخه بوده وسی و سه برگ آغاز نسخه را بخط نسخ نوشته و عنوانهای بالای صفحات هم نوشتهٔ او است ، شریف بن عبدالله خراسانی در هرات بسال ۸۰۳ نسخه را داشته است.

۱۵س ۱۰×۱۴ ، ۴۰۲گ ۱۴×۱۴/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی درون قهوه ای مقوایی .

المغرب فی ترتیب المعرب

از ابی الفتح ناصر بن عبدالسید مطرزی در گذشتهٔ ۶۱۰ (معجم المطبوعات ص ۱۷۶۰) .

۲۰۶۳/

نستعلیق محمد صالح بن محمد سعید حسینی که ش ۳ را در ۲۲ ذی قعدهٔ ۱۰۸۰ نوشته است ، عنوان و نشان شنگرف ، در ۶۴ پ ـ ۶۶ پ فوائد نجومی است بفارسی : عمل سهم السعاده ، احکام بست ، احکام سکز یلدوز ، دائرهٔ طلوع وغروب ماه.

۱۲س ۸/۵×۱۲/۵ و ۱۷س ۶/۵×۱۲/۵ ؛ ۶۶گ ۱۴×۱۴/۵ ؛ کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج تریاکی .

مجموعه

۱ـ الهدایة (۱ پ ـ ۳٤ر) در نحو عربی (چاپ شده در جامع المقدمات ـ چلبی ۶۵٤:۲ ـ معجم المطبوعات ۳۰۸ و ۲۰۲٤).

آغاز: بسمله . الحمدلله رب العالمین .. اما بعد فهذا مختصر مضبوط فی النحو جمعت فیه مهمات النحو مبوبا مفصلا بعبارة واضحة مع ایراد الامثلة فی جمیع مسائلها من غیر تعرض للادلة والعلل ... وسمیته بالهدایة .

انجام : فلزم التقاء الساکنین علی غیر حده وهو غیر حسن (تم الکتاب) .

۲ـ حل التقویم (۳۶ پ ـ ۴۶ ر) از ابوالخیر محمد تقی بن محمد فارسی دانشمند سدهٔ نهم (ف ۸۳۰).

آغاز: بسمله درخشنده‌تر ستاره وفرخنده‌تر سیاره که از افق مقال اهل کمال طالع ولامع گردد حمد حکیمی وثنای کریمی است که سقف رفیع سمار ابی انتظام عماد واعتماد برافراخت وبجواهر زواهر کواکب ودرر درزای لوامع ثواقب مزین ومرصع ساخت ظلمت سرای عالم خاکرا بانوار مصابیح نیرین منور گردانید و بر قامت نوع انسان حلهٔ خلت وتکریم وخلعت خلقت احسن تقویم پوشانید ... وبعد چون متلاحق افکار ارباب از منه واعصار بر تقویم اهل تنجیم فواید وزواید الحاق شده بود وفصول وابواب قدیم که در شرح آن ترقیم نموده بودند بحل آن وافی و کافی نبود فقیر حقیر ابوالخیر محمدالتقی الفارسی درین رساله بدن تقویمی که مقبول قلوب انام ومستانس خواص وعوام است تشریحی کرد ورموز ونکات قدیم وجدیدآن را تفصیلی و شرحی داد ونام آن «حل التقویم» نهاد وچون معرفت اکثر معارف تقویم بر بعضی ازمسائل هیئت موقوف بود مختصری ازهیئت درصدراین رساله ایراد نمود وبعد ازاتمام بمجلس سامی ومحفل گرامی عالیحضرت سلطان العلماء برهان الحکماء استاد البشر العقل الحادی عشر المقتبس من الانورضیاء الشمس وانوار القمر لازال ناصر دولته منصوراً وحاسد حضرته مخذولامقهوراً مشرف گشت بلکه در آن وقت تمام شد.

انجام: و ختم کلام برین نظم بلاغت نظام که اشارت بوصف حال مؤلف این مقاله تواند بود مینماید (نجوم کلامم بسی لامع‌اند ولیکن چه حاصل که بی‌طالع‌اند) والحمد لواهب العقل ومفیض العلم والصلوة والسلم علی محمد محیط دایرة العدالة و والحلم وآله الطیبین و عترته الطاهرین فی اثنی عشرین شهر ذی قعدة الحرام سنة ثمانین الف کتبه العبد الجانی محمد صالح ابن محمد سعید الحسینی غفرالله لهما آمین.

نستعلیق سدهٔ ۱۱، عنوان شنگرف، ش ادر ۱۱۸۴ مقابله شده وفوز اصغر در آن تا اینهٔ فصل ۱۰ مسئله ۳ است.

۱۷س ۴/۵×۱۳/، ۱۷۷گ ۱۰×۲۰، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌یی متوالی درون سبز.

مجموعه

۱ـ الفوز الاصغر (ص ۱ ـ ۱۱۳) ازمشکویهٔ رازی است (ف ۳۱۴).

۲ـ طهارة الاعراق (ص ۱ ـ ۲۳۴) ازهمو.

۳ـ الاعتقادات (ص ۲۳۴ ـ ۲۳۷) ازخواجهٔ طوسی (ف ۵۳۱ ـ مدرس ۲۹۹ ـ مدرسی ص ۱۹۱).

۴ـ الاعتقادات (۲۳۷ ـ ۲۳۹) ازهمو وجز آن یکی.

آغاز: رسالة شریفة فی العقاید المنسوبة الی المحقق الطوسی. بسمله. الحمدلله باریء الموجودات والصلوة علی اشرف القدسیات محمد وآله اکمل الذریات وبعد فهذه منفعة (؟) فی الواجبات لخصتها لذوی ... (سفید) فنقول یجب علی کل مکلف ان یعرف ان الله تعالی موجود.

انجام: والعفو جائز لانه حقه تعالی واحسان (تمت الرسالة المنسوبة الی سلطان المحققین ونصیر الحق والدین الطوسی قدس سره).

نسخ میر اسمعیل بن حاجی میر ابوالهادی قاینی در ۱ ذی‌حجه ۱۳۰۶، متن زیر خط سرخ، نسخه در ۱۳۵۰ نزد سردار کابلی بوده است.

۲۵س ۸/۵×۱۵، ۹۵گ ۱۵×۲۱، کاغذ فرنگی آب دیده ـ جلد تیماج حنایی ضربی.

المواهب الشریفة فی شرح دعاء التوبة من الصحیفة

از میرزا محمدمحسن بن عبداللطیف که در ۱۱ ذی‌حجهٔ ۱۱۷۹ آن را بانجام رسانده است .

آغاز: بسمله . سبحانك اللهم یا من شرح صدورنا بانوار معرفته . . . و بعد فیقول ... محمد محسن بن عبداللطیف ... انه قد استعد فی السنة الماضیة شهر رمضان اجابة لالتماس بعض الاخوان بمدارسة الدعاء الاحد و الثلثین من ادعیه الصحیفة . . . الملقبة بزبور آل محمد وانجیل اهل البیت ... فجاء بحمدالله شرحاً کاملا . . . و سمیته بالمواهب الشریفة فی شرح التوبة من الصحیفة .

انجام : ای ما سالتك علیك سهل یسیر لتحقق القدرة التامة العامة . قد وقع الفراغ من الشرح صباح یوم الاربعاء حادی عشر شهر ذی‌حجة الحرام من شهور سنة تسع وسبعین ومائة بعد الالف ۱۱۷۹ من الهجرة ... والصلوة والسلام.

۲۰۶۶/

نسخ سدهٔ ۱۰ ، عنوان وجدول ورقم شنگرف .

۱۹س۷/۵×۱۴ ، ۱۱۶گ۱۲/۵×۱۹ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج قهوه‌ یی مقوایی گرد آن زرد .

مفتاح الحساب

ازغیاث الدین جمشید کاشی است .

۲۰۶۷/

نسخ محمدسعیدبن ابی الحسن درشعبان ۱۱۰۹ ، عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، سرلوح دارد ، نسخه را در ۱۲۴۵ حسن بن رضای افرجی حسینی داشته وخط و مهر او در آن هست .

۱۹س۷/۵×۱۴ ، ۲۵۱گ۱۳×۲۱ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج قهوه یی زرکوب مقوایی عطف مشکی .

تحفة الزائر

محمد باقر مجلسی این کتاب را در یك مقدمه و دوازده باب در صفر ۱۰۸۵ ساخته است.

۲۰۶۸/

نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، عنوان شنگرف ، متن زیر خط سرخ ، حواشی دارد، نسخه دیباچه را ندارد وامورعامه‌است .

س۶/۵×۱۵/۵ ، ۱۵۸گ۱۳×۲۲ ، کاغذ هندی ـ جلدتیماج سرخ مقوایی .

شرح التجرید

ازقوشچی است .

۲۰۶۹/

نسخ سدهٔ۱۱ ، عنوان شنگرف ، در۱۰رجب ۱۳۳۴ از آن سردار کابلی بوده‌است .

۲۳س۷×۱۸/۵ ، ۲۶۴گ۱۳/۵×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج حنایی‌مقوایی .

الاحتجاج

ازطبرسی است

۲۰۷۰/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، نشان شنگرف ، مهرمورخ ۱۱۵۷ درصفحهٔ عنوان‌هست، نسخه در۱۳۳۱ از آن سردار کابلی بوده است ، ش۴ ناقص است .

۲۳س۶/۵×۲۰/۵ ، ۱۵۴گ۱۱/۵×۱۶، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج زرباکی .

مجموعه

۱ـ مشارق انوار اليقين فی حقائق اسرار امير المؤمنين (۲ پ ـ ۱٤٥پ) از حافظ رجب برسی است (ادبیات ٤۲٥) .

آغاز: الحمدلله المتفرد بالازل والابد والصلوة على اول العدد.

انجام : وبه ختم مقالی والی هذا الختام انتهی امدالکلام من کتاب مشارق انوار اليقين فی حقايق اسرار امير المؤمنين عليه افضل الصلوة والسلام والتحية والاكرام امين يا رب العالمين.

۲ـ الصلوة على محمد وآله (۱٤٥ ر ـ ۱٤۸ر) گویا ازهمو.

آغاز: بسمله حمدله... الحمدلله على ماجرى قضائك فى اوليائك الذين اصطفيتهم لنفسك.

انجام : لاارضى بواحدة حتى اضيف اليها الف آمينا.

۳ـ لوامع انوار التمجيد (۱٤۸ر ـ ۱٥۳ پ) ازهمو (ادبیات ٤۰۷).

آغاز: بسمله وبه نستعين بحمدلله الفرد لامن قلة الموجود لامن علة والصلوة على المبعوث باشرف سنة وملة وآله النجوم والاهلة .

انجام : يا ديان العباد وزاداً ليوم الحشر والتناد انك الكريم الجواد واعظم من سئل فجاء برحمتك يا ارحم الراحمين.

٤ـ تفسير سورة التوحيد (۱٥۳ پ ـ ۱٥٤پ) از همو (ذریعه٤ : ۳۳٥ ـ سپه ش۱۷۸۸/۲ و ۱۷۹۰/۳ و ۸۲۲۷/۲) .

آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمدلله رب العزة والكبرياء والصلوة على سيد اهل الارض والسماء محمد وآله .

انجام : فكونه متحيرا محال

- **انجام** نسخهٔ ما : قوله وله ماسكن فى الليل والنهار وذلك .

۲۰۷۱

نسخ رجب ۱۲٥٦ ، عنوان شنگرف .

۱٥س ـ ۸/٥×۱٥/٥ ، ۲۹۲گ ۱٥/٥×۲۱/٥ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج حنائی ضربی مقوائی.

انیس الموحدين

دریك مقدمه و۱٥ باب و کلام فارسی است . درذریعه (۲:٤٦٦) ازانیس الموحدين ملامهدی نراقی که درپنج باب است وچندبار بچاپ رسیده است (مشار۱۷۷) یاد گردید درنسخهٔ ما نام مؤلف پاك شده ودانسته نشد از کیست.

فهرست بابها :

باب اول در ذکر مراتب خودشناسی.

باب دوم درذکر مراتب خداشناسی.

باب سوم درذکر موجبات هلاکت بدن و روح.

باب چهارم درذکر بطلان مذهب یهود ونصارا ومذهب مجسمه ازفرق اسلام.

باب پنجم درذکر بدا.

باب ششم درذکر اقوال علمای امامیه درمذهب بدا .

باب هفتم درذکر تحقیق معنی قضا وقدر .

باب هشتم درذکر بطلان مذهب جبری .

باب نهم درذکر شبهات ابلیس.

باب دهم درذکر جواب شبهات آن لعین.

باب یازدهم درذکر اسماء الهی وشرح معانی هریك.

باب دوازدهم درذکر قلیلی ازمراتب عظمت صنع وآثار رحمت خداوندعالمیان

باب سیزدهم درذکر آنکه خداوندصاحب جلال وعظمت را ممالك بسیار میباشد

که ازین فضا وقبه بیرون است بلکه ازعالم ملکوت است.

باب چهاردهم ودرذکر ملائکهٔ سموات وارض واصناف سکان‌اطباق سموات و مدبرات عالم علوی وسفلی وذکر احوال هریك.

باب پانزدهم درذکراحوال مؤمن درقبروسؤال نکیرومنکر.

آغاز: بسمله‌وبه‌نستعین . زیباترین کلامی که گلچینان‌بوستان حدایق‌معرفت را خارشبهه و ریب از گلدستهٔ گلهای رنگارنگ ایمان بغیب تواند ربود . . . حمد معبودیست .

انجام: چنانکه درحدیث ابوذرغفاری مذکوراست .

۲۰۷۲/

نستعلیق چلیپا مورخ ۱۲۷/۳ع۴۹ (- ۱۲۷۰) در ش۱ وبهمین خط در ش۷، شماره‌های دیگر بخط دیگریست: مورخ ۱۲۴۶ عصر امیرنصرالله بهادرخان درش۴ (در ۴۷ پ - ۴۹ر «فصل سی‌وپنجم دربیان جوالذین لمار فی« زوال» است با دائرهٔ انجومی فی« زوال و نظم صدرالشریعه دربارهٔ همین فی« همه بفارسی و مورخ ۱۲۴۶) ش ۶ مورخ صفر ۱۲۵۵ ، ش ۵ مورخ ۲۷ محرم ۱۲۳۹ -

سطر اندازه‌گوناگون ۱۶۳گ۱۵×۲۵ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز با ترنج سرخ وعنوانی .

مجموعه

۱- جنگ ستایش امامان شیعی(۱ر-۲۰ر) بنظم‌فارسی ازمیرزا رضی ارتیمانی ومیرزا محمدعلی محرم وملك‌الشعراء وجوهری وحکیم‌الممالك کشمیری و صباحی ومیرزا معزفطرت وخموش .

آغاز:

ای آنکه فوق عرش قدم گـاه پست تست

برمسند دنی فتدلی نشست تست

انجام :

چند برین غمکده باشم مکین

صحبت ازین حجره برآوبین

تمام شد درشب یکشنبه ۲۹/ع۲/۱۲۷ .

۲- شرح الخلاصة (۲۰ پ - ۴۷ ر) دراصول وفروع حنفی است بعربی.

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی رفع قاعدة الفقه حتی وفقناعلی مراد خیر التابعین ابی حنیفة ... امابعد فلما ارتحل من هذه الدار خیار هذه الامة الابرار . . . فی هذین العلمین المولانا لطف‌الله النسفی المشهوربین المتبحرین بالفاضل الکیدانی . . . لانه قدجمع مابین فی‌هذین الفنین انموذجاراً مضبوطاً نافعاً فی‌الدارین ... فصرفنا الی‌شرح له کاف للمهمات .

انجام : من‌الجر الافتتاح بالاختتام ... لعله یقول منهن اولاً هن صوالح‌الاعمال یوم‌العید سنة سبع‌واربعین‌وتسعمائة من اعوام والسنین ارجوابهذه التتمة حسن‌العاقبة والخاتمة .

۳- شرح‌الخلاصة (۵۰ پ - ۷۰ پ) ازسعد تفتازانی بعربی .

آغاز: رب‌یسر ولاتعسر. بسمله معنی‌التسمیة بالفارسیة علی‌التحقیق‌بنام‌خدای بی‌همتا آغاز میکنم ... سماع است از استاد طلب‌الله تراه که کتابیست در لغة خواجه ابوحفص کبیر را که آنرا تخریج‌الزوج نام کرده است .. (چهارسطر فارسی و سپس عربی) .

انجام : استخراج‌الاحکام والمحیط والفتاوی الخانیة والکبیری والهدایة و حاشیتها والمتفق ومیزان‌الاصول‌واللباب(تمت‌شرح خلاصة من‌تصنیف علامة‌التفتازانی سنه ۱۲۳۶) .

۴- الخلاصة (۷۱ پ - ۱۷۷ر) متن دوشرح پیش.

آغاز: بسمله وبه نستعین . حمدله . والعاقبةللمتقین ... اعلم‌ان‌العبد مبتلی‌بین ان‌یطیع‌الله‌تعالی فیثاب وبین‌ان‌یعصیه فیعاقب ... فنقول‌بالله‌التوفیق: المشروع‌علی اربعة

انواع فرض وواجب وسنة و مستحب.

انجام: الباب الثامن فی المفسدات ... و عمل الکثیر بلااصلاح و ترك الفرض من الفرایض بلاعذر ولوظهر فوته بدون اختیاره وتعهده الحدیث (تمت).

۵ـ هشت بهشت (۷۹ ب ـ ۱۰۷پ).

درمعرفت نفس است از یوسف قراباغی محمد شاهی بفارسی.

آغاز:

هست بحق از تو رهی مستقیم

باتو چه گویم که ما چه نه‌ایم

الهی‌حمد وثنای تو گویم ترسم وا گر هیچ‌نگویم ترسم وازین گفتن‌هم‌ترسم. سبب تحریراین رساله اینست که مدتی دربلدهٔ فاخرهٔ بخارا .. در گوشه ها حیران و سر گردان می‌بودم ولیکن گاه گاه بملازمت .. خواجه رحیم خواجه سعد .. گاهی بالتفات های غریبه این‌فقیرحقیررابخصوص گردانیده وبعضی ازسخنان‌می‌پرسیدند، روزی‌فرمودند که کیفیت‌خواب‌بدن‌ماچیست .. درجواب سؤال آن‌عالیقدری رساله‌ای ترتیب‌نموده شد مشتمل‌بهفت جنان تابخطبه هشت جنان‌شود تاتوان اوراهشت‌بهشت گفت‌وهرجنانی مشتمل‌برچند حجره . امیدست که‌ناظران وخوانندگان این‌رساله این خاکسار .. اعنی یوسف قراباغی محمد شاهی را درمیان نیارند وهدف تیر اعتراض نسازند.

انجام: خوشا شاگردواستادی که نیتش داناندن و داناندن باشد نه غرضها وامورهای دیگر .. یبطل الباطل کماهوالحق

۶ـ خیالات العشاق (۱۰۸ ر ـ ۱۵۶ر) بسمله الحمدلله لااله الاهو، درود بیحد بر آن ظهور که شهود ذات ومقصود صفات است ... بعداز درودنامعدود کلمه‌ای چند از

الهامات نه ازعقلیات ازجوش نه از کوش ازبرای ذوقیات اهل ذوق تحریریافت تادر عقدهٔ عشق ره نمون شود .... ازین معنی «خیالات العشاق» نام‌نهاده شد.

انجام: ... من‌عاشق معشوقم ومن مستم‌وبیناکم ... من هستم‌هرجایم.

۷ـ جنگ (۱۵۶ پ ـ ۱۶۶ر) ستایش امامان ونکوهش از دشمنان آنها است بنظم بطورقصیده یاهفت بند ازچند شاعر که نام برخی‌ازآنها برده نشده است ازآنها هفت بند ملاحسن کاشی وپاسخ آن.

(این‌شماره‌وشمارهٔ یکم‌بیك خطاست ودرمحیط شیعی‌نوشته شده ولی‌شماره‌های دیگرهم رساله‌های سنی‌مشربان است وهم درمحیط سنی نوشته شده است).

۲۰۷۳/

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، آغاز وانجام ش۱ ناقص وبرگ‌آخرآن‌هم بریده شده‌است.
۱۲س۹×۱۲/۵، ۱۶۶گ۱۵×۲۰، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ ثواب الاعمال (۱ پ ـ ۱۲۶ر) ازابن‌بابویه قمی رازی ایلاقی.

۲ـ عقاب‌الاعمال (۱۲۶ ب ـ ۱۶۵ر) ازهمو.

۲۰۷۴/

نسخ سدهٔ ۱۳، عنوان شنگرف، حاشیه‌ها با نشانه «م و ب عفی عنه ، لمحرره مؤمن‌علی‌عنه» وبرخی هم فارسی است، نسخه از داستان خسروپاذان است تالیفهٔ تحسین باب۲۰، دارنده سردار کابلی در۱۳۴۴.
۲۴س۹×۱۷/۵، ۱۷۷گ۱۵×۲۵، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج تریاکی ضربی‌مقوایی.

الخرائج والجرائح

ازقطب راوندی است.

۲۰۷۵

نسخ سید رضای بدیع بن سید مصطفی توفیقی سپاهانی ورب امامی در روز دوشنبه ۷ صفر ۱۲۷۶ تا روز آدینه ۹ ج ۱۲۷۶/۲، عنوان شنگرف، نسخهٔ نیمه نخستین انوار الربیع است.

۲۹ س ۹×۱۷/۵، ۱۷۱ گ ۱۶×۲۵/۵، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج سبز ضربی مقوایی.

۲۰۷۶

بهمان خط از روز شنبه ۲۰ ج ۱۲۷۶/۲ تا ۸ شوال ۱۲۷۶ نیمه دوم کتاب، انجام اندکی افتاده، بهمان اندازه و کاغذ وجلد.

انوار الربیع فی انواع البدیع

از سیدعلیخان مدنی شیرازی که در ۱۰۷۷ ـ ۱۰۹۳ ساخته است (ش ۱۷۷۷/۲)

۲۰۷۷

نسخ محمد حسین بن مولانا باقی در مدرسهٔ شیبانی خان در سمرقند در سال هزار، عنوان شنگرف، حواشی با نشانهٔ «س م»، تاریخ تملک ۱۸۹ (= ۱۰۸۹) دارد، محمدقاسم بن مولانا شکرقلی تاشکندی در ۱۳۱۲ دارندهٔ نسخه بوده است، ورگ ۲ رمضانی «اشهر اظهر...» آمده است.

س ۹×۱۶/۵، ۱۵۱ گ ۱۸×۳۴/۵، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ المختصر (٤ پ ـ ۱٤۹ ر) از سعد تفتازانی است وشرح کوچك او بر تلخیص المفتاح.

۲ـ الوصیة (۱٤۹ پ ـ ۱۵۰ ر چلیپا).

آغاز: بسمله. کتاب الوصیة من الامام الاجل الاعظم ابی حنیفة ره لاصحابه ...

لما مرض ابوحنیفة ره قال اعلموا اصحابی واخوانی ... ان فی مذهب اهل السنة والجماعة اثناعشر نوعا من الخصال.

انجام: اولئك هم فیها خالدون و الله اعلم بالصواب (تمت الرسالة الشریفة سنة ۱۰۰۸).

۲۰۷۸

نسخ سدهٔ ۱۱، عنوان ونشان شنگرف، ش ۱ و ۲ و ۳ گویا اصل خط شارح است، ش ۳ بلاغ قرائت در هامش بخط مجلسی دارد، ش ۴ کتاب صید است، ش ۵ تفسیر فاتحه است و قدری از بقره، ش ٦ از آغاز است الا نیمه‌های حرف یاء.

سطر و اندازه گوناگون، ۲۱۰ گ ۱۹×۳۵، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرد تریاکی مقوایی.

مجموعه

۱ـ شرح الخلاصة الالفیة (۷۱ پ ـ ۱٤۹ پ).

آغاز: (قال محمد هو ابن مالك ... لی وله فی درجات الاخرة) محمد اسم الناظم و هو جمال الدین ابو عبدالله محمد... الاندلسی الاقلیم الجیانی المنشاء الدمشقی الدار.

انجام: ارتوی ای مادام الماء ریان

۲ـ شرح الخلاصة الالفیة (۱۵۰ پ ـ ۱۸۲ پ).

آغاز مانند شمارهٔ پیش ولی دو کتاب است.

انجام: انتهی وفیما ذکره غرابة.

۳ـ بحار الانوار (السماء والعالم) (۱۸۳ پ ـ ۲۰۳ پ) از مجلسی دوم.

٤ـ مجمع الفائدة و البرهان فی شرح ارشاد الاذهان (۲۰٤ پ ـ ۲۱۱ پ) از محقق اردبیلی است.

۵ـ الکشاف (۲۱۲ ر ـ ۲٦۱ پ) از زمخشری است.

٦ـ مغنی اللبیب (۲٦۲ پ ـ ۲۸۱ پ) از ابن هشام.

۲۰۷۹

نسخ سدهٔ ۱۰ ، عنوان ورشت ، نشان شنگرف ، وارندهٔ نسخه عبدالغنی در ۱۱٦۱ و عبدالعظیم در ۱۱۴۵ ، نسخه از کهف است تا پایان قرآن.

۲۴ س ۱۰×۱٦/۵ ، ۴۵٦ گ ۱۸×۲٦ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج ضربی زرکوب مقوایی درون سرخ.

جوامع الجامع

از ابوعلی طبرسی طوسی است (ف ۵۴۸) که در روز شنبه ۱۸ صفر ۵۴۲ آغاز و در شش روز ماندهٔ از محرم ۵۴۳ بانجام رساند (پایان نسخهٔ ما).

۲۰۸۰

نسخ سدهٔ ۹ ، تاریخ ساختگی ۷۴۰ دارد ، عنوان شنگرف ، از جمعیات است تا پایان کتاب و از میانه افتادگی دارد.

۱۹ س ۱۲×۱۹ ، ۲۹۸ گ ۱۹×۲٦ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج مشکی مقوایی.

القانون

از ابن سینا است.

۲۰۸۱

نسخ فضل الهی محمد در سدهٔ ۱۱ که در صفحهٔ عنوان از بهائی مانند زنده یاد میکند ، عنوان شنگرف ، با حواشی «منه مدظله» ، با حاشیهٔ سردار کابلی در ش ۱ ، نسخ همو در ش ۴ از روی خط بهائی در سیاهان و دربارهٔ بهای در پایان همین شماره «مدالله تعالی عمره» مینویسد ؛ در ۴ پ ـ ٦ ر فهرست است ؛ وارنده سردار کابلی در ۱۳۴۸.

۱۴ س ۱۲/۵×۱٦/۵ و ۱۰ س ۱۲×۱۷ ، ۱۰۲ گ ۱۹/۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زر باکی

مجموعه

۱ـ الحبل المتین (٦ پ ـ ۹٦ ر) از شیخ بهائی است (در ۲ ر ـ ۳ پ فرائض است وازهمین کتاب باید باشد).

۲ـ الوجیزة فی الدرایة (۹۷ پ ـ ۱۰۱ پ) ازهمو.

۲۰۸۲

نسخ محمد مؤمن جرفادقانی (گلپایگانی) که نامش در ش ۲ آمده و رسالهٔ یکم را از روی خط شهید ثانی و شیخ بهائی نوشته و ش ۱ را در ۱۵ ع ۱/۱۰۵۹ و ش ٦ را در روز شنبه محرم ۱۰۵۹ بانجام رسانده است ، ش ۸ مورخ محرم ۱۰٦۴ است ، ش ۱۰ بخط نستعلیق تازه تر است در کاغذ فرنگی ، در ۹ ر «من خط زین الملة والدین» دارد.

۱۹ س ۱۴×۱۷ در ش ۱ـ۹ و ۱۵ س ۹×۱٦ در ش ۱۰ ، ۱۸۱ گ ۱۷/۵×۲۱/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا.

مجموعه

۱ـ مصباح الشریعة ومفتاح الحقیقة (۱ پ ـ ۲۱ ر) که از امام صادق دانسته‌اند ونیست. نسخهٔ ما از روی خط شهید مورخ روز یکشنبه ٤ ع ۹۳۳/۲ نوشته شده است.

۲ـ آداب المتعلمین (۲۱ پ ـ ۲۵ ر) که از خواجهٔ طوسی دانسته اند ولی از زرنوجی است وهمان تعلیم المتعلم او (فهرست ادبیات ص ۸ ـ حقوق ۲۲۹) این رساله در مجلهٔ معهد المخطوطات العربیة مجلد ۳ جزء ۲ ص ۲٦۷ـ۲۸٤ نیز بنام خواجهٔ طوسی چاپ شده ودر آن آمده (ص ۲۸۰ حاشیهٔ ۱) که «محمد بن الحسن» که در فصل ٦ و ۷ از آن یاد شده است «محمد بن الحسن المهدی» است که از ترس دشمنان پنهان شده است. از این حاشیه پیداست که گروهی در برساختن این رساله بنام طوسی دست اندر کار بوده‌اند.

۳ـ نصیحت نامه (۲۵ پ ـ ۲٦ ر) بفارسی از گفتار علی (ع) وپیامبر (ص) وفاطمه (ع)

۴ـ کلمات قصار (۲۶ پ ـ ۲۹ر) از پیامبر (ص).

آغاز: بسمله‌حمدله ... انه‌قال‌الله ... لااله‌الاالله حصنی ومن دخله امن‌من‌عذابی قال افضل الذکر افضل الدعاء . .

انجام: انه قال : دعاء اطفال امتی مستجابة مالم یقاربوا الذنوب .

۵ـ باب النوادر (۲۹ پ ـ ۳۱پ) .

آغاز: باب النوادر روی عن ابی سعید الخدری قال اوصی رسول‌الله ص علی‌بن ابی‌طالب ع فقال یاعلی اذا ادخلت العروس بیتك فاخلع خفیها.

انجام: هذا کله رایته.

۶ـ صحیفة الرضا (۳۲ر ـ ۴۰پ).

۷ـ الاحادیث القدسیة (۴۳ ر ـ ۴۷ر) که پیامبر درشب معراج از خدا شنیده است بروایت ازصادق .

۸ـ التوریة (۴۷ر ـ ۵۸ر) چهل سوره گزیدهٔ شده از تورات است بزبان عربی که میگویند علی (ع) یا کعب‌الاحبار آنها را ترجمه کرده‌است .

۹ـ دعائم‌الاسلام وشرایط الایمان گویاازابوحنیفه شیعی‌اسماعیلی(۶۱پ ـ۶۵).

آغاز: من کتاب دعائم‌الاسلام وهو کتاب جلیل کبیر اکثره فی احادیث الباقر و الصادق (ع) رایته فی قریة علی نصف مرحلة من‌صنعاء الیمن یسمی حلیبة . بسمله . حدث الحسین‌بن علی‌الرازی قال حدثنی ابوعمرالزبیری عن جعفر الصادق بن محمد الباقر... قال قلت ایها‌العالم اخبرنی‌ای الاعمال افضل عندالله قال مالایقبل‌الله‌عملا‌شیئا الایه .

انجام: العلی‌العظیم . تم کتاب شرایط الایمان والحمدلله کثیراً وصلی‌الله علی سیدنا محمد وآله وسلام . (طوس ش۱۱۵و ۱۱۶ اخبار)

۱۰ـ بحارالانوار (۶۶ ر ـ۱۸۰ پ) جلد ۱۷ «مواعظ الله فی‌القرآن».

۲۰۸۳/

نسخ محمدبن حسین‌بن باقرحسینی خراسانی درروز چهارشنبه دههٔ یکم ماه دوم ۱۳۴۵، عنوان ونشان زعفرانی ، حواشی دارد ، نسخه جزء دوم است.

۳۱ص۸/۵×۱۷/۵ ، ۱۵۰گ۱۵×۱۵ ، کاغذ فرنگی ـ جلدتیماج قهوه‌ای ضربی متوالی.

شرح‌الزیارة

ازشیخ احمد احسایی است.

۲۰۸۴/

نستعلیق محمدتقی‌بن محمدمجید یزدی درسپاهان درسدهٔ ۱۳ درش۱، درش۲ پاره ای از جاها (شکلها) سفیدگذاشته شده است ، ش۳ نسخ وحاشیه دارد ، س۴ بنسخ ، ش۶ نیز بنسخ و نستعلیق و درزمان خوانساری و ناظم نوشته شده وناقص است درپایان.

در ۱۴ پ آغاز رساله ایست بفارسی در مناظرهٔ سید محمدبن محمد باقر حسینی خاتم با ملا عبدالرحمن بهریزی افندی بغدادی در بغداد.

در۳۷ پ ـ ۳۸ پ « فائده فی العتق ...» است بعربی.

دربرگهای دیگرهم پراکنده‌ها است .

۲۲س۱۴×۲۱ ، ۲۵۷گ۱۵/۵×۲۳/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا.

مجموعه

۱ـ مناظرة‌ابن‌ابی‌جمهوراحسایی با دانشمند سنی هروی (۱ پ ـ ۱۲ ر) (ف ۶۲۵) .

۲ـ میزان الصنایع (۱۳ پ ـ ۱۸ پ) دربارهٔ اصطرلاب ساخته محمد حسین‌بن محمد باقر یزدی ازمحمد حسین یزدی پسر اوبفارسی .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . حمدله ... فقیرمحمد حسین‌بن محمد باقریزدی را بخاطر رسید که چون والد فقیر درساختن اسطرلاب اختراعی چند فرموده‌بودندو دستورها وضع نموده بودند که بسیار آسان تر و بهتر بود از طریقه ای که در کتابها

مذکور است رساله‌ای بنویسد ... ودست بهم نمی‌داد،درسنهٔ ۱۰۷۲ توفیق احرام زیارت آستان ملك آشیان روضهٔ رضویه ... درعرض راه ... نوشتن این رساله میسر شد موسوم به میزان الصنایع مشتمل برمقدمه وخاتمه و سه باب.

انجام : وازبرای صبح و شفق بطریقی که مقنطراست تحت (افتاده).

۳ـ خواص چوب چینی وقهوه وچای (۱۹ پ ـ ۲۷ر) ازقاضی بن کاشف الدین محمد یزدی که بدستور شاه عباس صفوی ساخته است در سه باب (ره آورد ص ۱۹۵).

آغاز: بسمله . و به نستعین . حمدله ... اما بعد چون بتوجه خاطر ...شاه عباس صفوی ... هرمصری ... تنقیه یافته ... بخاطر ... این ذرهٔ بی‌مقدار قاضی بن کاشف الدین محمد رسید که آنچه به تتبع وتجزبه . معلوم این بنده شده باشد بفارسی بنویسد.

انجام : و ثواب آن بروزگار فیض آثار نواب همیون عاید شود و بالله التوفیق بعون الله وحسن توفیقه.

٤ـ خلاصة الحساب (۳۱ پ ـ ٤۳پ) از شیخ بهایی.

٥ـ دوازده بند محتشم کاشانی با دیباچه بنثر (٤٥ ر ـ ٤۷ر).

٦ـ ستایش از آقاحسین خوانساری بنظم (۵۳ ر ـ ۵۷ پ) در ۷ قصیدهٔ عربی.

آغاز:

یا غزالا لحظه الصارم القتال تال

مهجتی من حب هذا طرفك المكسال سال

انجام :

رهط النبی الذی لولاه مابزغت

شمس الوجود علی اشباح امكان

هم خیره (افتاده).

۲۰۸۵

نسخ سدهٔ ۱۱ سلیمان قورچی مرزاق ، عنوان زر وشنگرف ، جدول زر و شنگرف و مشکی ، تصویرهای رورنگارنگ ، نسخه از آغاز وانجام افتاده است.

۱۳س ۸/۵×۱۵/۵ ، ۳۴گ ۱۷×۲۲/۵ ، كاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج حنائی متوالی.

توپسازی

در این رساله طرز ساختن توپ آمده وتصویرهای وپیکرهای چندی (ازافزارهای توپسازی و کورهٔ آهنگری و طرز ساختن آن) در آن دیده میشود.

آغاز نسخه: دوری چوبین بهمان اندازه که مذکورشد.

انجام : وباز میل را باحتیاط بپیچند تا ته آن گشاده شود .(کمترین بندگان درگاه سلیمان قورچی مرزاق) .

پس از این دو صفحه تصویر است و دوصفحه نوشتهٔ متن کتاب که باید از میانهٔ آن باشد بدینگونه : « آن بگذرانند ...اگر نشانها غلط ».

چنین است فهرست مطلبها درنسخه :

فصل دوم در طریق ساختن تنوره.

فصل پنجم در ساختن سه پایه های آهن جهت پایین تنوره‌ها.

فصل ششم در ساختن قالب سندان و سندان.

فصل هفتم درطریق قرار دادن بازوبر توپ.

فصل هشتم در باب انداختن حلقه بتوپ.

فصل نهم در ساختن کلهٔ سم.

فصل دهم درساختن ناودان جهت ریختن مصالح توپ بتنوره.

باب دوم در کندن چاه وچیدن تنورها درچاه وقراردادن میل درمیان آن مشتمل برچند فصل است.

فصل اول درطریق کندن چاه جهت تنوره وجهت ریختن توپ.

فصل دوم درصه‌پره‌وبردن‌تنوره‌هاوسندان بچاه وچیدن درچاه‌بر بالای یکدیگر.

فصل سیم در قراردادن میل در میان تنوره.

باب سیم در ساختن کوره و گداختن مصالح توپ و ریختن بتنوره مشتمل بر شش فصل.

فصل اول در ساختن کوره.

فصل دویم دروزن مصالح واجناس آن.

فصل سیم در هیمهٔ کوره.

فصل چهارم در گذاشتن ناودان.

فصل پنجم در گداختن و ریختن مصالح بتنوره.

فصل ششم درساختن کوره دیگرجهت احتیاط.

باب چهارم دربیرون آوردن توپ از چاه و بیرون آوردن میل میان ازدرون آن مشتمل بردوفصل.

فصل اول دربیرون آوردن توپ از چاه.

فصل دوم دربیرون‌آوردن میل از درون‌توپ.

باب سیم در باب ساختن سه تیره یعنی هیئتی که از گل سازند بشکل مدور بجهت آنکه ته توپ درمرکزآن قراریابد.

فصل چهارم در طریق ساختن میل میان و تنورهٔ مذکوره.

۲۰۸۶/

نسخ سدهٔ ۱۱، متن زیر خط سرخ، نسخه از دیباچه افتاده وتا نیمهٔ فصل ۳ مقالهٔ ۹ است.

۱۴س۸×۱۱، ۱۲س۲۲۲×۱۷/۵، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی‌مقوائی.

شرح‌قانونچه

از حسین بن محمدبن علی استرابادی استدرده مقاله.

آغاز افتاده: وتمسك في تحقيق عبارات بذيل العدل و الانصاف... المصنف رحمه‌الله بعدالتسمية (الحمدلله) يقول... الحسين بن محمدبن على الاسترابادى افتتح كتابه بالتسمية والتحميد.

انجام افتاده: كما يكون في الجرب (وسببها خلطمالح يخالطه دم صفراوى).

۲۰۸۷/

نسخ محمدمهدی در سدهٔ ۱۱، عنوان ونشان‌شنگرفی.

۱۵س۶×۱۴/۵، ۲۷۹گ×۱۴۰×۱۸۵، کاغذسپاهانی ـ جلدتیماج قهوه‌ئی مقوائی.

مرآة العقول

ازعلی‌رضابن محمد باقر کرمانی است دراخلاق و بعربی، نام کتاب در دیباچه آمده ودریك مقدمه و دومقصد است.

آغاز: اللهم... (دو کلمه پارهشده) يستغيث المذنبون ويا من الى ذكر احسانه يفزع المضطرون... اما بعد فيقول... على رضا بن محمد باقر الكرمانى... هذا مقام من اعترف بسبوغ النعم.

انجام: و كلته الى نفسه لم ابال فى اى وادهلك.

۲۰۸۸/

نسخ سدهٔ ۱۰و۱۱، عنوان شنگرف.

۲۱س۶×۱۰/۵، ۱۷۹گ×۱۳/۵، ۱۸، کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج مشکی مقوائی.

القواعد و الفوائد

ازشهید یکم است (ق-۱۹۷۸).

۲۰۸۹/

نستعلیق ، عنوان ونشان شنگرفی ، ش ۱و۲یك خط است ازسدهٔ ۱۱ ، ش۳تا۷ هم یك خطاست ازهمین سدهٔ ، ش۳ ازآغازافتاده است .

۱۰س۴/۵×۱۰و۱۵س۵/۵×۱۲-۲۱۱ گ-۱۰×۱۷ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا .

مجموعه

۱ـ ایساغوجی (۱ پ ـ ۸ پ) ازابهری است

۲ـ الاعتقادات (۹ ر ـ ۱۲ پ) درتوحید و عدل و نبوت و امامت ومعاد است ودانسته‌نشد ازکیست

آغاز: بسمله . اذاسئلك سائل وقال ماالایمان قل هو التصدیق .

انجام: فیثبت اعادة الأجسام .

۳ـ اثبات الواجب القدیم (۱۳ ر ـ ۴۳ پ باحاشیهٔ «منه») ازدوانی

۴ـ حاشیهٔ اثبات‌الواجب القدیم للدوانی (۴۴پ ـ ۷۹ پ ، حاشیهٔ «منه»دارد) ازمولی حنفی .

آغاز: بسمله . الحمد لمن تقدس جنابه عن ان یکون شریعة لکل وارد

انجام: هذا آخرما قصدنا ایراده فی شرح رسالة اثبات الواجب .

۵ـ حاشیهٔ اثبات الواجب القدیم للدوانی وحاشیة الحنفی (۸۰ ر ـ ۱۴۰پ) از میرزا جان حبیب‌الله باغنوی تالیف نیمهٔ ذی حجه ۹۸۳ (پایان‌نسخه) نویسنده‌نسخه‌ها میگوید که درنسخهٔ میرمحمد باقر داماد دیده ام که این حاشیه در آغاز ع۱۰۱۳/۱ تالیف‌شده است .

آغاز: بسمله . قوله منهم من زعم ان جمیع براهین هذا المطلب یتوقف علی ابطال الدور والتسلسل،فیما ذکره ره اشارة الی الرد علی هذاالقائل الغیرالفارق .

انجام: حبیب‌الله الشهیر بمیرزاجان الشیرازی .

۶ـ اثبات الواجب الجدید (۱۴۱ پ ـ ۱۷۱ پ با حواشی و نسخهٔ بدل پ) از دوانی

۷ـ حاشیة حاشیة الحنفی علی اثبات‌الواجب القدیم للدوانی (۱۷۲ پ ـ ۲۱۱ پ) از مولی جهانشاه .

آغاز: قوله از کل ممکن فله علة قیل اعلم ان المقدمة المذکورة انمایتم .

انجام: لیست منافیة بسلب اختلاف الجهة فتامل تفهم .

۲۰۹۰/

نسخ علی‌بن حمدالله (ش ۴) درسدهٔ ۱۱ ، عنوان ورشت مشکی‌وشنگرف ، همه‌یك خط است، ش۳ ازروی نسخهٔ مقابله شده بااصل وتصحیح شده ومورخ روز آدینه ۲۶ج۱/۷۱۲نوشته‌شده‌است، ش۴مورخ دههٔ سوم رمضان ۱۰۶۰ و دوباره مقابله وتصحیح شده بکوشش علی‌گیلانی ازروی نسخهٔ مقابله شده با نسخهٔ خط شهید دوم ، در۱۳۶پرسشهای امام زین‌العابدین‌است ازشبلی درمکه واسرارحج درآن آمده است ومنشاء واستنادی است که درکشف‌المحجوب ودیوان‌ناصرخسرودربارهٔ پرسش ازکسی که‌ازحج‌آمده بود میباشد، نسخه در۱۲۸۴ ازآن محمدبن‌زین‌العابدین موسوی ودر۱۳۴۴ ازآن محمد علی‌بن‌ابوالحسن ونیز ازآن علی‌بن محمدالحسینی الاصفهانی (بامهراو) بوده است .

۱۷س۶×۱۲/۵و۱۸س۶/۵×۱۴ ، ۱۳۶گ-۱۲×۱۸/۵ ـ کاغذ سپاهانی ـ جلدتیماج‌مشکی .

مجموعه

۱ـ التوحید (۲ پ ـ ۵۰ پ) بروایت مفضل .

۲ـ الاهلیجلة (۵۱ پ ـ ۸۰ر)

۳ـ مصباح‌الشریعة ومفتاح‌الحقیقة (۸۱ پ ـ ۱۲۵ر) .

۲۰۹۱/

نسخ مورخ ۲۷ج۱/۱۱۳۰ ورش۱، نوشتهٔ محمدعلی‌بن حسن‌ابن لندا ورصفر۱۱۱۹ درش۲، نسخ ورش ۳و۴ ، نستعلیق ورش۵و۶ ، نستعلیق‌مورخ روزیکشنبه ۲ج۱/۱۱۱۸ درمسجدجامع شهر کهنه بدستورمحمد زکی ازمحمدنامی ورش۸ ، نسخ ورش۹ ، شکسته ورش۱۰ ، نستعلیق ورش۱۱ ، تاریخ ۱۰۱۴ در ش۶ ویده میشودو آنرا محمدشریف‌بن حافظ سامی مشرف دانغالی ایروانی درخدمت شمس الدین آقارضای اصفهانی نوشته است .
سطر و اندازه‌گوناگون ، ۲۸×۱۳۳×۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلدتیماج خاکستری‌مقوائی .

مجموعه

۱ـ التحصین (۱ پ ـ ۱۲ ر) ازابن فهدحلی .

۲ـ استقصاء النظرفی البحث عن القضاء و القدر (۱۳ پ ـ ۳۳) از علامهٔ حلی (۲:۳۱و۳۲) درنسخهٔ ما چنین نامیده شده است (ادبیات ص۲۷ـ حقوق ص۲٤٤) .

۳ـ رسالهٔ‌جبر ومقابله(۳٤ پ ـ ٦۷ر) از ملك محمدبن سلطان حسین اصفهانی (ف ۸۷٤) .

٤ـ رساله درخطائین وجبر (٦۷پ ـ۷۱پ) ازحمزةبن علی مشهوربسعدبیهقی وملحق است به شمسیةالحساب نیشابوری (ف۲۳۰٦) وجز ذیل خود نیشابوری است برشمسیه .

آغاز: رسالة الحقها بعض الفضلاء بشمسیة الحساب مشتملة علی ستة مسائل جبریة و علی مایمکن استخراجه بخطاءواحد من المسائل . بسمله یقول ... حمزةالعلی المشتهر بسعدالبیهقی لما ساعدالقدرعلی بلوغ الامل من اتمام جماعة من الطلاب قراءة هذاالمختصر الشمس بعضهم منی ان الحق بذیله ما املاء الاستاد المصنف من استخراج تلك المواد الست من المسائل والحاق فصل فیما یمکن استخراجه بالخطائین مجردا عن الدلائل .

انجام : وتلك حصل عشرة هذاآخر ما اردنا الحاقه بالمخلص فلنختمه‌حامدین لله تعالی مفیض الجود و مصلین علی نبیه افضل الناس فی الوجود و علی آلـه الطیبین الطاهرین .

۵ـ رساله درنماز آدینه (۷۲ر ـ۷۸ر) بفارسی .

آغاز: بسمله . بدانکه نمازهایی که دراصل شرع واجب است پنج است .

انجام : ودرنظردارد که ... رساله‌ای در ... باب نمازجمعه تألیف نماید و بالله الاستعانة .

٦ـ جام گیتی‌نما (۸۰ ر ـ ۸۹ پ) بنام غیاث‌الدین منصور (سپه ۲۱/۲۹۱۱ـ ذریعه۲٦:۵) درست مانند ش۲۰۹۷/٤ و۱/۲۵۳۱ که ازقاضی میرحسین میبدی دانسته شده است وجزجام جهان نمای ش۲/٦۱۷ مجلس درفهرست که از کسی دانسته‌نشده وباید ازشیخ‌محمدشیرینی‌مغربی‌باشد(طوس ٤:۵۸) . بگواهی چلبی‌وطوس(٤:٦۰)باید ازهمان میبدی باشد (سپه ص۳۲٦) .

آغاز: رسالهٔ‌جام گیتی‌نما من‌مصنفات میرغیاث‌الدین منصورعلیه‌الرحمة بسمله سپاس حکیمی‌را .

انجام : وبدرجهٔ یقین رسد انشاءالله تعالی اللهم ارنا الحق‌حقا و ارزقنا اتباعه وارنا الباطل باطلا وارزقنا اجتنابه بحق الحق و اهله .

۷ـ خطبهٔ فارسی (۹۰ پ ـ ۹٤پ) که بنام شاه عباس ساخته شده .

آغاز: بسمله وبه نستعین .

دیباچهٔ دیوان چونگارد سخن‌آرا
باید که کند برسرآن حمد توانشا
شد نام تو مفتاح در گنج معانی
برصفحهٔ اندیشه بود اسم تو طغرا
جواهر زواهر حمد وسپاس که عنقای قاف عقول فکرت انسان

انجام: قرون دیگر زتو هم نمیکند طیران.

۸ـ نامه بسلطان حسین صفوی (۹۶ر)

آغاز: بسمله. بخدمت نواب کامیاب فلك جناب.

انجام: وبتوقیع رفیع آن اعلی حضرت موشح گردید.

۹ـ رساله در نذر تصدق (۹۷ پ ـ ۱/۱۱ر) ازمولی محمد سراب تنکابنی (فهرست صفحهٔ عنوان) وبنام پادشاه گویاشاه سلطان حسین.

آغاز: بسمله. حمدله... چون خاطر ملکوت ناظر نواب کامیاب همیون اعلی خلدالله ملکه وسلطانه متعلق بتحقیق مسئلهٔ نذر تصدق وغیره بود.

انجام: خروج آن ازاصل مال وضوحی ندارد (تمه).

۱۰ـ قبالهٔ فارسی (۱۱۸پ) بنام فاطمه بیگم دخترحاجی یوسف قناد اصفهانی که کابین خود را به آقامحمد پسرحاجی محمد زمان دوبرابر یك دینار فلوی اصفهان بخشید. نویسندهٔ قباله آقاسید احمد نداف اصفهانی است.

۱۱ـ رساله فی سهوالنبی (۱۲۱ پ ـ ۱۲۸پ) در چند فصل ومؤلف منکرسهو پیامبر است وباید ازقدما باشد.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اصطفی محمداً لرسالته... و بعد فقد وقفت ایها الاخ... علی ما کتبت به فی معنی ما وجدته لبعض مشایخك بسنده الی الحسن بن محبوب عن الرباطی.

انجام: ولاسکن الی احد سواهما فی.

۲۰۹۶۲/

نستعلیق محمد یوسف بن محمد حسین طالقانی که ش۱ را درشوال ۱۰۵۷ از روی نسخهٔ مورخ روز سه شنبه ۴ع۱ ۹۹۹ نوشتهٔ مسعود بن محمد بن علی بن حمزه نوشته است (ایرش۴)، عنوان شنگرف،

ش۳را او از روی نسخهٔ اصل بهایی نوشته است. همهٔ شمارهها بیك خط و برخی هم چلیپا است. ش۶هم تاریخ ۱۰۵۷ دارد. در ۲۰ ر مساحت کره است بروش ابی ریحان بفارسی. در پایان آمده که من (همان طالقانی) از روی نسخهٔ مورخ روز یکشنبه ۹ع۱ ۴۹۹ نوشتهٔ علی بن محمد بن علی تبار نوشتهام.

۱۱۶گ ۶س ۱۱×۱۱، ۳۰ـ۱۰×۱۷×۱۰، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج حنایی.

مجموعه

۱ـ رسالة فی الاسطرلاب (۳ پ ـ ۲۵ پ) از کیا کوشیار بن لبان بن با شهری گیلی بعربی.

آغاز: قال الکیا کوشیار بن لبان بن با شهری الجیلی رحمه الله الاسطرلاب کلمة یونانیة واشهر ماقیل فی معناها انها میزان الشمس وهی آلة شریفة.

انجام: ونختم الکتاب بهذا الفصل والفصل بهذا الباب.

۲ـ رساله در معرفت اسطرلاب آفاقی (۲۶ پ ـ ۲۷پ) بفارسی.

آغاز: رساله در معرفت اصطرلاب آفاقی. بسمله. وبه نفتی. چون ابتدا کنی بطالع گرفتن اسطرلاب آفاقی.

انجام: ولکن طالع برخط (تمت).

۳ـ طریقة استعلام تقویم الشمس بالاسطرلاب (۲۷ پ ـ ۲۸ پ) ازشیخ بهایی بعربی.

آغاز: بسمله. وبه نفتی. طریقة استعلام تقویم الشمس بالاسطرلاب علی ماذکر المحقق الطوسی.

انجام: عن طبع وقاد و ذهن نقاد (تمت... والاصل بخطه نورالله مرقده).

۴ـ عیون الاصول فی الحساب (۳۰پ ـ ۳۵ پ) ازهمان کوشیار گیلی در ۱۲ باب.

درصفحهٔ عنوان آمده: «کتاب عیون الاصول فی الحساب تألیف کیا کوشیار بن لبان الجیلی».

آغاز: الجبروت لله . بسمله . قال کوشیار بن لبان بن باشهری الجیلی هذه مقالة عملتها فیما یحتاج الیه من الحساب الهندی فی صناعة النجوم وفی سایر المعاملات.

انجام : فهذه اصول کافیة فی جمیع الحساب النجومیة والمعاملات التی تجری بین الناس و نختم المقالة بهذا الباب والحمدلله والسلام علی نبیه محمد وآله و تاریخ منتسخ اصله کما تقدم فی رسالة الاسطرلاب وتاریخ کتابته هکذا (تمت).

۵ـ المساحة (۳۶ر ـ ۳۷ر).

آغاز: ابواب من المساحة ومقدماتها . معرفة الجذر باقرب التقریب.

انجام : مساحة بسیط قطعة من الکرة (تمت بعونه).

۶ـ فائده در اعداد اصم (۳۷ پ ـ ۳۸ر).

آغاز: هر عدد که اول او دو بود یا سه بود یا هفت بود یا هشت بود هر گز جذر ندهد و جذاو اصم بود.

انجام : مثالش نه و بیست و پنج هر دو درهم.

۲۰۹۳/

نستعلیق شوال ۱۲۱۹ در ش۱ ، همهٔ شمارهها بیك خط، شکلها شنگرف، سومی از پایان افتاده است.

۱۴س، ۸/۵×۱۴/۵ ، ۳۵گ، ۱۵/۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی کبود ـ جلد تیماج حنایی ضربی.

مجموعه

۱ـ تحفهٔ نظامیه[1] (۱ پ ـ ۲۹ پ) از عبدالقادر بن حسن رویانی لاهیجی که برای سلطان یحیی کیا ساخته و بجای شرح سی فصل است و در معرفت تقویم و بفارسی

۱ـ جزء مختصر در معرفت تقویم او است (ش۲/۶۳۳ سپهسالار ـ ۳۲/۳ ج کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق).

در چهل فصل (ش۲۰۹۷/۱) نام کیا ونام کتاب در دیباچه هست.

آغاز: بسمله . وبه نستعین . حمد بی عدوشکر بی حد مر خالق احدرا کمعاون ومدد انسان را بر احسن تقویم آفرید ... وبعد چنین گوید ... عبدالقادر رویانی.

انجام : هیچ کاری را نشاید کرد.

۲ـ اختیارات مسیر القمر (۳۰ ر و پ باقص) بفارسی از خواجهٔ طوسی (فهرست حقوق ۱۱ ـ استوری ۲: ۵۴).

آغاز: الحمل هر کبی اید بتقدیر خدای لم یزل

جرم مه در خانهٔ مریخ یعنی در حمل

انجام افتاده : المیزان ـ مه چو در میزان .

۳ـ المدخل المنظوم فی احکام النجوم (۳۱ پ ـ ۶۳پ) از عبدالجبار خجندی بفارسی[1] (فهرست حقوق ۱۸۶)

آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فهذا کتاب مسمی بالمدخل المنظوم فی احکام النجوم الفه الامام الحکیم ملك الکلام افتخار الانام عبدالجبار الخجندی رحمةالله علیه. توحید باری تبارك وتعالی.

هر دو دانا سخن ادا نکند		تا بنام حق ابتدا نکند

* * * * * * * *

بهر تشریف خویش اول این		کردم از مدحت جمال الدین

بوالمجاهد محمد احمد		که بقدر است برتر از فرقد

* * * * * * * *

از فضولی کنون بسر دارم		حاصل مدح مدخل آغازم

انجام :

هر که این را تمام برخواند		چون بتقویم بنگرد داند ...

۱ـ نه از خواجهٔ طوسی چنانکه در ف۸۴۴ و مدرس۲۲۸ آمده است.

. . . .

یاد از ما درود بس مهتر   پس بر اصحاب و اهل او یکسر

۴ـ سی فصل در معرفت تقویم (۶٤ پ ـ ۹۵ پ) از خواجهٔ طوسی.

۲۰۹٤/

نسخ آدینه ۲ ج۱/۱۰۳۹ و حواشی نستعلیق و عنوان و رقم و جدول و دائره شنگرف و شکل زرد در ش۱ ، پس از این یکی «سبب زیادت و نقصان ماه» است از معینیهٔ طوسی و پراکنده‌های نجومی و کلامی (۱۷۳پ و ۱۸۵) ، دارندهٔ نسخه علی بن عبدالفتاح طبسی گیلکی است که ش ۲ را در یزد در شبها نوشته و در ۲۷ ج۱/۱۰٦۸ بانجام رسانده است ، عنوان و شکل در آن شنگرف .

۱۲س ٦/۵×۱۰/۵ و ۲۰س ٦/۵×۱۳/۵ ، ۳۱گ۱۳×۹ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱ـ تشریح الافلاک (۳ پ ـ ۱٦ پ) از شیخ بهائی .

۲ـ اشکال التاسیس (۱۹ پ ـ ۳۱ ر) از شمس الدین سمرقندی در ۳۵ شکل (ف ۹۰۲) .

آغاز: بسمله . حمدله ... وبعد فان جماعة من الفضلا ... التمسوا منی رسالة تکون مقدمة وآلة فی اقتناء براهین العلوم الحسابیة کالاعمال الجبریة و المساحیة .

انجام : الذی هو مربع ج .

۲۰۹۵/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف ، برگ نخستین و بازپسین لولوئی.

ـ ۲۱س ۹/۵×۱۷ ، ۱۹۵گ ۱۳×۲۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا عطف میشن.

دیوان سیف اسفرنگ

از سیف الدین اعرج اسفرنگی خوارزمی (۵۸۱ ـ ٦٦٦) است (فهرست ادبیات ص ۲۵٦) .

آغاز:

ای زاده در سخت عقد ثریا   طومار نویس قلمت صاحب جوزا

انجام :

رفتی و در جهان سخت یاد گار ماند   چون تیغ کوه کلک عطارد کار ماند

۲۰۹٦/

نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، عنوان شنگرف .

۱۵س ٦×۱۲ ، ۱۱۱گ ۱۲×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج سرخ ضربی.

مجموعه

۱ـ رسالة فی تحقیق الذات الاحدیة (۱ پ ـ ٤ ر و ۳۸ ر ـ ٤۱پ، دوبار آمده) از شیخ عبدالرزاق کاشی

آغاز: من کلام شیخ عبدالرزاق کاشی فی تحقیق حقیقة الذات الاحدیة وحقایق الاسماء ولاتناهیها . بسمله . اعلم ان هذه مقدمات ثلثة تحتوی علی اصول فصوص حکم هذه الکلمات قدمتها امام الکلام .

انجام : ولیس وراء عبادان قریة .

۲ـ رسالة فی تحقیق ما فعل آصف بن برخیا من حصول عرش بلقیس عند سلیمان . (٤ ر و ب یکبار و ٤۱ پ ـ ٤۲ پ پارهٔ دیگر و کامل) .

آغاز: تاویل وتحقیق فی غایة النفاسة . عالم‌الانس هواصف‌بن برخیا وهو مع فنون علومه کان مؤیدا من عندالله .

انجام : من‌الاعمال‌الشاقة‌الخارجة من قوة البشروالخارق للعادة‌بحسب‌الفکر والنظر. کاشی.

۳ـ ترجمهٔ قصهٔ سلامان و ابسال (۵ ر ـ ۱۱ پ) از مولاناحسن گیلانی ازروی گفتارخواجهٔ طوسی .

آغاز: بسمله . النمط‌التاسع‌فی‌مقامات‌العارفین .بدانکه عارفان‌را اندرزند گی دنیا درجاتی ومقالی است .

انجام : وباقی را خود استخراج میتواند نمود والله الموفق المعین .

۴ـ رسالة القضا والقدر (۱۲ ر ـ ۲۹پ) از شیخ عبدالرزاق کاشی درده فصل .

آغاز: بسمله . رب افض علم التحقیق وسددرائی بالتوفیق الحمدلله الذی‌احاط علمه بالاشیاء جملة وتفصیلا.. بعدفقدسالنی من‌عزت علی مسائلته ... ان‌املی‌ماحضرنی فی القضاء والقدر .

انجام : فان بیده تیسیر کل عسیر وهوالمستعان وعلیه التکلان الله هوحسبنا ونعم‌الوکیل .

۵ـ رسالة فی بیان‌قوله تعالی « الراحمون‌یرحمهم الرحمن‌ارحموامن‌فی‌الارض یرحمکم من فی‌السماء .

(۳۰ ر ـ ۳۳ پ) ازهمو.

آغاز: بسمله هذه رسالة لولی الارض کمال الحق والدین عبدالرزاق الکاشی قدس سره فی بیان قوله (ص) : « الراحمون یرحمهم الرحمن ارحموا من فی الارض یرحمکم من فی‌السماء » اعلم ان الاسماء الالهیة یتباین باعتبار المعانی‌الوصفیة .

انجام : ولاخطر علی قلب بشر والله اعلم بحقایق الامور(کاشی) .

۶ـ رسالة فی ان العلم بالکشف لابالتحصیل (۳۴ ر ـ ۳۷ پ) .

آغاز: بسمله . الحمدلله وسلامه علی عباده .. امابعد فانا نحمدالیك .

انجام : لم یمکن الایمان به وهذا تمام الرسالة والحمدلله رب‌العالمین .

۷ـ تحقیق من کلام الغزالی فی حدوث النفس مع‌البدن (۴۳ ر ـ ۴۴ر).

آغاز: تحقیق نفیس من کلام الغزالی رحمةالله علیه الحق ان الارواح البشریة حدثت عن استعداد النطفة للقبول .

انجام : کذلك کان الاختلاف محالا (من غزالی رحمه‌الله).

۸ـ نهایة البیان‌فی‌درایة‌الزمان (۴۴ ر ـ ۶۰ر) ازداودبن محمودبن‌محمدرومی قیصری ، فهرست مطالب در (ف۵۱۰) آمده و آغاز نسخهٔ ش ۱۰۸۸/۵ ما دیباچه را ندارد .

آغاز: الحمدلله الاول والاخر لابابتداء الوجود وانتهائه ... وبعدیقول. داودبن محمودبن محمد الرومی القیصری مولداًالساوی محتدا لماایدنی التوفیق بتحصیل‌علوم الحقایق والدقایق .

انجام مانندآن شماره :... والله اعلم بالحقایق واسرارها .

۹ـ اساس الوحدانیة ومبنی الفردانیة (۶۰ ب ـ ۷۱ پ) از قیصری در اینکه وحدت خدا شخصی وجنسی و نوعی نیست .

آغاز: بسمله . الحمدلله الاحدی بالذات الواحدی بالصفات . . . وبعد یقول ... داودبن محمود بن محمد الرومی القیصری لما وجدت اکثر مقلدی علماء العصر و حکماء الدهر ... ظانین ان وحدة الحق .. وحدة شخصیة .

انجام : ومظهرحقه محمد و آله الطیبین الطاهرین اجمعین وقع الفراغ علی یدمؤلفه داودبن محمودبن محمد الرومی‌القیصری احسن‌الله خاتمته .

۱۰ـ تفسیرسورة الحمد (۷۱ ب ـ ۱۰۱ پ) بروش عرفانی .

آغاز: بسمله الحمدلله الحامد المحمود الواحد الموجود الشاهد المشهود

..وبعدفهذا بعض ماسنح بی من المفتوحات والمکاشفات العینیة فی معنی الفاتحة.

انجام: وسیلة الاهتداء للمجتهدین ذریعة الاجتناء الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی نبینا محمد المصطفی صلوة دائمة النور الی یوم النشور و سلم تسلیما دائما ابدا حمدا کثیرا.

۱۱ـ رسالهٔ عرفانیة (۱۰۱ پ ـ ۱۱۰ر) از رجال روایت مؤلف پیداست که از قدما باید باشد.

آغاز: بسمله. سالت عن معنی النطفة التی اطلعها اهل المعارف من الجمع و التفرقة وشرحها فاعلم انه من العلوم المکتوبة.

انجام: و یبلغنا الی مراتب الصادقین بفضله وسعة رحمته انه قریب مجیب الحمدلله رب العالمین وصلواته علی المصطفی محمد وآله الطیبین واصحابه الاکرمین.

۲۰۹۷

نسخ وعنوان شنگرف در همه شماره‌ها، ش۱ مورخ ذی‌حجة ۱۱۱۷.
۱۵و۱۶س، ۶/۵×۱۲، ۵۷گ ۱۴×۱۹، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج سرخ.

مجموعه

۱ـ تحفهٔ نظامیه (۳ پ ـ ۳۳ پ) از عبدالقادر رویانی (ش۲۰۹۳۱).

۲ـ رسالة الرضا الی المامون (۳٤ ر ـ ٤٠پ) (ف۱۳۲۷).

۳ـ ضرب توشیح بعربی (٤۱پ ـ ٤٤ر).

٤ـ جام گیتی (٤۵ پ ـ ۵۷ ر) از قاضی میر حسین میبدی (چلبی ـ مدرس ۳۲۹) که برای شاهزاده‌ای در یك فاتحه وسی مقصد ویك خاتمه نوشته ودرفلسفه‌است

همان نسخهٔ ش۲۰۹۱/۶ که ازمیرغیاث‌الدین منصوردانسته شده است. وجزش۶۱۷/۲ مجلس که همان جام جهان نمای شیخ محمد شیرین مغربی است (طوس ٤:۵۸)

آغاز: رسالهٔ جام گیتی نما تألیف قاضی میرحسین. بسمله. وبه نستعین. سپاس حکیمی را که افکار حکماوانظار علما درمعرفت کنه اومتحیروپریشانند... معروض ارباب الباب (عقل) آنکه تمیزنوع انسان ازسائر انواع حیوان بفضیلت تعقل است... واین مختصر مسمی بجام گیتی‌نما بر وفق مشرب متاخرین حکما بر صحائف ظهور نگاشت.

انجام: وبدرجهٔ یقین برسد.

۲۰۹۸

نستعلیق ابوطالب در۲۳ مهرماه سال ۹۷۴، آغاز افتاده، نام کتاب درصفحهٔ عنوان بخط تازه‌ای نوشته شده است.
۱۵س۸×۱۱/۵، ۴۰گ ۱۲/۵×۱۹، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرباکی ضربی مقوایی.

رساله درباه

این رساله درصفحهٔ عنوان بخط تازه‌ای مفاتیح النشاط نامیده شده و دربارهٔ باه وداروهای آن وبدستورپادشاه زمان از روی چهارصد وچهار کتاب پزشکی وفلسفی در ۱۷ باب ساخته شده ومؤلف میگوید که این داروهارا نخست آزمودم وسپس آنهارادر اینجا آوردم.

آغاز افتاده: ظاهر گشت وآفتاب اقبال سپهردولت او بر من بتافت و من بنده باندیمان خدایگان نردعشرت می‌باختم... ودرین باب اشارت فرمود که کتابی تصنیف کرده درباه ومجامعت واز هرنوع دارو واخلاط آمیختن. شرط بندگی وخدمتکاری بجای آوردن درابراد حقایق ودقایق این کتاب جهد تمام کرده شد.

انجام: وتن او در درون خانه آنگاه مجامعت نماید در زمان بار گیرد (تمام شد این کتاب بتاریخ مهرماه سنهٔ ٩٧٤ و کاتب این کتاب ابوطالب والله اعلم بالصواب).

٢٠٩٩/

نستعلیق وعنوان شنگرف در ش١، نستعلیق سید مرتضی بن ابی طالب حسینی کاشانی در روز سه‌شنبه ٢٩ ذی‌حجهٔ ١١٠١ در ش٢؛ لمعی چهارضرب محمدتقی مجلسی بفارسی در ١٣٧ ر دیده میشود، نام همین مرتضی کاشانی نویسندهٔ نسخه در پایان ش٢(نوشتهٔ از روی خط مؤلف)و ٦ هم دیده‌میشود؛ ش ١٢ در نیمهٔ روز دوشنبه ٣٠ ع١/١١٠١ و ش١٣ در ١١٠١ نوشته شده است؛ ش١٥ هم مورخ ١١٠١ است و نوشتهٔ از روی نسخهٔ سه سال پس از تألیف شهید؛ ش١٦ تصحیح ومقابله شده‌است وگویا بخط دیگری باشد؛ ش١٨ بخط خوشتر از شماره‌های دیگر است وگویا نوشتهٔ کس دیگر باشد؛ همهٔ شماره‌ها بخط نستعلیق است باعنوان درشت مشکی یا شنگرف وگاهی هم چلیپا نوشته شده است. ١٨٤ پ - ١٧٧ پ جدول است و اندازه بیاضی است.

٢٥ تا ٢٨ سطر اندازه گوناگون، ١٨٤گ ١١×٢٥؛ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی.

مجموعه

١ـ فهرست مصنفات فیض (١٧٣پ ـ ١٧٧ر) از خود فیض ودومین فهرست او است (دیباچهٔ مجلد هفتم ص ج).

٢ـ رساله در نماز آدینه (١٤٨ پ ـ ١٧٣ر) از جمال الدین محمدبن الحسین خوانساری که بدستور شاه سلیمان صفوی موسوی حسینی بفارسی در یك مقدمه وسه فصل ساخته است (دیباچه).

آغاز: بسمله. وبه ثقتی واعتمادی حمد بی‌حد وثنای بی عد واجب الوجودی را سزد .. چون همواره بمعاضدت تاییدات ربانی ومعاونت توفیقات سبحانی.

انجام: اینست آنچه بنظر رسید ازدلایل قول بوجوب عینی و بحمدالله ضعف آنها تمام بوضوح پیوست و الصلوة و السلام علی خاتم الرسالة و آله اولی الهدایة و الدلالة.

٣ـ شرح خبر کمیل (١٤٦ ر ـ ١٤٤ پ) از کمال الدین عبدالرزاق کاشانی (ف٧٣٦ش٣).

٤ـ الاوزان و المقادیر (١٣٩ ر ـ ١٤٤ر) از مجلسی دوم مورخ ١٠٦٣ مانند نسخهٔ دانشکدهٔ ادبیات (ص٣٧) نه مانند نسخهٔ ش١٩٩٨/٢ ما که تاریخ ٥ج٢/١١٠٢ دارد.

٥ـ اجوبة المسائل الفقهیة (١٣٦ ر ـ ١٣٨ پ) پرسنده سید شرف الدین سماکی وپاسخها از شیخ زین‌الدین شهید ثانی است وسه مسئلهٔ فقهی است (حقوق٢٣١)

آغاز: بسمله. الحمدلله حق حمده . . . و بعد وصلت رسالتك ایها المولی الجلیل.

انجام: فحمله علی الامرین هو الوجه.

٦ـ حرمان الزوجة من اعیان التر که (١٢٩ پ ـ ١٣٥پ) از شهید ثانی (ف ١٨٧٤) خاتمه‌ای دارد که نویسندهٔ نسخهٔ ما در پایان آن آورده است.

٧ـ الحبوة (١٢٢ ر ـ ١٢٩ر) از هم‌و(ف١٨٦٩).

٨ـ طلاق الغایب (١١٦ ر ـ ١٢٢ر) از هم‌و تألیف ٩٥٦ و در مجموعهٔ رسائل او بچاپ رسیده است.

٩ـ الحج (١١٥ پ ـ ١١٦ر)

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... اذا عزمت علی سبیل الحج و قلعت العلایق فقف علی باب بیتك واتوالحج

انجام: لوجوبه قربة الی الله کفی والله الکافی و حسبنا الله و نعم الوکیل و الحمدلله وحده ... وسلم.

١٠ـ الحج (١٠٧ ر ـ ١١٥ر) گویا از شهید ثانی باشد و در پایان تاریخ تالیف روز آدینه ١٧ رمضان ٩٥٠ دارد ولی در (ف١٨٧١) ازمیرزای قمی دانسته‌شده ودرست نیست.

۱۱ـ قصر الصلوة للمسافر (۹۹ پ ـ ۱۰۷ر) ازشهید ثانی تالیف ۷ رمضان ۹۵۰.

آغاز: بعد حمدالله تعالی علی نعمه العظام و آلائه الجسام . . . فهذه جملة من الکلام فی تحقیق مسئلة فقهیة شهیرة فی الفتوی .

انجام: واشرف احبائه محمد وآله الطاهرین من ابنائه اللهم اختم بخیر کما فتحت بخیر.

۱۲ ـ المحدث المجنب اثناء الغسل (۹۵ر ـ ۹۹ ر) از همو و بچاپ رسیده است .

۱۳ـ الشك فی سبق الطهارة و الحدث (۹۲ پ ـ ۹۵ر) از همو و بچاپ رسیده است .

۱٤ـ صلوة الجمعة (۹۱ پ ـ ۹۲ر) گویا ازهمو

آغاز: بسمله مقالة فی البحث عن صلوة الجمعة ارسلتها الی المؤمنین بالتماس بعض الاصحاب اعلم ان صلوة الجمعة من اعظم فرایض الاسلام .

انجام: وعاانا فداویت امانة ... وماتوفیقی الابالله علیه توکلت و الیه انیب و الحمدلله وحده وصلی الله علی سیدنا محمدوآله وصحبه وسلم تسلیما کثیرا.

۱۵ـ صلوة الجمعة (۷۸ پ ـ ۹۱ر) ازهمو مورخ ۱ع/۹٦۲ وبچاپ رسیده است درپایان نسخه بندیست ازشهید دراین باره در۱۲سطر.

۱٦ـ الوجیزة فی الرجال (۷۷ ر ـ ۵۷ر) ازمجلسی دوم.

۱۷ـ حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة (۵٦ پ ـ ۲٤ر) درآن از ماتن بنام صاحب دروس وذکری وبیان و ازشارح بنام صاحب روض الجنان و مسالك یاد شده است . محشی شیخ جعفر قاضی اصفهان است (ذریعه ۹۲:٦) وبچاپ رسیده است

آغاز: بسمله . نحمدك اللهم یا الهی و نصلی علی نبیك الهادی و آلـه الهداة ونستعین بك علی الامور ونستقیل الیك (قوله) فی الحاشیة الظرف المستقر ما کان متعلقه عاما ای من الافعال العامة

انجام: وهی لیست بصلوة او (ناقص نوشته شده) .

۱۸ـ اعتقادات (۲۳ پ ـ ۲ ر) از آقا جمال خوانساری بفارسی که برای شاه سلطانحسین دریك مقدمه و پنج باب نوشته است (ش۲۵۷۰/۱).

آغاز: رسالهٔ اعتقادات ازافادات خاتم المجتهدین آقا جمال رحمه‌الله . بسمله . ثمرهٔ شجرهٔ عبارت آرایی حمد و ثنای حکیم حکمت آفرینی است که شاهد زیبای یکتایی ذات منزه صفات بی‌مثالش در آینهٔ خدایی نمای عالم صورت ... چهره کشای ظهوروشهود گردیده .

انجام: طلب فرزندی کمعیرات بردنکنند (ثم کلامه طاب ثراه وجعلت الجنة مثواه)

۲۱۰۰

شکسته نستعلیق چلیپا از مرتضی‌قلی‌شاملو ازروی خط استادش شفیعای شکسته نویس در سپاهان درع۱۲۲۸/۱ ، جدول زروشنگرف ولاجورد ، اندازه بیاضی است.

سطر چلیپا ۹×۱۷/۵ ، ۴۴گ ۱۰/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی ـ جلد فرنگی مقوایی.

جنگ

درآن شعرهایی است که مرتضی قلی شاملو گزیده آورده است.

فهرست نام شاعران درآن چنین است:

ناصرعلی هندی(مثنوی) ـ میر سیدعلی مشتاق ـ خواجه حافظ ـ مولاناجامی ـ مرتضی‌قلی شاملو ـ رامی ـ والهی قمی ـ شیخ علی نقی کمره‌ای ـ محمدعاشق ـ مولانا محتشم ـ آقارضامنشی ـ میرزاابراهیم‌صفای‌دشتکی(مثنوی) ـ آقاتقی‌صهبا ـ مولاناعرفی ـ سعدی ـ مولانا ابن‌حسام مخفی ـ میرزامحمد جعفرعبرت ـ جنونی ـ رفیق ـ مولانا کاتبی ـ امیرخسرودهلوی ـ قاضی‌امینی‌نهاوندی ـ میرزاعبدالباقی ـ طبیبی ـ میرسایکی

کرمانی - فنائی - حاجی لطفعلی بیك - خلاق المعانی - شیخ بهاء الدین محمد - ملا مکتبی.

۲۱۰۱/

نستعلیق وعنوان شنگرف ازابوتراب حسینی در۱صفر۱۲۴۹ درش۱؛ در ش۲ تاریخ ۱۲۵۸ دیده میشود.

۱۶س۷۵×۱۴و۱۸س۹×۱۶ ، ۸۳گ۱۴/۵×۲۰/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج کبود.

مجموعه

۱- سراج منیر (۱ پ - ۴۹ پ) (ف۶۶۵).

۲- بحرالجواهر فی علم الدفاتر (۵۰ پ - ۸۱ر) در سیاق است بفارسی ازسید عبدالوهاب بن محمدامین شاهشاهانی حسینی سپاهانی در دوبحر ویك ساحل (منثار س۲۰۵).

۲۱۰۲/

نستعلیق گویا ازکلهر ، عنوان ورقم شنگرف ، زمینهٔ عنوان زر ، جدول زرولاجورد ، حواشی زرین ، دوسرلوح وکنارهٔ دوبرگ نخستین بزرولاجورد آراسته است.

۳۱س۱۳×۱۶/۵، ۱۱گ۱۴/۵×۱۳ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا.

تقویم

بفارسی وبرای سال ۱۲۵۸ ق = ۱۲۱۱ یزد گردی.

۲۱۰۳/

نسخ سدهٔ ۹و۱۰ ، عنوان شنگرف ؛ درص ۱۳۴ آمده : «مالکه محمد مکی بن الشریف محمد بن شمس الدین بن الشریف حسین من ذریة الشریف الشهید محمد بن شرف الدین مکی المطلبی العاملی سنة ۱۱۵۷» اولاد

خاندان شهید اول بوده است ، در ص۱۵۰ نیز نوشته : یاولدی محمد بدرالدین افهم هذه الکلمات واجمع بینها وبین کلمات امیرالمؤمنین علیه السلام» ودرص ۱۵۳ هم چنین چیزی هست . درصفحهٔ عنوان وص۷۲ هم نام او هست» ودرص۱۶ فهرست ادیبات نام شرف الدین محمد مکی آمده که وارندهٔ جنگ شمارهٔ ۹۰ در آن کتابخانه در ۱۰۵۵ بوده است واین یکی باید نوادهٔ آن یکی باشد که نسخهٔ مارا داشته است ، نسخه ۱۶۷ صفحه شمار دارد ، ازپایان افتاده است.

۱۵س۹/۵×۱۴/۵ ، ۸۴گ۱۳/۵×۱۸ ، کاغذسمرقندی - جلد مقوا عطف میشی.

آداب الفلاسفة و نوادرهم

این رسالهٔ جز نوادر حنین بن اسحق است وشاید از پسرش ابویعقوب اسحاق عبادی ترجمان (در گذشتهٔ ع۲/۲۹۸) باشد چه:

۱- درآن آمده که من این سخنان را از کتابهای کهن سریانی بعربی درآوردم (ص۲و۱۵ نسخهٔ ما که در کلیشه می‌بینیم).

۲- درآن آمده «کنت سمعت هذه الحکایة من یوحنا ابن بختیشوع المطران» (ص۱۶۵) این یوحنا مطران موصل بوده ودر ۲۸۵ (۸۹۸ م) میزیسته است(۱).

۳- دردوجای این کتاب از حنین بن اسحاق یادشده است (س ۱۵۹ و ۱۶۱) اگرچه درآن هیچ اشارتی نشده که پدر مؤلف است.

۴- میدانیم که اسحاق «تاریخ الاطباء» دارد وآن درمجله اوریتس (ش۱ج۷ سال ۱۹۵۴) بچاپ رسیده است . اودرآغاز این رساله از «ابی الحسین» (اصل: ابی الحسن) ولی الدوله یاد کرده ودراین نوادر نسخهٔ ماهم چنین آمده است: «نسخة فصل کتبت (اصل: کتب) به الی ابی الحسن ایده الله ...» وازنامه‌ای اخلاقی و فلسفی یادشده که او بدو نوشته است (ص۱۶۵) این ابی الحسین همان ولی الدولة قاسم بن عبیدالله بن سلیمان بن وهب است که در۲۸۸ پس ازمرگ پدر وزیر معتضدشده وتامرگش در۲۸۹ در روزارتش

۱- احوال نصاری بغداد فی عهد الخلافة العباسیة ازرفائیل بابواسحق، بغداد ۱۹۶۰ ص۱۹۴و۲۲۴.

بوده و سپس وزیر مکتفی (۲۸۹ ـ ۲۹۵) گشته و تاپایان زندگی خود وزیر او بوده است(۱).

این اسحاق تاریخ‌الاطباء را درسال ۲۹۰ برای این‌وزیرساخته‌است.دورهم‌نیست که‌آن نامه را باونوشته و دراین کتاب خودآورده باشد. افسوس که نسخه در انجام افتادگی دارد واین نامه بپایان نمیرسد.

خزرجی (۱:۲۰۱)سرگذشت‌اورا آورده وازاین کتاب «آداب‌الفلاسفةونوادرهم» اوو کتاب ذکرفیه ابتداء صناعةالطب واسماء جماعة من‌الحکماء و الاطباء» همانکه بنام «تاریخ‌الاطباء» چاپ شده یاد نموده است. اودرجاهای دیگر (۷۱:۱ و۷۵ و۷۶) بندهایی از کتاب دوم را آورد ولی‌دریك جای دیگر (۳۶:۱) یك بند ازاسحاق آورده که درتاریخ الاطباء نیست ودراین‌آداب الفلاسفه نسخهٔ ماهم نیافته‌ام.

باری این کتاب اگر از خود اسحاق باشد از نسخه های نادر دانشگاه بشمار خواهد آمد واگرهم‌نباشد باز کتابی‌است لطیف وبرای تاریخ فیلسوفان یونانی‌بسیار ارزنده است. دربیشتر جاها سخنان ثمسطیوس‌آمده و گویا بیشترازشرح‌اوبر کتاب النفس ارسطو که خود اسحق بعربی درآورده است (ابن ندیم ص ۳۵۲) این سخنان آورده شده باشد(۲).

سخنان بسیاری از فیلسوفان یونانی دربرخی ازمسائل مهم فلسفی در آن دیده میشود.

چنین است فهرست پاره‌ای از مطالب مهم‌این کتاب:

۱ـ ابن طقطقی ص۲۳۱ ـ تجارب‌السلف ۱۹۵ـ۱۹۶ ـ اربلی‌ص۷۲.

۲ـ درص۱۴۸ آمده: «وقال ثمسطیوس فیلقس من کتاب ارسطاطالیس فی‌النفس» نیز: «قال ارسطاطالیس‌فی کتاب‌النفس».

۱ـ دربارهٔ توحید وخداشناسی ورستاخیز وپیامبری که رسالهٔ جداگانه ای را می‌ماند (ص۲).

۲ـ دربارهٔ فضائل ورذائل (ص۱۶).

۳ـ اقسام موجودات و تعاریف برخی از آنها (ص۲۰).

۴ـ عوالم عالیه وعالم نفس وعقل وربوبیت (ص۲۸).

۵ـ صوراافلاطونی (ص۳۰).

۶ـ فرق فلاسفه(ص۵۵).

۷ـ موسیقی ونغمه (ص۵۶).

۸ـ سخنان فیلسوفان وحکما واهل‌رای وزهد (۶۸).

دراین بخش نامه‌ای که انوشیروان بموبدان موبد نوشته است آمده است (ص ۷۵) سخنان منسوب بفیثاغورس دررسالهٔ ذهبیه وجزآن هم درآن فراوان است.

۹ـ تعریف فلسفه (ص۱۳۳ـ۱۳۸) درانجا ازاجتماع دربیت‌الذهب که درنوادر الفلاسفه حنین مانندآن آمده‌است یادگردیده (ص۱۳۴و۱۳۷).

۱۰ـ از اخلاق النفس جالینوس ترجمهٔ حنین بن اسحق در آن بند هایی دیده میشود (ص۱۵۹و۱۶۱).

دراین رساله تعریفی است ازسه گونه نفس ازافلاطون (ص۱۶۰)آمده که‌مانند آن را نسبت بامیرمؤمنان علی داده‌اند (ف۲۵۹و۲۶۰).

نسخ عبداللطیف‌بن عبدالله‌بن محمود درروز سه شنبه ۲۵ رمضان ۷۱۴، عنوان شنگرف. ۱۸ص۴/۵×۱۵/۵، ۳۷۸گ۸/۵×۲۱/۵، کاغذسمرقندی ـ جلدمقوا.

آغاز آداب الفلاسفة و نوادرهم ش ۲۱۰۳

ش ۱۵ و ۱۶ از آداب الفلاسفة و نوادرهم ش ۲۱۰۳

پایان آداب الفلاسفة و نوادرهم ش ۲۱۰۳

ایضاح الاسرار فی شرح المنهاج

چلبی (۲:۵۵۵) از ایضاح الاسرار زین الدین خنجی در شرح منهاج بیضاوی که برای شمس الدین وزیر ساخته است یاد نموده و نسخهٔ ما همانست.

۲۱۰۵

نسخ عبدالوهاب جدید الایمان که ناهش در ش ۳ و ۴ آمده و ش ۴ را در مکه در ع ۱۰۷۸/۲۴ نوشته است، عنوان و نشان شنگرفی، بر شمار اوراق با حروف ابجد و برگ یکم افتاده.

س ۹/۵×۱۱/۵ گ ۱۰/۵×۱۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی.

۱۰۳۰/۳

مجموعه

۱ـ داستان جزیرهٔ خضراء (بر سه دار) بروایت از فضل بن یحیی بن علی طیبی بعربی و جز اقبال نامهٔ نسخهٔ سپهسالار (ش ۲/۷۵۵۸) و دانشگاه (ف ۱۰۹۸) است و جز داستان فارسی دیگر دانشگاه (منزوی ۲:۵۵۷).

آغاز: بسمله. وجدت بخط الشیخ الامام العالم الفاضل الفضل بن یحیی بن علی الطیبی قدس الله نفسه وطهر رمسه ماهذا حکایته قال العبد الفقیر الی الله تعالی الفضل بن یحیی بن علی الطیبی عفی الله عنه برحمته کنت سمعت من شمس الدین بن نجیح الحلی ومن جلال الدین عبدالله بن الخوام الحلی بالمشهد الشریف الحایری .... وقت زیارة النصف من سنة تسع وتسعین وستمائة ماسمعوه من ... زین الدین علی بن فاضل المازندرانی بمشهد مولانا امیر المؤمنین.

انجام: قال الشیخ علی بن فاضل ورایت السید شمس الدین بین الظهر والعصر فقلت له یامولای ان الشیعة فی تلک الارض یفعلون ومن لاشغل له اذا فرق بینهما جاز و کلاهما.

آغاز ایضاح الاسرار ش ۲۱۰٤

پایان ایضاح الاسرار ش ۲۱۰٤

له من حيث كان فى تلك البقعة الشريفة المقدسة الى تاريخ اجتماعى به بالحلة السيفية وقد تقدم ذكره ثمان سنين ونصف ولله الحمد على اجتماعى به من لفظه و تمتعى بمن نظر الى تلك الجهة الشريفة والمذكور فما عليه امارات التصفية ولا تضعيف الالفاظ (؟) لان سيماء الخير لائحة عليه واضحة والصلاح بين من حديثه وحركته و الصدق كل ما ذكره مظنون وحيث مضى من الحلة سمعت انه اقام اياما فى السهلة وكان لموعد والله اعلم وهذا الشيخ على بن فاضل من اقليم مازندران من بلد بريم من قرية يعرف بتيدامزه كوه وذكران وصوله الى تلك الجهة الشريفة فى رجب سنة تسعين وستماية .

٢ـ وسيلة الوراث (يد پ ـ لب ر) ارجوزه ايست بعربى از تاج الدين كاظمى عاملى در ارث .

آغاز:

يقـول راجى ربـه المعين	المذنب المسيء تاج الدين
الكـاظمى نسبا و مقتدى	العاملى مسكنا و مولدا
الحمـدلله المبيد الـوارث	الدائم الباقى المعيد الباعث
سميتها وسيلـة الـوراث	ياصاح فى معرفة الميراث

انجام :

وآله الاطهار انوار الهدى	ما حمد الله و ما توحدا

٣ـ رسالة الرضا الى المامون (كب پ ـ لا ر) در فقه است (ف١٣٢٧) .

٤ـ اثبات الحرمة نسبا ورضاعا (لب پ ـ لج ر) از ماجد بن فلاح شيبانى.

آغاز: بسمله يقول الفقير الى الله تعالى ماجد بن فلاح الشيبانى وفقه الله لمرضاته انى قد اطلعت على بعض عبارات الفقهاء فوجدتهم لايختلفون فى ان الرضاع و ان من صارت به احدى المحرمات نسباً او مصاهرة كامه من الرضاع واخته وبنته وخالته الى

غير ذلك من المحرمات نسبا و كزوجة ابنه من الرضاع وام زوجته و اختها الى غير ذلك من المحرمات مصاهرة .

انجام : ولو كان متاخرا فالطلاق والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب .

٢١٠٦/

نستعليق سدة ١١ ، عنوان شنگرفى ، ش آغاز افتاده .

١٩س ٤/٥×١٣ ، ١٤٠گ ٩×١٩/٥ ، كاغذ سپاهانى ـ جلد تيماج ترياكى مقوايى .

مجموعه

١ـ الحدود (٢ ر ـ ١٤ ر) از ابن سينا .

٢ـ اقسام الحكمة (١٤ پ ـ ٢٢ ر) ازهمو .

٣ـ العشق (٢٢ پ ـ ٣٦پ) ازهمو .

٤ـ المبدء والمعاد (٣٧ پ ـ ١٢٩ر) ازهمو .

٥ـ الارجوزة فى المنطق (١٢٩ پ ـ ١٣٦ر) ازهمو .

٦ـ الخطبة التوحيدية الغراء (١٣٦ پ ـ ١٣٨ر) .

٧ـ اختلاف الناس فى امر النفس رسالة الى الكيا الجليل ابى جعفر محمد بن الحسين بن المرزبان (١٣٨ پ ـ ١٤٠ر) ازهمو.

٢١٠٧/

نسخ ٧ج١/١٠٥١ در ش١ ، مورخ روز آدينه نيمهٔ ج١٠٥١/٢ ورش٢ ، اينديك خطاست ، نسخ ابوالقاسم بن امير صدرالدين محمد حسينى لاجوردى كاشانى در ١١١٨/١٢/١٧ در ش ٣ ، نسخ ديگر در ش٤ كه از پايان افتادگى دارد ، عنوان ورقم وشكل شنگرفى .

١٧س ٤/٥×٩/٥ در ش١ و٢ و ١١س ٦/٥×١٠/٥ و ١١س ٥/٥×١١ ، ١٤٠گ ١١×١٨ كاغذ سپاهانى ـ جلد تيماج سبز .

مجموعه

۱ـ تحریر الاکر لثاوذوسیوس (۱ پ ـ ۲۸ پ) از خواجهٔ طوسی که در ج/۶۵۱ ساخته است در سه مقاله و ۵۹ شکل .

۲ـ تحریر الکرة المتحرکة لاوطولوقس (۲۹ ر ـ ۳۳ ر) از طوسی در یك مقاله و ده شکل .

۳ـ میزان الحساب (۳۴ پ ـ ۸۱ ر) از قوشچی در سه مقاله :

۱ـ حساب هندی در یك مقدمه و دوباب .

۲ـ حساب تنجیم در یك مقدمه و شش باب .

۳ـ مساحت در یك مقدمه وسه‌باب .

در ۱۲۶۶ (۱۸۵۰) بچاپ سنگی رسیده‌است (مشار ۱۵۳۸) .

۴ـ خلاصة الحساب (۸۲ پ ـ ۱۴۰ ب) از شیخ بهایی .

۲۱۰۸/

نسخ رحیم بن محمد در شوال ۱۲۹۱ در ش ۱ و محمد بن غلامرضای بلوجردی در ۱ع۱۲۹۳/۲ در ش ۲ و مورخ ۸ ج ۱۲۹۳/۲ در ش ۳ ، ش ۴ از آخر ناقص ، ش ۵ مورخ ۱۲۹۱ است ، عنوان سرخ ، خط در همه نسخ است .

۱۶ س ۶/۵×۱۲/۵ ، ۱۶۰ گ ۱۰×۱۷ ، کاغذ فرنگی ـ جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ـ کیمیاء السعاده فی ابطال کیمیاء العادة (۱ پ ـ ۲۶ ر) از زین العابدین محمد عمری مرصفی ، نام کتاب در دیباچهٔ آمده است .

آغاز : بسمله . هذاما فتح الله بمحض فیض فضل الله و کرمه ... علی مؤلفه محمد بن

محمد الملقب زین العابدین العمری سبط العارف ... علی بن خلیل المرصفی ... الحمدلله الذی جعل کیمیاء السعاده کلمتی الشهادة .

انجام : وفی یوم المآب وصلی الله علی سیدنا محمد دایما ابدا الی یوم الدین .

۲ـ درر الانوار (۲۸ پ ـ ۷۳ پ) از شیخ علاءالدین محمد قمری .

آغاز : بسمله وبه نستعین الحمدلله الذی خلق الکاینات من نور الانوار وجعل ادوار السموات خزائن الاسرار ... وبعد فانی قد تحیرت فی و ادوغیر ذی زرع کالعوام متعمداً علی ظاهر اقوال الحکماء نحو سبعة اعوام ط و ما حصل منها الا اضاعة الحال والعمر والایام ط و لکن وقفت فی عمل الحجر المکرم ط الی تمام التفصیل بواسطة سیدی احمد الصرخانی من تلامیذ الواصل الکامل علی المرجوشی الاعمی .

انجام : و علیکم تلاوة السورة الشریفة بالغدو والآصال وبالتعظیم و الاجلال سبحان ربك ذی الجلال والاکرام .

۳ـ جواهر الاسرار فی معارف الاحجار (۷۴ پ ـ ۹۵ ر) از هنو .

آغاز : بسمله . الحمدلله الملك القدوس السلام والصلوة علی نبینا محمد سید الانام و علی آله و اصحابه الکرام بعد فانی اخرجت فی بحر العوارف لطایف درر المعارف و نظمتها فی سلك جواهر کنوز الصحایف و رتبتها فی هذا الکتاب المسمی بجواهر الاسرار فی معارف الاحجار علی الفصول والابواب .

انجام : قال ارباب المعارف ان ذهب القوم من احد هذه الاجساد لما فیه من العرض و الانبساط .

۴ـ الدرة البیضاء فی صناعة الیاقوتة الحمراء (۹۸ ر ـ ۱۰۸ پ) ازهمو ...

آغاز : بسمله الحمدلله الذی خلق العالم من الدرة البیضا وجعل اللوح المحفوظ من الیاقوتة الحمراء و کان عرشه علی الماء وصیر الارض من کثیفه ومن دخانه السماء ... اما بعد فان هذه الرسالة المسماة بالدرة البیضا فی صناعة الیاقوتة الحمراء مرتبة علی الالواح القدسیة والفواید الحکمیة .

انجام : وهذا الاقرب نهاية الحكمة ومراتب .

۵ـ الاکسیر (۱۱۱ ر ـ ۱۱۵ر) از جعفرصادق .

آغاز: بسمله و به نستعین قال الامام جعفر الصادق بن محمد الصادق رضی الله عنهما اعلم ان الاکسیرمن فضة وذهب .

انجام : وحرضوا علی کتمانه تم و کمل و الحمدلله رب العالمین سنة ۱۲۹۱ .

۶ـ الدرة النقیة فی علم الصناعة المضیة (۱۱۵ ر ـ ۱۴۴ ر) از محمد بن امیل تمیمی .

آغاز: بسمله الحمدلله الذی تصرف فی ملکه عن خلقة واوجدهم من عدم من غیرحاجه منه الیهم فلااله الاهو الکبیر المتعال ... وبعد فاقول والله المستعان بعد ان اقسم بالله تعالی علی من وقف علی هذه الرسالة المسماة بالدرة النقیة فی علم الصناعة المضیة ان یکتمها عن الجهل .

انجام : فهذه سبعة عن العماولها کل الفلاسفة فیها سرهم بطناً .

۷ـ الکلام فی الطرح (۱۴۴ ر ـ ۱۴۶پ) .

آغاز: الکلام فی الطرح و هوان تاخذ من الاکسیرجزء من ایهما ثبت ای من الاکسیر فاطرح ذالك علی ثمانیة اجزاء من الفضة الخالصة .

انجام : فانه مقید بقیدین هی انتهی

۸ـ الطریق الاقرب المختصر علی وجه آخر ینسب لامیرالمؤمنین (۱۴۶ پ ـ ۱۴۸پ) .

آغاز: بسمله الطریق الاقرب المختصرعلی وجه آخر ینسب لامیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب رضی الله عنه قال یوخذ الذکر مقدار و یستحق ویهرق علیه من روحه مثله .

انجام : فقد تمت فائدةالحمرة والله الاعلم تمت والحمدلله رب العالمین .

۹ـ کتاب الصرف (۱۴۸ پ ـ ۱۵۱ر) ازجابربن حیان. کتاب التصریف او .

آغاز: بسمله وبه نستعین الحمدلله الذی لا اله الاهو تبارك اسمه و تعالی جده وصلی الله علی سیدنا محمد نبیه وعبده وآله ومجید(؟) والعترة الهادیة من اهل بیت نبیه وسلم وتسلیما کثیراً اعلم ان کتابنا هذایا اخی الغرض به ان نریك کیف تصرف هذاالشئ الواحد فی وجوه التدابیر وصرفه من وجه الی وجه .

انجام : ولنتلعه بما بعده انشاءالله تعالی وبالله توفیقنا وهوحسبنا ونعم الوکیل .

۱۰ـ سر کتاب اللباب فی شرح قصیدة العقاب (۱۵۱ ر ـ ۱۶۰ر) از مراکشی .

آغاز: بسمله وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه وسلم وبعد فهذا سر کتاب اللباب فی شرح قصیدة العقاب وضعتها لذوی الالباب فتوحا من الکریم الوهاب ان الله یرزق من یشاء بغیر حساب .

انجام : ومهما کان غیرتدبیرهذه الکبریت من تدابیر الکبریت فهومحال والله اعلم انتهی .

۲۱۰۹/

نسخ علی بن محمدلی مقدم در ۹۷۳ و باچهارنسخهٔ مصحح مقابله و تصحیح شده است ، عنوان زرین ، جدول وسرلوح زر ولاجورد .

۱۱س ۶/۵×۱۲ ، ۱۴۶گ ۱۱/۵×۱۷ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدتیماج زرکوب مقوایی .

الصحیفة السجادیة

دعاهائی که ازامام چهارم دانسته‌اند .

۲۱۱۰/

نستعلیق رجبعلی بن خواجه‌علی مازندرانی درهمهٔ شماره‌ها که یك خط است ، ش ۱ تنها یك صفحه از مقالهٔ یکم است وقدری از مقالهٔ دوم هم افتاده ودرپایان نیزمانند نسخهٔ طباطبایی است ، ش

۳ را ادیرسیاهان در ۲۵ع۳ ۱۰۵۰ نوشته است ، ش۳ ناقص است و تاس ۱ ص۲ چاپ ۱۴۴۵ دگر را دارد، ش۴ همان پایان رسالهاست باندازهٔ یك صفحه.

۱۷س ۴/۵×۱۳/۵ ، ۸۵گ ۱۰/۵×۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد تیماج زرد زرکوب مقوایی درون سرخ بالولا.

مجموعه

۱ـ جوامع المقالات الثلاث لافلاطون فی النوامیس (۲ پ ـ ۱۶ ر) که جز تلخیص فارابی است از نوامیس افلاطون که در لندن بسال ۱۹۵۲ بچاپ رسیده است. نسخهای از این کتاب در مجموعهٔ شماره ۶۹۲ مجلس (ش۱) با شرح فصوص فارابی هست و در پایان مانند نسخهٔ ما است و کم دارد. نسخهای دیگرهم در جنگ دارای دوازده رسالهٔ ارسطو وفارابی و ابن سینا و ابن هیثم و ابن هندو و اسکندر در مجلس هست بشمارهٔ ۱۳۶۷ طباطبائی (ش۱) و آن یك صفحهای بیشتر دارد و در آن (ص۱۷۵) «فقر التقت وجمعت عن افلاطون فی تقویم السیاسة الملوکیة والاخلاق الاخیاریة» هم که باید گزیدهای از سیاست یا جمهوری افلاطون باشد هست (ف۳۲۳).

این رساله گویا ترجمهای از گزیدهها وجوامع جالینوس باشد و با تلخیص فارابی یکی نیست(۱).

۱ـ بنگرید به : الحکمة الخالدة ـ مختار الحکم ـ نوادر حنین ـ گفتار خوئی زریاب درمجلهٔ دانش س ۱ ش۲ ص۹۳ س۱۳ ـ خزرجی ۱: ۵۳ س۲۴ و آخر و ۱: ۱۰۱ س۱۰ و ۲: ۱۴۰ س۴ ـ ابن جلجل ص۱۲ ـ قفطی ص۲۸۴ و۳۲ و۱۸ و ۱۴ ـ فهرست بیرونی ش۱۰۷ ـ صاعد ص۳۶ ـ ابن العبری ص۹۰ ـ ذریعه ۵: ۲۵۲ ـ اشکوری ص۹۶ و ۹۶ ـ ابن رزین در فردوس الحکمة ص۸۹ ـ طبری ترنجی در معالجات بقراطی مقاله ۱ فصل ۱۶ و ۵۰ ـ ملل و نحل شهرستانی ـ الجمع بین الرأیین فارابی ـ مروج الذهب (فهرست نامها) ـ التنبیه والاشراف ص۱۰۰ و ۱۱۴ و ۱۳۸ ـ تاریخ یعقوبی ۱: ۹۶ سرگذشت ـ بروکلمن ۱: ۲۰۶ تیماثوس و جمهوری و نوامیس ترجمهٔ حنین) و ۱: ۲۱۱ تلخیص نوامیس فارابی ش ۱۳۲۹ لیدن که بچاپ رسیده است وذیل آن ۱: ۶۵۰/۲۴۵ ـ الفرق بغدادی ص ۱۰۶ (نوامیس جاحظ)

آغاز: (جوامع المقالات الثلث لافلاطون فی النوامیس) قال افلاطون: انه [لما] کانت اسباب الارادة مختلفة و کانت الارادة تابعة لاقوالها واظهرها علی سائرها ولم یکن من الاضطرار فی عالم التی کیب ان یغلب الافضل منها الاخس و کان الجهل وسوء الارتیاض ربما عدلا بهاعن طاعة الافضل عظمت الفاقة الی النوامیس .

انجام: اولی الناس بالصدقة واحقهم بها ضعفاء طبقة المتصدق لان اهل الطبقة للشخص هم اخص به من سایر طبقات الناس کما ان اعضاء البدن اخص به من سائر الاجسام الموجودة فی المسکنة فهی سوء یقع فی بعض طبقات الناس کما یکون البشرة فی العضو فان لم یحسمها بحسن التدبیر والاسرت فی ذلك العضو (فاتلفته و کان الفکر والعاید فی تلك الطبقة اخص به ... وعار الظلم و ... المربع المصدر وعند) (۱)

۲ـ مبادی آراء اهل المدینة الفاضلة (۲۱ پ ـ ۷۶ پ) از فارابی با فهرست مطلبها در آغاز آن.

۳ـ تحصیل السعادة (۷۷ پ ـ ۸۲ ر) ازهمو.

۴ـ نکت مما یصح ومالایصح من احکام النجوم (۸۳ ر) ازهمو.

۲۱۱۱

نسخ قلقشاهی عمرشاه درسپاهان روز آدینه ج۱ ۷۴۷/۱ ، عنوان شنگرف ، جدول سرخ ، مهر «محمدشفیع ۱۰۹۹» دارد ، آغاز افتاده است.

۱۳س ۸×۱۴/۵ ، ۹۴گ ۱۲/۵×۲۱س ، کاغذ سمرقندی ـ جلد روغنی زمینه زرد و پرکار گل آراسته درون زمینهٔ سرخ باگل و بوته.

نظام التواریخ

از ناصر الدین ابو سعید عبدالله بن فخر الدین ابی القاسم عمر بن ابی الحسن علی بیضاوی که

۱ـ آنچه میان دو کمانه گذاردهام و باندازهٔ دو صفحهٔ نسخهٔ ما خواهد بود در نسخهٔ مجلس (ش۱۳۶۷) و نسخهٔ خصوصی ملکی دیگر دیده میشود.

برای شمس‌الدین محمد جوینی ساخته ودر ۲۱ محرم ۶۷۶ بانجام رسانده‌است (مشار ص۱۵۸۵) .

۲۱۱۲/

نسخ سدهٔ ۱۰ ، عنوان پرز وسرخ ولاجوردی ، در هر برگی ۱۱ ستون، جدول‌بندی شده پرز و لاجورد وشنگرف ومشکی ، نسخه ازلکاح است تاریات وپیش از برگ آخری‌هم افتاده وبرابراست با ص۴۴۲چاپی وصفحهٔ آخر مربوط است بوصایا ، نسخه‌ازمیان هم‌آشفتگی دارد ، حاشیه‌ها بانشالة = ع ل ۰۰

۴۴س۸/۵×۱۶ ، ۴۱۰گ۱۵×۲۵/۵ ، کاغذ سمرقندی ـ جلد تیماج قرپاکی رنگ پریدهٔ مقوایی درون سوخت زرکوب .

قواعد الاحکام

ازعلامهٔ حلی‌است.

۲۱۱۳/

نسخ احمدبن شمس‌الدین حسینی بحرانی در۹ ذی‌قعده ۱۰۹۳ در حیدرآباد و مقابله و تصحیح شده پر ش۱ ، عنوان شنگرف ، ش۲ هم بهمین خطاست.

۱۵س۷×۱۴/۵ ، ۴۴گ۱۳/۵×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ـ جلد مقوا .

مجموعه

۱ـ ایضاح دقایق النواصب (۱ پ ـ ۲۶ر) ازابن شاذان (ف۱۱۲۹).

۲ـ الاربعون حدیثا (۲۷ پ ۳۲ر) ازشیخ ابراهیم‌بن‌سلیمان .

آغاز: بسمله . وبه ثقتی الحمدلله رب‌العالمین ... امابعد فیقول ... ابراهیم بن سلیمان هذه اربعون حدیثا وضعتها علی‌الاختصاروحذف‌الاسناد و خصصتها بما هو اعظم تکالیف .

انجام: فلیقل خیرا اویسکت . تمت‌الاحادیث... الطاهرین.

۲۱۱۴/

نستعلیق ۱۰۷۱ ـ ۱۰۸۰ ، عنوان درشت ، ش۱ شکسته نستعلیق تازه‌تر ، ش۲ مورخ ۱۰۷۱،ش۳ مورخ شعبان ۱۰۷۱ ، ش۷ مورخ ۱۰۷۲ وبنستعلیق درشت‌تر وحاشیه دارد ، ش ۸ مورخ روز دوشنبه ۱ رجب ۱۰۷۲ ، ش۹ مورخ روزپنجشنبه ۴ رجب ۱۰۷۲ ، ش۱۰ مورخ پایان رجب ۱۰۷۲، ش ۱۲ مورخ ۱۰۷۲ ، ش۱۳ مورخ رجب ۱۰۷۲ ، ش۱۴مورخ پایان رجب ۱۰۷۲ ، گ۷۶ دنبالهٔ رساله‌ایست،ش۱۷مورخ پایان شعبان ۱۰۷۱، ش۲۲ مورخ ۶ محرم ۱۰۸۰ وحاشیه عنوردارد ، گ۲۲۴پ-۱۲۸ر پراکنده‌هااست.

۱۶س۵×۱۲ ، ۱۳۰گ۱۴×۲۰/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا .

مجموعه

۱ـ رسالهٔ عرفانی فارسی (۲ پ ـ ۳ ر) باعنوانهای النتیجة ، الخلاصة، الاشارة الحقیقة ، النکتة ، المعذرة ، الانصاف ، الرمز .

آغاز: بسمله بحق بیت وبحق صاحب بیت بحق دل شکسته .

انجام: ملازمت آن جناب رابار‌ه‌دیگر روزی این مخلص گرداناد‌بالنبی‌وآله الامجاد .

۲ـ ینبوع الحکمة فی زجر النفس لهرهس‌النبی (۳ پ ـ ۲۲ پ) .

۳ـ النیروزیة (۲۴ پ ـ ۲۷ ر) ازابن‌سینا (ف۲۹۶ـ مهدوی ش۲۰۶) .

۴ـ مقالة فی القوی الانسانیة وادراکاتها (۲۷ ر ـ ۳۰ پ) از ابن سینا (ف ۳۱۹) .

۵ـ عهد عهد ابن‌سینا لنفسه (۳۰ پ ـ ۳۱ پ) (مهدوی ش۹۲/۱) .

۶ـ الحدود (۳۲ پ ـ ۴۲ پ) ازهمو.

۷ـ الرسالة الوضعیة (۴۳ پ ـ ۴۶ر) از ایجی (ف۵۷) .

۸ـ رسالة فی الاخلاق (۴۷ پ ـ ۵۲ پ) گویا از ایجی ودر چهار مقاله است (ف ۶۴۸ ـ سپه۳: ۸۷) .

۹ـ رسالة فی تدبیر الجسد (۵۳ ر ـ ۵۸ ر) از ابی علی احمد بن عبدالرحمن بن مندویهٔ سپاهانی از زبان عبدالله بن اسحاق برای ابی مسلم محمد بن حسن.

آغاز: بسمله . وبه نستعین الحمدلله رب العالمین ـ رسالة لابی علی احمد بن عبدالرحمن بن مندویه الاصفهانی الی ابی مسلم محمد بن حسن عن لسان عبدالله بن اسحق فی تدبیر الجسد من حق السادة الکبراء و الملوک العظمی علی عبیدهم اخلاص المحبة وادامة الشفقة .

انجام : کان بها حفظ الصحة ان شاءالله تعالی

۱۰ـ رسالة فی النفس والروح (۵۸ پ ـ ۶۱پ) از همو برای حمزة بن الحسن.

آغاز: بسمله . و به نستعین رسالة من ابی علی احمد بن عبدالرحمن بن مندویه الاصفهانی الی حمزة بن الحسن فی النفس والروح علی رای الیونانیین وهذا اوله: اوضح الله لک غوامض العلوم واثار خفیاتها ... علمتنی حاجتک الی معرفة ماقاله المتکلمون فی النفس والروح .

انجام : ویغبطک بمکانه ان شاءالله بعون الله تعالی.

۱۱ـ فائدة فی العلم (۶۱ پ ـ ۶۲پ).

آغاز: فائدة اعلم انه وقع فی عبارات المتاخرین سیما اهل اصول الکلام والفقه تقسیم العلم الی الاستدلالی والکسبی .

انجام : والله اعلم بخفایا الاسرار وعلانیة الاظهار والسلام .

۱۲ـ فائدة فی القوة (۶۲ پ ـ ۶۴ر).

آغاز: فائدة ان الاطبا قائلون بوجود قوة غیر القوة النفسانیة ای قوة الحس .

انجام : یحصل بعد التردد والله اعلم بحقیقة الحال م تمت الفائدة وتامل فیه فانه محل التامل سنة ۱۰۷۲ .

۱۳ـ القدر (۶۴ ر - ۶۵ر) از میر سید شریف.

آغاز: اعلم ان مسئلة القدر فی الافعال الاختیاریة للعباد من الغوامض التی تحیر فیها الاوهام .

انجام : فخیر الامور اوسطها والله الملهم للصواب (تمت الفائده الشریفة).

۱۲ـ اقسام الحکمة (۶۵ پ ۶۶ر) از خواجهٔ طوسی (مدرس ۳۱۳) .

آغاز: فصل فی بیان اقسام الحکمة علی سبیل الایجاز من فواید نصیر الملة والدین روح الله روحه قال : الحکمة قسمان نظری وعملی فالعملی ثلاثة اقسام .

انجام : فخمسة وثلثون قسما والله اعلم :

۱۳ـ اجوبة الطوسی لامین الدولة (۶۶ پ ـ ۷۱ پ) دربارهٔ مطالب کتاب قانون و پاسخ اعتراضاتی که شده است (ف ۱۵۸ ـ مدرس ۲۸۷) .

آغاز: بسمله . و به نستعین . هذه سؤالات ذکرها امین الدولة و اجاب عنها المحقق العلامة نصیر الملة و الدین محمد الطوسی طاب ثراه قال ذکر الشیخ الرئیس فی الفن العاشر من الکتاب الثالث من القانون کلاما کلیا فی التنفس .

انجام : خصوصاً ابن زکریا فی کتاب الاسرار والله اعلم .

۱۴ـ دفع الغم من الموت (۷۴ پ ـ ۷۵ پ) از مشکویهٔ رازی (ف ۶۶۱) .

۱۵ـ قصة حی بن یقظان (۷۶ پ ـ ۸۱ پ) از ابن سینا .

۱۶ـ بیان رموز حی بن یقظان (۸۲ ر ـ ۹۱) بعربی ، از ابن زیلا نیست نه مفصل و نه مختصر آن (ف ۲۰۹ و ۲۴۰۵) .

آغاز: هذا بیان رموز قصة حی بن یقظان . بسمله . رب تمم ویسر . قوله اتفق تیسر لی اراد بقوله لی هو النفس الناطقة .

انجام : واتصل به لینال حظه من ذلک والله اعلم (تم الشرح بحمدالله و حسن توفیقه .

۱۷ـ الانموذج (۹۲ پ ـ ۱۰۶ ر مسئله ٤ و ٥ و ۷ تا ۱۰) از دوانی (ف ۲۲٤۱) .

۱۸ـ رسالهٔ عرفانی (۱۰۷ پ ـ ۱۰۸ پ) از ابویعقوب یوسف‌بن‌ایوب‌همدانی بفارسی .

آغاز: بسمله . قال الشیخ الامام العالم المحقق العارف ابو یعقوب یوسف بن ایوب الهمدانی قدس روحه‌العزیز توحید گفتن وشنیدن آنکس را مسلم‌بود که‌محقق حقیقت توحید بود .

انجام : واینست بیان ظهور حق با بطون حق والسلام (تمت الرسالة بعون‌الله تعالی) .

۱۹ـ شرح قدوس (۱۰۹ ر ـ ۱۱۳ ر) از سید علی همدانی و تنها مقدمه‌است.

آغاز: بسمله . حمد بی عنایت‌آن فاطر حکیم را که آثار انوارصبح وجود از قعرچاه ظلمت آبادعدم برآورد .

انجام : ورنه ز سرت تاقدمت اوست همه .

۲۰ـ اشعة اللمعات (۱۱٤ پ ـ ۱۲٤) از جامی (ش٤ـ۱۸چاپی) .

۲۱۱۵/

نستعلیق ، عنوان ونشان شنگرف ، مورخ ۱۰۹۳ درحیدرآباد ، ش۱ مقابله وتصحیح‌شده ، ش۲ مورخ ۱۰۹۳ ، ش۳ مورخ ۷ج۲/۱۰۹۳ ، ش۴ مورخ۲۸ج۲/۱۰۹۴ مقابله شده در۱۹ شعبان ۱۰۶۳ بانسخه‌ای که شیخ بهائی‌آن را دیده واجازه‌ای مورخ ۹۹۴ برای‌کسی در‌آن نوشته بود .

۱۵س۷×۱۴ ، ۲۲گ۱۴/۵×۲۲/۵ ، کاغذ سپاهانی ــ جلدمقوا .

مجموعه

۱ـ اربعون حدیثا (۱پ‌ـ۲ر) بروایت ازابن‌بابویهٔ قمی‌درخصال، یك حدیث‌است وچهل وظیفهٔ‌انسان درآن‌آمده‌است .

۲ـ اربعون حدیثا (۲ ر ۳ر) چهل حدیث نبوی است .

آغاز: قال النبی س الاعمال بالنیات .

انجام : قال ع الدنیا مزرعة الاخرة .

۳ـ اربعون حدیثا (٤ پ ـ ۲۰ ر) ازفخرالدین طریحی .

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی هدانا للایمان .. فیقول ... فخرالدین (وهوابن طریح) النجفی .

انجام : وحسن اولئك رفیقا .

٤ـ اربعون حدیثا(۲۱ پ ـ ٤۲ ر) ازحسین‌بن عبدالصمد عاملی (ش۱۳:۵).

آغاز: بسمله و به نستعین . الحمدلله علی نعمه الغزار ... فیقول ... حسین بن عبدالصمد الحارثی .

انجام : ودع عنك فضول القول .

۲۱۱۶

نسخ سدهٔ ۸و۷ ، عنوان سرلوح ، جدول شنگرف ولاجورد ، قافیه‌ها یك درمیان مشکی‌وسرلوح، درصفحهٔ عنوان یادداشتی است بدینگونه : «بتاریخ سادس عشر ذی‌قعده ثلاث وخمسین وخمسمائة » و یادداشت احمدبن محمدبن اسفندیار ، آغاز نسخه در ص۱۹۶ وپایان‌آن درص۱۵۱ چاپی دیده میشود.

۱۹س۱۰×۱۶ ، ۱۱۳گ۱۵/۵×۲۲/۵ ، کاغذ سمرقندی ــ جلدمقوا .

دیوان معزی

از امیر معزی است ودراین‌نسخه عنوانها بعربی وقصاید هم بترتیب چاپ‌اقبال نیست .

آغاز دیوان معزی ش ۲۱۱۶ (ص ۱۹۶ چاپی)

پایان دیوان معزی ش ۲۱۱۶ (ص ۱۵۱ چاپی)

۲۱۱۷/

نسخ احمدبن شمس‌الدین حسینی بحرانی در ۱۰۹۴ ، عنوان شنگرف ، ش۱ را همو که دارندهٔ نسخه هم بوده است مقابله نموده وحواشی‌آن بخط نستعلیق است ، ش۲ مورخ ۳ج۱۰۹۴/۲ ، ش۴مورخ ۱۷شوال ۱۰۹۴ .

۱۵س۷×۱۴/۵ ، ۵۶گ ۱۳/۵×۲۲/۵ ، کاغذ سپاهانی ـ جلدمقوا .

مجموعه

۱ـ اربعون حدیثا فی مناقب علی (۱ پ ـ ۲۲ ر) ازعطاءالله‌بن فضل الله شهیر بعمادالدین محدث حسینی .

آغاز: بسمله . وبه‌نستعین ، الحمدلله شکرا لاشریك له ... فیقول.. عطاءالله‌بن فضل‌الله‌الشهیر بجمال‌الدین المحدث الحسینی .

انجام : آمین رب‌العالمین ... رب‌العالمین .

۲ـ اربعون حدیثا فی فضائل علی (۲۳ ر ـ ۳۲ ر) .

آغاز: بسمله الحمدلله الواحد القهار ... اما بعد فهذه اربعون حدیثا مکتوبة علی فضایل امیرالمؤمنین .

انجام : عن کل باب الف باب وصلی‌الله ... الطاهرین .

۳ـ اربعون حدیثا (۳۳ پ ـ ۴۰ ر) از اسعدبن ابراهیم‌بن حسن‌بن‌علی‌اربلی (ش۲۱۳۰/۱) .

آغاز: بسمله . قال ابوالحسن علی بن عیسی‌بن ابی‌الفتح الاربلی رحمه‌الله فی کشف الغمة عند صاحب الامروقع الی اربعون حدیثا .

انجام : والمهدی فی‌وسطها .

۴ـ اربعون حدیثا المستغنی بتعیین ما فیه عن المعین (۴۱ پ ـ ۵۶ر) چهل

حدیث که مؤلف درچهل شهرروایت کرده است . در دیباچه تاریخی ازاربعین نویسی دارد . مؤلف درآن ازتاریخهای ۴۹۵ و ۴۹۷ و ۴۸۸ یاد میکند .

آغاز: بسمله . اما بعد حمدالله المنعم علی الانام المحسن الیهم .

انجام : تیما لماجئت به .

۲۱۱۸/

نسخ سدهٔ ۷و۸ ، عنوان وشکل‌ریاضی شنگرف، شکل ۱۹ دائره فلکی درنسخه مانده‌است. آغاز وانجام افتاده است .

۲۵س۱۰×۱۴ ، ۳۶گ۱۴×۱۸ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدمقوا .

کتاب‌فی‌الهیئة

نسخهٔ کهنی است از کتابی در هیئت .

درآن از صاحب التذکرة و بعض افاضل المتاخرین ولباب الاصول وسال ۶۲۰ یاد شده و عنوان « الباب الحادیعشر فی اختلاف المنظر برصد القمر بذات الشعبتین » و « الباب الثامن فی افلاك الکواکب العلویة والزهرة وحرکاتها الطولیة» درآن‌دیده میشود .

۲۱۱۹/

نسخ حسن در ۱۴صفر۱۳۳۲ ازروی نسخهٔ پدرش محمدمهدی‌بن علی‌بن یوسف حسینی طباطبایی مورخ ۶ع۱۳۱۹/۱ از روی نسخهٔ حاجی‌نوری مورخ ۸ شوال ۱۲۷۹ ، عنوان شنگرف .

۲۳س۱۰×۱۹/۵ ، ۱۱گ۱۸×۲۵/۵ ، کاغذفرنگی ـ جلدتیماج‌حنائی‌مقوائی‌عطف‌قهوه‌ئی .

مجموعه

۱ ـ تواریخ موالید و وفیات اهل البیت و این دفنوا بروایة الشیخ الادیب ابی

محمد عبدالله‌بن احمدبن الخشاب عن شیوخه (۱ ب – ۵ ر).

آغاز: بسمله . وصلی الله علی محمد و آله المعصومین اخبرنا السید العالم الفقیه صفی الدین ابوجعفر محمدبن سعد الموسوی فی العشر الاخیر من صفر من سنة ست عشرة وستماة قال اخبرنا الاجل العالم زین الدین ابوالعز احمدبن ابی المظفر محمدبن عبدالله‌بن محمدبن جعفر قراءة علیه فاقربه وذلک فی آخر نهار یوم الخمیس ثامن صفر من السنة المذکورة بمدینة السلام بدرب الدواب قال اخبرنا الشیخ الامام العالم الاوحد حجة الاسلام ابومحمد عبدالله‌بن احمدبن محمد الخشاب قال قرأت علی الشیخ ابی منصور محمدبن عبدالملک‌بن الحسن‌بن خیرون المقری یوم السبت الخامس و العشرین من المحرم سنة احدی و ثلاثین وخمسماة من اصله بخط عمه ابی الفضل احمدبن الحسن و سماعه عنه فیه بخط عمه فی یوم الجمعة سادس عشر شعبان من سنة اربع و ثمانین و اربعماة قال اخبرکم ابوالفضل احمدبن الحسن فاقربه قال اخبرنا ابوعلی الحسن بن الحسین‌بن العباس‌بن الفضل‌بن دوما قراءة علیه و انا اسمع فی رجب سنة ثمان وعشرین واربعمائة قال اخبرنا ابوبکر احمدبن نصربن عبدالله‌بن الفتح الذارع النهروانی بها قراءة علیه و انا اسمع فی سنة خمس وستین وثلاثماة قال حدثنا حرب‌بن محمد المؤدب قال حدثنا الحسن‌بن محمد القمی البصری قال حدثنی ابی قال حدثنی محمدبن الحسین عن محمدبن سنان عن محمدبن مسکان عن ابی بصیر عن ابی عبدالله الصادق جعفربن محمد علیهما السلام.

انجام: حدثنی محمدبن موسی الطوسی حدثنی عبیدالله بن محمد عن الهیثم عدی قال یقال کنیته الخلف الصالح ابوالقاسم و هو ذوالاسمین و صلی الله علیه و علی ابائه الطاهرین.

۲ـ تاریخ الائمة جمع الشیخ العلامة الجهظمی (۵ ر – ۸ ر).

آغاز: بسمله : اخبرنا الامام الفاضل العلامة محب الدین ابو عبدالله محمدبن

محمودبن الحسن‌بن النجار البغدادی المحدث بالمدرسة الشریفة المستنصریة قال اخبرنا المشایخ الثلثة ابوعبدالله محمدبن عبدالواحد ابن الفاخر القرشی و ابو ماجد محمدبن حامدبن عبدالمنعم‌بن عزیز الواعظ و ابومحمد اسعدبن احمدابن حامد الثقفی اجازة قالوا جمیعا اخبرنا ابومنصور عبدالرحیم‌بن محمدبن احمدبن الشرابی الشیرازی اذناً قال اخبرنا ابو مسعود احمدبن محمدبن عبدالعزیزبن شاذان الجبلی بخطه قال اخبرنی ابوعلی احمدبن محمدبن علی العمادی النسوی بنساء قراءة علیه اخبرنا ابوالعباس احمدبن ابراهیم‌بن علی الکندی بمکة سنة خمسین و اربعمائة اخبرنا ابوبکر محمدبن احمد بن محمدبن عبدالله‌بن اسمعیل المعروف بابن ابی الثلج حدثنی عتبة‌بن سعدبن کنانه عن احمدبن محمد القارتانی عن نصربن علی الجهظمی قال سئلت اباالحسن علی‌بن موسی الرضا.

انجام: ـ فقد احبنی ومن ابغضه فقد ابغضنی فبشره بذلک وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین.

۳ـ اصل لبعض القدماء من الاصحاب (۹ ر – ۱۱ ب).

آغاز: بسمله.. حمدله . والصلوة والسلام علی محمد وآله الطاهرین ورحمة الله علی اشیاعهم المتقین و لعنة الله علی اعدائهم الملحدین من الان الی یوم الدین و بعد قال المصنف رحمة الله علیه من کلام الامام علی‌بن موسی الرضا علیه وعلی آبائه السلام عن محمدبن صدقه.

انجام: فکانت تزویج بنات العم.

۲۱۲۰۱

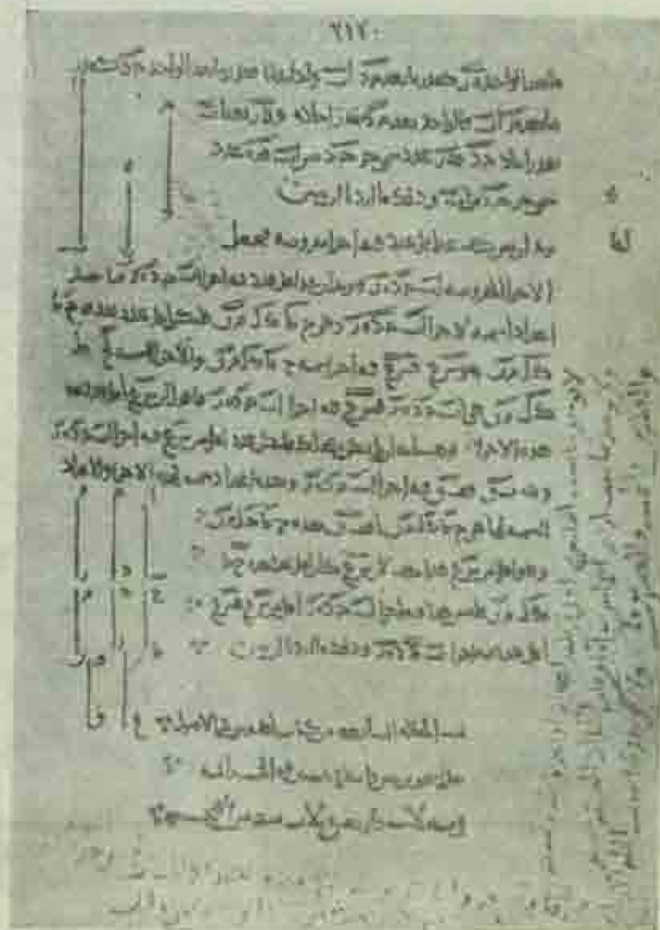
نسخ کهن ، نشان‌شنگرف ، درچند جا «بلغ» دارد ، درپایان تاریخ ۳۴۴ دیده میشود بدینگونه: «تمت المقالة السابعة من کتاب اقلیدس فی الاصول نقل اسحق بن حنین و اصلاح ثابت‌بن قرة الحرانی

في سنة ثلاث واربعين وثلاث مئة من الهجرة ۰ ، شش برگ از کراسه ۱۳است، نسخه از نیمهٔ شکل لد مقالهٔ ۷ است تا شکل لط آن که آخر آ است ،

۱۹س۱۲×۱۷/۵ ، ۳۶ش ۱۷×۳۴ ، کاغذ سمرقندی ـ جلدمقوا پوشیده باپارچهٔ زری

الأصول

اصل ترجمهٔ عربی اصول یا اسطقسات اقلیدس صوری بنقل اسحق بن حنین و اصلاح ثابت بن قره است نه تحریر آن .

پایان الاصول اقلیدس ۲۱۲۰

Publications de L'Université
de Téhéran
669

فهرس

مخطوطات المكتبة المركزية بجامعة طهران

تاليف
محمد تقی دانش پژوه

Catalogue

Méthodique, descriptif, et raisonné

des Manuscrits

de la Bibliothèque Centrale de l'Université de Téhéran

Par

M.T. DANECHE-PAJOUH

مطبعة جامعة طهران
١٣٨٠

Imprimerie de l'Université
Téhéran 1961